JO. ALBERTI FABRICII

LIPSIENSIS

S. THEOLOGIÆ INTER SUOS D. ET PROF. PUBL.

BIBLIOTHECA LATINA

MEDIÆ ET INFIMÆ ÆTATIS

CUM SUPPLEMENTO

CHRISTIANI SCHOETTGENII

EDITIO PRIMA ITALICA

A P. JOANNE DOMINICO MANSI

CLERICO REGULARI CONGR. MATRIS DEI LUCENSI

E MSS. editiſque Codicibus correcta, illuſtrata, aucta.

Accedunt in fine vetera plura monumenta tum a Fabricio olim tradita, cum hic primo adjecta.

TOMUS IV.

PATAVII, Ex Typographia Seminarii. MDCCLIV.

Apud Joannem Manfrè.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

Digitized by Google

Digitized by Google

REVERENDISSIMO ATQUE ERUDITISSIMO VIRO

ERICO BENZELIO,

B. Erici, Archiepiſcopi Upſal. F. Gothoburgenſi nuper, nunc Lincopenſi Epiſcopo digniſſimo,

S. D.

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

NOn tantum mihi arrogo, VIR REVERENDISSIME, ut gravioribus Te curis vacantem, Sacriſque & Divinis tam felici connubio jungentem elegantias ac cultum meliorum temporum, avocare inſtituam eorum Scriptorum interpellatione, quorum pleroſque ætatis ſuæ, qua vixerunt, vitio, rerum rudior intelligentia & ſermonis domeſtica quædam barbaries infuſcavit. Sed jampridem exſtare volui monumentum aliquod publicum meæ in Te obſervantiæ, animique a multis jam annis Tibi deditiſſimi, & incenſi amore Virtutis atque eruditionis Tuæ.

Enimvero medii etiam & infimi ævi auctores univerſos ſano doctoque judicio Tuo neutiquam adſpernandos videri, ſatis ſuperque demonſtraſti præclaris ad Joannis Vaſtovii, Gothi, Vitem aquiloniam notis, & magis etiam in tomo Scriptorum Septentrionalium, quem a Te juſſi ſumus exſpectare, es demonſtraturus.

Eſt præterea ratio propria ac peculiaris, quæ præſens ſuaſit Volumen peramato ac Venerando Nomini Tuo a me conſecrari. Nam cum necdum tulerit occaſio offerre Tibi, quod pridem geſtiebam facere, Aratorem Poetam, quem collatum cum inſigni Codice MS. in acceptis a Te computo: ſaltim huncce Tomum neceſſario ad Te ablegandum duxi, in quo pag. 90. typis exſcriptum Tibi rependo ſupplementum moralis ſomnii Pharaonis, quod ex Codice deſcriptum Upſalienſi benigne mecum communicare ante plures annos dignatus es, cum Biblioth. illius opulentiſſimæ curam gereres, magna cum laude, ſtudioque incredibili rem litterariam augendi & ornandi.

Rogo igitur vehementer, ut quem grata mente jam Tibi offero librum,

hunc

Digitized by Google

hunc accipias a me pignus mutuum amoris & obſervantiæ in Te meæ: meque qui amplecti Te ac venerari non deſinam, porro habeas amori Tuo commendatum.

DEUS ac Servator Summuſque Epiſcopus animarum noſtrarum, Præſulem Te per multos inſecuturos annos publico Eccleſiæ & Sveciæ Tuæ bono præeſſe feliciter, atque integra valetudine, rebuſque proſperis ac pollentibus longam ætatem rei litterariæ decori eſſe jubeat, ut & Philonem ſtudio illuſtratum Tuo, & Scriptorum ſyllogen Septentrionalium, atque alia divitis ſolidæque doctrinæ Tuæ monumenta evolvere nobis concedatur. Vale VIR REVERENDISSIME. Scripſi Hamburgi X. Cal. Octobr. A. C. 1735.

BIBL.

Digitized by Google

BIBLIOTHECA

MEDIÆ ET INFIMÆ LATINITATIS.

LIBER IX.

D*Ominicus Jacobatius*, de quo ſupra T. 2. p. 53.

Jacobellus, infra, *Jacobus de Miſa*.

Jacobinus a *S. Georgio*, circa A. 1480. Taurinenſis, Jaſonis diſcipulus, JCtus de cujus commentariis in Digeſta & Codicem Lugd. 1521. editis, deque aliis ſcriptis vide Simlerum.

Jacobus Acconenſis, ſive *Achonenſis*, infra, *Jacobus de Vitriaco*.

Jacobus Adrienſis in regno Neapolitano, cui hoc Epitaphium A. 1400. poſitum a Jo. Benedicto de Sanctis, refert Nicolaus Toppi in Bibl. Neapolitana p. 107.

Phyſicus hic magna qua ſumme polluit arte
Deſcripſit medicinæ libros, cauſaſque Naturæ
Cecinit & flores naturalis philoſophiæ,
Inde hominum mores ſcripſit, moralia dicta
Et gemino libro Mundi ſententias omnes.
Jacobus hic tandem Doctor labore prolixo
Feſſus urna jacet, quem plorat Adria civem.

Jacobus Ægidius ſive *Gil*, ex Xativa Aragoniæ, Ord. Præd. & Lector Theologiæ Eccleſiæ Cathedralis Derthuſenſis ab A. 1436. Scripſit Magiſter ſacri Palatii, librum *de Conceptione B. Virginis*, & *Officium transfigurationis D. N. Jeſu Chriſti*, juſſu Calixti III. qui hocce feſtum inſtituit ob inſignem de Turcis A. 1456. VI. Auguſt. reportatam victoriam. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 831.

* *Jacobus Ægidius* Juriſconſultus ignotæ mihi ætatis dedit tractatum de reprobatione teſtium editum vetuſtis typis ſine loco, & tempore in fol.

Jacobus de Albis, infra *Jacobus Ale-*

xandrinus & *Jacobus Henricus de Alba*.

Jacobus Alexandrinus Ord. Minor. cujus Poſtillam Quadrageſimalem & ſuper Evangelia, nec non Commentarios in Phyſica Ariſtotelis memorat Waddingus pag. 180. non diverſus, ut videtur a *Jacobo de Blanchis*, ſive *de Albis* de Alexandria Statiellorum, in Liguria, cui Jacobus Longus in Bibl. exegetica pag. 790. etiam *Poſtillas ſuper Evangelium Joannis*, & *in Epiſtolam ad Romanos* tribuit, quemque Waddingus p. 181. ait floruiſſe familiarem Roberto Siciliæ Regi qui A. 1343. diem obiit, & ſcripſiſſe Poſtillas ſuper Evangelium & Commentarios in Ariſtotelem de Cœlo & Mundo, de generatione & corruptione, & Librum per concluſiones in omnia ſcripta illius Philoſophi. * Vel idem cum Jacobo iſto, vel alter ab hoc fuit F. Jacobus de Alexandria, cujus extat *Oratio habita in funere Fantini Valareſii Archiepiſcopi Cretenſis*. Cum vero Cretenſis iſte, ut ex oratione diſcimus, an. 1443. die 18. Maji obierit, vel geminos FF. Jacobos de Alexandria diſtinguamus oportet, vel reformanda eſt chronologia hic a Fabricio ſtatuta, & F. Jacobus de Alexandria ſcriptor ſæculi XV. non vero XIV. habendus eſt.

Jacobus Almainus, Senonenſis, Doctor Philoſophus & Theologus in Collegio Navarreo Pariſ. ſub Seculi XVI. primordia, dogmatibus Joannis Scoti, Guilelmi Occam & Gabrielis Biel addictiſſimus, defunctus A. 1515. Vide Labbeum de S. E. pag. 488. & Launojum in hiſtoria Regii Gymnaſii Navarrei pag. 611. ſeq. Ejus ſcripta potiora, poſt obitum junctim edita Pariſ. 1516. fol. cum Epiſtola Oliverii Lugdunei. Eorum elenchum ex Launojo adjungere, additis quibuſdam obſervationibus placet:

Tractatus quinque conſequentiarum, denuo excuſi Pariſiis anno MDVIII. apud Dionyſium Roccum.

In tractatu primo agitur de definitione & diviſione.

In tractatu ſecundo ponuntur quædam regulæ generales pro omnibus conſequentiis ſervientes.

In tractatu tertio ponuntur regulæ pro argumentationibus enthymematicis.

In tractatu quarto agitur de ſyllogiſmo.

In tractatu quinto & ultimo agitur de exponibilibus.

Embammata phyſicalia ſeu embammata totius Philoſophiæ naturalis, ex ingenti apophthegmatum phyſicalium acervo ad I. II. & III. librum Phyſicorum Ariſtotelis. Pariſiis anno MDV. apud eundem Roccum.

Moralia in quatuor diviſa tractatus, quorum aliqui ſeorſim pluries editi ſunt, ſed ſimul editi Pariſiis anno MDX. & MDXXVI. apud Henricum Stephanum emendata a *Jo. Majore* Theologiæ Profeſſore. Acceſſere etiam additiones *M. Davidis Cranſton*, Scoti, Doctoris Theologi.

In tractatu primo agitur de actuum & habituum eſſentia, & eorum impedimentis.

In tractatu ſecundo agitur de tribus virtutibus Theologicis, Fide, Spe & Charitate.

In tractatu tertio agitur de humanis virtutibus.

In tractatu quarto agitur de earundem virtutum oppoſitis.

His adjicitur *quæſtio Veſperiarum*, ſive agitata in Veſperiis Magiſtri Ludovici Ber, A. 1512. in qua *de dominio naturali*, *civili & Eccleſiaſtico* diſputatur. Hæc exſtat & inter Jo. Gerſonis Opera Tom. 2. edit. novæ pag. 962.

Commentarii in tertium librum Sententiarum, ubi Almainus *Gabrielis Biel* doctrinam profitetur. Separatim Lugd. 1527. 8. Pariſ. 1516. 4.

Quæſtiones ſive *Commentarii de Pœnitentia & Matrimonio*, a decimaquarta diſt. libri IV. Sententiarum, ad trigeſimam ſeptimam: ubi Almainus ad mentem *Joannis Scoti* diſſerit. Pariſ. 1526. 8.

Expoſitio circa deciſiones quæſtionum Ma-

Magiſtri *Guillelmi Occam* de Poteſtate ſummi Pontificis, liberque inſcribitur de ſuprema Poteſtate Eccleſiaſtica & laica, ubi certa quædam eſt propoſitio, quæ tunc, ut apparuit, tolerabatur, ſed nunc tolerari deſiit. Exſtat & inter Opera Jo. Gerſonis Tom. 2. edit. novæ pag. 1013. & in Goldaſti Monarchia Imperii Tom. 1. pag. 588. Prodiit & ſeparatim Colon. 1514. & Pariſ. in 4. & 1526. 8. Vide Dupinii Tom. XIV. Bibl. Eccleſ. pag. 5. ſeq.

Liber *de auctoritate Eccleſiæ & Conciliorum* adverſus Thomam Cajetanum, ad Triſtandum de Salazar, Archiep. Senonenſem, cum Cajetani libro pro auctoritate Papæ, Colon. 1514. 4. Exſtat & inter Jo. Gerſonis Opera Tom. 2. edit. novæ pag. 976. adde Dupinii Tom. 14. Bibl. Eccleſ. pag. 14. ſeq.

Dictata ſuper Sententias Magiſtri Roberti Holcot de actibus fidei & intellectus: de actibus fidei, & de libertate voluntatis. Pariſ. 1512. & 1526. 8.

Jacobus de Altavilla natione Teutonicus, patria Rinaugienſis, ſive Rinckaugienſis, diœceſis Mogunt. Abbas monaſterii Eberbacenſis Ord. Ciſterc. de quo Bergomenſis ad A. 1355. & Trithemius c. 641. de S. E. & de ſcript. German. c. 119. Scripſit cum doceret Pariſiis *Quæſtiones diſputatas*, & *in quatuor libros Sententiarum* commentarios, *Sermones*, *Epiſtolas*. Diem obiiſſe A. 1393. notavit Carolus Viſch Bibl. Ciſterc. pag. 164.

Dialogum *Jacobi de Altovitis* & *Joannis* de Siglero *de ſedando ſchiſmate* Petri de Luna (ſive Benedicti XIII. ab Anno 1404.) memorat MStum Labbeus Bibl. MSS. pag. 18. De hoc Jacobo Florentino, Ord. Præd. Epiſcopo ab A. 1392. ad 1409. Fæſulano adeundus Ughellus T. 3. pag. 255. ſeq. & Julius Niger in hiſt. ſcriptorum Florentin. pag. 320.

Jacobus Ammannatus: infra, *Jacobus Piccolomineus*.

Jacobus de Ancharano Archidiaconus & Canonicus Adverſanus (prope Neapolin) & Canonicus Aprutinus, *in Jure Canonico Paduæ diſcipulorum ultimus*, idem qui Trithemio c. 682. aliiſque *Jacobus de Theramo* appellatur. Ejus *tractatus Monarchialis* de Monarchia Papæ qui incipit: *Reddite quæ ſunt Cæſaris*, MStus memoratur a Sandero parte 2. Bibl. Belgic. pag. 39. Blaſphemum librum dixit Carolus Molinæus. (*a*) *In Clementinas* etiam ſcripſiſſe Trithemius notavit. Eodem auctore ſub tempora naſcentis typographiæ lucem vidit *Conſolatio Peccatorum*, ſive liber Belial: *Proceſſus Luciferi contra Jeſum, judice Salomone* A. 1482. in fol. & in 4. (*b*) Idem ſæpius deinde, quanquam librorum prohibitorum adſcriptus Indici, prodiit cum *Jacobi Ayreri* additionibus: & una cum *Bartoli de Saxoferrato* proceſſu Satanæ contra B. Virginem coram judice Jeſu. Hanov. 1611. 8. Gallice vertit Petrus Fergetus, Doctor Sorbonicus Lugd. 1485. 4. Germanice cum iconibus a Joanne Bæmler additis, *das Buch* Belial *genennet*. Aug. Vind. A. 1493. fol.

Jacobus Cina *de S. Andrea*, Senenſis, Ord. Præd. Epiſcopus A. 1379. Tremulanus a Cangio Luſitanum ſecuto præter rem refertur ad A. 1262. Diem ſupremum obiit A. 1380. cujus ſcripta *Alphabetum etymologiarum* ex Iſidoro Hiſp. ad Gregorium XI. *Commentarius in IV. libros ſententiarum*, præterea *Conciones Dominicales*, *Quadrageſimales*, *Funebres* & *ad Clerum*. Vide Jacobum Quetif T. 1. p. 681. ſeq.

Jacobus Angelus, Florentinus *Claudii Ptolemæi* Coſmographiam Latine vertit, dicavitque Alexandro V. A. 1410. Vertit & ejuſdem Ptolemæi Quadripartitum & centum fructus: Deinde vitam *M. Bruti* & *Ciceronis*, ſcriptam a *Plutarcho*. (*c*) Vide Pocciantum & Ju-

 lii

(*a*) Leonardus Nicodemi additt. ad Nic. Toppium pag. 85.
(*b*) *Hamb. Berichte von gelehrten Sachen* A. 1734. p. 573.

(*c*) Jacobus Angelus Rinuccinus inter interpretes Vitarum Plutarchi laudatur a Labbeo p. 317. Bibl. MSS.

Digitized by Google

lii Nigri hiſtoriam ſcriptorum Florentinorum p. 320. *Vita Pompeji* eodem interprete MS. Patavii teſte Tomaſino pag. 7. *Epiſtolas ad Emanuelem Chryſoloram* CPoli ſcriptas ſervavit illuſtris Magliabechius.

* *Jacobus Angelus* e Scarparia Vallis Mugellanæ oppido, cujus vitam dedit Cl. Laurentius Mehus in ſylloge epiſtolarum Leonardi Dati Florentiæ cuſa an. 1743. in 4. In ea vero admonet nullo argumento conſtare *Quadripartitum Ptolemæi* eumdem interpretem tuliſſe; admonet etiam verſionem vitæ C. Marii ex Plutarcho nonniſi ambigua fide in Codd. Ambroſianis eidem tribui. Demum *epiſtola Jacobi Angeli ad Chryſoloram*, in qua de obitu Innocentii VII. & Gregorii XII. aſſumptione agitur, ibidem lucem aſpexit.

Jacobus de Angia (Engien) prope Bruxellas (non *de Anglia* ut apud Poſſevin.) Ord. Præd. annotationes marginales ſcripſit in Thomæ Aquinatis ſecundam ſecundæ, ſingulari ſtudio recenſitam & duplici illuſtratam indice, Pariſ. 1515. 4. Vide Jacobum Enchardum Bibl. Dominican. Tom. 2. pag. 151.

Jacobus Anglicus, Ord. Ciſterc. Doctor Pariſienſis circa A. 1270. defendit ſententiam Thomæ Aquinatis de conceptione B. Virginis in peccato originali, ſcripſitque *in Cantica Canticorum*, *Conciones in Evangelia*, & *lecturas ſcholaſticas*. Vide Baleum IV. 36. Pitſeum p. 353. Poſſevinum &c.

Jacobus Antiquarius, vergente ſæculo XV. Mediolani verſatus apud Franciſcum Sfortiam cum dignitate, charus Laurentio Medici, Pico Mirandulano & viris cæteris illa ætate illuſtribus, doctus ipſe & eloquens & mira æquitate, ut Epiſtolæ ejus ad Politianum datæ Anno 1489. 1491. ſeq. atque inter Politianeas libro III. IV. VI. IX. & XI. cum Politiani ad eas reſponſoriis editæ teſtantur. * Geminæ hujus Jacobi Peruſini litteræ ad Joannem Antonium Flamminium extant in collectione epiſtolarum ejuſdem Flamminii lib. III. Epiſtol. V. cui totidem litteris ibidem legendis, Flamminius reſpondet. Spectat hoc commercium litterarium ad annum 1495.

In MS. etiam codice Felini extant geminæ litteræ hujus Jacobi ad Michaelem Fernum datæ an. 1498. in commendationem Pomponii Læti contra obtrectatores nominis illius.

Jacobus Aquinas ſive *de Aquino*, Ord. Præd. quem adverſus Gvilelmum de S. Amore circa A. 1270. pro defenſione regularium mendicantium ajunt ſcripſiſſe, Sigeberto Gemblacenſi & neſcio quo Gennadio laudatis auctoribus, cum nec Gennadius nec Sigebertus ejus uſquam meminerint, vel propter ætatem potuerint meminiſſe. Itaque merito ſuſpectus eſt Jacobus hic Jacobo Quetif Tom. I. ſcriptor. Dominicanor. p. 384. Apud Nic. Toppium pag. 106. Bibl. Neapolitanæ alius etiam error calami aberratione irrepſit; legas ibi enim Jacobum hunc ſcripſiſſe contra Magiſtrum Guilelmum de S. Victore. * Non aſſerens, ſed conjectans cenſeo fabuloſum hunc Jacobum Aquinatem Ord. Præd. expreſſum eſſe ex F. Jacobo de Aquis Ord. FF. Præd. cujus extat in cod. Taurinenſi ſæculi XIV. latino 589. ut ex edito catalogo diſcimus, ſcriptum hujus tituli: *ſecunda pars Chronicæ libri imaginis mundi, quam compilavit F. Jacobus de Aquis Ord. FF. Prædicat. ad honorem Jeſu Chriſti filii Dei omnipotentis & ordinis ſui & nobilis civitatis Aquis Lombardiæ, unde ortus fuit*. Hæc ſi admiſerimus huic Jacobi ſcripto addendum erit & alterum pro defenſione Regularium Mendicantium, de quo hic Fabricius.

Ex hoc Jacobi Aquenſis Chronico par. 2. accepti ſunt verſus nonnulli in laudem Papiæ editi in Sanctuario Papienſi Jacobi Gualæ Juriſconſulti lib. 6. cap. II. qui carminum illorum authorem ita deſignat: *F. Jacobus Aquenſis Prædicatorum Ordinis ejuſdem Urbis magnam antiquitatem, inclytamque dignitatem*

tem cum ſubſequenti proſa his meminit verſibus.

Sceptra tenet primi regni Picus qui avis olim &c.

Reliqua ibidem legas.

Jacobus I. Rex *Aragoniæ* poſt annorum LXIII. felix imperium defunctus Anno 1276. Hujus *Conſtitutiones* pacis & treguæ A. 1214. promulgatæ, exſtant in Baluzii appendice ad Petri de Marca Marcam Hiſpanicam p. 1402. ſeq. 1406. ſeq. atque aliæ A. 1228. p. 1412. 1415. & A. 1233. de rebus ſacris & non ſacris, p. 1425. ſeq. Pacis & treguæ A. 1234. p. 1428. ſeq. Aliæ adverſus avaritiam Judæorum & crudelitatem fœnoris An. 1240. pag. 1433. ſeq. 1436. Edictum contra uſuras inter Chriſtianos A. 1442. pag. 1437. Aliæ conſtitutiones A. 1251. pag. 1438. Confirmatio privilegiorum Eccleſiaſticorum A 1257. p. 1441. Jacobi hujus & Ludovici IX. Francorum Regis A. 1258. p. 1440. 1444. Reſponſa ad Vicarii Ruſcinonenſis quæſtiones A. 1266. p. 1447. His addendi qui cum foris (*a*) regni Aragonum A. 1624. junctim editis exhibentur fori regni Aragonum in Urbe Oſcæ celebrati Anno 1247. Omitto Commentarios hujus Regis, quibus rerum ſuo tempore geſtarum hiſtoriam complexus eſt, vulgatos Valentiæ 1557. fol. non enim Latina ſed Hiſpanica provinciali lingua vernacula illos compoſuit, quanquam non minorem iiſdem quam Cæſaris commentariis fidem a rerum Aragonenſium ſcriptoribus haberi monuit Nicolaus Antonius Tom. 2. Bibl. veteris Hiſpanæ pag. 49.

Jacobus de Arena ſive *de Harena*, Parmenſis JCtus, docuit Patavii circa A. 1300. Præceptor Richardi Malumbræ, Oldradi aliorumque. Scripſit *in Digeſta* & *Codicem*, Diſputationeſque varias *de Commiſſariis* ſive ultimarum executoribus voluntatum: *de poſitionibus* (*b*) ſive interrogatoriis: *de expenſis quæ in judiciis fiunt*, *de ſequeſtrationibus & ſequeſtris*, *de excuſſione bonorum*, *de exulibus quos bannitos vocant*, *de quæſtionibus*, *de ceſſione Actionis* & librum *de excuſationibus* ac dilationibus & *compendium Feudorum*. Vide Trithemium c. 521. Guid. Pancirollum II. 50. & Nic. Comnenum in hiſtoria Gymnaſii Patavini Tom. I. pag. 193. Editiones plerorumque tractatuum ejus in Oceano Juris atque alibi recuſorum notavit Heindreichius in pandectis Brandenburg. pag. 257.

Jacobus Arigonius, infra *Jacobus Laudenſis*.

Jacobus Armannius, Eugubinus Ord. Præd. circa A. 1312. ſcripſit librum *de nobilitate hominis* MS. in Bibl. Ducis Urbini. Vide Lud. Jacobilli Bibl. Umbriæ, ſub init.

Jacobus Aſculanus ex Monte Brandone Ord. Minor. circa A. 1464. *Summam Piſanellam* recenſuit, Doctrinam *Scoti* redegit in tabulas, ſcripſitque Commentarium *in IV. libros ſententiarum*, & Quodlibeta. Vide Poſſevinum.

Jacobus Aſtenſis Prior S. Benedicti de Mantua circa A. 1520. cujus librum ineditum auctoritatum SS. Patrum memorat Arnoldus Wion Tom. 1. ligni Vitæ pag. 428. * Typographicum mendum quod irrepſit in volumen editum Arnoldi de Wion ſcriptorem hunc integro ſæculo juniorem fecit; hæc enim leguntur in fronte codicis MS. libri de Auctoritate Patrum, qui hodie pariter ſervatur in Bibliotheca Monaſterii de Padoliron prope Mantuam, ubi Jacobus vitam egit monaſticam: *Notandum, quod hunc librum ſcripſit, ac lectitando per diverſas auctoritates Sanctorum compoſuit Ven. P. D. Jacobus de Aſti, prior clauſtralis hujus monaſterii S. Bened. de Padoliron, qui per quadraginta annos in ſpirituali militia J. C. militavit, deinde confectus ſenio, & plenus bonis operibus migravit ad dominum an.* 1460.

(*a*) De hiſce foris ſive legibus ac Judiciis Aragonum vide D. Gerardi Erneſti de Franckenau ſacra Themidis Hiſpanæ arcana retecta, ſect. 6, 7. 8.

(*b*) Male apud Marcum Mantuam p. 478. excuſum *de commiſſar, depoſitionibus*.

Digitized by Google

1460. Vide Armellinum Bibliothec. Benedictino-Caſinenſis p. 2. pag. 1. Non ergo an. 1529. floruit, qui jam anno 1460. obierat.

Jacobus Atrebas, Doctor Pariſ. atque Abbas Montis S. Martini Ord. Præmonſtratenſ. Cameracenſis diœceſis circa A. 1220. Scripſit *de laudibus B. Mariæ Virginis* libros VIII. *De Conceptione* ejuſdem *B. Mariæ Virginis*, Epiſtolam ad Præpoſitum, Decanum & Capitulum B. Mariæ Atrebatenſis. *Reſponſionum* ad Quæſtiones ſibi propoſitas librum I. *In ultimam viſionem Ezechielis*. *De triplici fructu Evangelico* ad Euſtachium Leuſium, Viconienſem Canonicum. *Sermones* ad populum. Vide Joannis le Paige Bibliothecam Præmonſtratenſem pag. 306. Valerium Andream pag. 400. Franc. Svveertium pag. 354. ſeq.

Jacobus Aurelianenſis JCtus Seculo XV. cujus commentaria in libros feudorum laudantur a Jacobo Alvaroto Patavino.

Jacobus Balduini ſive *Baldevvini*, Bononienſis, JCtus, & Prætor Genuæ per biennium: (*a*) ob ſeveritatem vero exauctoratus, etiam aliis poſt ſe Legum Doctoribus aditum ad Præturam occluſit. *Odofredi* Beneventani diſcipulus, (*b*) diſcipulus etiam Azonis, (*c*) ſucceſſor Accurſii. (*d*) Laudantur ejus *gloſſæ* in Codicem atque in Digeſta.

Jacobus de Belviſio ſive *de Belloviſo* Aquenſis, JCtus circa A. 1270. Bononienſis, de quo Trithemius c. 483. aliique laudati Hendreichio pag. 498. pandect. Brandenburg. ubi de ejus commentariis in Authenticas, in Feudorum libros, Practica Juris Civilis & criminalis, tractatu de excommunicatione, aliiſque ſcriptis, ſcriptorumque editionibus.

Jacobus ſive *Jacoponus*, vide *de Benedictis*, ſupra Tom. 1. pag. 205.

Jacobus de Benevento Ord. Præd. circa A. 1360. traditur ſcripſiſſe commentaria *in Lucam* & *Joannem*, ac præterea tractatus *de articulis fidei*, *de virtutibus*, *de donis*, *de octo beatitudinibus*, *de fructibus*, *de oratione Dominica*, *de decem præceptis*, *de Sacramentis*, *de dotibus*: præterea copioſiſſimos *Sermones* de tempore & de Sanctis. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 648.

Jacobus Bergomenſis. Infra *Jacobus Philippus*.

Jacobus Bertaldus: ſupra, *Bertaldus* Tom. 1. pag. 239.

Jacobus de Blanconibus de Mevania Umber, Ord. Præd. obiit A. 1301. ſcripſit *ſpeculum humanitatis Chriſti*, capitibus XXV. & *ſpeculum peccatorum & de ultimo judicio*, capitibus XXIII. MSta memorat Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 492.

Jacobus de Blanchis, ſupra *Jacobus Alexandrinus*.

Jacobus Bononienſis circa A. 1530. cujus caſtigationes paucæ quædam non contemnendæ *in Salluſtium* exſtant in variis hujus ſcriptoris editionibus, ut notare me memini in Bibl. Latina lib. 1. c. 9.

* *Jacobus* alter *Bononienſis* non omittendus fuerat, quippe qui gloſſas dedit in jus civile, appellaturque antiquus Gloſſator, ut diſtinguatur ab altero Jacobo Bandini ætatis recentioris juriſconſulto. Hunc Jacobum Bononienſem appellat Ptolemæus Lucenſis Hiſtor. Eccl. lib. 21. cap. 18. ac leges interpretatum eo tempore dicit, quo Gratianus decretum ſuum compilavit.

* *Jacobus Bonus Epidaurius Dalmata* dedit poema epicum libris tribus comprehenſum, quos ſingulos ſingularum muſarum nomine inſcripſit Herodoti more. Excuſum eſt abſque deſignatione loci & temporis in 4.

Ja-

(*a*) Guido Pancirollus II. 27. de Legum interpretibus.

(*b*) Ita duobus locis Trithemius c. 444. & 474. quem Pancirollus, Hendreichius aliique recte ſequuntur. Nam apud Jo. Baptiſtam de Gazalupis pag. 503. per calami vitium præceptor Odofredi Balduinus appellatur. Mox tamen ipſe ait Odofredum A. 1260. claruiſſe, Balduinum A. 1270.

(*c*) Panciroll. l. c.

(*d*) Marcus Mantua pag. 474.

Jacobus de Bozato: infra de *Suſato*.

Jacobus Bracciolinus ſupra *Bracciolinus*.

Jacobus Bracellius: ſupra *Bracellus* Tom. I. pag. 267.

Jacobus Manlius (*a*) *Brigantinus* Doctor, ſcripſit Vitas Imperatorum & Pontificum, de quibus Simlerus. Ejuſdem *Chronicon Epiſcopatus Conſtantienſis* abſolutum Brigantiæ in Svevia A. 1519. 17. Aug. editum eſt a Piſtorio cum magno Chronico Belgico Tom. 2. ſcriptor. rerum Germanicarum p. 615. 722. adjectis ab alio neſcio quo, auctarii vice, familiis Epiſcoporum, & continuatione uſque ad A. 1607.

Jacobus de Brizia, infra *Jacobus Petri*.

Jacobus de Brugis Flander Carmelita, Pariſiis audivit Godfridum Cornubienſem, ipſe etiam, Alegrio ſi fides, Doctor Pariſienſis circa A. 1310. Scripſit *de impaſſibilitate animæ* & *de motu intellectus* quas duas illius lucubrationes præter Alegrium pag. 280. paradiſi Carmelitici decoris, memorant Valerius Andreas pag. 404. & Svvertius pag. 358.

Jacobus Brutus, Novocomenſis, Lector Religioſorum Fratrum Ord. S. Salvatoris, edidit Opus *de immortalitate animæ*, quod inſcripſit *Auream coronam pretioſiſſimis confertam lapillis*. Venet. 1496. Vide Poſſevinum.

* *Jacobi* hujus *Bruti* patria ſic expromitur in titulo editionis Venetæ anni 1496. in 4. *Jacobi Bruti Cheritenſis e Caſtello de Aqua Vallis Stellinæ Corona Aurea &c.* Hoc vero in opere non de una animæ immortalitate agitur, ſed & de ejus dotibus, facultatibus, & ſpiritali natura.

Jacobus de Butrigariis, Bononienſis, JCtus circa A. 1330. Bononiæ, ubi inter auditores ſuos habuit Baldum, Bartolumque; docuit ea fama ac laude, ut *Juris lumen* nuncuparetur. Scripſit lecturam duplicem, veterem & novam *in Digeſtum vetus:* ſimiliter *in Codicem* bis ſcripſit, nec non Commentarios *de actionibus*, *de dotibus*, *de oppoſitione compromiſſi*, *de teſtibus* & *de renunciationibus Juris Civilis*. Vide Guidum Pancirollum II. 56. de interpretibus Juris, atque Hendreichium pag. 811. ſeq. pandect. Brandenburg. qui editorum tradit notitiam, atque meminit etiam de aliis Butrigariis, Antonio & Bartholomæo JCtis, & junioribus longe, Franciſco JCto, & Hercule Muſico. * Conſilia quædam ſervat MS. Codex 372. Bibliothecæ Felini.

Jacobus Cajetanus ſive Gaytanus de Stephaneſcis, Anagninus S. Georgii ad Velum aureum Diaconus *Cardinalis* ab A. 1296. ad 1343. ſcriptor libri *de anno centeſimo* ſive *Jubilæo*, qui adjunctis notis Julii Roſei prodiit ſeparatim: inde in Bibliotheca Patrum Colonienſi T. XIII. & in Lugdunenſi Tom. XXV. pag. 936. Ejuſdem Jacobi *carmina duo* in Jubilæum pag. 942. & Bonifacii VIII. privilegia tria ſuper Indulgentiis Jubilæi. p. 943. ſeq. Condidit etiam libris III. metro heroico *vitam* Petri Moroni ſive *Cœleſtini V.* qui Papatu ſe A. 1294. ſponte abdicans, locum aperuit Benedicto Cajetano, Jacobi propinquo, inter Papas Bonifacio VIII. Prodiere vulgati a Papebrochio in Actis Sanctor. T. IV. Maji 19. p. 437. 461. una cum libris III. *de Canonizatione Cœleſtini V.* pag. 473. 482. additis etiam notis. Ejuſdem libri II. *de coronatione Bonifacii VIII.* itidem verſibus ſcripti Heroicis exſtant ibid. pag. 461. 471. adde Polycarpi Leyſeri hiſtoriam poeſeos medii ævi pag. 2037. ſeq. Prætereo alia Jacobi ſcripta, *carmina*, *ſermones*, *Epiſtolas*, de quibus G. Joſephus Eggs in purpura docta T. I. pag. 257. ſeq. *Ordinarium Romanæ Eccleſiæ* quod Tom. 2. Muſei pag. 243. 443. vulgavit Mabillonius, huic Cajetano tribuit, veriſimili conjectura ductus. * Et mihi pariter ea ſedet opinio, quæ olim Mabillonio de *Ordinario Romanæ Eccleſiæ* Cardinali huic tribuendo, iiſdem perſuaſo rationibus, quæ olim Mabillonio perſuaſeruut.

(*a*) Apud Voſſium pag. 651. & Miræum vitioſe *Manilius*.

runt. Quod tamen Ordinarium primus Mabillonius produxit interpolatum eſſe nemo prudens negaverit, cum multa contineat exempla a poſterioribus Pontificibus quin & ab ipſo Urbano VI. authore hoc multo recentiore petita. Eſt mihi MS. codex chartaceus, qui olim pertinebat ad Petrum Ferricium Cardinalem Tiraſonenſem, cujus inſignibus gentilitiis ornatur, continetque Cæremoniale S. R. Eccleſiæ idem prorſus cum hoc ipſo Mabillonii, niſi quod multa hinc inde in eo deſunt, quæ in Mabilloniano leguntur, & præſertim nulla ibi legas petita ex Pontificibus poſt Benedictum XI. ſive ut appellari conſuevit XII. quæ ſunt in Mabilloniano. Nomina Pontificum nulla ſe offerunt poſt Benedictum XI. Quæ ex Pontificali Petri Amelii in iſtud translata indicavit Mabillonius, hæc omnia a meo abſunt. Poſt caput de erectione novorum Cardinalium, & de forma providendi Cardinalem de titulo Epiſcopali, in quibus uterque codex nonnullis exceptis conſentit, reliqua in meo diſcrepant, ut in toto capite de cæremoniis novorum Cardinalium. Succedit caput aliud de iis quæ præſtanda ſunt *a Diacono Cardinali in Miſſis feſtivis papalibus*; quod non lego in Mabillonio; ſicut nec alterum proxime in meo ſequens *de Veſperis, quas per ſe Papa celebrat*. Nec denique aliud de cæremoniis, *quando Papa equitat*. Secundum hæc ſuccedit in eodem MS. codice ſcriptum aliud, quod a Cæremoniali diverſum videtur ſub hoc titulo: *In nomine Domini, Amen. In domo unius Reverendiſſimorum Cardinalium ſunt infraſcripta officia principaliora*. An hoc pariter opuſculum tribuendum ſit Cajetano, ignoro. Porro etiam cæremoniale hoc meum ab omnis interpolationis ſuſpicione haud penitus vacare ultro agnoſco. Quanquam enim omnes illæ conjecturæ, quæ Mabillonium induxerunt, ut ritualem hunc librum Cajetano tribueret, & in meo pariter recurrunt; ſuſpicionem tamen excitat id, quod legitur in cap. 84. Cæremonialis Mabilloniani, ubi de mandato a Pontifice habendo: *Unus diaconus qui ei ſervit ſecundum Dominum Jacobum Gajetanum ipſum Papam præcingit*. Verba hæc deſunt in meo, ſed nec quidquam ibi occurrit de cingendo linteo pontifice per Diaconum. Quare ſive in meo hoc rituali hæc reſecta ſunt, ſive alium a Cajetano authorem habet; Utcumque ſit, emendat noſter codex MS. multa, quæ in Mabilloniano lectionem depravatam ferunt, & lacunas implet. Cap. XX. Mabillon. *Cum duobus Cherubin in cameri in lanceas*. Lege ex noſtro: *in cacumine lancearum*. Mabillon. pag. 275. *ad Palatium Cinteæ*; MS. *ad palatium Cinthii*. Mabill. p. 279. *De monte Cryptæ ferratæ*; MS. *De Monaſterio &c.* Mabill. p. 413. *quondam Epiſcopum* .... MS. *quondam Epiſcopum N.* Ibidem Mabill. *videlicet .... feſtum*; In MS. nulla apparet lacuna. Mabill. p. 360. *Cottas cum .... ſine Camiſiis*; MS. *Cottas cum ſuctis ſive camiſiis albis*. Mabil. p. 361. *Parati cum mitris .... eques ſicut*. MS. *eques ſicut in comeſtione ſteterunt*. Mabill. pag. 364. *proceſſus in vero ad modum quo leguntur lectiones*. MS. *proceſſus in nota ad modum quo leguntur lectiones*. Mabill. *Super eam Stolam ſex manus & brachia*; MS. *Stolam ſuper manus & brachia*.

Jacobus **Cardinalis**: præter *Cajetanum Jacobus Fornerii*, *Jacobus de Cluſa* & *Papienſis Piccolomineus* & *de Vitriaco*.

Jacobus **Carthuſienſis**, infra *Jacobus de Cluſa* & *Gruytrodius*.

Jacobus **Iunterbuck de Polonia**, ex Monacho vel Abbate Ciſtercienſi in Cœnobio Paradiſienſi ſive de Paradiſo, diœceſis Poſnanienſis in Polonia, (*a*) Monachus in Monaſterio S. Salvatoris, *Carthuſianus*, & S. Scripturæ Profeſſor in Studio Erfordienſi. (*b*) Ejus *Sermones* notabiles & formales de tempore & de

(*a*) Simon Starovolſc. in Centuria ſcriptorum Polon. p. 60. & Caroli Viſchii Bibl. Ciſterc. p. 165.

(*b*) Bernardus Pez præf. ad tomum ſeptimum Bibliothecæ Aſceticæ.

de Sanctis, Pontifici Calixto III. An. 1455. probati viderunt lucem, & ex veteri editione ſunt Altdorfii apud V. C. Chriſt. Gottlieb Schvvartzium. (*a*) Tractatus *de erroribus & moribus Chriſtianorum*, & alius eodem anno *de poteſtate dæmonum*, *arte magica*, *ſuperſtitionibus & illuſionibus eorundem*, MS. in Bibl. Quedlinburgenſi, (*b*) in qua etiam ſervatur illius *de abuſionibus Clericorum*, ſive *de ſtatu & officio Eccleſiaſticarum perſonarum & de Canonico ingreſſu ad hujuſmodi: Quodlibetum ſtatuum humanorum*, ut de Papa & ejus curia, de ſtatu Secularium, Regum ac Nobilium, Judicum, Divitum, Mercatorum &c. MS. etiam in Bibl. Auguſtana teſte B. Antonio Reiſero p. 102. *De veritate dicenda & tacenda*, *De dignitate Paſtorum & de cura Paſtorali*. *De cogitationibus & earum qualitate*. *Sermones Dominicales*. His addi poſſunt quæ in Paulina Lipſienſi (*c*) ſervantur MSS. *Dialogus Religioſorum*. *Quæſtiones diverſæ circa Monaſticam diſciplinam*. *Compendium de tribus ſubſtantialibus Religioſorum*. *Collatio de charitate fratrum & eorum diſciplinari vita*. *Sermones feſtivales XI. Tractatus de ſeptem peccatis mentalibus & mortalibus actualibus*. *De arte bene vivendi* ſive *curandi vitia* & *de arte bene moriendi*. *De receptione & proventibus monialium & aliorum Religioſorum*. *De varietate modorum vivendi*, *& ſtatuum humanorum diverſitate*. *De celebratione feſtivitatum*. *De ſanctificatione Sabbati*. *De cauſis deviationis Religioſorum & qualitate ſuſcipiendorum ad Religionem*. *Monita ſalutaria*, *ad* Simonem *nepotem*. *De ſpirituum apparitionibus*. *De malo hujus ſeculi & de rectificatione ſtatus Eccleſiaſticorum*. Longe plura hujus ſcriptoris ſervat V. C. Bernardus Pez, quæ edenda etiam in ſe recepit una cum ſingulari diſſertatione de vita & ſcriptis Jacobi hujus prope innumeris, ex quo quatuor vel quinque Jacobos confixere alii, *Jacobum Junterbock*, *Jacobum de Polonia*, *Jacobum de Paradiſo*, *Jacobum Ciſtercienſem*, *Jacobum Carthuſianum*. Solum tractatum *de cauſis multarum paſſionum*, *præcipue iracundiæ & remediis earundem* vulgavit laudatus Pezius Tom. VII. Bibl. Aſceticæ pag. 391. 444. Trithemius c. 814. de ſcriptoribus Eccleſiaſticis & lib. de ſcriptoribus Germ. c. 192. magnis laudibus mactat hunc Jacobum, & Canonici Juris interpretem præcipuum uſque adeo ait Doctoris nomen obtinuiſſe, ut verba ejus ſcriptaque quaſi pro Apollinis oraculo haberentur. Scriptis illius a me jam commemoratis ex eodem adjungi poſſunt hæc: *De anno Jubilæi*. *Conſolatio malorum hujus Seculi*. *De modo ſervandi interdictum*. *Apologeticus Religioſorum*. *De cautelis diverſorum ſtatuum*. *De cognitione ſecretorum eventuum*. *De contractibus*. *De malis hujus ſeculi*. *De obedientia Monachorum*. *De eorum ſtabilitate*. *De refrenatione cogitationum*. *Soliloquium hominis ad animam ſuam*. *De dignitate Prælatorum*. *De dignitate Sacerdotii*. *De obſervantia mandatorum*. *De ſtatu ſecurioris vitæ*. *De intentionis directione*. *De profectu vitæ ſpiritalis*. *De indulgentiis*. *De bono morali & remedio contra tentationes*. *De duabus Civitatibus, Hieruſalem & Babylone*. *Directorium Ordinis Carthuſ.* & *de confirmatione ſtatutorum ejuſdem*. *De his qui frequenter vel tarde celebrant*. *De modo reſiſtendi tentationibus*. Diem obiit A. 1466. Itaque quod in MStis Quedlinburgenſibus quædam hujus Jacobi notantur ſcripta A. 1472., de librario non de auctore accipiendum. Video etiam cum hoc noſtro confundi alterum *Jacobum* Carthuſianum, *Gruytrodium*. De hoc enim differens Robertus Gerius in appendice ad Caveum ad A. 1469. notat ejus nonnulla typis exſcripta eſſe ſub Artis typographicæ primordia, *Quodlibetum ſtatuum humanorum*, *de arte curan-*

(*a*) Vide ejus indicem librorum ſub incunab. typograph. excuſorum p. 81.

(*b*) Tobias Eckard in notitia MSS. Quedlinburg. p. 50. 51. 53.

(*c*) Joach. Felleri Catalogus p. 192. 193. 194.

randi vitia, *de erroribus modernorum Chriſtianorum*, *de abuſionibus Clericorum*, quæ omnia inter Gruytrodii ſcripta recte a Trithemio prætereuntur, & Jacobo Paradiſienſi vindicanda ſunt. Rectius ad Gruytrodium a Gerio referuntur *pharetra Divini amoris*, *Jeſu Chriſti ad animum fidelem alloquia*: *Jeſu Chriſti & peccatoris colloquium*, edita Colon. 1577. 12. Viciſſim ad priorem puto referri oportere *diſputationem pro utraque parte Concilii Baſileenſis*, quam Gruytrodio tribuendam ſuſpicatus eſt Simlerus. Nec non *Oculum conſiderationis Religioſorum*, & *De malis hujus ſeculi*, quæ ſub Jacobi Carthuſienſis nomine memorat Sanderus parte 2. Bibl. Belg. MSS. pag. 81. * Viri hujus ſermones Dominicales vidi ego Viennæ in Bibliotheca monaſterii S. Mariæ Scotorum ord. S. Benedicti antiquiſſima editione excuſos in 4. abſque adſcriptione loci, & temporis; titulum ferebant: *ſermones dominicales per eximium ſacræ Theologiæ profeſſorem Dominum Jacobum Domus Carthuſienſis extra muros Erfordienſes vicarium authorizati de* Domino Nicolao Papa V.

Jacobus de Ceſſulis ſive Ceſolis, Caſſalis, Caſulis (*von Datten*) Ord. Præd. Gallus e Tiraſcia, de conventu Remenſi, circa A. 1290. Trithemio c. 704. & Jo. Jacobo Friſio vitioſe *Jacobus de Theſſalonica*, ſcripſit librum in quatuor diſtributum partes *de moribus hominum & de officiis nobilium ſuper ludo latrunculorum* ſive *ſcaccorum*. Mediolan. 1479. fol. Exſtat in variis Bibliothecis non Latine ſolum ſed etiam Italice, & Joanne Ferrono interprete atque Joanne Duvignay Gallice, nec non Germanice tum ſoluto ſermone, tum paraphraſi rhythmica per Conradum von Amenhuſen. Vide Jacobum Quetif. Tom. 1. pag. 471. & Tom. 2. pag. 818. ſeq. Lambecium Tom. 2. Bibl. Vindob. pag. 848.

Jacobus Cina, ſupra *Jacobus de S. Andrea*.

Jacobus Ciſtercienſis, ſupra *Jacobus Anglicus* & *Jacobus Carthuſianus*.

Jacobus de Clavaro ſive *Claverio* Ligur, Ord. Præd. & Theologus in Academ. Auſtriaca Viennenſi circa A. 1423. quo tempore cum Petro Pullia & Bartholomæo de Ebraco ſcripſit tractatum *contra articulos principales Huſſitarum*. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 773. ſeq.

Jacobus Clericus, Dominus de Beauvoir, Joannis Clerici Abbatis Vedaſtini frater Arteſienſis, vixit in aula Philippi Boni Burgundiæ Ducis, circa A. 1440. ſcripſitque commentaria ſive Diarium eorum quæ apud Atrebates & locis finitimis ſua ætate contigere. Vide Valerium Andream pag. 406. Swvertium pag. 359. Voſſium pag. 563.

Jacobus de Cluſa, Carthuſianus cujus tractatum *de apparitionibus animarum poſt exitum a corporibus & de earundem receptaculis* editum Burgdorfii in Helvetia 1475. fol. memorat Simlerus.

Jacobus de Columna apud Cangium multoſque alios vitioſe pro *Joanne de Columna* de quo ſupra Tom. 1. pag. 404. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 419.

Jacobus Congelshovius ſive *Kongelshovius*: infra *Jacobus de Konigshofen*.

Jacobus Craſſus ſive *Graſſus* Ord. Præd. cujus *Collectanea de laudibus Panormi* MSS. Franciſco Baronio & aliis laudata memorat Antoninus Mongitor Tom. 1. Bibl. Siculæ pag. 299.

Jacobus Cremonenſis circa A. 1450. in gratiam Nicolai V. Pontificis Latine vertit ex Græco ſcripta *Archimedis*: diu poſt Jacobi obitum edita Baſil. 1544. fol. Vide Franciſci Ariſii Cremonam litteratam Tom. 2. pag. 185. & Diarium eruditorum Italiæ Tom. 13. pag. 214.

* *Jacobus a Cruce Bononienſis* dedit etiam Adnotationes in Ovidium, in Virgilium, in Perſium, Lucanum, Statii ſylvas, alioſque authores veteres; quod ejus opuſculum extat in collectione Adnotationum doctorum virorum a Badio Aſcenſio excuſa An. 1511. Ibi pariter extant prælectiones ejus in Livium, Boetii librum de conſolatione, & Juvenalem. Libellum vero hunc centum

tum & ſexaginta animadverſiones continere indicat verſiculus iſte in fine opuſculi legendus:

Hæc centum ſexaginta & centum obſervata Jacobi
A cruce lector habes, perlege ſi incipies.

Jacobus de Deleyto, ſupra Tom. 2. pag. 20.

Jacobus Dieſthus, rectius *Drieſchus* circa A. 1500. ſcripſit *Chronicon Flandriæ*, ex quo nonnulla ad A. 1138. refert Jacobus Meyerus qui & ipſe Chronicon Flandriæ edidit A. 1530. 4. auctius deinde vulgatum a fratris filio Antonio Meyero A. 1561. & 1580. fol. In hoc Meyerus ad A. 888. Drieſchi etiam mentionem facit his verbis: *Vitam Remberti una cum vita divi Anſgarii, Hamburgi conſcriptam datamque ab Alberto Grantz*, Jacobo Drieſcho, *antiſtiti Gvilelmitarum Brugenſium, in aliis lucubratiunculis noſtris edidimus, lyricisque eum verſibus celebravimus*. Ad hæc verba intelligenda conferes Molleri τȣ̃ μακαρίτȣ iſagogen in hiſt. Cherſoneſi Cimbricæ T. 2. p. 61.

Jacobus Doccomenſis, junior quam ut referri a me debeat, & nomen confictum ſub quo latet Michael de Iſſelt Amesfortius, auctor Mercurii Gallobelgici ab A. 1566. ad 1594.

Jacobus Dominici, Coquiliberitanus, in Provincia Galliæ Ord. Præd. Provincialis ab A. 1357. ad 1367. ſcripſit *de privilegiis Ordini a ſummis Pontificibus conceſſis: De modo celebrandi electiones & capitula, ac recipiendi Magiſtri Ordinis ac Provincialis. De judiciorum ordine, & modo ſervando cum fratribus Ordinis. Chronica Capitulorum Ordinis generalium. Chronica Capitulorum provincialium Provinciæ Aragoniæ. Catalogum omnium Ordinis provinciarum & domorum, tam fratrum quam ſororum juxta ſuum antiquitatis ordinem*. Vide Jacobum Quetif. Tom. 1. p. 662.

Jacobus de Dondis, ſupra Tom. 2. pag. 60.

Jacobus de Ferraria Ord. Præd. Inquiſitor hæreticæ pravitatis circa A. 1470. ſcripſit *Summam contra hæreſes. Tractatum de ſcientia Dei atque præſcientia, de voluntate, de prædeſtinatione atque reprobatione, de Gratia, de vitiis & virtutibus, de Romani Pontificis poteſtate*. Commentaria in *Ariſtotelis* libros de Cœlo & Mundo, de generatione & corruptione, de parvis naturalibus & de anima. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 844. atque infra, *Jacobus Paduanus*.

Jacobus Ferrer Aragonus Sætabitanus Ord. Præd. circa A. 1460. cujus ſolos *ſermones de Sanctis* memorat idem Quetiſus Tom. 1. p. 821.

Jacobus Folquerius ſupra Tom. 2. pag. 176.

Jacobus Forolivienſis Medicus & Philoſophus celebris circa A. 1430. Vide Trithemium c. 772. Ejus commentarii in aphoriſmos *Hippocratis*, in artem parvam *Galeni*, & in Canonem primum *Avicennæ* una cum Quæſtionibus in Medicina, ſæpius viderunt lucem, ut notatum in Bibliothecis Medicis Lindenii, Merklini, Mangeti. Etiam expoſitio in *Avicennæ capitulum de generatione embrii ac de extenſione graduum formationis fœtus in utero* prodiit Papiæ 1479. fol. per Antonium de Carcano, & deinde plus ſimplici vice Venetiis, una cum quæſtionibus ſuper eodem argumento.

Jacobus Fornerii ſive *de Furno*, ſupra *Benedictus XII.* Papa.

Jacobus Genuenſis, infra *Jacobus de Viragine*.

Jacobus Gruitrœdius Prior Monaſterii SS. Apoſtolorum Leodicenſis, Ord. Carthuſ. obiit A. 1472. ut duobus locis teſtatur Trithemius de S. E. c. 824. & de Germanicis ſcriptoribus c. 199. adde Valerium Andream pag. 410. & Svvertium pag. 364. Theodorum Petrejum in Bibl. Carthuſ. Arnoldum Boſtium c. 30. Scripſit *Speculum* quintuplex, *Prælatorum, Subditorum, Sacerdotum, Secularium hominum* & *Senectutis*, quod *Dionyſio Rickel* Carthuſiano præter rem adſcriptum & ſub ejus nomine ſæpius editum Paulus Langius in Chronico Ci-

tizenſi pag. 867. ad Trithemii teſtimonium provocans, & poſt eum alii notarunt. Cætera ejus ſunt: *De vita Domini Jeſu, Meditationes Paſſionis Domini. Lavacrum Conſcientiæ*, Colon. 1501. 4. *Colloquia quinque, Jeſu & Monachi, & Prælati, & Senis, & Eremitæ & Diſcipuli. Dialogus Crucifixi & peccatoris. Mariæ & peccatoris Dialogi duo. De nomine Jeſu & Mariæ. Contemplatio S. Mariæ. Coronula S. Mariæ. Meditationes compaſſionis S. Mariæ. De veris virtutibus. De ſeptem peccatis mortalibus. De quatuor noviſſimis. De præparatione ante Miſſam. De definitione nominis Monachi. Lectionarius Menſæ. Sermones de tempore & de Sanctis. Epiſtolæ*. Hiſce commemoratis a Trithemio, Valerius Andreas & Svveertius ex Bibl. Tigurina addunt: *De ſeptem ſtatibus Eccleſiæ in Apocalypſi deſcriptis. De auctoritate Eccleſiæ, ejuſque reformatione. De abuſibus Clericorum. De erroribus modernorum. De cauſis & remediis paſſionum animi. Quod Prælati vitia curare debeant*. Non confundendus hic Gruitrœdius cum Jacobo de Paradiſo, vide ſupra, *Jacobus Carthuſianus*.

Jacobus Gviſius, ſupra Tom. 3. p. 172.

Jacobus Henricus de Alba Ord. Minor. Provinciæ Genuenſis, & cuſtodiæ Aſtenſis circa A. 1340. Per quæſtiones & concluſiones libros omnes Philoſophiæ Ariſtotelis explicavit, dicavitque Roberto Siciliæ & Neapoleos Regi. Vide Waddingum pag. 182.

Joannes Jacobus, Feltrenſis, infra *Jacobus Zenus*.

Jacobus Junterbuk, ſupra *Jacobus Carthuſ.*

Jacobus Jctus Conſtantinopoli tempore Juſtiniani, qui cum Triboniano & aliis, Jus Civile Romanum, juſſu & auſpiciis Imperatoris, in Corpus, quo etiamnum utimur, digeſſit.

Jacobus Izelgrinus Lector Fratrum Minorum Pariſiis, cujus Rhetorica nova & brevis, & tractatus de coloribus Rhetoricis memoratur a Sandero, pag. 204. Bibl. MSS. Belgic.

Jacobus Tvvingerus de Konigshofen, Urſtiſio Voſſioque *Congelshovius* vel *Kongelshovius*, Hallervordio *Hüningshoven*, Præbendarius Eccleſiæ Argentinenſis, ſcripſit Germanice Chronicon de rebus ab orbe condito geſtis, præcipue Alſaticis atque Argentoratenſibus uſque ad A. 1386. Hoc primus cum eruditis obſervationibus vulgavit celeberrimus Joannes Schilterus, (*a*) Argentorati 1698. 4. teſtatus Latinum quoque Chronicon a Kœnigshofenio compoſitum, ſed imperfectum atque ejuſmodi, ut majoris operis apparatum qualemcumque referre videatur. Cum vero Germanicum in A. 1386. deſinat, neceſſe eſt in Urſtiſii Codice longius proceſſiſſe, vel continuatum ab alio ſcriptore, ſiquidem ſententiam qua A. 1400. exauctoratus fuit Wenceslaus Imp. ex Chronico Kongelshovii Latine translatam exhibere ſe Urſtiſius profitetur tomo ſecundo ſcriptorum rer. German. extremo.

Jacobus Laudenſis Ord. Minor. provinciæ Mediolanenſis circa A. 1350. ſcripſit *Summam Caſuum Conſcientiæ*. Vid. Waddingum pag. 183. Citatur hic Jacobus a Galvaneo Flamma & in Summa Angeli de Clavaſio.

Jacobus Arigonius, de Balardis, Ord. Præd. Sacri Palatii apud Bonifacium IX. Magiſter & ab A. 1407. Epiſcopus *Laudenſis* (Laudæ Pompejæ in Inſubribus, *Lodi*) interfuit Concilio Conſtantienſi damnationique Joannis Huſſi, Hieronymi Pragenſis, & novem propoſitionum Joannis Parvi. *Orationes* ejus in illo Concilio habitas publicavit V. C. Hermannus ab Hardt in Actis illius Concilii Tom. 1. parte 20. & Tom. 3. parte 1. & p. 55. T. V. pag. 115. Hiſce aliam ante ingreſſum electorum in Conclave A. 1417. 8. Nov. habitam adjunxit Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 785. 786. qui etiam de hoc Jacobo videndus pag. 757. & 783. ſeq. Ughellus Tom. IV. Italiæ ſacræ pag. 680. ſeq.

Ora-

(*a*) Acta Erud. 1698. pag. 362.

Oratio adverſus Hieronymum Pragenſem exſtat etiam apud Bzovium ad A. 1415. num. 49. * In codice Bibliothecæ Riccardianæ præter orationes habitas in Concilio Conſtantienſi extat etiam ejus *oratio in exequiis Ferdinandi Aragonum Regis*, & *ſermo in feſto S. Thomæ Archiepiſcopi Cantuarienſis habitus in Concilio Conſtantienſi an.* 1415. vid. Catalogum ejuſdem Biblioth. pag. 239. in quo etiam additur tertia non edita ab Hartio *oratio ad Ambaſciatores Regis Caſtellæ venientes ad Concilium Conſtantienſe*.

Jacobus de Lauſanna, Helvetius Ord. Præd. Franciæ provincialis A. 1318. de quo Trithemius c. 659. & Jacobus Quetif T. 1. p. 547. ſeq. Hic præter *Sermones* de tempore & de Sanctis, editos Pariſ. 1530. 8. & lecturam *ſuper Sententias* Thomaſinam, ſcripſit *Moralitates ſuper libros ſacræ Scripturæ* in Pentateuchum, in Job, in Proverbia, Eccleſiaſten, Sapientiam, Eccleſiaſticum & Eſaiam. Lecturas in Matthæum, Lucam, Joannem, Epiſtolas Canonicas, Apocalypſin, Pſalmos & Prophetas minores. His a Quetiſo memoratis addere ex Jacobo Longo licet *Poſtillam in Danielem*, MS. in Bibl. Auguſtinianorum Pariſiis ad Pontem novum. Quod vero Lemovicis 1528. 8. prodiit *opus moralitatum* ſuper Pentateuchum, librum Job, quinque libros Sapientiales, & Eſaiam atque Apocalypſin, tantum excerptas ex ejus commentariis & in uſum concionatorum ab alio digeſtas complectitur.

Jacobus a Leocato ſive *Leocata*, Antonino Mongitori in Bibliotheca Sicula Tom. 1. pag. 299. *Jacobus a Lomia* Alicatenſis, Ordinis S. Mariæ de monte Carmelo Theologiam docuit in Lyceo Patavino, Senenſi & Florentino circa A. 1490. Scripſit *in quatuor libros ſententiarum*, *in Metaphyſicam Ariſtotelis* & *Logicam*. *Conciones Quadrageſimales*. Vide Alegrii paradiſum Carmelitici decoris pag. 373.

(*a*) Non Toletanus. Vide Nic. Antonium Bibl. vet. Hiſpan. X. 2. Tom. 2. pag. 134. ſeq.

Jacobus Magni Toloſanus (*a*) Ord. eremitarum S. Auguſtini, Doctor Pariſienſis & Caroli VII. Regis Gallorum qui A. 1422. regnare cœpit, a ſacris Confeſſionibus ſcripſit *Sophologium*, *inducens animum legentis ad amorem Sapientiæ*. Pariſ. 1507. 4. *Librum bonorum morum* in quo de remedio contra ſeptem peccata mortalia, de ſtatu Eccleſiæ, de ſtatu Principum, de morte & die Judicii. ibid. in fol. *Annotationes in libros ſacros univerſos*. *Compendium utriuſque Philoſophiæ*. *Quæſtiones in libros Ariſtotelis de anima*. Vide Trithemium c. 694. Elſſii encomiaſticon Auguſtinianum pag. 312. * Quamquam munus audiendi ſacras confeſſiones egit apud Carolum VII. Francorum Regem, qui regnare cœpit an. 1422. adhuc tamen vita facile ceſſit quinquennio, vel ſeptennio antequam ille regnavit; quare vivo adhuc patre munus illud penes iſtum Regium Principem egit. Scripſit *Sophologium*, quod primo vulgatum eſt Pariſiis an. 1477. dein Lugduni 1495. ac tandem Pariſiis 1506. non vero 1507. ut hic Fabricius. Præter commentarios in utrumque Teſtamentum ſupereſt etiam ejus *expoſitio literalis* & *myſtica in Geneſim* nondum excuſa. Supereſt quoque *in quatuor libros ſententiarum commentatio* cum aliis pluribus operibus moralibus. Vide Gandolfo in Diſſert. hiſtor. de 200. Auguſtinianis.

Jacobus II. Majoricarum inſularum Rex A. 1337. publicavit *Leges Palatinas* de officiis Magiſtrorum hoſpitii ſive Majorum domus, Camerlingorum, Cancellarii, Magiſtri rationalis, & quicunque his ſubiecti ſive ſubmiſſi inſerviunt, Conſiliariorum itidem, & de modo ſcribendi diverſis perſonis ſecundum gradum cujuslibet p. LXIV. ſeq. & de aliis ſolennibus. Prodierunt cum iconibus ære deſcriptis ex figuris codicis MS. perſonam cujuſque & habitum officiumque exprimentibus, ante tomum tertium (*b*) Act. Sanctor. Junii A. 1701. præ-

(*b*) Confer. Acta Erud. A. 1702. pag. 321. Oudinum Tom. 3. pag. 890.

præmiſſo indice capitum Ordinationum Aragonicarum Petri III. Aragoniæ Regis A. 1544. *Dotatio Eccleſiæ Collegialis de Regali in Urbe Perpinianenſi*, facta A. 1340. a Jacobo Rege Majoricarum vulgata a Baluzio appendice ad Marcam Hiſpanicam pag. 1480. ſeq.

Jacobus Malvetius Brixienſis claruit circa A. 1432. *vir Medica arte pollens atque idem in Hiſtoria diligens, ſed in quo illud merito culpetur, quod patriæ dignitati adeo ſuperſtitioſe faverit, ut in facinoribus ejus enarrandis atque extollendis plane exceſſerit modum: cujus rei auctor mihi V. Cl. Octavius Rubeus J. C.* Hæc de eo Voſſius pag. 803. ſeq.

Jacobus Manlius ſupra, *Jacobus Brigantinus*.

Jacobus de Marchepallu Ord. Minor. Genevæ A. 1490. ſcripſit de colentibus Purgatorium, animas quas expiat ignis ſummum Pontificem ſolvere poſſe docens. Ex illo excerpta quædam offert V. C. Jo. Jacobus Hottingerus in hiſt. Eccleſ. Helveticar. edita Germanice T. IV. in appendice pag. 116. ſeq. Ejus operis etiam meminit Nevizonus in ſylva nupti. lib. 3. pag. 214.

Jacobus de Mevania, ſupra *Jacobus de Blanconibus*.

Jacobus Middelburgenſis, Juris Pontificii Profeſſor, cujuſque liber *de præcellentia poteſtatis Imperatoriæ* contra cujuſdam Aretini & aliorum calumnias, prodiit Antvverp. 1502. 4.

Jacobus de Strziebro ex oppido Bohemiæ ad Miſam fluvium, dictus *Jacobus de Miſa*, vel etiam *Jacobellus*, Theologus Pragenſis, Eccleſiæ S. Michaelis Paſtor, (a quo *Jacobitæ*) Communionem ſub una perinde ut Joannes Huſſus ſtrenue impugnavit, Jo. Wiclefi ſcripta in Bohemicam tranſtulit linguam, & Latine varia ſcripſit clarus tempore Concilii Conſtantienſis, & defunctus A. 1429. De eo V. C. Hermannus ab Hardt in prolegomenis ad tomum tertium hiſtoriæ illius Concilii pag. 17. ſeq. & Tom. 3. pag. 335. T. 4. pag. 187. D. Jo. Fabricius, Helmſt. Tom. 2. Bibl. pag. 351. Jo. Georgius Schelhorn Tom. IX. amœnitatt. litterar. pag. 669. ſeq. *Primum univerſalis conſuetudinis Eccleſiæ effractorem, & primum hujus novitatis in regno Bohemiæ inventorem* vocat Joannes de Raguſio, in Oratione de Communione ſub una, apud Caniſium Tom. 4. edit. novæ p. 502. ita frons de rebus perierat, & cæteros homines pro fungis habet Raguſinus, ut novitas ab eo appelletur res ab Apoſtolicis uſque temporibus per omnem Chriſtianum Orbem ad Concilium uſque Conſtantienſe teſtatiſſima. *Quanquam in communione ſub utraque ſpecie prædicanda, alia fuit Jacobelli, alia primitivæ eccleſiæ ſententia.* Jacobelli *Vindicias pro Communione ſub utraque* adverſus *Andream Brodam* A. 1415. ſcriptas edidit laudatus Hardtius Tom. 3. pag. 416. 585. a quo etiam publicata *Anonymi* Epiſtola ad Jacobellum pag. 339. 392. & *Andreæ Brodæ* Theologi Pragenſis contra Jacobellum pag. 392. 415. Conſtantienſis Concilii contra Jacobellum concluſiones pag. 586. 591. Jacobelli *Apologia pro Communione plebis ſub utraque ſpecie contra Concluſiones Doctorum in Concilio Conſtantienſi editas* pag. 592. 657. *Anonymi* contra Jacobellum pag. 658. 762. *Joannis Gerſonis* Conſilium de cauſa Jacobelli ulterius diſcutienda. pag. 766. 779. *Mauritii de Praga* tractatus duo contra Jacobum de Miſa pag. 779. & 805. 882. in quo Jacobelli *demonſtratio ſententiæ ſuæ per teſtimonia Scripturæ, Patrum atque Doctorum*, pag. 805. 826. præterea Hardtius pag. 884. 932. ex Codice Bibl. Cæſareæ vulgavit ejuſdem Jacobelli tractatum *de vera exiſtentia Corporis & Sanguinis Chriſti in ſacra Cœna*.

Jacobus de Moguntia de ſuis temporibus citatur a Bzovio ad A. 1307. n. 4.

Jacobus Motzius Theologus Sacerdos, Friderici III. legatus, cujus *Oratio ad Alphonſum V.* Luſitaniæ Regem pro Eleonora Eduardi Regis filia, Alphonſi ſorore Friderico III. deſponſanda, extat in Freheri Tom. 2. ſcriptor. Germ. edit. novæ pag. 31. confer de eodem ob-

obſervata Clariſſ. Struvii pag. 24. & 53.

Jacobus Odo, ſive *de Oddis*, Peruſinus Ord. Minor. Provincialis, a Cangio inter hos ſcriptores refertur, licet nihil Latine apud Wadding. p. 184. traditur ſcripſiſſe, ſed tantum rudi ſatis lingua Italica *Speculum Ordinis Minorum*, quod vulgariter vocant *Franciſchinam*, in quo per duodecim capita per varios titulos virtutum recenſuit viros ſanctos & illuſtres, qui illo in Ordine floruerunt. Auguſtinus Oldoinus in Athenæo Auguſto, quod eſt de doctis Peruſinis, pag. 158. lucubrationes etiam alias circa Philoſophiam & Theologiam ait exaraſſe, Latine vero an Italice non addit, & nullum nominat.

Jacobus de Oſana, ſupra, Jacobus *de Lauſana*.

Jacobi Paduani, Doctoris de Gonterio, dicti de Ferraria, totius ornati ſermonis methodus MS. Venetiis in Bibl. SS. Joannis & Pauli, teſte Tomaſino pag. 28.

Jacobus Papienſis Cardinalis, infra *Jacobus Piccolomineus*.

Jacobus de Paradiſo, ſupra, *Jacobus Carthuſienſis*.

Jacobus Parmenſis, ſupra, *Jacobus de Arena*.

Jacobus de Partibus Tornacenſis, Archiater Caroli VII. Gallorum Regis & poſtea Canonicus Tornacenſis, defunctus A. 1465. cum cujus explanatione prodiit Latine *Avicenna*, Lugd. 1498. fol. tribus Volum. Gloſſa interlinearis in practicam *Alexandri* Tralliani. Lugd. 1504. 4. Tabula ſive ſummula Alphabetica morborum ac remediorum ex libris *Joannis Meſue* excerpta &c. De his aliiſque vide ſis Bibliothecam Medicam Lindenii, Merklini, Mangeti.

Jacobus Paſſavantius Florentinus Ord. Præd. defunctus A. 1357. Ejus additiones ad Commentaria F. Thomæ de Wallois in libros S. Auguſtini de Civitate Dei, prodiere Lond. 1520. fol. Omitto quod Italice ſcripſit Speculum veræ pœnitentiæ, ſæpius editum, de quo Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 645. Tom. 2. pag. 821. & Julius Niger in hiſtoria ſcriptorum Florentinorum pag. 331.

Jacobus Perez, infra *Jacobus de Valentia*.

Jacobus de Peruſio Umber, Ord. Præd. qui & Jacobus Caſtelbonus, Jacobus de Alexiis & Raynutii appellatur, circa A. 1286. Epiſcopus Florentinus cujus non niſi *Sermones* memorantur apud Jac. Quetif Tom. 1. pag. 403. 750. & T. 2. pag. 818.

Jacobus Peruſinus Ord. Præd. ab A. 1407. Epiſcopus Narnienſis in Umbria, anno poſt 1408. defunctus. Scripſit *Chronicon Eccleſiæ Narnienſis*. Vide Auguſtinum Oldoinum in Athenæo Auguſto. pag. 158. ſeq.

Jacobus Peruſinus Ord. Minor. ſupra *Jacobus Odo*.

Jacobus de Petris, Brixienſis Ord. Præd. circa A. 1470. ſcripſit adverſus hæreſes ſui temporis, Librum de præcipuis Catholicis veritatibus, & Sermones de tempore ac de Sanctis per annum. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 822. & 844.

Jacobus Philippus Foreſtus, Bergomenſis ſive de Pergamo, Auguſtinianus, obiit Pergami A. 1518. ætatis 85. Hujus exſtat opus hiſtoricum non contemnendum, quod *ſupplementum Chronicorum* inſcripſit. Primæ editiones Venetæ 1483. 1486. 1490. 1492. & Brixienſis A. 1485. fol. Ex his eam inſpexiſſe ſe innuit Trithemius c. 899. quæ abſolvitur libris XV. atque ab Orbe condito progreditur uſque ad A. 1480. Sed præſtat editio Veneta, ab auctore A. 1503. (ætatis 69.) recognita, quæ librum XVI. habet adjunctum, atque in A. 1502. deſinit. Titulus eſt: *Noviſſimæ hiſtoriarum omnium repercuſſiones, quæ ſupplementum ſupplementi Chronicarum nuncupantur*. Opus dedicatum Antonioto S. Praxedis Presbytero Cardinali, editumque Venet. 1503. fol. per Albertinum de Liſſona, Vercellenſem. Poſtea in editione Pariſienſi 1535. & Venet. 1547. fol. additum a Bernardo Bindono ſupple-

plementum novum uſque ad A. 1535. Sub finem ſingulorum librorum, atque in mediis etiam libris ſubinde, Virorum doctrina & ingenio excellentium, notitia traditur, qua non dubito uſum etiam Trithemium in Catalogo ſuo adornando. Exſtat & Italica Chronici hujus verſio, Franciſco Sanſovino interprete, qui novo illud ſupplemento auxit. Venet. 1581. 4. Ejuſdem Jacobi *de claris electiſque mulieribus Chriſtianis* ad Beatricem Aragoniam, Hunnorum & Bohemorum Reginam. Ferrariæ 1497. fol. & Pariſ. 1521. Fol. Denique *Confeſſionale* ejus memorat Philippus Elſſius in encomiaſtico Auguſtiniano pag. 315. hoc eſt quod poſt edit. 1506. 1508. 8. Antvverpiæ lucem vidit 1513. 8. *Heritboma* (vitioſe pro ἐρωτήματα) ſive *Interrogatorium*. Omitto *Commentarios in Lucam*, quoniam nemini inſpectos arbitror. * Ex editione Veneta *ſupplementi chronicorum*, quæ tertia eſt anni 1490. nonnulla diſco, quæ hic prætermiſſa ſunt a Fabricio. Exacta eſt illa ad tertiam recenſionem ab authore factam an. 1486. Bergomi; eſt autem recenſio hæc tertia, ut ille ibidem in fine operis ſignificat. Ad ſingulas autem editiones aliqua author adjecit, ut ibidem ait. Cum vero recenſionem hanc tertiam abſolverit an. 1486. & in hac editione additamenta quædam legantur uſque ad an. 1490. hæc profecto ab aliquo ſcriptore, qui alius ſit a noſtro, proceſſiſſe exiſtimanda ſunt. Dirigitur liber ad Magiſtratum Bergomenſem, ex cujus præfatione diſco ab authore diſtinctum fuiſſe opus in libros XIV. dein vero ad XV. in poſterioribus editionibus crevit ejuſdem auctoris opera, quem pariter & procedentibus editionibus adjunxiſſe librum XVI. ex Fabricio hic diſcimus. Editio anni 1490. qua utor in libro XV. ſiſtit.

Jacobus Philippus, Faventinus e Servis B. Mariæ, de quo Bzovius ad A. 1483. n. 23. & A. 1489. n. 11.

Jacobus Philippi, Friburgenſis & Baſileenſis Theologus, circa A. 1495. cujus memoratur a Geſnero & aliis, *Præcordiale Sacerdotum*, & liber *de Sacerdotum reformatione*, *ac Sermones*.

Jacobus Ammanatus, per adoptionem *Piccolomineus*, Lucenſis ex Caroli & Leonhardi Aretinorum diſciplina, Pio II. charus, cujus Commentarios etiam non abſolutos teſte Ughello (*a*) abſolvit: Cardinalis, & Papienſis Epiſcopus, defunctus A. 1479. Scripſit *commentarios rerum ſui temporis* uſque ad A. 1469. per quinquennium geſtarum *libros VII.* qui cum ejus *Epiſtolis* 782. ab A. 1462. ad 1489. & Vita a Jacobo Volaterrano ſcripta prodiere Mediolani 1506. f. Ex illis commentariis petiit Freherus narrationem *de Leodii excidio* A. 1468. Tom. 2. ſcriptorum de rebus Germanicis pag. 271. edit. novæ Struvianæ: nec non alterum *de Friderici III. profectione votiva in Italiam* A. 1469. pag. 284. 301. *Teſtamentum* ejus affert Bzovius ad A. 1479. n. 33. apud quem etiam plures hujus Jacobi leguntur Epiſtolæ, ſicut apud Freherum quoque pag. 292. ſeq. Ex eorundem commentariorum libro ſexto petita *narratio hiſtorica de Huſſitis*, & *de Georgio Pogiebrachio Bohemorum Rege* quam exhibet Freherus in ſcriptoribus rerum Bohemicarum pag. 206. 221. Cætera ejus, inedita pleraque: *Vitæ Pontificum*. *Narratio de legatione Capranicæ Cardinalis Firmani ad Genuenſes*: *Commentarius de officio ſummi Pontificis & Cardinalium* ſcriptus A. 1468. *Homilia de converſione ad Dominum*, & altera *de aſſumtione B. Matris*: & *Carmina* judice Jacobo Volaterrano *magis arguta quam ſuavia*. Ut vero Jacobus Piccolomineus Commentarios hiſtoricos Pii II. continuavit ab A. 1464. ad 1469. ita Jacobus Volaterranus ſimilem laborem ab A. 1479. quo Piccolomineus extinctus eſt, produxit uſ-

(*a*) Ughellus Tom. I. Italiæ ſacræ, pag. 1103. ubi non *Jacobus Piccolomineus*, ut apud Freherum Voſſiumque, ſed *Jacobus Ammannatus* dicitur, recte. Vide Diarium eruditor. Italiæ Tom. 17. pag. 335.

uſque ad A. 1484. Vide infra, *Jacobus Volaterranus*.

* *Jacobus Papienſis*. Nemo huc uſque quantum ſcio prodidit viri hujus docti utilem & diligentem operam in emendandis epiſtolis Ciceronis ad Atticum; eandemque pariter ſpartam adornaſſe Joannem Andream Alerienſem epiſcopum, *per quos ferre acceptum decet quidquid lucis in his epiſtolis datur cernere*; verba ſunt epiſtolæ a Bartholomæo Saliceto Bononienſi, & Ludovico Regio Cornelienſi præfixæ editioni earumdem Romanæ anni 1490. fol.

Jacobus Picininus, Nicolai F. Dux copiarum Venetarum, cujus nomine exſtant *Commentarii* ſive *Diarium rerum ab ipſo geſtarum* A. 1452. fervente bello inter Venetos & Franciſcum Sfortiam, Mediolanenſium Ducem, auctore *Porcellio*, Poeta & Scriba Alphonſi primi, utriuſque Siciliæ Regis. Edidit laudatiſſimus Muratorius (*a*) tomo vigeſimo theſauri ſcriptorum Italiæ, Mediolan. 1731. fol.

Jacobus Poggius, infra, *Poggius*.

Jacobus de Polonia, vide *Jacobus Carthuſ.*

Jacobus Polonus, Ord. Ciſterc. idem cum ſuperiore.

Jacobus Ponzonus qui *de memoria locali* ſcripſit atque Anno nonageſimo ætatis deceſſit Mantuæ A. 1542. Vide Ariſii Cremonam literatam Tom. 1. pag. 351.

Jacobus Presbyter poſt ſeculum X. ſcriptor *miraculorum S. Zenonis* Epiſcopi Veronenſis, carmine hexametro, cujus initium:

> *Admiranda nimis miracula viſere Sancti*
> *Hæc placeat, Verona, tui Zenonis amore*.

Edidit Henſchenius in Actis Sanctorum Tom. 2. April. 12. pag. 76. 78.

Jacobus Publicius Florentinus, de quo Geſnerus in appendice ad ſuam Bibl. & ex eo Simlerus, Poccianțus & pag. 332. Julius Niger. Scripſit Panegyricum Tarentini Ducis Hiſpaniæ. Artem Epiſtolandi, ad eundem Principem. Epitomen Artis Rhetoricæ & Artem memorativam, impreſſam Pariſiis a Jacobo Alexandro.

Jacobus Comes *Purliliarum*, ſcripſit non ineleganti ſermone libellum *de generoſa liberorum educatione* ad conregulos ſuos, quem habeo excuſum Tarviſii 1492. 4. prodiit inde Baſileæ 1541. 8. ubi etiam A. 1537. 8. lucem viderunt ejus *de re militari* libri duo, de quibus videndus Geſnerus pag. 361. Bibl. Hunc Jacobum Franciſcus Niger Venetus, Doctor Patavinus in Epiſtola ad eum data quæ libello de educatione ſubjicitur, inter alia vocat *utriuſque humanitatis parentem*.

Jacobus a Ravanis ſive *de Ravenna* (Revigniaco) provinciæ Lotharingiæ (Revigni), JCtus, Toloſæ docuit circa A. 1250. (*b*) inde Auditor Rotæ Romanæ, & Epiſcopus ab A. 1292. Virdunenſis, (*c*) deceſſit, Romam tendens in itinere Florentiæ A. 1296. Scripſit *in Digeſta* & *Codicem*, *diſputationeſque* varias, (*d*) & *Compendium feudorum*, & *Dictionarium* quod ambitioſa inſcriptione *Lumen ad revelationem Gentium* appellavit. (*e*) Eo etiam nomine notabilis, quod primus quæ a majoribus in foro ſimpliciter tradita fuerant, ad dialecticum arguendi modum deduxit, (*f*) & incaſſum reſiſtente Rizardo Malumbra, amplam feneſtram ad ſophiſticas litigationes, & dubitationum incerta aperuit, effecitque ut ipſa juris dicendi ratio (*g*) a veteri conſuetudine deflecteret.

Jacobus de Rebiria, Secretarius Regius ex quo locum de Waldenſibus producit

(*a*) Acta Erud. 1733. pag. 392.
(*b*) Guido Pancirollus II. 34. de interpretibus Juris.
(*c*) Sammarthani Tom. 3. Galliæ Chriſt. p. 1169.
(*d*) Trithem. c. 526.
(*e*) Panciroll. l. c.
(*f*) Cinus apud Trithem. Gazalupus, Cotta, Pancirollus, Valentinus Forſterus III. 22.
(*g*) Conringius de ſcriptoribus ſec. XIV. c. 3. Nic. Hieron. Gundling hiſt. eruditionis, eдita Germanice Tom. 2. pag. 1828.

Jo. Henr. Hottingerus Tom. 3. hiſt. Eccleſ. Novi Teſt. pag. 289.

Jacobus Regius, cujus cordata Epiſtola ad Maximilianum I. de reformatione Eccleſiæ, edita in Orthuini Gratii faſciculo rerum expetendarum & fugiendarum pag. 169. *Sereniſſimo Ro. Cæſari Auguſto Maximiliano Ja. Regius familiaris*. Faſciculus ille poſt edit. Colon. 1535. recuſus eſt curante Eduardo Brovvn, Lond. 1690. fol.

Jacobus Reimolanus ſive *Raymolanus* Carmelita Gandenſis, ſive Gandavenſis, Mathematicus, Rhetor & Poeta, diem obiit Romæ A. 1508. ſcripſit Vitam S. Joachimi, & de eo Odas. Idyllion de bono conjugali. De puritate B. Mariæ Virginis. Exhortationes Chriſtianorum. Epiſtolas carmine, aliaque poemata. Vide Simlerum & Valerium Andream p. 427. ex quo Svveertius pag. 372. Alegrius pag. 383.

Jacobus de Rhegio Italus, Carmelita circa A. 1460. ex Trithemii encomiaſtico Carmelita. viris Græcæ linguæ, Hebraicæ & Latinæ peritis a Colomeſio adſcribitur p. 6. Italiæ Orientalis. Orationes quoque & Epiſtolas, & multa etiam *carmine* ſcripſiſſe cum idem Trithemius ex fama acceptum notaſſet, ex lucubrationibus ejus tamen nihil laudat de nomine, quam *Sermones* notabiles per Quadrageſimam. Nec plura Alegrius pag. 350. Paradiſi Carmelitici decoris.

Jacobus Romanus Ord. Præd. circa A. 1400. Scripſit *de victoriis*, *de perſecutionibus*, *de virtutibus & vitiis Regum Romanorum*: & *Sermones* de tempore & de Sanctis. Vide Leandrum Albertum libro IV. de viris illuſtribus Ord. Dominicani p. 149. ex quo Voſſius, Altamura & Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 749.

Jacobus Salodorenſis, ſcriptor Carminum circa A. 1480.

Jacobus Scalza Urbevetanus Etruſcus, Ord. Præd. Epiſcopus Sulmonenſis & Valvenſis in Aprutio citeriori ab A. 1263. ad 1278. Hujus ex ſcriptis nullum niſi *Sermonum volumen* memorari video apud Antonium Senenſem, Poſſevinum aliosque.

Jacobus Schonheintz mathematicus & phyſicus Herbipoli in Germania, ſcripſit *Apologiam Aſtrologiæ* contra Joannem Picum, ſatis elegante ſtylo. Liber impreſſus Norimbergæ in 4. A. 1502. chartis ſex, ut Geſnero jam notatum.

Jacobus de Senis cognomento *de Tundo*, Ord. Minor. circa A. 1330. cujus *brevia Chronica* illius Ordinis laudat Waddingus pag. 186.

Jacobus Senenſis, Ord. Præd. ſupra, *Jacobus de S. Andrea*.

Jacobus Soldius, Florentinus, Ord. Servorum Mariæ, Medicus & Philoſophus diem obiit A. 1440. Scripta ejus: *antidotarium pro tempore Peſtis* Florentiæ A. 1431. graſſantis, editum Bonon. 1533. & verſum etiam Italice a Dionyſio Buſſotto, Florent. 1630. *Liber de ſanitate tuenda*. *Canones Medicinæ*. *De ſignis prognoſticis*. *Commentaria in Danielem Prophetam*. *Poſtillæ in Evangelia Dominicalia*. *Sermones in laudem B. Virginis & Sanctorum*. *Vita B. Eliſabethæ Piccinardiæ Mantuanæ*. Vide Poſſevinum, Pocciantum, & Julii Nigri hiſtoriam ſcriptorum Florentinorum pag. 335.

Jacobus Sprenger, ſcriptor mallei maleficarum, de cujus editionibus ſupra in *Henrico Inſtitoris*, Tom. 3. pag. 223. Jacobus hic Ord. Præd. & Provincialis Colonienſis & Inquiſitor hæreticæ pravitatis ſuperſtes adhuc An. 1494. *Paradoxa Joannis de Weſalia* (*a*) Moguntiæ A. 1479. damnavit paraſtata *Gerardo Elten* de Colonia: Prodiere iterum in Orthuini Gratii faſciculo rerum expetendarum, Colon. 1535. & Lond. 1690. fol. Denique ſcripſit *de inſtitutione & approbatione Confraternitatis S. Roſarii*, erectæ Coloniæ A. 1475. Septembr. 8.

Ja-

(*a*) Trithem. de S. E. c. 957. & de ſcriptoribus Germ. c. 272. Jacob. Quetif Tomo 1. pag. 858. & 880.

Jacobus de Stralen, Theologus Colonienſis, ſuperſtes adhuc octogenario major Anno 1496. Scripſit *in Apocalypſin Johannis*. Vide Trithemium cap. 885. de S. E. & de ſcriptoribus German. c. 240.

Jacobus de Strziebro, Bohemus, ſupra *Jacobus de Miſa*.

Jacobus Svedoricus Ord. Minor. Cuſtos Miſnenſis circa Annum 1439. teſte Waddingo p. 186. ſecuto Simlerum & Poſſevinum. Sed junior fuerit, ſi, ut Voſſio vir doctus affirmavit, librum *de origine Religionum* ſive *Religioſorum* ipſe typis exſcribendum dederit A. 1525.

Jacobus de Suſato, *Suzato*, ſive *Soſato*, (Zoet) Weſtphalus Ord. Præd. Theologiæ Profeſſor Colonienſis atque Inquiſitor hæreticæ pravitatis, defunctus circa Annum 1423. Scripſit Lecturam ſive Commentarios uberes *in Matthæum*, & *in Epiſtolam ad Titum*. Deinde Commentarios *in librum Sapientiæ*, & *in Epiſtolam ad Hebræos*. Præterea *ſuper Miſſam* & *in IV. libros Sententiarum*. *De veritate Conceptionis B. Mariæ Virginis*, quem tractatum ſub nomine *Jacobi de Bozato* refert Tomaſinus in notitia MStorum Venetorum p. 26. Tractatus *de hora mortis Chriſti*. *De auctoritate & origine Eccleſiæ*. *Chronica* & *Mappam Mundi*. *Chronica brevia rerum geſtarum Ordinis Dominicani ab initio ad annum* 1415. ubi de Viris illuſtribus Ord. Prædicatorum. *Privilegia Ordinis* ac *Defenſionem*. *Collationes breves ſive Sermones*. *Diſtinctiones breviores & longiores*, *pro arte colligendi* ſive prædicandi. Vide Jacobum Quetif T. 1. p. 774. ſeq.

Jacobus de Theramo ſive *Tranenſis*, ſcriptor Conſolationis peccatorum ſive Dialogi & diſputationis Eccleſiæ Chriſti & Synagogæ Satanæ, atque actionis cauſidicæ inter Deum & Diabolum. Vide ſupra, *Jacobus de Ancharano*. Ejus Commentarium in quatuor libros Sententiarum, Auguſtæ Vindel. 1472. editum notavit Caveus: & *Prophetiam* de qua in Actis Concilii Conſtantienſis ſeſſ. XV. Tom. XII. Labbei p. 133. (Harduin. Tom. VIII. p. 414.) *Joannes Hus dixit in vulgari ad populum, quod Anno Domini 1409. ſurget unus, qui Evangelium, Epiſtolas, & Fidem Chriſti perſequetur, per hæc denotando Dominum Alexandrum* (V. Papam) *qui in ſuis bullis mandavit libros Wiclef cremari*.

Jacobus de Thermis, Abbas Caroli Loci, Ord. Ciſterc. Sylvanectenſis diœceſis atque inde Abbas Pontigniacenſis: interfuit Concilio Vienneſi Anno 1312. ſcripſitque varia *contra* Ægidium Romanum aliosque *impugnatores exemtionum Regularium ac privilegiorum* quæ memorat Sanderus in Bibliotheca MSS. Belgii parte 2. pag. 106. Ejuſdem forſan argumenti *Defenſorium Juris* quod memorat Carolus Viſchius in Bibl. Ciſterc. pag. 166. cum libro *contra Pſeudoprophetas*, & *Quæſtionibus Theologicis*, nec non *Collationibus in Apocalypſin*. Obiit An. 1321. Pontigniaci, ubi hoc ei poſitum epitaphium:

Quem tenet hic fundus, Doctor fuit iſte profundus,
Sanctus ut Edmundus fuit abſque libidine mundus:
Iſtius Eccleſiæ Pater & fons Theologiæ
Vitæ norma piæ, fervens in amore Mariæ.
In teſtamentis præclarus ſcriba duobus
Centum ter decies, ſeptem ter, lumine Lucæ
Migrat ab hac luce: ſit ſibi, Chriſte, quies.

Jacobus de Theſſalonia, ſupra *Jacobus de Ceſſolis*.

Jacobus Ticinenſis de quo Voſſius p. 594. non diverſus a Jacobo Piccolomineo, de quo ſupra. Vide Diarium eruditorum Italiæ Tom. XV. pag. 313. ſeq.

Jacobus Timæus Amſfordenſis, artium & Theologiæ Doctor Colonienſis, cujus commentaria in Ariſtotelem de generatione & corruptione, & in tres meteororum libros excuſa Colon. 1497.

Jacobus Trajectinus monachus Olivetanus, cujus tractatus de modo viſitandi &

& corrigendi ſubditos prodiit Brixiæ 1500.

Jacobus Turonenſis, ab A. 1414. Archiepiſcopus, & ab An. 1427. ad 1432. Ebredunenſis: cujus prolixa Epiſtola adverſus Petrum de Luna ſive Benedictum XIII. edita, a Bzovio ad A. 1415. n. 31. De hoc Jacobo, Sammarthani Tom. 1. Galliæ Chriſtianæ p. 282. & 782.

Jacobus Perez *de Valentia* ex oppido Ajora regni Valentini, Auguſtinianus & ab A. 1468. Epiſcopus titularis Neapoleos Thraciæ ſive Chriſtopolitanus, & ſuffraganeus Roderici Borgiæ Epiſcopi Portuenſis, qui deinde A. 1492. Papa Alexander VI. Obiit Jacobus A. 1491. Scripta ejus ſunt: Commentarius allegoricus & anagogicus *in Pſalmos* & *in Cantica ferialia* in Bibliis contenta & *in Cantica Evangelica*: Benedictus, Magnificat, Nunc dimittis, & Gloria in excelſis. *In canticum Ambroſii & Auguſtini* Te Deum laudamus, & *in Symbolum S. Athanaſii*, ad Rodericum Borgiam Cardinalem, poſtea Alexandrum VI. Papam Pariſ. 1506. 1512. 1518. Lugd. 1512. Venet. 1568. & *in Cantica Canticorum Salomonis*, cum illius Quæſtionis diſcuſſione *utrum ſolus Chriſtus ſit metrum & menſura, largitor bonorum omnium & reparator humanæ naturæ*, contra Judæos. Pariſ. 1510. apud Badium, & Lugd. 1513. Vide Simlerum e Geſnero: Nic. Antonium Bibl. vet. Hiſpan. X. 14. T. 2. pag. 215. Labbeum T. I. de S. E. pag. 493. * Ejus commentarius in Pſalmos prodiit primo Lugduni An. 1499. in 4. *Tractatus contra Judæos* plane diverſum eſt opus ab eo quod inſcribitur: *Diſcuſſio quæſtionis finalis de Jeſu Chriſto reparatore naturæ humanæ*. Quæ duo opera hic confuſa diligenter diſtinguenda ſunt. Vide Lambeker in Biblioth. Antiqu. Vindobonenſi civica p. 39.

Jacobus de Viragine (*a*) ſive (Viraggio) vico Virginis (*b*) Ligurum Civitate, Ordinem Præd. intravit A. 1244. (*c*) inde ex Priore ac Provinciali Vicarius Generalis: ac denique Archiepiſcopus ab A. 1292. Januenſis (*d*) ſive Genuenſis, defunctus circa An. 1298. Eſt hic ſcriptor decantatiſſimæ *Hiſtoriæ Lombardicæ* (*e*) ſive *Legendæ aureæ* (*f*) undique collectæ *de vitis Sanctorum*, ſcriptæ tempore interregni, ante Annum 1273. (*g*) quæ licet plena fabulis tamen lecta pridem avide atque frequenter exſcripta typis, (*h*) Pariſ. 1476. Venet. 1478. 1481. Norimb. 1478. 1493. 1496. Daventriæ 1479. Colon. 1483. Lovan. 1485. Baſil. 1486. Argentinæ 1486. 1490. 1496. 1518. Mediolani 1494. (*i*) cum ſupplemento Hilarionis Monachi & Antonii Liberi, Suſatenſis a Capite CLXXVIII. uſque ad CCXVI. & Lugd. 1510. atque ex Claudii Roſæ recenſione 1519. 1531. fol. In plures etiam linguas verſa exſtat, ut *in Italicam* Nicolao Manerbio, Veneto interprete, *le legende de tutti li Santi & le Sancte*, Venet. 1475. fol. apud Nic. Jenſon. & 1481. apud Octavianum Scotum, & 1484. fol. per Andream Paltaſchichis de Catharo & 1551. 1578. 1630. & in *Gallicam* a Joanne du Vignay, qui in gratiam Joannæ Burgundæ Francorum Reginæ A. 1348. vertit, capitaque

(*a*) Aliis *de Varagine* vel *de Veragine*, unde Legenda ejus *vorago fabularum* vocatur a Clariſſ. Georg. Wallino in erudita diſquiſitione de S. Genoveſa p. 31.

(*b*) Vide Georg. Colvenerium in notis ad Jo. Nideri formicarium pag. 13.

(*c*) Jac. Quetif. Tom. 1. pag. 454. & 457.

(*d*) Janua, deinde Genua. Vide Caſp. Barthium p. 248. ad Gvil. Britonem.

(*e*) *Hiſtoria Lombardica* proprie eſt titulus narrationis quæ vitæ S. Pelagii, ſive capiti CLXXVI. ſubjicitur: Sed inde Legenda tota hoc nomine hiſtoriæ Lombardicæ venire conſuevit. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. p. 459.

(*f*) Ludovico Vive judice & Melchiore Cano, Legenda illa aurea ſcripta *ab homine oris ferrei, cordis plumbei*. Georgius Wicelius præf. in hagiologium monuit *mythologiæ ſtudere*, ringente Bollando: Claudius Eſpenceus *legendam ferream* dixit, quod poſtea publice coactus eſt recantare, ut narrat Thuanus in extremo Anni 1555. adde Launojum hiſt. Gymnaſii Navarrei p. 704. & 297.

(*g*) Tob. Eckardt in notitia MStorum Codicum Bibl. Quedlimburg. p. 34.

(*h*) Jac. Quetif Tom. 1. pag. 455. ſeq. & 742. Oudinus Tom. 3. pag. 614.

(*i*) Philippus Picinellus in Athenæo Mediolanenſi p. 380.

que XLIII. quorum ultimum de ſancto vultu Lucenſi eſt, adjunxit, MS. in Bibl. Regia Pariſ. & ex alia verſione, vetus editio ſine loco & anno, & Pariſ. 1476. 1493. unde fluxit *Anglica*, Weſtmonaſter. 1483. fol. apud Wilhelmum Caxton, & Lond. 1503. fol. *Germanicam* quoque verſionem & *Hiſpanicam* Jacobus Quetif T. 1. p. 456. utramque MStam commemorat, ubi etiam de Jacobi Lacopii Aldenardenſis, Canonici Præmonſtratenſis *deflorationibus Legendæ aureæ*, (*a*) ad eam ludibrio exponendam comparatis, a quibus longe diverſa eſt *Legenda abbreviata*, excuſa Venetiis 1487. 1498. fol. Cætera Jacobi hujus ſcripta ſunt: *Chronica de Civitate Januæ*, deſinentia in Annum 1295. MS. in Bibl. Regia Pariſ. atque edita tomo nono (*b*) theſauri rerum Italiæ Muratoriani Mediolan. 1726. f.

Acta ſynodi Provincialis ipſo præſide habita Januæ A. 1293. necdum edita.

Defenſorium contra eos qui Fratres Prædicatores impugnant, quod non vivant ſecundum Vitam Apoſtolicam. Venet. 1504. 8.

Summa virtutum & vitiorum abbreviata ex ſumma *Gvilelmi Peraldi*, de qua ſupra Tom. 3. pag. 161.

De operibus & opuſculis S. Auguſtini, cujus ſcripta admodum familiaria habuiſſe perhibetur.

Tabula ſuper hiſtorias ſacræ Scripturæ, habens diſtinctiones LX. & capitula CCCIX. MS. in variis Bibl. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 615.

Expoſitio in Symbolum Athanaſianum.

Liber Marialis ſive *Mariale aureum* de laudibus & virtutibus B. Mariæ, ſecundum Ordinem litterarum alphabeti, Sermonibus CLX. Incipit: *Abſtinentia multiplex*. Sæpius editus ſine loco & anno: ſine loco A. 1484. & Venet. 1497. 4. Pariſ. 1503. &c.

Sermones *de planctu B. Mariæ Virginis*. Venet. 1502.

Sermones de ſanctis, & in Evangelia Dominicalia ſingula, Sermones tres ad honorem individuæ Trinitatis: & bini in Evangelia ſingulis feriis in Quadrageſima a quarta feria Cinerum ad tertiam feriam poſt Paſcha. Etiam hi ſæpius excuſi Venetiis, Pariſ. &c.

A Sixto Senenſi lib. IV. Bibl. ſanctæ traditur Jacobus hic *primus omnium Divina volumina in Italicam linguam ſumma fide ac diligentia tranſtuliſſe*: Sed non edita eſt illa verſio. nam Biblia Italica excuſa Venetiis 1471. 1477. non Jacobum auctorem habent, ut ſuſpicabatur Andreas Rivetus iſagoges ad Scripturam ſacram cap. 13. §. 4. Tom. 2. Opp. pag. 920. ſed Nicolaum Malermium ſive Malherbium, Venetum, Abbatem Benedictinum Ordinis Camaldulenſium. Vide Jacobi Longi Bibliothecam ſacram Tom. 1. edit. in fol. pag. 354. ubi plures hujus verſionis editiones recenſentur. Nullum quoque exemplar verſionis Bibliorum a Jacobo compoſitæ MStum in ulla Bibliotheca Galliæ reperire ſe potuiſſe profitetur Richardus Simon lib. 2. hiſtoriæ Criticæ N. T. pag. 17. & 483. ubi ex Nicolai Malhermi Epiſtola probat non Biblia integra, ſed tantummodo Petri Comeſtoris Hiſtoriam Scholaſticam Italice translatam ante illud tempus fuiſſe. Similiter in nulla Italiæ Bibliotheca verſionem Italicam exſtare quæ Jacobi nomen præferat, Longum ſua & Magliabechii fide docuit eruditiſſimus Muratorius.

Denique longe falluntur qui Joannem Januenſem, ſcriptorem *Catholici* (de quo ſupra in *Joanne de Balbis* Tom. 1. pag. 163.) confundunt cum Jacobo Genuenſi. * Extat vetus editio ſermonum ejus de tempore per totum annum impreſſa Brixiæ X. Kal. Aprilis An. 1491.

Jacobus de Viterbio, Ord. Eremitar. Auguſtini, *Speculativus Doctor* cognominatus: Doctor Pariſ. & ex Beneventano Archiepiſcopus Neapolitanus ab Anno 1303. ad 1308. Vide Ughellum T. 6. pag.

(*a*) Mem. litteraires de Trevoux Anno 1722. pag. 97. ſeq.

(*b*) Journal des Sav. 1733. Maj. pag. 88.

6. pag. 119. & Tom. 8. pag. 143. Scripta ejus a Trithemio c. 534. laudantur: *de regimine Chriſtianitatis* libri II. ad Clementem V. quos in Vaticana extare MStos notavit Poſſevinus. Commentarius in IV. libros Sententiarum, & *Quodlibeta IV.* Pariſiis diſputata, quibus ab eodem Poſſevino adduntur, *Sermones* varii argumenti, & *Quæſtiones de prædicamentis in Divinis* * Hujus ſcriptoris opera multo quam hic Fabricius plura, inedita vero omnia recenſet P. Gandolfo in diſſertatione de ducentis Auguſtinianis pag. 188. ſunt vero illa: *Abbreviatio ſententiarum Ægidii Columnii: Quæſtiones de ſacra Theologia; de Spiritu S. quæſtiones L. Recollectiones ſeu catena Patrum ſuper Epiſtolas S. Pauli; Sermones diverſi; Quodlibeta* alia ab iis, de quibus hic Fabricius, *XXX. Lectura*, ſeu verius compendium *in quatuor libros ſententiarum. Diviſio in eoſdem libros ſententiarum; De Angelis quæſtiones ac de Angelorum compoſitione. De cœlorum animatione; In Epiſtolas S. Pauli explicationes*, ſicut & *in Evangelium Matthæi, & Lucæ: ſumma de articulis fidei; De mundi æternitate ſecundum fidem Catholicam; In libros Phyſicorum, & Metaphyſicorum commentarii*; de principiis naturæ. *Notabilia in ſententias; Concordantiæ pſalmorum David, ad Carolum II. Regem Siciliæ; S. Thomæ Aquinatis tabula* falſo alteri adſcripta.

Jacobus de Vitriaco, de quo audiendus Labbeus, cujus obſervatis notas quaſdam meas adjungam. Ita vero ille T. 1. de S. E. pag. 493. *Jacobus de Vitreio*, ſeu *Vitriaco*, dictus a vico diœceſis Pariſienſis, ubi natus perhibetur. Sunt tamen qui Argentolii (*a*) ad Sequanam natum velint, & in eadem villa Presbyterum creatum, ex Canonico Regulari Ogniacenſi, & primo Acconenſis urbis, (*b*) ſeu Ptolemaidis, in Palæſtina Epiſcopo, atque ſi Brocardi fides, Hieroſolymitano Patriarcha (*c*) Cardinalis S. R. E. (*d*) Tuſculanus Epiſcopus a Gregorio IX. Papa conſtitutus, multis in Oriente & Occidente laboribus perfunctus, obiit Romæ pridie Kalendas Maji anni 1244. unde corpus ejus Ogniacum relatum in cœnobium ad Sabin fluvium in diœceſi Namurcenſi. De eo Henricus Gandavenſis cap. 37. Thomas Cantipratanus, (*e*) Vincentius Bellovacenſi, (*f*) S. Antoninus (*g*) Bergomas, (*h*) Trithemius, cap. 432. Continuatores Baroniani, (*i*) Andreas Hoius, (*k*) quique de Cardinalibus ſcripſerunt ex profeſſo, (*l*) nec omittendus Voſſius, (*m*) qui ex auctore Magni Chronici Belgici a Piſtorio editi mendoſe obitum ejus refert ad annum 1260. ſeu 1240. (*n*)

Conciones in Evangelia & Epiſtolas totius anni, (*o*) Antvverpiæ primum excuſæ anno 1575. cura Damiani a Ligno Ord. Præd. in ædibus viduæ & hæredum Joannis Stelſii, qui etiam affirmavit vidiſſe ſe ejuſdem Sermones de Sanctis, & alios.

Li-

(*a*) Ita Miræus ad Henr. Gandavenſem c. 36. & G. Joſeph Eggs Tom. 1. purpuræ doctæ p. 153. Alii Vitriacum in Campania, diœceſis Catalaunenſis oppidum, patriam Jacobi venditant.

(*b*) Vitioſe *Anconitanus* pro Aconitano in prioribus Henrici Gandavenſis editionibus. Acona, Ptolemais Phœniciæ, hodie *S. Joannis de Acre*. Vide Pagium ad A. 1191. n. X.

(*c*) Brucardus in deſcript. terræ ſanctæ cap. 6.

(*d*) A. 1227. cum reverſus e Paleſtina fuiſſet A. 1220.

(*e*) Lib. 2. apiarii cap. LIV. 18. pag. 530.

(*f*) Speculi Hiſt. XXX. 10. Vincentii & aliorum loca attulit Bongarſius prolegomenis ad geſta Dei per Francos.

(*g*) Summæ hiſtorial. parte 3. tit. 24. c. 7.

(*h*) Jac. Philippus Bergomenſis in Chron. ad A. 1240.

(*i*) Bzovius, Raynaldus Spondanus.

(*k*) In vita Jacobi de Vitriaco ſcripta verſibus & cum hiſtoriæ Orientalis libris edita.

(*l*) Petrus Frizonius, Antonius Sanderus, Alphonſus Ciacconius, G. Joſephus Eggs &c.

(*m*) Lib. 2. de Hiſt. Lat. p. 265.

(*n*) Ad A. 1240. p. 240. ex Alberico ad illum Annum p. 575. Itaque & apud Voſſium clↄcclx. male excuſum pro A. clↄccxl.

(*o*) In illa editione partes *quatuor* typis exſcriptæ ſunt. *Quinta* de Sanctis, & *ſexta* de variis hominum ſtatibus MStæ ſervantur in variis Bibliothecis, de quibus præter Poſſevinum Oudinus T. 3. pag. 46. *Sermones de opere ſex dierum* memorantur ab Anonymo in Actis Sanctorum Tom. 4. Junii pag. 677.

Libri tres (*a*) *Hiſtoriæ Orientalis & Occidentalis*, ex quibus duo, primus & ſecundus prodierunt Duaci anno 1597. 8. ſtudio Balthaſaris Belleri, Franciſci Moſchi & Andreæ Hoii Brugenſis, & in Tomo priori Hiſtoriæ Orientalis Reineri Reineccii. Helmſt. 1585. 4. Tertium lib. dedit Jac. Gretſerus in horto Crucis, inde libri duo, primus ſcilicet & tertius, recuſi ſunt cura Jacobi Bongarſii anno 1611. Hanoviæ cum Auctoribus, qui Geſta Dei per Francos ſcripſerunt, Tom. 1. pag. 1047. & 1125. Primus a defectione Mahometis inchoatus, definit in coronatione Joannis Brennenſis, facta An. 1210. Secundus, res Occidentales tractat, ab Anno 1220. ad 1240. Tertius, ad obſeſſam captamque An. 1218. Damiatam perducitur, de qua apud eundem Bongarſium *Epiſtola* Jacobi de Vitriaco p. 1136. ex Jacob. Gretſeri S. J. horto Crucis. *Præfationem* illius Hiſtoriæ ediderat Tomo VI. Antiquæ Lectionis Henricus Caniſius (edit. novæ Baſnagianæ Tom. IV. pag. 27.) quam & ipſam exhibet Bongarſius pag. 1047. unde fallitur Oudinus. qui bis hoc negat Tom. 3. pag. 47. & 48. Libri tertii alia [illegible] in Edmundi Martene T. 3. anecdotorum p. 268. 293. una cum *Epiſtolis IV. ad Honorium Papam* pag. 287. 306. a quibus diverſa, itidem ſcripta ex Paleſtina

Epiſtola ad Honorium III. de calamitatibus terræ ſanctæ A. 1119. in Dacherii ſpicileg. Tom. 8. pag. 373. (edit. novæ Tom. 3. p. 590.) Sunt hæ quinque ex *Epiſtolis* quas diverſas ad diverſos teſte Henrico Gandavenſi Vitriacus ſcripſit ad ſtatum transmarinarum partium pertinentes.

Vitæ B. Mariæ Ogniacenſis in Gallo Brabantia defunctæ A. 1213. *libri duo*, ad Fulconem, Epiſcopum Toloſanum apud Surium 23. Junii, & ſinceriores in Actis Sanctor. Tom. IV. Junii pag. 636. cum notis Heniſchii & Papebrochii: ſubjuncto ſupplemento ſive libro tertio *Nicolai* Canonici Regularis Cantipratani p. 666.

Memorantur ab aliis *liber contra Saracenos*, & *liber de claris mulieribus Leodienſibus*, quos non vidi, nec excuſos puto, ſicut nec *commentarios in quatuor Evangelia*, vel tractatum *de domo B. Virginis Lauretanæ*, quorum meminit Eggius T. 1. p. 156.

Jacobus Unreſtus, Theologus & Sacerdos in Carinthia, cujus *Chronicon Carinthiacum* ab A. C. 764. ad 1475. edidit D. Simon Frid. Hahnius in collectione monumentorum veterum ac recentium, Brunſvvig. 1724. 8. Tom. 1. pag. 479. 536. & *Chronici Auſtriaci* partem poſteriorem ab 1464. ad 1500. qua Friderici III. vita potiſſimum uberius deſcribitur pag. 537. 803. Sed Germanice hæc Jacobus ſcripſit, non Latine.

Jacobus Volaterranus, Jacobi Piccolominei Cardinalis, de quo ſupra, ab Epiſtolis, Vitam Patroni ſui An. 1479. defuncti ſcripſit præmiſſam ejuſdem Commentariis hiſtoricis atque Epiſtolis, quas ipſe magnam partem collegit ac digeſſit, editas Mediolan. 1506. fol. Condidit etiam continuationem Commentariorum Patroni ſui ab Anno 1479. ad 1484. quæ exſtat in Codice Vaticano 3943. hoc titulo: *Jacobi* Maffei (*b*) *Volaterrani, Secretarii Apoſtolici Diariorum ſive rerum geſtarum Commentariorum libri quinque ab obitu Cardinalis Papienſis uſque ad finem Pontificatus Sixti IV.* Ab his diverſum *Diarium profectionis Cardinalis Papienſis in Etruriam & reditus ejus ad Urbem*, quod laudatur a Cardinali in Epiſtola ad Volaterranum ſcripta pag. 300. Vide diarium eruditorum

(*a*) Libri tres univerſi Jacobo contra Voſſii ſuſpiciones recte vindicantur ab Oudino Tom. 3. p. 49. & a Papebrochio Tom. 4. Act. Sanctor. Junii pag 678. In primo libro *Guilelmum Tyrium*, cujus ſuffraganeus erat Aconenſis: in tertio *Oliverium* Colonienſem ſecutus eſt, ſicut Vitriaci verbis non raro uti *Marinum* Sanutum, Bongarſius obſervavit.

(*b*) Nomen *Maffei* additum a recentiore manu, quod Raphaelem Volaterranum ex illuſtri Maffeorum gente ortum conſtaret. Vide Diarium eruditorum Italiæ Tom. XV. pag. 314.

torum Italiæ Tom. XV. pag. 315. 316. 317. * Memorata hic a Fabricio Diaria prodierunt cura & opera Cl. Muratorii, ex quibus tandem intelleximus exordium illorum ſtatutum eſſe ab authore ſuo, non quidem Annum 1479. ſed Annum potius 1472. Finis vero idem eſt, quem omnes aſſignarunt 1484. Muratorius autem in præfatione ad eamdem hiſtoriam evincit Jacobum hunc a Maffeja familia prorſus alienum eſſe, quamquam Volaterras habuit patriam, quæ & Maffejæ familiæ ſedes eſt.

Jacobus de Voragine, ſupra *Jacobus de Viragine*.

Jacobus de Uratislavia Monachus Lunælacenſis Ord. Benedict. defunctus A. 1480. quem ajunt tot tranſcripſiſſe volumina, quæ ſex equi electi vix ſufficerent trahere, vel fortior currus ferre. Vide Bernardi Pez præfat. ad T. I. Anecdotorum pag. IV.

Jacobus Urbevetanus, ſupra *Jacobus Scalza*.

Jacobus Wimphelingius, infra *Wimphelingius*.

Jacobus Zenus ab A. 1447. Feltrenſis & Bellunenſis Epiſcopus & ab A. 1460. ad 1481. Patavinus. Scripſit culto atque ubere ſermone A. 1458. *vitam Caroli Zeni* avi ſui, Patricii Veneti, fortis & de Patria meritiſſimi Ducis, ab An. 1334. deductam uſque ad Annum 1418. dicavitque Pio II. Pontifici Maximo. Edita eſt in Tomo XIX. ſcriptorum rerum Italicarum (*a*) celeberrimi Muratorii, qui Italicæ verſionis a Franciſco Quirino adornatæ, ſæpiuſque editæ meminit, errorem que reprehendit eorum qui nomen auctoris pro Jacobo Zeno proſcripſere *Joannem Jacobum*, Feltrenſem. *Vita Nicolai Albergati* Ord. Carthuſ. Cardinalis & Epiſcopi Bononienſis A. 1443. defuncti, poſt editionem Georgii Garnefelt, Carthuſiani Colon. 1618. 4. exſtat cum Georgii Henſchenii notis T. 2. Act. Sanctor. Maji IX. p. 469. 477. Inedita ejus celebrantur Orationes variæ ut de *Chriſti corpore*, *de humana miſeria* &c. atque opus *de Vitis Pontificum* Rom. a S. Petro uſque ad Clementem V. quod laudat etiam Trithemius c. 825.

Jacobus Zinedolus (ſine dolo) Placentinus Ord. Præd. circa A. 1420. cujus nihil apud Altamuram, Quetifum T. I. pag. 771. alioſque memorari video quam *Sermones* & *Collationes de tempore & de Sanctis*.

Jacoponus, ſupra, *Jacobus de Benedictis*.

Jadrenſis obſidionis a Venetis Anno 1345. ſeq. Hiſtoria libris duobus ab Anonymo auctore coævo ſcripta exſtat ad calcem Jo. Lucii ſex librorum de regno Dalmatiæ & Croatiæ Amſt. 1666. fol. pag. 387. 422. Confer Lucium lib. IV. c. 15. p. 216. ſeq.

Jannotius ſive *Janetus Manettus*, Florentinus in patria Senator & A. 1452. equeſtri dignitate ornatus a Nicolao V. Pontifice. Vitam Jannotii ab A. 1396. quo natus eſt ad 1459. quo poſt XX. circiter geſtas legationes, obiit Neapoli, ſcriptam a cive ipſius *Naldo Naldio*, vulgavit A. 1731. celeberrimus Muratorius T. XX. rerum Italicarum: & ante Muratorium An. 1722. Clariſſ. Burmannus T. IX. theſauri Italiæ parte 8. ut ejuſdem vitam ab Anonymo & ab Alemanno Rinuccino (*b*) & Vincentio Acciajolo traditam minus deſideremus. De eodem Jannotio, diſcipulo Ambroſii Camaldulenſis, Dominici Flocci condiſcipulo, perito linguarum Græcæ, Latinæ & Hebraicæ conſulendi præterea Jac. Gaddius in elogiis p. 120. Franciſchus Bochius, Michael Poccjantus & Julius Niger in ſcriptorum Florentinorum hiſtoria, Diarium eruditorum Italiæ Tom. XI. pag. 340. ſeq. & Pauli Colomeſii Italia Orientalis, eruditiſſimi Wolfii noſtri notis illuſtrata p. 4. ſeq. Mihi ſatis fuerit, ſcriptorum ejus editorum atque ineditorum brevem elenchum hoc loco ſubjicere.

Hiſtoria ſive *Chronicon Piſtorienſe* libris tribus, ab origine Urbis uſque ad A.

(*a*) Acta Erud. 1733. pag. 347. ſeq.

(*b*) Diarium eruditor. Italiæ T. XXI. p. 391.

A. C. 1446. editum a laudato Muratorio in Tomo XIX. rerum Italicarum. Mediolan. 1731. fol.

De vita Nicolai V. Pontificis *libros quatuor* ad Antonium Cerdanum, Cardinalem Ilerdenſem & Joannem Mediceum, Coſmi fratrem, edere pridem voluit Leo Allatius in ſexto συμμίκτων libro, & locum ex libro ſecundo profert Julius Niger p. 235. Integros proxime a præclaro Muratorio exſpectamus. Etiam vitam *Nicolai Manetti* a Jannotio compoſitam in Bibl. magni Ducis MStam Cinellus commemorat, ſed non diverſa illa fortaſſe a vita Nicolai V.

Hiſtoria de rebus Genuenſibus libris 2. & *laudatio Januenſium* ſive *Genuenſium*.

Vita Alphonſi Regis Aragoniæ & Neapolis, ſed quam non abſolvit: & ad eundem Alphonſum *Apologiæ in Pſalterium* ſive *de recta interpretatione*, libri V.

De dignitate hominis & excellentia ad eundem Alphonſum libri IV. Baſil. 1532. 8. edente Alexandro Braſſicano. Hos quatuor libros donec corrigerentur prohibitis adſcripſit Index Romanus An. 1596. p. 697.

De illuſtribus Viris qui ab Adamo ad ſua uſque tempora floruere.

De illuſtribus longævis libri VI. De eodem argumento librum Luciani e Græco verſum Lapus Jannotio dedicavit.

Vitæ Socratis, Senecæ, Franciſci Petrarchæ,(a) *Dantis Aligerii & Joannis Boccacii*. Ex his ſola Petrarchæ vita lucem vidit in Petrarcha redivivo Jac. Philippi Tomaſini p. 195. ſeq.

Contra Judæos & Gentes libri X. opus imperfectum.

Sympoſium. *De rebus legationis ſuæ A.* 1448. *ad Venetos ſuſceptæ*.

De terræ motu ad Alphonſum Regem libri III.

De liberis educandis.

Dialogus de morte filii ſeptennis, Antonii. Tractatus de *Secularibus & de Pontificalibus pompis*, ad Angelum Acciajolum.

Laudatio Dominæ Agnetis Numantinæ.

Apologia Nuncii Hiſpani (al. *Numii*, vitioſe ut ſuſpicor.)

Orationes complures, in quibus etiam dicta in funere *Leonardi Aretini*, & alia in funere *Jannotii Pandolphini* Equitis, & *ad Vada Volaterrana*, cum regimen exercitus Sigiſmundi Malateſtæ, Reip. Florentinæ nomine traderetur: & *contra Turcas*: & quas in variis legationibus habuit, *ad Venetos*, *ad Senenſes*, *ad Genuenſes*, *ad Calliſtum III. ad Federicum* Urbini Ducem, *ad Federicum III.* Imp. cum A. 1451. Florentiam ingrederetur: Orationes plures *ad Alphonſum Regem*, atque in his una *in congratulatione nuptiali unici filii*, *Calabriæ Ducis* & altera ad eundem *de laudibus Pacis*: utraque edita a Frehero Hanov. 1611. 4. cum oratione tertia *ad Fredericum III.* Imp. de coronatione ſua Anno 1440. & quarta *ad Nicolaum V.* cum Pontifex creatus eſſet. Oratio *de laudibus & utilitate obtrectatorum* MS. in Strozziana. *De juſtitiæ laudibus* Orationes duæ. *Epiſtolæ* variæ.

Latine vertiſſe traditur ex lingua *Hebraica* partem librorum Veteris Teſt. & Pſalmos quinquaginta.

Ex *Græca* lingua, libros Novi Teſtamenti, Ariſtotelis libros X. Ethicorum ad Nicomachum, & ſeptem ad Eudemum libros, libroſque II. magnorum moralium & Prædicamenta, & Porphyrii iſagogen. * Nicolai V. Pontificis vitam edidit Cl. Muratorius in T. III. p. 2. Rer. Ital. qui oppigneratam a Leone Allatio fidem ita demum liberavit.

Pſalmos ex hebraico vertit latine non quidem priores tantum quinquaginta, ſed totum integrumque pſalterium & inſtar Polyglottorum vulgavit triplici chartæ ſectione. In priori dedit lectionem ſeptuagintaviralem. In altera collocavit verſionem S. Hieronymi; in tertia dedit ſuam. Vide Zeni diſſertationes Voſſianas T. 1. p. 175. Ubi & integer operum ejus catalogus legitur.

Januarius a Lambeſe, *Januarius Mu-*

(a) Perperam *Plutarchi* Poſſevinus, Voſſius aliique. Vitioſius etiam apud Nigrum pag. 235. e *Plutarcho*.

zulenſis, *Januarius a Vico Cæſaris*, Eccleſiarum Africanarum Epiſcopi inter eos quorum Epiſtolæ ad S. Cyprianum inter Cyprianicas leguntur.

Januarius Nepotianus, cujus Epiſtolam ad Victorem, quam epitomæ Valerii Maximi præmiſerat, publicavit Labbeus T. 1. Bibl. novæ MSS. pag. 669. inde legitur in præfatione Petri Joſephi Cantelii ad Valerium, in uſus Sereniſſimi Delphini illuſtratum & in Bibliotheca mea Latina lib. 2. cap. 5.

Janus antea *Joannes*, *Pannonius*, Quinqueeccleſienſis Epiſcopus, præceptoribus uſus Gvarino (*a*) Veronenſi (qui nonagenarius Anno 1460. diem obiit) Ferrariæ per multos annos: & ad poeticam laurum capiti ſuo aptandam Galeotto Narnienſi. Hungariam patriam ſuam Græcæ Latinæque linguæ ſcientia & poetices laude egregie nobilitavit, ut probe notatum Davidi Czvvittingero in ſpecimine Hungariæ litteratæ p. 289. atque ipſe Janus profeſſus eſt, hocce tumulo ſuo inſcribi jubens epitaphium:

Hic ſitus eſt Janus, patrium qui primus ad Iſtrum
Duxit lauri geras ex Helicone Deas.
Hunc ſaltem titulum livor permitte ſepulto,
Invidiæ non eſt in monumenta locus.

Et quidem ad *græca latine reddita* quod attinet opuſcula; *Diomedis & Glauci congreſſus ex Homeri VI. Iliad. latino carmine expreſſit*. Deinde *Bruti & Galbæ in Plutarcho Vitas* latinas Pannonio Interpreti omnino tribuendas eſſe, *Joh. Sambucus in præfat. Poematibus Jani Pannonii præmiſſa* affirmavit, verbis hiſce: quod ipſum de libro Veronæ a me viſo, & a Gvarino emendato, teſtis oculatus confirmo: quin & *Cteſiphontis verſionem* ab eodem Pannonio profectam fuiſſe ait, in eadem præfatione: qui (ſcil. *Sambucus*,) pro Cteſiphonte (*b*) hujus ipſius quoque, (nempe *Pannonii*,) verſionem pene abſolutam habeo.

(*a*) ſupra Tom. 3. pag. 119.

In *Poeſi latina* quid Janus præſtiterit, ſcripta ipſius metrica docere queunt, typis excuſa hæc ſeqq. *Sylva Panegyrica*, *& Epigrammata quædam*, *Baſileæ*, *apud Joh. Frobenium*, *A.* 1518. *in* 4. *Ejuſd. Poemata Venetiis impreſſa apud Gvalter. Scottum*, 1553. *in* 8. *cum Lazari Bonamici carminibus nonnullis: Item Baſileæ ab Oporino in* 8. ſuntque hæc: Ad Gvarinum Veronenſem Panegyricus: Ad Jacobum Ant. Marcellum Venetum Panegyricus: *Ad Fridericum III. Imp.* pro pacanda Italia Carmen: Diomedis & Glauci congreſſus ex Homer. 6. Iliad. latino carmine redditus. *Elegiarum liber unus*. *Epigrammata*. additæ ſunt his *Elegiæ duæ* Baptiſt. Guarini junioris, ad Janum Pannonium. *Ejuſdem Panegyrici duo*, *& Epigrammata ultra omnes editiones alias a Joh. Sambuco edita Patavii*. Ceterum Poemata Jani Pannonii vulgata ſunt *a Joh. Philipp. Pareo* in delitiis Poetarum Hungaricorum, Francofurti An. 1619. in 12. editis, eaque ſe excipiunt h. m. 1. *Panegyricus primus dictus Gvarino Veronenſi*, *Præceptori ſuo*. 2. *Panegyricus ſecundus*, *dictus Marcellino*, *Duci Venetiarum*. 3. *Ad Imp. Cæſ. Frideric. III. pro pacanda Italia*. Reliqua, tum heroico, tum elegiaco genere, de variis materiis, ad varias perſonas, elaborata carmina, lubens jam prætereo, quippe quæ cuivis eadem noſſe aventi, paulo ante citatæ Delitiæ Poetarum Hungar. decenti ordine ſuppeditabunt. Præter iſta in lectorum manus miſſa opuſcula, quin plura adhuc alia in ſcriniis ejuſdem recondita fuerint diligentiæ monumenta, vel illa me dubitare non ſinunt, quæ de MStis illius in Bibliotheca Budenſi repertis *Julius Pflugk* tradidit *in Epiſtola ad Vit. Ludov. a Seckendorf*; Ex tribus, inquiens, ſelectis Codicibus MStis erat etiam chartaceus quidam Codex in quarto, continebatque Johannis Epiſcopi Quinqueeccleſienſis, qui tempore Regis Hung. Matth. Corvini claruit, Poemata quædam latina

(*a*) Demoſthenis Orationem.

tina miſcellanea. Eundem Pannonium *Annales Hungariæ heroicis verſibus* uno in volumine colligiſſe, refert *Sambucus* in præfat. Poematibus Pannonii præfixa, ubi ait: Multa ſcripſit Janus, meditatus eſt plura numeris & perpetuo ſtilo; quorum quidem optima quæque vel interciderunt, vel potius, ab odio & invidia, ne lucem adſpiciant, ſuoque tempore jugi fruantur, alicubi premuntur. *Annales certe Patriæ heroicis ipſum verſibus uno in volumine colligaſſe, multi norunt:* quibus conficiendis quantum ipſe ſe ſuperarit, facile ex admiranda *Marcellinæ Panegyri* (quam una cum aliis, doctiſſimus & felix Poeta *Hilarius Cantiuncula* Venetiis edi curarat,) quiſque ſecum cogitabit. Utinam quidem, pergit *loc. cit. Sambucus*, hi Annales ejus aliquando Viennæ a me conſpecti & lecti prodeant, carcereſque perſtringant: non ſecus, me Deus! atque Ciceronis aut Livii, quæ periere, mecum excipienda ducerem, tantum quiſque huic Vati jure tribuendum cenſeat. Quod ſi Vulcano vel Iſtro ſunt tradita, vel, ut quidam non diſſimularunt, excrementis humanis loco abdito, foraminibuſque putruere, manes invidorum luant pœnas: quod φθόνος ἔξω τῦ θείυ θρόνυ ἵσταται, ut apud Platonem eſt in Phædro. *Hæc David Czvvittingerus*, apud quem præclara virorum doctorum de Jani ingenio teſtimonia leguntur pag. 291. ſeq.

Janus Parrhaſius, infra *Parrhaſius*.

Janus a Suola Eques, & JCtus, ſcripſit *Alphabetum Theologicum* ſive *tropos utriuſque Teſtamenti*, e Dionyſio Areopagita, Gregorio M. aliiſque veteribus. Item *Genethliacon Mundi*, carmine heroico. Haganoæ 1531. 4. Ita Geſnerus, Simlerus, Eiſengreinius. Itaque emendandum, quod apud Cangium ex Poſſevino Janus hic refertur ad A. 1331.

Janus ſive *Joannes Vitalis*, Gallus, Ord. Minor. & R. E. Cardinalis, obiit Anno 1316. Ejus ſpeculum morale S. Scripturæ, in quo univerſa fere loca & figuræ Vet. & Novi Teſt. in ſenſu myſtico explanantur. Venet. 1603. 4. Alius *Janus Vitalis*, Panormitanus, Siculus, Theologus & Poeta, qui obiit A. 1560. De eo Antoninus Mongitor T. 1. Bibl. Siculæ p. 305.

Ejus ſcripta ſunt: *Meditationes in Pſalmum* 51. Miſerere mei Deus. Bononiæ 1553. 8. *Paraphraſis in Pſalmum* 130. De profundis, *& in Pſalmum* 67. Deus miſereatur noſtri. ibid. *Hymni in Angelos*. & *poema de Archangelo*. *Epithalamium Chriſti & Eccleſiæ*. *De clementis, de pietate erga Remp.* & *Hymnus de Pace*. *Epigrammata* varia, obvia in Pauli Jovii elogiis utriſque virorum litteris & bellica laude illuſtrium: & in deliciis poetarum Italiæ Gruterianis T. 2. p. 1411. ſeq. *Bellum Africæ* illatum a Siciliæ Prorege Joanne Vega. *Elogia Romanorum Pontificum*, & *Julii III. atque Cardinalium ab ipſo creatorum*. *Triumphus Ferdinandi Franciſci Davali* Aquinatis, Magni Piſcariæ Marchionis & *lacrymæ in eundem*. *Teratorizon* ſive de monſtris &c.

Jarlandus ſive *Gerlandus*, *Garlandus* Chryſopolitanus, Scholarum Præceptor & Canonicus Regularis S. Pauli Biſuntini ſive Veſontionenſis, circa A. 1130. ſcripſit *Candelam Evangelicam ſtudii ſalutaris*, ſive opus Morale Theologicum in partes XXVI. diviſum & e Pontificum decretis Patrumque ſcriptis concinnatum, maxime ex Ambroſio, Auguſtino & Gregorio. *Prologum* vulgavit Edmundus Martene T. 1. anecdotorum p. 372. ſeq. Opus ipſum in Bibliotheca S. Victoris Pariſ. ſæpius inſpexiſſe ſemet teſtatur Ericus Mauritius (*a*) JCtus inſignis, & Jacobus Quetif Tom. 1. de ſcriptis Dominicanorum p. 189. De aliis MStis Codicibus videndus Oudinus Tom. 2. pag. 1289. Citatur a Joanne Picardo in notis ad Anſelmi Cantuarienſis Epiſtolas III. 159. & a Petro Franciſco Chiffetio ad Fulgentium pag. 323. Sed jam pridem typis exſcriptum lucem vidit ſine nomine auctoris edi-

(*b*) Diſſ. de libris Juris communis §. 28. p. 122.

tum a Joanne Juſto Carthuſiano, Colon. 1527. 8. ut laudatus Jacobus Quetif bene annotavit. Incertum idemne Gerlandus ſive Gerhardus, cujus *Epiſtolas* legiſſe ſe teſtatur Mabillonius Tom. 3. Analect. pag. 459. (edit. novæ pag. 475.)

Jaſon de Mayno Mediolanenſis, cum Patavii jus Civile magna cum laude docuiſſet, a Duce Mediol. Ludovico Sfortia Papiam ſive Ticinum vocatus atque inter Senatores Ducales adſcitus eſt, ubi obiit A. C. 1519. ætatis 84. Ejus epitaphium: *Jaſon Maynus J. C. Comes & Eques quiſquis ille fuit hic requieſcit*. Ejus ſcripta, *Super Codicem & Digeſta. Super titulum de actionibus & inſtitutis. Quatuor Volumina reſponſorum Juris. Apophthegmata ſeu ſingularia Juris. Epithalamium in nuptiis Maximiliani Cæſaris & Mariæ Blanchæ. Epiſtolæ* diverſæ & *Orationes*, ex quibus Orationem *in funere Hieronymi Torti JCti* quo & Jacobo Puteo Præceptore uſus fuerat, habitam Papiæ An. 1484. 3. Id. Auguſti, edidit ex Bibl. Kraftiana V. C. Joan. Georg. Schelhornius Tom. 4. amœnitt. literar. p. 455. ſeq. De hoc Jaſone præter Trithemium cap. 896. Jovii elogia, & Riccobonum, Tomaſinum, Nicol. Comnenum de Gymnaſio Patavino p. 236. ſeq. Alciati parerga V. 26. Pancirollus II. 127. de juris interpretibus, Jo. Fichardus p. 426. Marcus Mantua p. 478. Boiſſardus Tom. 1. imaginum pag. 165. Matthiæ Berneggeri Orationes p. 165. Iſaaci Bullartii Academia ſcientiar. Tom. 1. pag. 211. ubi ejus effigies perinde ut apud Jovium ac Boiſſardum: Bælii Lexicon in *Mainus* &c. * Eſt etiam ejus typis edita oratio habita coram Alexandro VI. cum legatione ad illum fungeretur pro Duce Mediolanenſi gratulaturo de ſuprema dignitate recens adita. Prodiit in 4. abſque loco & Anno. In Bibliotheca Felini extat *Lectura D. Chriſtophori Porchi ſuper* 1. 2. & 3. *Inſtitut. cum additionibus D. Jaſonis de Mayno Mediolanenſis* edita Venetiis 1484. fol. *per Magiſt. Andream Parmenſem*.

Petrus de Icham ſive *Ickam*, *Ickeham*, *Yckeham*, infra, *Petrus*.

Idacius Clarus aliis *Idatius*, *Hydatius*, (*a*) Epiſcopus Emeritenſis Hiſpanus, gravis Priſcillianiſtarum adverſarius, contra quos *Apologeticum* ſcripſit memoratum Iſidoro Hiſp. c. 2. de S. E. Honorio III. 2. ſed jam pridem deperditum. Diem obiit ante A. 393. Vide quæ viri docti ad Sulpicium Severum lib. 1. cap. 62. Nicolaum Antonium lib. 2. Bibl. vet. Hiſpanæ cap. 5. & Tillemontium memor. hiſt. Eccleſ. T. VIII. p. 498. ſeq. 791. &c. ſeq. Franciſci Bivarii notas ad Dextrum p. 394. 403. ſeq.

Idacius ſive *Ithacius* Epiſcopus *Soſſubenſis* ſive Oſnobenſis in Hiſpania, una cum Idacio Claro adverſarius Priſcillianiſtarum A. 380. ſeq. quem cum illo Sulpicius Severus memorat, & *nihil penſi, nihil ſancti habuiſſe* definit, *hominem audacem, loquacem, impudentem, ſumtuoſum, ventri & gulæ plurimum impertientem*, lib. 2. c. 63.

Idacius junior, ſcriptor *librorum VIII. de SS. Trinitate*, & *libri adverſus Maribadum* ſive *Varimadum* Diaconum Arianum, Hunerico Regi qui ab Anno 447. ad 485. in Africa imperitavit, familiarem. Hic liber a Chifletio, qui non Idacium ſed *Vigilium* Tapſenſem auctorem putat, inter Vigilii opera editus, & in tres libros diviſus eſt: ſed Idatio recte vindicatur ab Joſepho Anthelmio in diſquiſitione de Symbolo Athanaſiano Pariſ. 1693. 8. & a Clariſſ. Montfaucono Tom. 3. Athanaſ. pag. 603. nec in prioribus editionibus in tres libros diviſus, ſed ut in antidoto Joannis Sichardi adverſus hæreſes, Baſil. 1528. fol. & in Hæreſiologia Joannis Heroldi Baſil. 1556. fol. unus legitur, præmiſſo pag. 250. capitum elencho, quem in Bibliothecis Patrum, ut Pariſ. Tom. IV. Colon. Tom. IV. & Lugd. T. V. p. 727. prætermiſſum video. In præ-

(*a*) In quibuſdam Severi Codd. *Nardacius*.

Digitized by Google

præfatione Idacius, *Dudum*, inquit, *dilectiſſimi fratres, in Neapoli Urbe Campaniæ conſtitutus, cujuſdam Varimadi, Arianæ ſectæ Diaconi, propoſitionibus a quodam ſtudioſo ac religioſiſſimo viro mihi oblatis ruſtico quidem ſermone reſpondens, in uno corpore ſimul* de unitate Trinitatis libellos *digeſſi*. Hos viri eruditi non dubitant eſſe *libros* illos *de Trinitate*, qui Latine inter *S. Athanaſii* ſcripta ſæpius prodierunt, ſub Athanaſii nomine etiam lecti a Ratramno III. *6.* contra Græcos, Bernardo Epiſt. 190. aliiſque: inter Vigilii Tapſenſis vero lucubrationes repetiti a Chifletio, duodecim numero exhibentur. In Commeliniana Athanaſii editione ſeptem priores libri exſtant, in Pariſienſi eamque ſecuta Lipſienſi Tom. 2. pag. 575. poſt illos ſeptem ſequitur octavus qui incipit: *Ariani dicunt, Filium Dei non de ſubſtantia*. Sed apud Montfauconum octavi libri locum occupat Tom. 3. pag. 623. qui incipit: *Fidei unius ſubſtantia Trinitatis*. Solus autem hoſce octo libros Idacio tribuendos eſſe, laudatus Montfauconus contendit: cæteros tres, & in his illum p. *624.* qui incipit: *Ariani dicunt*, incertorum eſſe auctorum: duodecimum vero qui *de Trinitate & de Spiritu Sancto* inſcribitur, incipitque: *His qui filium Dei creatum eſſe profitentur*, Tom. 1. edit. Montfaucon. parte 2. p. *969.* Athanaſio ipſi deberi. Primi libri ex duodecim hiſce titulus in quibuſdam Codicibus eſt: *De unita Deitate Trinitatis, ad Theophilum*. Notatis Tom. V. Bibl. Græcæ pag. 313. adde quod S. Athanaſii libros contra idololatriam Gentium & de Fide S. Trinitatis cum D. Martini Lutheri præfatione edi curavit D. Jo. Bugenhagius Witteberg. 1532. 8.

Idacius Lamacenſis ſive *Lemicenſis*, Provinciæ Gallæciæ in Hiſpania Epiſcopus, ſcriptor *Chronici* a primo Theodoſii Magni Conſulatu, ſive ab A. C. 379. uſque ad A. 467. De eo auctor appendicis ad Ildefonſum cap. 8. & ad eandem Miræus: Sigebertus c. 18. & Trithemius c. 140. qui male confundit cum Idacio Claro. Operæ pretium etiam conſulere Nicolaum Antonium lib. III. Bibl. veteris Hiſpanæ c. 4. pag. 195. ſeq. & de computo quo Idacius utitur, Carolum le Cointe Tom. 1. Annal. Francor. p. 103. ſq. & Jacobum Baſnagium ad Caniſium Tom. 2. p. 149. ſeq. *Minus integrum* Chronicon hoc vulgaverat Caniſius T. 2. Antiquar. Lect. (edit. novæ Baſnagianæ pag. 183. ſeq.) inde Andreas Schottus Tom. IV. Italiæ illuſtratæ, Joſephus Scaliger in prima editione Chronici Euſebiani An. *1606.* & editio Romana Friderici Lindenbrogii 1615. 4. tum Prudentius de Sandoval Epiſcopus Pampelonenſis in utraque editione Hiſpanica Pampelonenſi, (*a*) 1615. & 1634. fol. *Integrum* primus in lucem dedit Jacobus Sirmondus Pariſ. 1619. 8. recuſum cum Chronico Euſebii & Hieronymi aliorumque in theſauro temporum Joſephi Scaligeri Amſt. 1658. fol. & in Andreæ du Cheſne T. 1. ſcriptorum rerum Francicar. p. 183. & in Conciliis Hiſpaniæ Cardinalis Agvirrii Tom. 2. pag. 168. & in Bibliotheca Patrum, Lugd. Tom. VII. pag. 1231. & inter Sirmondi Opera junctim edita Pariſ. *1696.* & Venet. *1729.* fol. T. II. pag. 291. *Faſti Conſulares*, quos *minus integros* Sirmondus vulgaverat, Chronicoque ſubjunxerat, ab exordio Aureliani Auguſti, ſive ab A. C. 308. ad obitum Honorii An. 461. atque inde Bibl. Patrum Ludg. T. 7. p. 1238. deinde *integros* ab An. 245. Urbis conditæ, ſive a Bruto & Collatino COSS. uſque ad A. C. 468. dedit Labbeus, in limine tomi primi Bibliothecæ novæ MStorum, Pariſ. 1658. fol. & ex Labbeo Agvirrius T. 2. Concil. Hiſpan. p. 179.

Ida-

(*a*) Titulus libri: Hiſtorias de *Idacio* Obiſpo, de *Iſidoro* Obiſpo de Badajoz (uſque ad A. 713. de *Sebaſtiano* Obiſpo de Salamanca (ad A. 870.) de *Sampiro* Obiſpo de Aſtorga, (ad A. 980.) y de *Pelagio* Obiſpo de Oviedo. (ad A. 1100.) nunca haſta agora impreſſas, con otras notas tocantes a eſtas hiſtoria y reyes dellas &c. De Romana editione Jacobus le Long in Bibliotheca ſcriptorum Hiſtoriæ Gallicæ n. 6564. etſi Franciſcum Lindenbrogium pro Friderico nominat.

Idacius de quo Chronicon Idacii Lemicenſis ad A. C. 454. *In Aſturicenſi urbe Gallæciæ quidam ante aliquot annos latentes Manichæi geſtis Epiſcopalibus deteguntur, quæ ab* Idatio *& Turibio* (Aſturicenſi) *Epiſcopis, qui eos audierant, ad Antonium Emeritenſem Epiſcopum diriguntur.*

Ab his omnibus diverſus *liber* ſcriptoris centum annis Chronico Idaciano junioris, *cujus titulus eſt Itacius, in quo hiſtoria Regum Wandalorum & Alanorum in Gallæcia & poſtea Svevorum & demum Gothorum ſcribitur.* Eo uſus eſt Ambroſius Morales lib. 2. cap. 57. & 59. nec non Garſias Loaiſa, qui ex eo deſcriptionem quandam diœceſium Hiſpaniæ dare ſe profeſſus eſt in Conciliis Hiſpaniæ, ad Concilium apud Lucum Auguſtum (Lugo) An. 569. pag. 135. & apud Agvirrium Tom. 2. p. 299. ſeq. Vide Nic. Antonium Tom. 2. Bibl. veteris Hiſpanæ cap. 4. num. 95. pag. 197.

Vita *S. Idæ*. ſive *Ytæ*, *Itæ*, *Midæ* Virginis in Hibernia Sec. VI. in Actis Sanctor. T. 1. Januar. 15. pag. 1063.

Idalius ſive *Idalus* Barcinonenſis Epiſcopus, ſive ut alii Narbonenſis circa A. C. 688. quo interfuit Concilio Toletano XV. Ejus *Epiſtola ad Julianum* Toletanum, qua ei pro libro Prognoſticon agit gratias, & altera *ad Zuntfredum*, Narbonenſem primæ ſedis Epiſcopum edita a Jo. Cochleo ad calcem Juliani Toletani, Lipſ. 1536. atque inde a Dacherio Tom. 1. ſpicilegii p. 313. 316. (edit. novæ Tom. 3. pag. 316. & 317.) Huic Idalio Julianus dicavit libros tres Prognoſticon futuri Seculi qui etiamnum exſtant: & teſte Felice Toletano librum Reſponſionum in defenſionem Canonum & Legum, quibus prohibentur Chriſtiana mancipia Dominis infidelibus deſervire. Vide Nic. Antonium lib. V. Bib. veteris Hiſpanæ c. 7. p. 309.

Idiota circa A. 1380. vide infra *Raymundus Iordanus* Abbas Cellenſis: & Theophilum Raynaudum Tomo XI. Opp.

Idith ſive *Egitha* mulier verſificatrix inclyta, cujus cineres juxta Bedam ſepulti, de qua Albericus ad An. 1052. p. 88. & ad A. 1115. pag. 226. Videtur eadem filia Godvvini Comitis, de qua Ingulphus in hiſtoria Croylandenſi p. 895. edit. Savil.

Idſardus ſive *Edzardus Gravius* Friſius, Sacerdos, poſt *Joannem Becanum* Ultrajectinum ſcriptor *Chronici Friſiæ* quod ab A. 763. perduxit uſque ad A. 1514. Vide Suffridum Petri decade IX. ſcriptorum Friſiæ, c. 7. & ex eo Valerium Andream p. 441. Svveertium p. 383. & Voſſium p. 651.

Idungus Cœnobita Emmerammenſis Ord. Bened. cujus librum Epiſtolarem de IV. Quæſtionibus monachoclericorum & ſanctimonialium Virginum vitam ſpectantibus edidit V. C. Bernardus Pez Tom. 2. theſauri anecdotorum parte 2. pag. 507. 742.

Ieſſe ſive *Jeſſæus* (al. Teſſe) Ambianenſis in Gallia ab A. 799. ad 836. Epiſcopus, ad Nicephorum CPol. A. 802. legatus a Carolo M. & A. 709. ad Leonem III. Papam: ejuſdem Caroli teſtamentarias tabulas A. 811. ſignavit, ut a Sammarthanis Tom. 1. pag. 94. Miræo, Caveo aliiſque, præſertim a Cointio in Annalibus Francorum diligenter notatum eſt. Exſtat ejus *Epiſtola catechetica* ad Sacerdotes diœceſeos ſuæ cæteroſque fideles, qua per interrogationes & reſponſiones exponuntur ritus Eccleſiæ, præſertim quibus in baptiſmo uti conſuevit. Prodiit extrema parte manca Pariſ. 1615. 4. cum Hincmari Remenſis opuſculis pag. 664. & in Bibl. Patrum edit. Lugd. Tom. XIV. pag. 67. 72.

Ieiſe ſive *Ieſſius* Epiſcopus primus ut ajunt Spirenſis, adverſarius Arianorum in Concilio Colonienſi A. C. 346. apud Sirmondum Tom. 1. Concil. Galliæ pag. 12. Vide Tom. XI. Bibl. Græcæ pag. 371.

Iglacus Anglus, Monachus Ordinis Benedict. circa A. 800. cujus fama, ut notat c. 108. Lelandus, per monaſte-

ria

ria Nortabrinorum celebris admodum, ita ut *Sigvvinus* Abbas ſani S. Petri in finibus Bernicionum verſus Orientem in inſula Lindisfarnenſi eum accerſitum, prælectorem monachis Petrinis conſtituerit. Magiſter hic *Ethelvvolphi* Bernicii, de quo ſupra Tom. 2. pag. 112. & qui in carmine de Abbatibus & factis memorabilibus ſani S. Petri, ſubinde hujus Iglaci meminit. Addunt Baleus II. 10. & Pitſeus pag. 143. ſcriptam ab eo *Sigvvini Vitam*, ſed quæ lucem nunquam vidit, per Danicas irruptiones combuſta ac perdita una cum aliis ejus lucubrationibus.

Ignatius Squarcialupus Florentinus, Abbas Caſinenſis, defunctus A. 1520. De ejus ſcriptis videndus Julius Niger in hiſtoria ſcriptorum Florentinor. pag. 336. & Jo. Baptiſta Marus ad Placidi Diaconi ſupplementum de viris illuſtribus Caſinenſibus cap. 3. pag. 193. 194. Sunt autem illa Hymni varii, in honorem SS. Trinitatis, carmen Sapphicum quod Patres Caſinenſes in ſuis Eccleſiis concinunt. In laudem S. Bertharii Martyris, & de Virginitate. De viſione illuſtriſſimi Principis Conſalvi oratio, & de aggregatione Monaſteriorum Siciliæ ad congregationem Caſſinenſem, aliæque Orationes variis in locis ſuæ Congregationis habitæ e quibus Sermonem in honorem S. Benedicti laudat Poſſevinus. Omitto metaphraſin Italicam Epiſtolæ S. Benedicti ad Scholaſticam ſororem. * De ſcriptis docti hujus monachi, quem defunctum An. 1526. conſtat, agit præ cæteris Armellinus Bibliothecæ Benedictino-Caſinenſis parte 2. pag. 9. &c. additque enumeratis hic a Fabricio *Hiſtoriam Abbatiæ Florentinæ* non completam; *De reformatione Caſinenſis Cœnobii*; *Epiſtolarum* librum; *Montem orationis cum tractatu de ſcala cœli S. Auguſtini* impreſſum Florentiæ A. 1524.

Ildeſonſus Toletanus, ſupra *Ildeſonſus* T. 3. p. 259. ſeq.

Ildeſonſus junior A. 845. ibid. p. 260.

Ilduinus, ſupra *Hilduinus*.

S. Illidius ſive *Elidius* (*a*) Aruernorum Epiſcopus Claromontenſis, & Confeſſor, defunctus A. C. 385. V. Jun. vide Sammarthanos T. 2. p. 522. ſeq. Sed emendandum quod apud Voſſium pag. 273. legas: *Surius in prologo* ad Vitam S. Boniti XV. Januar. *teſtatur ſe reperiſſe* Illidium & Gallum *Aruernorum Epiſcopos ac confeſſores, luculento ſtylo* Boniti *vitam conſignaſſe*. Nam Surius ex Prologo Vitæ Boniti tantummodo tradit, ſcriptorem coævum illius voluiſſe vitam tradere, quoniam Illidii & Galli Confeſſorum vita luculento ſtylo exſtaret exarata, Boniti autem deſiderari Adelphius & Eucherius doluiſſent. Longe magis hoc confirmatur ex verbis ſcriptoris coævi ipſius T. 1. Act. Sanctor. Jan. XV. p. 1070. Illidius Aruernorum Epiſcopus fuit ab A. 370. 385. S. Gallus ab A. 525. ad 571. & S. Bonitus ab A. 689. ad 709. *S. Illidii vita* ex Gregorii Turonenſis Vitis Patrum in Actis Sanctor. Tom. 1. Junii V. pag. 425. & ex vetuſto *breviario Illidiano* pag. 427. cum notis Godfredi Henſchenii.

Iltutus ſive *Elcutus*, Anglus nobilis, diſcipulus *Cadoci*, ipſe clarus circa A. 520. conditor Monaſterii in Morgania quod Academiæ inſtar fuiſſe ait Lelandus c. 31. in quo inſtituti *Gildas*, *David*, *Paulinus* & *Sampſon*. Baleus Centur. 1. cap. 52. & Pitſeus p. 93. ſeqq. memorant ejus *Epiſtolam ſuper quæſtione* ad *Sampſonem* & aliam *ad Iſaacum & Atrochium Abbatem* ſed quas nec ipſi oculis ſe uſurpaſſe oſtendunt.

Iludolphus, infra *Ludolphus*.

Imarus, *Igmarus*, *Maurus*, *Ymarus*, Gallus ex Monacho S. Martini de Campo Ord. Cluniac. ab Anno 1142. Epiſcopus Tuſculanus, Cardinalis, defunctus An. 1169. Vide Ughellum Tom. 1. pag. 231. Ejus *Epiſtola ad Canonicos Eccleſiæ Londonienſis* ſuper electione Richardi Epiſcopi, MS. in Bibl. Cottoniana p. 73.

Imbrico ſive *Embricho*, *Emmericus*, Co-

(*a*) Gallis *Allire*. vide Tillemont. Tom. VIII. memor. Hiſt. Eccleſ. pag. 424.

Comes a Leiningen, Epiſcopus ab A. 1125. ad 1147. Herbipolenſis, Vide Jo. Petri Ludevvig ſcriptores Wirtzburgenſes p. 499. ſeq. Ejus *laudationem funebrem S. Othonis* Epiſcopi Bambergenſis & Pomeranorum Apoſtoli An. 1039. defuncti memorat Miræus in auctario de S. E. pag. 54. De aliis S. Othonis vitæ ſcriptoribus ſupra in *Andrea S. Michaelis*, T. 1. p. 95.

Inas Anglorum Occidentalium ſive Weſtſexiæ & Gerviſiorum Rex ab A. C. 691. ad 724. Ejus *Leges LXXX.* in Chronico Johannis Bromptoni p. 759. ſeq. Leges Eccleſiaſticæ XI. Anglo ſaxonice cum verſione Guil. Lambardi in hujus Archæonomia, & in Speelmanni Conciliis Angl. Tom. 1. pag. 182. & ex veteri Latina verſione MS. Regii & Jornalenſis p. 186. & in Conciliis Labbei Tom. 6. Harduini Tom. 3. & Coleti Tom. 8. ad A. 692. Confer Pagium ad A. 692. n. 23. ſeq. & Bzovium ad An. 1398. n. XI. ubi & de legibus Eccleſiaſticis aliorum Regum Anglo Saxonicorum. De Conciliis ſub Ina habitis, idem Speelmannus T. 1. p. 208. 215. 219.

Joannes de Indagine, infra *Joannes*.

Stephanus Infeſſura, Senatus Populique Romani Scriba, *Diarium Urbis Romæ* ſcripſit ab A. 1294. ad 1494. non Latine quidem ſed Italice vulgatum a Jo. Georgio Eccardo Tom. 2. Corporis Hiſtorici medii ævi pag. 1863. 2016. Latinis tamen quibuſdam interpoſitis pag. 1902. ſeq. & 1937. ad 2015.

Ingeburgis, Conjugis Philippi II. Regis Francorum Epiſtola ad Cæleſtinum III. Papam data A. 1196. extat apud Baluzium Tom. 1. Miſc. pag. 422.

Ingelramnus, ſupra *Angelramnus*.

S. Ingenuinus ſive *Genuinus*, Epiſcopus Sabionenſis ſive Brixinenſis in Rhætia ſecunda, circa Annum 590. defenſor trium Capitulorum, de quo Acta Sanctor. Tom. 1. Februarii V. pag. 669. ſeq. primus ſubſcripſit ſynodo Epiſcoporum Iſtriæ ac Venetiarum congregatæ in Marano Venetiæ oppido. Vide libellum ad Imp. Mauritium apud Baronium ad A. 590. n. XXVIII. * **Diu multumque poſtremis hiſce diebus certatum eſt de Sancti elogio viro huic attribuendo. Cl. Tartarottus in diſſert.** Venetiis edita: *De Epiſcopatu Sabionenſi S. Caſſiani martyris, deque S. Ingenuini ejuſdem Urbis Epiſcopi actis Epiſtola* Venetiis 1750. in 8. contendit illum inter ſchiſmaticos occaſione diſſidii de tribus capitulis nomen ſuum dediſſe; nec ſatis ex idoneo teſte conſtare dicit, num tandem reſipuerit. Viciſſim Roſchmannus Oenipontanus Bibliothecarius pro ſanctimonia Ingenuini decertavit valide, Diſſertatione edita Brixiæ Noricorum anno 1748. Rurſum pro ſanctitate Ingenuini apologiam ſtruxit P. Benedictus Bonelli Reformatus Ordinis Minorum, cujus opus inſcriptum: *Vindiciæ Romani Martyrologii* lucem adſpexit Veronæ anno 1751. in 4. Pro ſe etiam Diſſertationem protulit idem Roſchmannus opere bipartito in 4. excuſo Ulmæ An. 1751. Contra vero pro Tartarotto ſtare viſus eſt author Hiſtoriæ literariæ Italicæ Tom. III. p. 404.

Ingobertus ſive *Ingolbertus*, *Ingoberthus*, Caroli M. ſcriba de quo Cangius jubet conſulere Nicolam Alemannum libro Rom. 1628. 4. edito de parietinis Lateranenſibus a Cardinale Barberino reſtitutis pag. 116. 123. 134.

Ingulfus aliis vitioſe *Indulphus*, Londinenſis, ſcriba Gvilelmi Conquæſtoris (*a*) poſt luſtratam A. 1064. Palæſtinam Monachus Fontaniſſenſis, atque inde A. 1076. factus ab eodem Gvilelmo Abbas in Anglia Croylandenſis, diem obiit A. 1109. propior octogenario. Scripſit *Aionis* Monachi Croylandenſis Chronicon ſecutus, (*b*) *hiſtoriam* ſive *Deſcriptionem Abbatiæ Croylandenſis* ab ejus fundatione A. C. 664. uſque ad A. 1091. Hanc primus ſed minus integram vulgavit H. Savilius inter ſcriptores rerum Anglicarum poſt Bedam præcipuos Lond. 1596.

(*a*) De ſe ipſo Ingulphus pag. 903. ſeq. edit. Savil.

(*b*) Vide Oudinum Tom. 2. pag. 870.

1596. & Francof. 1601. fol. Integriorem autem & ſuppletis lacunis (*a*) additaque poſtrema parte, nec non continuatione *Petri* Blæſenſis aliorumque trium *Anonymorum* Joannes Fellus Oxon. 1684. fol. Vide ſupra, Tom. 1. pag. 34. & pag. 103. ſeq. & Catalogum Bibl. Cottonianæ pag. 71. *Scripſit* notante pag. 387. Voſſio Ingulphus *& de vita & miraculis S. Guthlaci: Sunt qui & aliorum Angliæ cœnobiorum hiſtoriam condidiſſe teſtentur, atque in ea multa etiam referre ad Reges pertinentia, deſinere autem in A. 1066. quo imperare in Anglia cœpit Gvilelmus*. Puto reſpici a Voſſio Miræum, qui hæc tradit in auctario de S. E. pag. 57. ſed nullum ille aliud de Cœnobiis Angliæ opus Ingulphi volvit quam illud de Abbatia Croylandenſi, in quo & aliorum Cœnobiorum ſubinde mentionem facit.

. *Chilienus de Iniskeltra*, ſupra *Chilienus*.

Innocentius I. patria Albanenſis, Epiſcopus Romanus ab 21. Dec. Anni 401. uſque ad A. 417. 12. Martii. Hic teſte Gennadio cap. 43. ſcripſit *Decretum Occidentalium & Orientalium Eccleſiis adverſus* Pelagianos *datum, poſt quem ſucceſſor ejus Zoſimus latius promulgavit*. Confer Pagium ad A. 416. n. 14. ſeq. & ad A. 415. n. 15. Idem adverſarius Photinianorum, Novatianorumque; nec minus conſtans defenſor Chryſoſtomi, atque auctor reconciliationis Eccleſiarum Orientis. Vide Tillemontium T. IX. memoriar. Hiſt. Eccleſ. pag. 627. ſeq. *Epiſtolas* hujus Innocentii & ad eum ſcriptas *XLII.* eaſque argumentis, monitis atque obſervationibus erudite illuſtratas exhibet Petrus Couſtant in Epiſtolis Romanorum Pontificum pag. 738. ſeq. & ſuppoſitas ei quatuor, in appendice pag. 104. ſeq. de quibus etiam videndus Blondellus in Pſeudo Iſidoro pag. 562. Notitia Epiſtolarum quadraginta amplius deperditarum quæ ad Innocentium attinent, exſtat apud laudatum Petrum Couſtant pag. 919. 931. *Decreta* ejus LVII. obvia apud Dionyſium Exiguum in Codice Eccleſiæ Romanæ pag. 192. ſeq. & apud Iſidorum, Ivonem, Burchardum, Gratianum &c. In his non invenio *conſtitutum de omni Eccleſia, & de regulis Monachorum & de Judæis & Paganis* quod apud Anaſtaſium in Innocentii vita memoratur. * Ex Codice quodam vetuſtiſſimo Lucenſi epitomen quamdam Epiſtolarum hujus Pontificis evulgandam mihi ſumpſi, ex qua variantes nonnullæ elici poſſunt. Sunt autem epitome Epiſtolæ ad Exuperium, ad Epiſcopos in Toloſa, ad Victricium (hic tamen conſtanter legitur Victorius,) ad Epiſcopum quemdam, ad Decentium, & ad Aurelium. In eodem pariter Codice eſt integra Epiſtola ad Vitricium; (hic tamen, ut ſuperius eſt, *Victorium*) in qua variantes nonnullæ animadverſione digniſſimæ occurrunt. Omnes dedi in meo Con. Supplem. Tom. 1. p. 280.

Innocentius II. Romanus, antea *Gregorius S. Angeli*, invitus creatus Papa ab A. 1130. Febr. 17. ad A. 1145. Sept. 24. Ejus *Epiſtolæ XLVIII.* in tomo decimo Concilior. Labbei & Joannis Harduini Tom. VI. parte 2. Coleti Tom. XII. ex quibus primæ tantum duodecim in Regia & Binianis editionibus. Epiſtola *ad Robertum* Abbatem S. Mariæ de Rota in diœceſi Andegavenſi apud Baluzium T. 2. Miſc. p. 209. & *ad Ulgerium* Epiſcopum Andegavenſem p. 198. Privileg. de Eccleſia *Tyriaci* ſive *de Tyrcio* Tom. 4. p. 458. Epiſtola *ad Archiepiſcopum Saltzburgenſem* Tom. 5. pag. 103. Ad *Gregorium* Abbatem de privilegiis monaſterii *Cuxanenſis* in Baluzii appendice ad Marcam Hiſpanicam p. 1270. & pro monaſterio *Rivipullenſi* pag. 1277. Epiſtolæ duæ *ad Abbatem & Monachos Beccenſes* apud Baluzium Tom. 7. Miſc. pag. 138. ſeqq. *Ad Fromundum*, in Edmundi Martene

Tom. IV. E anec-

(*a*) In Savilii editione deerant etiam Regis *Eduardi leges* quinquaginta veteri lingua Gallica, quas Gvilelmus Rex confirmavit. Hæ in nova Oxonienſi exhibentur.

anecdotis Tom. 1. p. 386. & *ad quoſdam Abbates* p. 389. *Ad Odorium* Priorem S. Crucis, *Alphonſum* Regem Portugalliæ, & *Bernardum* Epiſcopum Colimbricenſem, Epiſtolæ tres apud Gabr. Pennottum in hiſtoria Canonicorum Regularium p. 510. & 512. *Ad Cœnobitas Benedictoburanos*, una: & duæ *ad Waltherum* Epiſcopum Auguſtenſem in Bernardi Pez T. 3. anecdotor. parte 3. pag. 631. ſeq. *Ad Hugonem* Archiep. Rothomagenſem, in Dacherii ſpicilegio Tom. 2. pag. 458. & 481. (edit. novæ T. 3. p. 484. 486.) *Ad Lotharium* Romanorum Regem, in Udalrici Babenbergenſis Codice, num. CCCLIII. apud Jo. Georg. Eccardum T. 2. Corporis Hiſtor. medii ævi p. 360. & *ad Vicarios ſuos* n. CCCLX. pag. 366. Ab eodem Innocentio Anno 1139. habitum *Concilium Lateranenſe* mille circiter Epiſcoporum, in quo, ut notatum Orderico Vitali lib. XIII. hiſt. p. 919. *Multa Papa de priſcis Canonibus propalavit, inſignemque ſacrorum Decretorum textum congeſſit*. Ad ea quæ in tomis Conciliorum leguntur, addendum ſupplementum ex Edmundi Martene T. 4. theſauri anecdotorum p. 139. *Commentaria in Canticum Canticorum*, quæ in Bibl. S. Galli apud Helvetios MSta ſervari ſcripſit Poſſevinus, nemo hactenus in lucem protulit. * Spicilegium quoddam Epiſtolarum, & Decretorum Innocentii ego in meo Conciliorum ſupplemento Tom. II. pag. 394. adjeci; nam præter epiſtolam CCCLXIII. ad Lotharium ex Codice Udalrici acceptam, cujus hic Fabricius meminit; alias pariter ejuſdem ex eodem Codice eduxi: nempe Epiſtolam CCCXLI. ad Germanos pro aſſerenda legatione Apoſtolica Gerardo Cardinali, ſicut & alteram n. CCCXLI. ad Lotharium Regem de eodem argumento; dedi pariter decreta quædam, ſeu *fragmentum* ex dictis *Innocentii Papæ* ex Codice MS. Piſtorienſi deſcriptum. Inſuper ex Codice Udalrici n. CCCLII. CCCXLV. CCCXLVI. extraxi Epiſtolas tres ad aſſerendam Innocentii huius Canonicam electionem. Earum Epiſtolarum prior eſt Cardinalium Electorum ad Lotharium, altera Gualterii Ravennatenſis Archiepiſcopi, tertia Henrici Lucenſis Epiſcopi ambæ ad Archiepiſcopum Partenopolitanum. Denique Concilii Remenſis ab eodem Innocentio habiti Canones non parum a vulgatis diſcrepantes protuli pag. 407. prout ſeſe offerunt legendi in principio Codicis Udalrici. Poſtremos omnium dedi Canones Concilii Piſani ab eodem Pontifice coacti, ut leguntur in MS. Codice Piſtorienſi.

Innocentius An. 1178. menſe Auguſto per breve tempus Antipapa: antea dictus *Lando* ſive *Landus Sitinus*.

Innocentius III. antea dictus *Joannes Lotharius*, Comes Signinus *Anagninus*, virtutibus & dominandi libidine ingens, Papa ab A. 1198. Jan. 8. ad A. 1216. Jul. 16. Laudes ejus Gaufridus cecinit in ſua poetria quam ei dicavit & quæ incipit: *Papa ſtupor Mundi*, in Leyſeri hiſtoria poetarum mædii ævi pag. 862. & 939. De ſcriptis ejus quæ reliquit quam plurima ſæpiuſque & junctim Coloniæ 1575. fol. Venet. 1578. 4. in lucem edita, ac de præcipuo illius *Epiſtolarum* Opere, quod libris X. digeſtum cum geſtis Innocentii III. a coævo ſcriptore traditis, (*a*) vulgavit incomparabilis Baluzius, Pariſ. 1682. fol. 2. Volum. nolo repetere quæ a Caveo diligenter annotata ſunt. Tantum modo paucas quaſdam obſervationes adjungam. Libris duobus prioribus Tom. 1. pag. 543. libri tertii quartique loco ſubjecit laudatus Baluzius *primam collectionem Decretalium* Innocentii III. ex tribus primis regeſtorum ejus libris compoſitam a *Rainerio* Diacono & Monacho Pompoſiano ſub titulis quadraginta.

(*a*) Prodierant hæc geſta, ſed minus emendata Toloſæ 1635. fol. cum quatuor libris Epiſtolarum Innocentii III. illuſtratis a Franc. Boſqueto. Deinde in Muratorii theſauro Italiæ T. 3. p. 486. & in Caruſii Bibl. Siciliæ Tom. 2. p. 310.

ta . . Deinde poſt librum quintum pag. 687. ſequitur Regiſtrum ſuper negotiis Romani Imperii. Deſunt inde libri VI. VII. VIII. IX. Sed in tomo ſecundo exſtant liber X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. Paulum Dumay (*a*) qui ſelectiores Innocentii Epiſtolas notis illuſtratas ediderat Toloſæ 1625. 8. hoc elogio ornavit Hugo Grotius:

Situ ſepultas Innocentii chartas
Vetuſtiorum temporum notatrices
Queis ille fulgens dignitate ſuprema
Tam Juris auctor quam peritus interpres
Regum Ducumque terminaverat cauſas,
Donare luci primus occupat Dumay
Et judicare lectus, optimum donat
Sibique & aliis, quod ſequantur, exemplum.

Epiſtolam pro Eccleſia *Albienſi* vulgavit Baluzius Tom. 4. Miſc. pag. 467. aliam de conſecratione *Fulconis* Epiſcopi Toloſani Tom. 6. pag. 458. Ad Abbatem *Pegavienſem* de appellatione de Germania ad Curiam Romanam, Cæſare etiam invito, exſtat apud Jo. Petrum Ludevvig Tom. 2. reliquiar. MSS. p. 201. & ad Walterum Abbatem *S. Petri de monte Sereno* pag. 208. Antonii Dandini Alteſerræ commentarius in Decretales Innocentii III. Pariſ. 1666. fol. Epiſtolas ad Hiſpaniam ſpectantes exhibet Cardinalis Aguirrius Tom. 3. Concil. Hiſpan. pag. 403. 485. Commentarii *in VII. Pſalmos pœnitentiales*, prodiere etiam Colon. 1551. 8. *Libri III. de contemtu Mundi* ſive *de miſeria hominis* (*b*) Colon. 1496. 8. Lugd. 1554. 1641. & Duaci 1633. forma minore. *Epiſtola decretalis* pro jure Regis & Regni Francorum, apud Goldaſtum de Monarchia Imperii Tom. 2. pag. 86. Epiſtola ad *Philippum* Regem Francorum ut uſuras in Regno ſuo non patiatur, in Dacherii ſpicileg. Tom. 6. pag. 464. (edit. novæ Tom. 3. pag. 577.) Ad Epiſcopum Cenomanenſem de viſitanda Eccleſia S. Martini Turonenſi edita a Galizcono, Turonibus A. 1694. una cum Epiſtolis quibuſdam *Leonis VII.* & *Alexandri III.* Alia ad Archiep. *Bituricenſem* de canoniſatione Gvilelmi Bituricenſis, apud Labbeum Tom. 2. Bibl. novæ MSS. pag. 390. *Epiſtolæ XLVIII.* ad Regem & Principes ſuper negotio *Albigenſium* apud Andream du Cheſne Tom. V. pag. 706. 748. *Ordinatio expeditionis pro recuperanda terra ſancta* p. 749. 763. atque Epiſtola *ad Epiſc. Vercellenſem* de eodem argumento, pag. 792. ſeq. itemque aliæ pag. 794. 802. 804.

Moraliſatio Scaccarii, ſive ludi Scaccorum inter Innocentii III. lucubrationes memorata a Ludovico Jacobo pag. 119. Bibl. Pontificiæ, editaque deinde Oxoniæ circa A. 1657. 8. cum Joannis Prideaux hypomnematibus Logicis, Rhetoricis, Phyſicis, alium *Innocentium* Monachum, Anglum, juniorem auctorem habet, ut notavit Thomas Hyde in hiſtoria Shahiludii pag. 179. Alia hujus Innocentii III. memorat Lud. Jacobus in Bibl. Pontificia pag. 118.

De eruditione Principum. De ſacramento Baptiſmi. De clauſtro animæ. De purgatorio: nec non *ſingularia in Jure.* Quod vero Henricus Gandavenſis cap. 35. ait *Canonem Miſſalis Officii ſubtiliſſime expoſuiſſe*, libros VI. de Miſſa reſpicit, qui ſæpius lucem viderunt typis exſcripti. Præteriiſſe pigeret Innocentii III. ſermones a Fabricio hic omiſſos legi tum in editione omnium ejus operum Veneta Anni 1578. tum item extare in MS. Codice ſæculi ſaltem XIV. & forte XIII. membranaceo Bibliothecæ Canonicorum majoris Eccleſiæ Lucenſis, in quo duos offendi in editione illa Veneta, & in aliis etiam, ut arbitror, fruſtra quærendos. Epiſtola collectioni ſermonum præmiſſa, quæ & in editis ſe offert, directa eſt in Codice *Arnolfo Abbati* Ciſtercienſi, cum in editis ſit Arduſo &c. Ineditos igitur cenſeo ſermonem in Dominicam III. Adventus ſuper illud: *Ego baptizo vos in aqua* &c. Incipit: *Apoſtolica Sedes, quæ diſponente Domino cun-*

(*a*) De hoc Menagiana Tom. 3. pag. 326. ſeq.

(*b*) Vide Sanderum pag. 117.

Ɛtorum fidelium caput eſt & magiſtra. Itidem ſermonem in ſecunda Dominica Adventus: *Cum audiſſet Joannes:* incipit: *Mirum fortaſſe videtur, quod Joannes Baptiſta* &c.

Poſt hæc ſcripta Codicem alium ejuſdem Bibliothecæ MS. membranaceum offendi ſæculi omnino XIII. in quo eſt pariter ſermo in Dominicam II. Adventus *Mirum fortaſſe;* eſt & alius: *Apoſtolica Sedes* &c. Epiſtola collectioni præfixa dirigitur: *Arnaldo Abbati*.

Denique jam inde ab Annis aliquot lætum ad nos pervenit nuncium a Viro Cl. P. Thoma Maria Mamachio Ordinis Prædicatorum laborari, ut abſolutiſſima omnium Epiſtolarum Innocentii III. collectio adornetur, quod illum non irrito labore moliturum ſperamus, eo quod præſto habeat MSS. Vaticanos Codices, a quibus unice integrum id opus repeti poſſe certum eſt. Id ut quantocyus præſtet vir ſummus, & votis noſtris inſtamus & orbis univerſi deſideria ſollicitant.

Innocentius IV. antea dictus *Sinibaldus de Fliſco*, Genuenſis, Papa ab A. 1243. Jun. 24. ad Annum 1254. Dec. 7. Juris ſcientia clarus ut *pater & organum veritatis* diceretur: vide Trithemium c. 447. Pancirollum II. 5. & Valentinum Forſterum III. 14. Jo. Fichardum pag. 404. Oudinum Tom. 3. p. 164. Scripſit præter librum *de exceptionibus*, commentarios ſæpius editos *in V. libros Decretalium* Gregorii IX. De *Epiſtolis* ejus & *Conſtitutionibus* quæ in tomis Conciliorum leguntur, dixi Tom. XI. Bibl. Græcæ pag. 635. De aliis apud Waddingum in Annalibus Ord. Minor. adeundus Caveus. His adde excerptas ex regeſto anni ſexti Pontificatus Innocentii IV. *Epiſtolas CIX.* quas edidit Baluzius Tom. 7. Miſc. pag. 407. 505. In his pag. 432. Patriarcham Hieroſolymitanum & pag. 497. CPolitanum *Apoſtolicæ Sedis legatos* appellat. Vita ejus a *Nicolao Curbio*, Ord. Minor. poſtea Epiſcopo Aſiſinatenſi ibid. p. 353. 405. & ex *Bernardi Gvidonis*, Annalibus Pontificum Minoribus pag. 405. 406. Omitto vitam ſcriptam Italice a Paulo Panſa, editamque Venet. 1598. 4. Sed non omittendum Epitaphium: poſitum ab *Umberto* Archiep. Neapolitano:

Hic Superis dignus requieſcit Papa benignus,
Lætus, de Fliſco, ſepultus tempore priſco:
Vir ſacer & rectus, ſancto velamine tectus.
Ut jam collapſo mundo temeraria paſſo,
Sancta miniſtrari urbs poſſet quoque reædificari.
Concilium fecit, (a) veteraque juſſa refecit.
Hæreſis illiſa ex tunc extitit, atque reciſa.
Mœnia direxit, recte ſibi credita rexit;
Stravit inimicum Chriſti colubrum Fridericum. (b)
Janua de nato gaudet ſic clarificato,
Laudibus immenſis urbs tu quoque Parthenopenſis (c)
Pulchra decore ſatis, dedit hic ſibi plurima gratis.
Hoc titulavit ita Umbertus *Metropolita.*

Bulla qua religioſos arcet a functione Hierarchicarum actionum, edita eſt a Joanne Cordeſio in prolegomenis ad Gvilelmi de S. Amore opera pag. 74. Epiſtolæ duæ, quarum priore mentio Concilii Bituricenſis An. 1243. habiti: in altera uſum pileorum ob regionem frigidiſſimam concedit monachis Fiſcanneuſibus, T. 1. anecdotorum Edmundi Martenii pag. 1023. ſeq. Epiſtola *de translatione B. Eliſabeth*, apud Lambecium Tom. 2. pag. 883. Bulla de profectione in terram ſanctam, data Lugd. 1245.

(a) Lugdunenſe A. 1245. in quo promulgatas ab Innocentio IV. conſtitutiones, MStas cum gloſſis ſervat Bibl. Cæſarea, teſte Lambecio T. 2. p. 810.

(b) Fridericum II. Imp.

(c) Neapolis.

1245. in qua inſertæ litteræ Regis Hungariæ, in Jac. Bongarſii geſtis Dei per Francos Tom. 1. pag. 1192. Epiſtolæ duæ ad Ludovicum IX. Regem, & ad Prælatos Franciæ, apud Andream du Cheſne Tom. V. pag. 861. 862. Conſtitutiones quædam illius leguntur etiam in libro VI. Decretalium, quem poſtea prodidit Bonifacius VIII. qui Papa ab A. 1294. ad 1303. Cætera Innocentii ſcripta apud Poſſevinum & Ludov. Jacobum pag. 121. memorantur hæc: *De poteſtate Eccleſiaſtica & juriſdictione Imperii* contra Petrum de *Vita S. Gvilelmi* Epiſcopi Briocenſis. *Officium in Octavis feſti Nativitatis B. Mariæ*. *Regula Clariſſarum*. Denique *interpretationes in Vetus Teſtamentum*. *Summam* quoque *Canonum pœnitentialium* ei tributam docet Lambecius Tom. 2. pag. 814. * Conſtitutiones Innocentii IV. ego primus e MS. Codice Lucenſi in meo Conciliorum ſupplemento T. II. pag. 1071. vulgavi, ſunt tamen fere omnes in VI. Decretalium comprehenſæ, niſi una vel alia excepta. Legit illas Innocentius in Concilio Lugdunenſi I. eaſque dein tranſmiſit ad varias per orbem Doctorum Academias. Quam ego in meo Codice offendi, directa legitur ad Univerſitatem Magiſtrorum, & Scholarium Bononiæ commorantium. In eodem pariter Codice reperi annotationes ſeu gloſſas illas, quas Lambecius in Vindobonenſibus Codicibus legit. Eſt etiam in Bibliotheca Canonicorum S. Martini Lucenſi MS. Codex exhibens ſermones Innocentii III. in quo pariter alia a toto Codice manu deſcripti leguntur Sermones alii, qui ſane alterius authoris ab Innocentio opus eſſe videntur. Suſpicatus ſum apud me num forte Innocentio huic IV. tribuendi ſint: tanta enim erat eorum temporum ruditas & imperitia, ut ea quæ unius erant authoris, ex nominis affinitate alteri tribuerentur. Cum igitur ambo hi Pontifices unius ejuſdem eſſent nominis, ideo forte accidere potuit, ut orationibus Innocentii III. orationes etiam Innocentii IV. tamquam unius ejuſdemque ſcriptoris adjungerentur. Eſt inſuper additarum iſtarum orationum author ſubiniquior viris religioſis, quod ſane congruit Innocentio IV. religioſorum ordini non ſane amico. Horum ſermonum prior eſt de Apoſtolis. Thema: *Ecce ego mittam ad vos* &c. Incipit: *tres ſunt enim piſcatores* &c. De S. Maria: thema: *Ave Maria* &c. Incipit: *O glorioſa plena gratia* &c. In Quadrageſima thema: *Erat Jeſus ejiciens* &c. Incipit: *tria enim operatus eſt Dominus* &c. De ſponſa: thema: *Vidi ſignum magnum* &c. Incipit: *Hæc mulier eſt Eccleſia*. De Martyre vel aliquo ſancto: thema: *animadverto quod vir iſte* &c. Incipit: *Hæc eſt mulier Sunamitis*. De S. Michaele: thema: *Factum eſt prælium magnum* &c. Incipit: *Jeſus vidit per viſionem* &c. De pœnitentia: thema: *verſa eſt in luctum* &c. Incipit: *Hoc dictum eſt de David & Saul* &c. Pro mortuis: thema: *arcta via eſt* &c. Incipit. *Ecce ampla eſt quæ ducit*. De Pœnitentia vel ad multa: thema: *Væ mihi quia factus ſum ſicut qui colligit* &c. Incipit: *Non eſt Joſeph Moyſes* &c. An hæc conjectura mea perſuaſura ſit lectoribus eruditis viderint alii. Interim ſatis eſt indicaſſe paucos hoſce Sermones, ut alii ſaltem, qui forte inciderint in Codicem hos ipſos continentem certiora doceant.

Innocentius V. antea *Petrus de Tarantaſia* Burgundiæ: Primus ex Ord. Præd. Papa, per paucos menſes An. 1276. a 20. Januar. ad 22. Jun. De illo Jacobus Quetif Tom. 1. ſcriptor. Dominicanor. pag. 350. ſeq. ex quo ſcripta ejus referre juvat. *Regiſtrum Epiſtolarum*, ex quo nonnullæ apud Raynaldum in Annalibus ad A. 1276. Steph. Thomam Soveges ſive Soegum in anni Dominicani menſe Junio A. 1689. edito Gallice & Petrum Mariam Campi in hiſtoria Eccleſiaſtica, Placentiæ vulgata Italice pag. 488. ſeq. Poſtillæ ſuper *Pentateuchum*, *Pſalmos*, *Cantica*, *Lucam*, & quæ ſub *Nicolai de Gorram*

(a)

(*a*) nomine typis exſcriptæ leguntur *in Epiſtolas Pauli*. Commentarii *in IV. libros Sententiarum* Toloſæ 1652. ſeq. *Quodlibeta* Opuſcula *de unitate formæ*. *De materia Cœli*. *De æternitate Mundi*. *De intellectu & Voluntate*. Libri *Decretorum abbreviatio*, per *Diſtinctiones*, ubi in Conſtitutionibus juris peritia: in ordinationibus poteſtas legitima, in executionibus adminiſtratio Canonica traditur. Per *Cauſas*, quæ accuſationum, actionum ex regula gerendarum, & obligationum ſive nuptiarum continent diſciplinam. Per *Conſiderationes* denique, proſequentes ſanctificationem rerum, temporum, perſonarum. *Actiones* & *Orationes* tres in Synodo Lugdunenſi II. Anno 1274. ut quam habuit in *S. Bonaventuræ* funere: & altera *de Concordia Eccleſiæ Græcæ*, cujus Antiſtites mox venturi nunciabantur. Poſtremo *Sermones* varii. Nam Compendium Theologicæ veritatis rectius refertur ad *Hugonem* Argentinenſem, ut ſupra Tom. 3. pag. 288. notare me memini. Ludovicus Jacobus p. 123. Bibl. Pontificiæ Innocentium V. tradit etiam omnia *Thomæ Aquinatis* opera in compendium miſiſſe: inter cujus Thomæ Opuſcula Tomo XVII. Operum, in nono loco legitur Reſponſio ad Joann. Vercellenſem, Generalem Magiſtrum Ord. Præd. *de articulis centum & octo* quos adverſarii in ſcriptis Petri de Tarantaſia notaverant, ſed quam non niſi poſt mortem Innocentii V. duobus annis poſt S. Thomam defuncti ſcriptam eſſe, laudatus Quetifus Tom. 1. pag. 333. obſervavit. *Virtutes agni Dei*, carmine deſcriptæ & ad Imperatorem (Rudolphum) cum agno Dei Miſſæ, MSS. Oxonii in Collegio Corporis Chriſti n. 237.

Innocentius VI. antea *Stephanus Alberti* F. Lemovicenſis, Papa ab A. 1352. Dec. 18. ad A. 1362. Sept. 12. de quo Baluzius in Papis Avenionenſibus Tom. 1. pag. 322. ſeq. 918. 1433. ſeq. Ejus *Epiſtolarum Volumina XV.* in Bibl. Vaticana aſſervari a multis traditum: ex quibus petitæ quas edidere Bzovius, Raynaldus, Waddingus. Regiſtrum Epiſtolas complectens CCL. a *Zenobio* Magiſtro collectum exhibet Edmundus Martene Tom. 2. Anecdotor. p. 843. 1072. Epiſtolæ duæ apud Baluzium T. 2. Papar. Avenionenſ. p. 752. ſeq. Epiſtola ad Cantuarienſem & Eboracenſem Archiepiſcopos de celebrando *feſto S. Auguſtini* Confeſſoris in Anglia, & altera ad Prælatos Angliæ de celebrando *feſto S. Eduardi* Regis, obviæ ſunt in Conciliorum Tomis. Declaratio ſuper ſtatutis Benedicti XII. *de Monachis nigris* ſive Benedictinis, apud Baluzium Tom. 7. Miſc. pag. 155. Bulla *de feſto lanceæ & clavorum* Crucis Domini, edita ex tabulario publico Stadenſi a Jo. Henrico von Seelen diſſ. de hoc feſto Flensburg 1715. 4. §. XV. & in Miſcellaneis pag. 894. Edidere & alii ab eodem laudati pag. 402. Præterea *Sermones* aliquot, *Decreta Eccleſiaſtica* & *Inſtitutiones pro Forolivienſibus* memorat Lud. Jacobus p. 125.

Innocentius VII. antea *Coſmatus Melioratus*, Sulmonenſis, Papa ab A. 1404. Octobr. 17. ad A. 1406. Novembr. 6. De ejus *Oratione de Eccleſiaſtica unione*, & *Epiſtolis* apud Andream du Cheſne in ejus vita & Waddingum Tom. 5. Annal. Minor. idem Lud. Jacobus *Approbatio Regulæ Fratrum & Sororum de Pœnitentia Ordinis S. Dominici* exſtat in Laertii Cherubini bullario magno Tom. 1. pag. 301.

Innocentius VIII. antea *Jo. Baptiſta Cibo*, Genuenſis: Papa ab A. 1434. Auguſt. 29. ad A. 1492. Auguſt. 1. De actis electionis ſupra in Joanne *Burchardo*. De *Epiſtolis* ejus, *Conſtitutionibus* & *Regulis* Henricus Warthonus ad Caveum. Bulla *adverſus hæreſin maleficarum* in Malleo maleficarum plus ſemel lucem vidit, de quo ſupra in *Henrico Inſtitore*. Eadem familiam ducit inter Bullas XIX. Innocentii VIII. apud Laertium Cherubinum Tom. 1. bullarii pag. 443.

(*a*) Vide ſupra Tom. 3. pag. 77.

443. ſeq. *Breve ad Ludovicum de Ambaſia*, Epiſcopum Albienſem exſtat apud Baluzium Tom. VII. Miſc. pag. 158. *Privilegium Congregationi Gallicanæ Canonicorum Regularium S. Rufi* datum, in Gabrielis Pennotti hiſtoria Canonicorum cap. LVI. 496.

Innocentius IX. antea *Jo. Antonius Fachinetti*, Bononienſis: Papa per paucos menſes Anni 1591. ab Octobr. 30. ad 29. Decembr.

Innocentius X. antea *Jo. Baptiſta Pamphilius*, Romanus: Papa ab A. 1644. Sept. 15. ad A. 1655. Jan. 8. inter cujus Conſtitutiones apud Cherubinum Tom. .pag. 237. ſeq. celebris eſt data A. 1653. contra quinque propoſitiones Cornelii Janſenii.

Innocentius XI. antea *Benedictus Livius Odeſchalcus*, Lombardus ex Civitate Como: Papa ab A. 1676. Sept. 21. ad A. 1689. Auguſt. 12. Vide Bælii Lex.

Innocentius XII. antea *Antonius Pignatelli*, Neapolitanus: Papa ab A. 1691. Jul. 12. ad A. 1700. 27. Sept. Bullarium ejus in lucem datum Romæ A. 1697.

Innocentius XIII. antea *Mich. Angelus Conti* ſive *de Comitibus*, Romanus: Papa ab An. 1721. Maji 8. ad A. 1724. Mart. 7. Vide panegyricum ei dictum in Commentariis Academiæ Regiæ Ulyſſiponenſis A. 1721. V. Jul.

Innocentius Agrimenſor tempore Conſtantii Imp. de quo Ammianus Marcellinus lib. XIX. cap. 11. ubi vide Henr. Valeſium. In ſcriptoribus rei agrimenſoriæ pag. 220. edit. Goeſianæ Innocentius hicce *præfectus Urbi* appellatur, ubi ex ejus *libro XII.* quædam afferuntur *de litteris quibus ſignatæ caſæ*, excerpta quæ ex Bibl. Palatina Rigaltius primus publicavit. Vide lib. IV. Bibl. Latinæ cap. 11. num. 11.

Innocentius amicus S. Hieronymi qui obitum ejus dolet Epiſt. 41. teſtatus *ex duobus oculis unum* ſe perdidiſſe: *Innocentium enim, partem animæ meæ repentinus febrium ardor abſtraxit*. Eundem Epiſt. 49. chariſſimum appellat, ſcribens ad eum narrationem de muliere ſepties icta Vercellenſi, perinde ut Evagrius presbyter, qui Innocentio huic verſionem Vitæ S. Antonii, ſcriptam ab Athanaſio dedicavit. Vide Tillemontium Tom. XII. memoriar. pag. 13.

Innocentius Epiſcopus *Maronianus* ſive *Maroniæ* in Rhodope Thraciæ provincia, tempore Juſtiniani Imp. Ejus *Epiſtolam* Latine ſcriptam ad *Thematem* ſæpius laudat Nic. Alemannus notis ad Procopii hiſtoriam arcanam.

Innocentius de Cæſaria. Supra *Cæſarius*. Omitto tamquam juniorem *Innocentium de Novaria* Abbatem Caſinenſem defunctum A. 1557. de quo Placidus Diaconus cap. VII.

Innodium pro *Ennodio* dixit Arnulphus Lexovienſis (*a*) proper difficile & obſcurum dicendi genus, cui interdum viſus eſt indulſiſſe. Vide ſupra *Ennodius* Tom. 2. pag. 100.

Intemelienſis Monachi poemata, quæ accepiſſe Barlæum, Epiſtola ad Nic. Heinſium A. 1647. data ſcribit Jſ. Voſſius Tom. 3. ſeq. Sylloges Burmannianæ pag. 568. non aliunde nota mihi. Suſpicor autem recentiorem aliquem Poetam intelligi, cui patria Intemelium ſive Albintemelium Liguriæ.

Joachimus Abbas de Curatio, in Calabria, Ord. Ciſterc. atque fundator Florenſis Monaſterii, inſtitutorque Congregationis Florenſis, defunctus A. 1201. de quo præter Poſſevinum alioſque copioſe & erudite Papebrochius in Actis Sanctor. Tom. VII. Maji 29. pag. 89. ſq. Vita ſcripta a Gabriele Bario, Franciſcano, & de Joachimo teſtimonia Vincentii Bellov. Antonini Florentini, Laonici Chalcondylæ aliorumque exſtant in Joannis Wolfii lectionibus memorabilibus Tom. 1. pag. 499. ſeq. & 443. Celebris eſt inprimis Joachimus hic propter vaticinandi, quam præ ſe tulit facultatem: quanquam Gvilelmus Pariſienſis lib. de Virtutibus cap. XI. pag. 152. auctor eſt nonnullos credidiſſe *non do-*

(*a*) Epiſt. ad Henricum Piſanum Cardinalem, Tom. 22. Bibl. Patrum Lugd. pag. 1321.

Digitized by Google

donum Prophetiæ hoc fuiſſe, *ſed intellectus*, *idque tanta claritatis & acuminis*, *ut in quibuſdam valde aſſimilatum fuerit Prophetiæ*. Confer iterum Papebrochium pag. 134. ſeq. Pagium ad A. 1188. n. 19. ſeq. & ad A. 1190. §. 4. ſeq. Natalem Alex. Tom. 7. hiſt. Eccleſ. edit. in fol. pag. 77. & 331. Franciſcum Bivarium in apologia pro Joachimo, in notis ad pſeudo Dextrum pag. 481. ſeq. contra ea quæ Gabriel Pennotus pag. 168. & 243. &c. Vitam & vaticiniorum Joachimi explicationem ſcripſit *Leander Albertus* Bononienſis, quam MStam Pariſiis in Colbertina memorat Jacobus Echardus Tom. 2. de ſcriptoribus Dominicanis pag. 138. In Joannis Wolfii lectionibus (*a*) memorabilibus Tom. 1. pag. 446. 458. exſtant *vaticinia XXX.* de Pontificibus Romanis, a Nicolao III. ad Innocentium VIII. (*b*) quorum partem *Anſelmo Marſicano* alii, alii univerſa Joachimo tribuunt, una cum totidem imaginibus, ligno deſcriptis. Sequitur pag. 459. (præfixa etiam ipſo in titulo lectionum Wolfii) Joachimi *Rota* a Pio IV. ut ajunt, in Solis & Lunæ imagine incipiens, & futura de Pontificibus ſignificans. *Paſchalini Regiſelmi* annotationes, quibus figuræ myſticæ imaginum explicantur ex edit. Venet. 1589. pag. 459. 466. *Theophraſto Paracelſo* tributæ notæ, cum notis marginalibus *Adami Duriſchii* interpretis pag. 466. 483. Annotationes *Joannis Adraſder* pag. 483. 488. Explanatio *Pauli Scaligeri* ſive *de Scala*, Paracelſo oppoſita, prodiit cum aliis ejus ſcriptis Colon. 1570. 4. unde emendandum, ubi Joſephus Scaliger Joachimi vaticinia illuſtraſſe *Italice* ſæpius viderunt lucem, ut Venet. 1589. 1600. 1646. 4. De ſimilibus vaticiniis infra in *Malachia* Hiberno.

Vaticinia de Regibus Caſtellæ & Legionis a Ferdinando I. Sanctii F. uſque ad Philippi V. qui hodie Hiſpanias regit, ſucceſſorem quintum, ſcripta verſibus: *Quæ vox quæ poterit lingua retexere?* Prodiere primum A. 1670. deinde cum P. Angeli, Auguſtiniani diſcalceati notis hiſtoricis in tomo tertio Sylloges Archimbaldinæ cui titulus: nouveau recueil de pieces fugitives d' Hiſtoire, de litterature &c. Pariſ. 1717. 12. pag. 50. 58.

Cætera hujus Joachimi ſcripta ſunt, de quibus Leonardus Nicodemus in additionibus præclaris ad Nic. Toppii Bibl. Neapolitanam pag. 91. ſeq. Acta Sanctor. Tom. 7. Maji pag. 103. ſeq. 129. Carolus Viſch, &c.

Liber Concordiæ Novi ac Veteris Teſtamenti, ubi de quinque ſigillis, libris V. Venet. 1519. 4. Vide Jo. Wolfii lectiones memorabiles Tom. 1. pag. 489. ſeq.

Pſalterium decem chordarum, libris III. in quibus de ſumma Trinitate, ejuſque diſtinctione: de numero Pſalmorum & eorum arcanis ac myſticis ſenſibus: de pſalmodia: de modo & uſu pſallendi ſimul & pſallentium. Venet. 1527. 4. cum prophetia inventa a *Gerardo Odonis*, Ord. Minor. & *Hymno* Abbatis Joachim *de patria cœleſti*.

Super *Eſaiam*, & ſuper nonnulla Capitula *Nahum*, *Habacuc*, *Zachariæ* & *Malachiæ*, cum plurimis internis & myſticis ſacrarum litterarum intellectibus & de oneribus in Orbem univerſum, ſive magnæ partis Orbis terrarum Civitatum Vaticiniis. Venet. 1517. 4. Vide Wolfii lect. memorabiles Tom. 1. pag. 488.

Super *Jeremiam* Prophetam, ad Henricum VI. Imp. Venet. 1519. 1525. 4. Colon. 1577. 8. ubi inter alia diſputat *Eccleſiam Carnalem*, *quæ nova Babylon nuncupatur*, *fore triplici percutiendam flagello*: *temporalium ſcilicet amiſſione ab Alemannorum Imperio*, *ſecundo hæreſi*, *& præcipue a Patarenis*, *de quorum ſecta erit myſticus Antichriſtus*: *tertio*, *gladio ab Infidelibus & præſertim Mahumetanis*. *Hi tres ſimul inſurgent contra fornicariam*,

(*a*) Prima editio prodiit Lavingæ A. 1600. ſecunda Francof. 1625. fol. (*b*) Acta Sanctor. Maji propylæo pag. 216.

riam, ut eam penitus proſternant, & tandem a Chriſto Sponſo renovetur ut aquilæ juventus ſua. Plura apud Jo. Wolfium pag. 491. 497.

In Ezechielem: MS. in Bibl. Cœnobii Dunenſis, Ord. Ciſterc. teſte Carolo de Viſch pag. 172. Bibl. Ciſterc.

In Danielem: MS. ibid. & Venet. 1519. 4. teſte Beſodnero, ex quo Crovæus & alii.

In Bibl. Cottoniana pag. 23. MS. Joachimus *ſuper Prophetas*, ad fratrem Raynerium de Poncio: non diverſus a commentario in Eſaiam, qui Raynerio huic dicatus eſt.

In Evangelium Joannis, memorat Trithemius cap. 389. de S. E. & II. 117. illuſtr. Benedictin.

In Apocalypſin explanatio, cum Pſalterio decem chordarum edita Venet. 1527. 4.

De ſeptem ſigillis. Trithem.

Oraculum *B. Cyrilli* eremitæ montis Carmeli, qui A. 1225. obiit, de ſtatu Eccleſiæ & magnis tribulationibus ex modo uſque in finem ſeculi, & ſpecialius de horrendo illo ſchiſmate myſtici Antichriſti, præcurſoris veri Antichriſti cum expoſitione Abbatis Joachimi, & mutuis utriuſque *Epiſtolis*. Venet. 1517. 4. & MS. cum notis Joannis de Lezana, Carmelitæ Hiſpani. Nec non Italice cum notis Anſelmi Epiſcopi Marſicani Venet. 1589. 1646. 4.

In Prophetiam Vatis Britannici, *Merlini*, MS. Lovanii in Cœnobio Vallis S. Martini.

In prophetiam Erythrææ, Sibyllæ.

Liber contra Petrum Lombardum, *de unitate, ſeu eſſentia SS. Trinitatis* (*a*) quo diſputaverat Quaternitatem ab illo induci, quod lib. 1. ſententiar. diſt. V. ſcripſiſſet: *Patrem, & Filium & Spiritum S. quandam ſummam eſſe rem, quæ neque ſit generans, neque genita, neque procedens*: damnatus eſt in Concilio Lateranenſi quarto A. 1215. (*b*) quam in Pſalterio decem chordarum, Catholicam de SS. Trinitate doctrinam a Joachimo proponi non diffitetur Papebrochius in reſponſione ad Sebaſtiani a S. Paulo errores, (*c*) qui & alibi docet eum Tritheitis neutiquam fuiſſe. Vide Acta Sanctor. T. 7. Maji p. 131. ſeq. Albericus ad A. 1201. pag. 424. *Cætera Joachimi opuſcula & vitam ejus religioſam & morum inſtitutionem & eruditionem quam in Florentino* (Florenſi) *Monaſterio reliquerat idem Joachim, Papa Innocentius tertius non improbavit, ſed approbando commendavit*. Eadem verba repetit auctor magni Chronici Belgici pag. 210.

Joachimi Abbatis Florenſis Ordinis *Chronologia* a Jacobo Græco Scillenſi Calabro Ord. Ciſterc. edita Coſentiæ per Andream Riccium, 1612. 4. * Præter hymnum *de Patria cœleſti* eſt etiam in eadem Veneta editione Anni 1527. carmen alterum inſcriptum: *Viſio ejuſdem* (Joachimi) *præclara ac plurimum admiranda de gloria Paradiſi*. Commentariorum in Jeremiam editio eſt altera iis omnibus, quas Fabricius hic laudat, antiquior, Veneta ſcilicet Anni 1516. per Lazarum de Soardis in 4. ex quo opere teſtimonium adverſus Romanam Eccleſiam illi perſimile, quod hic a Fabricio datur, eruit Illyricus; ſed fruſtra ſe illud quæſiviſſe Cl. Lambaker in notis ad catalogum Bibliothecæ Civicæ Vindobon. pag. 42. teſtatur.

An vero ea ſaltem, quæ hic Fabricius recitat, in eo libro contineantur, exquirere non vacat. Conſtat tamen Joachimum his verbis nullam doctrinæ adulterationem Eccleſiæ Romanæ imputaſſe. Nam in capite operis de concordia Veteris & Novi Teſtamenti, Eccleſiæ Romanæ judicio libros ſuos omnes ſubmittit; profeſſus *ſe abjicere quod ipſa abjicit, & ſuſcipere quod ſuſcipit ipſa. Credens firmiter non defecturam fidem ejus uſque ad conſummationem ſæculi*.

Joan-

(*a*) Confer Petavium de SS. Trinitate lib. IV. 13. 4. & VI 12. 4. ſeq. Leonardi Nicodemi additiones ad Toppium pag. 96. Frid. Spanhemii Opera Tom. 1. pag. 1693. ſeq. D. Georgii Serpilii Eſaiam pag. 146. ſeq.

(*b*) Canone 2. Tom. VII. Harduin. pag. 18. qui repetitur in Gregorii IX. Decretal. lib. 1. tit. c. 2.

(*c*) Acta Erud. A. 1696. pag. 507.

Joannes I. Conſtantii F. Hetruſcus, poſt Hormiſdam Epiſcopus Urbis Romæ ab A. C. 523. Sept. 3. ad A. 526. defunctus Ravennæ in carcere. De eo Acta Sanctorum Tom. VI. Maji 27. pag. 702. ſeq. In collectione Iſidori atque inde in Conciliorum tomis & apud Baronium exſtant *Epiſtolæ duæ*, ad Zachariam Archiep. & altera ad Epiſcopos Italiæ de Theodorico Rege: ſed quas ei ſuppoſitas eſſe viri docti non dubitant. Confer Blondelli Pſeudo Iſidorum pag. 570. ſeqq.

Joannes II. Romanus, cognomine Mercurius, Papa ab A. 531. Dec. 19. ad A. 535. April. 21. Præter Epiſtolam ſuppoſitam ad Valerium Epiſcopum, quam explodit idem Blondellus pag. 596. aliæ *ſex Epiſtolæ* genuinæ leguntur in Conciliorum tomis, una cum Epiſtolis ad Joannem (*a*) Juſtiniani Imp. Athalarici Regis, & Caſſiodori Senatoris. Vide Tom. XI. Bibl. Græcæ pag. 429. Tres ex illis Joannis Epiſtolas, ad Epiſcopos Galliæ, ad Regenſis Eccleſiæ clerum & ad Cæſarium Arelatenſem in cauſa Contumelioſi, Regenſis Epiſcopi, exhibet etiam Sirmondus Tom. 1. Concil. Galliæ pag. 237. 238. 232.

Joannes III. Romanus, Anaſtaſii viri illuſtris filius, alio nomine Caſtellinus, Papa ab A. 560. Jul. 26. ad A. 572. Jul. 13. Epiſtola *ad Epiſcopos univerſos per Germaniæ & Galliæ provincias conſtitutos* ſuppoſita in collectione Iſidori & in Blondelli pſeudo Iſidoro pag. 613. Epiſtola brevis *ad Edaldum*, Viennenſem Archiep. in Baronii addendis ad Tom. XII. annal. & ex Joannis a Boſco Bibliotheca Floriacenſi, in tomis Conciliorum, ex eadem Iſidori officina prodiiſſe videtur Franciſco Pagio in breviario Pontificum Rom. Tom. 1. pag. 327. Ludovicus Jacobus autem pag. 130. Bibl. Pontificiæ refert ad Joannem V. Sed nec illius temporibus Edaldum Viennenſi Eccleſiæ præfuiſſe conſtat. Vide Sammarthanos Tom. 1. pag. 796. & de *privilegio S. Medardi* quod Joanni III. ſuppoſitum fertur, Caroli Cointii Annales ad A. 562. Tom. 2. pag. 21.

Joannes IV. Jadarenſis Dalmata, Papatum geſſit ab A. 639. Dec. 31. ad A. 641. Octobr. 12. Ex ejus Epiſtolis tribus quæ in Conciliorum tomis leguntur, prima *ad Epiſcopos & Presbyteros Scotiæ* pro obſervatione Paſchatis & de cavenda hæreſi Pelagiana, exſtat etiam apud Speelmannum Tom. 1. Concil. Angliæ pag. 142. Secunda pro Honorio Papa *ad Conſtantinum Imp. Heraclii F.* edita etiam a Sirmondo inter collectanea Anaſtaſii Bibliothecarii de cauſa Monothelitarum: eadem apud Eutychium Tom. 2. annal. pag. 324. inſcribitur *ad Heraclium & Conſtantinum, fratres Imperatores*, quamquam poſt mortem Heraclii demum ordinatus eſt Joannes. Tertia *ad Iſaacium* Epiſcopum Syracuſanum. In Concilio Romano quod A. 640. habuit, Monothelitas ab eo anathematizatos notat Theophanes pag. 274.

Joannes V. Antiochenus, Syrus, Papa ab A. 685. Jul. 22. ad A. 686. Auguſt. 2. *Epiſtola ad Ethelredum*, Regem Merciorum, *& Alfridum* Regem Deirorum & Berniciorum in cauſa Wilfridi Epiſcopi, apud Speelmannum Tom. 1. Concil. Angl. pag. 179. ex Malmesburienſi de geſtis Pontificum lib. 3. De Epiſtola *ad Edaldum*, ſupra in Joanne III. Etiam libellum *de dignitate pallii* compoſuiſſe notat Ludov. Jacobus pag. 131. Bibl. Pontificiæ, dubito an viſum illi vel alii cuiquam.

Joannes VI. Græcus, Papa Romanus ab A. 701. Octobr. 29. ad A. 705. Jan. 10. De Concilio Romano A. 704. Epiſcoporum cccxxvi. quod ab illo celebratum eſt, vide Bedam V. 20. hiſt. Angl. Anaſtaſium in Joannis VII. vita, & Pagium ad A. 702. 703. 704. n. 8. ſeq. & 1705. n. 12.

Joannes VII. Platonis F. Roſſanenſis ex magna Græcia, Papa ab A. 705. Mart. 1. ad A. 707. Octobr. 18. *Epiſto-*

(*a*) Vide Noriſii diſſ. de uno ex Trinitate paſſo cap. VI. & X.

ſtola ad Ethelredum Merciorum & *Alfridum* Deirorum Reges, qua accepta Wilfridus in Archiepiſcopatu Eboracenſi confirmatur: apud Wilhelmum Malmesbur. lib. 3. de geſtis Pontificum Angl. pag. 267. atque inde Speelmannum Tom. 1. Concil. Angliæ pag. 204. & in Concilior. Tomis. *Epiſtola ad Anglos* in Baluzii Miſcellaneis Tom. V. pag. 478.

Joannes VIII. Anglicus, ſive *Joanna Papiſſa* quæ a multis traditur fuiſſe inter Leonem IV. & Benedictum III. ab A. 854. ad Sept. 856. a multis vero & præclaris viris vocatur in dubium, vel argumentis non contemnendis prorſus negatur, mihi quidem hoc loco poteſt eſſe οὐδ' ἐν λόγῳ οὐδ' ἐν ἀριθμῷ, quia nulla ejus ſcripta referre valeo, quibus Bibliotheca Scriptorum mediæ Latinitatis locupletetur: neque *Necromantica* ejus, quæ a Baleo XIII. 10. memorantur, vel ipſi vel alii cuiquam puto lecta fuiſſe.

Joannes VIII. (al. IX.) Romanus Papa, ab A. 872. Dec. 14. ad A. 882. Dec. 15. Ejus geſta exhibet Baluzius Tom. 7. Miſc. pag. 349. 352. *Epiſtolas CCCXX.* editio Conciliorum Regia, tomo XXIV. Labbei tomo IX. & Coleti tomo XI. ex his Harduinus tomo VI. tantum CXLI. quas Decretalium cenſu habere ſe profitetur: Sirmondus T. 3. Conciliorum Galliæ pauciores, illas nempe exhibet quæ res Galliæ ſpectant. LXXXVIII. obviæ etiam in Andreæ du Cheſne Tom. 3. ſcriptoribus rer. Franc. p. 866. 913. Indicem omnium Alphabeticum eorum ad quos ſcriptæ ſunt exhibui Tom. XI. Bibl. Græcæ pag. 545. ſeq. in quibus & illa ad Photium Patriarcham, quam Venetiis MStam reperiſſe ſe refert præſtantiſſimus Montfauconus pag. 46. Diarii Italici. In Synodo Romana A. 877. *Sermo* Joannis VIII. *in electione Caroli Calvi Imp.* dictus, cum reſponſione Epiſcoporum, in laudatis Conciliorum tomis legitur & Tom. 3. Sirmondi pag. 457. *Conſtitutio de Jure Cardinalium* apud Baronium ad A. 882. n. 8. Sunt etiam qui huic Joanni tribuunt *Vitam Gregorii M.* ſcriptam libris quatuor, de quo infra in *Joanne Diacono*. Vide Latini Latinii Bibliothecam ſacro profanam p, 81. Epiſtola ad Ludovicum Imp. edita a Baluzio T. V. Miſc. 489. alia Tom. 7. pag. 352. * His omnibus epiſtolis Joannis hujus adjiciendæ ſunt epiſtolæ geminæ, quas ſervari legimus in codice Latino MS. 903. Bibliothecæ Univerſitatis Taurinenſis, quarum prima eſt ad Ingelbergam Reginam. Incipit: *omnes qui fidelitatem jurant*. Alia ad eamdem, Incipit: *Quia noſtrum de Vilberto*. Alias ego epiſtolas Joannis VIII. huc illuc collectas dedi in meo Conciliorum ſupplemento Tom. I. pag. 1014. Librum alterum illi adſcribit Albericus Monachus Triumfontium in Chronico ad annum 873. his verbis: *Iſte ſcripſit quaſdam interpretationes ſive decreta ſuper librum Gothicæ legis ſicut invenitur in libro, qui canones inſcribitur.*

Joannes IX. (al. X.) Tiburtinus Ord. S. Benedicti, Papa ab A. 901. ad 905. Ejus *Epiſtolæ IV.* in tomis Conciliorum, quarum primam ad Heriveum, Archiep. Remenſem, de Northmannis recens ad Chriſtum adductis, offert etiam Sirmondus Tom. 2. Concil. Galliæ pag. 534. Cæteræ tres ſunt ad Stylianum Epiſcopum Neocæſarienſem, ad clerum populumque Lingonenſem, & ad Carolum ſimplicem, Regem Francorum.

Joannes X. (al. XI.) Cinthius Capuanus ex Abbate Caſinenſi Papa ab A. 912. ad 928. Scripſit, ut jam notatum Ludovico Jacobo pag. 133. Bibl. Pontificiæ, *Epiſtolas varias*; cui reſcripſerunt Conſtantinus VIII. Imperator Orientalis, Ordonius Rex Legionenſis, Heribertus Comes Veromanduorum, S. Siſinandus Epiſcopus Compoſtellanus, & Nicol. Patriarcha Conſtantinopolitanus. Ejus Chronico ſuccincto *de perſecutionibus Cœnobii Caſinenſis, & de miraculis ibi factis* uſum ſe profitetur Leo Oſtienſis. *Chronicon poſtremorum Comitum Capuæ* poſt editionem Camilli Peregri-

ni, vulgatum ſincerius in tomo nono theſauri ſcriptorum Italiæ Burmanniani pag. 272. 279.

Joannes XI. (al. XII.) Comes Tuſculanus, Patricii Alberici frater, Papa intruſus ſed toleratus ab A. 931. ad 936. *Epiſtolas duas* Andreas du Cheſne in ejus vita, & *Concilia duo* Franciſcus Longus a Coriolano in ſumma Conciliorum memorat. Vide Lud. Jacobum pag. 134.

Joannis XII. (al XIII.) Patricii Alberici filius, antea dictus Octavianus, Papa ab A. 955. ad 965. Ejus *Epiſtola ad Dunſtanum* Archiep. Cantuarienſem, de pallio, apud Baron. ad A. 960. n. 8. & *reſcriptum pro excommunicatione Iſnardi & ſociorum*, in tomis Concilior. ad A. 955. Aliud *pro Eccleſia Glaſtonienſi* apud Guil. Malmesburienſem lib. 2. de geſtis Anglorum c. 8. p. 58. 57. Baronius Joanni XIII. tribuit ad A. 971. n. 2. * Præter has epiſtolas geminæ ſunt aliæ ad Aedredum Anglorum Regem quibus jura nonnulla Monachis SS. Petri & Pauli conceduntur. Ex Wilkins Concil. Britan. tom. 1. pag. 223. ego in meum Conciliorum Supplementum traduxi tom. 1. pag. 1131. &c. Ibi pariter ad Romanum Concilium ſub hoc Pontifice dedi Bullam ejus pro erectione Archiepiſcopatus Magdeburgenſis & Epiſcopatus Merzeburgenſis adjectis in fine canonibus nonnullis in eodem, ut non inaniter ſuſpicatus ſum, concilio ſancitis.

Joannes XIII. (al. XIV.) ex Narnienſi Epiſcopo Papa ab A. 965. Jul. ad A. 972. Septembr. 6. Ex ejus quatuor Epiſtolis quæ in tomis Conciliorum exſtant, primam ad Epiſcopos citerioris Britanniæ offert etiam Sirmondus Tom. 3. Concil. Galliæ pag. 596. In Concilio Ravennatenſi A. 967. *decretum* Joannis XIII. quo Heroldum deponit, & Fridericum ejus loco Epiſcopum Salisburgenſem ſubrogat. Alia ejus *Epiſtola* in Concilio Romano A. 969. * Alteram ejus epiſtolam ad Galliarum Epiſcopos pro erectione Archiepiſcopatus Auſonenſis dedi ego in meo Conciliorum Supplemento Tom. I. pag. 1141. acceptam ex Martene Vet. Mon. Tom. I. pag. 223. Adjeci & alteram p. 1145. ex Spicilegio Lunigii derivatam pro inſtitutione Archiepiſcopatus Magdeburgenſis. Denique & tres alias e Concilio Romano an. 967. vel 968. habito directas, quarum altera eſt pro tuitione & munimine Parthenonis Grandersheimenſis; altera pro tuitione Monachorum S. Maximini Trevirenſium, tertia denique pro erectione Epiſcopatus Miſnenſis, quas omnes Lunigii Spicilegio debeo.

Joannes XIV. (al. XV.) antea Petrus dictus, ex Epiſcopo Papienſi Papa ab A. 984. Octobr. 19. ad 985. 20. Auguſt. cujus in carcere peremti nulla ſcripta referuntur, ſicut nec *Joannis* Roberti F. qui A. 985. electus, ante inaugurationem eodem anno obiit.

Joannes XV. (al. XVI.) antea Gerbertus, Papa ab A. 985. Decembr. 25. ad 996. Maji 7. Ex ejus Epiſtolis tribus quæ in tomis Conciliorum leguntur, prima ſervata a Guil. Malmesburienſi lib. 2. de geſtis Regum Anglor. cap. 10. pag. 64. Epiſtolæ ad omnes Archiepiſcopos Galliarum, mentio in Synodo Moſomenſi A. 995. * Duplicem ejus Bullam pro aſſerendis juribus Monachorum quorumdam ex Lunigii Spicilegio ego in meo Concilior. Suppl. tom. I. pag. 1187. dedi.

Joannes XVI. (al. XVII.) Placentinus: Antipapa A. 997. mox iterum dejectus ab Othone Imp.

Joannes XVII. (aliis XVIII.) cognomento Siccus, Papa ab A. 1003. Maji ad Novembr. 5. ejuſdem anni.

Joannes XVIII. (al. XIX.) cognomento Faſanus, ſive Fanaſſus, Papa ab A. 1003. Nov. 20. ad A. 1009. Jul. 18. ad quem ſcripſit Fulbertus Carnotenſis. De ejus *Ediſtolis* ad Græcos, aliosque, Lud. Jacobus p. 136.

Joannes XIX. (al. XX. confer Baronium ad A. 1022. n. 25.) ex Comitibus Tuſculanis, frater Benedicti VIII. prius

prius invaſor, deinde abdicans, poſtremo confirmatus Papa ab A. 1024. Febr. 28. ad A. 1032. Nov. 8. Primus Papa ex Laico. Vide Pagium ad A. 1024. num. 2. & de *Epiſtolis* ejus apud Andr. Ducheſne, Lud. Jacobum p. 136.

Joannes XXI. antea Petrus Julianus, Ulyſſiponenſis, Papa ab A. 1276. Sept. 13. ad A. 1277. Maj. 21. Hic eſt cujus varia ſcripta ſub *Petri Hiſpani* nomine feruntur, ut notavit Nic. Antonius T. 2. Bibl. vet. Hiſpanæ pag. 50. ſeq. & Lud. Jacobus pag. 137. ſeq. Bibl. Pontificiæ. Sunt vero *parva Logicalia*, *ſummulæ Logicales*, *Dialectica*, *tractatus Logicales*, *problemata*, & *in Phyſiognomica Ariſtotelis*. *In Iſaacum de urinis*, & in eundem *de dictis univerſalibus & particularibus*. *Theſaurus pauperum* ſeu *de medendis humani corporis morbis*. *De formatione hominis*. *De oculis*. *De medenda podagra*. *In artem Galeni*, & gloſſæ *in Hippocratem de natura puerorum*. *Canones Medicinæ*. *Conſilium de tuenda valetudine* ad Blancham matrem S. Ludovici. Pontifex autem ſcripſit *Epiſtolarum* Volumen MS. in Bibl. Vaticana, & *Sermones*.

Joannes XXII. Canturienſis Aquitanus, antea Jacobus de Euſa, corrupte Deuſa, Oſſa, Oza, Dueſa, ſutoris F. ex Cadurcenſi Epiſcopo Papa (a) ab A. 1316. Auguſt. 7. ad A. 1334. Dec. 4. Vitam ejus dedit Baluzius in Papis Avenionenſibus Tom. 1. ſcriptam a Joanne Canonico S. Victoris Pariſ. pag. 114. a Bernardo Gvidonis pag. 134. & 153. a Veneto quodam coætaneo pag. 170. ab auctore appendicis ad Ptolemæum Lucenſem pag. 174. a Petro de Herentals, Canonico Præmonſtratenſi & Priore Floreffienſi pag. 181. & ab Amalrico Augerii, Priore B. Mariæ de Aſpirano pag. 186. *Articuli contra Monachos* prodiere Baſil. 1585. 8. Reſponſio ad *Michaelem de Cæſena* ſuper proprio vel ſpeciali vel communi in facto Minorum, MS. in Bibl. Bodlei. Damnatio *Marſilii de Padua* & *Joannis de Janduno* apud M. Antonium de Dominis VII. 7. 7. de Rep. Eccleſiaſt. Sed de pluribus illius *Epiſtolis*, *Conſtitutionibus*, *Extravagantibus*, *Sermonibus de B. Virgine*, libello *de contemtu Mundi*, nec non *de arte metallorum tranſmutatoria*, videndi Lud. Jacobus & H. Warthonus, appendice ad Caveum. Ejus Bullas, Epiſtolas & Decreta ccccxxi. ordine temporis digeſſit, & ubi ſingula exſtent annotavit noſter Staphorſtius Tom. 3. hiſt. Eccleſ. Hamburgenſis p. 142. 171. Vide & Baluzii Miſc. Tom. 1. pag. 165. 195. & Tom. 6. pag. 445. & Tom. 2. Paparum Avenionenſ. pag. 298. 305. 308. 339. 341. 368. 374. 388. 391. 398. 402. 435. 439. 476. 479. 547. 548. 556. *Sermones* autem duo MSti Cantabrigiæ, quorum initium eſt: *Mementote operum Patrum quæ fecerunt in generationibus ſuis*, produnt Joannis hujus ſententiam *de viſione beatifica ſeu faciali*, qua animas Sanctorum ante Judicium extremum frui eſt inficiatus. Illam ſententiam a *Gvilelmo Occam* aliiſque confutatam, deinde morti vicinus retractavit. quæ retractatio exſtat apud Baluzium Tom. 1. Papar. Avenionenſ. pag. 183. Confer S. Antonini Summam Hiſt. tit. XX. c. 7. §. 15. Tom. 3. pag. 333. Ed. Brovvnii Tom. 2. faſciculi rerum expetendarum pag. 454. & Theophili Raynaudi Opera Tom. XII. pag. 432.

Joannes XXIII. antea Balthaſar Coſſa, Neapolitanus, Papa, ab A. 1410. Maj. 27. uſque ad A. 1415. Jun. 12. ubi in Concilio Conſtantienſi *ſchiſmate de tribus Obedientiis* extinctum, & Joannis depoſiti loco Martinus V. electus fuit. Vide hiſtoriam ejus ſcriptam a Theodoro de Niem Frf. 1620. 4. *Bulla convocationis Concilii Conſtantienſis* & *Sponſio de abdicando Papatu*, ſæpius edita in Actis Concilii Conſtantienſis, ſicut & plura ejus *diplomata* in clariſſimi Hermanni ab Hardt Tom. I. parte 22. Tom. II. parte 9. & 10. Tom. IV. pag. 45. 50. 51. 53. 102. 114. 219. 221. 222. 224. 259. T. V. pag. 162. Tom. VI. pag.

(a) Non αὐτοχειροτόνητος. Vide Dominici de Colonia hiſt. literariam Lugdunenſem T. 2. pag. 352. ſeq.

pag. 9. *Poſtulata pro ſua ſecuritate*. Tom. V. pag. 162. De fuga ejus Tom. IV. pag. 59. 67. 83. ſuſpenſus a Papatu p. 183. 228. depoſitus pag. 236. 292. Aliæ *Epiſtolæ* apud Bzovium & Raynaldum. Librum ejus *de varietate fortunæ*, carmine ſcriptum memorat Lud. Jacobus pag. 140. *Bulla contra Wiclefum* inter Jo. Gerſonis opera Tom. V. edit. novæ pag. 615. Articuli LXX. contra eum & alii LIV. in laudati Hardtii Tom. IV. pag. 196. 230. 237. 253.

Joannes Abbevillanus, ſupra T. 1. pag. 1.

Joannes Abbas circa A. 1070. cujus prologum ad Imperatricem viduam Henrici Imperatoris in *libellum precum variarum de ſcripturis & verbis Patrum* collectum in eorum præſertim Chriſtianorum utilitatem qui contemplativæ vitæ ſunt amatores, edidit Mabillonius T. 1. Analect. pag. 133. (edit. novæ pag. 120.) ſubjunctis etiam ex libello ipſo ſpeciminibus & excerptis, & ex libello altero *de Divina contemplatione*.

Joannes Abbas S. Arnulfi Metis Ord. Bened. ſcriptor *Vitæ Joannis Abbatis Gorzienſis*, A. 962. in Actis Sanctor. Tom. 3. Febr. 27. pag. 690. 715. cum notis Bollandi: & in Mabillonii Sec. V. Benedict. p. 363. Idem ſcriptor poſt A. 951. *Vitæ & translationis duplicis S. Glodeſindis* Virginis, quæ temporibus Childerici circa A. 608. traditur claruiſſe. Exſtat apud Labbeum T. 1. Bibl. novæ MSS. pag. 720. 740. & in Actis Sanctor. Tom. 6. Julii xxv. pag. 210. & in Mabillonii Actis Benedictinis Sec. 2. pag. 1087. & Sec. 4. pag. 435. Vitam, ſed interpolatam ediderat Surius 25. Jul. teſtatus Codices quoſdam auctorem habere quendam *Bernardum* Abbatem, alios *Albertum* Monachum. * Admonuiſſe juvat Scriptorem hunc non quidem ex integro ſcripſiſſe vitam S. Glodeſindis, ſed ab alio quopiam forte a Bernardo Abbate, vel Alberto monacho datam reformaſſe, atque additis de ſuo quibuſdam auxiſſe, uti monent authores hiſtoriæ literariæ Gallicæ Tom. 6. pag. 423. qui & addunt Joannem hunc ſcriptorem in vivis adhuc egiſſe anno 987. ſicut & anno 989. non amplius inter mortales extitiſſe.

Joannes Abbas Caſinenſis, defunctus A. 934. cujus *Chronico* uſum ſe teſtatur Leo Marſicanus. Vide Voſſium pag. 763.

Joannes Abbas Monaſterii Nivicellenſis circa A. 1460. cujus *Concordantiam Bibliæ, & Canonum, decretorumque Pontificum* ſecundum ordinem Divinorum librorum, laudat Sixtus Senenſis lib. IV. Bibl. S. pag. 316.

Joannes Abbas Petriburgenſis ſive de Burgo Petri, ſcriptor *Chronici Abbatiæ Petriburgenſis*, quod in A. 1368. deſinens MS. exſtat in Bibl. Cottoniana. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 1088.

Joannes Abgillus ſupra Tom. 1. pag. 2.

Joannes Abioſus, Neapolitanus, Medicus & Mathematicus qui A. 1492. ad Alphonſum Siciliæ Regem ſcripſit Dialogum in Aſtrologiæ defenſionem, cum Vaticinio a Diluvio uſque ad A. C. 1702. Prodiit Venet. 1494. 4. Vide Geſneri Bibl. pag. 380.

Joannes Comes Bajocarum (de Bayeux) Epiſcopus ab A. 1061. *Abrincenſis*, & ab A. 1068. ad 1079. Archiepiſcopus Rotomagenſis, de quo Sammarthani T. 2. pag. 4. & Tom. 1. pag. 575. ſeq. Ejus *liber de Officiis Eccleſiaſticis* editus Rotomagi 1642. 8. & integrior cum notis Jo. Prevotii. ibid. 1679. 8.

Joannes Actonus ſive *de Actona*, ſupra Tom. 1. pag. 5. Lelando cap. 272. *Achedunus*, aliis ut H. Warthono ad Caveum A. 1422. ubi de Gvilelmo Lindvvoodo, *Joannes de Athona*. Apud Cangium vitioſe *de Altono*.

Joannes Ægidius ſeu *de Ægidio*, *Anglus*, Ord. Præd. ſupra Tom. 1. pag. 22.

Joannes Ægidius, *Auguſtinianus* ſive Ord. Eremitarum S. Auguſtini, cujus expoſitiones quorundam Vocabulorum Biblicorum, & tractatus de accentu & dubitabilibus quæſtionibus Bibliorum MSS. fuere in Bibl. D. Caroli de Montchal,

Digitized by Google

chal, Archiepiſcopi Toloſani, teſte Labbeo Bibl. MSS. pag. 205.

Joannes Ægidius, *Zamorenſis* Hiſpanus Ord. Minor. Ab Alphonſo X. Sapiente, laudatiſſimo Hiſpaniæ Rege præfectus filio Sancio. Huic (A. 1274. ſucceſſori Patris) dicavit adhuc Infanti librum *de præconiis* ſive *laudibus Hiſpaniæ*, quem citat Toſtatus qu. 18. prologi in Joſuam ut notavit Waddingus pag. 189. De hocce libro videndus Nic. Antonius T. 2. Bibl. Hiſpanæ veteris pag. 71. ſeq. qui etiam longe plura Joannis hujus ſcripta commemorat, ut ſex ingentibus Voluminibus traditam ab eo *Hiſtoriam naturalem*, *Eccleſiaſticam & Civilem:* Ex quibus Naturalis hiſtoria MS. etiam in Bibl. Thorunienſi, teſte Petro Jænichio in notitia Bibl. Thorunienſis pag. 21. Cætera ſunt: *Archivum* ſive *Armarium Scripturarum*. Liber *de Mundi ætatibus & Viris illuſtribus*. *Indices hiſtoriarum* per literas alphabeti: *Summa de Caſibus Conſcientiæ*. *Vita* Ledeſmæ oppidi Martyrum, *S. Leonardi*, utriuſque *Nicolai* & *Bletiſſæ*. *De corporis S. Ildefonſi revelatione in Eccleſia Zamorenſi*. *Adverſaria*. *Liber proprietatum*. Omitto additiones ad Juliani Petri Chronicon, quas tanquam commentitias explodit Nic. Antonius pag. 73.

Joannes AEſchendenus, Baleo *Askenton*, & *Joannes Eſtvvode:* at in MSto Codice Jo. Andreæ Gleichii, τῶ μακαρίτῃ Dreſdæ venali hoc ipſo A. 1735. *M. Joannes de Eſchenden* ſocius aulæ de Mercone, Anglus Medicus & Mathematicus *ſummam Aſtronomicam* ſive *Judicialem de accidentibus Mundi* abſolvit A. 1348. Scripſit & *de Conjunctione Martis & Saturni in Cancro:* & *de conjunctione Saturni & Jovis in Scorpione*, cum *permutatione triplicitatis*. Et *de ſignis Conjunctionum*. *Elucidarium Planetarum*. *Regimen contra peſtilentiam* & *de prognoſticis aeris*. Vide Lelandum cap. 362. Baleum VI. 13. & infra, *Joannes Anglicus*, Aſtrologus.

Joannes de AEſculo ſive *AEſculanus*, infra *Jo. Aſculanus*.

Joanes Agnus ſive *Agnellus* Gaudenſis, Ord. Præd. defunctus A. 1296. Ejus *Sermonem in die Natalis Domini* A. 1273. Pariſiis habitum memorat Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 268. & *Formulam vitæ cujuslibet Chriſtiani* pag. 449.

Joannes Ailinus ſive *Aylinus* Maniacus, Notarius ſcripſit *de bello Forojulienſi* ab A. 1381. ad 1387. tempore Philippi de Alençonio, Patriarchæ Aquilejenſis: quod manu exaratum exſtat in variis Bibliothecis. Vide Voſſium pag. 539. de Hiſt. Lat. Montfauconi Diarium Italicum pag. 437. & Diarium eruditorum Italiæ Tom. IX. pag. 170. ſeq.

* *Joannes Aylini* filius de Maniaco (ita enim ſcribendum eſt) dedit hiſtoriam Belli Forojulienſis, quæ licet in uno codice deſinit in annum 1387. ex altero tamen codice Antonii Belloni Notarii ad annum uſque 1389. perducitur, eidemque Joanni auctori tota debetur. Vulgatum eſt opuſculum iſtud a Cl. P. F. Joanne Franciſco Bernardo Maria de Rubeis Ord. Prædicator. viro inter paucos doctiſſimo, quem colo & obſervo in append. ad Monumenta Eccleſiæ Aquilejenſis pag. 44. ec.

Joannes Alcock ſive *Alkoch*, Elienſis in Anglia Epiſcopus circa A. 1490. Scripſit Commentarium *in Pſalmos Pœnitentiales*, Librum exhortationis ad Carthuſianos ſive *de monte perfectionis*: & *Sermones* ad populum. *Galli cantum* ad Verbi Miniſtros. *Abbatiam Spiritus S. Meditationes*. Vide Baleum VIII. 57.

Joannes Aldarus Hiſtoriographus Anglus, cujus librum *de Scotis & Hibernis* memorat Pitſeus pag. 866. ex Balei XII. 75. qui in Bibliotheca Regis Eduardi VI. illum vidiſſe ſe teſtatur.

Joannes de Alemannia, Ordinis Fratrum Eremitarum *Doctrinale* MS. memorat Sanderus in Bibl. Belgica Tom. 2. pag. 137.

Joannes Alerienſis Epiſcopus. Supra *Joannes Andreas* Tom. 1. pag. 90.

Joannes de Alerio Toloſanus, Carmelitarum ab A. 1321. Magiſter Generalis de-

defunctus A. 1342. Scripſit *in Eccleſiaſticum*, & *in IV. libros Sententiarum*. Vide Trithemium c. 571. Alegrium pag. 284.

Joannes de Ales, ſive *Alenſis* Anglus, ad exemplum Bonaventuræ ſcripſit *Pſalterium B. Mariæ Virginis*, & pleroſque Pſalmos Davidis ad ejus laudes retulit. Vide Pitſeum pag. 867.

Joannes Algrinus, Abbævillanus, ſupra Tom. 1. pag. 1.

Joannes de Allodio, infra, *Joannes de Aurelianis*.

Joannes de Alneto, Abbas Urſicampi Ord. Ciſterc. interfuit Synodo Baſileenſi A. 1435. in eaque habuit Orationem editam a Jacobo Hommey in Supplemento Patrum pag. 663. 682.

Joannes de Altavilla, infra *Johannes Hautevillenſis*.

Joannes Altenſtaig, Mindelheimenſis ſcriptor *Vocabularii Grammatici*, quod abſolvit A. 1508. ediditque Baſil. 1514. Argent. 1515. 4. & *Vocabularii Theologici*, quod prodiit Haganoæ 1517. fol. ſæpius deinde recuſum ut Antvv. 1576. Venet. 1579. Lugd. 1580. & cum auctario *Joannis Tytz* Colon. 1619. fol. Vocabularium Theologicum dicavit Chriſtophoro de Stadion, Epiſcopo Auguſtenſi & *D. Joanni Staupitio*, quem magnis & dignis encomiis celebrat. Quæ autem in præf. ad Vocabularium Grammaticum ſcribit *Henrico Bebelio*, præceptori ſuo, non alienum ab inſtituto meo exiſtimavi hic referre. *Collegi*, inquit, *vocabula quædam quæ ab adoleſcentia legi in quibuſdam Grammaticis, & modo meis diſcipulis interpretatus ſum: & præſertim ex* Priſciano, Donato, Sergio, Servio, Phoca, Capro, Pomponio Læto, Aldo Manutio, Franciſco Nigro, Curio Lanciloto, Mancinello, Pylade, Omnibono, Perotto, Volturino, Trapezontio, Guarino, Agretio & Diomede, *Grammaticis non pœnitendis. Et præterea legi* Jacobi Henrichmanni & Joannis Braſſicani, *Tubingenſis pædotribæ Grammaticas inſtitutiones, quantum mihi per otium licuit: qui duo fere ea quæ alii in ſuis præceptionibus Grammaticis vocabula poſuerunt, in unum collegerunt. Ego igitur ea vocabula quæ inveni in ipſis Grammaticis & aliis quibuſdam quæ mihi occurrerunt, fere pro virili parte ſum interpretatus, & quam breviſſime potui. Et ut ea eruditi & docti, non ut* Catholicon, Hugutio, Mammatrectus, Papias, Græciſta, Synthis, Joannes de Werdea, Brito, *cæterumque imperitum vulgus: ſed ut* Aul. Gellius, Nonius Marcellus, Feſtus Pompejus, Pomponius Lætus, Nicolaus Perottus, Petrus Marſus, Varro, Ubertinus, Martinus Phileticus, Bartholomæus Merula, Raphael Regius, Neſtor, Calepinus & Curius Lancilotus *interpretati ſunt, expoſui, ut Lectori pateſcit: nihil novi ſcribens* &c.

Joannes de Alteno, Anglus JCtus apud Cangium vitioſe pro *Joanne de Actono* ſive *Actona*, qui circa A. 1290. vixit, & conſtitutiones Legatorum Pontificis in Angliam Othonis & Ottoboni illuſtravit, ut dixi Tom. 1. pag. 5. Vide Baleum IV. 66. Pitſeum pag. 372. ſeq.

Joannes Amalius ſive *Amelinus* Gallus, Ord. Minor. Commentarios *Jo. Scoti* in IV. libros Sententiarum aliaque ejus Opera per materiarum claſſes diſpoſuit teſte Waddingo pag. 190. Alius Joannes Amelinus ſed junior, itidem Gallus nobilis, qui tempore Henrici II. hoc eſt medio ſæculo XVI. ſcripſit Hiſtoriam Galliæ, quam ineditam laudarunt Ronſardus, Crucimanius, aliique.

Joannes Amelinus Cardinalis A. 960. quo titulo inter hos ſcriptores a Cangio referatur, nondum comperi.

Joannes Amundiſhamus ad S. Albanum in Anglia Monachus A. 1450. ſcripſit *Jo. Frumentarii* Abbatis *Acta*, & pro eodem *Clypeum* ſive Apologiam: & *Epiſtolas*, diverſique generis carmina. Vide Poſſevinum ex Balei VIII. 15.

Joannes de Anania in Latio: Archidiaconus Bononienſis & Juris Canonici Profeſſor defunctus A. 1455. (*a*) Laudan-

(*a*) Ita Gazalupius & ex Fichardo Geſnerus. Sed Pancirollus III. 34. habet A. 1458.

dantur ejus *Conſilia*, *Quæſtiones Juridicæ*, *gloſſæ in Decretales*: & *Lectura ſuper Decretum*. Tractatus *de jure Patronatus*. * Ejus conſilia impreſſa ſunt cura & ſtudio Ludovici Bolognini Bononienſis *cum ſuis additionibus* fol. Bononiæ per Magiſtrum Henricum de Colonia an. 1481. In codice MS. 433. Felini extat Joannis de Anania Archidiaconi Bononienſis ſcriptum *ſuper quinto Decretalium*. In fine ejus legitur: *Explicit primum opus Clariſſimi in utroque jure Doctoris Domini Reverendi Joannis de Anania digniſſimi Archidiaconi Bononienſis ſuper quinto Decretalium*. Tum ſuccedit *Tractatus brevis de Jubilæo* ejuſdem Authoris. Annum obitus ejus & ſummam geſtorum tangit F. Hieronymus de Burſellis in Annal. Bonon. Rer. Ital. T. XXIII. anno 1457. *Dominus Joannes de Anania Archidiaconus Bononienſis, & famoſiſſimus Canoniſta mortuus eſt, & magno cum honore ſepultus in Eccleſia Servorum S. Mariæ. Hic vivens omnia bona ſua pauperibus erogavit. Ante clericatum uxorem habuerat. Factus clericus noſtram civitatem lectionibus, conſiliis, & bonis operibus illuſtravit. Eum tota civitas, & maxime pauperes ploraverunt.*

Joannes de Ancona inter Summiſtas & Canoniſtas citatur in ſumma Angelica Angeli de Clavaſio qui A. 1485. diem obiit. MStam in Bibliothecis Belgii memorat Sanderus pag. 177. ejus *ſummam ſuper Jus Canonicum*.

Joannes Anderus apud Cangium vitioſe excuſum pro *Joanne Arderno*, ſive Arderne de Neuvar, Lincolnienſi, ſcriptore Chirurgiæ practicæ circa Annum 1370. Vide Baleum IX. 23. Pitſeum p. 560.

Joannes Andeverus Anglus, Theologus Oxonienſis, cujus *Lecturam in Apocalypſin* & *Poſtillas in Sacram Scripturam* memorat Pitſeus pag. 868. ex Poſſevino & Balei X. 90.

Joannes Andreas, Epiſcopus Alerienſis, de quo ſupra Tom. 1. pag. 90.

Tom. IV.

(a) Jo. Brompton pag. 1181. Chronici.

Joannes Andreæ, JCtus Bononienſis, *fons Canonum*, quem Julius Niger Florentinis accenſet in hiſtoria ſcriptorum Florentinor. pag. 263. Obiit Bononiæ Anno 1348. ubi hoc ei poſitum epitaphium:

Hic jacet Andreæ notiſſimus orbe Joannes
Primus qui ſextam Clementis, quique Novellas,
Hieronymi laudes, Speculi quoque Jura peregit,
Rabbi Doctorum, Lux, Cæſar, normaque morum.

Vide de ejus ſcriptis Trithemium c. 574. Geſnerum, Poſſevinum, Labbeum Tom. 1. de S. E. pag. 512. H. Warthonum ad Caveum, & Nic. Staphorſtii noſtri Hiſt. Eccleſ. Hamb. Tom. 3. pag. 138. 140. ſeq.

Joannes Andreas Balleonius, Epiſcopus ab A. 1434. ad 1449. Peruſinus, quem Leges pro clericis Peruſinis publicaſſe & multa in Jure Canonico ſcripſiſſe tradit Auguſtinus Oldoinus in Athenæo Auguſto pag. 165.

Joannes Andreas Palatius, qui ex antiquioribus Codicibus Peruſinis compoſuit Vitam Conſtantini Peruſini Epiſcopi ut ajunt & M. Antonini Imp. temporibus Martyris, editam a Surio 29. Januar. & in Actis Sanctor. Tom. 2. Januar. pag. 932. 937.

Joannes Angelus, Bavarus ex Aichen, Medicus & Mathematicus Viennenſis. Supra Tom. 1. pag. 102. Vide & Geſnerum, qui ejus Ephemerides, Prognoſtica & tabulam æquationum motuum planetarum affectam memorat.

Joannis Angeli Terconi de Leoniſſa, Ord. Minor. *de Inferno*, *purgatorio & paradiſo* opus ſcriptum Romæ An. 1409. fuit MS. Hafniæ in Bibl. Roſtgaardina.

Joannes, a Patre Rege *Joannes ſine terra* (a) cognominatus, poſtea Rex Angliæ ab A. 1199. ad A. 1215. cujus ſtatuta apud Gvilelmum Lambardum in Archænomia & alios Legum Angli-

G ca-

canarum digeſtores atque interpretes, quos laudavi Tom. 1. pag. 165.

Joannes Anglicus, ſupra inter Pontifices Romanos *Joannes VIII.*

Joannes Anglicus qui ad Henricum Anglorum Regem miſit *Opuſculum Dominicæ Orationis expoſitorium* metro elegiaco. Epiſtolam dedicatoriam edidit Edmundus Martene Tom. 1. anecdotor. pag. 604.

Joannes Anglicus, Aſtrologus, ſcriptor *Summæ Anglicanæ Aſtrologiæ Judicialis de accidentibus Mundi in generali* & *in particulari*, editæ Venet. 1489. fol. Vide Auguſti Beyeri memorias librorum rariorum pag. 74. & quæ notavi ſupra, (idem enim eſt) *in Joanne AEſhendeno*.

Joannes Anglicus, clarus circa A. 1390. cujus *Commentarius ſuper Quæſtiones Joannis Scoti de univerſalibus* prodiit Aloſti in Flandria A. 1489.

Joannes Anglicus cujus librum *de Muſica arte* celebrat Anonymus Mellicenſis cap. 59.

Joannes Anglicus Medicus ſcriptor *Roſæ Anglicanæ* ſive practicæ Medicinæ a capite ad pedes, Venet. 1516. fol. Vide Geſnerum. * Vix alterius eſſe puto Joannis Anglii opuſculum, quod exhibet MS. Codex 929. latinus Bibliothecæ Univerſitatis Taurinenſis ſub hoc titulo: *Compendium Joannis Anglii indagatione Trinitatis*. Impiam comparationem inſtituit inter tria experimenta Chemicæ artis & Trinitatem divinarum Perſonarum. Floruit ſcriptor iſte circa annum 1320. & *Roſæ* prior editio prodiit Papiæ 1492. Folio & correctior dein Auguſtæ Vindelic. 1595. in 4. curante, & adnotationes ſuas addente Philippo Scophio Medico phyſico Durlecenſi.

Joannes Anglicus, Ord. S. Franciſci, Theologus Pariſ. auctor *Summæ Joanninæ* in Magiſtrum Sententiarum. Idem ſcripſit *in Apocalypſin Joannis*. *De perfectione Evangelica*. *Manipulum Florum*. *Sermones*. Vide Pitſeum pag. 867.

Joannes Anglicus, ſacræ Theologiæ Doctor, cujus eodem Pitſeo teſte eſt *Roſarium B. Mariæ Virginis* de quatuor ejus feſtis, Nativitatis, Annunciationis, Purificationis & Aſſumtionis.

Joannes Anglicus ſcriptor *de vitis Sanctorum Wallenſium* ſive Cambrobritannorum, unde Cambrobritannum patria conjiciebat Pitſeus pag. 868. Voſſio pag. 708. idem videtur opus ſignari a Briano Tvvyno lib. 3. de antiquitatt. Academ. Oxon. pag. 287. ubi quædam de S. Fridesvvida refert ex Joannis Angli *libro XVII. parte 2. hiſtoriæ aureæ*.

Joannes Annævillanus, infra *Jo. Hanvillenſis*.

Joannes Annius, aliis *Nannius*, Viterbienſis, Ord. Præd. apud Sixtum IV. & Alexandrum VI. gratioſus, & Magiſter ſacri Palatii obiit Romæ A. 1502. ætatis 70. De eo Jacobus Echardus Tom. 2. de ſcriptoribus Dominicanis pag. 4. ſeq. Bælius in Lexico, voce *Nannius*. Niceronus in limine tomi XI. memoriarum de viris eruditis editarum Gallice, Paulus Colomeſius pag. 9. Italiæ Orientalis: Daniel Gvilelmus Mollerus diſſ. de Annio, Altdorf. 1692. 4. & Laur. Arrhenius Upſal. 1727. 8. Hendreichius pag. 199. pandect. Brandenb. Martinus Hanckius libro utroque de Romanarum ſcriptoribus cap. 49. Nihil notius eſt ejus *libris XVII. Antiquitatum variarum* editis primum una cum commentariis Annii Rom. 1497. fol. & fine iiſdem Venet. 1498. ut ſecutas editiones omittam, de quibus dixi lib. IV. Bibl. Latinæ, cap. 13. ubi etiam de dubia fide quam viri docti illis monumentis tribuunt quæ Annius ſub antiquiſſimorum ſcriptorum Græcorum, Latinorumque nominibus protulit. Confer Burchardi Gotthelf Struvii diſſ. de doctis impoſtoribus, Jo. Hubneri noſtri Bibl. hiſtoricam Hamb. Tom. 1. pag. 231. ſeq. Cæteræ Annii lucubrationes ſunt: *De futuris Chriſtianorum triumphis in Turcos & Saracenos*, ad Sixtum Papam IV. & Reges, Principes ac Senatus Chriſtianos. Genuæ 1480. 4. atque inedita *commentaria in univerſos libros Biblicos*. *Tractatus de Imperio Turcorum*.

Vo-

Volumen libris LXX. diſtinctum *de antiquitatibus & geſtis Etruſcorum*. *Chronologia nova*, in qua Euſebii Cæſarienſis Chronologiæ errores emendare tentavit. *De correctione typographica Chronicorum*. *De dignitate officii Magiſtri ſacri Palatii*.

Joannis de Annoſis ſermones MSS. memorat Sanderus Tom. 2. Bibl. Belg. pag. 218.

Joannes Antiochenus Patriarcha in Concilio Conſtantienſi pro Papæ poteſtate ſupra Concilium acriter contendit. Vide ſchedulam ejus apud Bzovium ad A. 1415. n. XXXVII. & in Hermanni ab Hardt Actis illius Concilii Tom. 2. pag. 296. Idem Tom. 6. pag. 63. ſeq. exhibet quæ Petrus de Alliaco adverſus Joannem huncce diſputavit.

Joannes Antonius Campanus. Supra, *Campanus*.

Joannes Antonius Flaminius. Supra, *Flaminius*.

Joannes Antonius Pantheus, infra, *Pantheus*.

Joannes Aquædunus Lelando cap. 538. idem qui c. 542. illi *Jo. Heinodunus* & Sixto Senenſi lib. IV. pag. 333. *Hayton*: Alegrio pag. 334. *Hainctonus*, Pitſeo pag. 612. & Bzovio ad A. 1429. n. xcix. *Haintonus* nuncupatur: Anglus, Carmelita, Theologus Oxonienſis, circa A. 1428. ſcripſit *in Evangelium Matthæi, Lucæ & Joannis*. In *Epiſt.* Canonicam *Joannis*, commentarios duplices. In *Epiſt.* 1. & 2. *ad Corinthios* & *ad Hebræos*: & lectiones XLVI. In *Apocalypſin*. Tum *Collectanea*, *Conciones* & *Collationes*. *Quæſtiones Theologicas*, & *Summam Virtutum* ſive de Virtutibus. Diatribam *in veſperiis Gualteri Hunti*, qui diu poſt Joannem A. 1478. ætate decrepita diem obiit.

Joannes de Aquaveteri, ſive Palæonydorus, (Oudevvater) Batavus Carmelita Mechlinienſis, amicus Trithemii, defunctus A. 1507. æt. 74. Auctor *faſciculi temporum quadripartiti* de origine, ſtatu & profectu ſui Ordinis. Scripſit & *Manuale*, & *propugnaculum Carmelitarum* de illorum antiquitate & ſanctimonia: Dialogum inter Carmelitam & Carthuſianum: De puritate conceptionis B. Mariæ Virginis: Vitas Sanctorum ſui Ordinis. Sermones de tempore & Sanctis. Epiſtolas, quæ plures fuere apud Jo. Baleum. Vide H. Warthonum ad Caveum, & Valerium Andream pag. 547.

Joannes Aquilanus, ex Aquila civitate Regni Neapolitani, Ord. Præd. obiit Ferrariæ 1479. cujus *lima vitiorum* ſive Sermones quadrageſimales prodiere 1497. 1501. 1508. 1576. 8. Vide Jac. Quetif Tom. 1. pag. 856.

Joannes Archicantor Romanus, & Agathonis Papæ ad Angloſaxones legatus ſcripſit librum *de Synodo Anglorum* Hatfeldenſi, alterum *de* Catholica *eorum fide*. Alium *de Romana Synodo*. Librum item *de modulandi & legendi ritu*. Vivebat A. 679. Hæc Poſſevinus ex Balei XIII. 7. De illa Romana Synodo A. 679. vide Cambdeni Tom. 1. Concil. Britanniæ pag. 157. & de Synodo Hedtfeldenſi pag. 168. Gvil. Malmesburienſem lib. 3. de geſtis Pontificum Anglor. pag. 263.

Joannes Archidiaconus Barenſis, ſcripſit translationem & miracula *Nicolai* Archiepiſcopi & Confeſſoris de Myrea in Barum, ex cujus libro excerpta quædam habet Ordericus Vitalis lib. VII. Hiſt. Eccleſ. pag. 653. ad A. 1087. adde Surium & Acta Sanctor. 9. Maji & Pagium ad A. 1087. n. IX. Vitam *Sabini*, Canuſini Epiſcopi, A. 566. defuncti, cujus pars apud Baron. ad A. 1091. n. 16. Ughellum T. 7. p. 605. integra præmiſſo in Sabini laudem elegiaco carmine in Actis Sanctor. T. 2. Febr. 9. p. 328. 331.

Joannes Archidiaconus Bononienſis. Supra *Jo. de Anania*.

Joannes Archidiaconus Eccleſiæ cujuſdam Horit, Seculo XIII. apud Trithemium cap. 401. de S. E. ubi ejus Epiſtolas & librum de proceſſione Spiritus S. adverſus Græcos memorat.

Joannes Archidiaconus de Kikullevv in

Tranſſylvania, & vicarius Archiepiſcopi Strigonienſis, notarius Regis Hungariæ *Ludovici*, poſt ejus obitum, qui in Annum 1382. incidit, *vitam* ejus *& res geſtas* tradidit amplo commentario, quem integrum Joannes Thuroczius Chronico ſuo rerum Hungaricarum inſeruit, quod Matthiæ Corvino dicatum prodiit Auguſtæ Vindel. 1488. fol. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 1167. & 2694.

Joannes Archidiaconus Romanus, a quo vitam Gregorii M. ſcriptam laudat Anonymus Mellicenſis cap. 60. Vide infra *Joannes Diaconus*.

Joannes Archithrenius, infra. *Joannes Hautevillenſis*.

Joannes Arculanus ſive *Herculanus* Veronenſis, qui artem Medicam docuit Bononiæ, Patavii, Ferrariæ, ſcripſit expoſitionem *libri IX. Rhaſis* ſive *Rhazæ ad Almanſorem*, editam Venet. 1493. fol. Vide Geſnerum & de ejus *practica Medica*, & expoſitione *in primam Fen quarti Canonis Avicennæ*, Bibliothecarum Medicarum ſcriptores, qui notant obiiſſe A. 1484.

Joannes Arderne, ſupra, *Joannes Auderne*.

Joannes Aretinus, infra *Tortellius*.

Joannes de Argomanes Hiſpanus Ord. Minor. circa A. 1500. ſcriptor *ſpeculi Fratrum Minorum* & *Clypei ſacrarum monialium* quæ excuſa feruntur in Enchiridio Fratrum Minorum. Omitto ejuſdem de valore indulgentiarum editum Hiſpanice. Vide Waddingum pag. 190. Nic. Antonium Tom. 1. pag. 483.

Joannes Argyropylus Byzantius, Florentiæ in aula Coſmi Medices gratioſus, principes Juventutis aliosque nobiles Juvenes Græcas & Latinas litteras docuit, inter inſtauratores litterarum jure ſuo numerandus. Diem obiit Romæ A. 1486. ætat. 70. de quo Jovius & T. 1. pag. 269. Iſaacus Bullartius in Academia ſcientiarum, Oudinus Tom. 3. pag. 2609. & Nic. Comnenus Tom. 2. hiſt. Gymnaſii Patavini pag. 179. ſeq. Lambecius Tom. VI. pag. 278. ubi & ejus effigies ære deſcripta conſpicitur. Quæ Latine vertit & quæ Latine vel Græce ſcripſit, relata a me ſunt Tom. X. Bibl. Græcæ pag. 426. Sed Geſnerus etiam *Joannis Argyropuli* junioris facit mentionem, itidem Græci, cujus eſt verſio Latina libri *Ariſtotelis de Interpretatione*.

Joannes de Aridavilla, infra, *Joannes Dritonus*.

Joannes S. Arnulphi. Supra *Joannes Abbas*.

Joannes de Arundine, Brugenſis, Carmelita, Epiſcopus Usbitenſis, ſuffraganeus Trajectenſis Epiſcopi, defunctus Trajecti A. 1497. (*a*) de quo Trithemius cap. 907. de S. E. & de Scriptor. German. cap. 250. Valerius Andreas pag. 449. & Franc. Svveertius pag. 399. Scripſit *in librum Sapientiæ* & *in Epiſtolam Pauli ad Romanos*. Deinde *ſermones in Pſalmum* CXIX. Beati immaculati, & *Sermones de tempore* ac *de Sanctis*.

Joannes Aſculanus, aliis *Æſculanus*, vel *de Eſculo*, *Eſculanus*, Ord. Minor. circa A. 1270. cujus *Epiſtolas* & *ſermones de tempore* & *de Sanctis* memorat Waddingus pag. 191. ibique & pag. 173. arguit Trithemium cap. 473. Poſſevinum aliosque qui hunc Joannem confuderunt cum *Hieronymo Aſculano*, ejuſdem ætatis viro, qui in Generalatu Ordinis Franciſcani A. 1274. S. Bonaventuræ ſucceſſit, & a Gregorio X. miſſus CPolin Græcis perſuaſit ut ad Concilium Lugdunenſe venirent, obiitque A. 1292. ſcriptis poſtillis *in varios S. Scripturæ libros*, commentariis *in IV. libros Sententiarum*, *Sermonibus* de tempore & de Sanctis, *Epiſtolisque* compluribus & in his una inſigni *ad Patres Capituli generalis Patavini*.

Joannes Aſhenton, ſupra, *Jo. Æſchendenus*.

Joannes Aſhvvarbius, Theologus Oxonienſis circa A. 1380. Jo. *Wiclefo* favens, adverſarius *Richardi Maydeſtoni*, ſcripſit *contra Fraterculorum mendicitatem*.

(*a*) Non 1490. ut Alegrio traditum pag. 367. paradiſ. Carmelitici decoris.

tem. *Determinationes Scholaſticas*. *Ordinarias Quæſtiones*. *Quodlibeta Theologica*. *De triplici neceſſitate*. *Sermones ad Clerum*. *Ad populum Sermones*. *Lecturas Scripturarum*. Vide Baleum VI. 85.

Joannes Aſſer ſive *Aſſerius* de quo ſupra in *Aſſerio* Tom. 1. pag. 144. ubi dictis adde quod Lelandus cap. 119. qui *Aſſerionem* etiam appellat, tribuit ei *aurearum ſententiarum enchiridion*, cui *Homilias* atque *Epiſtolas* addunt Baleus II. 25. & Pitſeus pag. 172.

Joannes Aſtonus Anglus A. 1382. de xxiv. articulis hæreſeos Oxonii accuſatus, ſcripſit *contra uſurpationes Cleri: De recto uſu Sacramenti*. *Rationem ſuæ Fidei*. *Contra mendicitatem otioſam:* & *ad populum Conciones*. Vide Baleum VI. 78.

Joannes de Athona. Supra, *Joannes Actonus*.

Joannes Atinenſis in Italia Epiſcopus A. 1087. cujuſque Sermonem brevem *de SS. Martyribus Atinenſibus*, *Marco*, *Nicandro & Marciano* edidit Ughellus Tom. 6. Italiæ S. pag. 437. 438.

Joannes Aventinus. Supra, *Aventinus*.

Joannes Avonius, Northamptonienſis Anglus, Carmelita, Theologus & Mathematicus defunctus A. 1350. Scripſit præter alia Mathematica, *Calendarium Eccleſiæ perpetuum*, illuſtratum poſtea a Richardo Maydeſtono: *Annulum Philoſophicum*, ſive Aſtronomicum, metiendæ Solis altitudini (*a*), cujus primus ille artifex traditur extitiſſe: denique *Sermones*. Vide Alegrium pag. 297. Baleum V. 75.

Joannes de Aurbach (vitioſe apud Poſſevinum, & Hendreichium *de Ausbach*) Bambergenſis Presbyter circa A. 1469. (*b*) cujus *volumen de Sacramentis* laudant Trithemius cap. 727. de S. E. & de Germanis cap. 194. Gvil. Eyſengrenius pag. 173. b.

Joannes de Aurelianis, ſive *Joannes de Allodio*, Aurelianenſis diœceſis ſive *de Allodiis*, Theologus, Canonicus & ab A. 1271. Cancellarius Pariſienſis, poſtea A. 1281. ingreſſus Ordinem Prædicatorum, de quo Bulæus Tom. 3. Academ. Pariſ. pag. 447. Oudinus Tom. 3. pag. 489. *Sermones* ejus quoſdam memorat Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 268. 385. & 499. & *Diſtinctiones* pag. 500.

Joannes Aylinus, ſupra *Joannes Ailinus*.

Joannes de Babenberg ſive *Bamberg* Ord. Minor. circa A. 1500. Guardianus Cizenſis, cujus memorantur *Quæſtiones diſputatæ*, *Collationes ad Clerum*, *Sermones de tempore* & *de Sanctis*.

Joannes Baco ſive *Bacondorpius*. Supra Tom. 1. pag. 162.

Magiſter *Joannes de Bado aureo*, qui dogmata ac traditiones Doctoris & præceptoris ſui *Franciſci de Foveis* ſecutus ad inſtantiam *Annæ* Reginæ Angliæ ſeculo XVI. ſcripſit tractatum de armis & inſigniis, in quo ſubinde provocat ad *Bartholi* JCti tractatum de armis pingendis, eumque ſupplet ac corrigit. Lucem vidit cum Henrici Speelmanni Aſpilogia, Lond. 1654. fol.

Joannes Balbus ſive *de Balbis* ſupra T. 1. pag. 163.

Joannes Balleſter ſive *Balliſtarius*, Catalanus origine, domo Balearis Majoricenſis, Prior Generalis Carmelitarum defunctus A. 1374. Ejus ſcripta: *ſuper IV. libros ſententiarum* Commentarius. *Conſtitutionum Ordinis ſui* libri duo. *Sermones* de tempore & de Sanctis. Et *de bello forti militantis Eccleſiæ & Antichriſto*, ſive *de noviſſimis temporibus* ad Gregorium XI. Vide Trithemium cap. 646. Nic. Antonium Tom. 2. Bibl. Vet. Hiſpanæ pag. 114. & Alegrium pag. 298. ubi emendandum quod traditur obiiſſe A. 1347.

Joannes Bamptonus Anglus, Carmelita Philoſophus & Theologus Cantabrigienſis circa A. 1340. cujus *Scholaſticæ Lecturæ Theologiæ*, & liber ſive *Octo quæſtiones de Veritate propoſitionum* memoran-

(*a*) Vide Chriſtiani Wolfii Lexicon Mathemat. in voce *annulus*, & Lovis Feuillèe pag. 94.
(*b*) Non 1415. ut Cangius.

rantur apud eundem Alegrium pag. 289. nec plura Baleus X. 86. ex Lelando, nec Pitſeus pag. 449.

* *Joannes Baptiſta Caccialupus* a S. Severino Campaniæ oppido vivebat circa annum 1464. & advocatum Conſiſtorialem in Romana Curia egit. Scripſit tractatum de modo ſtudendi, & vita doctorum excuſum Senis an. 1467. de menſe Aprilis, quam editionem ſervat Codex 401. Bibliothecæ Felini. In codice etiam 398. ejuſdem ſervatur quoddam ejus Conſilium MS.

Joannes de Bardea, infra *Joannes de Werdea*.

Joannes Barenſis. Supra *Joannes Archidiaconus*.

Joannes Barninghamus non diverſus a *Bernegamo*, Sudvolcienſis Anglus, Carmelita docuit Oxonii, diemque obiit Gippovici A. 1448. Scripſit *de enormitate* ſive *horribilitate peccati*, Quodlibeta, ſuper IV. libros Sententiarum, Quæſtiones Ordinarias & librum ſacrarum Concionum. Vide Lelandum cap. 554. & Baleum VIII. 11. qui adjungit *Lecturas Scripturarum*, ut ex Baleo Pitſeus pag. 640.

Joannes de Barro, cujus Magicos libros ſuperſtitioſos combuſtos Pariſiis memorat Joannes Gerſon in Trilogio Aſtrologiæ Theologizatæ, propoſitione IV. T. 1. Opp. edit. novæ pag. 202. *quales*, inquit, *reperiuntur adhuc in Hiſpania*, *ſub titulo Semmamſoras* שם המפורש Confer celeberrimi noſtri Jo. Chriſtoph. Wolfii Bibl. Hebræam T. 2. pag. 1435. & Tom. 3. pag. 436.

Joannes Barvvic ſive *Barvvicanus*, Lelando c. 329. *Bervicanus*, aliis corrupte *Breulanlius*, ſive *Brenlanlius*, Anglus, Ord. Minor. Theologus Oxonienſis circa Annum 1340. Scripſit *ſuper prognoſticis Aſtrologorum*, laudatus a Joanne Pico libro duodecimo contra Aſtrologos: *Lecturas Scholaſticas: Ordinarias Quæſtiones de formis* & Commentarios *in Magiſtrum Sententiarum*. Vide Waddingum pag. 193. Baleum V. 43. e Lelando, & Pitſeum pag. 439. ſeq. qui pag. 443. perperam veluti diverſum ab illo refert *Joannem Brenlanlium*, qui contra prænotiones Aſtrologorum ſcripſerit.

Joannes de Baſilea ſive *Baſileenſis*, Auguſtinianus, qui Capitulum generale Baſileenſe direxit A. 1381. Magnis laudibus virtutis & doctrinæ mactatur a Philippo Elſſio in encomiaſtico Auguſtiniano pag. 349. Scriptum ejus nullum reperio niſi Commentarium *in quatuor libros Sententiarum*.

Joannes Baſilius Patavinus, Prætor Ariminenſis, Coſmographus ac Juriſconſultus, clarus circa A. 1310. ſcripſit *de familiis Patavinis*, de quo opere Voſſius pag. 798.

Joannes Baſingus (a) ſive *de Baſingſtoke*, *Baſingſtochius*, Anglus, Archidiaconus Legerianus ſive Legreceſtriæ, Græcis litteris operam dedit Athenis, eruditus a *Conſtantina* nobili fœmina: multaque inde exemplaria Græca ſecum attulit in Angliam, inter alia *Teſtamentum XII. Patriarcharum*, quod Latine vertit Robertus Lincolnienſis Epiſcopus. *Græcam* quoque *Grammaticam* ſive *Donatum Græcorum*, in ſtudioſorum uſus tranſtulit & *Concordiam Evangeliorum* ex Græco vertit. Scripſit præterea *Conciones*, *particulas ſententiarum per diſtinctiones* &c. Obiit A. 1252. Vide Lelandum c. 246. Baleum IV. 15. Pitſeum pag. 325. 326. & qui ante illos diligentius de hoc Baſingo tradidit Matthæum Paris ad A. 1252. ubi inter alia refert eum *figuras Græcorum numerales & eorum notitiam & ſignificationes in Angliam portaſſe & familiaribus ſuis declaraviſſe, per quas figuras etiam litteræ repræſentantur. De quibus figuris hoc maxime admirandum, quod unica figura quilibet numerus repræſentatur, quod non eſt in Latino vel in Algoriſmo*. De Magiſtra vero Joannis ita idem Matthæus: *Quædam puella, filia Archiepiſcopi Athenienſis*, no-

(a) Apud Hendreichium pag. 447. perperam referuntur ut duo diſtincti ſcriptores *Baſingus* & *Baſſochet*.

nomine Conſtantina, nondum viceſimum agens annum, virtutibus prædita, omnem trivii & quadrivii (a) *noverat difficultatem: unde alteram Cattarinam conſuevit dictus Magiſter Joannes jocoſe, propter ſuæ ſcientiæ eminentiam appellare. Hæc magiſtra fuit Magiſtri Joannis, & quicquid boni ſcivit in ſcientia, ut ſæpe aſſeruit, licet Pariſiis diu ſtuduiſſet & legiſſet, ab ea mendicaverat. Hæc puella peſtilentias, tonitrua, eclipſin, & quod mirabilia fuit, terræ motum* (b) *prædicens, omnes ſuos auditores infallibiliter præmunivit.*

Joannes Baſſetus Anglus Hiſtoricus a Cangio memoratus non Latine ſed Anglice *Chronicon* ſuum ſcripſit, de quo Pitſeus pag. 868.

Joannes Baſſolis Ord. Minor. diſcipulus Doctoris Subtilis Jo. Scoti qui A. 1308. obiit, ipſe inter Scholaſticos *Doctor Ordinatiſſimus*. Exſtant ejus *Commentaria* ſive *Lectura in IV. libros Sententiarum*, Pariſ. 1517. *Miſcellanea Philoſophica & Medica*. ibid. Vide Labbeum Tom. 1. de S. E. pag. 516.

Joannes Baſtonus, infra, *Jo. Beſtonus*.

Joannes Bate ſeu *Batus* Anglus, Græcæ linguæ ſtudioſus, Carmelitarum Eboraci Prior, defunctus circa A. 1429. Scripſit *De conſtructione Partium orationis*. *Super Univerſalia* Porphyrii, *ſuper Prædicamenta* Ariſtotelis. *In ſex Principia* Gilberti Porretani. *De anima*. *Præfationem in Biblia*. *De aſſumtione B. Virginis*. *Sacras Conciones*. Vide Lelandum c. 525. His Baleus VII. 79. addit: præter *De anima Quæſtiones*, *Pro introitu Sententiarum*. *Actus ordinarios*. *Encomium Theologiæ*. *Replicationes argumentorum*. *Compendium Logices*. *Sermones per annum*. *Sermones ad Clerum Oxonienſem*. *Collationes Synodales*, & *Determinationes*. Eadem Pitſeus pag. 614.

Joannes S. Bavonis apud Gandavenſes in Flandria Abbas Ord. Bened. circa A. 1390. ſcripſit *de eſu carnium* ſanis monachis illicito: *declarationes in regulam S. Benedicti*, & *Quæſtiones Sententiarum*. Vide Trithemium cap. 691. de S. E. & de ſcriptoribus Germanis cap. 142.

Joannes Becanus, *de Beca*, ſive *Beka* Canonicus Trajectenſis circa A. 1350. Scripſit ad Gvilelmum Hollandiæ Comitem, *Chronicon Trajectinorum Epiſcoporum Comitumque Hollandiæ* a primo illius Eccleſiæ Epiſcopo S. Willebrordo uſque ad A. 1346. (c) dicatum Joanni de Arkel Epiſcopo Trajectenſi & Wilhelmo Duci Palatino ſive Principi Hollandenſis Provinciæ. Hoc in lucem dare, quinque MSS. Codicibus uſus paravit & ad A. 1574. continuavit Suffridus Petri, ipſoque extincto dedit Bernardus Furmerius Leovardienſis, Franeker. 1611. 4. Longe meliorem deinde editionem, cujus ſpes facta erat pag. 529. a Voſſio, debemus Arnoldo Buchellio, qui cum notis hiſtoricis vulgavit Ultrajecti 1643. fol. in Corpore hiſtoriæ Trajectinæ (d) Cæterum quæ in utraque editione leguntur poſt illa verba ad A. 1346. quibus Margareta Imperatrix in Bavariam rediens traditur filio ſuo Wilhelmo, Comitatus Hanoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ & Friſiæ gubernandos commendaſſe, illa addita eſſe ab aliena manu, & partim demum poſt A. 1393. docet Jo. Baptiſta Soleriua in diſquiſitione inſerta Actis Sanctor. Tom. 7. Junii pag. 175.

Joannes Beccodunus ſive *Bectonus* Anglus utriuſque Juris Doctor & Epiſcopus Herefordienſis in aula Henrici tertii circa A. 1260. filiique Eduardi gratioſus, diem obiit A. 1275. Hujus librum cui titulus *Briton* ſive *Bretoun*, *de legibus Anglicanis* laudant Lelandus c. 292. Baleus IV. 44. Pitſeus pag. 357.

Joannes de Beets ſive *Beetz*, Brabantus

(a) Notum eſt *Trivii* nomine intelligi Grammaticam, Logicam, Rhetoricam: *Quadrivii* vero quatuor diſciplinas Mathematicas, Arithmeticam, Geometriam, Aſtronomiam, Muſicamque.

(b) Confer quæ de ſignis terræ motus futuri, Plinius lib. 2. cap. 81. Et de ratione eum præſentiendi Mem. litterarias Trevoltinas A. 1705. pag. 189. edit. Amſt.

(c) Trithem. de S. E c. 621. de ſcript. Germ. c. 113.

(d) Valerius Andreas pag. 456.

tus Ord. Carmelit. Theologus Lovanienſis defunctus A. 1470. (*a*) de quo Trithemius cap. 842. de S. E. & de ſcript. Germ. cap. 209. Valerius Andreas pag. 457. &c. Scripſit *Præceptorium Divinæ Legis* ſive *Commentariorum in Decalogum* libros X. Lovan. 1486. fol. Scholaſticam expoſitionem ſive Poſtillam in *Epiſtolam Pauli ad Romanos*. *Quæſtiones varias diſputatas*. Librum *de Sacramento Altaris*. *Sermones de tempore* & *de Sanctis*.

Joannes de Beka, ſupra *Jo. de Beca*.

Joannes Belethus, Pitſeo *Bilethus*, qui Anglusne fuerit an Gallus, dubitat. Certe Theologicæ Scholæ Rector Pariſiis, ut teſtatur Henricus Gandavenſis cap. 18. de S. E. Deinde in Eccleſia Galliæ Ambianenſi floruit teſte Alberico in Chronico ad A. 1182. pag. 363. Scripſit *Rationale Divinorum* ſive *ſummam de Divinis Officiis*, editam Antvverp. 1553. Cornelio Lautimanno curante, & Dilingæ atque iterum Antvverp. 1570. 8. & cum Durandi Rationali Venet. 1572. 1581. 4. Lugd. 1565. 1583. & 1592. 1612. 8. Præterea *ſermones* ejus varios memorat Trithemius cap. 415. Pitſeus etiam *Gemmam animæ*, laudato teſte Henrico de Gandavo, ſed in cujus Catalogo de illa ne γρῦ.

Joannes Belius ſive *Bellus* Canonicus ad S. Lambertum Leodicenſis & Joannis Hannoniæ Comitis a Conſiliis circa A. 1326. cujus *Chronicis* ſe uſum profitetur Joannes Froiſſardus. Vide Valerium Andream pag. 457.

Joannes de Bello monte, Rector Univerſitatis Magiſtrorum & Scholarium Pariſiis ſtudentium A. 1410. cujus ſcriptum de eo *an liceat gravato debitis intrare religionem*, exſtat inter Jo. Gerſonis Opera Tom. 2. edit. novæ pag. 736. ſeq.

Joannes Belmeis Anglus, Eboracenſis Theſaurarius circa A. 1194. Hunc Joannes Sarisberienſis lib. VIII. policratici cap. 7. pag. 555. laudat *virum ſingularis eloquii*, *&* *qui omnibus*, inquit, *quos viderim*, *trium linguarum gratia præſtat*. Apud Baleum (ex Lelando) III. 12. & Pitſeum pag. 269. memoratur ejus *Hiſtoria*, & præter hanc *Orationes*: tum *Epiſtolæ XXXII.* ad Thomam Becketum, Archiep. Cantuar. A. 1170. interfectum, & in eundem *invectiva*. Haſce Epiſtolas inter Epiſtolas Thomæ illius & ad Thomam ſcriptas, quæ Bruxellis 1682. 4. viderunt lucem, fruſtra quæſivi.

Joannes de Belna hæreticæ pravitatis Inquiſitor Carcaſſonenſis in Gallia, a quo A. 1318. condemnatus *Pet. Joannes Olivi*, Ord. Minor. Vide Baluzii Miſc. Tom. 1. pag. 211. ſeq. 285. ſeq. & infra, *Petrus*.

Joannes Bembus ex cujus Chronico de rebus Venetis ab A. 1383. ad 1410. excerpta in celeberr. Muratorii Tom. XII. theſauri rerum Ital. pag. 515. ſeq.

* *Joannes Benechini* de Calmarnia Oelandenſis (f. Hollandus) in Monaſterio Vazſtenenſi presbyter, ſed in ordinem Diaconorum juxta regulam S. Salvatoris adlectus. Vide *Catharina*.

Joannes Berardi, Monachus & Præpoſitus Abbatiæ S. Clementis Caſaurienſis ſive Piſcarienſis in Piſcaria Inſula (Peſquaire) in Aprutio ulteriori: ſcripſit *Chronicon* illius Abbatiæ ab A. 854. ad 1182. libris III. quorum partem ſine nomine auctoris ediderat Andreas du Cheſne & Ughellus, integros vulgavit Dacherius Tom. V. ſpicileg. pag. 361. (edit. novæ Tom. 2. pag. 929. 977.) ut dixi ſupra Tom. 1. p. 211. Sed poſt Dacherium eoſdem libros pluribus etiam diplomatibus (*b*) ex Codice Regio Pariſ. locupletatos offert clariſſimus Muratorius in theſauro ſcriptorum Italiæ Tom. 2. parte 2. pag. 769.

Joannes Bernegamus, ſuper *Jo. Barninghamus*.

Joannes Bertachinus Firmanus, de Firmo, Piceni Civitate JCtus & in prima juventute laurea Doctorali donatus An. 1465.

(*a*) Non 1476. ut Jac. Longus pag. 632. Bibl. exegeticæ & Caveus. (*b*) Acta Erud. A. 1727. pag. 484.

1465. in variis Italiæ urbibus jus dicentibus adfuit, denique Advocatus Conſiſtorialis. Scripſit *Repertorium utriuſque Juris* poſt edit. Norimb. 1483. (*a*) ſæpius editum & a Jo. Thierrio, & Ægidio Maria Manoleſſo auctum: librum *de Epiſcopis*, alterum *de gabellis* ſive vectigalibus, & alia de quibus Pancirollus II. 124. operis de claris Juris Interpretibus. *Quæſtiones varias* memorat Trithemius cap. 809. * Repertorium ejus ante editionem Norimbergenſem anni 1483. lucem jam viderat Romæ juſſu Sixti IV. *per Magiſtrum Laurentium Georgium de Herbipoli Theutonicum* an. 1481. tom. 3. in fol. Liber ejus de vectigalibus, & tributis prodiit Venetiis an. 1498. fol. Tractatus de Epiſcopo excuſus prius per Vincentium de Portonariis de Tridino lucem iterum vidit Lugduni an. 1533. in 8. Tractatus de Gabellis ſol. ſine loco, & anno.

Joannes monachus *Bertinianus* ſcripſit libris duobus Vitam & miracula *B. Bernardi Pœnitentis*, defuncti A. 1182. cujus memoria Audomaropoli in Belgio colitur. Exſtat in Actis Sanctor. Tom. 2. Aprilis IX. pag. 675. 697. Librum priorem claudit brevi carmine, cujus primos verſos in guſtum venæ ejus adſcribam:

Me, Bernarde, tibi laudes perſolvere cogit
Dulce tuum nomen, quod quaſi nardus olet.
Tu bene ver, verſu dicaris tu quoque nardus,
Nam notis ſpiras ſemper aroma novum.
Suavis odor tua vita fuit, mors auget odorem &c.

Joannes Bertram Nuenburgenſis Teutonicus, Erfordiæ primum ac deinde Moguntiæ Theologiam docuit circa A. 1494. de eo Trithemius cap. 913. Scripſit *in prologum Bibliæ*: *De valore Miſſarum*. *Quæſtiones varias*. *Collationes* ſive *Sermones ad Clerum*.

Joannes Bervicanus ſupra, *Joannes Barvvic*.

Joannes Beſtonus, Lelando *Beſodunus*, aliis apud Alegrium *Baſtonus*, Anglus Carmelita Nordvolcienſis in Conventu Linenſi ubi diem obiit Anno 1428. cum Concilio Senenſi interfuiſſet A. 1424. Scripſit *ſuper Univerſalia* Holcoti. *Compendium Theologiæ Moralis* ſuper Virtutibus & Vitis. *Quæſtiones Ordinarias*. *Determinationum librum* & *ſacras Conciones* in Evangelia & Epiſtolas. *Rudimenta Logicæ*. *Epiſtolarum* ad diverſos, libros 2. *Lecturas S. Scripturæ*, quibus quadruplicem ſenſum indagare inſtituit. Vide Lelandum cap. 522. Baleum VII. 69. Pitſeum pag. 611. Alegrium pag. 335.

Joannes Bever ſive *Fiber*, Anglus, Monachus Weſtmonaſterienſis. Vide ſupra, *Caſtor*. Tom. 1. pag. 359.

Joannes Beverlaye ſive *Beverlacius*, Angloſaxo ex illuſtri genere, Græcas litteras a Theodoro Græco, Archiepiſcopo Cantuarienſi edoctus, Magiſter Bedæ, apud Alfredum Regem gratioſus, & Epiſcopus primum A. 686. Haguſtaldenſis & ab A. 687. (*b*) Eboracenſis Archiepiſcopus defunctus A. 721. Vide Baleum Centur. 1. cap. 94. & Pitſeum pag. 122. qui illi tribuunt *expoſitionem Lucæ*, *Epiſtolas* ad Hildam Abbatiſſam, ad Audœnum & Bertinum, & ad Herebaldum diſcipulum, nec non *Homilias* in Evangelia.

Joannes Beverleius alter itidem Anglus, Alegrio pag. 318. *Beberleius* Carmelita, Theologus Oxon. circa A. 1390. Cujus *Quæſtiones in IV. libros Sententiarum* atque *Ordinarias diſputationes* memorant Baleus XII. 30. & Pitſeus pag. 555.

Joannes Biclarienſis. De eo audiendus Labbeus, cui notationes quaſdam adjungam. Ita vero ille T. 1. de S. E. p. 517. *Joannes*, Gerundenſis (*c*) Eccleſiæ in Catalonia Hiſpaniæ Epiſcopus, gente Gothus, Scalabitanus ex provincia Lu-

(*a*) Hendreich pandect. Brandenb. pag. 539.
(*b*) Wharton Angliæ Sacræ T. 1. pag. 604. 695.

(*c*) Alius Joannes Gerundenſis ſcriptor *paralipom. non Hiſpaniæ*, de quo infra.

Luſitaniæ, in adoleſcentia per ſeptem annos Conſtantinopoli Græca & Latina eruditione imbutus, reverſus in Hiſpanias ſub Leuvigildo Ariano Gothorum Rege Barcinonem in exilium relegatus, ubi ad radices Pyrenæorum montium condidit Monaſterium, quod *Biclaro* (Vallis claræ) dicitur. Quo anno factus ſit Gerundæ Epiſcopus, quove obierit, non conſtat. Sunt qui ſub Svvvinthila obiiſſe dicant. Trithemius c. 228. de S. E. & de illuſtribus Benedictinis lib. 2. cap. 15. ſub Recaredo floruiſſe dicit anno Domini 600. Verum cum Mauritio addat etiam Phocam, ultra ſignatum annum vitam produxiſſe oportuit: (*a*) tyrannidem enim Phocas arripuit exeunte anno 602. De eo S. Iſidorus capite 31. libri de Viris Illuſtribus, Honorius Aug. libelli 3. cap. 37. Trithemius, Baronius, Mariana, Miræus, &c.

Præter *Regulam* Monaſterio ſuo profuturam, cujus Iſidorus & Honorius meminit, ſive *exhortatorium ad Monachos*, ut a Trithemio appellatur, hic Joannes Chronico Victoris, Tunnunenſis in Africa Epiſcopi, addidit *Appendicem*, ſive *Chronicon ab anno primo Juſtini II. Imp. Chriſtianæ æra 566. uſque ad annum* 8. Mauritii Imp. & quartum Recaredi Regis, Chriſti 590. Henricus Caniſius Noviomagus I. C. & SS. Canonum Profeſſor ordinarius, deſcriptum a R. P. Andrea Schotto ex codice Bibliothecæ Toletanæ, edidit primus Ingolſtadii anno 1600. 4. non in Antiquæ Lectionis Tomis, quod fuit Ger. Jo. Voſſii μνημονικὸν ἁμάρτημα, ſed cum Victore Tunnunenſi dumtaxat, legatione Luitprandi ad Nicephorum Phocam Imp. Synodo Bavarica, &c. Franciſcus inde Schottus, Andreæ frater in quarto Volumine Hiſpaniæ illuſtratæ pag. 153. Francof. 1608. fol. Et Joſephus Scaliger emendatius recudi curavit Amſt. A. 1606. fol. cum Euſebio, & aliis pluribus Chronographis, in Theſauro Temporum, qui prælis iterum ſubjectus Amſt. 1658. fol. Denique Caniſium ſecutus Chronicon hoc edidit Cardinalis Agvirre Tom. 2. Concil. Hiſpan. pag. 421. * Quamquam Joannis hujus Chronicon in vetuſta editione Antiquarum Lectionum Caniſii non legebatur; in nova tamen Baſnagii ſuo loco inſertum eſt Tom. I.

Joannes Dieſtemius, ex Dieſtemio Brabantiæ, *Blærus*, (vitioſe alibi *Blæſus*) Monachus & Prior S. Jacobi Ord. Bened. Leodienſis circa A. 1496. cujus *Hiſtoria revelationis B. Julianæ* Cornelienſi. A. 1230. factæ, qua motus Urbanus IV. Feſtum Corporis Chriſti inſtituit, apud Bzovium ad illum Annum n. XVI. & in magno ſpeculo exemplorum, iterum iterumque Duaci edito. Vide Valerium Andream pag. 461.

Joannes de Blakeney, ſive *Blacvvey* Nordovolcienſis Anglus Ord. S. Trinitatis de redemtione captivorum, circa A. 1447. Grammaticus ſcripſit: *Neceſſiloquium Grammatices*, *Modum rhetoricandi*, *Jocale aureum*. *De fabricandis Epiſtolis*. *De Mundi ætatibus*. *In epigrammata Thomæ Langley*. *In Boethium de Conſolatione*. Vide Baleum VIII. 9. & Pitſeum pag. 639.

Joannes de Blanaſco Burgundus, Jura profeſſus Bononiæ A. 1256. Scripſit *Ordinem Judiciarium*, & *variarum quæſtionum* librum, unum *de feudis* & *homagiis* alterum, unde fere omnia ad eam materiam pertinentia Guil. Durandus ad exornandum ſpeculum ſuum eſt mutuatus, ut notatum Pancirollo II. 38. de Juris interpretibus. Scripſit & *de Actionibus Advocatorum* (volumen magnæ utilitatis vocat Trithemius cap. 445.) in quo plura quæ Roffredus Beneventanus in tractatu de formulis libellorum negligenter tradiderat, ſignificavit potius quam reprehendit. Vide Jo. Fichardum in Vitis JCtorum pag. 404. & Hendreichii pandectas Brandenburg. pag. 591. ſeq.

Joan-

(*a*) Nicolaus Antonius lib. IV. Bibl. vet. Hiſpanæ cap. 5. Tom. 1. pag. 227. ſeq. colligit Joannem Epiſcopum creatum A. 592. & vitam produxiſſe uſque ad A. 620.

Joannes Blomendal ſive *Blumendal* Germanus Ord. Minor. circa A. 1330. cujus nihil niſi *Sermones* de Tempore, de Sanctis & Quadrageſimales Trithemius cap. 578. de S. E. & ſcript. Germ. cap. 103. & Waddingus pag. 194. commemorant.

Joannes Blondus ſive *Blundus* Anglus ex Canonico Eboracenſi electus Archiepiſcopus Cantuarienſis, ſed cui A. 1233. præferri contigit Edmundum Divitium ſive Riche, Canonicum Sarisberienſem. Vide Matthæum Paris ad illum annum pag. 264. & ad A. 1234. pag. 272. Ipſe diem obiit A. 1248. Vide Lelandum cap. 261. Baleum III. 95. & Pitſeum pag. 319. Nullum ejus ſcriptum Lelandus teſtatur ſe reperiſſe, Baleus autem & Pitſeus, ejus *Summarium ſacræ Facultatis* neſcio quod & *Diſceptationes Scholaſticas* commemorant.

Joannes Bloxhamus Theologus Oxon. Carmelitarum per Angliam Provincialis & Monaſteriorum in Scotia & Hibernia viſitator defunctus A. 1334. cujus commentarios *in Lombardi IV. libros Sententiarum*, libellum *de ſeptem ſignaculis*, & *farraginem Epiſtolarum* 186. laudat Lelandus cap. 469. Addunt Baleus V. 22. Pitſeus pag. 431. atque Alegrius pag. 287. *Annotationes in Apocalypſin*, *Hybernenſium* (Carmelitarum) *Ordinationes*. *Quæſtiones* & *Sermones*.

Joannes Bloxhamus alter, Collegii Mertonenſis Rector, Oxonii circa A. 1394. cujus ex Walſinghamo mentionem facit Pitſeus pag. 559. & de ſcriptis ejus ſolas *Epiſtolas* commemorat.

Joannes Boccacius, ſupra *Boccacius*, Tom. 1. pag. 248.

Joannes Bockinghamus Theologus Oxonienſis atque Epiſcopus Lincolnienſis, denique ab A. 1397. Monachus Cantuarienſis ſcripſit *Ordinarias diſceptationes*, & typis etiam exſcriptas *Quæſtiones in IV. libros Sententiarum* Pariſ. 1505. Vide Baleum XI. 85. & Pitſeum pag. 564.

Joannes Langer *de Bolkenhan*, Presbyter Uratislavienſis, circa A. 1494. ſcripſit præter *Carmina* & *Epiſtolas* librum *de cenſibus & reemtionibus*. Vide Trithemium cap. 927. de S. E. & de ſcript. Germ. cap. 283.

Joannis Bondi de Aquileja, *Uſum* ſeu *Artem dictandi litteras*, Cangius evolvit MS. in Bibl. Sangermanenſi Cod. 531.

Joannis Bohemiæ Regis Epiſtola, data A. 1346. qua Dominicani a criminatione, quaſi Henricum VII. Imp. patrem Johannis venenata hoſtia peremiſſent, abſolvuntur, exſtat apud Baluzium T. 1. Miſc. pag. 162.

Joannes Bonaventura, ſupra *Bonaventura*.

Joannis de Bononia Summam Tabellionatus officii MStam evolvit Cangius. Alius Joannes de Bononia, junior, Theologus Lovanienſis poſt medium Seculi XVI. de quo Bælius in Lexico Hiſtorico. * Codex MS. 910. Latinus Bibliothecæ Univerſitatis Taurinenſis offert Joannis Bononienſis tractatum de ordine judiciorum, quo nomine vix alium deſignari credo præter hunc Joannem. Tom. II. Commentariorum, ejuſdem Bibliothecæ. Idem opuſculum abſque authoris nomine in membrana ſcriptum Felini Bibliotheca ſervat.

Joannes Bonus Andreæ F. Patavinus, Imperatori Alberto Auſtriaco A. 1334. obtulit opus *de geſtis Patavinorum*, ab Urbis origine ad ſua tempora. Scripſit & *de familiis Patavinis*. Vide Voſſium p. 798.

Joannes Boſianus ſive *Boſſianus* Cremonenſis JCtus Bulgari diſcipulus, præceptor Azonis, Accurſii, & multorum aliorum illuſtrium virorum, unde *Juris lucerna* & *ſpeculum Mundi* eſt appellatus: Defunctus eſt Bononiæ A. 1197. Vide Ariſii Cremonam litteratam Tom. 1. p. 73. Diarium eruditorum Italiæ Tom. X. pag. 271. Tom. XV. pag. 204. In *Ventoſa* ſive *ſumma* brevi ſuper Pandectas Placentinum libenter notat ac perſtringit. *Summam Novellarum* ſive Authenticarum Azo & Accurſius expolivere: *Arborem actionum* Rofredus Be-

neventanus. Vide Gvidum Pancirollum II. 23. Jo. Fichardum pag. 400. *Lecturam ſuper Codicem* memorat Trithemius cap. 421. * Authoris hujus ſummam ad Pandectas contineri credo in cod. MS. 435. Feliniano ſub titulo: *Incipit ſumma ad Pandectas ſecundum Joannem*.

Joannes e Wildeshuſen, oppido diœceſis Oſnabrug. *Boſſinenſis* ſive *Boſnenus* in Hungaria Epiſcopus & ab An. 1241. ad 1251. Ord. Præd. Magiſter Generalis: apud S. Antoninum tit. 23. cap. 12. Tom. 3. ſummæ Hiſt. pag. 684. *Joannes Theutonicus*, non confundendus cum *Joanne de Friburgo*, vulgo dicto *Lectore*, ut factum a Miræo, Cangio quoque & ab aliis quos notat eo nomine Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 113. nulla ſcripta Magiſtri Ordinis referens præter *Epiſtolas encyclicas* datas e Capitulis quibus præfuit. Commentarium enim in IV. libros Sententiarum, & Chronicon ab orbe condito ad A. C. 1261. de quo Lambecius Tom. 2. pag. 872. potius referri debere contendit ad Joannem de Friburgo, de quo infra.

Joannes Boſtonus, ſupra *Boſtonus*.

Joannes de Botlesham ſive *Botleshamenſis* in Comitatu Cantabrigienſi Ord. Præd. Epiſcopus ab A. 1385. Landavenſis, inde ab A. 1389. Roffenſis defunctus A. 1399. Hujus *ſermones coram Rege* Richardo II. habitos, & *Diſputationes Scholaſticas* memorant Baleus VI. 70. & Pitſeus pag. 491. Nec plura Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 717. qui *Gvilelmum*, non *Johannem* dictum eſſe contendit.

Joannes Botrellus Anglus, Carmelita circa A. 1400. a Dialectices peritia celebratus, ſcriptis *ſummulis Logicalibus* & libro *de Logices utilitate*. Non plura enim de eo Baleus VII. 21. Pitſeus pag. 568. & Alegrius pag. 324.

Joannes Brammart Teutonicus Aquenſis, Carmelitarum inferioris Alemanniæ Provincialis defunctus A. 1407. Vide Trithemium de S. E. cap. 628. & de ſcriptis Germ. cap. 147. a quo Commentarius ejus *in IV. libros Sententiarum & Sermones* commemorantur. His *Quæſtiones varias* addit Alegrius pag. 327.

Joannes Bramptonus, vide *Jo. Brampton*, ſupra Tom. 1. pag. 285.

Joannes Brando, ſupra *Brando* T. 1. pag. 272.

Joannes Breton, ſupra *Joannes Beccodunus*.

Joannes Brevicoxa, ſupra *Brevicoxa* Tom. 1. pag. 277.

Joannes Bridlengtonenſis Abbas, Anglus Ord. Auguſtin. defunctus A. 1379. Vide Baleum VI. 62. & Pitſeum pag. 520. Ejus ſcripta, præter *Homilias*, *Carminum Vaticinalium* libri III. & *Vaticinales verſus* quorum initium: *Taurus cornutus ex primo germine tutus*. De Codicibus MStis, & Commentariis ad Carmen Vaticinale a *Joanne Erigena* dicatis Humfredo de Bohun, Comiti de Herford & Conſtabulario Angliæ, vide Polycarpi Leyſeri Hiſtoriam poetarum medii ævi pag. 2050. ſeq.

Joannes Britannicus, Brixianus, in patria defunctus A. 1510. cujus exſtant *in Perſium* commentaria, Brixiæ 1486. Venet. 1492. 1499. fol. & *in Terentium*, *in Horatium*, *in Metamorphoſin Ovidii* in *Statium* & in *Juvenalem*. Vide Trithemium cap. 889. Theatrum Ghilini Tom. 1. pag. 78. Bælii Lexicon, Leonhardi Cozzandi Bibliothecam Brixienſem pag. 155. Hendreichii Pandectas Brandenb. pag. 738. &c.

Joannes Cromiardus, ſupra *Bromiardus*. Tom. 1. pag. 284.

Joannes Bromius, ſupra Tom. 1. pag. 284.

Joannes Brompton, ſupra *Brompton* Tom. 1. pag. 285.

Joannes Bronchorſtius, infra *Joannes Noviomagus*.

Joannes Brugmannus ſupra Tom. 1. pag. 285.

Joannes de Bruxellis, infra *Joannes Mauburnus*.

Joannes Burchardus, vitioſe *Bucchardus*. Supra Tom. 1. pag. 300.

Joan-

Joannes de Burgo, ſcriptor *pupillæ oculi*. Supra Tom. 1. pag. 304.

Joannes Burgenſis, ſive *Petroburgenſis Abbas*. Supra pag. 46. & Tom. 1. pag. 104. 304. Vide etiam infra *Joannes de Caleto*.

Joannes Burgundio, ſupra, *Burgundio*.

Joannes Burienſis, *de Bury*. Supra *Bury*, Tom. 1. pag. 307.

Joannes Burlæus, Anglus, Carmelita & Theologus obiit Stanfordiæ in Comitatu Lincolnienſi, A. 1333. Laudatur a Lelando cap. 378. Scripſit in *Porphyrii* quinque voces, in *Ariſtotelem*, in ſex principia *Gilberti Porretani*, & in *Petri Lombardi* IV. libros ſententiarum. Vide Baleum X. 71. & Pitſeum p. 428. De aliis Burlæis *Adamo* & *Gvaltero*, ſupra T. 1. pag. 306. ſeq.

Joannes Buſchus ſupra *Buſchius*, Tom. 1. pag. 308.

Joannis Caballini de Cerronibus de Urbe, Apoſtolicæ Sedis Scriptoris, *libri X. de virtutibus & dotibus Romanorum*, MSti fuere in Codice membranaceo Bibliothecæ Gudianæ, qui in Gvelpherbytanam cum aliis, ut ſpero, tranſiit. Extrema pagina hanc referebat notam: *Quicunque hujus opuſculi & opificis tantillum deleverit, & ſibi uſurpare præſumſerit, cum Anna & Caipha pœnas referat infernales*. Vide Catalogum illius Bibliothecæ pag. 567.

Joannes Cacheng Poſſevino & aliis, Altamuræ *Chachengda*, Jacobo Quetif *Cochinger*, Friburgenſis Ord. Præd. circa A. 1350. Scripſit *Lectiones in Epiſtolam ad Romanos*, de quibus laudatus Quetif Tom. 1. pag. 632. ſeq. Tractatum *de quarta funerali*, & alterum *de Contractibus*.

Joannes Cæſarauguſtanus poſt Maximum, Iſidoro cap. 33. laudatum, Epiſcopus ab A. 615. uſque ad A. 627. quo frater Braulio (de quo ſupra Tom. 1. pag. 743.) illi ſucceſſit. Ildefonſo cap. 6. teſte *in Eccleſiaſticis officiis quædam eleganter & ſono & oratione compoſuit*: hoc eſt, ut interpretatur Nic. Antonius T. 1. Bibl. vet. Hiſpan. p. 275. non ſolum ſcripſit, ſed & muſicam modulationem addidit. *Annotavit inter hæc inquirendæ Paſchalis ſolemnitatis tam ſubtile atque utile argumentum, ut lectori & brevitas contracta, & veritas placeat patefacta*: compoſitis ſcilicet Canonibus Paſchalibus, quoniam diverſa obſervantia laterculorum Paſchalis feſtivitatis errorem interdum parturiebat, ut ex Concilii Toletani IV. can. 5. notatum ab eodem Antonio.

Joannes Cairleon Anglus, cujus *tabulas de rebus Aſtronomicis* Londini A. 1482. ſcriptas laudat Lelandus cap. 581.

Joannes Calderinus, JCtus, ſupra Tom. 1. pag. 321.

Joannes Caligator, Lovanienſis, poeta circa A. 1358. ſcriptor Carminis epici de *vita & paſſione SS. Apoſtolorum Petri & Pauli*. Incip. *Roma caput Mundi primo paſtore beata*. Ejuſdem librum *de inſtitutione Principis* ad Wenceslaum Ducem, memorat Valerius Andreas pag. 475. Bibl. Belgic.

Joannes a Calviſano ſive *Calviſanus* in diœceſi Brixienſi Ord. Præd. circa Annum 1481. ſcripſit *librum precum piarum collectarum ex SS. Patribus*, & *aliis quorum uſus eſt in Eccleſia*. MStum Neapoli memorat Poſſevinus, & Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 902.

Joannes e Cambico, aliis *de Zambaco*, rectius *de Tambaco* ſive *Dambach*, oppido Alſatiæ non longe ab Argentina, Ord. Præd. Magiſter & Profeſſor ſacræ Theologiæ defunctus A. 1372. æt. 84. Ejus opus *de Conſolatione Theologiæ* libris XV. quod in exilio circa A. 1366. ſcripſit, *ab impugnatoribus juſtitiæ pariter & obedientiæ S. Romanæ Eccleſiæ ejectus*, prodiit A. 1466. fol. Cætera ſcripta ſunt: *Exhortatio ad Carolum IV. Romanorum & Boemiæ Regem*, ut a Pontifice obtineat generalem abſolutionem a ſententiis & pœnis proceſſuum vulgatorum: & ut cum irregularibus diſpenſetur, atque ut per novam conſtitutionem ſanciatur, quod nullum interdictum generaliter latum ab homine vel a jure, antequam ſit publicatum

per

per denunciationem, neceſſario ſit ſervandum, & excommunicationis, ſuſpenſionis & interdicti Sententiam incidens generalem, ſit vitandus de neceſſitate, quouſque ipſius nominatim fuerit denunciato ſubſequuta. MS. in Bibl. Cæſarea. *De ſenſibilibus deliciis Paradiſi*. *De culpa & Gratia*. *De amore Virtutum*. *De ingrato commodo Sacerdotum*. *De quantitate indulgentiarum*. *De proprietate mendicantium*. *De privilegiis exemtorum circa interdictum*. *De moderatione quartæ funeralium*. *De Simonia clauſtralium*. *De redemtionibus* ſeu reemtionibus. *Directorium Confeſſorum*. *De præconiis S. Joannis Evangeliſtæ*. Vide Jacob. Quetif Tom. 1. pag. 667. ſeq.

Joannes Campenſis Friſo Carmelita circa A. 1404. ſcripſit *Artium ſummulas*. *Quodlibeta* & *in quatuor libros ſententiarum*. Vide Poſſevinum, & Alegrium pag. 325.

Joannes Campſenus, aliis *Campſcenus*, *Campſon*, & corrupte *Canſcon* Anglus ex eodem Carmelitarum Ordine circa A. 1341. Hujus nihil aliud a Trithemio cap. 695. atque deinde ab aliis referri video quam *Sermones de tempore & de Sanctis*.

Joannes Campus bellus ſive *Cambellus* ex Argadiæ ſive Argatheliæ Comitibus, Scotus nobilis circa A. 1270. ſcriptor hiſtoriæ Scoticæ, quam in ſua ſequitur Hector Boethius. Vide Voſſium p. 787.

Joannes Canales, Ferrarienſis, Ord. Minor. circa A. 1450. Ejus *de cœleſti vita: de natura animæ ejuſque immortalitate, de Paradiſo & felicitate animæ, de Inferno & animæ cruciatu* prodiere Venetiis 1494. fol. Vide Waddingum pag. 195.

Joannes Candelarius ſive *Chandler* Anglus familiaris Thomæ Becchingthono, Epiſcopo Bathonenſi & Wellenſi circa A. 1460. de quo Lelandus cap. 564. Baleus VIII. 26. & Pitſeus pag. 651. ſeq. Scripſit *de ſtatu humanæ naturæ*. Orationes *de laudibus Fontanenſis & Badunenſis urbis* (Wells & Bath.) De rebus a *Gvilelmo Perotto*, alias *Vichamo*, Epiſcopo Ventano ſive Wintonienſi geſtis libellos aliquot. Orationem qua reſpondet Orationi primæ *Cornelii Vitellii*, Prælectoris in novo Collegio Oxonii. *De laudibus Thomæ Beckingtoni*. *Epiſtolas*.

Joannes cognomento *Canonicus*, ex Auguſtinianorum Ordine, Anglus, circa A. 1250. ſcriptor *Poematum* & *Vaticiniorum*, de quo Pitſeus p. 324. * Neſcio quis nam ſit Joannes ille Canonicus, quem Lucas Olchinenſis in literis præmiſſis Confeſſionali F. Hieronymi Savonarolæ eo curante impreſſo Ven. 1520. ſcribit ſe eadem diligentia curatum opus impreſſioni tradidiſſe: *Suſcipe Reverendiſſime Domine F. Hieronymum ea fronte, qua Joannem Canonicum tibi a me dicatum excepiſti*. Facile tamen ille eſt Joannes Canonicus Scoti diſcipulus, de quo hic Fabricius.

Joannes Canon, ſive *Canonicus* Anglus, Joannis Scoti diſcipulus Pariſiis, Ord. Minor. circa A. 1320. ſcripſit *Lecturam Sententiarum*, *Lecturas Magiſtrales*, *Quæſtiones Dialecticæ*, *Diſputationes Ordinarias* & *in Ariſtotelis Phyſica*. Vide Trithemium cap. 566. & Baleum V. 3.

Joannes Canonicus itidem Anglus a duobus prioribus diverſus, quem Matthæus Paris teſtatur diem obiiſſe Anno 1257. Voſſius autem p. 475. notat famam ſibi paraſſe ſcripta hiſtoria belli, quod inter Gallos & Flandros geſtum fuit temporibus Margaritæ, Flandriæ Comitiſſæ.

Joannes Canonicus Urbevetanus (Orvieto) in Hetruria, ſcriptor coævus vitæ *S. Petri Parentii* Martyris Anno 1199. occiſi, quam Papebrochius edidit cum notis T. V. Act. Sanctor. Maji. 21. p. 86. 97.

Joannes Cantianus relicta patria Canonicus Andegavenſis, denique in Angliam reverſus Ordini Minorum ſe addixit A. 1247. ſcriptis *Rubricis* ſive *libris duobus de Caſibus Juris*, idem enim opus videtur apud Lelandum cap. 278. licet Baleus IV. 8. & Pitſeus pag. 320. diſtinguant.

Joan-

Joannes Capella, ſcriptor *Vitæ S. Gervini* Abbatis Ord. Bened. Centulenſis in Pontivo Belgicæ ſecundæ, defuncti A. 1073. Exſtat in Actis Sanctor. Tom. 1. Martii 3. pag. 283. 288. cum notis Henſchenii.

Joannes Capgravius ſive *Capogrevus*, ſupra Tom. 1. pag. 331.

Joannes Capiſtranus, ſupra Tom. 1. pag. ibid.

Joannes Capnio infra *Reuchlinus*.

Joanes Capreolus ſupra, *Capreolus*.

Joannes de Capua. Supra Tom. 1. pag. 332.

Joanes Capuanus alter, infra *Joannes Caſinenſis* Abbas.

Joannes e Carcaſſona Narbonenſis Gallus, Auguſtinianus circa A. 1350. Scripſit *in Evangelia*, & *de vita ſolitaria* librum & *Epiſtolas* & *Conciones*. Vide Philippi Elſſii encomiaſticon Auguſtinianum pag. 350.

Joannes de Cardailbaco ſive *de Cardalhaco*, Archiepiſcopus Toloſanus ab A. 1378. ad Annum 1390. Vide ſupra T. 1. pag. 333. De ejus *Sermonibus* MSS. Pelheſtrius in libro, reflexions Critiques ſur les eſſais de litterature p. 69. ſeq.

Joannes R. E. *Cardinalis*. Vide *Joannes Amelinus*, *Joannes de Caſa nova*. &c.

Joannes cognomento *Cardinalis*, Artium Magiſter, Decretorum Baccalaureus, & cœtus Magiſtrorum ſtudii Pragenſis Rector: promachus Huſſitarum, cujus *Conſilium de uſu Calicis* in ſacra Cœna extiat apud Bzovium ad A. 1417. n. XVI. Hic eſt apud eundem Bzovium ad A. 1422. n. 3. pag. 622. Joannes Apoſtata, quem ait unum ſolum multiloquio plus apud plebem quam totam Pragam imperio potuiſſe.

Joannes Cario, notiſſimus ſcriptor *Chronici* a Melanchthone retexti auctique, & aucti a genero Melanchthonis Caſp. Peucero, de cujus editionibus & interpretibus dixi in Centifolio Lutherano pag. 796. ſeq. atque accuratius de illo tractare recepit vir celebratiſſimus Eberhardus David Hauberus. Fallitur Langletus du Freſnoy, qui Carionem Magiſtrum ſive Præceptorem Melanchthonis appellat Tom. 3. methodi hiſtoriarum, Gallice in 4. editæ pag. 58. Diem obiit Joannes Cario Berolini A. 1538. poſtquam Doctore eo in Aſtronomica ſcientia uſus fuiſſet glorioſiſſ. Elector Brandenburgicus Joachimus I. atque ipſe Cario Mathematicas diſciplinas docuiſſet in Academia Francofurtenſi Viadrina.

Joannes Carmeſſonus a Cangio traditur ſcripſiſſe *vitam S. Petri Thomæ* ſive *Thomaſii* Carmelitæ, Archiepiſcopi Cretenſis qui ab Urbano V. creatus Patriarcha CPolitanus obiit Martyr A. 1366. Sed vita hujus Thomaſii edita Antverp. 1659. 8. repetitaque cum Godfr. Henſchenii notis in Actis Sanctorum 29. Januar. Tom. 2. pag. 995. auctorem habet *Philippum Mazerium*, coævum ſcriptorem, Cancellarium regni Cypri.

Joannes Carnotenſis, infra *Joannes Sariſberienſis*.

Joannes Carolus, Florentinus, Ord. Præd. ſupra Tom. 1. pag. 352.

Joanes Carthuſienſis ex Monaſterio Portarum circa An. 1150. cujus *Epiſtolas quinque* (cum *Gvigone* de quo ſupra) vulgavit Petrus Franciſcus Chifletius S. J. Divione 1657. 8. unde recuſæ ſunt in Bibl. Patrum Lugd. Tom. XXIV. pag. 1506. 1518. Ex his ſecunda & tertia eſt *de modo orandi*.

Joannes Carthuſianus, cujus liber *Noſce te* prodiit Venet. 1480. & Heidelbergæ 1489. Vide Poſſevinum.

Joannes de Caſa nova Aragonius Ord. Præd. Barcinone ab A. 1403. & ex Epiſcopo Elnenſi in Catalonia, denique R. E. Cardinalis ab A. 1430. ad 1430. ſcripſit tempore Concilii Baſileenſis *de poteſtate Papæ ſupra Concilium*. Vide Alphonſum Ciacconium de vitis Cardinalium, Nic. Antonium Bibl. vet. Hiſpanæ X. 4. Tom. 2. pag. 155. & Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 791.

Joannes Abbas *Caſinenſis*, ſive poſt Cœ-

Cœnobium Caſinenſe a Saracenis vaſtatum Capuanus, defunctus A. 934. Præter *Chronicon de calamitatibus Cœnobii Caſinenſis*, quo uſum Leonem Oſtienſem ſupra pag. 46. jam notare me memini, ſcripſit *Chronicon* alterum *poſtremorum Comitum Capuæ*, quod editum ab Antonio Caracciolo, inter quatuor antiquos Chronologos, Neapoli 1626. 4. & a Camillo Peregrino, in hiſtoria Principum Langobardorum, Neapoli 1643. 4. pag. 122. unde recuſum Tom. 2. Muratorii, & tomo nono theſauri ſcriptorum Italiæ Burmanniani, ſpuriis quibuſdam rejectis. Vide Jo. Baptiſtam Marum ad cap. XV. Petri Diaconi de viris illuſtribus Caſinenſibus.

Joannes Caſſianus, ſupra Tom. 1. pag. 355.

Joannes Caſtellæ & *Legionis* Rex defunctus A. 1379. cujus vita & acta atque Epiſtolæ pro Clemente VII. in cauſa ſchiſmatis adverſus Urbanum VI. leguntur apud Baluzium de Papis Avenionenſibus Tom. 1. pag. 493. ſeq. & pag. 1281. 1295. atque inde apud Oudinum Tom. 3. pag. 1200. ſeq.

Joannes Caſtellenſis in diœceſi Germaniæ Aichſtadienſi ſive Eyſtetenſi Monachus Ord. Bened. circa An. 1390. & 1400. ſcripſit *Compendium Bibliorum* & libros duos *in Regulam S. Benedicti*. *Sermones XLII. de paſſione Domini*. *Sermones de tempore & de Sanctis*, *Epiſtolas*. Vide Trithemium c. 669. de S. E. & illuſtr. Benedictin. II. 135. Eyſengreinium pag. 153. Poſſevinum &c.

Joannes Caxtonus Anglus, Ord. Minor. cujus *Summa Confeſſionum* memoratur a Piſeo pag. 871. nec plura Waddingus pag. 199.

Joannes de Ceccano, ſupra *Foſſæ novæ Chronicon* Tom. 2. pag. 182.

Joannes de Cermenate, Notarius Mediolanenſis adhuc ſuperſtes A. 1330. cujus *Hiſtoria de ſitu, origine & cultoribus Ambroſianæ urbis* ſive Mediolani, *ac de Mediolanenſium geſtis* ſub imperio Henrici VII. ab A. 1307. ad 1313. edita a laudatiſſimo Muratorio Tom. 2. anecdot. Latin. Mediolani 1698. 4. pag. 31. 111. inde recuſa in tomo nono theſauri ſcriptorum Italiæ Mediolanenſis pag. 1221. & in tomo quarto theſauri Grævio Burmanniani pag. 55.

Joannes Chandler, ſupra *Joannes Candelarius*.

Joannes Charlerius. Supra *Gerſon*. T. 3. pag. 49.

Joannes Chelmeſtonus Anglus Carmelita, Theologus Oxonienſis circa A. 1290. ſcripſit *Quæſtiones ordinarias*, *Determinationes Theologicas* (non *Logicales* ut apud Alegrium pag. 274.) *Quodlibeta*, *Lecturas Scholaſticas*, *Sermones* & *Collationes*. Vide Baleum IV. 57. Piſeum pag. 372.

Joannes Chenningaulus Anglus Carmelita defunctus Nordovici A. 1451. Hujus *Paſchales Conciones* memorat Lelandus cap. 562.

Joannes Chiemenſis in Carniola Epiſcopus ſcripſit A. 1519. librum non indignum lectu qui inſcribitur *Onus Eccleſiæ* editum Landshutæ 1524. Colon. 1531. fol. & A. 1620. 4. ex quo Flacius in Catalogo teſtium veritatis Jo. Wolfius in Lectionibus memorabilibus Tom. 2. p. 104. & Clariſſ. Struvius in Bibliotheca antiqua Tom. 1. pag. 201. ſeq. 315. ſeq.

Joannes Chillingvvorthus, ſive ut Lelando cap. 559. *Chillenvorthus*, Baleo VI. 10. *Killingvvorth* Anglus Maridunenſis, Medicus & Mathematicus circa A. 1360. Scripſit *Arithmeticum opus*, *Algoriſmum*, *Canones & Tabulas Aſtronomicas*. *De judicio Aſtronomiæ*. *De crepuſculis*. *De Adſcenſionibus nubium*. Vide Piſeum p. 489. ſeq. *Hujus*, inquit Lelandus, *induſtriam imitati ſunt Cervinus Hartæus*, *Curio*, *Joannes Stacius*, & *Blachæus*, *Maridunenſes omnes*, *Matheſeos admiratores & amatores certe maximi omnes*.

Joannes Chilmarcus ſive *Chilmarcius*, *Chylmarke*, Maridunenſis & ipſe Anglus Mathematicus circa A. 1390. Ejus *de Elementorum accidentiis* librum laudat Lelandus cap. 458. Sed apud Baleum

leum VI. 99. & Pitſeum pag. 547. diverſa ejus ſcripta ſunt: unum *de accidentibus planetarum*, & *de Elementorum accidentibus*, & alterum *de elementorum actione*. His libros *de motu*, *de alteratione*, & *de augmentatione* Baleus adjungit: Pitſeus etiam *opuſcula Logica*.

Joannes e Chiniveto Gallus Carmelita & Theologus Metenſis circa A. 1340. ſcripſit *Speculum inſtitutionis Ordinis ſui*, *Sermones* de tempore, de Sanctis & Quadrageſimales. Vide Poſſevinum e Trithemii encomio Carmelitarum.

Joannes Chraft Cambenſis Ord. Præd. qui *Andreæ* Ratisbonenſis Chronicon interpolavit, continuavitque ab A. 1443. ad 1490. Exſtat in Jo. Georgii Eccardi Corpore ſcriptorum medii ævi Tom. 1. p. 1931. 2176.

Joannes Chreſtonus, aliis *Craſtonus*, *Creſtonus* & vitioſe *Groslotius*, Placentinus Carmelita circa A. 1480. 1490. ſcriptor Vocabuliſtæ ſive Lexici Latini Græcique, ſub Theodoro Gaza & Conſtantino Laſcari, editique primum Vincentiæ A. 1483. deinde Regii Lepidi 1497. ut alias editiones prætercam de quibus T. X. Bibl. Græcæ pag. 73. Ejuſdem *Epiſtolas* memorat Alegrius in paradiſo Carmelitici decoris pag. 368. *Pſalterium* Græce & Latine ex ejus recognitione editum Mediolan. 1481. 4. Vide Præf. Editoris.

Joannes Chriſtophorus ſive *Chriſtophori* de Meleberga, Saxo (Eyſengreinio Cangioque Moguntinus) Prior Conventus Mindenſis Ord. Præd. Trithemio c. 495. & aliis, Cangioque A. 1260. Jacobo Quetif autem circa A. 1335. Scripſit Poſtillas *ſuper IV. Evangelia*, *& in Epiſtolas Pauli* univerſas *ſeptemque Canonicas*: Commentarios item *in IV. libros Sententiarum*, nec non *in Ariſtotelis elenchos* & *tres libros de anima*. Vide laudatum Quetif Tom. 1. p. 590.

Joannes Cimeliarcha Eccleſiæ Neapolitanæ, qui circa A. 1260. ſcripſit *Vitam S. Joannis Epiſcopi Neapolitani*, defuncti anno 953. Exſtat in Actis Sanctor. 1. April. Tom. 1. pag. 34.

Joannes Cincinnius Lippienſis, clarus circa A. 1500. 1515. Edidit *vitam S. Lugderi* Saxonum Apoſtoli, de cujus aliis editionibus ſupra in *Alfrido*.

Joannes de Cireya Divionenſis Gallus, Abbas Ciſtercii ab A. 1476. ad 1530. ſcripſit *Collectionem privilegiorum* & *Compendium Sanctorum Ordinis Ciſterc.* editum Divione 1491. De eo videndus Ludovicus Jacobus de ſcriptoribus Cabilonenſibus p. 147. atque Carolus Viſch in Bibl. Ciſterc. qui ejus *exhortationem ad Monachos* exhibet pag. 201. 203. ex Chryſoſtomi Henriquez libro privilegiorum Ordinis, Antvverp. 1630. pag. 241. Apud Viſchium & Warthonum ad Caveum perperam *Joannes de Circyo* hic ſcriptor appellatur.

Joannes Cirita Abbas Tharaucanus S. Joannis de Tharauca Ord. Ciſterc. in Hiſpania, una cum *Guiſcardo* Monacho ſuo A. 1162. in gratiam Alphonſi I. Regis ſcripſit *Regulam militibus Ordinis Aviſii* apud Luſitanos clari, editam una cum duabus ejus *Epiſtolis* a Chryſoſtomo Henriquez in vita Joannis Ciritæ lib. 1. faſciculi ſanctorum Ord. Ciſterc. diſt. 19. Bruxellis 1623. fol. Obiit A. 1164. Vide Carolum Viſchium Bibl. Ord. Ciſterc. pag. 203. Et de Ordine illo Commentarios Academiæ Regiæ Ulyſſiponenſis 30. Jul. A. 1722. Luſitanice editos in fol.

Joannes Clipſton Anglus Carmelita circa A. 1378. Theologus Cantabrigienſis, ſcripſit *in varios ſacros textus*, & *exempla S. Scripturæ*, Poſtillam *in S. Joannis Evangelium*. *Expoſitorium ſacrorum Bibliorum*. *Diſceptationes ſcholaſticas*. *Quæſtiones in Magiſtrum Sententiarum*. *Sermones* per annum & de proprio & de communi Sanctorum. Vide Baleum VI. 56. & Pitſeum pag. 519.

Joannes Cluniacenſis Monachus, Italus idem deinde Abbas, *vitam* Magiſtri ſui *S. Odonis* Abbatis ſecundi Cluniacenſis A. 942. defuncti ſcripſit libris tribus, qui contracti apud Surium 18. Nov. ſed integri in Andreæ du Cheſne Bibl. Cluniacenſi pag. 13. 56. & in Mabil-

lonii Sec. V. Benedictin. pag. 150. Ejuſdem Opuſculum ex Gregorii Magni Moralibus defloratum memorat Mabillonius pag. 123. Muſei Italici.

Joannes Clyn, ſive *Clynne*, Hibernus Monachus Kilkennienſis Ord. Minor. ſcripſit *Annalium Chronicon* a nato Chriſto brevius quidem uſque ad A. 1315. & copioſius inde uſque ad A. 1350. & *de Regibus Anglorum*, ab Hengiſto ad Eduardum III. nec non *de cuſtodiis Provinciarum* ubi de cœnobiis Franciſcanorum & quibuſdam illius Ordinis ſcriptoribus in Britannia & Hibernia: & *Catalogum Sedium Epiſcopalium Angliæ, Scotiæ & Hiberniæ*. Vide Baleum XIV. 95. & Jacob. Waræum lib. 1. de ſcriptoribus Hiberniæ pag. 69.

Joannes Coledunus, infra, *Joannes Coltonus*.

Joannes de Collemedio ex Canonico regulari Iprenſi S. Martini, Archidiaconus Morinenſis, *vitam B. Joannis, Epiſcopi Morinorum* 27. Januar. A. 1130. defuncti ſcripſit nono poſt ejus deceſſum anno. Exſtat cum Bollandi notis in Actis Sanctor. Tom. 2. Januar. pag. 794. 802.

Joannes Collæus ſive *Colley*, Anglus Carmelita circa A. 1440. ſcripſit *de Chriſti paſſione*, *de laudibus Apoſtolorum*, *Epiſtolas* ad diverſos, & *Sermones*. Vide Baleum XII. 60. e Lelando: Pitſeum pag. 629. Alegrium pag. 344.

Joannes Coltonus, Lelando cap. 486. *Coledunus* Anglus Archiepiſcopus Armachanus, a Cangio Baleum & Pitſeum ſecuto refertur ad A. 1410. ſed jam defunctus erat A. 1404. Scripſit librum *de cauſa ſchiſmatis & remedio ejuſdem*, cum Antipapa adverſus Urbanum VI. eſſet electus Clemens VII. Vide Baleum VII. 31. & Pitſeum pag. 587. Jacobi Waræi Hiberniam ſacram pag. 22. qui *Conſtitutionum Provincialium* ab eo promulgatarum partem ſupereſſe teſtatur.

Joannis Columbarienſis Chronicon citatur a Petro de Pruſſia in vita Alberti Magni. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 494. de ſcriptoribus Ord. Præd.

Joannes de Columna Romanus, cujus *Chronicon* ſive Mare hiſtoriarum libris X. ab initio Mundi uſque ad tempus ſuum A. C. 1250. laudat Antoninus Florentinus tit. 23. ſummæ hiſt. cap. XI. §. 2. Tom. 3. pag. 681. De eo ſupra, *Columna*, Tom. 1. pag. 404. Alius *Joannes de Columna* R. E. Cardinalis ab A. 1327. ad 1347. ad quem Petrarcha ſcripſit Epiſtolam conſolatoriam ſuper obitu Stephani fratris ejus F. Jacobi Columnæ. Vide Sandii animadverſiones ad Voſſium pag. 171.

Joannes Cominus ſeu *Cuminus* (Comyn) Archiepiſcopus Dublinenſis in Hibernia ab A. 1182. ad 1212. & teſte Girardo Cambrenſi Presbyter Cardinalis. Præter Canones in Concilio Dublinenſi A. 1185. promulgatos approbatoſque a Papa Urbano III. ſcripſit Epiſtolas ad Pontifices alioſque diverſos, quas in Bibliotheca Pauli Petavii Pariſiis vidiſſe ſe Thomas Demſterus eſt teſtatus. Vide Jac. Waræum lib. 2. de ſcriptoribus Hiberniæ p. 118. ſeq. & in Hibernia ſacra pag. 106.

Joannes e Condeto, Hannonienſis, Carmelita Cœnobii Valencenarum circa A. 1380. Scripſit *in Canonicam Epiſtolam S. Joannis*, Lecturam *in quatuor libros Sententiarum* & *Sermones* de tempore ac de Sanctis. Hæc Poſſevinus: nec plura de eo Alegrius p. 312. ſeq.

Joannes Conſobrinus Ulyſſiponenſis Carmelita circa A. 1475. ut eſt apud Trithemium cap. 867. *in declamandis* ſermonibus *ad populum celeberrimæ opinionis, contra inimicos Fidei primum in Anglia ac deinde in Portugallia magnos & efficaces latratus dedit*. Ejus liber *de juſtitia commutativa*, *arte campſoria ac alearum ludo* prodiit Pariſ. 1496. 8. Vide Nic. Antonium Tom. 2. Bibl. vet. Hiſpan. pag. 227.

Joannes Conſtablius Anglus ſub Henrico VIII. Rhetor & Poeta cujus *Epigrammata* aliaque *Carmina*, & liber cui titulus: *Querela veritatis*, a Pitſeo pag. 871. memorantur, ex Balei IX. 23.

Joannes Conſtantienſis, circa A. 1120. ſcri-

ſcripſit *de computo Eccleſiaſtico*. Præfatio ad Gaufridum Abbatem, Richardum Priorem & Monachos Savignienſes exſtat in Edmundi Martene Tom. 1. anecdotorum pag. 362. ſeq.

Joannes de Cornazanis Ord. Præd. ſcripſit Latine *Hiſtoriam Parmenſem*. Sed in celeberrimi Muratorii tomo XII. theſauri ſcriptorum Italiæ tantum Italice occurrunt fragmenta ab An. 1301. ad 1355.

Magiſter *Joannes Cornubienſis* Anglus Theologus circa An. 1170. ſcripſit, ſi Poſſevinum audimus, *ad Eulogium de homine aſſumto*. Sed titulus libri eſt *Eulogium*, ſcripti ad Alexandrum III. Papam, in quo contra Abailardum & Petrum Lombardum (*a*) diſputat, docetque *quod Chriſtus ſit aliquis homo* ſive ſecundum humanam naturam ſit aliquid, verus nempe homo ex anima rationali & humana carne ſubſiſtens: qua de controverſia conferre juvabit Petavium lib. V. de incarnatione Verbi cap. 6. 7. 8. 9. & Cancellarium Wirtenbergicum Pfaffium libro de imperſonalitate & perpetuitate humanæ Chriſti naturæ, Tubing. 1722. 4. atque Edmundi Martene admonitionem præviam Joannis Cornubienſis eulogio præmiſſam, qui illud primus in lucem edidit Tom. V. anecdotorum pag. 1657. 1702. Pariſ. 1717. fol. In MS. Codice Bibl. Baliolenſis Oxon. teſte Caveo inſcribitur: *diſcuſſio ſuper Philoſophia & hæreſibus*. Bis autem de hoc argumento ſcripſiſſe, Joannes noſter cognoſcitur, ſemel brevius, quod inter Hugonis Victorini ſcripta Tom. 3. pag. 68. legitur ſub titulo *Apologiæ de Verbo incarnato*. Vide Oudinum Tom. 2. pag. 1157. & 1530. deinde prolixius quod ab Edmundo vulgatum jam dixi. Cætera ejus ſcripta laudantur: *Summa, qualiter fiat Sacramentum Altaris per virtutem S. Crucis, & de ſeptem Canonibus ſive Ordinibus Miſſæ*, MS. Cantabrigiæ. [Etiam hoc ſcriptum exſtare editum inter Hugonis Victorini Opera T. 3. p. 399. ſeq. Vide iterum Oudinum Tom. 2. p. 1531. *Commentarii in plura S. Scripturarum. Diſceptationes. Epiſtolæ ad diverſos*. Vide Lelandum cap. 200. Baleum III. 6. Pitſeum pag. 236. ſeq.

Joannes Cornubius (Horneby) Prior Carmelitarum Boſtonienſium ſive Botolphoduni in Hollandia. Vide Lelandum c. 409. qui laudat ejus librum *pro Carmelitis* contra *Joannem Stochium* Dominicanum, & præterea *ſacras Conciones*, & *Quæſtiones* quibus illa applauſit ætas.

Joannes Cremenſis eruditus & eloquens Presbyter in Synodo Remenſi A. 1119. Vide Ordericum Vitalem lib. XII. pag. 860. 862. 863.

Joannes Creſcius ſive *Creſſæus*, *Creſſe*, Anglus, Doctor Oxonienſis & Prior S. Bortulfi, Carmelita, qui A. 1450. diem obiit. Scripſit *de laudibus B. Mariæ Virginis aſſumtæ* & *homilias per annum*. Vide Baleum XII. 81. ex Lelando, e quo Pitſeus pag. 642. Alegrius pag. 349. &c.

Joannes de Dacia, cujus *ſummam Grammaticalem* MS. memorat Sanderus pag. 204. Bibl. Belgicæ, una cum *commentario in minus Volumen*: & pag. 195. ejuſdem *Philoſophiam*.

Magiſter *Joannes* cognomento *Dalich*, Prædicator apud Leodium, quem laudat Albericus ad A. 1195. p. 406. & ejus *ſermones per anni circulum*, atque in Pſalm. XXV. *ad Te levavi animam meam*.

Joannes Danck, ſupra, *Danck*.
Joannes Daſtinus, ſupra, *Daſtinus*.
Joannes Datus, ſupra, *Datus*.
Joannes Dechtus, ſupra, *Dechtus*.
Joannes Dedecius, ſupra, *Dedecius*.
Joannes Deirus, ſupra, *Deirus*.
Joannes de Deo, ſupra, *Deo*.

Joannes Derlingtonus ſive *de Derlingtonia* (Lelando cap. 291. *Durolendunus*) Anglus, Ord. Præd. Archiepiſcopus ab

(*a*) Lelandus de ſcriptoribus Britannicis p. 227. *Eulogium a Joanne ſcriptum cauſa inimicitiæ magna fuit inter eum & Petrum Longobardum Theologum inſignem; cujus & adhuc penes me exſtat a*pologia *quæ Eulogie Coriniani accurate, ſevere & acute reſpondet, & veluti cum hoſte de triumpho ambitioſe miles veteranus contendit*.

A. 1279. ab 1284. Dublinenſis. Vide Jacobum Waræum iu Hibernia ſacra p. 109. Baleum IV. 56. Pitſeum pag. 364. & Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 395. ſeq. Inter lucubrationes ejus, præter *diſceptationum ſcholaſticarum* Volumen & *Sermones* ad utrumque ſtatum, Clerum populumque, celebratæ inprimis *Concordantiæ Bibliorum*, quæ *magnæ* vel etiam *Anglicanæ* appellari conſueverunt. Confer ſi placet quæ ſupra in *Conrado* Halberſtadienſi.

Joannes Deſtigius, ſupra, *Deſtigius*.

Joannes Diaconus Caſinenſis, cujus *verſus in laudes S. Virginis Mariæ* laudat Petrus Diaconus cap. 38.

Joannes Diaconus Hiſpanus, Madritenſis qui ſeculo XIV. ſcripſit *Vitam S. Iſidori Agricolæ* Madritenſis editam a Joanne Tamajo Volumine 3. Martyrologii Hiſpaniæ XV. Martii & in Actis Sanctor. Tom. 3. Maji 15. pag. 514. ut Jacobi Bledæ verſionem Hiſpanicam, Madriti 1623. 4. editam cum additionibus omittam. Vide Nicolai Antonii Bibl. Hiſpanam veterem Tom. 2. pag. 65. Alius *Joannes Diaconus* Hiſpanus junior cujus exſtat *Flos Decretorum*.

Joannes Diaconus S. Januarii, juſſu Joannis, Abbatis S. Severini circa A. 920. tempore Joannis Epiſcopi Cumani & translationis reliquiarum Soſii Miſeno Neapolim factæ ſcripſit *certamen Martyris*, *Soſii Diaconi* Miſenatenſium in Campania ſub Diocletiano paſſi, *Januariique Epiſcopi Beneventani & ſociorum ejus* vulgatum a Surio ad 23. Sept. In præfatione, alia tyrocinii ſui opuſcula commemorat, quibus aliquantiſper juvenilem animum, charitatis ſit viſus imperio exercuiſſe.

Joannes Diaconus Neapolitanus circa A. 903. auctor *Chronici Epiſcoporum Neapolitanorum* uſque ad Annum 872. exſtat in Clariſſ. Muratorii ſcriptoribus rerum Italicarum tomo VI. ſive tomi primi parte 2. pag. 287. Ejuſdem *Vita Joannis Epiſcopi Neapolitani* An. 853. defuncti, in Actis Sanctor. T. 1. April. 1. p. 32. ſeq. *Martyrium S. Procopii* Epiſcopi Tauromenitani ejuſque ſociorum A. 903. cum animadverſionibus Octaviani Cajetani S. I. in ejus tomo II. Sanctorum Siculorum p. 6. Panormi 1657. fol. & in Jo. Baptiſtæ Caruſii Bibl. Hiſtorica Siciliæ, tomo I. ibid. 1720. fol. p. 19. & in laudati Muratorii theſauro ſcriptorum Italiæ T. 1. parte 2. p. 267. *Hiſtoria translationis reliquiarum S. Severini Noricorum Apoſtoli*, cum notis Bollandi in Actis Sanctor. Tom. 1. Januarii 7. pag. 1098. 1103. *Martyrium XL. Sanctorum Sebaſtenorum* ſub Licinio, cujus ſcriptor Græcus, Evodius ut videtur Cæſarœnſis, Joanne Diacono interprete, in iiſdem Actis T. 2. Martii 10. pag. 22. 25. ex edit. Gerardi Voſſii, ad Gregorii Thaumaturgi calcem.

Joannes Eccleſiæ Romanæ *Diaconus* Anonymus Mellicenſis cap. 60. Archidiaconus, *defunctus ante* Annum 882. In hujus gratiam Anaſtaſius Bibliothecarius Chronographiam tripertitam ex Nicephoro CPol. Georgio Syncello & Theophane Græcis ſcriptoribus Latine verſam, atque inter ſcriptores Hiſtoriæ Byzantinæ nuper recuſam Venetiis: tum Collectanea a Sirmondo edita digeſſit, eaque illi dicavit: *Cariſſimo fratri Joanni, digno Chriſti Levitæ, Anaſtaſius exiguus in Domino Salutem. Eccleſiaſticam ſcripturæ ad multorum inſtructionem hiſtoriam induſtriæ tuæ promiſeram ex Græco me tibi ſermone quædam in Latinum vecturum eloquium.* (*a*) Illa Joannis *hiſtoria Eccleſiaſtica* hodie non exſtat quod ſciam, niſi *hiſtoriæ Miſcellæ* auctorem Joannem, non *Paulum Diaconum* eſſe cum Ciacconio dicamus. Vide Voſſium pag. 292. *Geſta Clementis I. Papæ* Martyris, quæ ut ſcriberet a Gauderico Velitrenſi Epiſcopo rogatum Joannem teſtatur Sigebertus cap. 106. de S. E. ſervari MSta in Bibl. Caſinenſi ſcribit Joannes Baptiſta Marus in notis ad Petrum Diaconum cap. 38. Sed a Mabillonio Tom. 1. Muſei Italici parte 2. pag. 78. vulgata eſt *Gauderici* E-

pi-

(*a*) Tom. 3. Opp. Sirmondi pag. 467.

piſtola ad Joannem VIII. Papam, ex qua conſtat Joannem Diaconum geſtis Clementis deſcribendis immortuum fuiſſe, & Gaudericum uſum affecta Joannis Diaconi lucubratione, libris tribus geſta Clementis conſignaſſe. *Hujus rei gratia*, inquit, *quendam olim* Joannem Diaconum *cognomento* Hymonidem *virum peritiſſimum poſtulavi, quia multa legerat, pauca ex iis ad ædificationem multorum colligere, & quæ forte nonnullis comperta non erant, ipſe relegens breviter referare. Quod ille meis precibus, humiliter ſatisfaciens, cœpit quidem a genealogia ejus perſtingere, & quæ legerat vel expertus fuerat, liquido coarctare. Sed quo minus ad concluſionem hujus opuſculi ſcriptitans perveniſſet, hunc Dominus ab hoc ſeculo, morte, quam ipſe permiſit, præventum ad æternam quietem vocavit. Cujus ego pediſſequus adſpirante Deo exſiſtens, hoc quod deerat, non tam ſtrenue quam devote collegi, & in tribus libris conglutinans ordinavi. In primo ſiquidem libro Clementis genus, patriam, nativitatem, inſtitutionem, propoſitum, vitam, converſionem, & qualitatem recognitionis ejus innuimus. In ſecundo vero, Deo auxiliante, profunditatem doctrinæ, dignitatem Epiſcopalis apicis, auctoritatem ſingularis Pontificatus & audaciam contra idola ſophiſtice diſputantis ſubdidimus. At in tertio, miraculorum prodigia, exſulationis anguſtias, martyrii laureas, reverſiones ejus ad propriam ſedem poſt plurimos annos & miracula colligere procuravimus* &c. Lucem præterea vidit ejuſdem Mabillonii beneficio Tom. I. muſei Italici parte 2. pag. 69. 76. *Epiſtola* Joannis Diaconi ad *Senarium* virum illuſtrem *de variis ritibus ad Baptiſmum pertinentibus, & aliis obſervatione dignis*. Exſtat præterea eidem laudata Sigeberto etiam in Chronico, & Anonymo Mellicenſi, & Trithemio cap. 278. *Vita Gregorii I.* Papæ libris IV. ad Joannem Papam VII. (ſive VIII. potius, qui præfuit ab A. 872. ad 882.) Eam Joanni octavo præter rem tribuerunt Volaterranus, Platina, Lipomannus. Edita eſt tum a Surio 12. Martii, tum in Gregorii M. Operum editionibus, ut in noviſſima Tom. 4. & in Mabillonii Sec. I. Benedictin. pag. 398. & in Actis Sanctorum T. 2. Martii pag. 137. 211. cum notis Henſchenii. *Commentarium* ſeu expoſitionem brevem, *in Heptateuchum* ſive in Pentateuchum Moſis & in libros Joſuæ atque Judicum MS. evolvit Mabillonius pag. 77. ex ſententiis Patrum, Auguſtini & Hieronymi paſſim, Origenis, Euſebii ex quæſtionibus Pentateuchi, *Victoris*, *Capuæ Epiſcopi* ex libello ſuo Reticulo vel de Arca Noe, *item* ex libro Paradiſi *: tum* ex ſcholiis Diodori Tarſenſis Epiſcopi; *ad hæc* ex ſermone ſancti Baſilii de dogmatibus *apud eundem Victorem ; Ambroſii* ex tribus libris Officiorum, & ex libro de martyrio Agricolæ & Vitalis; & *Hilarii* ex libro quinto de Fide; *ac denique Papati ſeu Pacati* contra Porphyrium. Hic Commentarius ſub Joannis Diaconi nomine habetur MStus in Bibl. S. Germani de Pratis, recte ad Diaconum hunc Romanæ Eccleſiæ refertur, quia locum ex ea proferens Lupus Ferrarienſis de tribus quæſtionibus pag. 261. Joannem Eccleſiæ Romanæ Diaconum laudat auctorem. Ad quem locum Baluzius *: Hujus eſt ergo expoſitio in Heptateuchum. An vero auctor quoque ſit vitæ S. Gregorii Papæ, non adeo exploratum habetur*. Nullam tamen addidit rationem, quare inſcriptioni & Codicibus MSS. & diſertis Sigeberti aliorumque licet juniorum teſtimoniis fides deneganda ſit. Magis deneganda fides quod huic Joanni cognomen *digitorum* & commentum *Donationis Conſtantinianæ* tribuitur in donatione quæ Sylveſtro Papæ facta ab Othone III. traditur. Vide Marquardi Freheri ad eam notas pag. 20. ſeq. * Epiſtola illa ad Senarium, quam P. Mabillonius Muſæi Italici Tom. I. vulgavit ad alterum plane Joannem multo quam Joannes iſte antiquiorem pertinet, id vero invictis rationibus in diſſertatione de Rebus Liturgicis, præmiſſa Liturgiæ Romanæ veteri Tom. I. col.

col. 31. Cl. Muratorius demonſtrat. Ex ejus enim calculis evincitur recentiorem non fuiſſe ſæculo labente V. Cum Joannes iſte in vivis agebat, dum in Africa Chriſtianæ religionis exercitium liberum vigebat; ait enim: *nunc per Africam fieri dicitur, ut Presbyteri ſacrum Chriſma conficiant*. Conſtat autem labente ſæculo V. Hunnericum Arianum Regem Religionem ſuam eo invexiſſe, nec permiſiſſe, ut Catholici Epiſcopi & Presbyteri ſacra ibi ſua peragerent.

Joannes Diaconus Romanus, baſilicæ Salvatoris Patriarchii Lateranenſis Canonicus circa A. 1270. ad Alexandrum III. Pontificem ſcripſit *de Eccleſia Romana Lateranenſi*, librum quem præcepto Joannis Prioris & fratrum ejuſdem Eccleſiæ ait ſe de ſanctis ſanctorum ex archivo renovaſſe. Edidit Mabillonius in appendice ad libellos Ordinis Romani, Tom. 2. muſei Italici pag. 560. 576. Confer, ubi lubebit, Oudinum Tom. 2. pag. 1548.

Joannes Diaconus & Canonicus Veronenſis *Hiſtoriam* condidit *a Julio Cæſare uſque ad Henricum VII.* Lucemburgenſem, qui imperitavit ab A. 1308. ad 1314. Notitiam hujus operis Voſſius pag. 504. teſtatur ſe repeériſſe in indiculo ſcriptorum Veronenſium, exarato ab Alexandro Beccello, Cancellario Veronenſi. * De authore hoc ſolide ac erudite differit Cl. Hieronymus Tartarotti in opuſculo: *Relazione di un Manoſcritto dell' Iſtoria di Giovanni Diacono* legendo in opuſcul. a P. Calogierà collectis T. 18. p. 135. quo hiſtoriam illam perductam evincit uſque ad An. 1310. licet auctor ad aliquot poſt hæc annos vitam protraxerit. Meminiſſe ejus cenſet Guillelmum Paſtrengum Petrarchæ æqualem in ſuo libro de originibus rerum, quamvis ab illo presbiter & Majoris Eccleſiæ Veronenſis Manſionarius appellatur. Ex hoc ipſo MS. opere, cujus fragmenta idem vir Cl. affert, deducimus ab hoc ipſo ſcriptore confectum fuiſſe aliud opus *de vitis Romanorum Pontificum, ſicuti & hiſtoriam Veteris Teſtamenti*. Alicubi etiam in eadem hiſtoria ſua Joannes agitare ſe conſilium ait ſcribendi *ſpecialem librum de vita Beatiſſimi Patris* (Athanaſii) quod an præſtiterit, ignoramus. Putat Cl. Scipio Maffejus in Tom. 6. operis: *Oſſervazioni letterarie* pag. 200. duos diſtingui oportere Joannes Veronenſes, qui ejuſdem argumenti opus confecerint, quorum alter Diaconus, alter Sacerdos Manſionarium Eccleſiæ majoris egerit, ſed opinionem viri docti diſcutit, & refutat idem Tartarottus in epiſtola ea de re ſcripta legenda in iiſdem opuſculis Tom. 28. pag. 1. &c. Hanc iitem dirimere non vacat.

Joannes de Dictaminibus, Canoniſta cujus *præludium ad forenſium litium Gymnaſia* memorat MS. Sanderus in Bibl. Belgica pag. 177.

Joannes, Dieppurg, infra, *Joannes de Francfordia*.

Joannes Divinus cujus liber *de Doctrina Cordis* MS. in Cœnobio Camberonenſi Ord. Ciſterc. in Hannonia, teſte Sandero Bibl. Belgicæ pag. 359.

Joannes Dlugoſſus. Supra Tom. 2. pag. 40.

Joannis de Dobergos, Plebani, exemplatio Evangeliorum per anni circulum occurrentium, MS. in Bibl. S. Petri hujus Urbis. Vide Staphorſtii Tom. 3. hiſt. Eccleſ. Hamburg. pag. 266.

Joannes Docreus quem circa A. 1318. ſcripſiſſe de vita, paſſione & ſepultura Dionyſii Areopagitæ notat Eyſengreinius, diverſum eſſe non dubito a *Joanne Docxo* Gallo Benedictino, de cujus ſcriptis Poſſevinus: Vixit enim hic poſt A. 1550.

Joannes Dominici de Eugubio, Ord. Præd. circa A. 1290. De cujus *Epiſtola ad Principes Bavariæ de Origine & veritate Sacramenti mirabilis in monte* Andechs *inter alias reliquias requieſcentis* vide Lambecium Tom. 2. pag. 922. 923. Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 704.

Joannes Dominici, de Florentia, Ord. Præd. & ab A. 1408. ad 1419. Presbyter

ter Cardinalis & Archiepiſcopus Raguſinus, de quo Trithemius cap. 731. Acta Sanctor. Tom. 2. Junii pag. 396. Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 768. ſeq. Julius Niger in hiſtoria ſcriptorum Florentinor. pag. 289. ſeq. Ciacconius, Eggs & alii qui de Cardinalibus ſcripſere. Sigiſmundus Ferrarius de rebus Hungaricæ provinciæ Ord. Præd. pag. 156. ſeq. qui ejus *litteras* quas legatus Apoſtolicus A. 1409. de indulgentiis 150. dierum, Eccleſiam B. Virginis de Inſula Danubii, Veſprimienſis diœceſis viſitantibus *ad Sigiſmundum Hungariæ Regem* datas exhibet parte 2. pag. 340. Hunc Magiſtrum ſuum multis celebrat S. Antoninus ſummæ hiſtor. tit. 23. cap. XI. §. 3. Tom. 3. pag. 682. ſeq. Cæteræ ejus lucubrationes ſunt: *In Eccleſiaſten* Lectiones, quas Venetiis Lector habuit. *In Cantici Canticorum cap.* 1. & 2. *In Matthæum* ad Caput XIX. uſque: & *ſuper Magnificat*, copioſus commentarius. *In Pſalmos*. *Itinerarium devotionis*. Sermones XLIV. *de amore Charitatis*, in illud 1. Cor. 13. Si linguis hominum loquar & Angelorum. Idem *Trattato della ſanta carità*. Senis 1513. 4. Venetiis 1524. 1536. 8. Florent. 1595. 8. *De Vita B. Virginis & Eccleſiis ei dicatis Florentiæ* ad Petrum Medicem Coſmi F. libris IV. Carmine. *Quadrageſimalia* plura, in quibus varia loca Scripturarum Evangelii, Epiſtolæ, Pſalmorum & *Epiſtolæ ad Romanos* illuſtravit, neque alium puto Commentarium ejus in Epiſtolam ad Romanos & *ad Corinthios*, quem apud Julium Nigrum memorari video. Dubito etiam de commentario *in Eccleſiaſticum*. Inter alia vero teſte Antonino, *una Quadrageſima Florentiæ in Eccleſia Cathedrali* omnes regulas Juris, *quæ habentur in libro VI. Decretalium, his dietim prædicavit, cum magno concurſu audientium, unam de mane, aliam de ſero, proponendo cum themate Evangelii vel Epiſtolæ concurrentis, admirantibus cunctis*. Tractatus *de conceptione B. Virginis*. *De corpore Chriſti*. *De proprio & de poſſeſſionibus*. *Regula vivendi*. *Sermones* de tempore. De feſtis & de Sanctis. *Vita B. Marcolini, Forolivienſis*. *Epiſtolæ*. *Oratio in funere Boniti Cardinalis*. De Joannis hujus *lucula noctis* vide quæ ſupra Tom. 1. pag. 61.

Joannes Dominici de Narbona Ord. Præd. A. 1323. Avenione abſolvit compendium quo ſecundam ſecundæ S. Thomæ Aquinatis, juſſu Papæ Joannis XXII. abbreviavit. Vide laudatum Quetif T. 1. pag. 558.

Joannes Dominicus Spazzarinus. Infra *Spazzarinus*.

Joannes Dondus, ſive *de Dondis* ab Horologio, Jacobi Dondi Medici F. frater Gabrielis Dondi, Medici: Medicus & ipſe celebris & Philoſophus ac Mathematicus Patavinus, ea fama, ut *Ariſtotelis anima* diceretur. Amicus Franciſci Petrarchæ, qui moriturus quinquaginta ei aureos legavit pro annulo, quem Petrarchæ in memoriam ſemper in digito geſtaret. Obiit Petrarcha A. 1374. 18. Jul. Joannes vero Dondus A. 1380. 5. Cal. Octobr. Vide Scardeonium, Tomaſinum, & Nic. Comneni hiſtoriam Gymnaſii Patavini Tom. 2. pag. 158. Scripſit Volumina tria *Planetarii*, de ratione conſtruendi inſtrumenti quod motus cœleſtes ſpectantibus proderet. Tres quoque libros de balneis Patavinis, & de cauſis caliditatis ac natura aquarum Aponenſium, ut jam dicere me memini ſupra Tom. 2. pag. 60.

Joannes Dorre, Presbyter, JCtus, Decanus Eccleſiæ S. Andreæ Wormatienſis præſens *Concilio Conſtantienſi* A. 1414. 1418. habito interfuit ejuſque *Actorum Epitomem* condidit, quam nobilem vocat V. C. Hermannus ab Hardt Tom. 4. pag. 5. MSta illa uſus ex Codice Bibl. Cæſareæ Vindobonenſis.

Joannes de Dorſtein Teutonicus, Auguſtinianus circa A. 1474. cujus ſolos *Sermones* de tempore & de Sanctis memorat Trithemius c. 853. de S. E. & de ſcriptor. German. c. 217.* Obiiſſe ſcribitur An. 1481. ſcripſit de cruore mira-

raculoſo Domini noſtri Jeſu Chriſti aſſervato in Monaſterio Goterenſi Auguſtinianorum . Quæſtiones varias ſuper quatuor libros ſententiarum . Conſolatorium contra metum mortis . De cognitione Angelorum . De vitiis linguæ , & ſermones de quibus tantummodo hic Fabricius . Hæc omnia ſervantur manuſcripta . Vide Gandolfo in Diſſertatione de Ducentis Auguſtinianis.

Joannes Dribrocus JCtus , Anglus cujus commentarium ad quinque libros Decretalium laudat Pitſeus pag. 873.

Joannes Driedo (Dridoens) diſcipulus Hadriani VI. Pontificis , Theologus Doctor ab A. 1512. Lovanienſis , defunctus A. 1535. De ejus ſcriptis Poſſevinus , Valerius Andreas , Swertius , Miræus.

Joannes Dritonus de Arida villa , Anglus , Pariſiis Theologiam docuit circa A. 1260. ſcripſitque : *De tribus principiis . De principiis Theologicis . Concluſiones Scholaſticas . De relatione . Contra ſeductores fratres* , Evangelii æterni jactatores . Vide Baleum IV. 26. & Pitſeum pag. 339. ſeq.

Joannes Dumbletonus Anglus , Oxoniæ Collegii Mertonenſis alumnus circa A. 1320. præter *Commentarios in Cantica* ſcripſit *Summam Theologiæ* majorem libris X. minoremque : *Summam artium . De Logica intellectuali* libros IX. *De Philoſophia naturali* libros IX. In Ariſtotelis Ethica ad Nicomachum , ſive *in Philoſophiam moralem* libros X. Vide Baleum V. 14. & Pitſeum pag. 414.

Joannes Duns , ſive *Dunoſtenus* , infra *Joannes Scotus* .

Joannes de Duren a Patria Marcoduro , Theologus Ord. Minor. in diœceſi Colonienſi Seculo XV. vixit ſcripſitque *De ſeptem peccatis mortalibus* , *de occultis vitiis* , *de confeſſione* . *Sermones* de tempore , de Sanctis , & *Quadrageſimale* . Vide Trithemium de S. E. cap. 699. & de ſcriptor. Germ. cap. 144. e quo Poſſevinus , Valerius Andreas , Swertius , Waddingus &c.

Joannes Durolendunus . Supra , *Joannes Derlington* .

Joannes de Duſſeldorf Teutonicus , Carmelitarum Prior , Argentorati ſuperſtes adhuc A. 1494. cum ſcriberet Trithemius , cujus librum de S. E. vide cap. 960. & Alegrium pag. 369. Scripſit *Itinerarium terræ ſanctæ* quam ipſe adierat & *librum de dierum feſtorum obſervatione* . *Sermones* de tempore & de Sanctis .

Joannes de Eboraco Anglus Carmelita , Theologus Oxonienſis , circa A. 1390. Scripſit *Lecturas in Geneſin* , *Expoſitiones Ordinarias* , *Præconia ſacræ Scripturæ* . Vide Pitſeum pag. 874. Alegrium p. 319.

Joannes Eboracenſis theſaurarius , ſupra , *Joannes Belmeis* .

Joannes de Eck ſive *Eccius* notus *Lutheri* noſtri adverſarius , natus in Sveviæ pago Eck 13. Nov. A. 1486. & defunctus Procancellarius Academiæ Ingolſtadienſis A. 1543. 10. Febr. De eo ejuſque ſcriptis , cum ſit junior pro inſtituto præſenti , tanto minus hic repetam quæ notata a me ſunt in Centifolio Lutherano .

Joannes Edæus Anglus Herefordenſis Guardianus Ord. Minor. circa A. 1406. de quo Lelandus cap. 472. Baleus VII. 28. Waddingus pag. 204. & Pitſeus p. 580. Scripſit *in Apocalypſin* . *In Magiſtrum Sententiarum* . *Opuſcula Theologica* . *Faſciculum Virtutum & Vitiorum* . *In Logicos & Phyſicos Ariſtotelis libros* . *Lexicon nominum originalium* . *Conciones* .

Joannes de S. Edmundo , Anglus Carmelita , circa A. 1350. cujus *commentarios in Lucam* memorat Pitſeus pag. 474.

Joannes Ego , Monaſterii *Augiæ Majoris* ſeu *Divitis* Prior , quanquam junior (ſcripſit enim A. 1630. idem A. 1643. 25. Jul. defunctus) hoc loco a me refertur , quia librum ejus *de Viris illuſtribus illius Monaſterii* inter ſcriptores medii ævi vulgavit V. C. Bernardus Pez T. 1. Anecdotorum parte 3. pag. 629. 773. Sectio prima de Sanctis & Beatis Augienſibus diſſerit : ſecunda de Doctoribus & Scriptoribus pag. 640. ſeq. & tertia denique pag. 705. ſeq. de Monachis Augiæ ad varias dignitates aſſumtis , evectiſque ad Abbatias , & Epiſco-

piſcopales ac Metropolitanas ſedes. Etiam *Chronicon Augienſe* ab hoc Egone conditum laudatus Pez annotat, qui ejus edendi ſpem fecit in diſſ. iſagogica ad tomum 1. Anecdotor. pagina xc.

Joannes Eitonus ſive *Eytonus*, Anglus, Collegii Mertonenſis in Academia Oxonienſi alumnus, cujus tractatum MS. *de uſura* ex Pitſei pag. 875. Cangius commemorat.

Joannes Eligerus de Gondersleven, Teutonicus, Joannis de Saxonia, de quo infra, auditor, Philoſophus circa A. 1350. Scripſit *de compoſitione & de utilitate Aſtrolabii*. *De utilitate Quadrantis*. *De Aſtrogemetro*. *De Magnete*. Vide Trithemium de S. E. cap. 616. & de ſcriptor. Germ. cap. 112.

Joannes Elinus ſive *Helinius* Nordvolcienſis Carmelita circa A. 1379. ſcripſit *Commentarios in Apocalypſin*, vaticiniis etiam per icones appoſitas deſcriptis. *Lecturas Scripturarum*. *Quodlibetales quæſtiones*. *Homilias*. Vide Lelandum cap. 575. Baleum VI. 32. Pitſeum pag. 519.

Joannes de Ellenbogen ſive *de Cubito*, oppido Bohemico ad Egram fluvium ſito ex Priore Waldſaſſenſi Abbas ab A. 1313. ad 1325. Ord. Ciſterc. Scripſit *de Vita Monachorum Monaſterii ſui* ad Petrum Abbatem Aulæ Regiæ, libellum editum a Bernardo Pez Tom. VIII. Bibl. aſceticæ pag. 467. 490. Ratisbonæ 1725. 8.

Joannes Eremita cujus libri II. *de vita S. Bernardi* Clarævallenſis ad Petrum Tuſculanum Epiſcopum ſcripti ſunt circa A. 1180. editique a Petro Franciſco Chifletio in genere illuſtri S. Bernardi aſſerto, Divione 1660. 4. atque inde in Mabillonianis Operum S. Bernardi editionibus. Vide ſupra Tom. 1. pag. 227. & 228.

Joannes de Erfordia Thuringus, Ord. Minor. circa A. 1350. Scripſit teſte Trithemio cap. 630. *Summam de caſibus*, ſive *Summam Confeſſorum*, & *Tabulam Juris*, eandem ut videtur cum *tabula Originalium* per ordinem alphabeticum quam MS. memorat Sanderus pag. 204. Bibl. Belgicæ, & Waddingus pag. 204. qui *tabulam Juris originalium nominum* appellat. Hiſce *Sermones* de tempore & de Sanctis adjungit Trithemius de ſcriptoribus Germ. cap. 117. atque Eyſengreinius pag. 144. Verum Poſſevinus & Waddingus etiam *Commentaria in libros Sententiarum*.

Joannes Erigena, infra *Joannes Scotus*.

Joannes Erneſti, Gymnaſii Heidelbergenſis decus & Rector, clarus tempore Concilii Baſileenſis A. 1440. Scripſit *de auctoritate Concilii generalis*. *Quæſtiones Sententiarum*. *Quæſtiones diſputatas*. *De jejunio* ad Univerſitatem. *Sermones* multos & *Orationes* Varias, atque in his, *de Nativitate Domini*. Vide Thrithemium cap. 798. de S. E. & de ſcriptor. Germ. cap. 183.

Joannes ab Eſculo. Supra, *Joannes Aſculanus*.

Joannes de Eſchenden, ſupra, *Joannes Æſchendenus*.

Joannes de Eſſendia Ord. Præd. Conventus Weſalienſis, S. Theologiæ Profeſſor circa A. 1437. Ejus opus hiſtoricum laudat Wernerus Rollevinckius: confer Oudinum Tom. 3. pag. 974. Et inter ſcripta Henrici de Kalteyſen apud Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 830. & 791. fertur Declaratio quorundam dubitabilium circa acta ſeu dicta per ſpiritum in Meyeric, quæ decidit frater Joannes de Eſſendia, qui ſpiritus apparuit A. 1437. in Ducatu Clivenſi.

Joannes Eſtuidi, *Eſtvvode*, ſupra *Joannes AEſchendenus*.

Joannes Everiſdenus ſupra Tom. 2. pag. 118.

Joannes III. Eyſtetenſis ab A. 1445. ad 1464. Epiſcopus, cujus libellum *de Conſtantia ad Virgines S. Walpurgis*, ſive *Hiſtoriam Reformationis Monaſterii S. Walpurgis* Eyſtetenſis, Ord. Bened. vulgavit Bernardus Pez Tomo VIII. Bibl. Aſceticæ pag. 651. 670. Idem in præf. memorat ejuſdem Joannis *Reformationem ſtatutorum ac Judicii Eyſtetenſis*. *Ordinem Judiciarium*, cui eſt immor-

Digitized by Google

tuus. Tractatum *de comparatione vitæ activæ & contemplativæ*. *Epiſtolas ſex ad Bernardum de Waging*, Priorem Tegernſeenſem, quarum una eſt, utrum tutius & utilius ſit uni Deo & ſibi in Monaſterio vacare, quam in cura animarum & Prælatione exiſtere. *Epiſtolam ad Jacobum Anachoretam Domus Carthuſienſis Cellæ Salutis in Ducklhauſen*, de gravi onere Præſulatus.

Joannes Faber. Quatuor hoc nomine, ſupra Tom. 1. pag. 156. ſeq.

Joannes de Fabriano, Auguſtinianus, Theologus & Philoſophus Bononienſis qui A. 1348. obiit. *De concordia Platonis ad ſacram Scripturam* commentatus eſt, teſte Poſſevino atque Philippo Elſſio pag. 352. præterea ſcripſit *expoſitionem quatuor Evangeliorum*, & *in Ethica ac Politica Ariſtotelis*. * In MS. Cod. meo extat ſcriptum quoddam breve ad hunc Joannem referendum hoc titulo: *Teſtimonia de adventu D. N. J. C. in carne hinc inde recollecta per magiſtrum Joannem de Fabriano*. Incipit titulus: in *Ægypto*. Tum, exorditur: *Hermes Triſmegiſtus libro de verbo perfecto &c.*

Joannes de Fabrica Ord. Minor. ſacræ paginæ Profeſſor Pariſ. circa A. 1500. Hujus tractatus *ſuper declaratione indulgentiarum conceſſarum pro animabus in purgatorio*, exſtat MS. in Bibl. Quædlimburgenſi. Vide Tobiæ Eckardi notitiam illius Bibliothecæ pag. 44.

Joannes a Falckenberga Pomeraniæ, Ord. Præd. dictus etiam Jacobita de Saxonia, & Doctor de Prutenis, utpote natus in ditione equitum Cruciferorum Livoniæ & Pruſſiæ. In Concilio Conſtantienſi additus Gregorio XII. & A. 1418. aſſertiones Joannis Parvi, *licere tyrannum occidere*, propugnavit duobus ſcriptis, quæ leguntur inter Jo. Gerſonis Opera Tom. V. pag. 1013. & 1020. Præterea edidit libellum vehementem pro Cruciferis ſuis *contra Polonos eorumque Regem Wladislaum* ſive *Jagellonem* de poteſtate Papæ & Imperatoris, reſpectu infidelium, qui liber in jam dicto Concilio damnatus fuit. Vide Clariſſ. Hardtii Acta Concilii Conſtantienſis T. IV. p. 1531. 1556. ſeq. Jo. Gerſonis opera edit. novæ Tom. 4. pag. 713. ſeq. Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 760. ſeq. atque Edmundum Richerium hiſt. Concilior. lib. 2. pag. 250. 255. ſeq.

Joannes a Fano Eadmundi, Carmelita, Anglus, cujus Commentarios *in Lucam* laudat Lelandus cap. 545.

Joannes Felminghamus Philoſophus Anglus, quem Pitſeus pag. 874. ait Quæſtiones ſcripſiſſe in elenchos *Ariſtotelis*, atque alios Philoſophi libros Commentariis illuſtraſſe.

Joannes Felton cognomento Homiliarius, ſupra Tom. 2. pag. 162.

Joannes Fernandus, circa A. 1494. Ord. Bened. cujus carmina quædam in Monachos edidit Flacius in poematibus veteribus de corrupto Eccleſiæ ſtatu pag. 486. ſeq. De aliis vide Thrithemium. c. 936. * Hunc Joannem deſignari puto a Symphoriano Camperio Medico Lugdunenſi in catalogo præceptorum & patronorum &c. ſuorum verbis illis: *Præceptores noſtri in humanitate Guido Juvenalis, Joannes Ferdinandus &c.* Vide ejus libellum inſcriptum: *Duellum epiſtolarum*.

Joannes Ferrarienſis Philoſophus, Ord. Minor. cujus *excerpta ex Annalibus Principum Eſtenſium* ab A. 1409. ad 1454. vulgavit celeberrimus Muratorius tomo XX. theſauri ſcriptorum Italiæ, Mediolan. 1731. fol. Vide Acta Eruditor. 1733. pag. 395. ſeq.

Joannes Fiber, ſupra *Caſtor* Tom. 1. pag. 359.

Joannes a Fibrilega ſive *Fibrolegamus* Anglus, Bedæ laudatus de quo vide ſi placet Lelandum cap. 53.

Joannes Abbas *Fiſcamnenſis* Cœnobii in Normannia ab A. 1028. ad 1078. cujus *Epiſtolam* ad Wilhelmum Conquæſtorem, Angliæ Regem & alteram ad Vitalem, Abbatem Bernacenſem: tertiamque ad Warinum, Abbatem Metenſis Monaſterii S. Arnulfi, edidit Mabillonius Tom. 1. Analect. p. 221. (edit.

dit. novæ pag. 450. ſeq.) Eidem Joanni ſive ab exilitate ſtaturæ dicto *Joannelino* laudatus Mabillonius tribuit pag. 133. (edit. novæ pag. 120.) *librum precum variarum* (*a*) de Scripturis & verbis Patrum, ad Imperatricem Agnetem viduam Henrici III. Imperatoris, in partes diviſum tres, cujus prologum affert & ſpecimina: ſicut & librum *de Divina contemplatione*, *Chriſtique amore* & *de ſuperna Hieruſalem*, ſimiliter tribus diſtinctum partibus, cujus itidem excerpta ſubjicit: notans ex hoc Joanne ad verbum multa repetiſſe, qui *Meditationum* librum *S. Auguſtino* ſuppoſuit. In prologo jam dicto innuit Joannes Abbas ſe etiam ſcripſiſſe *de inſtitutione viduæ*, *de vita & moribus virginum* & *de eleemoſynarum diſpenſatione*.

Joannes Fiſcherus Roffenſis. Vide Joannes Roffenſis.

Joannes Flasborienſis laudatur inter ſcriptores quibus uſus eſt ad opus Chronographiæ ſuæ condendum Joannes Nauclerus.

Joannes Fletus. Supra Tom. 2. pag. 169.

Joannes Folshamus Doctor Catabrigienſis, Carmelitarum per Angliam Miniſter Provincialis, defunctus Norvvici A. 1348. Vide Lelandum cap. 369. Pitſeum pag. 459. Baleum V. 69. Scripſit Commentarios *in aliquot libros Salomonis*. *Flores ex S. Chryſoſtomo*. *Indices ſuper Anſelmum* Cantuar. *Quæſtiones Theologiæ*. *Moralitates rerum*. *De arte prædicandi*. *De matrimonio*. *Collationes per annum*. *In Metaphyſicam Ariſtotelis*, & *De naturis rerum* quod incipit: *Triplex eſſe verum*.

Joannes Abbas de Forda ſcriptor *vitæ S. Volſcrici* Eremitæ, defuncti An. 1154. Laudat Albericus ad illum annum pag. 324. Idem Joannes Ord. Ciſterc. Abbas *Fordenſis* ſive *de Fordeham* Devonienſis in Anglia Joannis Regis qui ab A. 1199. ad 1216. præfuit, a ſacris Confeſſionibus, qui etiam ſcripſit *In ultimam partem Cantici Canticorum* & *in Jeremiam*, *ac Threnos Homilias CXX.* & *De contemtu Mundi*. *De ſacramento altaris*. Vide Oudinum Tom. 2. pag. 1653. Lelandum c. 206. Baleum III. 66. Pitſeum pag. 276. ſed qui male confundit cum Scotichronici auctore, de quo mox.

Joannes Fordun, Scotus, auctor *Scotichronici* libris V. ab ultimis temporibus uſque ad A. C. 1066. ſive ad mortem Eduardi III. cuius filius Haroldus II. (non illius qui aliis Eduardus III. aliis Eduardus VI. unde error virorum doctorum Seldeni & Galei qui ajunt in An. 1360. deſinere, & quos ſecutum me video ſupra 533.) Editum eſt hoc opus Forduni a Thoma Galeo Tom. 1. quindecim ſcriptorum pag. 565. 699. Illud pridem interpolavere continuaveruntque & librum VI. VII. VIII. IX. X. XI. uſque ad A. 1447. addidere Archiepiſcopi Edinburgenſis Secretarius, atque ſi Galeum audimus, diſcipulus Fordunii, *Magnus Macullach* ſive *Macullochus*, cujus ætatem video referri ad A. 1482. & *Walterus* Bovver: cum quorum ſupplementis & continuatione opus Forduni vulgavit Thomas Hearne (*b*) Oxon. 1722. 8. quinque Voluminibus. Scriptorum a Fordunō laudatorum en brevem indiculum, quem inter legendum conſignavi ad paginas edit. Galeanæ:

Admnanus 638. ſeq. 660.
Ambroſius 578.
Arelatenſe Chronicon 653.
Bartholomæus 577. 584. 588.
Bartholus 584.
Beda 589. 594. 600. 606. 610. 627. 630. 632. 636.
Bragmannorum ad Alexandrum Epiſtola 583.
Legenda Brandani 575.
Chronica 571. 572. 576. 581. 628.
Comeſtor 576.
Elucidarium 582.
Erodotus (Herodotus) 591.
Euſebius 578.

K 2 Eu-

(*a*) Supra pag. 46. (*b*) Acta Erud. 1724. pag. 211. Journal des Sav. 1725. Fevrier pag. 225.

Eutropius 574. ſeq. 577. 578. 598. 602. 610. 662.
Galfridus 578. 587. 589. 595. 606.
Gaufridi Chronicon liber ſextus 631.
Gaytheli leges 576.
Gildæ prophetia 634. verſus 593. 613. 621.
Groſſum Caput 573. 577.
Helynandus 669.
Iſidorus 568. 576. 578. 583. 591. 592.
De Mariniano Scoto 689.
Merlinus 631.
Polychronion (Ranulphi Ceſtrenſis) 625. 681.
Polymanticus 584.
Richardus 596.
Sibylla Tiburtina 598. ſeq.
Sigebertus 616. 617. 632.
Theoduli verſus 583.
Tolomæus (Ptolemæus) 588.
Vincentii ſpeculum 653. ubi ait eum de Chronicis metropolis Arelatenſis quædam excerpſiſſe.

Joannes Forteſcue Capitalis Juſtitiarius & Cancellarius Angliæ circa A. 1460. Ejus *de laudibus Legum Angliæ*, prodiit A. 1599. & cum Jo. Seldeni notis Lond. 1616. 8. (quæ notæ recuſæ inter ejus Opera T. 3. pag. 1883. 1906.) & cum notis Eduardi Waterhuſii Lond. 1663. fol.

Joannes Dieppurg, *de Francfordia* Doctor Heidelbergenſis circa A. 1494. ſcripſit *contra Huſſitas & Feymeros* aliaque de quibus ad Trithemium cap. 764.

Joannis Franciogia Cangii, & aliorum confictus ex *Joanne Abbævillano* defuncto A. 1237. de quo dixi ſupra in limine tomi primi. Vide Sammarthanos Tom. 1. Galliæ Chriſtianæ pag. 128.

Joannis de Frarino ſcriptum *de Euchariſtia & aliis Chriſtianæ Religionis Myſteriis* evolvit Cangius in Bibl. S. Germani de Pratis Cod. 330.

Joannes Friburgenſis cognomento Runſic, Teutonicus Ord. Præd. circa Annum 1320. auctor Chronici ab Orbe condito ad A. C. 1261. aliorumque ſcriptorum, de quibus ſupra Tom. 2. pag. 204. male confuſus a quibuſdam cum Joanne Teutonico qui ab A. 1232. Epiſcopus Boſſinenſis (*a*) ſive Boſnenus & Magiſter Ord. Præd. A. 1252. diem obiit.

Joannes Fribitoris, *Frihitoris*, ſive *Forbitoris*, *Forbiteus* (Fourbiſſeur) Theologus Pariſienſis, Ord. Præd. circa A. 1379. Scripſit *in IV. libros Sententiarum* & *Sermones*. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 677.

Joannes Froſſardus. Supra Tom. 2. pag. 211.

Joannes Frumentarius al. *Whethampſtede* ex Monacho Gloceſtrenſi Abbas ſani S. Albani in Anglia circa A. 1440. Ejus librum *de Viris illuſtribus* ad Hunfredum Gloceſtriæ ducem, laudat Lelandus cap. 207. 256. atque alibi. Præterea cap. 530. teſtatur inſpectum a ſe illius librum *de ſitu terræ ſanctæ*. Alia ejuſdem memorantur apud Baleum VIII. 3. & Pitſeum pag. 631. Expoſitio S. Scripturæ ſive *granarium de granis typicis libri V. Manipularium Doctorum*. *Ordinationes ſuæ Abbatiæ*. *Defenſorium exemptorum*. *De hominum officiis*. *De hæreticis & eorum fautoribus*. *Contra Epiſcopum Nordvicenſem*. *Contra infidum fratrem*. *De geſtis propriis*. *Orationes* in Synodis Papienſi & Senenſi habitæ tempore Martini V. *De vita S. Amphibali*, carmine quod incipit: *Si cupis Amphibali certamina*. *Opus neceſſariorum*. *Opus metricum* cujus initium: *in Cirrhæ cyatho pueris potando propino*. *Palearium poetarum & Pabularium*. *Declamationes metricæ*. *Epiſtolarium* & *Epiſtolæ ad diverſos*. Vertit etiam vitam S. Albani, atque indicibus inſtruxit, ſive ut Balei verbo utar tabulavit Valerium Maximum, Joannem Sariſberienſem, Petrum Blæſenſem, Auguſtinum de Ancona & Defenſorium Eccleſiæ.

Joannes Fuſt ſive *Fuſtgin*, *Fuſtiginus* Carmelita: ex Cruzenachenſi Lectore Prior apud Argentinenſes circa A. 1370. ex cujus ſcriptis apud Trithemium cap. 655. de S. E. & de ſcriptor. Germ. cap.

(*a*) Vitioſe apud Cangium *Oſſunenſis*.

cap. 126. Poſſevinum & Alegrium pag. 310. nihil memoratur præter *Sermones* de tempore, de Sanctis & Quadrageſimales.

Joannes Galenſis, cujus *Communeloquium* & Tractatus *de vitiis & virtutibus*, itemque alius *de pœnis ac præmiis* MS. in Bibl. Paulina Lipſienſi. Vide Catalogum B. Joachimi Felleri pag. 196. Non diverſus hic a *Joanne Gvallenſi*, de quo dixi ſupra Tom. 3. pag. 109.

Joannes Gallus. Vide infra *Jonas*, monachus *Fontanellenſis*.

Joannes de Gandavo ſive *de Gauduno* Flacio aliis *de Janduno*, aliis *de Geduno*, Peruſiæ Theologiam & Philoſophiam docuit & circa A. 1326. ſcripſit *librum de poteſtate Eccleſiaſtica*, eadem cum Marſilio Patavino ſentiens, ac propterea a Joanne XXII. damnatus in decreto extravag. A. 1327. quod incipit: *licet intra doctrinam Apoſtoli*. At enim *Informationem de nullitate proceſſuum Joannis XXII. contra Ludovicum Imp.* pro ſuperioritate Imperatoris in temporalibus, quam edidit Goldaſtus Tom. 1. Monarchiæ Imperii pag. 18. 21. ipſe in diſſ. de auctoribus, tomo illi præmiſſa negat illius ſcriptoris eſſe, alias interim ejus lucubrationes laudans, *Commentarios ſuper Sententias*, & *Quodlibetum* a Marſilio Patavino in manus hominum datum. De hujus Joannis quæſtionibus & Commentariis in *Ariſtotelis* Phyſica, Metaphyſica, libroſque de anima, de Cœlo & de Mundo videndus H. Warthonus ad Caveum. *Quæſtiones in Averroem de ſubſtantia Orbis*, prodiere Venet. 1488. 1496. 1501. fol.

Joannes Ganvver aliis *Gauvver*, *Gattver*, Carmelita Theologus Moguntinus qui Concilio Baſileenſi A. 1440. interfuit, ac præter *Sermones* de tempore, de Sanctis & Quadrageſimale triplicatum ſcripſit *in Exodum* & *Concordiam Evangelicam*, *in IV. libros Sententiarum*. Vide Trithemium de ſcript. Germ. cap. 179. & de S. E. c. 793. Poſſevinum & Alegrium pag. 346.

Joannes de Garlandia, Grammaticus & Poeta, de quo ſupra Tom. 3. pag. 18.

Joannes Garlandius, Medicus & Phyſicus. ibid. pag. 19.

Joannes Garſo, ſive *Garzonis*. Supra Tom. 3. pag. 20.

Joannes Gaſcoinus ſupra Tom. 3. pag. 21.

Joannes Gaſtisdenus, *Gatiſdenus*, *Gadeſdenus*, Anglus Medicus, circa A. 1320. Matthæo Silvatico *Joannes Anglicus* cujus jam ſupra feci mentionem pag. 136. Ubi *Roſam* ejus *Anglicanam*, dixi editam Venet. 1502. 1516. fol. Hæc in quinque tributa libros, tribus primoribus morbos communes, duobus poſterioribus particulares perſequitur. Scripſit præterea *De regimine acutorum*, *de ſimplicibus medicinis: de digerentibus & evacuantibus*, *de inſtrumentis ſuæ artis*, *Quid pro quo* ſive de medicamentis ſuccedaneis. *De phlebotomia*, *Practicam Medicinæ* & *pro dietariis*. Vide Lelandum c. 379. Baleum V. 7. & Pitſeum pag. 413. ſeq.

Joannes Gattuer, ſupra *Joannes Ganver.*

Joannis de Geduno MS. commentarius *de anima* memoratur a Sandero parte 2. Bibl. Belg. pag. 89. Vide ſupra *Joannes de Gandavo*.

Joannes Geilerus natus Schafhuſæ An. 1443. Cæſaremonti vero ſive *Kaiſersbergæ* a proavo educatus: Argentorati denique ubi per annos XXXIII. ſacras Conciones cum fructu habuit, defunctus A. 1510. Vir egregius quem Rhenanus hoc decoravit epitaphio: *Deo Trino & Uni. Bene valeas quiſquis es. Joanni Geilero Cæſaremontano, Theologiæ conſultiſſimo, qui Pericle eloquentior, Socrate continentior, Numaque religioſior, vitæ ſanctimonia & ſacris Concionibus Argentoratenſem populum Annos XXXIII. non ſine magno profectu erudivit, nemini unquam aſſentatus, pauperes patrio affectu fovit, bonos ac doctos mero ſtudio dilexit: Argentoratenſis inclyta Reſp. æterno decori & monimento poſuit. Vixit annos LXIV. menſes XI. dies XXIV. Obiit totius Al-*

ſa-

ſatiæ lacrymis defletus ſub Maximiliano Aug. a quo ob vitæ integritatem plurimum amatus eſt, Anno Gratiæ X. Sext. id. Martias. Proh quam recti exempli homo erat! Sed orta cadunt. Iampridem hic inter teſtes Veritatis numeratus eſt a Flacio aliiſque. Vide Hermanni ab Hardt avtographa Lutheri & aliorum Tom. 1. pag. 46. ſeq. ubi de Kayſersbergii *Formicario:* & Tom. 2. p. 66. ubi de ejus homiliis A. 1494. habitis quibus anſa *navem ſtultiferam* ſive *Narragoniæ* Germanicis verſibus exponendi data fuit Sebaſtiano Brandt, (*a*) ſeu Titioni, JCto Argentoratenſi: & Latinis elegis Jacobo Locher (*b*) cognomento Philomuſo, Svevo, quæ recognita ab eodem Brandto (*c*) plus ſimplici vice recuſa eſt, ut Germanicam Metaphraſin Joannis Pauli, Ord. Minor. Argentor. 1520. fol. & in dialecto inferioris Saxoniæ Roſtoch. 1519. 4. Anglicas item Belgicaſque prætercam, de quibus Chriſtoph. Hendreichius pandect. Brandenb. p. 703. ſeq. De Kayſersbergio autem conſulendi Trithemius cap. 918. de S. E. & de ſcriptoribus Germ. cap. 247. Melchior Adami in vitis Theologorum p. 3. ſeq. Jo. Pantaleo proſopographiæ parte 2. pag. 474. (quo teſte *prædixit religionem eſſe corruptam, venturumque quendam Divinitus qui eam inſtauret, eamque diem videre exoptavit.*) Boiſſardus T. 2. iconum pag. 228. Diarium Theologicum *Unſchuldige Nachrichten* A. 1721. p. 5. ſeq. ubi etiam effigies, ſicut apud Boiſſardum, & rudior apud Pantaleonem occurrit. Omitto velut notiores Poſſevinum, Kœnigii Bibl. in *Geilero*, & Jo. Gotfridi Olearii Bibl. Eccleſiaſticam in *Kaiſersbergio*. Inprimis referre juvat ab illo primum collecta recenſitaque lucem vidiſſe *Joannis Gerſonis*, Cancellarii Pariſ. opera, Argentorati 1488. fol. 3. Voluminibus, ut dixi ſupra Tom. 3. p. 50. De cæteris ejus lucubrationibus non habeo quæ addam notatis a Geſnero, Simleroque, Poſſevino & H. Warthono ad Caveum: niſi ejus *naviculam pœnitentiæ* excuſam eſſe Baſileæ apud Hervagium, & Speculum conſolationum (*Troſt Spiegel*) recuſum Germanice Hamburgi A. 1597. curante B. Davide Woldero. * Viri hujus pii vitam brevi compendio tradidit B. Rhenanus abſque loco, & tempore excuſam. Ex eo auctore diſcimus explicatum ab illo Humbertum de virtutibus, quam opellam propediem evulgandam nunciat. Tum addit extare ejus fragmenta de paſſione Domini, ſermones in orationem Dominicam, ſpeculum ſtultorum, alioſque libellos vernacule ſcriptos. De corrupto religionis ſtatu, ac de inſtauratore poſthac venturo, quod ab illo prænunciatum affirmat Joannes Pantalio hic apud Fabricium nihil quidquam mutit. Scimus tamen Geilerum inviſos habuiſſe plurimum mores corruptos cleri & populi, in quorum corruptores acriter invectus eſt. Hanc ergo corruptionem morum, non dogmatum in religione improbaſſe vero per quam ſimillimum credo. Quid quod audaces quaſdam manus in ſermones ejus immiſſas queritur Petrus Wickgrami ejuſdem Geileri ex ſorore nepos in epiſtola ſermonibus ejus præfixa? in qua & catalogum ſincerorum operum ejuſdem exhibet. Sunt vero illa: *Peregrinus* Latine, & Germanice: *Oratio Dominica & Paſſio* Latine; nam Germanicam editionem vitiatam judicat Wickgramus, in iis præſertim, *quæ venenato ore evomuntur in eccleſiaſticos, & monaſticæ profeſſionis viros*. Addit noſſe ſe hominem ſacræ profeſſionis, qui ex ore concionantis quædam accepta ſuis permultis ineptiis, ac deliramentis conſerſit, & formavit in volumen, quod Poſtillarum Evangelii Keiſerpergii titulo de-

co-

(*a*) Vid. Trithemium de S E. cap. 924. & de ſcriptoribus Germ. cap. 258. Exſtat & *Vuigandi Vuirt*, Ord. Præd. carmen elegiacum adverſus Brandium, editum Argentorat. 1503. qui incipit: *Brandt, nimium inſontes cornuta fronte laceſſis*.

(*b*) Vitioſe *Jacobus Echer* Tom. 2. autograph. Lutheri pag. 66. & *Jacobus Lodar* apud Voetium Tom. 3. ſelect. diſſ. pag. 684.

(*c*) Argentorat. 1497. 4. Auguſtæ Vindel. 14.. 8. Baſil. 1498. Pariſ. 1572. 8. apud Henr. Petri.

coravit, vendiditque opus grandi ære typographis mox evulgandum. Dein inter ſincera ejus opera laudat *tractatum de diſpoſitione ad felicem mortem*; item & *naviculam ſalutis cum nave ſtultifera, ove errante, Paradiſo animæ ex Humberti tractatu de virtutibus Germanice tradito*. Hæc fere omnia accepi ex Cl. Lambacher Bibl. civic. Vindobon. pag. 255. Poſtremum vero opus *de Paradiſo animæ* idem eſt cum eo de quo ſupra.

Sermones ejus duobus in fol. Voluminibus prodierunt Argentinæ an. 1518. & 1519.

Joannes Gorus ſive Gorinus, Etruſcus *de S. Geminiano* Ord. Præd. poſt Annum 1323. adhuc vixit: nam *vita S. Petri Confeſſoris* qui A. 1323. obiit, ab illo compoſita exſtat in Actis Sanctorum Tom. IV. Julii 19. pag. 665. Idem ſcriptor *Summæ de exemplis* (*a*) *& rerum ſimilitudinibus*, libris X. falſo ſub *Helvici Teutonici* nomine editæ. Sed Joanni vindicant editiones inſecutæ Venet. 1497. 4. 1577. 1582. Baſil. 1499. 4. Antvv. 1583. 1599. 1629. 8. Lugd. 1585. Colon. 1670. 4. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 528. ſeq. & Jo. Vincentium Coppi in annalibus & Viris illuſtribus Sangerminianenſibus, Florentiæ 1695. 4. Cætera ejus ſcripta ſunt *Sermones* funebres, Lugd. 1489. 4. 1510. 4. Pariſ. 1611. 8. Quadrageſimales Venet. 1584. Colon. 1612. 8. & aliæ Collationes ſive Sermones varii generis inediti.

Joannes Gerbrandus de Leydis. Supra Tom. 3. pag. 46.

Joannes Gerſen al. *Geſſen* ſive *de Geſſate*, Abbas Vercellenſis Ord. Bened. ab A. 1230. ad 1245. quem nonnulli, aſſentiente etiam Cangio, faciunt auctorem librorum *de imitatione Chriſti*, ut dixi ſupra Tom. 3. pag. 52. ubi etiam de *libro aureo* quem huic Gerſenio tribuit, inque lucem Tom. 1. anecdotor. parte 2. pag. 565. 650. edidit V. C. Bernardus Pez, *de profeſſione Monachorum Ord. S. Benedicti*.

Joannes Gerſon, Cancellarius Pariſ. ſupra Tom. 3. pag. 49. ſeq.

Joannes Gerundenſis in Catalonia Epiſcopus, ſcriptor *Chronici* & *Regulæ Monachorum*. Supra *Joannes Biclarienſis*.

Joannes Margaritus, *Gerundenſis* Epiſcopus, junior, ſub Seculi XV. exitum qui ad Regem Ferdinandum Catholicum ejuſque Conjugem Iſabellam ſcripſit *libros decem anacephalæoſeos* & *paralipomenon Hiſpaniæ* a Thubale & ultimis originibus uſque ad Auguſti tempora. Extant inter Roberti Beli ſcriptores aliquot rerum Hiſpanicarum, tomo I. Francof. 1579. fol. & in Andreæ Schotti Hiſpaniæ illuſtratæ tomo I. Francof. 1603. fol. Vide Joannis Hubneri noſtri Bibliothecam hiſtoricam Centur. VIII. pag. 36. ſeq.

Joannes Gillemanus Canonicus Rubeæ vallis in Sonnia ſilva, altero ab Bruxellis lapide circa A. 1480. ſcripſit *Hagiologium Brabantinorum*, ex cujus ſecunda parte, *Vitam S. Himelini* Presbyteri Fenacenſis in Brabantia & temporibus Pipini Confeſſoris edidit Henſchenius Tom. 2. Act. Sanctor. Martii 10. pag. 47.

Joannes Confrater & Monachus *Glaſtonienſis*, (Glaſſenburg) Ord. Bened. Anglus, ejus *Chronica de rebus Glaſtonienſibus*, deſinentia in A. 1400. vulgavit V. C. Thomas Hearne (*b*) Lond. 1726. 8.

Joannes Gluel Aquiſgranenſis, Prior Carmelitarum Coloniæ circa A. 1390. præter *ſermones* de tempore, de Sanctis & Quadrageſimale ſcripſit de origine & profectu Ordinis ſui *Speculum Carmelitarum*, quod laudatur a Trithemio cap. 686. de S. E. & in Bibl. Carmelitana, & de ſcript. Germ. cap. 139.

Joannes Gmunden Germanus, Aſtrono-

(*a*) Exempla & ſimilitudines offeruntur lib. 1. de Cœlo & elementis. 2. de metallis & lapidibus. 3. de vegetabilibus & plantis. 4. de natatilibus & volatilibus. 5. de animalibus terreſtribus. 6. de homine & membris ejus. 7. de Viſionibus & Somniis in S. Scriptura relatis. 8. de Canonibus & Legibus. 9. de artificibus & artificialibus: & 10. de actibus & moribus humanis.

(*b*) Bibl. Angloiſe Tom. XV. pag. 352. Acta Erud. A. 1729. pag. 181.

nomus & Mathematicus claruit Viennæ in Auſtria, diemque obiit A. 1442. Ejus ſcripta feruntur a Geſnero, *Tabulæ de planetarum motibus & luminarium ecclipſibus* ad meridianum Viennenſem: *Calendarium* in multos profuturum annos. *Tabulæ variæ de arte proportionali*. *Canones in tabulam tabularum*. *De arte calculandi in minutiis Phyſicis*. *Tractatus ſinuum*. *AEquatorium motuum planetarum* ex Jo. *Campano* (de quo ſupra Tom. 1. pag. 325. ſeq.) *Compoſitio & utilitates aſtrolabii & aliorum quorundam inſtrumentorum*.

Joannes Gobelinus, ſupra Tom. 3. pag. *66*.

Joannes Gobii, A. 1350. Junior, Ord. Præd. cujus liber, inſcriptus *Scala Cæli* ad Hugonem de Colubreriis, memoratur a Sandero inter Codices Belgii MStos pag. 191. De editionibus vide Jac. Quetif Tom. 1. pag. *633*.

Joannes Gochius, cognomine Pupperus Belga, Presbyter Mechlinienſis circa A. 1470. amicus Weſſeli Groningenſis, inter teſtes veritatis laudatus a Flacio, Jo. Wolfio aliiſque, atque in indices librorum prohibitorum, Tridentinum & alios ob eandem cauſam relatus. Inter alia ſcripſit *de S. Scripturæ dignitate & irrefragabili auctoritate*, *& quo judicio aliorum ſcripta, præſertim Scholaſticorum & Philoſophorum legenda ſint*, ad Engelbertum Ord. præd. *De quatuor erroribus circa Evangelicam legem exortis*. *De votis & religionibus factitiis ſive de libertate Chriſtianæ Religionis, concluſiones novem*. Vide Geſneri Bibl. pag. 422. b. ac de cæteris Caveum.

Joannes Godardus Anglus, Ord. Ciſterc. Mathematicus, circa A. 1250. Scripſit *de triplici computandi modo* ad Radulphum Abbatem cœnobii Coggeshallenſis, atque alia de rebus Mathematicis. Laudant Lelandus cap. 363. Baleus IV. 11. & Pitſeus pag. 324.

Joannes Hodfridus de Ligate, infra, *Joannes Goverus*.

Joannes Godfridus de Odernhem, Oppenheimenſis Eccleſiæ circa A. 1495. Antiſtes, ſcripſit ſermones de tempore ac Sanctis per totum annum: atque Auguſtinum de Civitate, & Ciceronis libros tres de Natura Deorum in Germanicam linguam tranſtulit. Vide Geſnerum.

Joannes Godvvicus ſive *Gotvvicus*, *Godvvyck*, Nordvolcienſis Anglus, Auguſtinianus in Cœnobio Linnenſi circa A. 1360. Scripſit in plures Bibliorum libros, *lecturas in Geneſin*, Commentarios *in Danielem* & *de hebdomadibus Danielis*. *In quædam Pauli dicta*. *Quæſtiones diſputatas* & *Sermones* per annum. Vide Baleum V. 91. & Pitſeum pag. 485. * Scripſit præter ea, quæ hic notantur a Fabricio Lecturas in pſalmos. Hæc notat P. Gandolfo in Diſſertatione de 200. Auguſtinianis*.

Joannes Goldeſtonus, ſive *Goldeſten Chryſolithus*, Eboracenſis Anglus Carmelita Theologus Oxonienſis diem obiit A. 1320. teſte Lelando cap. 358. qui hæc ejus ſcripta commemorat: Commentarios morales *in Pſalterium* & *Evangelium Joannis*. *In Evangelium Matthæi* duplices Commentarios. *In Canonicam Joannis Epiſtolam*. *Quodlibeta*, *Determinationes Theologicas*, *Quæſtiones: Diſputationes in IV. libros Sententiarum*. *Sacras Conciones quinquaginta*. Eadem Poſſevinus, Alegrius pag. 284. Baleus V. 10. & Pitſeus pag. 407. qui addunt Collectaneorum librum, Sermones de Sanctis, Orationes ad clerum.

Joannes Golein Normannus Carmelita, Prior Rothomagenſis, floruit non An. 1541. ut Alegrio pag. 392. perſuaſum, ſed circa A. 1370. tempore Caroli V. (non Imperatoris, ſed Regis Francorum) cui *Rationale Divinorum Officiorum* offerens conſpicitur in veteri icone quam exhibet celeberrimus Montfauconus Tomo tertio monumentorum Monarchiæ Gallicanæ. Scripſit præterea *ſuper IV. libros Sententiarum* quod opus inſigne vocat Trithemius cap. 650. Sed & *quæſtiones varias* memorat Geſnerus, Alegrius etiam *de Sacerdotum Inſtitutione*.

Joan-

Digitized by Google

Joannes Abbas *Gorcienſis*, ſupra pag. 46. *Joannes Abbas S. Arnulfi*.

Joannes Goriaus, ſupra, *Joannes de S. Geminiano*.

Joannes Goverus (*a*) nobilis Anglus, captus oculis, ſenex diem obiit A. 1402. de quo Lelandus cap. 493. & 505. Baleus VII. 23. & Pitſeus pag. 575. ſeq. Præter ea quæ Gallice & quæ Anglice pro illa ætate eleganter ſcripſit, etiam multa Latine compoſuit, ac verſibus quidem *Carmina* atque *Epigrammata* varii generis, & *de amoris varietate*. *Scrutinium lucis*. *De regimine Principum*. *De peſte vitiorum*. *De compunctione Cordis*. *Contra mentis ſævitiam in cauſa ſuperbiæ*. *De populari tumultu anno Richardi II. De Rege Henrico IV.* & ad eundem *de laude pacis*. *Chronica* libris VII. quibus titulus: *Vox clamantis in deſerto*, ſive de Mundi erroribus. *Chronicon tripartitum* libris tribus, quorum initium: *Tolle caput Mundi*, (*b*) *C. ter*, *& ſex.* Proſario ſermone autem *Chronicon Richardi ſecundi*, libris III. & *de conjugii dignitate*. Vide Polycarpi Leyſeri hiſtoriam poeſeos medii ævi pag. 2053. ſeq. & quæ ſupra in Joanne *Codfredo* de Lidgate T. 3. pag. 67. Diverſus ut puto, *Joannes Glaſtonienſis* Monachus Anglus qui circa A. 1400. ſcripſit de antiquitate illius Eccleſiæ & ſanctis ibi quieſcentibus, profeſſus ſe ex Guilelmo Malmesburienſi & Adamo de Domersham (*c*) profeciſſe MS. in Bibl. Cottoniana, cujus vide Catalogum p. 19. ſeq. De editione Thomæ Hearne ſupra p. 79.

Joannes Grammaticus Anglus circa A. 1270. de quo Baleus IV. 40. Scripſit *integumenta*, quæ vocat, *in Metamorphoſin Ovidii*. *De arte metrica*, Incip. *Pariſiana jubar diffundit carmina*. *Compendium Grammatices*. Incip. *Grammaticam trivialis apex*. *Carmina*. De opuſculis Græcis quæ addit Pitſeus pag. 351. ipſe viderit.

* *Joannes Grammaticus* alius ab eo, de quo hic Fabricius, Farfenſis cœnobii in Ducatu Spoletano Monachus Chartas eiuſdem Monaſterii collegit, & diſpoſuit addita præfatione carmine expreſſa. Scribebat An. 1092. ſub Henrico IV. Ind. XV. die XIII. Kal. Maji. Catalogum Chartarum illarum ab anno 691. incipientium dedit Muratorius Antiquit. Tom. V. pag. 687. Porro Muratorii Catalogus uſque ad An. 817. pertingit, reliqua in MS. Codice deſiderari monet.

Joannes Grandiſonus, Voſſio *Graunſon*, Lelando & Baleo VI. 39. *Grauntſon*, Anglus, Regis Eduardi III. a ſacris, & Epiſcopus Exceſtrienſis ſive Exonienſis diem obiit A. 1369. Præter ſermones, ſcripſit *Ordinale* ſive *Martyrologium Exonienſe*, *Vitas Sanctorum*, ac ſpeciatim *S. Thomæ* Cantuarienſis. Vide Pitſeum pag. 503. ſeq. Voſſium pag. 534.

Joannes Grauner, ſive *Grauver*, ſupra *Joannes Gauver*.

Joannes Graye, *Grayus* ſive *Grajus* Anglus, Epiſcopus in Anglia Norvicenſis A. 1214. & prorex Hiberniæ & deſignatus Archiepiſcopus Cantuarienſis, quanquam res ſucceſſu caruit, ipſo etiam defuncto A. 1216. Neſcio quid ſibi velit titulus *Schalechronici*, quo opus hiſtoriarum ſuum proſcripſiſſe teſtantur Geſnerus, Poſſevinus & pag. 288. Pitſeus: Nam apud Baleum III. 73. & Voſſium pag. 454. hoc non invenio.

Joannes Gritſch Ord. Minor. de quo ſupra Tom. 3. pag. 108. Hic a Trithemio cap. 170. de ſcriptoribus Germ. per errorem calami Dominicanis adſcribitur, cum ipſe cap. 779. de S. E. eum recte Franciſcanis accenſuiſſet. Utrobique teſtatur ipſum ſcripſiſſe librum *de paſſione Domini*.

Joannes Groslotius, ſupra *Joannes Chreſtonus*.

Joannes Groſſus. Supra, T. 3. p. 108.

Joannes Gvalbertus Abbas, Vallumbroſanorum Ord. Benedictini fundator qui diem obiit A. 1073. ætatis duodenonageſimo. Ejus *preces* exſtant in Actis Sanctor. Tom. 3. Julii 12. p. 323. ſeq. Et ex *Epiſtolis* ejus *duæ* a ſcripto-

(*a*) *Joannes Godefridus Lidgate*.

(*b*) *Literam* M. & CCC, & XXXXX.

(*c*) In Catalogo Bibl. Cotton. *Domexham*, & apud Oudinum *Domeſcham*.

ribus Vitæ ejus ſervatæ p. 362. n. 112. & p. 379. n. 74.

Joannes Gvallenſis, Ord. Minor. ſupra Tom. 3. pag. 109.

Joannes Gvallenſis, junior, id. p. 110.

Joannes Gvalterius, Anglus medio ſeculo XV. ſcriptor *Canonum* Aſtronomicorum *in tabulas æquationis domorum*. Vide Lellandum cap. 550.

* *Joannes Gvalterius* eſt alter Canonicus Lugdunenſis, quem inter legum inſtauratores præſtantiſſimos una cum Matthæo & Joanne de Vauzelles Lugduni agentes accenſet Claudius Peroneus Delphinas in Præfatione ad Doctrinale humanorum, quod ſcribebat Lugduni A. 1520. & ibi forte excuſum eſt ſine adnotatione anni & loci impreſſionis in 4.

Joannes Gventus Camber Britannus Ord. Minor. defunctus A. 1348. ſcripſit *in IV. libros Sententiarum* & *Quæſtiones diſputatas*, *Sermoneſque*. Vide Pitſeum pag. 461.

Joannes Guldener patria Colonienſis, Carmelita, Doctor Pariſienſis, cujus nihil fertur præter *Sermones* de Sanctis, per Adventum, Quadrageſimale & *Collationes feriales* ſive Sermones de feſtis. Vide Poſſevinum, Alegrium pag. 288.

Joannes Gundorpius, *Gunthorpius* ſive *Guntheri ſilva*, Anglus: in Italia, Gvarini diſcipulus, amicus Joannis Phreæ, inde redux in Britanniam Decanus Fontanæ ſive Wellenſis Eccleſiæ, & privati ſigilli cuſtos ſub Eduardo IV. Rege. Vide Lelandum cap. 571. Baleum VIII. 42. & Pitſeum pag. 661. qui ejus *Epiſtolas*, *Orationes* & *Carmina* celebrant.

Joannes ab Hagen, infra, *Joannes de Indagine*.

Joannes de Hexam ſive *Haguſtaldenſis* in Anglia, diœceſis Dunelmenſis, Prior Ord. Bened. de quo Baleus III. 31. & Pitſeus p. 255. Scripſit hiſtoriam *XXV. annorum*, qua *Simeonem Dunelmenſem* ab A. 1130. ad A. 1154. continuavit. ab Anno 1141. unius anni metachroniſmo ſemper peccare notavit Pagius ad A. 1141. 8. & 1153. n. 12. Prodiit Simeonis hiſtoriæ ſubjuncta ejus continuatio in tomo priore X. ſcriptorum Hiſtoriæ Anglicanæ, quos Rogeri Tvvyſden & Joannis Scheldeni ſtudio debemus Lond. 1652. fol. pag. 257. 282.

Joannes de Haida ſive *Hayda* Anglus Poeta circa A. 1280. cujus carmina de *Jona Propheta*, *de paſſione S. Laurentii*, *de vita S. Malchi Monachi*, & *de forma Vitæ honeſtæ* apud Baleum IV. 54. Pitſeum pag. 362. memorantur, qui & *Epiſtolas* ejus ad diverſos laudant.

Joannes Haintonus, ſive *Heinodunus*, ſupra pag. 51. *Joannes Aquædunus*.

Joannes Rode *de Hamburgo* Ord. Carthuſ. prope Pragam circa A. 1404. Ejus *Epiſtola ad Henricum Olemannum*, Canonicum Northunenſem, in qua poſt gravia ad pietatem monita, de corruptis Eccleſiaſticorum moribus conqueritur: edita a D. Joanne Georgio Dorſheo ad calcem parallelorum Monaſticorum, Argentorati 1644. 12. Plures hujus Joannis Epiſtolas commemorant Theodorus Petræus & Aub. Miræus de ſcriptoribus Carthuſianis.

Joannes Hardingus. Supra Tom. 3. pag. 188.

Joannes Hautivillenſis, *Hanvill*, *Hantvillenſis*, Gyraldo & Voſſio *Nantvillenſis*, aliis *de Altavilla* &c. Sed Lelando c. 237. *Annævillanus ex Annævilla Neuſtriæ oriundus*, *at in Britannia inſula ortus*, Magiſter Oxonienſis, & ad Albani fanum Monachus Ord. Bened. ab opere ſuo celebri cognomentum *Archithrenii* conſecutus, floruit circa Annum 1200. ſcripſitque ad Gvalterum de Conſtantiis, Archiepiſcopum ab A. 1184. ad 1207. Rothomagenſem, Poema *libris IX.* diſtinctum ſub titulo *archithrenii*, quod incipit:

Velificatur Athos, dubio mare ponte ligatur,
Remus arat colles, pedibus ſubſternitur unda,
Puppe meatur humus, pelagi Tethis exuit uſum,
Salmoneus fulmen jaculatur, Dædalus alas
Induit, ingenii furor inſtat, & invia princeps

Rum-

Rumpit & artifici cedit natura labori. MS. in variis Angliæ Bibliothecis ut notatum Leyſero in hiſtoria poeſeos medii ævi pag. 761. Geſnerus autem teſtatur vidiſſe ſe illud Francofurti, impreſſum in 4. Non vidit Simlerus, qui *libros XVI. de Anglorum antiquitatibus* appellat. Architbrenii Editio Pariſienſis A. 1517. 4. fuit in Bibl. Thuana Tom. 2. pag. 286. cumque rariſſime ſit obvia, operæ pretium eſſet prælis iterum ſubjici. Lelando quidem judice eſt *opus, ut ea tulit ætas, ſane elegans, venuſtum, ſplendidum: in quo ſubinde encomiaſtes, aliquando etiam & ſatyricus. Nomen autem inditum eſt ab inſigni lamentatione. Hoc eſt flebilium quaſi ſumme flebile carmen*. Gyraldum vero ſi audimus, *ejus quidem carmina turgida & ſonora, ſed incondita & barbara, nihilominus ea non legiſſe vos pigeat*. Dialogo V. de poetar. hiſt. Tom. 2. pag. 306. Apud Baleum III. 49. & Pitſeum pag. 267. traditur & alia carmina ſcripſiſſe hic Joannes, & *Epigrammata* & *Epiſtolas*, & poema *de rebus occultis*, cujus initium: *rebus in obſcuris dubitantes*.

Joannes de Hees. Infra *Joannes de Heſe*.

Joannes Heidelbergenſis Doctor, ita interdum vocatur Joannes de Francofordia.

Joannes Heinodunus, ſupra pag. 51. *Joannes Aquædunus*.

Joannes Herculanus, ſupra *Joannes Arculanus*.

Joannes Herefordenſis Anglus Ord. Minor. cujus *Epiſtolæ* MStæ Cantabrig. in Collegio S. Benedicti, a Pitſeo p. 875. memorantur: idem teſte Lelaudo cap. 210. ſcripſit *Lexicon* ſive *tabulas originalium*.

Joannes Herolt. Supra *Diſcipulus*.

Joannes de Heſdinio ſive *Hiſdinio*, *Iſdinio*, Theologus Pariſienſis, Ordinis fratrum hoſpitalis S. Joannis Hieroſolymitani circa A. 1390. Ejus ſunt explanatio *in Jobum*, de qua Sixtus Senenſis: Lecturæ in *Evangelia Marci* & *Joannis*: *In Epiſtolas Pauli*, *ad Philippum*, *Archiepiſcopum* ab An. 1359. ad 1378. Rothomagenſem: ex quibus Lectura in Epiſt. ad Titum MS. Lipſiæ in Paulina. (*a*) *De annunciatione Dominica*, & *Sermones Varii*. Vide Trithemium cap. 678.

Joannes de Heſe ſive *de Hees*, Presbyter Trajectenſis, *Itinerarium* ſive *peregrinationem* ſuam A. 1389. Hieroſolymis in Arabiam, Indias atque Æthiopiam ſuſceptam ſingulari libro deſcripſit, edito una cum aliis quæ refert Voſſius, Pariſ. apud Robertum Gourmont 4. Daventriæ 1504. 4. & cum Franciſci Monachi Ord. Minor. Epiſtola de Orbis ſitu ac deſcriptione 1565. 12. * Inſignis anachroniſmus corrigendus hic venit; opus enim, ſeu mavis itinerarium Joannis hujus longe antiquius eſt, quam hic ſtatuitur; ita enim incipit in MS. codice Tegernſeenſi, quem conſuluit P. Pez Tom. 1. Anecdotorum in Diſſertat. Iſagogica pag. 87. n. 8. *Anno Domini* 889. *Joannes Heſs Presbyter Trajectenſis diœceſis fuit in Jeruſalem*. Hæc olim ſcripſeram ex fide Authorum Hyſtoriæ Literariæ Gallicæ, & ejuſdem Pezii, cujus diſſertationem oculis inſpexeram. Nunc vero rem diligentius ponderans ſuſpicor mendoſam eſſe inſcriptionem Codicis Peziani; ac reipſa Trajectenſem hunc Scriptorem commentationem ſuam non dediſſe niſi anno 1389. ut ipſe in eodem opuſculo teſtatur, adeoque Scriptorem hunc e Sæculo IX. cui Literariæ Hyſtoriæ Scriptores aſſignant ad Sæculum XIV. cum Fabricio hic transfero.

Joannes de Hexam in Northumbria, ſupra *Joannes Haguſtademſs*.

Joannes Hicklejus Anglus, Auguſtinianus, circa Annum 1381. de quo ſupra Tom. 3. pag. 245. Vide etiam Poſſevinum, Pitſeum pag. 535. ſeq. Elſſium in Encomiaſtico Auguſtiniano pag. 380.

Joannes de Hida ſive *Hyda*, Monachus Wintonienſis Anglus circa Annum 1284. de quo Baleus IV. 75. & Pitſeus

L 2 pag.

(*a*) Vide Catalogum Joachimi Felleri pag. 188.

pag. 365. Scripſit *vitam patientis Jobi*, & *Homilias*.

Joannis Hieroſolymitani poſtilla *in Epiſtolam ad Titum*, MSta Venetiis in Bibl. SS. Joannis & Pauli, teſte Tomaſino pag. 26.

Joannes Hildeshemenſis Saxo, Carmelita circa Annum 1370. Avenione familiaris Petro Thomæ, Carmelitarum Generali. Scripſit ad Florentium de Wevvelkoven, Epiſcopum ab An. 1372. ad 1378. Monaſterienſem, volumen capitibus XLVI. conſtans *de tribus ſanctis Regibus*, eorumque reliquiis translatis Coloniam: Editiones notavit Oudinus, quem ſi placet vide Tom. 3. p. 1275. *Chronicam hiſtoriarum*, ſive faſciculum temporum Ordinis Carmelitarum ex variis auctoribus. *Legendas* quaſdam *abbreviatas* Patrum Ordinis Carmelitici. Opus metricum *de monſtris in Eccleſia*. *Defenſorium ſui Ordinis*, ſive Dialogum inter directorem & detractorem, MS. in Bibl. Bodlejana: *De fonte Vitæ*. Dialogum ſive *Speculum fontis Vitæ* MS. in eadem Bibl. *De Antichriſto*. *Contra Judæos*. *In turpia pingentem*. *Epiſtolas* octoginta & *Sermones* varios de tempore & Sanctis. Vide Trithemium in Bibl. Carmelitica, & de S. E. cap. 648. & de ſcriptoribus Germ. cap. 122. Alegrium pag. 306. Poſſevinum &c. Fallitur Oudinus qui hunc Joannem Hildeſheimenſem confundit cum *Joanne Gluel*, de quo ſupra.

Joannes Hiltonus ſupra Tom. 3. pag. 270.

Joannes Hintonus Sophiſta Anglus, cujus nihil niſi *fallaciarum formulas* memorat Pitſeus pag. 875.

Joannes Hiperius infra *Joannes Iperius*.

Joannes de Hisdinio. Supra, *Jo. de Heſdinio*.

Joannes Hiſpalenſis Archiepiſcopus, quem Hugo de S. Victore lib. 1. Miſc. titulo LXXX. T. 3. Opp. p. 119. graviter monet Fidem Chriſtianam non ſolum corde tenendam, ſed quoque ore confitendam eſſe, quod ille facere negaverat.

* *Joannes Hiſpalenſis*. Fuit & alter incertæ ætatis, & conditionis Joannes, qui teſte Nicolao Antonio Biblioth. Hiſpan. antiq. Tom. 1. pag. 356. invertendis ex Arabico in Latinum Arabicis maxime aſtronimicis libris operam ſuam impendit. Vide eumdem Scriptorem ibid. Tom. 2. pag. 267. Quæ vero ibi ait de verſione operis Alfragani, quam verſionem putat ille factam eſſe de elementis aſtronomicis ejuſdem; veritati iſta quidem congruunt. Extat apud me opus illud ex verſione Joannis Hiſpalenſis ad pervetuſtum Codicem caſtigata editum Pariſiis in 8. An. 1546. De cæteris nihil modo quod addam occurrit.

Joannes Hiſpanus, cujus commentarium in Decretales MStum evolvit Cangius in Codice Thuano CLXII.

Joannes Hocſemius, inf. p. ſeq. & T. 3. pag. 273.

Joannes Hofmannus, Miſnenſis ab A. 1413. ad 1451. Epiſcopus, non quartus Epiſcopus Miſnenſis, ut apud Poſſevinum legas (XXXVIII. enim (a) ante eum fuere) ſed Joannes quartus inter Miſnenſes Antiſtites, patria Svvidnicenſis, Theologiæ Doctor Pragæ primum deinde Lipſiæ: idem Concilio Conſtantienſi interfuit, ſcripſitque *de inventione pueri JESU* & *de præſentatione B. Virginis*. Vide Centuriam a Madero editam num. XVI. Cætera ſcripta ejus apud Poſſevinum ſunt: *Libri ſex de officio Miſſæ & omnibus quæ in illa peraguntur*, ad Marchiones Miſnenſes. *De communione ſub utraque ſpecie*. Venet. 1571. *Quæſtiones Theologicæ cum ſolutionibus*.

Joannes Holibrocus ſive *de ſacro fonte*, Anglus, *Mathematicus*, circa Annum 1450. cujus *novæ tabulæ mediorum motuum*, *& æquatione dierum*, & continuatio libelli *de reductione Tabularum Alphonſi ad annos Chriſti*, *menſes*, *dies & ho-*

(a) Vide Menckenii ſcriptores Tom. 3. pag. 1888. & Jo. Hubneri quæſtiones Hiſtoricas Tom. VIII. pag. 869.

& horas, commendantur a Lelando cap. 549. quibus Baleus VII. 69. & Pitſeus pag. 646.*Canones Aſtronomicos* adjungunt.

Joannes Homiliarius,ſupra *Joannes Felton.*

Joannes Homo Dei ſcriptor *Collectionis de verbis Seniorum ad Juniores informandos*, adhuc quod ſciam ineditæ, niſi quod præfationem ex Codice Taluerenſi ante annos ſexcentos exarato vulgavit Edmundus Martene Tom. 1. anecdotorum pag. 163.

Joannes Honſemius, aliis *Hocſemius*, *Hoxemius*, Canonicus & Scholaſticus Eccleſiæ S. Lamberti Leodienſis. Hic *Ægidii* Aureæ vallis Monachi Ciſtercienſis (de quo ſupra Tom. 1. p. 18.) *Chronicon Epiſcoporum Leodienſium* continuavit ab A. 1251. ad 1248. Exſtat in Joannis Chapeavilli geſtis Pontificum Leodienſium Tom. 2. pag. 273. 514. Leodii 1613. 4. Natum ipſe ſe teſtatur Februario Anni 1278.

Joannes Horingerus qui eſt Cangio, is apud Baleum IV. 93. & Pitſeum *Hormingerus*, Suffolcienſis Anglus, qui circa A. 1310. clarus nihil Latine ſcripſiſſe perhibetur, ſed ex Italia atque aliis regionibus in quas iter ſuſceperat, redux in patriam, laudes Angliæ libro ſingulari complexus eſſe ſermone Anglico ad Eduardum II. Regem.

Joannes Horitenſis Archidiaconus, de quo ſupra pag. 51.

Joannes Horneby, *Hornebius* Lincolnienſis, Anglus, Carmelita circa An. 1374. ſcripſit *Hiſtoriam nominis JESU*. *Hiſtoriam Viſitationis B. Mariæ Virginis*, ad Reginam. *Determinationes ſolennes* pro Carmelitis contra Joannem Stockeſium Dominicanum. *Defenſorium* antiquitatis Ordinis ſui, libris duobus. *Pro adepto triumpho*. *Quæſtiones Ordinarias*. *Pro introitu Sententiarum*. *Sermones ad Clerum* pro ſuo Ordine. *Ad Populum Sermones*. Vide Baleum VI. 50. Pitſeum pag. 514.

Joannes Hovedenus Londinenſis, Eleonoræ matris Eduardi I. Angliæ Regis capellanus defunctus A. 1275. Vide Baleum V. 79. & Pitſeum pag. 356. Scripſit plura metra rhythmica, ut *de beneficiis Dei* ex Bernardo: incip. *Jeſu Chriſti celeri interceſſione*. *Canticum Divini amoris*, incip. *Princeps pie Jeſu bone*. *Cantica quinquaginta* quorum initium: *Summe Deus Paſtor potens*. *Quinquaginta Salutationes Mariæ*. Incip. *Ave ſtella maris Virgo ſingularis*. *Quindecim gaudia Mariæ*. Incip. *Virgo vincens balſamum*. *Philomelam*, cujus carminis meminit etiam Lelandus cap. 203. Incip. *Philomela prævia temporis amœni*. *Lyram dulciſonam*. Et ſermone proſario *Meditationem animæ Chriſtianæ*, & *Speculum Laicorum*, ut omittam metris compoſitum Gallicis Roſarium de nativitate, paſſione, aſcenſione Jeſu Chriſti, quod MS. ſervari Cantabrigiæ notavit Pitſeus.

Joannes Hugenetti de Metis, Licentiatus in Legibus, & in Concilio Conſtantienſi nuncius Univerſitatis Avenionenſis, ex cujus *Oratione de B. Dominico* quædam affert Clariſſ. Hardtius Tom. V. Concilii Conſtantienſis pag. 26. ſeq.

Joannes Hulbethus Anglus, Carmelita circa A. 1357. ſcripſit *contra Richardi Armachani novem quæſtiones*, quibus ille fratres mendicantes oppugnaverat. Vide Lelandum cap. 426.

Joannes Hus. Supra Tom. 3. p. 307.

Joannis Jacobinorum Patriarchæ Latini Alexandriæ, Epiſtola ad Eugenium IV. in Actis Concilii Florentini parte III. Labbei Tom. XIII. pag. 101. Harduini Tom. IX. pag. 1018. &c.

Joannes de Janduno. Supra *Joannes de Gandavo*, & *Joannes XXII.*

Joannes de Janua. Supra de *Balbis*. Tom. 1. pag. 163.

Joannes S. Januarii, ſupra *Joannes Diaconus* pag. 67.

Joannes Feſſinetz, Bohemus, Doctor Juris Canonici, cujus ſcriptum *pro defenſione Johannis Huſſi*, A. 1412. compoſitum exſtat inter Huſſi opera Tom. 1. pag. 324. 333.

Joannes de Imenhuſen, Germanus, Doctor Pariſienſis circa A. 1360. de quo Trithemius cap. 120. de ſcript. German.

man. & libro de S. E. cap. 642. Præter *ſermones*, ſcripſit *ſuper quatuor libros Sententiarum*.

Joannes de Imola ſive *Imolenſis*, ex Foro Cornelii, JCtus Bononienſis, Baldi ſenis auditor, cenſor non infrequens Bartoli, præceptor Alexandri Imolæ (de quo ſupra Tom. 1. pag. *66.*) defunctus A. 1435. 18. Febr. ut Jo. Fichardus, Val. Forſterus, Labbeus, Cangius: ſive A. 1436. ut Trithemius cap. 764. Boiſſardus 1. imagg. pag. 118. Gvidus Pancirollus II. 88. & de Burſellis aliique. Ex eius ſcriptis præter *reſponſa* & *Conſilia*, exſtant commentarii *in Digeſtum infortiatum*, (*a*) *novumque*, *in tres primores* & *ſextum Decretalium* librum & *in Clementinas*. Etiam in Rubricam *quarti Decretalium*, de ſponſalibus, c. *tuæ* laudat Geſnerus, quem ſi placet vide.

Joannes Hagen, nomine *de Indagine* notior, Germanus, monachus Carthuſianus ab A. 1440. in domo montis S. Salvatoris prope Erfordiam, deinde Prior prope Stetinum in domo Gratiæ Dei, poſtea prope Iſenacum in Thuringia, ubi obiit circa A. 1475. Vide Chriſtiani Frid. Paulini annales Iſenacenſes pag. 119. Scriptorum ejus ac tractatuum, quos plus quam trecentos fertur compoſuiſſe, magnum numerum videre licet apud Trithemium cap. 822. de S. E. & de ſcript. Germ. cap. 198. præcipue apud Poſſevinum, & Theodorum Petrejum in Bibl. Carthuſiana. Inter illa ſunt in omnes fere libros V. & Novi Teſt. quadruplici ſenſu. *De viſione Danielis* cap. VII. *De quatuor ſenſibus Scripturæ*. *De auferibilitate Sponſi ab Eccleſia*, *de ſchiſmate*, *de poteſtate Eccleſiaſtica & de auctoritate Papæ in Concilio*: *De cruciata contra hæreticos* A. 1467. *Contra Joannem Kannemann*, Ord. Minor. libri III. *Contra flagellatores*. *Contra errores Bohemorum*. *De doctrinis peregrinis cavendis*. *In regulam S. Benedicti*. *De Judice contra conſcientiam judicante*. *De viſione Tundali*. *De Cognitione futurorum*. *De futuris prodigiis*. *De apparitione cujuſdam defunctæ* &c. His accedit *Chronicon triplex* de quo Voſſius pag. 588. ab Orbe condito uſque ad A. C. 1471. alterum brevius, tertium breviſſimum. Operæ pretium etiam conferre elenchum tractatuum XLIV. MStorum in Bibl. Quedlimburgenſi quorum tituli in notitia illius Bibl. a V. C. Tobia Eckardo edita pag. 24. ſeq.

Joannes de Indagine Abbas Burſfeldenſis Ord. Bened. prope Gœttingam defunctus A. 1479. de quo Jo. Georgius Leuckfeld ὁ μακαρίτης in antiquitatibus Burſfeldenſibus Lipſ. 1713. 4. pag. 22. ſeq.

Joannes de Indagine tertius junior, cujus Chiromantia, Phyſiognomia atque Aſtrologia judiciaria exſtat dicata Alberto Archiepiſc. Moguntino & Cardinali Anno 1522.

Joannes Infantius, Anglus Monachus Rameſeganus, amicus Joannis Lelandi qui cap. 241. eum laudat cognitione trium linguarum doctum ac reconditæ Antiquitatis ac veterum exemplariorum indagatorem longe curioſiſſimum.

Joannes Inſtitor, Carthuſianus Buxheimenſis prope Memminga circa Annum 1437. cujus *Breviloquium animi cujuslibet religioſi reformativum*, in quo monita quædam non contemnenda ſub deſcriptione xx. avium immundarum, aquilæ pag. 164. gryphis pag. 167. haliaeti pag. 179. accipitris pag. 204. bubonis, pag. 222. merguli, pag. 229. upupæ, pag. 252. onocrotali, pag. 254. lari, pag. 256. ſtruthionis, pag. 267. noctuæ, pag. 272. milvi, pag. 277. vulturis pag. 281. corvi pag. 287. ibidis, pag. 291. cycni pag. 299. charadrii pag. 306. herodii ſive falconis pag. 317. porphyrionis pag. 330. & veſpertilionis pag. 340. edidit Bernardus Pez Tom. 7. Bibl. aſceticæ pag. 115. 350. & *tractatum exhortativum ad evitandam malam iram* pag. 353. 388. Notationes no-

(*a*) Digeſtum *vetus* a libro primo, *Infortiatum* incipit a titulo tertio libri XXIV. *Novum* a libro XXXIX. Digeſtorum ad quinquageſimum.

nominum ab alio petendas ſuaſerim. nam tyranni etymologiam traditurus pag. 251. *tyrannus*, inquit, *quod dicitur* a tyro *Græce quod eſt* fortis, *vel* anguſtia *Latine*, *eo quod per ipſum Tyrannum*, *id eſt illicitum ſenſualitatis motum*, *quaſi violenter regnantem in membris magna anguſtia ſpiritui inferatur*. Librum *de objectionibus Bibliæ* quem Theodorus Petrejus memorat, editum non memini.

Joannes de Joinvilla, Seneſchallus Campaniæ Gallicæ, & *S. Ludovici IX. Regis* Comes itineris in Orientem, *Vitam* ejus A. 1270. defuncti ſcripſit non Latine ſed Gallice, eruditis notis atque aliis monumentis additis illuſtratam a Claudio Menardo Pariſ. 1617. 4. & a Cangio Pariſ. 1668. fol. De his aliiſque editionibus Jacobus Longus n. 7144. Bibl. hiſtoricor. Galliæ pag. 358.

Joannes Jolihan Nordvvallus, Anglus, Carmelita circa A. 1348. utique idem videtur cum Joanne Folshamo de quo ſupra pag. 75. certe & tempus convenit, atque eadem ad eum ſcripta referuntur apud Poſſevinum & Alegrium p. 295.

Joannes Jorkus, *Yorkus* ſive de Eboraco, Carmelita, de quo Baleus XII. 35. & Pitſeus pag. 876. memorantes ejus *præconia S. Scripturæ*, *Lecturas in Geneſin* & *Ordinarias expoſitiones*. Circa A. 1436. claruiſſe notat Alegrius pag. 342.

Joannes Foſcelinus, Matthæi Parkeri Archiepiſcopi Cantuarienſis A. 1574. defuncti familiaris, hoc loco a me memoratur, quoniam ejus notitiam librorum Saxonicorum & eorum qui hiſtoriam gentis Anglorum ſcripſere, & ubi extent, edidit Thomas Hearne cum Roberti de Aveſbury hiſtoria de mirabilibus geſtis Eduardi III. Oxon. 1720. 8.

Joannes Iperius ſive Iprenſis patria, ex Ipra Flandriæ, Abbas per XVII. annos Bertinianus Audomaropoli apud Arteſios Ord. Bened. defunctus A. 1387. Vide Voſſium pag. 800. ſcripſit *Chronicon* ſive *hiſtoriam Monaſterii Sythienſis S. Bertini* ac ſimul Epiſcoporum Morinenſium & Comitum Flandrenſium ab Anno 590. ad Annum 1296. quod ex duobus MSS. recenſuit notiſque illuſtratum prælis deſtinaverat Lucas Dacherius, quo morte prævento, Mabillonio item Maſſvetoque tandem illud vulgavit Edmundus Martene Tom. 3. anecdotor. pag. 446. 776. Vide & ſupra pag. 57. *Joannes Bertinianus*. * Obiit Anno 1383. ut ſignat author ſupplementi ad Chronicon hujus Iperii. Supplementum iſtud ab An. 1294. ad Annum uſque 1497. perductum vulgavit P. Martene Vet. Monum. Tom. VI. pag. 614.

Joannes de Iſenach ſive *Iſenacenſis*, cujus *Acta & Facta Præſulum Nuenburgenſium* ab A. 968. ad 1493. extſtant in Chriſt. Friderici Paulini ſyntagmate veterum ſcriptorum pag. 125. Junior hic Joanne de Indagine de quo ſupra pag. 86.

Joannes Italus ſupra pag. 65. *Joannes Cluniacenſis*.

Joannes Keningulus, *Kenyngale*, Nordvvicenſis, qui Thomæ Waldenſis ſive Vallideni Doctrinale Eccleſiæ Martino V. Romæ obtulit, deinde Richardi Ducis Eboracenſis a ſacris Confeſſionibus & Carmelitarum in Anglia Provincialis diem obiit A. 1451. Scripſit *de itinere ſuo*, & *in Ariſtotelem de animalibus*, & *Conciones Paſchales XII.* Vide Baleum VIII. 17. Pitſeum pag. 646. & Alegrium pag. 353.

Joannes de Kikuleo ſupra pag. 51. *Joannes Archidiaconus*.

Joannes Kyllingvvorth, ſupra *Joannes Chillingvvorth*, pag. 64. illius enim ſunt *Canones tabularum* quos MStos memorat Sanderus parte 2. Bibl. Belgicæ pag. 37.

Joannes Kininghamus Theologus Oxonienſis, Joannis Lancaſtriæ & Aquitaniæ Ducis a ſacris Confeſſionibus, atque Carmelitarum in Anglia Provincialis, defunctus A. 1399. Ejus ſcripta apud Baleum VI. 4. Pitſeum pag. 565. Poſſevinum, & Alegrium p. 323. *Contra propoſitiones Wiclefi* quem primus op-

pu-

pugnaſſe traditur . *Super ideis ejuſdem. Ad quædam loca allegata . Scripturæ ſacræ præconia. In threnos Jeremiæ . In Ezechielem . In canonicam Jacobi Epiſtolam . Lecturam in libros Sententiarum . De nativitate & paſſione Chriſti . De Spiritu Sancto . De natura Angelica . Quæſtiones varias . Commentarios Metaphyſices . De eſſe intelligibili . Pro primo ſuo ingreſſu . De temporis ampliatione . Sermones de tempore & de Sanctis .*

Joannes de Lana Bononienſis Prior Auguſtinianorum defunctus A. 1357. ætatis 93. Ejus ſcripta *: Quæſtiones in libros Phyſicorum , Quodlibeta* , & *Commentarius in IV. libros Sententiarum*, quæ MSS. Bononiæ ſervari teſtatur Elſſius p. 354. encomiaſtici Auguſtiniani . * De ſcriptore hoc Auguſtiniano differens P. Gandolfo in Diſſertatione *de* 200. *Auguſtinianis* obiiſſe evincit Anno 1350. ætatis 74. Inter ejus opera potiſſimas cenſet *quæſtiones de anima humana* hic a Fabricio omiſſas , in quibus , ait , *multa explicantur utilia* , & *rara* , *quæ non ita facile apud alios reperiuntur*.

Joannes Langdenus Anglus Doctor Oxonienſis , & ex Monacho Cantuarienſi Ord. Bened. Epiſcopus Roffenſis circa A. 1420. atque inter judices XII. qui ſub Archiep. Cantuarienſi Thoma Arundelio A. 1420. *Wiclefum* jam An. 1389. defunctum condemnarunt & ejus libros flammis addixere. Scripſit Langdenus *Chronicon Anglorum* (*a*) quo uſum ſe profitetur in Chronicis ſuis Tomas Rudburnus Monachus Wintonienſis . Vide Baleum VII. 68. & Pitſeum pag. 606. a quibus & *ſermones* ejus memorantur .

Joannes Langhamus Nordvolcienſis Anglus, Auguſtinianus , cujus *Inſtitutiones Logicales & Scholaſticas diſputationes* memorant Baleus XII. 44. & Pitſeus pag. 877.

Joannes Langtonus Londinenſis Carmelita circa A. 1400. ſcripſit *examen Doctoris Henrici Crumpa , Ord. Ciſterc.* (*b*) qui Berengario ſuffragari fuerat viſus . Confer Baleum X. 35. & XIV. 98. & Pitſeum pag. 625. qui cum ei præter *Actus ſuos ordinarios* , Hiſtoriam *de rebus Anglicis* tribuit , videtur illum cum Joanne Langdeno confundere . Pitſeum ſequitur Alegrius pag. 341. qui ambo tradunt interfuiſſe Concilio Baſileenſi , ibique diem obiiſſe A. 1434.

Joannes Landsbergius Carthuſianus , ſcripſit *pharetram Divini amoris* ad Hermolaum Barbarum , quæ Italice etiam verſa exſtat a Seraphio de Torrefinis , Canonico Lateranenſi , Venet. 1549. De aliis ejus vide ſi placet Theodorum Petrejum in Bibl. Carthuſ. & Poſſevinum , cui ille eſt *Joannes Juſtus Lanſpergius* .

Joannes de Lanshem Wormacienſis , Germanus , Auguſtinianus circa A. 1495. ſcripſit : *arrham æternæ Salutis* , *Speculum Miſſæ* , *Speculum Noviſſimorum* , *de inſtitutione & utilitate Roſarii B. Virginis* . Vide Philippi Elſſii encomiaſticum Auguſtinianum pag. 354.

Joannes Lathbirius , *Lathberius* , *Lætteburius* Anglus Ord. Minor. circa A. 1406. ſcripſit commentarios morales *in Threnos Jeremiæ* , capitibus CXV. laudatos Lelando cap. 388. atque A. 1482. etiam typis exſcriptos in fol. Præterea *in Pſalmos* , *Jeremiam* , *Acta Apoſtolorum* . *Alphabetum morale* , *Lectiones Scripturarum* , *Diſtinctiones Theologiæ* & *Conciones*. Vide Baleum VII. 34. Pitſeum p. 582. Waddingum pag. 212.

Joannes Laudenſis Monachus , & diſcipulus *Petri Damiani* , cujus An. 1072. exſtincti *vitam* ſcripſit editam cum Damiani Operibus , atque in *Actis* Sanctor. Tom. 3. Februar. 23. pag. 416. ut dixi ſupra Tom. 2. pag. 7.

Joannes Launha , infra *Joannes Lemovicenſis* .

Joannes Lector , ſupra *Friburgenſis* , Tom. 2. pag. 204.

Joannes Legati ſive *Legatius* Monachus Hildesheimenſis Ord. Bened. circa A. 1500. ſcripſit libris duobus ad Henningum Abbatem *Chronicon Cœnobii S. Godehardi in Hildesheim* ab A. 1132. quo con-

(*a*) Neſcio unde hauſerit Voſſius quod pag. 559. tradit Chronicon iſtud perductum uſque ad A. 1420.
(*b*) De hoc ſupra Tom. 1. pag. 436.

conditum eſt, ad ſua uſque tempora: editum in illuſtris Leibnitii ſcriptoribus Brunſvvicenſibus Tom. 2. pag. 404. 426.

Joannes Gerbrand, *de Leidis*. Supra *Gerbrandus* Tom. 3. pag. 46.

Joannes Lelandus Senior, de quo jactatum: *Ut roſa flos florum, ſic Leland Grammaticorum*. Defunctus Oxonii A. 1428. Ejus *Grammaticam* Latinam laudat Lelandus alter libro de ſcriptoribus Britannicis cap. 537. Baleus VII. 73. & Pitſeus p. 612. etiam *Declamationes* Latinas, Græcaſque & *tractatum de generibus*.

Joannes Lelandus, junior, Londinenſis, qui toties fuit mihi eritque vocandus ad partes, cui Baleus VIII. 81. & Pitſeus pag. 742. ſeq. plurima fatentur ſe debere, vir doctus & de antiquitatibus Britannicis longe meritiſſimus. Canonicus Eccleſiæ Chriſti Lond. & Bibliothecarius Regis Henrici VIII. *Quod vero*, inquit Baleus, *ex ſubita mentis deturbatione, cerebri vitio, furore, triſtitia vel alio quocunque immoderato animi affectu in amentiam aut phreneſin inciderit, lugere certe debet quiſquis patriæ ſtudium inter virtutes connumerat*. Obiit Londini A. 1552. Beati Rhenani noſtri æmulatione accenſum ſe teſtatus eſt hiſce verſibus:

Quantum Rhenano debet Germania docto,
Tantum debebit terra Britanna mihi.
Ille ſuæ gentis ritus & nomina priſca
Æſtivo fecit lucidiora die.
Ipſe antiquarum rerum quoque magnus amator
Ornabo patriæ lumina clara meæ.
Quæ cum prodierint niveis inſcripta tabellis,
Teſtes tum noſtræ ſedulitatis erunt.

In ſcriptis ejus moleſtius eſt quod delectatur ubique nominibus propriis & hominum & locorum a recepto uſu alienioribus, ut pro Londino vocat *Trenovantum*, *Grantum Girviorum* pro Cantabrigia, pro Oxonio *Iſidis vadum* atque ita in cæteris, quorum explanatio, præclaro inſtituto ſubjuncta eſt ad calcem *commentarii* ejus *de ſcriptoribus Britannicis*, (*a*) ab editore erudito Antonio Hallo, Oxon. 1709. 8. Idem vitam Lelandi præmiſit, e qua notitiam ſcriptorum ejus repetam additis paucis quibuſdam obſervationibus. Sunt itaque.

Nænia in mortem *Thomæ Viati*, Equitis incomparabilis. Lond. 1542. 4.

Genethliacon illuſtriſſ. *Eadverdi* Principis Cambriæ, Ducis Coriniæ, Comitis Palatini. ibid. 1543. 4. cum ſyllabo & interpretatione antiquarum dictionum, quæ paſſim per libellum lectori occurrunt. Neque aliud eſſe *dictionarium Lelandi Britannico Latinum*, memoratum Pitſeo, ſuſpicatur Gvil. Nicholſonus pag. 30. Bibl. Hiſt. Anglicanæ.

Aſſertio inclytiſſimi *Arturii* (*b*) Regis Britanniæ, Lond. 1544. 4. cum elencho antiquorum nominum.

Cygnea Cantio, poema in laudes Henrici VIII. Regis, decantante eas cygno in Tameſi fluvio. (*c*) Lond. 1545. 4. 1658. 8. cum *commentario in cygneam cantionem*.

Laudatio pacis. Lond. 1546. 4. Martia bella canant alii.

Strena de ſuo itinere, *Henrico VIII.* Regi Angliæ oblata A. 1546. atque edita a Jo. Baleo cum annotationibus Lond. 1549. 8. Rex A. 1533. regni ſui XXV. ex ſpeciali gratia & mero motu diploma Lelando regium conceſſerat, per quod liceret per omnia regna & ditiones ſuas ſpatiari, & Antiquitates omnes, ſcripta, recorda, archiva & quæcunque monumenta notatu digna in ſingulis Bibliothecis, Collegiis, ſodalitiis, clauſtris, cœnobiis, baſilicis, monaſteriis, aliiſque locis quibuſcunque diligenter & fideliter rimari & perſcrutari.

Epigrammata quæ Thomas Neodunus, Caſtrenſis edidit hoc titulo: Principum ac

(*a*) William Nicholſon English hiſtorical library p. 155. edit. in fol.
(*b*) Id. pag. 38. (*c*) Id. pag. 3.

ac illuſtrium aliquot & eruditorum in Anglia virorum encomia, trophæa, genethliaca & epithalamia Lond. 1589. 4.

Collectaneorum Volumina quatuor MSS. in Bibl. Bodlejana in fol. Horum poſtremum eſt *de ſcriptoribus Britannicis*. Et in ſtrena ſua, & in Commentariis in Cygneam Cantionem meminit *quatuor librorum de Viris illuſtribus*, quorum ultimum promiſit ſe inchoaturum ab Henrico VIII. Rege. *Tres priores*, ſed ſine librorum diſtinctione, editi ſunt ab Antonio Hallo, ut jam dixi, Oxon. 1709. 8. Credibile eſt illum libri ſecundi initium voluiſſe capere a *Cedda* c. 51. tertii vero ab *Joanne Severiano*, c. 176. Conjectura eſt, eum quartum librum non ſcripſiſſe. Editio Halli in duos diviſa tomos, poſteriorem tomum a Rogero Bacono incipit cap. 236.

Itinerarium, *quinque Voluminibus* in 4. MS. in Bibl. Bodlejana Anglice, editumque a Thom. Hearne cum variis diſſertationibus editoris. Oxon. 1715. 8. novem tomis. Vide memorias litterarias Trevoltinas A. 1713. p. 129. ſeq.

Duo Collectaneorum Volumina de rebus Britannicis, ejuſdem magnitudinis, vulgata a Thoma Hearne Oxon. 1715. 8. ſex parvis tomis. Vide Acta Erud. A. 1717. pag. 103.

Collectiones ex antiquiſſimis auctoribus deſumtæ, quæ ad *Britanniam* ſpectant. MSS. in Bibl. Cottoniana. Julius C. 6.

Codrus ſive liber contra *Polydorum Vergilium*, de erroribus in ejus ſcriptis, & contra defenſorem Polydori. MS. vide Antonium Sylvium.

Nænia in mortem *Henrici Duddelegi*, Equitis. MS. id.

Bononia Gallomaſtix, in laudem Victoris feliciſſimi, *Henrici VIII*. Anglici, Francici, Scotici. MS. id.

Civilis Hiſtoria, ſive de antiquitatibus Britanniæ, libris quinquaginta.

De Pontificibus Britannicis.

Itinerarium Cantiæ. Vide Nicholſonum pag. 15. Bibl. Hiſt. Angl.

De Academiis Britannicis.

De origine & incremento bonarum in Britannia litterarum.

De nobilitate Britannica libri III.

De inſulis Britanniæ adjacentibus.

His ex Baleo VIII. 81. licet addere & Pitſeo pag. 743. ſeq. quorum vanitatem in multiplicandis ſcriptoribus, pariter & ſcriptis notavit Stillingfleetus p. 209. Origg. Britannic.

Vitam Sigeberti Regis, non diverſam ab ea quæ in libro de ſcriptoribus c. 57. legitur.

Errores ex Hectore Boethio.

De pace inter Papam & Cæſarem.

Ad Annam Clivenſem, & *de coronatione ejuſdem*.

De titulo Regis ad Scotiam.

De imperio Anglorum in Scotos.

De topographia Britanniæ.

Antiphilarchiam adverſus Albertum Pighium.

In declamationes Quintiliani.

In Martialem commentarios.

Pygmæomachiam.

Joannes a Launha, *Lemovicenſis*, præter lucubrationem *de ſtylo dictionario*, hoc eſt, ut interpretor, ſub aliena perſona per *ethopeiam* ſive *Ethicam dictionem* (*a*) effićto ac compoſito, quam MS. memorat Sanderus Bibl. Belgic. p. 204. ſcripſit de Regia diſciplina *Epiſtolas XX*. ſub *Pharaonis* Regis Ægypti exaratas perſona ad Joſephum, Jacobi Patriarchæ filium dicataſque Theobaldo, Regi Navarræ inclyto, Campaniæ ac Briæ Comiti Palatino, quem A. C. 1216. conſtat rebus humanis valedixiſſe. Harum priores XVIII. paucis in duodevigeſimæ calce verbis deficientibus edidit Clariſſimus Wagenſeilius cum Epiſtola ſua de hydraſpide: Altdorfii 1690. 4. unde repetitas illas exhibui in Codice pſeudepigrapho Veteris Teſtamenti Tom. 1. pag. 441. Hamb. 1713. 1722. 8. Cum itaque ab eo tempore Vir illuſtris atque eruditiſſimus *Ericus Benzelius* Epiſcopus digniſſimus Gothoburgenſis nuper, hodie Lincopienſis, non

(*a*) Vide Sirmondum ad Ennodium pag. 74. 80. & ad Sidonii VIII. 11.

non modo clauſulam Epiſtolæ XVIII. ſed etiam integras XIX. & XX. ex Codice MS. Bibl. publicæ Upſalienſis deſcripſerit manuque ſua conſignatam ad me miſerit, juvat eaſdem, pace ipſius, hoc loco cum lectore erudito communicare.

Supplementum
SOMNI MORALIS PHARAONIS,
auctore Johanne Lemovicenſi,
ex cod. MS. Biblioth. publicæ Upſalenſis, ad calcem Epiſtolæ XVIII. addendum in Codice Pſeudepigrapho Veteris Teſt. Tom. I. pag. 496.

.... *Ne autem modicum fermentum* totam maſſam corrumpat, a pretioſis præconiis vile ſecernimus, de virtuoſis vitioſum reſcindimus. A commendationum noſtrarum quinario deponimus quartam partem.

Epiſtola XIX. Detrectatorum ad Joſeph ſuper Regis reformatione.

Singulari regis remedio ac univerſali refrigerio regionis, Domino Joſeph, conſiliario bonæ fidei, præpoſito bonæ ſpei, domeſtica regis militia & armigera clientela, ſalutem & officiorum ſalubrium exercitium ſalutare. In caſtrenſi miſeria conſtituti, in miranda & miſeranda curia tanquam a caſtris injuſtitiæ, in ſchola fraudolentiæ, in foro cupiditatis, in vanitatis tyrocinio, in lenocinio voluptatis, in ſilva ſollicitudinum, in venatione mortis, in macello virtutum, in nuptiis vitiorum, in plenitudine malorum, in bonorum ſolitudine deſolati ſceleſtæ curiæ ſcelus celare nequimus, palliare neſcimus, excuſare, ſi voluerimus, non valemus. Unde quemadmodum navigantes mare, narrant ejus pericula, ita nos curialem commeantes amaritudinem, perículoſa ipſius naufragia, quæ ſcimus, loquimur, quæ vidimus, teſtamur. Ceterum vero fama laborans non permittit nos conquieſcere, infamia proclamans nos prohibet conticere. Nec ſolum exterioris famæ ventoſitas noſtrum implevit velum, noſtram ampullam volutantem: ſed interioris indignationis ſpiritus ex indigna regis curioſitate conceptus animam noſtram exanimat, cor corrodit, mentem dementat, & ſicut muſtum ſine ſpiraculo lagunculas novas diſrumpit, ſic illius impetuoſus impulſus rationabilem virtutem vincit, iraſcibilem irritat, concupiſcibilem colaphizat. Quid plura loquimur & reſpirabimus, nam conceptum ſermonem quis poterit continere? O mors juſtitiæ, quam amara memoria tua, quam durum & amarum eſt in curia regis incuriam regiminis, velut in campo certaminis dereliquiſſe te indefeſſam! Væ tibi chaos confuſionis, ſtilla ſubverſionis, curia nefaria Pharaonis, ubi veritas corruit, charitas excidit, ceteræ virtutes & arma bellica, non carnalia ſed ſpiritualia pereunt! Væ tibi domina gentium, princeps provinciarum, nunc vidua, nunc tributaria, viduata virtutibus, vitiis ſubjugata! Ægypte noli non flere. Non taceat pupilla oculi tui, quia viſitatum eſt nomen tuum, quia nominalis deformitas tranſmutata eſt in realem. Facies tua ſuper carbones denigrata eſt, lumen vultus tui in tenebras converſum eſt, riſus tuus reſolutus eſt in mœrorem. Ecce tenebræ, ecce mœror, ecce notabile præſagium experimento flebili conſummatum. Si fortaſſe ſic tenebris inverſa, ſic mœſtitudine tabefacta, quod necdum recognoſcas nec tenebras, nec mœrores. En optimates tui obtinuerunt mœrorem, princeps tuus præcipue tenebreſcit, populus tuus mœrore tabeſcit. Exitus aquarum deduxit oculus plebis, quia caligat oculus principis ſuſpiciens in excelſum. Iſte turbatus eſt furore, quoniam [illegible] contenebratus eſt ab errore. Merito quidem mœrendum eſt quod plebs imminuta, non illæſa, immunis malitiæ vero inprimis, in labore manuum, in ſudore vultuum, in tremore genuum, non ſinatur comedere panem ſuum, ſed il-

lius fame repleantur regis horrea, illius ſiti redundent torcularia, illius nuditate perticæ fulgeant, in cortice turgeant: illius inopia calcaria deaurentur, æraria cumulentur. Verum tamen ſi rex tuus tantam ſaltem obſervaret juſtitiam, quantam canis; ut ſicut ille pauperum caſeos a muribus, ſic iſte a tyrannis minoribus tueretur: ſicut ille pauperum caſeos a muribus conſervatos ſolus corroderet, ſic iſte ſubditorum ſubſtantiam ab aliis præſervatam raptoribus ſingulariter raptitaret, tolerabilior eſſet injuria, mitior malitia, minor culpa. Nunc autem reſiduum locuſtæ bruchus comedit, reſiduum bruchi ærugo conſumit, dum regis reliquias bajuli, reliquias bajulorum fures, fœneratores & alii perditionis filii deprædantur. Nec tot habet fera inſidias, avis laqueos, piſcis hamos, quot vita pauperum venatores. Rex autem, regum honorem ambiens, onus ſic abjiciens, tranquillitatem privatam diligens, publicam negligens, ad officium regale tepidus, ad ſtipendium improbus, ad laborem regiminis lentus, ad mercedem promtus, ad audiendas conqueſtiones aſpide ſurdior, ad extorquendas exactiones lupo rapacior, lucem odit, tenebras colit, in umbraculo dormit, in ſecreto thalami ſedens cum divitibus, in occultis ut interficiat, quos ſalvare negligit innocentes. Ibi adſentationum mollibus circumfultus pulvillis, palporum lenibus delibutus unguentis, ſimulatorum nectariis inebriatus, dulciloquis gloriatur ſe partem optimam elegiſſe: in tantam elationem elatus, ut rectius reputet, ſanctius ſanciat, juſtius judicet, divinas prophanare juſtitias, & ſuas ſequi concupiſcentias, quam illi operoſum exhibere miniſterium, per quem reges regnant, judices judicant, cui diſcretam non de ſacerdotio, ſed de regno, non de ſcripturarum ſcrutinio, ſed de viduarum judicio, de pauperum patrocinio redditurus eſt rationem. Nec contentus humanum contaminare judicium, niſi contaminet & divinum. Qui ſuper manifeſtis actionibus ad forum ſuum ſpectantibus judicare renuerat, ſuper occultis affectibus ad altius tribunal pertinentibus, temerarie differre præſumit, omnes errare ſuſpicans qui eundem erroris ſpiritum non imbiberint: Omnes languere conjectans, qui pari labore non laboraverint: Omnes exorbitare præſumens, qui ſimilem non incurrunt cœcitatem. Hic eſt doloris gladius noſtram tentans animam, manu regis immaniter evibratus, & ſagitta vulnerans in jecur noſtrum evolans de pharetra Pharaonis. Non videtur cor carneum, ſed lapideum, quod tali rationis offenſa, tali juris injuria non candeſcit, non apparet frons pudica, ſed meretricia, quæ tanta famæ jactura, tanta honoris macula non rubeſcit. Non miretur igitur inoffenſa ſerenitas ſpiritus veſtri, non turbetur inconcuſſa tranquillitas cordis veſtri pro eo quod in nobis ſic diſrupit modeſtiæ frenum, ſic diſſolvit linguæ ſilentium vis doloris; nec enim alienæ felicitatis invidi, ſed noſtræ cupidi, magnificis viris obtrectare ſtudemus; ſed zelo rectitudinis inflammati ac miſeratione popularis miſeriæ liquefacti non poſſumus eloqui quæ vidimus & audimus, teſtimonium reddente ſpiritui noſtro ſpiritu veritatis. Ceterum quia veſtræ lenitatis forma poteſt adverſitatis amaritiva dulcerari, ſupplicamus profundius, obſecramus obnixius, atque fiducialius poſtulamus, quatenus intentius intendentes regni profectui & regis honori, qui ſpecialis animarum privilegio in dominum domus ſuæ, in principem poſſeſſionis ſuæ magnifice vos præfecit, ſic velitis erudire veſtros conprincipes, ſic curetis edocere conſiliarios ſeniores, quorum ſenectus non venerabilis ſed miſerabilis, non morum ſed annorum numero, non chariſmatum ſed ætatum ſeptenario computatur, ut ſtante ſpiritu oris veſtri, ſol juſtitiæ, qui latebat in nube negligentiæ, de cetero in principes pacis, in propugnatores æquitatis, velut in cly-

clypeos aureos effulgeſcat, & palponum mendacia vos veritatem dicere non compellant.

Epiſtola XX. Joſephi ad detractores ſuper eorum conſolatione.

Joſeph ſervus juſtitiæ, præpoſitus Egyptiæ regionis, familiaribus, commilitonibus, & conſervis, ſalutem & pacem, quæ ſuperat omnem cenſum, omne meritum, omnem ſpem, omne votum. Quis eſt iſte leoninus rugitus, caninus latratus, & vulpinus procacitatis veſtræ gannitus, involvens ſententias ſermonibus imperitis, alienas injuſtitias argute arguens, ſuas conniventer pertranſiens, in peregrinam meſſem extendens falcem judiciariam, derelinquendo propriam ærugini corrodendam? Quis furor, o judices, quæ tanta temeritatis licentia, ut regem militia, dominum familia, principem clientela judicare præſumat, diſſoluto jugo juris, diſrupto vinculo rationis? Quis ſpiritus impatientiæ vos impegit, ut in ſellam regalis celſitudinis audeatis erigere os inſulſum? An putatis vos, injuſti judices, impune juſtum Dei judicium evaſuros, qui judicantes alios, condemnatis vos ipſos, iiſdem peccatorum funibus circumflexos: nec timetis ſeveritatem Divinam inſtruere, quam horridam in vos debeat ſententiam fulminare? Neſcitis quoniam & vos ſinguli regna ſingula divinitus obtinetis? quid enim corporum veſtrorum diverſitates, niſi diverſæ regiæ civitates? quid ſenſus corporum niſi partes regalium civitatum? ibi nempe rationem regnare, voluntatem villicare, ſenſualitatem ſervire dominus dominantium ordinavit. Si quid in tumultuoſa ſenſuum turba ſeditionis emerſerit, ad examen pertinet rationis, quodque ratio recta decreverit, ad executionem ſpectare dignoſcitur rationalis voluntatis. Nos autem oculata fide videmus quod in veſtris internis curiis judices pro tribunali non ſedent, reges in conſiſtorio non conſiſtunt, ſed aut ſtertunt in diverſoriis, aut otioſis ſtudiis occupantur. Villici vero regali patientia abutendo, poſt concupiſcentias currunt, nec Deum timentes, nec hominem reverentes. Vulgus autem brutalium motuum, indiſciplinatum, indomitum & indoctum, unitatem ſcindit, fidem frangit, proximos prodit, famam lædit, honorem dirumpit, & arctantium impunitas vitæ tantum erroris incitat & incendit. Quamobrem internus ſpecierum locus, virtutum hortus concluſus evidenter apparet, alter ager hominis pigri, altera vinea viri ſtulti, ubi vinetum jucunditatis, roſetum patientiæ degenerare vident in anxietatis ſpinetum & impatientiæ urticetum. Hæc revera nobis veſtra patefecit epiſtola, veſtrorum teſtis conceptuum, interpres intentionum, nuntia voluntatum. Quid igitur in alienis oculis conſideratis feſtucas, qui tamen in veſtris trabes recognoſcitis vos geſtare? Equidem humanæ infirmitatis eſt in via morum errare, ſed obſtinationis diabolicæ, errorem agnitum non vitare. Unde nimirum juſtitia errori compati, fla (*a*) vero ſolet errantibus indignari; vos autem nec complacentes infirmitati regiæ, non curaſtis cum reducere in ſpiritum manſuetudinis, ſed in ipſum infremuiſtis dentibus infrunitis. Nos tamen non immemores quod virtutes civiles in vitiorum medio converſantur, quod facile ſit deviare a medio, & quod difficile medium invenire, vobis æquitatem zelantibus, ſed zelum ſine ſcientia, obſequium ſine ratione, ſacrificium ſine ſale videam offerre, libenter ac liberaliter veniam indulgemus, humanis arbitrantes infirmari cum infirmitatibus quod inſultare cum inſultantibus & indignantibus indignum. Porro viſceribus veſtris popularis compaſſionis gladio fauciatis, poſt vinum compunctionis, oleum conſolationis impertire volentes, nolumus vos ignorare magnificum miſerationis myſte-

(*a*) Fallacia.

ſterium, quo pater animarum Deus totius conſolationis, miſeriam inopum, & gemitum pauperum diſpoſuit miſericorditer conſolari. Cum enim vidualis ploratus, pupillorum ululatus in conſpectum introiſſet ipſius, excitatus tanquam dormiens, Deus excitare decrevit ſomnolentiam regis, circa curam regis, ſub horrore viſionis nocturnæ, ſalutarem inſinuans diſciplinam, cœleſti providente conſilio, ut quod in luce latuerat, in tenebris appareret: cui dies non illuxerat, nox ipſa diſceret, quod vigilias non dormiens non neſciret, & quam dies diei non eructaverat, nox nocti ſcientiam indicaret. Quippe corpulentas beſtias macilentis, & ſpicas gravidas ab aduſtis abſorptas ſomnians vidit, videns ſtupuit, ſtupens noſtrum ſuffragium accerſivit, quod divina inſtitutione formati ad reformationem regiam pertinere patenter propalavimus, teſtificantes eidem, ſic curioſitates ab incuriis, ſic adulatores a detrectatoribus deſtrui, ſicut bruta a brutis, ſicut ſpicas a ſpicis diſſipari viderat & diſcerpi, cui repente curioſitates abjuranti, incurias abdicanti, & repudiatis curis brutalibus ad curas rationales anhelanti viam patefecimus regiam, regulam reſeravimus reginalem. Conſequenter famæ jacturam ſupplere, horum maculam abolere & duram malitiam redimere ſatagenti, luculenter oſtenſo, quod incaſſum labia detrahentia cohibere tentaret, niſi adulantibus labiis cereum ſigillum adhiberet. Mox de regali licentia, de ſpeciali mandato, in chamo & freno competentis cor rationis conſtrinximus magniloquas adulationum maxillas, nunc in veſtræ deſolationis mitigationem & obſtrictioris accurationis regale deſiderium & ſomniale dilucidarium feliciter terminavimus, quo circa regalibus præventi precibus, præmuniti mandatis, veſtram rogamus providentiam, requirimus probitatem, preces præceptis, præcepta minis regaliter roborantes, quatenus in zelum amaritudinis, qui ſpiritum concupiſcitis mœroris, ſuper curioſitate regis, incuria regiminis....... gravamine regionis regiæ, rege deinceps vigilante, ſuper cuſtodia ſua ſtante, negligentiæ noctem præcedere, diligentiæ diem accedere præſumente, mutata cauſſa mutetis effectum, abjicientes opera tenebrarum, indigna putetis impatientiam & clamorem, induentes arma lucis, ad gratulationem, laudem jucundam pariter & decoram. Sicut enim exhibuiſtis labia veſtra ſervire impatientiæ ad infactionem, ſic exhibere oportet, & ſervire benevolentiæ ad gloriam & honorem; jam enim hyems adverſitatis, imber lugubritatis abiit, æſtus proſperitatis, ſerenitas jucunditatis advenit, ut ubi abundavit iniquitas, abundet gratia, ubi regnavit triſtitia, imperavit infamia, concelebretur ſolemnius gaudium & lætitia, gratiarum actio & vox laudis.

Explicit Morale Somnium Pharaonis.

Joannes Leo Romanus, Ord. Præd. & Epiſcopus Beneventanus ab A. 1440. ad 1488. Hujus opus MS. *de geſtis Concilii Baſileenſis* laudat Cangius: aliud *de geſtis Concilii Ferrarienſis & Florentini* Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 794. & aliud diviſum in ſeptem libros, *de Synodis & Eccleſiæ poteſtate* Tom. 2. pag. 823.

Joannes Leo alter, Eliberitanus Granatenſis, non quidem Latine ſcripſit, ſed Arabice primum, deinde Italice celebrem illam *deſcriptionem Africæ* compoſuit digeſtam libris novem: quæ cum digna lectu exſtet ex latina verſione Joannis Floriani edita primum Antvverp. 1556. 8. locum ei hoc loco dare volui. Ipſe quidem patria per Ferdinandum Catholicum expugnata in Barbariam profugus, Feſſæ litteris Arabicis dedit operam, & poſt luſtratas non indiligenter regiones Aſiæ Africæque, captus a piratis ad inſulam Lotophagitem ſive Zerbi, perductuſque Romam & dono datus fuit Leoni X. Pontifici maximo: qui

qui Africam ab eo deſcriptam comperiens, charum habuit penſioneque ditavit, & Mahumedem ejuranti in baptiſmo impoſuit nomen Joannis Leonis. Sed hic poſt Pontificis mortem (a) deinde Roma relicta Tunetum ſe contulit, & Catholicam fidem cum Punica commutavit, ut memoriæ proditum a Jo. Alberto Widmanſtadio præf. ad Novum Teſt. Syriacum, editum Viennæ Auſtriæ 1555. 4.

Joannes Leo Mutinenſis Poeta ſive Poetinus, diſcipulus Gvarini & Ripæ, de quo Gyraldus lib. 1. de poetis ſuorum temporum, laudans ejus elegias, epigrammata, & libros tres Perſeidos, verſu heroico.

Joannes Leodicenſis, ſupra *Joannes Honſemius* & infra *Joannes Loſſenſis*.

Joannes Lidgatus, ex Ludgate ſive Lydgate oppido Comitatus Suffolcienſis in Anglia, Monachus Burienſis ad S. Edmundum, non Auguſtinianus ſed Ord. Bened. circa A. 1440. de quo Baleus VIII. 7. & Pitſeus pag. 632. Elſſius in encomiaſtico Auguſtiniano pag. 384. Poeſeos floruit laude, variaque ex Italica & Gallica lingua in Anglicam tranſtulit, & ex Latina quoque, ut Boethii libros de Conſolatione philoſophiæ, Martyria SS. Albani & Amphibali, & nonnulla Joannis Boccatii ſcripta. Sed & Latine plura ipſe compoſuit, ut *de gaudiis cælorum: Vitam* Regum *S. Edmundi*, *Ethelſtani*, *Fremundi*: *Proprietates nationum*, *Parlamentum volucrum*, *De Philoſophorum ſecretis*, *De rege Arthuro & menſa ejus rotunda*. *Acta Gvidonis Warvvicenſis*. *De Gvidone & Colorando: Proverbia*, *teſtamentum* & alia quæ apud laudatos ſcriptores referuntur.

Joannes, a Lignano vico agri Mediolanenſis, *Lignanus*, JCtus Bononienſis, non imperitus Philoſophiæ, idemque Pontificii juris conſultiſſimus diem obiit A. 1383. ita enim Ghilino traditum Tom. 2. pag. 129. verius quam 1368. quod legitur in ejus epitaphio apud Pancirollum III. 25. de Juris interpretibus: Neque A. 1400. claruit, ut apud Trithemium c. 701. legitur. Marcus quidem Mantua, quem Cangius ſequitur, recte A. 1380. ait floruiſſe, addit autem tempore *Urbani V.* qui jam An. 1370. rebus humanis valedixit. Itaque legendum *Urbani VI.* pro quo *Epiſtolam* ſcripſit ad Petrum de Luna Cardinalem A. 1378. cujus partem edidit Odoricus Raynaldus ad illum annum n. 30. integram extare Cod. 811. Bibl. Colbertinæ notavit Baluzius de Papis Avenionenſibus Tom. 1. pag. 1400. Pro eodem Urbano ſexto plura idem Lignanus, e quibus *novas allegationes* edidit idem Raynaldus ad calcem tomi XVII. Annalium pag. 510. 528. quæ ſunt ſecundi ejus tractatus pars ſecunda, ut eidem Baluzio notatum pag. 1294. Idem pag. 1082. notat in Codice Colbertino 815. ſervari ejus librum *de fletu Eccleſiæ*, cui Joannes Fabri, Abbas S. Vedaſti (de quo ſupra T. 2. pag. 145.) librum de planctu bonorum oppoſuit, MS. in eadem Bibl. Cod. 812. 814. Cætera ejus ſcripta ſunt: Commentaria *in Decretales*, & *in Clementinas* MSta Patavii in Bibl. Cathedrali, teſte Tomaſino: & *de pluralitate beneficiorum*, *de horis Canonicis*, *de cenſura Eccleſiaſtica* MS. etiam in Bibl. Baſileenſi: *de bello & duello*, *de hæreſibus*, & *de amicitia*. *De interdicto Eccleſiaſtico*, *De repreſſaliis*, *De permutatione*. &c. * Tractatus de amicitia prodiit Bononiæ per Hugonem de Rugeriis an. 1492. Tractatus vero de Bello, de Repreſaliis, & de Duello cum additionibus D. Pauli de Lignano lucem vidit Bononiæ opera Mag. Henrici de Colonia an. 1477. fol. In cod. 311. MS. Bibliothecæ Felinianæ extat hujus Joannis *tractatus de Bello*; cui Felinus manu ſua hæc adnotavit; *compilatus in ſtudio Bononienſi an.* 1360. *pendente forte exercitu contra civitatem, qui cauſam dedit tractatui ut Scholaribus tunc foret cauſa exercitii*. Quæ tamen verba uſque ad illud: *qui cauſam dedit* Felinus ex edito deſcripſit; reliqua de ſuo adjecit quanquam,

(a) Obiit Leo X. A. 1521. 1. Decembr.

Digitized by Google

quam, & iſta leguntur in ſecunda editione ejuſdem operis producta Mediolani anno 1515. Ipſi huic operi additiones ſuas dedit Antonius de Lignano authoris Nepos, quæ exhibentur in editione Taurinenſi an. 1525. in 4.

Tractatus de pluralitate Beneficiorum prodiit Pariſiis 1512. Mediolani 1515. & iſtud una cum Superiori de Bello in collectione Veneta Tom. XVI. leguntur. In eadem pariter collectione To. XII. eſt Tractatus *de Amicitia* & Tom. XIV. Tractatus: *De Cenſuris Eccleſiaſticis*, qui ante prodierat Mediolani ſine anno & impreſſore. Tractatus *De Repreſaliis* Lucem aſpexit Papiæ an. 1487. in 4.

Joannes de Ligneriis Philoſophus & Aſtronomus circa A. 1330. quo tempore ſocios ſtudiorum Pariſiis habuit Joannem de Saxonia, Joannem de Muris & Bernardum Philoſ. teſte Trithemio cap. 580. Ejus ſcripta *liber de ſphæra* & *Canones* atque *tabulæ primi mobilis*.

Joannes Lilleſhullenſis Cœnobii præſes, ſub ſæculi XIV. exitum, ſcriptor *enchiridii* in quinque partes diviſi, ad Verbi miniſtros, de quo Lelandus cap. 433. Baleus VII. 25.

Joannis de Linneriis Æquatorium vidiſſe ſe Cantabrigiæ, narrat idem Lelandus c. 370. ſupra *Jo. de Ligneriis*.

Joannes Linturius qui Werneri Rolefinckii faſciculum temporum ab A. 1484. ad 1514. continuavit.

Joannes Baſileenſis patria, *Lomberienſis* in Gallia Epiſcopus ſub Archiepiſcopo Toloſano, ab A. 1389. ad A. 1416. Vide Sammarthanos Tom. 2. pag. 677. & Trithemium de S. E. c. 732. & de ſcript. Germ. c. 156. qui teſtatur ſcripſiſſe *in quatuor libros Sententiarum* commentarium & *Sermones* diverſos.

Joannes Londinenſis Ord. Minor. Rogero Baconi familiaris, quem cum libris ſuis atque inſtrumentis mittens Romam ad Clementem IV. qui A. 1268. vivere deſiit, commendavit his verbis: *non remanſit unus Pariſiis qui plus novit in Philoſophiæ radicibus, quamvis & fructus nondum produxerit propter juvenilem ætatem*. Vide Lelandum c. 242. Baleum XIII. 81. & Pitſeum pag. 877. ubi pro Innocentio quarto reponendum nomen Clementis IV.

Joannes de Londino ſive *Londinenſis* junior, cujus *Chronicon Anglicum* Cangius memorat ex eodem Pitſeo pag. 878. is eſt qui *Gervaſium* Cantuarienſem continuavit ab A. 1200. ad 1377. MS. Cantabrigiæ in Bibl. Collegii SS. Trinitatis. Vide Oudinum T. 3. pag. 1088. De Gervaſio illo ſupra Tom. 3. pag. 52.

Joannes Longodunus, ſupra *Joannes Langton*.

Joannes Loney ſive *Lonejus*, Londinenſis, Carmelita circa A. 1390. Scripſit *lecturas ſolennes* & *de Spiritus S. miſſione*, ut ex Thomæ Waldeni Zizaniorum faſciculo Baleus XII. 15. & Pitſeus pag. 550.

Joannes Longiacus Lemovicenſis Aquitanus, cujus Orationem in laudem Clementis VII. (Papæ ab A. 1525. ad 1534.) laudant Poſſevinus & Lud. Jacobus p. 368. Bibl. Pontificiæ, non diverſus ut videtur a Joanne de Langenac, Epiſcopo Lemovicenſi qui obiit A. 1541. ut notatum in Labbei T. 2. Bibl. novæ MSS. pag. 760. & Sammarthanorum Gallia Chriſtiana Tom. 2. pag. 637. ubi hoc ejus affertur Epitaphium: *Exemplo tibi ſatis ſim, quiſquis es, ſi ſapis, præſentibus necte futura. Natus quidem vixi, at hercle mori præſtitit, ut plus magiſque viverem*.

Joannes Longinus. Supra *Dlugoſſus* Tom. 2. pag. 40.

Joannes Loſſenſis, Cœnobii S. Laurentii Leodienſis Abbas Ord. Bened. circa A. 1500. *Res Leodicenſium* ab A. 1449. ubi deſiit *Joannes Stabulanus*, ejuſdem Cœnobii monachus, continuavit deſcribere uſque ad ſua tempora. Vide Sanderum pag. 25. Bibl. MSS. Belgii.

Joannes de Lovanio ſive *Lovanienſis*, Carthuſiæ S. Catharinæ prope Antverpiam deinde Liram tranſlatæ profeſſus,

ac

Digitized by Google

ac denique Sanctenſis ſive Xantenſis Eccleſiæ præpoſitus medio ſeculo XV. tempore Dionyſii Rykelii, qui triennio poſt illius obitum traditur apud Petrum Orlandum VII. 22. Chronici Carthuſ. vidiſſe animam Joannis ob pluralitatem beneficiorum purgatoriis flammis uſtulari. Ejus *Chronicon ſummorum Pontificum* laudant Arnoldus Boſtius cap. 24. Petrus Sutor pag. 595. Theodorus Petræus, Valerius Andreas, Voſſius, Svveertius &c.

Joannes Lous ſive *Lovus*: Lelando *Lovus*, Voſſio *Louve*, Vigornienſis Anglus, Auguſtinianus, Theologus Oxon. & ex Aſſaphenſi Epiſcopus Roffenſis, defunctus A. 1436. de quo Jo. Baleus VII. 91. Pitſeus p. 625. & Philippus Elſſius p. 385. ſeq. encomiaſtici Auguſtiniani, a quibus *Temporum ſuorum hiſtorias* ſcripſiſſe perhibetur, ac præterea *Lecturas ordinarias*, *Diſputationes Theologicas*, *Sermoneſque* coram Rege Henrico VI. & per annum. Solarum *Homiliarum* meminit Lelandus cap. 579. * Annum emortualem Roffenſis hujus Epiſcopi melius deſignaſſe P. Gandolfo in Diſſertatione de ducentis Auguſtinianis arbitror; notat enim ille non annum 1436. ut hic Fabricius, ſed annum 1467. Et quidem in litteris Eduardi IV. apud Wilkins Concilior. Britan. tom. 3. pag. 583. datis an. 1462. *pro Libertatibus* clericorum inter Epiſcopos Joannes Roffenſis cenſetur.

Joannes Lucke ſive *Luccus*, Doctor Oxonienſis & Majoris Eccleſiæ præpoſitus, atque ipſe etiam XII. judicum unus, qui A. 1412. in Synodo Londinenſi ſub Thoma Arundelio, Archiepiſcopo Cantuarienſi memoriam *Wicleſi* libroſque condemnavere. De eo Baleus VII. 61. & Pitſeus pag. 607. Scripſit *Epiſtolas* & *dialogos* ad *Thomam Waldenſem*, qui eum Dominum ac Magiſtrum ſuum appellat: *Diſſertationes veritatum*, *Quæſtionum argumenta*, & librum *de ambiguis Scripturarum locis*.

Joannes Ludovicus Lambertacius, JCtus ab A. 1384. Patavinus diem obiit A. 1412. *Vir, ut ea tempora tulere, facundiſſimus reis patrocinium præſtitit, egitque in foro cauſas feliciter. Summæ fuit auctoritatis cum apud cives ſuos, tum apud Franciſcum Carrarienſem juniorem, & omnino princeps in Collegio Patavino, cujus* leges *recenſuit, auxit, ordinavit,* Matriculas *ſive* Alba Doctorum *annotationibus illuſtravit, quibus admodum, imo totum, quod attinet ad vetuſtatem ſeſquiſæculi integri, ſe debere aſſerit* (*a*) *Porcellinus. Hæc Legum recenſio ſalva etiamnum eſt, perennatque in relato Juris conſultorum Collegio. Vidimus aliquot ejus* Orationes *latinas, quarum pleræque funebres ſunt, & ut parum latinæ ſint, redundentque in exſucca loquacitate, Petrarchæ tamen ſtylum referunt; ut veriſimile ſit, quod obiter ingerit Porcellinus, eum fuiſſe Petrarchæ diſcipulum. Muſarum quoque amicus* carmina *feciſſe dicitur, delectatuſque fuiſſe verſibus Leoninis. Quin imo Porcellinus idem non dubitat, eum auctorem facere impoſiti Petrarchæ cineribus epitaphii. Scripſit etiam* Reſponſa *plurima*, & interpretationes in Pandectas, & Codicem, *quarum lacinias aliquot extare Tomaſinus* (*b*) *tradit*. Hæc de eo Nicolaus Comnenus in hiſtoria Gymnaſii Patavini Tom. 1. pag. 204.

Joannes de Lugduno nominatiſſimus inter Catharos Waldenſes Sec. XIII. eorum *filius major & ordinatus epiſcopus* cui miros errores tribuunt *Reinerus Sachonus* aliique, ſicut pauperibus de Lugduno, quibus a Waldone ſive Waldo Lugdunenſi nomen hoc hæſit. Vide Reineri librum contra Waldenſes a Gretſero, editum & recuſum in Tom. 25. Bibl. Patrum Lugd. pag. 269. ſeqq.

Joannes de Lutria, ſive *de Lutravillula* Germanus, Theologiam docuit Erfordiæ ac deinde prædicatoris officio functus eſt in Eccleſia Moguntina, obiitque An. 1479. Vide Trithemium cap. 849. de S. E. & de ſcriptoribus Germ. cap. 214. qui refert eum ſcripſiſſe *ſuper Sententias*, & *Quæſtiones diſputatas*, *ſermo-*

(*a*) Præfat. in not. Matric. (*b*) In Athenis Patavinis.

neſque varios & *quædam in Philoſophia*.

Joannes Lutterellus Anglus, Philoſophiæ & Matheſeos peritus, Cancellarius Oxonienſis circa A. 1340. Scripſit adverſus Occamum *determinationes* quaſdam: & *ad quendam Romæ diſputantem* (Joannem Bacanthorpium de matrimonii negotio, ut ſuſpicatur Baleus V. 56.) & *in Veſperiis* ſive examinibus *Magiſtrorum*, & *Prælectiones Oxonienſes*. Addit Pitſeus pag. 448. *Epiſtolam de viſione faciali* MS. Cantabrigiæ in Bibl. publica.

Joannes Lyddenſis Epiſcopi Epiſtola ad Michaelem Patriarcham Hieroſol. An. 1194. edita a Baluzio Tom. 2. Miſc. pag. 242.

Joannes de Lydgate, ſupra *Joannes Goverus*.

Joannes Macrobii deflorator *de differentiis & ſocietatibus Græci Latinique Verbi* prodiit Pariſ. 1586. 8. deinde in Grammaticis Putſchii pag. 1727. 2770. & in melioribus Macrobii editionibus, ut dixi in Bibl. Latina III. 12. Ad calcem libri pag. 2770. edit. Putſchianæ: *Explicit defloratio de libris Ambroſii Macrobii Theodoſii, quam Joannes* (fortaſſe Erigena, de quo infra *Joannes Scotus*) *carpſerat ad diſcendas Grammaticorum verborum regulas*.

Joannes Magdunenſis ſcriptor carminis obſcœni quod *Romantium de Roſa* nuncupatum eſt, cui ſcriptum oppoſuit Joannes Gerſon, Cancellarius Pariſienſis. * Miror Joanni huic locum dari inter Latinos ſcriptores ex fabella inſcripta *le Romans de la Roſa*. Iſte enim Gallicus eſt liber, quem late deſcribunt plures, & diligentiorem diſquiſitionem de hoc ipſo opere legi non ſine approbatione a viro doctiſſimo Nicolao de Forloſia Bibliothecæ Cæſareæ Vindobonenſis cuſtode adornatam in ſuis additionibus, quas parat ad commentarios Lambecii de Bibliotheca Vindobonenſi, quod opus vigiliis doctiſſimi ſcriptoris elaboratum utinam cito prodeat, prout eruditorum omnium vota ſollicitant. Primus author hujus operis fuiſſe ſcribitur Guillelmus de Lorris, quod dein perfecit Joannes de Meum, quem Fabricius hic deſignat nomine Joannis Magdunenſis.

Joannes Magnovillanus, infra *Joannes Mandeville*.

Joannes Majoris, Theologus Anglus quem Pitſeus pag. 878. narrat An. 1440. claruiſſe & ſcripſiſſe *in quatuor Evangelia ſcholaſticam Poſtillam*, videtur confictus ex *Joanne Majore* Scoto, de quo mox, cujus Commentaria in IV. Evangelia feruntur.

Joannes Major ſive *Mayr* A. 1478. natus Hadingtoniæ in Scotia Doctor Pariſienſis, Standuccii diſcipulus, clarus circa A. 1520. reverſuſque in patriam ibi defunctus A. 1540. de quo Baleus XIV. 59. Launojus hiſt. Gymnaſii Navarr. p. 652. ſeq. Antonius Wood Athen. Oxon. T. 1. pag. 44. Labbeus Tom. 1. de S. E. pag. 590. ſeq. Georgius Mackenzie T. 2. de vitis illuſtrium Scotorum p. 309. ſeq. & Wilhelmus Nicolſon in Bibl. hiſtorica Scotica pag. 101. Scripta ejus ſunt:

Introductorium in Ariſtotelicam Dialecticam, (*a*) totamque Logicam. Pariſiis apud Joannem Lambert.

Quæſtio de complexo ſignificabili.

Primus liber terminorum cum figura.

Secundus liber terminorum.

Summulæ cum figura quatuor propoſitionum & earum converſionum.

Prædicabilia cum arbore Porphyriana.

Prædicamenta cum ſua figura.

Syllogiſmi.

Poſteriora cum textu Ariſtotelis primi & ſecundi capitis libri primi.

Tractatus de locis.

Tractatus elenchorum.

Tractatus conſequentiarum.

Abbreviationes parvorum Logicalium.

Parva Logicalia.

Ex-

(*a*) Hæc puto vocari a Baleo *Sophiſticalia Pariſienſia*. Idem memorat hujus Majoris *Diſputationes Sorbonicas*, *Placita Theologica* & *Sermones* per annum.

Exponibilia.
Inſolubilia.
Obligationes.
Argumenta Sophiſtica.
Propoſitum de infinito.
Dialogus inter duos Logicos & Magiſtrum.

Hæc omnia ſimul edita ſunt Lugduni MDXIV. apud Antonium Ryum. in fol.

Commentarius *in Phyſica Ariſtotelis*, Pariſ. 1526.

In quartum Sententiarum commentarius anno MDIX. apud Joannem Granjonium Pariſiis: anno MDXVI. ibidem recuſus amplior apud Jodocum Badium Aſcenſium. Ex hoc excerpta *diſputatio de ſtatu & poteſtate Eccleſiæ* quæ legitur inter Jo. Gerſonis Opera Tom. 2. edit. novæ pag. 1121. 1130. atque inter alia ſcripta ejuſdem argumenti Pariſ. 1683. fol. in Defenſione doctrinæ Veterum Theologorum Facultatis Pariſienſis. Adde Mackenzium pag. 316. ſeq.

In primum & ſecundum Sententiarum totidem commentarii. Pariſiis anno MDX. apud eundem. Commentarius in ſecundum anno MDXIX. prodiit auctior apud Joannem Granjonium.

Commentarius *in tertium* A.MDXVII. ibidem apud eundem.

Literalis *in Matthæum* expoſitio, una cum trecentis octo dubiis & difficultatibus ad ejus elucidationem admodum conducentibus paſſim inſertis, quibus perlectis, pervia erit quatuor Evangeliſtarum ſeries. Pariſiis anno MDXVIII. fol. apud Joannem Granjonium. Ex hoc commentario depromta diſputatio *de auctoritate Concilii ſupra Pontificem Maximum*, & altera *de poteſtate Papæ in rebus temporalibus* quæ ambæ exſtant in Defenſione Facultatis Theolog. Pariſ. ſupra memorata, & inter Jo. Gerſonis opera Tom. 2. pag. 1131. 1145.

De Hiſtoria gentis Scotorum libri ſex, ſeu Hiſtoria majoris Britanniæ, tam Angliæ, quam Scotiæ, ad Jacobum V. Scotorum Regem, e veterum monimentis A. 1518. Pariſiis in Collegio Montis acuti concinnata, & in nuptiis Jacobi III. (*a*) ſive in An. 1469. deſinens, editaque Pariſiis anno MDXXI. apud Jodocum Badium, in 4. Acerbe nimium in Majorem, qui de poeta meritus erat non male, Georgius Buchananus, ingrati animi ideo notatus a Mackenzio pag. 342.

Cum ſcateat nugis ſolo cognomine Major,
Nec ſit in immenſo pagina ſana libro,
Non mirum titulis quod ſe veracibus ornat,
Nec ſemper mendax fingere Creta ſolet.

Joannes Baleus, qui *Caxtoni* Chronicon libris VII. a Majore translatum ex Anglico ſcribit, idem ex Scotorum hiſtoria excerpit loca complura (*b*) ex quibus ipſi locum inter teſtes veritatis conciliat. Sed Wilh. Caxtonus Lond. 1480. Hiſtoriam Angliæ & Hiberniæ quam ſub titulo Chronici & fructus temporum libris VIII. Anglice edidit, ex *Higdeni* Polychronico (de quo ſupra Tom. 3. p. 251.) profitetur ſe profeciſſe. Caxtoni Chronico uſum ſe teſtatur Major libro IV. cap. 13. & alibi, ſed ita ut judicio uſus ſit ſuo.

Catalogus Epiſcoporum Lucionenſium, apud Antonium Democharem lib. 1. c. 26. tomo 2. propugnationis pro ſacra Miſſa.

Luculentæ *in quatuor Evangelia* expoſitiones, diſquiſitiones & diſputationes contra hæreticos.

Ad calcem hujuſce operis *quatuor quæſtiones*.

Prima, utrum lex gratiæ ſit ſola vera.

Secunda, quid ſit veritas Catholica, & quot ſint gradus ejus.

Tertia de numero Evangeliſtarum.

N 2 Quar-

(*a*) Non Henrici VIII. cum Catharina Aragonica, ut traditum Labbeo Tom. 1. de S. E. pag. 591. & Voſſio de Hiſt. Lat. pag. 687. Miræo pag. 100. auctarii de S. E.

(*b*) Appendice ad Centur. XIV. c. 59.

Quarta de terræ promiſſionis ſitu.

Pariſiis anno MDXXIX. apud eundem Badium fol.

Falluntur qui huic Majori *Speculum exemplorum* tribuunt, ut fit in ephemeridibus eruditorum Pariſ. A. 1733. menſe Aprili edit. Amſt. p. 443. vel qui *paraphraſin poeticam in Pſalmos*, ut in Catalogo Bibl. Bodlejanæ. Nam hæc Johannem Majorem Profeſſorem A. 1574. Wittebergenſem auctorem habet, illud locupletatum debetur Joanni Majori Jeſuitæ, qui Duaci A. 1608. diem obiit.

Joannes, *Majoris Monaſterii* Monachus in Gallia circa A. 1158. quo vivis exceſſit *Gaufredus Dux Normannorum & Comes Andegavorum; Turonum & Cenomanorum* cujus *hiſtoriam* libris II. condidit editam e Bibl. Laurentii Bochelli, Pariſ. 1610. Scripſit & *Chronicon Turonenſe* MS. in Bibl. Regis Chriſtianiſſimi, quod edere voluit Labbeus, nactus exemplar continuatum uſque ad A. 1227. Vide ejus Bibliothecam MSS. pag. 362. & Longi Bibl. hiſtoricorum Galliæ n. 14931. & 14662. * Chronicon illud Turonenſe, quod Labbeus habere apud ſe perductum ad an. uſque 1227. teſtatur; idemque ſe evulgaturum ſpoponderat; ipſum eſt Turonenſe Chronicon, quod P. Martene Veter. Monum. Tom. 5. pag. 917. ſub nomine Chronici Turonenſis authore anonymo produxit. Aſſerit ille habuiſſe opus a Bibliotheca Regia; cum vero didiciſſet illud ipſum extare in Bibliotheca PP. Societatis Jeſu, petiiſſe ſe ſcribit ab illis, atque didiciſſe furtiva manu inde ſublatum evanuiſſe. Quod vero Chronicon illud Martenii idem ſit cum noſtro hoc, præter quam titulus indicat, demonſtrat indicium anni, ad quem pertingit; utriuſque enim idem eſt terminus annus ſcilicet 1227. In Martene tamen codex eſt hiulcus, nec ſuppletur defectus, niſi ab excerptis nonnullis olim ex chronico apud PP. ſocietatis Jeſu deductis. Caret etiam authoris nomine; quare num vere ſit Joannis Majoris Monaſterii ambigendi locus datur. Utcumque tamen res habeat ſeſe, profecto conſtat nullum aliud extitiſſe Turonenſe chronicon, cujus edendi conſilium Labbeus iniverat.

Joannes Malvernæus ſive *Milvernæus* Anglus, Monachus Vigornienſis, Ord. Bened. circa A. 1342. teſte Pitſeo pag. 878. Sed ſi Polychronicon *Higdeni*, (de quo ſupra Tom. 3. pag. 250.) continuavit, ætatem ejus ad 1382. proferre ſatius fuerit. Nam continuatio illa ab A. 1357. procedit ad A. 1377. Omitto viſionum opus Anglice ab Malvernæo compoſitum quod inſcribitur: *Pierce Plovvman.*

Joannes Barbam *de Mandevilla*, Medicinæ conſultus & Aſtronomiæ, ſcripſit *tabulas Aſtronomicas* & *de chorda recta*, & *umbra* & *de doctrina Theologica*. Vide Baleum V. 70. & Pitſeum pag. 455. Lelando cap. 405. *Magnovillanus*, Anglus miles de S. Albano (*a*) Doctor Medicus, longis itineribus, in Aſiam Africamque ab A. 1332. per annos XXIII. ſuſceptis clariſſimus, & defunctus Leodii A. 1372. 17. Nov. *Itinera* ſua ipſe deſcripſit Latine, Gallice & Anglice, vide Baleum VI. 46. Pitſeum pag. 512. ſeq. & Voſſium pag. 535. Itinerarius ejus a terra Angliæ in partes Hieroſolymitanas & ulteriores tranſmarinas Gallice Leodii conſcriptus A. 1355. & poſtea Latine verſus prodiit charactere typorum Gothico in 4. ſine loco & anno, & Venet. ſine anno in 4. *de diverſis regionibus & inſulis* &c. & Zvvollis 1483. 4. Epitome ejus a Baleo Gallice in Petri van der Aa ſylloge, recueil de divers voyages curieux faites en Tartarie, Perſe &c. Lugd. Bat. 1729. 4. Germanice, *in dem Reiſe-Buch des Heil. Landes* Frf. 1584. fol. vide Jac. Thomaſium de Stoica Mundi exuſtione pag. 99. Extat & Anglice, Italice, Belgice &c. Latine & Gallice MS. in Bibl. Leidenſi. Non diverſa fortaſſe ſcripta quæ Mandevillio una cum libris de re Medica tribuuntur: *de ſitu ter-*

(*a*) MSS. Cotton. pag. 74. b.

terræ ſanctæ, *de mirabilibus Mundi* & *deſcriptiones regionum*.

Joannes Mandvvithus Oxonii Martonenſis Collegii alumnus circa Annum 1342. Medicinæ conſultus & Aſtronomiæ, ſcripſit *tabulas Aſtronomicas* & *de chorda recta & umbra* & *de doctrina Theologica*. Vide Baleum V. 70. & Pitſeum pag. 455.

Joannes de Mantua, Ord. Præd. circa A. 1310. Ejus Epiſtola ad Albertinum Muſſatum, Patavinum invectoria in poeticen, verſibus hexametris. Incip. *Ad litem natam cur non mihi tacta poeſis*. Exſtat inter Muſſati Opera edita Venetiis 1636. fol. Confer Jacobum Quetif T. 1. pag. 511.

Joannes Marcanova, Patavinus qui in Patria & Bononiæ docuit Medicam artem, & Philoſophiam cum ſtudio Antiquitatum conjunxit, Cangio notante etiam Poeta, defunctus Patavii A. 1467. Scripſit *de dignitatibus Romanorum*, *de triumpho*, *de rebus militaribus*. Idem Bibliothecam Patavinam S. Joannis de Viridario, teſte Laurentio Pignorio Epiſt. 3. inſtruxit Codicibus ſcriptis, veteribus nummis & inſcriptionibus antiquis. In eadem Biblioth. teſte Tomaſino pag. 31. ſervatur ejus *repertorium Orationum* A. 1436. ſed deſideratur Volumen A. 1465. ab eo dedicatum Malateſtæ Novello, Cæſenæ Principi, de quo idem Pignorius, nec non Voſſius pag. 578. & Nic. Comnenus Tom. 2. hiſtoriæ Gymnaſii Patavini p. 166. & ex quo Scardeonius plagii poſtulari poſſe ſcripſit eos, qui nomine alieno de illis argumentis Marcanovæ lucubrationes edidere. Confer Diarium eruditorum Italiæ Tom. XI. pag. 301. ſeq. ubi notatur Codicem illum ſervari Venetiis in Bibl. illuſtris viri Laurentii Patarolii. Ut eidem Comneno traditum, *mira curationum facilitate morbos raro pharmaceis adhibitis*, *quibus Pharmacopolarum fraudes diteſcunt*, *compeſcere ſolebat: abſtinentia una*, *quam Medici Diætam appellant: plerumque dicax in Medicos*, *quorum Philopharmaciam inſectabatur ſyllogiſmo ex Hippocratis doctrina deducto*. *Nam hac dictante*, *tutiſſimum eſſe*, *in principiis morborum*, *ſi quid purgandum videatur*, *purgari oportere*, *dummodo materia turgeat*; *Atqui*, *addebat*, *raro materia turget*; *ergo raro purgandum etiam in morborum principiis*. *Parergon artis Jatricæ ſibi fecerat ſtudium antiquitatis*, *& quidquid otii ſupererat a curationibus*, *huic utiliter impendebat*.

Joannes Marcheley, *Markeley* ſive *Marchelegus* (Lelando cap. 416. *Mardelegus*) Anglus, Waddingo *Marchelegus* Ord. Minor. Miniſter Provincialis defunctus Eboraci A. 1376. præter *quæſtionum variarum librum*, ſcripſit *de immaculata conceptione B. Mariæ Virginis* adverſus *Gvilelmum Jordanum* Dominicanum, de quo infra *Jordanus*. Vide Baleum VI. 60. Pitſeum pag. 515. Waddingum pag. 214.

Joannes Marchinellus Leodicenſis, Carmelita, circa A. 1470. ſcripſit *ad omnes hominum ſtatus* libros III. *De pugna ſpirituali*. *Quæſtiones Theologicas*. *Sermones ad populum*. Ita Poſſevinus, Alegrius, Valerius Andreas, Svveertius.

Joannes de Marcia, cujus tractatum MS. *de intellectu & animo* & *in librum ſecundum Sententiarum* & *quæſtiones ſuper librum Ariſtotelis de anima* memorat Sanderus in Bibl. Belgica parte 2. pag. 170.

Joannes Mardelegus ſupra *Jo. Marchelegus*. Alius *Joannes Mardeley* junior circa A. 1550. de cujus ſcriptis Baleus ad calcem centuriæ duodecimæ pag. 106. ſeq.

Joannes Maregus, *de Mare*, infra *Jo. Maro*, ſive *Marro*.

Joannes Marſeldus ſive *Mariſeldus* Anglus Medicus circa A. 1490. ſcripſit *praxin* ſive *de arte medendi*, in quo Gilberti Anglici induſtriam ſecutum laudant Lelandus c. 582. Baleus Centur. XI. 64. Pitſeus pag. 878.

Joannes Margarinus, ſupra *Joannes Gerundenſis* pag. 79.

Joannes B. Mariæ Glaſtonienſis Monachus, Anglus, circa A. 1400. cujus

opus-

opus de antiquitate Eccleſiæ B. Mariæ Glaſtoniæ MS. in Bibl. Cottoniana. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 2228.

Joannes Maria Cataneus. Supra *Cataneus* Tom. 1. pag. 361.

Joannes Maria de Polluciis ſive *Politianus*, Bononienſis, Carmelita circa A. 1490. ſcripſit vitam *B. Alberti Drepanenſis* apud Surium 7. Auguſt. *Conſtitutiones Carmelitarum* Venet. 1499. *Vexillum & mare magnum Ordinis Carmelitici*. *Orationes*, *Epiſtolas*, *Sermones Quadrageſimales*. Vide Poſſevinum, & Alegrium pag. 374.

Joannis de Marienvverder in Pruſſia, commentarius *in Symbolum Apoſtolicum* MS. in Bibl. Paulina, Lipſienſi. Vide Catalogum B. Joach. Felleri pag. 162.

Joannes Marius, (*le Maire*) Valencenas Belga medio ſeculo XVI. floruit & Gallice ſcripſit: a Voſſio tamen pag. 650. inter Latinos Hiſtoricos refertur propter librum tripartitum *de ſcematum* (lege *ſchiſmatum*) & *Conciliorum differentia* quem Latine vertit Simon Schardius & cum Theodorici de Niem libris Baſil. 1566. edidit. De aliis ejus lucubrationibus Valerius Andreas, Svveertius &c. * Scribebat commentarium ſuum iſte Belga ſub Julio II. Pontifice, ut ipſe in eodem ſcripto indicat; quare vix credo pertingere uſque ad medium ſæculum XVI. potuiſſe.

Joannes Markelejus, ſupra *Jo. Markeley*.

Joannes Marletinus, Mediolanenſis, cujus *de Creatione*, MS. in Bibl. Patavina S. Joannis de Viridario. Vide Tomaſinum pag. 39.

Joannes de Marliano Mediolanenſis, Medicus & Mathematicus, artem Medicam docuit Ticini, & in patria gravis annis diem obiit non A. 1430. vel 1438. ſed A. 1483. (*a*) De eo Trithemius c. 778. Bibliothecarum Medicarum ſcriptores, Bartholomæus Curtius in Medicorum Mediolanenſium hiſtoria p. 29. & Philippus Picinellus in Athenæo eruditorum Mediolanenſium. Scripta ejus ex Curtio referre placet. *De proportione motuum in velocitate*. Papiæ 1482. fol. *De reactione* adverſus *Cajetanum de Tienis* ibid. fol. opus primum auctoris & ſubtile. *Diſputatio cum Magiſtro Joanne de Arculis*, in diverſis materiis ad Phyſicam & utramque Medicinæ partem pertinentibus. *Diſputationes cum Philippo Adjuta* Veneto & *Jacobo Forlivienſi*. ibid. fol. *Quæſtio de caliditate corporum humanorum tempore hyemis & æſtatis & de antiperiſtaſi*. Mediolan. 1474. Venet. 1501. fol. *De febribus cognoſcendis & curandis*. *De Minutiis*. *De Algebra*, MS. * Alius ab iſto eſt Joannes Franciſcus Marlianus Mediolanenſis, cujus legi orationem habitam coram Innocentio VIII. Summo Pontifice, cum legationem gereret ad illum pro Antonio filio Joannis Galeacii Ducis Mediolanenſis an. 1485. id eſt biennio poſt obitum Joannis Marliani Medici Mediolanenſis. Orationis hujus editio eſt in 4. ſine loci, & anni adſcriptione. Inter opera vero Joannis de Marliano, de quo hic Fabricius addendæ ſunt Expoſitiones ſuper XXII. ſæn. tertii canonis Avicennæ Mediolani 1594. fol.

Joannes Marro, *Marrey*, *de Marre* Anglus ex pago Ducatus Eboracenſis, Carmelita, Theologus defunctus A. 1407. 18. Mart. Lelando cap. 484. *Joannes Maregus*, & *Marreius*: Trithemio in Bibl. Carmelit. & Alegrio pag. 349. *Joanes Maronis*. Scripſit *determinationes contra Wicleſiſtas*, ſive ut Lelandus vocat *Vicocliviano*s; Poſtillam *in Canticum Canticorum*. *In quatuor libros Sententiarum*. *Tabulam & compendium Originalium*. *Quæſtiones*. *Sermones*. In *Valerium Martialem* commentariolos. Confer Baleum VII. 32. Pitſeum pag. 585.

Joannes Marſicanus Cardinalis Epiſc. Tuſculanus, Vaſtallenſi Concilio interfuit A. 1106. & Romano A. 1112. Vide Ughellum Tom. 1. pag. 230. & Baronium qui Orationem ejus & Epiſtolam affert ad A. 1111. n. 11. & 13.

Joan-

(*a*) Vide Barthol. Curtium pag. 282. & 31.

Joannes de Matiſcona JCtus ſcriptor tractatus *de petitorio & poſſeſſorio*.

Joannes Matthias Tiberinus, ſive *Tubertinus*, Brixianus poetica & oratoria facultate non minus quam medicinæ peritia commendatus, ad Senatum populumque Brixianum ſcripſit A. 1475. & ſeparatim in 4. edidit *Martyrium Simonis pueri, a Judæis Tridenti crudeliter necati*. Exſtat apud Bzovium ad A. 1475. n. 13. & apud Surium 24. Mart. & in Actis Sanctor. Tom. 3. Martii cum notis pag. 409. Vulgavit etiam ſeparatim Zacharias Gœtzius ὁ μακαρίτης, Oſnabrug. 1715. 4. & Vir Clariſſ. Jo. Henricus van Seelen in ſelectis litterariis, Lubec. 1726. 8. pag. 635. ſeq. Conferendum Diarium Eruditorum Italiæ Tom. XIX. pag. 380. ſeq. Jo. Jacobi Schudtii *Judiſche Merckvvürdigkeiten* Tom. 2. pag. 258. & Frid. Jac. Beyſchlagius in ſylloge p. 934. 937. ubi & *Elegia* hujus Joannis Matthiæ in Simonis martyrium exſtat ex edit. Auguſtæ Vindel. A. 1511. Vide infra *Ubertinus Puſculus*.

Joannes Mattiotti Confeſſarius *S. Franciſcæ Romanæ*, cujus A. 1440. defunctæ vitam ſcripſit, editam cum notis in Actis Sanctor. Tom. 2. Maji 9. p. *92. 176.

Joannes Mauburnus, *Momburnus*, *Mamburnus*, a Bruxella, Canonicus Regularis S. Auguſtini prope Zvvollas, deinde Abbas S. Mariæ Livriacenſis prope Pariſios, de quo Trithemius cap. 296. de illuſtribus ſcriptoribus Germaniæ, & Voſſius pag. 646. qui *Joannem Temporalem* voluiſſe nuncupari annotat: Gabriel Pennottus pag. 529. Valerius Andreas, Svveertius &c. Hujus *Compendium Venatorii Canonicorum Regularium* MS. Lovanii laudant Sanderus parte 2. Bibl. Belg. pag. 56. & Miræus pag. 100. auctarii. In hoc venatorio de viris illuſtribus ſui ordinis, de ſe etiam lib. 2. cap. 125. differit. Alia ipſius ſcripta: *Roſetum exercitiorum ſpiritualium & ſacrarum meditationum*. Baſil. 1491. Pariſ. 1510. & ex Baſilii Serenii recenſione Mediolan. 1603. Duaci 1620. fol. *Apologeticon Officii ſui Ordinis*, MS.

Joannes Maxentius Scythopolitanus, Neſtorianorum adverſarius circa A. C. 520. cujus ſcripta ex veteri verſione in Orthodoxographis & Bibliothecis Patrum leguntur, ipſe Græce ſcripſerat, non Latine. De eo Labbeus Tom. 1. pag. 593. Caveus, & quæ notavi Tom. IX. Bibl. Gr. pag. 286. Videtur junior fuiſſe adeoque diverſus *a Joanne*, ex Grammatico, *presbytero Antiocheno* de quo Marcellinus Comes ad A. 486. ex Gennadii cap. 93. Diverſus etiam a *Maxentio recluſo* de quo Gregorius Turon. II. 37. Hiſt.

Joannes Mearus, Norvicenſis, Ord. Bened. ſcripſit in *Magiſtrum Sententiarum* & *Conciones*. Vide Pitſeum pag. 879.

Joannes Mechlinienſis Prior. Infra *Joannes de Schonhoven*.

Joannes de Mechlinia Theologiam docuit Coloniæ circa A. 1460. ſcripſit *in Pſalterium*, (a) & *ſuper Sententias*, *Quæſtionesque* varias, *Sermones* & *Collationes*. Vide Trithemium de S. E. cap. 819. & de ſcriptoribus Germ. cap. 196.

Joannes Mechlinienſis ſupra pag. 51. *Joannes de Aquaveteri*.

Joannes Medicus, diſcipulus Conſtantini Africani de quo ſupra Tom. 1. p. 423. Monachus Caſſinenſis circa A. 1090. Ejus *Aphoriſmum* ſive Aphoriſmorum librum *Phyſicis*, hoc eſt Medicis *ſatis neceſſarium* laudat Petrus Diaconus de viris illuſtribus Caſinenſibus cap. 35.

Joannes Meder Ord. Minor. apud Baſileenſes circa A. 1500. Ejus *Sermones* per annum ex *parabola de filio prodigo* doctrinam *de pœnitentia* explicantes prodiere Baſil. 1510. Pariſ. 1511. 8.

Joannes Meerhout, Dieſtenſis, Canonicus regularis Ord. S. Auguſtini in Corſendoncq circa A. 1444. Hujus plures MStas lucubrationes refert Sanderus Bibl. Belg. parte 2. pag. 56. ſeq. *Expoſitionem Paſſionis Dominicæ* & *in duo* præ-

(a) *Super primam partem Pſalterii* memorat MS. Sanderus parte 2. Bibl. Belg. X. 56.

præcepta Decalogi. *Geſta Pontificum Tungrenſium*, *Trajectenſium & Leodenſium* uſque ad Ludovicum de Bourbon: *Chronicon de mirabilibus eventibus*. *Vitam S. Rumoldi*. *Vitam Mariæ de Lille* Beginæ in Herenthal &c. *Canones Aſtronomicos ad inveniendum aureum numerum*, *Indictiones & bis ſextum*. *Compendium Grammaticæ*, *libris IV*. *Etymologias variorum nominum*. *Artem memorativam*. Commentarium *in Virgilii AEneidem*. Incip. Servius unus ex tribus commentatoribus.

Joannes de Meppis Ord. S. Auguſtini, Laricenſis Eccleſiæ Epiſcopus ſuffraganeus Epiſcopi Monaſterienſis, defunctus A. 1496. & ſepultus in majori Eccleſia Monaſterienſi. Scripſit *ſuper Tobiam*, & *de S. Euchariſtiæ Sacramento*. *De oblationibus*. *De ideis*. *Sermones* ad clerum & ad populum. Vide Chronicon Comitum Oldenburg. apud Meibomium Tom. 2. pag. 187.

Joannes de Meppis, infra *Joannes Schippover*.

Joannes Mercius ſive *Mercianus* clarus circa A. 1150. ad Euſtachium Stephani Regis filium *de regibus Merciorum* ſive mediterraneorum Anglorum accuratiſſime ſcripſit teſte Lelando cap. 150. Ejus opere uſum Joannem Roſſum in opere de Epiſcopis Wicciorum ſive Wigornienſibus teſtantur etiam Baleus II. 85. & Piſeus pag. 213.

Joannes Miletus Pariſienſis, qui Præſul Sveſſionenſis obiit circa A. 1502. Epiſcopatus 52. ætatis 88. de quo Sammarthani Tom. 3. pag. 1054. & Launoius in hiſtoria Gymnaſii Navarrei pag. 600. 603. Ejus *Conſtitutiones Synodales* lucem viderunt Pariſ. 1503. Alius *Miletus* de quo infra, *Mellitus*.

Joannes Militius Archidiaconus Pragenſis, A. 1374. defunctus, cujus ſermonibus ductæ mulieres meritoriæ traduntur deſertis lupanaribus caſtitatem & ſanctimoniam coluiſſe, & lupanar Caroli IV. juſſu converſum in Monaſterium. Vita ejus apud Bohuslaum Balbinum lib. IV. 2. Miſcell. Bohem. pag. 43. Ex Balbino Rob. Gerius ad Caveum. * Ejus authoris conciones Quadrageſimales enunciari credo in MS. codice 890. latino Bibliothecæ Univerſitatis Taurinenſis. Vide commentarios Manuſcriptorum ejuſdem Bibliothecæ Tom. II. pag. 281. Titulus tamen ibi legendus nihil exprimit niſi in fine: *explicit Quadrageſimale Milicii*.

Joannes Milverodunus ſive *Mylverton* Anglus, Carmelita, Londini & Romæ de non ferenda Epiſcoporum ambitione concionibus teſtatus & ſcriptis, in caſtello S. Angeli incluſus carceri, ex eo liberatus a Paullo II. eſt poſt editum *Fidei ſuæ Symbolum*, rediitque in patriam atque rebus humanis valedixit Londini A. 1486. Vide Lelandum cap. 574. & Baleum VIII. 44. qui præter ejus opus *de paupertate Chriſti* atque *Epiſtolas*, *Lecturaſque*, *Determinationes* & *Sermones* memorat ejus commentarium *ſuper Auguſtinum de Civitate Dei*. Vide & Alegrium pag. 366. ac Piſeum pag. 674. qui addit Commentarios *in diverſos S. Scripturæ contextus*, & prolixum opus *contra Reginaldum Pecoccum*.

Joannes Minius ſeu *de Muro vallium*, Picenus Ord. Minor. ab A. 1296. Miniſter Generalis, deinde Cardinalis Portuenſis Epiſcopus defunctus Avenione, An. 1312. De illo Waddingus in ſecundo tertioque Annalium tomo & in Bibliotheca Franciſcanor. pag. 215. G. Joſephus Eggs in purpura docta Tom. 1. p. 268. ſeq. Ejus *Epiſtolam encyclicam de Ordinis paupertate retinenda* edidit Waddingus, ad A. 1302. qui & *Sermones* illius in ſolennioribus feſtivitatibus habitos commemorat.

Joannes Miræus qui & Lilleshullus a Monaſterio quodam cujus Prior erat in Occidentalibus Angliæ partibus ſic cognominatus circa A. 1403. Scripſit *enchiridion* ſeu *Manuale Sacerdotis*, libris quinque. Vide Piſeum pag. 577.

Joannis Miſtelburg Sermones de tempore MStos memorat Bernhardus Pez Tom. 3. anecdotor. parte 3. pag. 630.

Joannes Molines de rebus ætate ſua

ab

ab A. 1474. ad 1505. geſtis MS. Bruxellis . Obiit A. 1507. vide Miræi auctarium c. 452. & elogia Belgica : Svvertium pag. 453. Valerium Andream pag. 541.

Joannes de Molinis ſive *Molinius* Armoricus Brito, Carmelita circa A. 1360. ſcripſit *ſpeculum Ordinis Carmelitici*, laudatum Trithemio in Bibl. Carmelit. atque inde Geſnero, Voſſio, Miræo.

Joannes Monachus diœceſis Ambianenſis, inde Epiſcopus Meldenſis & ab A. 1294. Cardinalis, fundator Collegii ſui nominis Pariſiis, le Moyne, obiit Avenione 1313. 22. Aug. Scripſit commentaria *in ſextum Decretalium* , Vide Sammarthanos Tom. 3. pag. 701. ſeq. * Commentarius Joannis Cardinalis in VI. extrav. Bonifacii VIII. ex antiquiſſima editione ſervatur in Bibliotheca Felini cod. 310. ſed nec annus, nec locus editionis ſignatur.

Joannes Monachus ſcriptor *Chronici Beſuenſis Abbatiæ* ab A. C. 600. ad A. 1119. in ſpicilegio Dacheriano Tom. 1. pag. 489. (edit. novæ Tom. 2. pag. 400. 463.

Joannes Monachus Caſinenſis . Supra *Joannes Medicus*.

Joannes Monachus Ordinis Cæleſtinorum ac S. Petri Cæleſtini (de quo ſupra Tom. 1. pag. 316. ſeq.) diſcipulus circa A. 1300.

Joannes Monachus diſcipulus Petri Damiani, ſupra pag. 88. *Joannes Laudenſis*.

Joannes Italus *Monachus* Cluniacenſis, ſcriptor *Vitæ S. Odonis*, de quo Voſſius pag. 347. Vide ſupra pag. 65. ſeq.

Joannes Monachi Ciſtercienſes tres a Carolo de Viſch pag. 227. laudantur, quorum unus *Defenſorium Juris* ſcripſit, Coloniæ editum in fol. alter *in Sententias*, tertius denique *de B. Virginis Matris laudibus*.

Joannes Monachus cujus librum *de miraculis* MStum memorans Bernardus Pez Tom. 3. anecdotorum parte 3. pag. 631. hoc initium adſcribit prologi : *Sæpe hortatus es nobiliſſime Conſul, Domine* Pantalee , *me infirmum Joannem* , *omnium Monachorum Sacerdotumque ultimum*, *ut aliqua quæ in libris ſeu hiſtoriis Græcorum inveniuntur*, *quæ in Latinis non ſunt*, *in Latinam converterem* linguam &c.. Ex his verbis ſuſpicor, ab hoc Joanne verſum Latine Ariſtotelem vel alium Græcum ſcriptorem περὶ θαυμασίων.

Joannes Monachus majoris monaſterii infra, *Joannes Turonenſis*.

Joannes Monſtreletus qui Miræo dicitur, vero prænomine *Engueranti*, non Joannis uſus eſt, hiſtoricus Gallus Froiſſardum continuavit ab An. 1400. ad 1467. Pariſ. 1512. fol. 3. Vol. & 1572. (exempla alia 1595. 1603. præferunt) 2. Vol. Vide Jac. Longi Bibl. hiſtoricorum Galliæ n. 7416. Cæterum Gallice ſcripſit, non Latine.

Joannes de Monte Caſale Ord. Minor. Genuenſis, Theologiæ Magiſter circa A. 1300. ſcripſit *Quæſtiones Philoſophicas* & *Commentaria in Magiſtrum Sententiarum*.

Joannes de Monte ſive *Heydenberg*. Infra , *Joannes Trithemius*. * Viri hujus non ea ſola laus fuit , quod Joannem Trithemium lumen illud Germaniæ filium tulerit ; ſed litteris & ipſe claruit . In codice enim MS. Theologico 527. Vindobonenſi legiſſe mihi ſuccurrit *Sermonem factum coram Papa die Dominica prima Quadrageſimæ per Magiſtrum Joannem de Monte an.* 1415. *in illud : Agite nunc dies ſalutis* 2. *cor. VI.* Incipit : *Primo hæc verba*.

Joannes de Monte nigro, cujus Diſputatio in Concilio Baſileenſi A. 1436. habita *de conceptione B. Virginis* MS. Baſileæ.

Joannes de Monte regio, infra *Joannes Regiomontanus*.

Joannes de Monteſono ſive *Monzon*, ex Aragonia (*a*) Hiſpanus Ord. Præd. Doctor Pariſienſis, cujus *propoſitiones XIV.* condemnatæ a Facultate Theologica Pariſ. A. 1387. exhibentur a Baluzio Tom. 2. papar. Avenionenſ. pag. 991. ſeq. & ſen-

(*a*) Nic. Antonius Tom. 2. Bibl. vet. Hiſpan. pag. 123. ſeq.

ſententia excommunicationis adverſus eum lata Avenione An. 1389. pag. 996. ſeq. Epiſtola Univerſitatis Pariſienſis adverſus eaſdem Propoſitiones, inter Jo. Gerſonis Opera Tom. 1. edit. novæ pag. 694. Petri de Alliaco ſermo coram Clemente VII. contra ejus errores habitus pag. 697. & propoſitio ab eodem Petro facta in Conſiſtorio pag. 702. & ejuſdem Apologia Facultatis Theolog. Pariſ. circa damnationem Joannis de Monteſono pag. 709. Conferendi etiam Bulæus hiſt. Academ. Pariſ. Tom. IV. pag. 618. ſeq. Jacobus Quetif Tom. 1. de ſcriptoribus Dominican. pag. 691. ſeq. Jacobus Benignus Boſſuet defenſione declarationis Cleri Gallicani An. 1682. parte 2. lib. X. cap. 20. pag. 102. ſeqq. Natalis Alexander Sec. XIII. & XIV. Tomo VII. edit. in fol. pag. 129. ſeq. Ex hujus Joannis *Informatorio de ſchiſmate* pro Urbano VI. contra Clementem VII. & ex *Correptorio* ejus *contra Epiſtolam fundamenti ſchiſmatis*, MSS. in Bibl. Vaticana, nonnulla profert Odoricus Raynaldus ad A. 1389. n. 15. ſeq. & 27. Ab his ſcriptis diverſus *Dialogus*, quinque diviſus libris inter Magiſtrum & diſcipulum de eodem ſchiſmate, ad Cardinalem Reatinum, ex quo idem Raynaldus ad A. 1391. n. 24. Præterea *Scopus LXXII. Concluſionum* ad peragrandam viam Eccleſiæ a devio triviali ad Bonifacium Papam IX. de quo ſcripto Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 692. qui & tractatum *de Conceptione B. Virginis* & *Sermones* memorat.

Joannes Morlandinus, (rectius *de Molinis* ſive *de Molendinis*) Gallus Lemovicenſis Aquitanus Ord. Præd. & ab A. 1350. Cardinalis defunctus Avenione A. 1353. de quo Baluzius Tom. 1. Papar. Avenion. pag. 906. Ex ſcriptis ejus Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 628. tantum nominat tractatum *de reparatione hominis lapſi*, & *Sermones de tempore & de Sanctis*. Ejus *Epiſtolæ* de cogendis ex Papæ Clementis VI. ſententia ad palinodiam, qui Barcinone prædicaſſent Sanguinem Chriſti in paſſione effuſum, triduo illo non fuiſſe conjunctum Divinitati, ac proinde nec adorandum cultu latriæ, meminit Henr. Spondanus ad A. 1352. n. 9. & Waddingus ad A. 1351. §. 13. ex qua Epiſtola præter rem ut opinor G. Joſeph Eggs in purpura docta Dom. 1. pag. 383. exſculpit *tractatum inſignem de Sanguine Chriſti*, ubi etiam alium Morlandini tractatum *de Mundi contemtu*, aliumque *de diſciplina Monaſtica*, & *Commentaria in libros Ariſtotelis* memorat.

Joannem Moven Epiſcopum Londinenſem Cangius ex Pitſeo inter ſcriptores ſuos refert qui pag. 880. nihil aliud ejus citat de nomine, quam *ad ſuos parochos librum unum*. Apud Franciſcum Goodvvinum & alios qui de Præſulibus Angliæ ſcripſere, nullum ego Joannem Moven inter Epiſcopos Londinenſes reperio.

Joannes de Muhlbach ſive *Mylbach* Erfordiæ Theologiam docuit, ſuperſtes adhuc A. 1494. Vide Trithemium de S. E. cap. 906. & de ſcript. Germ. cap. 236. Scripſit *in Epiſtolas Pauli*, *Quæſtiones diverſas*, *Laudes S. Hieronymi*, *Sermones*.

Joannes de Muhlberg, cujus tractatus *contra ſtatum Beginarum & Lollardorum* (a) & *Proceſſus altercationis inter Prædicatores & Minores Baſileæ degentes propter perſonas de tertia Regula S. Franciſci*. MS. in Bibl. Baſileenſi.

Joannes Multonus Anglus Carmelita circa A. 1400. a Pitſeo pag. 568. *Sermones XC. per annum*, eruditionis & eloquentiæ ſuæ teſtes reliquiſſe traditur. Eoſdem ſe vidiſſe Latino ſermone ſcriptos narrat Baleus XII. 40.

Joannes Muneratus, de quo Launojus in hiſtoria Gymnaſii Navarrei pag. 610. *Uſuardi* Martyrologium edidit Coloniæ 1490. 4. ſed ut eidem Launojo notatum, ad vetera exemplaria minime recognovit: ſubjecit tamen illi tractatum *de Divino officio celebrando ex decretis Concilii Baſileenſis*, itemque alium *de mo-*

(a) Ita legendum pro *Lothardorum*.

moderatione & concordia Grammaticæ & Muſicæ in officio Eccleſiaſtico. Edidit etiam tractatum *de dedicatione B. Mariæ Pariſienſis*.

Joannes de Muris, amicus Joannis de Ligneriis teſte Trithemio cap. 580. adeoque clarus circa A. 1330. Mathematicus. Ejus ſcriptum *de Muſica* in Codice Regio 384. evolvit Cangius, qui Anglum fuiſſe ex Pitſeo annotat. Vellem locum addidiſſet. *Libros duos Arithmeticæ ſpeculativæ*, Mogunt. 1538. 8. editos Geſnerus monuit. * Scripſit etiam libellum *de Regulis Calendarii*; quas regulas cum de anno emortuali Chriſti agitur, diſcutit Paulus Middelburgenſis de Paſſion. Domini lib. 4. Hunc vero libellum vix alium credo a tractatu ſuper reformatione antiqui calendarii, quem in MS. codice chartaceo ſervat Bibliotheca civica Vindobonenſis, ut diſcimus ex editis commentariis ejuſdem Bibliothecæ confectis a Cl. Philippo Jacobo Lambacher a ſecretis civitatis Vindobonenſis. In opere iſto conficiendo adjutorem habuit Firminum de Bella valle cui utrique viro clemens VI. Papa (ut ex epiſtola operi præfixa patet) hanc Provinciam commiſit. Cum vero abſolutus ſit liber, ut ibi ſcribitur, an. 1345. ex eo de anno, quo auctor uterque vixit, reddimur certiores. Alterum ibi ſervatur opus ejuſdem Joannis, nempe: Tractatus *de ann. Nativitatis Chriſti, & ejus Paſſionis, atque de terminis Feſti Paſchalis*; & tractatus *de tempore celebrationis Paſchalis* ad Innocentium VI. in cujus fine hæc leguntur: *explicit tractatus de Tempore celebrationis paſchalis a F. Joanne de Thermis Monacho editus & compilatus a Nativitate Domini* 1354.

Joannes de Muro vallium, ſupra *Joannes Ninius*.

Joannes Murrhonus, ſupra *Johannes Marro*.

Joannis de Muſſis Chronicon *de rebus in Lombardia & ſpeciatim Placentiæ* ab An. 1222. ad 1402. *geſtis* edidit laudatiſſimus Muratorius Tom. XVI. theſauri Scriptorum Italiæ pag. 448. 626.

Joannes Mylis ſive *Milonis* JCtus Anglus cujus *repertorium Canonici Juris* excuſum Baſil. 1488. Vide Baleum XI. 78. & Pitſeum pag. 879.

Joannes Mylvertonus, ſupra *Joannes Milverodunus*.

Joannes de Myza, Pragenſis Canonicus, & Decanus S. Galli ſcripſit librum *de bono Ordine moriendi* in tres partes diviſum, ad Mag. Helmoldum de Slendenſtede ee Zoltvvedel, Collegii Wenceslai Regis, Pragæ Collegiatum. MS. Quedlimburgi teſte Tobia Eckardo pag. 21. qui ejuſdem etiam pag. 23. putat magni Doctoris Pragenſis A. 1377. ſcriptum librum *de pœnitentia & ejus partibus* contritione, confeſſione & operum ſatisfactione.

Joannes a Naone de familiis Patavinis laudatur a Felice Oſio, ut a Cangio jam notatum.

Joannes Naſo Corleonenſis Siculus, Præceptor Lucii Marinei, clarus circa A. 1470. ſcripſit *conſuetudines felicis Urbis Panormi*, 1477. 4. *Supplementum ad Chriſtoplorum Scobar de rebus præclaris Syracuſanis*. Venet. 1520. fol. ac præterea heroico carmine, librum *de celebritate rerum* itidem Panormi editum. Vide Antonini Mongitoris Bibl. Siculam pag. 555. Thomas Fazellus Decad. 1. de rebus Siculis lib. 8. pag. 171. hoc affert Joannis Naſi diſticon:

Tacta fides ſociam ſtatuit ſibi Roma Panormum,
Hinc Aquila & Prætor & decus Urbis adeſt.

De *Joanne Nauclero*, nobili Svevo, primo Juris Canonici Profeſſore, Cancellario & Rectore Academiæ Tubingenſis An. 1477. a Duce Wirtembergico Eberhardo conditæ, hæc Joach. Camerarius in vita Melanchthonis pag. 15. *Illis temporibus vir prudentia & Juris publici ſcientia celebris colligere cœperat hiſtorias, & exponere tempora rerum memorabilium, geſtarum ab origine prima Mundi*. Ei *nomen fecerant* Naucleri, *quod in familiæ nomine Germanico* nautæ *ſigni-*

ficatio eſſet, qui ſunt Vergæ. (*a*) *Librum autem hunc exprimendum ſuſceperat Thomas Anshelmus, qui typographicam officinam habebat Tubingæ. A quo perfectum fuit, ut & illius ſcripti & aliorum quæ a ſe ederentur, curam reſpectumque* Philippus *ſuſciperet, quo prodirent correctiora. Is tunc & in hoc opere* Naucleri, *partim diſponendo, partim augendo, partim etiam retexendo id præſtitit, ut lectio libri iſtius a pluribus expeteretur, & fructu voluptateque non careret.* Hoc Naucleri *Chronicon* ab Orbe condito uſque ad A. 1500. digeſtum per generationes unam & quinquaginta, prodiit cum *Jo. Reuchlini* præfatione, Tubing. 1515. fol. & cum auctario *Nicolai Baſelii*, Monachi Hirſaugienſis ab An. 1501. ad 1514. ibid. & cum appendice nova ab A. 1515. ad 1544. Colon. 1544. 1564. 1579. fol. ſtudio *Conradi Tigermanni* & *Bartholomæi Laurentis:* & ſine ſupplementis, Colon. 1614. fol. Denique *Laurentii Surii* commentarii rerum toto orbe geſtarum, velut Naucleriani operis continuatio ad A. 1500. ad 1564. lucem vidit Colon. 1568. fol. & 1603. 8. duobus Voluminibus. *Michaelis ab Iſſelt* continuatio ab A. 1564. ad 1568. exſtat in editione Colon. 1586. 8. Ejuſdem Naucleri *libros tres de Simonia* An. 1500. in 4. editos memorat Miræus.

Joannes de Neapoli, Ord. Præd. docuit Pariſiis A. 1315. atque inde in patria. Fuit de primis propugnatoribus Thomæ Aquinatis, ſuperſtes adhuc A. 1323. & fortaſſe 1330. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 567. Scripſit *Quæſtiones varias XLII.* Pariſiis diſputatas, editaſque a Dominico Gravina, Neapoli 1618. fol. Commentaria *in IV. libros Sententiarum*. *Quodlibeta XIII.* Tractatum *de paupertate Chriſti* contra argumenta *Vitalis*, Ord. Minor. *Sermones* de tempore & de Sanctis, in quibus & duo *ad poſtulandam canoniſationem F. Thomæ de Aquino*, & unus *in feſto canoniſationis S. Thomæ*.

Joannes Diaconus *Neapolitanus*, de quo ſupra pag. 68. ubi dictis adde quod ex ejus Chronico Epiſcoporum Neapol. *Vita S. Athanaſii* Confeſſoris & Epiſcopi Neapolitani XXXIV. defuncti An. 872. exſtat in Actis Sanctor. Tom. 4. Julii XV. pag. 75. & in Muratorii ſcriptoribus rerum Ital. Tom. 2. parte 2. pag. 1042.

* *Joannes Neſius* Florentinus Philoſophus Platonicus, & Rhetor eximius claruit anno 1485. teſte Poccianto in catalogo ſcriptorum Florentin. ſcripſit latine oraculum de novo ſæculo, cujus meminit idem Poccianțus, idemque abſolvit an. 1496. inſcripſitque ad Joannem Franciſcum Mirandulæ comitem. Prodiit Florentiæ anno ſeq. 1497. opera Laurentii de Morgianis in 4.

Joannes Nicolaus Buboicus Voſſii pag. 605. nullus eſt, ſed ſignare voluit *Nicolaum Sanguntinum* de quo infra. Vide Diarium eruditorum Italiæ Tom. XVIII. pag. 419. & Tom. XIV. pag. 384.

Joannes Nider ſive *Nyder* ex pago Sveviæ, Ord. Præd. Prior Conventus Baſileenſis, etiam Concilio Baſileenſi præſens interfuit. Vitam ejus ſcripſit Georgius Colvenerius, præmiſſam formicario, & Jacobus Quetif Tom. 1. p. 792. ſeq. qui ait fuiſſe ſuperſtitem ultra An. 1440. quanquam alii Jo. Molanum ſecuti tradunt obiiſſe diem A. 1438. Scripta ejus hæc ſunt:

Myrmecia bonorum, ſive *Formicarius* compoſitus ad exemplum ſcripti a Th. Cantipratano *apiarii*, Dialogus inter Theologum & pigrum, conditionibus formicæ & per varia exempla hominum, ad vitam Chriſtianam incitativus, libris V. qui poſt duas editiones veteres ſine loco & A. in fol. recenſiti ſunt

(*a*) Voſſio pag. 646. & Labbeo Tom. 1. pag. 595. *Vergehaus*, Melchiori Adamo in vitis Philoſophor. rectius & D. Jo. Henr. Majo in vita Reuchlini pag. 226. *Vergenhans*. Sane *Verge*, ſive *ferge* nauta, qua voce uſus etiam Lutherus Ezech. XXVII. 27. a verbo *ferien* ſive *fabren*, unde *fabre*, & Gallorum *fregate*. Vide Georgii Heniſchii theſaurum linguæ Germanicæ p. 1070. & Dieterici vonStade explicationem vocabulorum verſionis Lutheri Biblicæ pag. 198.

ſunt a Jac. Wimphelingio Argent. 1517. 4. quem ſecuti Pariſienſes 1519. 4. His quatuor uſus quintam adornavit Georgius Colvenerius, Theologus Duacenſis, notiſque eruditis illuſtratam edidit Duaci 1602. 8. Denique ſub titulo librorum V. *de viſionibus & revelationibus* hoc opus typis editum eſt curante V. C. Hermanno ab Hardt, Helmſt. 1691. 8. Prodiit & Gallice, Vincentio Willart, Ord. Præd. interprete Bruxellis 1656. 4. Liber quintus *de maleficis & eorum deceptionibus* plus ſimplici vice etiam recuſus in Malleo maleficarum, de quo dictum ſupra in *Henrico Inſtitore*.

Alphabetum Divini amoris de elevatione mentis in Deum. Sub Jo. Gerſonis nomine prodiit in 4. vetuſta editio ſine loco & anno, quæ fuit in Bibl. Baluziana: Sæpius etiam inter Gerſonis opera & in noviſſima Dupiniana Tom. 3. Sed Nidero reſtituit qui curavit editionem hujus libri Pariſienſem 1516. 8. Certe Gerſon in procemio ſtatim de nomine citatur.

Præceptorium Divinæ Legis, ſive decem præceptorum explanatio. Argent. 1476. Pariſ. 1482. 4. antiqua incerti loci & anni in 4. Noriberg. 1496. fol. Pariſ. 1507. 1515. 4. & Duaci curante Richardo Gibbono S. I. 1612. 8.

Conſolatorium timoratæ Conſcientiæ. Pariſ. 1487. 4. 1494. 8. Rom. 1604. 8.

De lepra morali in XIII. Levitici. Pariſ. 1473. fol. Lovan. 1475. 4. Pariſ. 1489. 4. 1495. 12. & 1514. 8.

Manuale Confeſſorum ad inſtructionem ſpiritualem Paſtorum. Pariſ. 1473. fol. 1489. 4. 1513. 8.

Epiſtolæ duæ *ad Bohemos* ſcriptæ An. 1432. & tertia *ad Patres Concilii Baſileenſis* editæ cum Actis illius Concilii T. XII. Labbei p. 848. 979. Harduin. T. VIII. &c.

Librum *de modo bene vivendi* ad Sororem ſub *Bernardi* nomine Pariſ. 1494. Romæ 1604. atque inter Bernardi opera Tom. II. pag. 832. editum Nideri ſcriptis accenſet H. Warthonus ad Caveum.

De reformatione Religioſorum ſive ſtatus Cœnobitici libri III. Pariſ. 1512. 8. Antvverp. 1611. 8.

Sermones in Epiſtolas Dominicarum per annum Argent. 1489.

Sermones de tempore, Quadrageſimales & de Sanctis. Vetus editio ſine loco & anno in fol. & Pariſ. 1500. 8.

De contractibus mercatorum Pariſ. 1514. 8. & in tractatu tractatuum Juris, Venet. 1584. fol. Tom. VI. pag. 279. & cum Benevenuti Stracchæ aliorumque de mercatura Lugd. 1593. fol.

Diſpoſitorium moriendi editum in 4.

Inedita apud Altamuram, Quetiſum & Colvenerium hæc commemorari video:

Speculum perfectionis (*a*) *& de perfecta paupertate Secularium*.

De Canonicorum (*b*) *ſecularium religionibus*.

De vera & falſa nobilitate.

Te abſtinentia eſus carnium.

De vigore conſuetudinis & diſpenſatione Canonica.

Commentaria in IV. libros Sententiarum.

Compendium Theologiæ.

Librum *contra theſin Huſſitarum in Bohemia degentium*.

Sermonem de viſitatione B. Mariæ Virginis.

Joannes Niem ab Hallervordo traditur ſcripſiſſe Vitam Joannis XXIII. Papæ editam ab Henrico Meibomio: ac verum eſt nomen *Joannis Niem* præpoſitum editioni Meibomianæ Francof. 1620. 4. ſed in limine tomi primi ſcriptorum rerum Germanicarum, vulgatorum ab Henrico Meibomio nepote Helmſt. 1688. fol. recte reſtituta eſt *Theodorico Niem*, de quo infra.

Joannes Nivicellenſis, ſupra *Joannes Abbas* pag. 46.

Joannes Noalius Patavinus, ſcripſit librum

(*a*) Memorat Trithemius de S. E. cap. 780. & de ſcript. Germ. cap. 171. (*b*) Vitioſe alii *Canoniſatorum Scholarium*.

brum *de conſtructione Urbis Patavinæ & familiis ejus CXXV.* Fuit MStus apud Felicem Oſium, ut notavit Voſſius pag. 818.

Joannes Noblet Gallus, Carmelita Pariſ. circa A. 1430. Huſſitarum in Concilio Baſileenſi adverſarius, ſcripſit in *Evangelium Joannis*, *in Epiſtolas Canonicas* atque alios libros Biblicos multos: *ſuper IV. libros Sententiarum*. *Centiloquium ænigmatum*: & *Sermones*. Vide Trithemium cap. 783. de S. E. & in Bibl. Carmelitar. Alegrium p. 348. Antequam Carmelitis nomen daret, Medicæ ſcientiæ navavit operam, ſcripſitque libros III. *de pulſu*, *febri & urina*.

Joannes Nonantulanus, ſive Monachus Abbatiæ Nonantulanæ Ord. Bened. in agro Mutinenſi, ſcripſit *vitam S. Fortunati*, Eccleſiæ Fanenſis in Umbria circa A. 620. Epiſcopi, editam ab Ughello Tom. 1. Italiæ ſacræ pag. 658. & in Actis Sanctorum Tom. 2. Junii 8. p. 106. Idem Joannes fortaſſe auctor opuſculi *de fundatione Monaſterii Nonantulani* ſub noviſſimis Regibus Longobardicis circa A. 752. Edidit Mabillonius in Actis Sanctorum Ord. Bened. Seculo IV. & cum ejus notis Muratorius Tom. 1. theſauri rerum Italicarum parte 2. pag. 185.

Joannes de Northamptona, ſupra pag. 53. *Joannes Avonius*.

Joannes Norvicenſis, infra *Joannes de Oxonio*.

Joannes Novarienſis ab A. 1402. ad 1413. Epiſcopus, interfuit Concilio Piſano A. 1409. Vide Ughellum Tom. 4. p. 717. Ex ejus *Oratione* in illius Concilii ſeſſione XIX. habita locum affert Hermannus ab Hardt Tom. IV. Concilii Conſtantienſis pag. 1358. 1360.

Joannes Novarienſis, Auguſtinianus circa A. 1443. cujus *ſupplementum Chronicorum* Poſſevinus memorat.

Joannes Noviomagus, ſive *Neomagus*, Daventriæ docuit poſt ſæculi XVI. initia. Cujus *ſcholia in Bedam de rerum natura*, *de ſex ætatibus Mundi*, *de temporibus & de loquela per geſtum digitorum* dicata Gvilelmo Duci Clivenſi prodiere Colon. 1537. fol. & inter Bedæ opera (ut alibi dixi) Tom. 1. pag. 187. ſeq. & 186. Alia ejus ſcripta apud Valerium Andream pag. 468. Svveertium pag. 457. & Hendreichium pag. 744. *Scholia in dialecticam Trapezuntii*. Pariſ. Colon. & Lugd. 1537. 8. *De aſtrolabii compoſitione* Colon. 1533. 8. *Logiſtice & theoremata numerorum* libris II. Pariſ. 1539. & Colon. Verſio Geographiæ Ptolemæi, quam memorant, & in Ariſtotelis libros quoſdam commentaria lucem non viderunt quod ſciam. Alium puto & juniorem Joannem Bronchorſtium Noviomagum, qui Roſtochii docuit, obiitque A. 1570.

Joannis Noviomenſis ſumma, neſcio quam, in Bibliotheca Collegii Claromontani Pariſienſis evolvit Cangius.

Joannes Canonicus *de Novo Burgo* Anglus Hiſtoricus, defunctus A. 1257. ſupra pag. 62.

Joannes Nuenburgenſis, ſupra, *Joannes Bertram* pag. 57.

Joannes a Nuſco, *Nuſcanus* ſive *Nuſcenſis* Monachus Montis S. Virginis Ord. Bened. ſcripſit *Vitam* Magiſtri ſui *S. Gvilelmi*, Ordinis ſui inſtitutoris An. 1142. defuncti. Edidit Jo. Jacobus Jordanus Congregationis illius Abbas An. 1643. inde cum Dan. Papebrochii notis exhibent Acta Sanctorum Tom. V. Junii 25. pag. 114. 134.

Joannis Occami Quodlibeta memorat Jo. Lelandus cap. 326. ubi de *Gvilelmo Occamo* diſſerit, de quo ſupra Tom. 3. pag. 157.

Joannes Okko, *Ok* ſive *Ocellus*, (*a*) Ularſinius Bohemus, ex Olomucenſi Epiſcopo ſecundus Archiepiſcopus ab A. 1364. Pragenſi & An. 1379. Cardinalis defunctus A. 1381. De eo Ciacconius, Tom. 1. de Vitis Cardinal. pag. 983. Bohuslaus Balbinus Miſcellan. Bohem. Dec. I. lib. 6. parte 2. pag. 54. ſeq.

Joannes Godfridi *de Odernhem* de quo Tri-

(*a*) Vide Gloriam Academiæ Pragenſis pag. 98. ſeq.

Trithemius cap. 245. de ſcriptoribus Germ. ſupra pag. 80.

Joannes Olney ſive *Olnæus*, vitioſe *Olvejus*, Anglus, Carthuſianus circa A. 1350. Scripſit *Meditationes ſolitarias* & *de miraculis B. Virginis libros V.* Vide Theodorum Petrejum, Baleum V. 72. Pitſeum pag. 473.

Joannes de S. Omero Nordfolcienſis Anglus circa A. 1219. ſcripſit *Apologiam Nordfolcienſium* carmine rhythmico quod incipit: *Edictum fingitur factum a Cæſare*, adverſus rhythmos Monachi Petroburgenſis, quorum initium:

Edictum exiit Auguſto Cæſare
Qui mittens nuncios juſſit deſcribere
Mundi provincias ſummo cum opere.

Vide Baleum III. 71. & Pitſeum p. 294.

Joannes Oſtrovodus, ſupra *Joannes Æſchendemus* pag. 47. idem enim Lelando cap. 350. qui Trithemio cap. 600. *Eſtuvide*, aliis *Eſchvvidi*.

Joannes Ovinbellus Anglus, Carmelita, defunctus Caleti in Gallia A. 1438. Scripſit *Diſtinctiones rerum variarum*, libris VI. *Collectanea* ſive *exempla ſacrarum Scripturarum*, & *Sermones per annum*. Vide ex Lelando Baleum XIII. 98. Pitſeum pag. 627. Alegrium pag. 342.

Joannes Oxfordius ſive *de Oxoneo*, ex Decano Sariſburienſi Epiſcopus Ciceſtrienſis ac denique Norvvicenſis, diem obiit A. 1200. Scripſit *Hiſtoriam Regum Britanniæ*, laudatam Hectori Boethio in præf. Hiſt. Scoticæ. *De ſuo itinere in Siciliam*, cum ad Regem Gvilelmum miſſus eſſet ob ſponſalia Joannæ Henrici II. Anglorum Regis filiæ. (*a*) *Pro Rege Henrico II. contra Thomam Becket*, Archiepiſcopum Cantuarienſem. *Orationes* & *Epiſtolas*. Vide Baleum III. 42. & Pitſeum pag. 264. Diverſus hic Joannes a *Joanne Fordun*, auctore *Scotochronici*, de quo ſupra pag. 75. ſeq. Aliud vero *Scalæchronicon*, in quo *Otterburnum* Minoritam allegari, Baleus annotavit.

Joannes Oxraccus Anglus, Philoſophus Oxonienſis, libros duos Ariſtotelis Analyticorum poſteriorum commentario illuſtraſſe traditur a Pitſeo pag. 880.

Joannes Palæonydorus ſive *Veteraquinas*, ſupra *Joannes de Aquaveteri* pag. 51. ubi dictis adde, *Faſciculum temporum* trimereſtum ſive tripartitum (non quadripartitum) prodiiſſe Moguntiæ 1497. idemque opus recuſum Venet. 1570. 4. ſub titulo: *Antiquitatis & ſanctimoniæ Eremitarum Montis Carmeli*. Ex hujus lib. 3. cap. 4. repetita Vita S. Cyrilli Carmelitæ An. 1224. defuncti in Actis Sanctorum Tom. 1. Martii 6. pag. 500. Ejus *pro Trithemio adverſus Wigandum* memorat Voſſius pag. 573. de Hiſt. Lat.

Joannes Palmerus Anglus, Juris Canonici conſultus, qui in Concilio Baſileenſi An. 1433. contra Huſſitas decertavit, a Baleo XIII. 97. traditur ſcripſiſſe *contra articulos Bohemorum*. Pitſeus pag. 624. addit etiam librum *de peccato originali*, atque alium *de adoratione imaginum*.

Joannes de Palomar, infra, *Joannes Polemar*.

Joannes Pariſienſ. Cancellarius. Supra *Gerſon*, Tom. 3. pag. 49. ſeq.

Joannes Pariſienſis, nomine gentilitio *pungens aſinum* (poin l' ane) Ord. Præd. circa A. 1248. Scripſit *in IV. libros Sententiarum*, & librum *de unitate formæ*, aliumque *de principio individuationis*. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 119. & Natalem Alexandrum Sec. XIII. & XIV. Tom. 7. edit. in fol. p. 150. Oudinum Tom. 3. pag. 635. ſeq.

Joannes de Pariſiis Ord. Præd. cognomento *Surdus* ſive *Qui dort*, ſubtilis homo & expertus in multis ſcientiis & regens in Theologia, de nova ſua circa S. Cœnam ſententia (*b*) cauſam Romæ dicturus obiit An. 1304. De eo Petrus Allixius in præf. ad librum mox commemorandum pag. 53. ſeq. Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 500. ſeq. Natalis Alex. Tom. 7. pag. 149. ſeq. & Caveus. Scripſit *de poteſtate regum & pa-*

pa-

(*a*) Voſſius Hiſt. Lat. pag. 449.

(*b*) Baluz. Pap. Avenionenſ. pag. 3. & 576. ſeq.

pali, tempore Bonifacii VIII. Papæ & Philippi Franciæ Regis. Pariſ. 1506. 4. & in Goldaſti Monarchia Imperii Tom. 2. pag. 108. 147. *Determinationem de modo exiſtendi Corpus Chriſti in ſacramento altaris alio quam ſit ille quem tenet Eccleſia*. Cum erudita Petri Allixii præf. ſive hiſtoria de dogmate transſubſtantiationis. Lond. 1686. 8. *Correctorium corruptorii S. Thomæ*, oppoſitum Gvilelmo Lamarenſi (de quo ſupra Tom. 3. pag. 151.) & ſub *Ægidii Romani* editum nomine, Colon. 1516. fol. huic potius Joanni, a Quetiſo pag. 503. & Oudino vindicatur, licet alii *Richardo Clapœl* ſive *Joanni Crapuelo* tribuant, atque Labbeus Tom. 1. de S. E. pag. 597. putat tres & forte plures contra corruptorium illud ſcripſiſſe, Ægidium Romanum, Richardum Klapœl Anglum, & Joannem Pariſienſem. Cætera hujus ſcripta inedita ſunt: *Super primum Sententiarum* & *Lectura in univerſos quatuor libros*. *Quodlibeta*. *De Chriſto & Antichriſto* MS. in Bibl. Sangermanenſi. *De unitate eſſe & eſſentiæ in Trinitate*. *Determinatio de confeſſionibus Fratrum*, ſive utrum rite Fratribus confeſſus, teneatur eadem peccata ſua Parocho confiteri. *Contra Henricum de Gandavo*. *Sermones*. *De unitate formæ*. *De iride*. *Liber meteororum*. * *Tractatus de Antichriſto una cum tractatu* Teleſphori Caſentini de expoſitione in librum S. Cyrilli de ſtatu Eccleſiæ in epitomen redacto a F. Ruſticiano Ord. Prædicat. & Ubertini de Caſali tractatu de ſeptem ſtatibus Eccleſiæ excuſus eſt Venetiis Anno 1516. in 4.

Joannes Pariſienſis junior, cujus *quæſtiones ſuper univerſam Philoſophiam cum explanatione textus Ariſtotelis ad mentem Scoti*, prodiere Venet. 1487.

Joannes Pariſienſis Auguſtinianus, Launojo *Joannes Victorinus*; fuit enim Canonicus Regularis S. Victoris Pariſ. Auguſtinianus, gente Anglus ſcripſit *Memoriale Hiſtoriarum* ab O. C. ad A. C. 1322. MStum in Bibliothecis Angliæ Galliæque, ut Caveo jam notatum & *Voſſio* pag. 709. Hiſt. cujus *Joannes Paris* ſive *Pariſius* Anglus, ubi ejus memoriale Hiſtoriarum & flores Hiſtoriarum memorat, neutiquam ab hoc diverſus eſt putandus. Excerpta ex eo de Gallia Franciaque & Origine Francorum, de Burgundionibus, Nortmannis, Flandria & Lotharingia, apud Andream du Cheſne Tom. 1. pag. 128. 133. Vitæ Clementis V. & Joannis XXII. apud Baluzium Tom. 1. Paparum Avenionenſium p. 1. 113. Aubertus Miræus cap. 403. auctarii notat non pauca ſe inde in Chronicon ſuum Belgicum tranſtuliſſe, teſtatus legiſſe ſe MStum *ab alio quopiam auctum*: Auctorem ſatis accuratum vocat H. Spondanus ad An. 1304. n. 14. Idem de ejus diligentia judicium Launoji §. XXIX. de cauſa ſeceſſus S. Brunonis.

Joannes Geneſius Qualeus *de Parma*, Doctor Pariſienſis. Ord. Minor. Miniſter Generalis A. 1249. ab Innocentio IV. miſſus Angelus Pacis in Græciam An. 1256. Generalatu ſponte ceſſit & An. 1289. Camerini ſenex obiit. A Trithemio cap. 494. traditur ſcripſiſſe *in IV. libros Sententiarum*, & *de converſatione Religioſorum* libros II. Præterea MStum in Bibliothecis Patavinis aliiſque exſtat ejus *Gloſſarium*. Sicuti *Sermones* ſervat Florentiæ Bibliotheca magni Ducis. Liber *de Civitate Chriſti & bona vita* prodiit Regii 1501. & Rom. 1523. teſte Waddingo pag. 208. Bibl. qui laudat quoque ejus tractatum *de beneficiis Creatoris* & *Officium Paſſionis Chriſti* quod incip. *Regem Chriſtum crucifixum*. Itemque libellum *de ſacro commercio S. Franciſci cum Domina paupertate* & *Roſarium in Geneſin*. Qui *Evangelium æternum* (*a*) huic Joanni a Parma

(*a*) ***Evangelium Æternum***, titulus ſcripti ſine nomine auctoris An. 1254. proditi Pariſiis, atque una cum Gvilelmi de S. Amore libro de periculis noviſſimorum temporum, quod ſcripto illi oppoſuerat, flammis traditi juſſu Alexandri IV. Anagniæ An. 1256. condemnati etiam in Concilio Arelatenſi An. 1460. In illo plurimum Joachimo tribuebatur Abbati, tum ex ejus etiam, vel Almarici,

ma tribuunt, confutantur ab eodem Waddingo in Annalibus Ord. Minor. Tom. 2. ad A. 1256. num. XI. & Oudino Tom. 3. pag. 242. ſeq. qui Dominicanis potius cum Academia Pariſienſi contendentibus illud deberi affirmant ex teſtimoniis Matthæi Paris ad A. 1256. Richerii Senonenſis IV. 37. Chronici Senon. & Ægidii de Loris in poemate le Roman de la roſe. Sed & Dominicani illud velut probrum a ſe removent libenter, ut videre eſt apud Natalem Alexandrum Sec. XIII. & XIV. Tom. 7. edit. in fol. pag. 78. Et qui nolunt Joannem illum, Franciſcanorum Generalem auctorem facere, alium *Joannem de Parma*, Monachum *Italum* inducunt, incertum cujus Ordinis, libri illius auctorem, plures enim hoc nomine illa ætate fuiſſe. Etiam Bonaventura Angelus Ferrarienſis lib. 1. hiſtoriæ Parmenſis apud Waddingum pag. 217. Bibl. mentionem facit *Joannis Parmenſis* Theologi & artis Medicæ periti, cujus laudat Commentarios *in pleroſque libros Veteris Teſtamenti:* Scriptum *de Incarnatione Chriſti*. Libellum *de Medicinis* & alium *de conſolatione Medicinarum*. Omitto eos qui *Joannem Geneſium* vel *Joannem Paulinum de Quaya* tanquam diverſum ponentes, ſcripta geſtaque ad eum referunt Joannis de Parma Ord. Minor. Generalis. Confer ſupra in *Geneſio* Tom. 3. pag. 29. ſeq.

Joannis Abbatis circa A. 982. *Parmenſis* Vita ab Anonymo ſynchrono ſcripta exſtat in Actis Sanctorum Tom. V. Maji 22. pag. 179. 184. cum notis Godfridi Henſchenii.

Joannes Parvus, Conſiliarius Ducis Burgundiæ, Doctor in Theologia & Canonicus Pariſienſis, defunctus ante An. 1413. Hic poſt interfectum A. 1407. 23. Nov. Ludovicum Ducem Aurelianenſem, Caroli VI. Regis Galliæ fratrem edidit *Juſtificationem Ducis Burgundiæ ſuper illa cæde*, quæ exſtat Tom. V. Opp. Joannis Gerſonii edit. Dupinianæ pag. 15. 42. In illa juſtificatione docere inſtituit Tyrannum recte & licite interfici a quocunque: neque fidem ullam aut jusjurandum poſſe intercedere contra publicum ac manifeſtarium violatorem Divini omnis & humani Juris. Acta in Concilio Pariſienſi A. 1413. ſeq. & Conſtantienſi An. 1415. ſuper damnatione harum propoſitionum Joannis Parvi, exſtant in eodem tomo quinto Gerſonii operum ;. cui jungendus Hermannus ab Hardt tomo tertio Hiſtoriæ Concilii Conſtantienſis pag. 6. ſeq. T. 4. pag. 337. 354. 388. 396. 721. ſeq. 919. ſeq. Jacobus Lenfant hiſt. ejuſdem Concilii pag. 237. ſeq. Bulæus in hiſt. Univerſitatis Pariſ. T. V. pag. 133. Jacobus Quetif de ſcriptoribus Dominicanis T. 1. pag. 754. 760. 776. 778. &c.

Joannes Paſchallus Lelando cap. 401. *Paſchalis*, Anglus Suffolcienſis, Carmelita, Theologus Cantabrigienſis, ex Scutarienſi Epiſcopus Landavenſis (Tavenſem Lelandus appellat) defunctus An. 1361. Ejus ſcripta *Lectiones Scripturarum*, *Diſputationes*, & *de Chriſti paſſione*, nec non *Homiliarum tres libri* quas ſelectas vertit ex Anglicis ſuis, LXVII. de tempore, LXXX. de Sanctis, & Conciones per annum. Vide Baleum V. 97. Pitſeum pag. 497. Alegrium pag. 301. Vilk. ad A. 1351.

ci, vel Cyrilli Carmelitæ aut alterius Monachi viſionibus docebatur in locum Veteris Teſt atque Evangelii Chriſti quod A. 1260. evacuandum eſſet, ſucceſſurum Evangelium Regni ſive Evangelium Spiritus S. Vide Nicolai Eymerici directorium Inquiſitorum parte 2. quæſt. 9. §. 4. Bzovium ad An. 1258. n. VIII. ſeq. Raynaldum ad An. 1256. n. 19. ſeq. Spondanum ad An. 1258. n. 3. Uſſerium de ſucceſſione Eccleſiarum cap. 9. §. 20. p. 337. ſeq. Bulæum hiſt. Academ. Pariſ. ad A. 1255. Tom. 3. pag. 299. & 330. ſeq. Eduardum Stillingfleet de fanaticiſmo Eccleſiæ Romanæ cap. 4. pag. 239. ſeq. Petrum Jurieu præjudicio decimo adverſus Papiſmum: Joannem Henricum Heideggerum Tom. IV. diſſ. ſelect. 7. §. 10. pag. 253. ſeqq. Gvil. Caveum in conſpectu Seculi XIII. Davidem Ancillonium in Ancillonianis, Tom. 1. pag. 117. ſeq. & Jo. Andream Schmidium diſſ. de pſeud-Evangelio æterno. Helmſt. 1700. 1725. 4. De libro noſtrorum temporum qui ſub *Evangelii æterni* nomine A. 1699. jactatus in Anglia, auctore fœmina Joanne Leade, Origenianam de ἀποκαταςάσει πάντων ſententiam commendat ac tuetur, dicere me memini in Codice Apocrypho Novi Teſt. Tom. 1. pag. 338.

Joannes de S. Paulo. Infra, *Joannes Platearius*.

Joannes Peachamus, *Peccamus* ſive *Pechamus*, *Peckam*, *de Pechano*, Anglus, Ord. Minor. diſcipulus S. Bonaventuræ (*a*) docuit Pariſiis, Oxonii & Romæ in Palatio Pontificis, inde Archiepiſc. Cantuarienſis ab A. 1278. ad 1292. (*b*) Archiepiſcopo debetur *Collectarium Divinarum ſententiarum librorum Biblicorum* non contemnendum, (*c*) ad certos redactarum titulos, editumque Pariſiis 1513. in 4. Coloniæ 1541. in 8. Diſtinctum eſt libris V. quorum 1. tractat locos de averſione peccatoris a *Deo*. 2. de revocatione peccatoris ad *Deum*. 3. de converſione revocatorum. 4. de merito & Sacramentis & 5. de præmio bonorum, malorumque ſuppliciis. *officium SS. Trinitatis* ab eodem compoſitum & illuſtratum a Franciſco Titelmanno, prodiit Antverp. 1530. Alia ejus ſcripta apud Lelandum cap. 301. ſunt: *Itinerarium*. *Conſtitutiones Provinciales*. *Quæſtiones de Sacramento Euchariſtiæ*. *De vanitate rerum Mundanarum*. *Super ſententias*, *libri IV. Quodlibetum*. *De myſterio Minorum*. *De paupertate*. *Hæreſeon a ſe damnatarum liber*. *De Sphæra*. *Perſpectiva* illuſtrata a Luca Gaurico & Venetiis edita: *Epiſtolæ*. Hiſce Baleus IV. 64. addit: *Statuta Synodalia*, diverſa a Provincialibus Conſtitutionibus. Poſtillam *in Cantica Canticorum*, *in threnos Jeremiæ & in Marcum*: *Lecturas Oxonienſes*. *Contra inſipientem*. *Contra Priorem Ciſtercienſium*. *Contra Richardum Klapvoel*. *Pro S. Bonaventura*. *Pſalterium meditationum Mariæ*. *De ratione diei Dominicæ*. *Speculum animæ*. *Speculum Eccleſiæ de Miſſa*. *Super Symbolo*. *De decem Præceptis*. *De peccatis capitalibus*. *De paſſione Domini*. *Notabilia Metaphyſices*. *Theoricam planetarum*. *Mathematica rudimenta*. *Apologeticon*. *Canticum pauperum*. *Dialogum Franciſci & paupertatis*. *De perfectione Evangelica*. *Sermones Dominicales XXV*. *De confeſſione fratribus facta*, *& ſuper Confeſſionibus fratrum*. *Carmina varia*. Eadem Pitſeus pag. 380. niſi quod ab eo video adjungi MStas in Bibliothecis Angliæ: *Meditationem de Corpore Chriſti*. *Collationes de omnibus Dominicis per annum*. *Expoſitionem Regulæ S. Franciſci*. *Diſceptationes Thomæ & Feckami*. *Tractatum de numeris*, *myſticamque interpretationem numerorum in ſacra Scriptura*. *Expoſitiones in Conſtitutiones Othonis & Othoboni*, MStas in Aula Pembrochiana. Idem notat *ſtatuta Synodalia* a Joanne ſcripta maxime in Synodis, Radingi & Lambethi celebratis, ſubjungitque *titulos* eorum *XXX*. Apud Waddingum pag. 218. additur Opuſculum inſcriptum: *Verba dicta a Chriſto*, MS. in Bibl. Vaticana: & *Formula Confitendi*, MS. in Bibl. Convent. Mediolani. * Conſtitutiones Synodales Archiepiſcopi hujus Cantuarienſis legendas offert Wilkins in Conciliis Britanniæ Tomo ſecundo pagina trigeſimatertia ordinationes ejus in domibus religioſis pagina trigeſimaſeptima tum & alias ejusconſtitutiones ibidem legere juvat. Demum pag. 51. ſunt ejus conſtitutiones editæ in Concilio Lambetenſi. Sunt etiam alia multa ad ipſum pertinentia, quæ ibidem legi poſſunt ab eruditis.

* *Joannes de Penna* eo vivebat tempore, quo & Thomas de Garbo, ſcilicet circa Annum 1340. Scripſit autem tractatum, quo impugnare nitebatur tractatum alterum Magiſtri Franciſci de Bononia ſuſtinentis *nullum ſemen formaliter animatum eſſe*. Porro Joannes iſte Medicus diu floruit magna inter homines opinione celebris Neapoli. Scriptum iſtud integrum retulit in ſummam ſuam Medicinalem Thomas de Garbo, cujus ſuo loco memini.

Joannes de Perſico, Cremonenſis, Auguſtinianus, ſcriptor *Hiſtoriæ Scholaſticæ* ſive *Eccleſiaſticæ*, quam MS. laudat Voſſius

(*a*) Miræus auctar. cap. 406. ſed qui perperam ait obiiſſe An. 1200.

(*b*) Henrici Wartheni Anglia ſacra T. I. p. 116.

(*c*) *Unſchuldige Nachrichten von Alten und Neuen*. An. 1725. pag. 547.

ſius pag. 708. de Hiſt. Lat. Ejuſdem *varias expoſitiones in libros Biblicos*, *Poſtillam ad totius anni Evangelia*. Librum *contra Judæos atque rebelles Eccleſiæ*. *In Dialecticam Petri Hiſpani & in librum S. Thomæ de fallaciis* memorant Poſſevinus & Philippus Elſſius pag. 359. Idem fortaſſe Joannes Cremonenſis qui An. 1275. interfuit Comitiis Centumcellenſibus, de quibus Joſephus Pamphibus Chronici Auguſtinianor. p. 31. b. Vide Franciſcum Ariſium in Cremona litterata.

Joannes Peruſinus Monachus Ord. Bened. circa A. 1510. cujus *deſcriptio Terræ ſanctæ*, quam ipſe inviſit, & *index locorum ejus* celebrantur. Vide Voſſium pag. 709. de Hiſt. Lat. & Auguſtinum Oldoinum in Athenæo Auguſto p. 186.

Joannes Petriburgenſis, ſupra *Joannes Abbas* pag. 46.

* *Joannes Petrus Lucenſis*, ortus Laventia nobili oppido, nunc & arce, in Liguria, olim ditionis Lucenſis, unde viro Lucenſis appellatio manſit, Græcis & Latinis literis apprime doctus, quo nomine a Calfurnio in epiſtola præmiſſa Problematibus Plutarchi commendatur. Amœnioribus docendis literis publico ſtipendio conductus fuit Venetiis, tum ad urbem patriam eidem implendo muneri tranſiit invitatus a Senatu, ampliorique ſtipendio illectus. Poſtquam ibi per annum docuiſſet, peſte tunc graſſante correptus interiit Anno 1457. die 3. Octobris. Elatus eſt ſuperbo ſumptuque publico apparato funere, cui & decus addidit laurea corona, qua defuncti caput redimitum apparuit in argumentum poetici principatus. Sepulturæ mandatus eſt in veſtibulo majoris Eccleſiæ Lucenſis, ejuſque inſculpta marmori imago appenſa in exteriori fronte ejuſdem Eccleſiæ, pictis vero coloribus expreſſa viſitur in Bibliotheca capituli ejuſdem Eccleſiæ cum adjuncta epigraphe: *Jo. Petrus Lucenſis doctus Græce & Latine ingenio miti proboque*. Laudatorem habet Joannem Baptiſtam Egnatium, qui ſub eo præceptore ſtuduit, & Robertellum, qui ex verſione Plutarchi ab eo adornata teſtimonium contra Sigonium urget. Vide Sigonii emendat. lib. 2. mihi pag. 491. Vertit ex Græco quæſtiones centuriatas Græcas Romanaſque Plutarchi, quam verſionem a typographis deformatam caſtigavit, iterumque edendam curaſſe in præmiſſa his epiſtola teſtetur Calphurnius in edit. Veneta An. 1519. Problematum Ariſtotelis, quibus idem Plutarchi Opuſculum adjecit.

Scripſit etiam in Epiſtolas familiares Ciceronis commentarios, quos una cum commentarii Guarini Veronenſis, Omniboni Vicentini, Huberti Creſcentinatis opera ejuſdem Huberti in unum corpus collecta vulgavit Bonaccurſius Piſanus Venetiis 1488.

Joannes Peyligk, Czizenſis, artium liberalium Magiſter, cujus *Compendium Philoſophiæ Moralis* lucem vidit Lipſiæ 1491. fol. typis Melchioris Lotter.

Joanes Pheffer de Widenberg, Francus Orientalis, Heidelbergæ & Friburgi docuit, obiitque A. 1493. Vide Trithemium c. 888. de S. E. & de ſcript. Germ. cap. 235. qui laudat ejus *Commentarium in Epiſtolas Pauli* prælectum publice, & ſub titulo *Directorii Sacerdotalis* ab auctore prænotatum.

Pro *Joanne Philotechno* quem memorat Cangius, legendum *Jordanus* de quo infra.

Joannes Phreas ſive *Freas*, (Free) Londinenſis, Gvarini diſcipulus, quem oratione funebri celebravit, utriuſque linguæ peritus, atque Medicæ artis conſultus, ex qua ingentem aureorum numerum collegit & dives obiit An. 1464. *Scripſit*, inquit Lelandus cap. 576. *Epiſtolas elegantiſſimas & Carmina* (in quibus Petarchæ Epitaphium quod incipit: *Tuſcia me genuit*.) *Legi ejus verſus perfluenter in quibus Bacchus expoſtulat cum capro vitem arrodente*, *dedicatos vero Jo. Tipetoto Mæcenati ſuo*, *cui & conſecravit libellum* Syneſii *de laude calvitii interpretatum*, *ut quidam affirmant majori Latine cum gratia quam Græce a Syneſio ſcriptum*.

ptum. *Tranſtulit in Latinum* Diodori Siculi Biblioth. Græcam, *quod opus Itali* Poggio *vaniſſime attribuunt Florentino*. *Vidi ego exemplar quod & archetypum fuiſſe certe puto, in cujus primi folii margine hæc recentiori manu ſcripta reperi*: Paulus II. Romanus Pontifex propter translationem ſibi dedicatam Fream Epiſcopatu Bathoniæ donaverat, quod cum accepiſſet, ſupervixit menſem unum, & obiit Romæ nondum conſecratus. *Sunt qui putent competitorem aliquem præſenti veneno clam dato Phream ſuſtuliſſe*. Vertit & *Xenophontem de vita Cyri*, ſcripſitque *Coſmographiam Mundi*, Plinium maxime ſecutus, ut notavit Antonius Wood in Antiquitatt. Oxonienſ. Tom. 2. pag. 76. Confer Baleum VIII. 38. & Pitſeum pag. 655. ſeq.

De *Joanne Pico* & *Joanne Franciſco Pico* Comitibus Mirandulanis audire juvabit Labbeum, cui obſervationes meas adjungam.

Joannes Picus, Mirandulæ Dominus, & Concordiæ Comes ac Princeps, ingeniorum ſui ſæculi Phœnix merito ab eruditis nuncupatus, anno 1463. obiit magno omnium mœrore Florentiæ, die xv. Kalend. Decembris anni 1494. quo die Carolus VIII. Francorum Rex eandem urbem ingreſſus eſt. Bibliothecam ſuam Prædicatoribus legavit teſte Miræo. Ætas ejus 32. duntaxat annorum fuit. Numum ejus inſpiciendum præbet Jo. Dav. Kœlerus in deliciis numiſmaticis Tom. 6. pag. 153. iconem Jan. Jac. Boiſſardus T. 1. imag. p. 182. De eo plura Joannes Franciſcus Picus ejus ex fratre nepos, in vita, quæ operibus ejuſdem præmittitur, legiturque etiam inter Vitas ſelectas, editus a Gvil. Bateſio Lond. 1658. 1681. 1704. 4. pag. 90. Joannes Trithemius cap. 919. qui ejus adhuc viventis anno 1494. texebat elogium, cum de ejus morte nondum fuiſſet nunciatum: Paulus Jovius, Philippus Beroaldus, Angelus Politianus, Petrus Crinitus II. 12. III. 2. & V. 1. de honeſta diſciplina: Joannes Jovianus Pontanus, Marſilius Ficinus, Lucas Gauricus, in tractatu Aſtrologico pag. 58. ubi thema ejus natalitium: Leander Albertus, Geſnerus, Poſſevinus, H. Warthonus ad Caveum, Henr. Spondanus, qui A. 1487. de damnata ab Innocentio VIII. Papa nongentarum Concluſionum farragine pluribus agit, aliique recentiores qui laudantur a Colomeſio in Italia Orientali p. 10. ſeq. & Reinh. Henrico Rollio in Bibl. nobilium Theolog. pag. 53. ſeq. Sed fides nullatenus adhibenda eſt Hier. Cardano, num. 65. centum Geniturarum Tom. V. Opp. pag. 490.

Omnia Joannis Pici opera poſt editiones Venet. 1498. & Argentinenſem 1504. fol. per Hieron. Emſerum Baſileæ edita ſunt in folio A. 1557. inde 1573. & 1601. in Officina Henricpetrina: Laudat H. Warthonus etiam Mirandulanam 1596. fol. Exſtant autem hoc ordine:

Heptaplus, id eſt, de Dei Creatoris ſex dierum opere libri ſeptem, ad caput primum Geneſeos, de ſeptiformi ſex dierum enarratione pag. 1. ad Laurentium Medicem. Hujus Commentarii nullam ſe rationem in ſua ad Geneſin catena habuiſſe Sixto Senenſi affirmavit Aloyſius Lippomannus, quoniam eos ſequendos elegiſſet ſcriptores, qui ſibi viſi fuiſſent Moſis verba & cogitationes expoſitionibus ſuis explicare. *Proinde*, inquit, *cum animadvertiſſem Picum in hoc unum tantum incumbere, ut Platonicas cogitationes vel ſuas potius phantaſias verbis ac dictis Moſaicis exprimeret, nihil me ejus opera indigere exiſtimavi*.

Concluſiones nongentæ, Romæ publice ad diſputandum propoſitæ, (*a*) cum an-

(*a*) Secundum Albertum, XVI. ſecundum Thomam XLV. Franciſcum VIII. Henricum Gandavenſem XIII. Ægidium Romanum XI. Averroem XLI. Avicennam XII. Alpharabium XI. Iſaac Narbonenſem IV. Abumaron Babylonium IV. Moſen Ægyptium III. Mahumeth Tolletinum V. Avempacem Ara-

annos duntaxat 24. natus eſſet, præcipuos Theologiæ locos, & pleraque, in quibus Philoſophorum omnis labor & ſtudium cernitur, continentes. p. 42. Rom. 1486. fol. Norimb. 1539. Colon. 1619. 8. Ex his *concluſiones Cabbaliſticæ LXXI.* illuſtratæ ab *Archangelo de Burgo novo*, Ord. Minor. Baſil. 1600. 8. qui Cabbalæ etiam & Pici defenſionem in ſe ſuſcepit contra Petrum Garziam Epiſcopum Uſſelenſem. *De LXX. libris Cabbaliſticis* quos non mediocri impenſa (*a*) a Judæo quodam Siculo ſibi comparaſſe Picus in Apologia pag. 82. ſcripſit, ſibique perſuaſit eſſe Eſraiticos, vide Codicem pſeudepigraphum Veteris Teſt. T. 1. pag. 1155. & librorum illorum Catalogum vulgatum a *Jacobo Gaffarello* Pariſ. 1651. 8. & nuper ad calcem Tom. 1. Bibl. Hebraicæ venerandi noſtri Wolfii.

Apologia adverſus eos, qui aliquot ejus propoſitiones Theologicas carpebant pag. 76. ad Laurentium Medicem. In hac occurrunt Diſputatio de deſcenſu Chriſti ad inferos, pag. 83. de pœna peccati mortalis pag. 99. de adoratione Crucis pag. 102. an a *Deo* ſuppoſitari poſſit natura irrationalis pag. 105. de Magia naturali & Cabbala pag. 110. De Euchariſtiæ ſacramento pag. 120. de ſalute Origenis pag. 131. ubi inter alia pag. 147. *ſtultum eſt dicere quod Eccleſia determinaverit Origenis animam eſſe damnatam: quia non ſicut conſuevit Eccleſia canonizare aliquos, ita etiam damnare, id eſt ſententialiter decernere, quod ſint in inferno*. De libertate credendi p. 148. de accidentibus in Sacramento pag. 151. de verbis Conſecrationis, & de miraculis Chriſti pag. 153. an *Deus* intelligat pag. 154. de abdita intelligentia animæ pag. 155. Concluſiones XLV. in apologetico opere tanquam Catholicæ defenſæ pag. 157.

De ente & uno opus, in quo plurimi loci in Moyſe, Platone, & Ariſtotele explicantur: ad Angelum Polirianum. p. 159. cum reſponſione ad objectiones *Antonii* Faventini.

De Hominis dignitate pag. 207. Oratio Baſil. 1537. 8.

Regulæ XII. ſive præcepta ad Chriſtianæ vitæ inſtitutionem, & ſpiritualis pugnæ arma XII. & XII. conditiones amantis, quibus adjutus homo poſſit vincere mundum & tentationes p. 219.

Commentarius in Pſalmum XV. (XVI.) Conſerva me Domine pag. 221.

Elegia deprecatoria ad Deum pag. 224.

In Orationem Dominicam Expoſitio. p. 225.

Epiſtolarum aurearum & familiarium liber unus, in quibus eminent, quæ primo loco ponuntur ad Jo. Franciſcum nepotem ſcriptæ p. 231. ſeq. Prodierunt Pici Epiſtolæ ſeparatim Coloniæ, & noviſſime etiam curante Chriſtophoro Cellario Jen. 1682. 8. Viri docti, quorum Epiſtolæ interſperſæ leguntur, ſunt Alexander Corteſius, Angelus Politianus, Baccius Ugolinus, Baptiſta Carmelita, Baptiſta Gvarinus, Bartholomæus Fontius, Chriſtophorus Landinus, Hermolaus Barbarus, Hieronymus Donatus, Hieronymus Emſerus, Joannes Franciſcus Picus, Junianus Majus Parthenopæus, Marſilius Ficinus, Matthæus Boſſus, Philippus Beroaldus & Robertus Salviatus.

Contra Aſtrologos ſive *in Aſtrologiam* di-

Arabem II. Theophraſtum IV. Ammonium III. Simplicium IX. Alexandrum Aphrodiſeum VIII. Themiſtium V. Plotinum XV. Adelandum Arabem VIII. Porphyrium XII. Jamblichum IX. Proclum LV. ſecundum Mathematicam Pythagoræ XIV. opinionem Chaldæorum Theologorum VI. Mercurii Triſmegiſti X. Cabbaliſticæ XLVII. Concluſiones quingentæ ſecundum opinionem propriam pag. 56. *in quibus omnibus nihil aſſertive vel probabiliter pono, niſi quatenus id vel verum vel probabile judicat SS. Romana Eccleſia, & caput ejus benemeritum ſummus Pontifex* Innocentius octavus, *cujus judicio qui mentis ſuæ judicium non ſummittit, mentem non habet.*

(*a*) Rich. Simon Tom. 4. Epiſt. ſelect. pag. 178. *c'eſt ainſi, que les Juifs, qui de leur naturel ſont de grands impoſteurs, abuſerent de la trop grande credulitè de ce jeune Segneur* (le Comte de Mirandule) *qui ètoit entetè de la Cabale juſqu' a la folie*. Vide & Seldenum lib. 2. de Synedriis cap. 16. §. 7. pag. 414. ſeq.

Digitized by Google

divinatricem, *Diſputationum libri XII.* p. 278. Contra Picum pro Aſtrologia ſcripſit *Lucius Bellantius*, Senenſis, libro de Aſtrologica veritate, edito Florentiæ 1498. fol. & Baſil. 1554. fol. qui & mortem Pico ex cœleſti themate traditur prædixiſſe; Hunc tamen & ipſum in divinatione ſua falſum fuiſſe Gaſſendus annotavit.

In Platonis Convivium, *libri tres* p. 496. Italice non Latine) in *Hieronymi Benivenii*, Florentini Carmen de amore.

Elegia ad Florentiam, in laudem *Hieronymi Benivenii*, Latine ſcripta, addita Metaphraſi Italica pag. 518. Hæc Latina elegia exſtat etiam in Gruteri deliciis Poetarum Italorum Tom. 2. p. 101. una cum ejus deprecatione ad *Deum*, quam ſupra p. 117. memoravi. Alia in affectis Joannes Picus habuit, vel non abſoluta ab eo, vel certe in lucem non data, ut librum *de veritate translationis Hieronymi* adverſus Hebræorum calumnias. *Defenſionem verſionis Pſalmorum quam LXX. debemus interpretibus*. Libellum *de vera temporum ſupputatione*. Commentaria *in Novum Teſtamentum*. Opus *adverſus ſeptem Eccleſiæ hoſtes*, Atheos, Ethnicos, Judæos, Muhammedanos, hæreticos, impios, & impios ſimul atque hæreticos. *Ptolemæi Centiloquii verſionem confutationemque*. *Contra omnes hæreticos*. *De curatione morborum*. *De concordia Platonis & Ariſtotelis*. *Poemata*, *Latino & Hetruſco idiomate*. * Petrus Garzias Epiſcopus Uſſelenſis, quem carpſiſſe nonnullas ſententias Pici hic Fabricius ſcribit, cenſuram hanc ſuam in librum Apologeticum ejuſdem Pici vulgavit juſto opere in 4. edito Romæ per Eucarium Silber, alias Franck An. 1489.

Joannes Franciſcus Picus, Mirandulæ Dominus & Concordiæ Comes ac Princeps, Joannis Pici ex fratre Galeotto filius, a Galeotto fratris ſui Ludovici filio capta nocturnis inſidiis arce interfectus eſt, cum ad imaginem Chriſti cruci affixi provolutus, ejus opem inclamaret die 20. menſis Octobris Anni 1533. cum Alberto filio. De eo Jovius, Giraldus, Geſnerus, Poſſevinus, Nic. Comnenus Papadopoli hiſt. Gymnaſii Patavini Tom. 2. pag. 42. Colomeſius Italiæ Oriental. pag. 46. ſeq.

Ejus opera in unum collecta volumen fol. Argentor. 1508. ſed emendatiora & cum ejus patrui operibus Baſileæ excuſa ſunt in eadem Henricpetrorum officina Anno 1573. & 1601. fol.

De ſtudio Divinæ & humanæ Philoſophiæ. *libri duo*. Ad Albertum Pium, Carporum Principem pag. 1. Hos ſeparatim recudi fecit B. Jo. Franciſcus Buddeus, Halæ Sax. 1702. 8.

De morte Chriſti & propria cogitanda, *libri tres*, ad Hieron. Savonarolam. p. 29.

Defenſio libri Joannis Pici *de Uno & Ente*, pag. 74. ad Jo. Franciſcum Antonium, Comitem Faventinum, & Antonium Faventinum Philoſophum.

De Imaginatione, id eſt, de ea animæ vi quam Græci φανταςίαν appellant, pag. 90. ad Imp. Maximilianum.

Phyſici libri duo, alter de Appetitu materiæ primæ pag. 106. alter de Elementis pag. 115.

De imitatione ad Petrum Bembum, p. 123. ejuſdemque Bembi reſponſum p. 129. & nova Pici epiſtola pag. 138. Prodierant Baſil. 1518. 4.

Theoremata numero XXVI. de Fide & ordine credendi, ad Julium II. Pontificem Max. pag. 146.

Declaratio Capitis, Chriſto Pater, & Chriſtus in nobis, *quod ex octavo de Trinitate libro ſancti Hilarii ſumptum eſt*, & *poſitum a Gratiano in Decretis de Conſecratione*, *diſtinct.* 1. ad D. Coſmum Paſſetum. pag. 218.

Juſtini Philoſophi & Martyris, *Admonitorius Gentium liber*, a Joanne Franciſco Pico Latine redditus pag. 222.

Heroicum Carmen, *de myſteriis Dominicæ Crucis* A. 1503. *in Germania delapſis*, ad Maximilianum Auguſtum Romanorum Regem ſcriptum, & Stauroſtichon inſcriptum pag. 240.

De

De rerum Prænotione, libri novem, ad Albertum Pium, Carporum principem pag. 248.

Examen vanitatis doctrinæ Gentium, & veritatis Chriſtianæ diſciplinæ, diſtinctum in libros ſex: quorum tres omnem Philoſophorum ſectam univerſim pag. 473. Reliqui Ariſtoteleam armis Ariſtoteleis particulatim impugnant: pag. 657. ubique autem in illis aſſeritur & celebratur Chriſtiana diſciplina. Hoc opus prodierat Mirandulæ 1520. fol.

Epiſtolarum libri quatuor 815.

De reformandis moribus, ad Leonem X. Pontificem, & Concilium Lateranenſe habita anno 1517. *Oratio* pag. 885. Exſtat etiam in Orthuini Gratii faſciculo rerum expetendarum fugiendarumque p. 208. Compendium hujus Orationis in paralipomenis ad Chronicon Conradi Urſpergenſis a l A. 1517. & in Hottingeri hiſt. Eccleſ. Sec. XVI. parte 2. pag. 46.

Carmen heroicum *de expellendis Venere & Cupidine*, quod incipit, *Idalios ignes*, obvium in Gruteri deliciis poetarum Italorum Tom. 2. pag. 205. & *hymnus in Martyrem Laurentium* p. 214.

Cætera quæ in affectis habuiſſe ſe ipſe fuit teſtatus, ſunt *Hiſtoria ſuorum temporum*. *De Providentia* liber, *quam ab omni*, inquit, *natione, atque ab iis ipſis qui creduntur a plerique impii, Philoſophis exiſtimatam, monſtrare conſilium eſt, nedum ſacris litteris narratam & noſtrorum Theologorum validiſſimis rationibus aſſertam*. *De dialectica*, ad filium libri V. *Hymni* quibus univerſa fere & Divina & naturalia & moralia præcepta vel comprehenduntur vel inſinuantur. *Dialogus de ſerena conſcientia*. * In MS. Codice latino Bibliothecæ Taurinenſis Cod. 1030. extat *Compendium rerum admirabilium Cælicæ Virginis Catharinæ de tertio habitu D. Dominici ab illuſtri viro Joanne Franciſco Pico Mirandulæ Concordiæque Domino digeſtum, atque ab humillimo in Chriſto ſervo Prædicatoris Ordinis alumno F. Petro Martyre Garreſieſi non paucis adauctis abſolutum*.

Liber ejus de providentia Dei contra Philoſophaſtros inter editos, non vero affectos accenſendus eſt indicante viro Cl. Lambacher in catalogo Bibliothecæ antiquæ civicæ Vindobonenſis. Prodiit in ſuburbio Novi An. 1508. in fol. Dirigitur ad Cardinalem Dominicum Grimanum.

Joannis Franciſci Pici hymni heroici tres, ad SS. Trinitatem, ad Chriſtum, ad Virginem Mariam una cum ejus commentariis, Argentinæ 1511. fol. Viennæ in Auſtria 1517. in 4. Eſt etiam editio his omnibus antiquior in Italia. Vide Lambacher ibid. pag. 265.

Joannes Picus ſive *Pyke*, Anglus, clarus circa An. 1115. quem Baleus II. 61. & Pitſeus pag. 195. tradunt ſcripſiſſe *de Regibus Anglo-ſaxonum* & *de Danis in Anglia dominantibus*, eoſque libros compendium miſſos a *Gvilelmo* Hormanno, Etonenſis Collegii Præpoſito.

Joannes Placentinus, Carmelita: ſupra *Joannes Chreſtonus* pag. 65.

Joannes Leo *Placentius*, Belga, Ord. Præd. ſcripſit *Catalogum antiſtitum Tungarorum ſive Tungrenſium, Trajectenſium ac Leodienſium, & compendium rerum domi bellique geſtarum*, ad Everardum de la Marck, Epiſcopum Leodienſem ab A. 1507. Prodiit Antvverp. 1529. 8. atque inter Reſp. Elzevirianas, in Boxhornii Rep. Leodienſi. Vide Voſſium pag. 653. & Jacobum Echardum de ſcriptis Dominicanor. Tom. 2. p. 134. *Dialogos duos* carmine, quorum prior, *Clericus eques:* alter, *Luciani aulicus*. Antvverp. 1535. 8. *Pugna porcorum*, itidem carmine, quo ſingula vocabula a littera P incipiunt, quod Sandio viſum impoſſibile: prodiit ſæpius, tum alibi tum una cum Hugbaldi laude calvitiei (de qua ſupra Tom. 3. pag. 287.) & in amphitheatro Caſparis Dornavii Tom. 1. pag. 599. Laudantur etiam inedita ejuſdem, *Chronicon* a temporibus Apoſtolorum ad A. 1508. *Antiquitates Tungrenſes & Moſæ Trajectenſes, amplitudo civitatis Leodienſis, de reliquiis Trajecti aſſervatis* & alia plura ſimilia carmine.

Joan-

Digitized by Google

Joannes Plaeth Heidelbergæ cum magna laude docuit circa A. 1430. de quo Trithemius cap. 763. de S. E. & de ſcriptoribus Germ. cap. 164. Scripſit *ſuper primum Decretalium* & *contra Bohemos*, tum *Quæſtiones varias* & *Quæſtiones in libros Sententiarum*, *ſermoneſque* plures.

Joannes de Plano Carpini Ord. Minor. diſcipulus S. Franciſci, Papæ vero Innocentii IV. nuncius ad populos Orientales ſcripſit *relationem de itinere ſuo* quod An. 1246. ſuſcepit in Mongalos Tartaroſque, & alias Aſiæ regiones una cum *Nicolao Aſcelino* de quo ſupra Tom. 1. pag. 143. Exſtat ex Latino etiam verſa *Gallice* (*a*) Pariſ. 1634. 8. & in collectione Petri van der Aa de qua ſupra in *Gvilelmo de Rubruc* Tom. 3. pag. 164. nec non *Belgice*, in tomo primo ſylloges eodem Petro curante vulgatæ Lugd. Bat. 1706. ſeq. 8. de qua vide Acta Erud. 1708. pag. 102.

Joannes Poggius, infra *Poggius*.

Joannes de Polde Canonicus Senior Eccleſiæ Hamelenſis, cujus Chronicon Eccleſiæ Hamelenſis ab A. 712. ad 1383. vulgavit Meibomius Tom. 2. pag. 511. Eidem debetur Hiſtoria Eccleſiæ Hamelenſis ad A. 1374. ſine nomine auctoris vulgata a Jo. Petro de Ludevvig in limine tomi decimi reliquiar. MSS. Perſpicuum hoc eſt ex pag. 13. ad Annum Domini MCCCLXIV. Et ſub Joannis de Polde nomine exſtat etiam T. 3. Menckenii pag. 819. ſubjuncta pag. 826. Gerardi Reichen, & pag. 829. Sebaſtiani Spilkeri additamentis.

Joannes de Polemar ſive *Polemarius*, aliis *Palomar*, vitioſe *Pilombar*, Doctor Decretorum in Academia Viennenſi, Archidiaconus Barcinonenſis, & Eugenii IV. Capellanus interfuit Concilio Baſileenſi ab A. 1431. & in eo An. 1433. per triduum contra Bohemos diſputavit *de temporalitate Eccleſiæ*, ſive *quod liceat Eccleſiæ habere temporalia*. Edidit Caniſius Tom. 4. parte 2. lect. Antiqu. pag. 229. (edit. novæ Baſnagianæ Tom. IV. pag. 710.) recuſa in tomis Concilior. Labbei Tom. XII. Harduini Tom. VIII. & Coleti Veneta Tom. XVII. Vide G. Colvenerii notas ad Jo. Nyderi formicarium pag. 33. Nic. Antonium Tom. 2. Bibl. vet. Hiſpan. X. 4. pag. 147. & Trithemium cap. 741. qui ejus tractatum *de abſtinentia carnium*, & *Quæſtiones* ac *Sermones* commemorat. * Opuſculum illud Joannis de Polemar a Trithemio laudatum extat MS. in Bibliotheca Vindobonenſi Cod. 450. Theologic. Latino. In alio pariter Vindobonenſi Codice, in quo Conciiii Baſileenſis decreta multa continentur, legitur tractatus alius Joannis de Polemar ad Julianum S. Angeli Cardinalem & ab eo per literas ad authorem directas ibique legendas probatus; in quo celebria illa Baſileenſium aſſerta de authoritate Concilii refutantur. Orationem ejus Baſileæ coram Patribus habitam die S. Michaelis extare in Codice MS. Aquicinctenſi lego in Itiner. Literar. Tom. II. PP. Martene, & Durand pag. 80. Alia eſt etiam ibidem dicta die S. Stephani.

Joannes Poleſtede ſive *Poloſtadius* Anglus, provincialis Carmelitarum, defunctus Eboraci 1341. Scripſit *in IV. libros Sententiarum* & *in Phyſica Ariſtotelis*. *Indices in Auguſtinum*. *Quæſtiones*, *Epiſtolas*, *Conciones* per annum, *Sermones Viſitationum*. Vide Lelandum cap. 286. Balei V. 46. Pitſeum pag. 448. Alegrium pag. 289. &c.

Joannes de Polliaco ſive *Poliaco*, Doctor Pariſienſis, de cujus propoſitionibus a Joanne XXII. An. 1321. damnatis vide Natalem Alexandrum Sec. XIII. & XIV. Tom. 7. edit. in fol. pag. 96. Joannis XXII. ſententiam quæ incipit: *Vas electionis*, edidit Edmundus Martene Tom. 1. anecdotor. pag. 1368.

Joannes ſcriptor Chronici *Polonorum* circa An. 1359. editus a viro nobili Frid. Wilhelmo de Sommersberg inter ſcriptores rerum Sileſiacarum, Lipſ. 1728. fol.

(*a*) Oudin. Tom. 3. pag. 182.

Joan-

Digitized by Google

Joannes Pole ſive *Polus* Anglus Coloniæ Agrippinæ Canonicus defunctus circa A. 1430. de quo Baleus VII. 81. & Pitſeus pag. 622. teſtati eum ſcripſiſſe *vitam & miracula S. Walburgæ virginis* & Abbatiſſæ Heidenheimenſis circa A. 780. Sed narrationes de vita Walburgis quæ leguntur in antiquis Lect. Caniſianis Tom. IV. 2. pag. 563. 605. 628. 720. (edit. novæ Tom. II. 3. pag. 265. & Tom. IV. pag. 238.) & apud Surium tomo VII. editionis primæ p. 356. & edit. A. 1618. ad 1. Maj. & in Actis Sanctor. Tom. 3. Febr. 25. pag. 523. 542. 546. 551. 554. 563. auctores agnoſcunt . *Adelbertum* Heidenheimenſem , *Adelboldum* Trajectinum , *Medibardum* , *Philippum* Aichſtadianum & *Wolfhardum* Presbyterum .

Joannes Prædicator ſuper titulos Decretalium MS. memoratur a Sandero pag. 175. ſeq. Bibl. Belg.

Joannes Præmonſtratenſis Abbas ſecundus , Doctor Theologus Pariſ. circa A. 1260. ſcripſit *ſummam Theologicam* ſcholaſtico more diſtinctam in libros , tractatus , capita & quæſtiones . *Homilias* item in Evangelia & Epiſtolas quæ Dominicis feſtiſque diebus leguntur . Vide Joannis le Paige Bibliothecam Præmonſtratenſem pag. 306. ubi etiam de *Joanne* Tungrio , Monaſterii Viconienſis , *Præmonſtratenſis* Ordinis , Atrebatenſis diœceſis Abbate decimo ſexto & Doctore Theologo Pariſ. circa A. 1304. cujus ſunt libri VI. in tres priores Petri Lombardi ſententiarum libros , nec non Quæſtiones Quodlibeticæ , Ordinariæ Quæſtiones . Vide & infra mox in *Joanne Prichefio* .

Joannes Pragenſis Archiepiſcopus , cujus Orationem in funere Caroli IV. A. 1378. defuncti habitam edidit Reinerus Reineccius una cum Vecerio de vita Henrici VII. Helmſt. 1585. 4. & Freherus in rerum Bohemicarum Scriptoribus , Hanov. 1602. fol. p. 107. 114. Non diverſus hic a *Joanne Ocello* de quo ſupra .

Joannes de Praga Epiſcopus Olomucenſis , & Pragenſis Eccleſiæ adminiſtrator , Cardinalis a Martino V. creatus An. 1426. ob pugnas adverſus Bohemos pro Catholica fide decertatas . Vide Raynaldum ad A. 1426. n. 26.

Joannes Prichefius Viconienſis Eccleſiæ Præmonſtratenſis ordinis , Abbas decimus octavus , Doctor , & Profeſſor Theologus Pariſienſis circa A. 1320. cujus *Alphabetum vitæ religioſæ* ſex libris conſtans laudatur a Joanne le Paige in Bibl. Præmonſtratenſi pag. 307.

Joannes Prior S. Joannis de Vineis , cujus librum de clauſtro animæ evolvit Cangius in Codice Regio Pariſ. 1630.

Joannes Przibram ſive *Przibrun* , Bohemus Huſſita , Paſtor S. Ægidii Pragæ , defunctus An. 1448. de quo Odoricus Raynaldus ad A. 1429. n. 16. & Bzovius ad A. 1430. n. 11. ſeq. qui plura affert ex ejus libro *de veritate corporis & ſanguinis Chriſti* contra Thaboritas Wicleſiſtas & ex libro *de conditionibus juſti belli* , iiſdem Thaboritis oppoſito . De quo idem ad A. 1429. n. 92. Subjungit etiam ad An. 1430. n. 13. ejus *Profeſſionem fidei* capitibus LX. p. 741. 756.

Joannes Pyke . Supra pag. 119. *Joannes Picus* , Anglus .

Joannes de Qualea , ſupra *Joannes de Parma* .

Joannes de radice non notus mihi niſi ex Voſſio , qui pag. 818. ejus *annales de Patavinæ Urbis feſtis* , *ludis* , *conviviis* , aliiſque ejus generis celebrat auctore Pignorio data ad eum Epiſtola .

Joannes e clara apud Illyricos Stoicorum ſtirpe *Auguſinus* Dalmata Ord. Præd. Procurator Generalis interfuit Concilio Baſileenſi , in eoque An. 1433. per octiduum contra Huſſitas & ſpeciatim contra Magiſtrum *Joannem de Rockizana* Bohemum diſputavit *de communione ſub utraque ſpecie Laicis non concedenda* . Exſtat diſputatio in Antiquis Lectionibus Caniſii Tom. III. append. pag. 1. & in nova edit. Baſnagiana T. IV. pag. 467. 565. & apud Bzovium ad An. 1433. n. 99. p. 125. ſeq. atque in to-

tomis Conciliorum Binii Tom. VIII. (ſive Tom. IV. parte 1.) Regia Tom. XXXI. Labbei Tom. XII. Coleti Veneta Tom. XVII. in parte nona appendicis ad Acta Synodi Baſileenſis. In Bibl. Cæſarea MS. exſtat etiam Oratio ejus altera ejuſdem argumenti & *de communione puerorum*, in qua reſpondit ad replicas *M. Joannis de Rockizana*. Miſſus etiam a Concilio ad Imperatorem & Patriarcham CPol. *de* qua *legatione* quædam iiſdem in Actis Concilii leguntur: ſed *Relationem* pleniorem habuit Allatius, quam edere voluit libro συμμίκτων octavo. Confer Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 798. ſeq. De *Concordantiis particularum indeclinabilium* in ſacris litteris a Joanne Raguſino fieri curatis dixi ſupra Tom. 1. p. 414. 411. * Plena illa Relatio legationis Conſtantinopolitanæ, quam Joannes iſte, qui eam obivit, Patribus Baſileenſibus exhibuit, & Allatius ſe evulgaturum ſpopondit, incidit in manus meas ex Codice MS. Bibliothecæ Ceſareæ Vindobonenſis exſcripta. Hanc vero me dediſſe in poſtrema Appendice Conciliorum meorum lætum nuncium eruditis fero. Eſt etiam in eodem Vindobonenſi codice *Votum Magiſtri Joannis de Raguſio Epiſcopi Argenſ.* (ſic) *in Deputatione fidei ſuper translatione Concilii Baſileenſis ad petitionem principum*, quam fieri poſſe negat. Huic titulo additur ex antiqua manu, ſed a priori diverſa. *Hic poſtea factus fuit per SS. D. Felicem* (Antipapam) *Cardinalis tit. S. Sixti, & fuit de ordine S. Dominici*. In MS. Codice Aquicinctenſi inter multas orationes in Concilio Baſileenſi habitas occurrit etiam Dominica II. Adventus. Oratio per Magiſtrum Joannem de Raguſio Ord. Prædicatorum. Vide Itinerar. Literar. ſecundum PP. Martene & Durand pag. 80.

Joannes Raimundi Gallus Convenenſis ſive Convenarum Comitis filius: ex Magalonnenſi Epiſcopo primus A. 1317. Archiepiſcopus Toloſanus & A. 1327. Cardinalis, defunctus A. 1348. De eo G. Joſephus Eggs in purpura docta T. 1. pag. 323. Petrus Frizonius in Gallia purpurata, aliique. Scripſit Commentarium *in Pſalmum centeſimum tertium*. *De paſſione Domini*. Commentaria *in Epiſtolas Legales* de variis Juris capitibus. *Sermones ſacros diebus feſtis habitos*.

Joannes Ravennas Hiſtoricus circa A. 1420. de cujus *natione familiæ Carrarienſis* ad Rudolfum Carrarienſem, Franciſci ſenioris F. *Hiſtoria Raguſii*. *Libro rerum memorandarum*, *Dramatologio de eligibili vitæ genere*, & *Contentione inter podagram & araneam*. Videndus Voſſius pag. 802.

Joannes Raulinus Tullenſis, Theologus Pariſienſis & Monachus Cluniacenſis, defunctus A. 1514. æt. 71. de cujus ſcriptis H. Warthonus ad Caveum, & diligentius Joan. Launojus in hiſtoria Gymnaſii Navarrei pag. 617. ſeq. qui p. 620. ſeq. etiam argumenta *LV. Epiſtolarum* ejus a Roberto Raulino Pariſ. 1520. 4. editarum perſequitur. Utriuſque obſervatis addere juvat, quod Oratio de reformatione religionum & bene vivendi inſtituto pridem edita Baſileæ 1498. legitur etiam ad calcem Jo. Georgii Dorſchei parallelorum Monaſtico Academicorum. Argentorat. 1644. 12.

Joannes Read infra *Joannes Rufus*.

Joannes Redovallenſis infra *Joannes Ridevallenſis*.

Joannes ſcriptor *Reductorii moralis Biblici*, quod MS. Venetiis, memorat Tomaſinus pag. 26

Joannes Mullerus ſive Molitor, *Regiomontanus* Francus, Germanus, de quo Ricciolum in Almageſto (*a*) audire juvat: *Joannes de Monte regio* (non Pruſſiæ ſed) *Franconiæ*, *Germaniæ decus &* co-

(*a*) Quæ breviter hic a Ricciolo tanguntur, uberius tradita videri poſſunt a Gaſſendo in vita Regimontani, Eraſmo Reynholdo in Oratione quæ inter Melanchthonis declamationes Tom. 3. legitur, præcipue a Jo. Gabriele Doppelmayero in limine præclari operis Germanice editi de Mathematicis & Artificibus Norimbergenſibus, Norimb. 1730. fol. pag. 1. 23. Vide & Trithemium de ſcriptoribus Germ. cap. 212. & de S. E. cap. 844. Jo. Molleri homonymoſcopiam pag. 933.

cognomento Magnus, *natus eſt Anno* 1436. *Junii die* 6. *hor.* 4. *min.* 40. (*a*) *poſt meridiem*, *Regiomonti*, *conjunctis platice Luna & Saturno in Geminis*, *quæ conjunctio mirabilem ingenii acrimoniam decernit*., *ſed in eodem ſigno conjunctis Luminaribus & Marte in domo* 8. *ac proinde a Marte afflictis & vitam haud longam ſignificantibus*. *Fuit Viennæ diſcipulus* Georgii Peurbachii, *qui illi* (An. 1461.) *ſuprema voluntate*, Almageſti epitomen *perficiendam injunxit*. *A Matthia Rege Hungariæ*, *cui* tabulam primi nobilis *dicavit*, *aureis Hungaricis octingentis ac veſte pretioſiſſima*, *deinde annuo ſtipendio ab ipſo aliiſque principibus viris*, *muneribus ditatus Norimbergam* (A. 1471.) *migrans & magno honore ſuſceptus obſervavit per aliquot annos ſidera*, *& præſertim Solis declinationes*. *Romam demum* (A. 1475.) *a Sixto IV. ſummo Pontifici*, (*b*) *qui abſentem jam deſignarat in Epiſcopum Ratiſponenſem*, *ad Kalendarii correctionem evocatus eſt* : *ſed rebus infectis*, *peſtilenti febre*, *vel*, *ut alii ſuſpicati ſunt*, *veneno a Georgii Trapezuntii filiis ob invidiam interemtus obiit An.* 1476. (6. Jul.) *annorum* 41. *ſepultuſque in Pantheone*. *Incredibile eſt quantum huic viro vere Magno debeat univerſa Matheſis*, *ſed præcipue Aſtronomia* : *Itaque merito Petrus Ramus libro* 2. *ſcholarum Mathematicarum dixit Norimbergam juſtius Regiomontano gloriari poſſe*, *quam Tarentum Archyta*, *Syracuſas Archimede*, *Byzantium Proclo*, *Alexandriam Cteſibio* : *qua occaſione addit*, *Norimbergenſes Archytæ columbam æmulatos*, muſcam ferream *fabricatos eſſe quæ ex artificis manu egreſſa & circumvolitans convivas*, *revolabat in domini manum* : *& aquilam*, *quæ Imperatori* (Maximiliano An. 1470. 7. Jun. Noribergam) *adventanti*, *longiſſime obviam in ſublimi aere procedebat* (*c*) *& ad Urbis portam comitabatur*. Sed jam ſcripta Regiomontani referenda ſunt, ac primum memorandi veteres ſcriptores quos vel editos vel illuſtratos ejus ſtudio habemus, vel quos in lucem daturus erat ſi ſuppetiſſet vita.

Epitome & illuſtratio Almageſti *Ptolemæi*, libris XII. cœpta a Georgio Peurbachio, & a Regiomontano abſoluta, dicataque Beſſarioni Cardinali, Venet. 1496. Baſil. 1543. Norimb. 1550. fol.

Ptolemæi quadripartitum & Centiloquium Venet. 1484. cum Regiomontani Ephemeridibus & 1493. cum tractatibus Aſtronomicis *Hermetis*, *Almanſoris*, *Zahel*, *Meſſala*.

Problemata Aſtronomica ad Almageſtum ſpectantia. Norimb. 1541.

Annotationes in Latinam verſionem Geographiæ *Ptolemæi* factam a Jo. Angelo. Argent. 1525. 1528. fol. cum octo libris a Bilibaldo Pirckaimero verſis integris.

Manilii Aſtronomicon libri V. Norimb. 1473. 4.

Oratio in prælectionem *Alfragani*, introductoria in ſcientias Mathematicas, cum introductione in elementa *Euclidis* & ratione ſeu apodixi XII. domorum Cœleſtium. Norimb. 1537. 4.

In affectis præterea habuit, notante p. 12. Clariſſ. Doppelmeiero, verſionem novam Coſmographiæ *Ptolemæi*, Quadripartiti, Magnæ compoſitionis ſive Almageſti; & *Theonis* in illud commentariorum : *Theodoſii* Sphæricæ, & de habitationibus, nec non de diebus ac noctibus. *Diophanti* librorum VI. quos MStos Venetiis acceperat. *Procli* ſufformationum ſive hypotypoſeōn Aſtronomicarum : & recenſionem librorum *Julii Firmici*, Perſpectivæ & Mu-

(*a*) Confer thema natalitium Regiomontani in Lucæ Gaurici tractatu Aſtrologico pag. 62. b.

(*b*) In libro Gabrielis Naudæi, cui titulus : conſiderations politiques ſur les coups d'etat pag. 358. pro Sixto IV. perperam nominatur Gregorius XII.

(*c*) Non volitaſſe muſcam, ſed in menſa circumambulaſſe, quod mechanico rotularum artificio fieri poteſt : nec volitaſſe aquilam, ſed ſuper porta, Urbem intrante Imperatore, expandiſſe alas atque inclinatione corporis eum ſalutaſſe docet Jo. Gvil. Baierus ſingulari diſſ edita Altdorf 1709. Mem. de Trevoux 1710. Juillet pag. 1283. ſeq.

ficæ *Ptolemæi*, Perſpectivæ *Vitellionis*, *Euclidis* elementorum cum anaphoricis *Hypſiclis*, evulſis ex editione Campani Novarienſis mendis: & operum *Archimedis* atque *Eutocii*, verſione Jacobi Cremonenſis emendata: *Menelai* ſphericæ, Conicorum *Apollonii*, *Sereni* cylindricorum, *Heronis* inventorum ſpiritalium, problematum mechanicorum *Ariſtotelis*, & *Hygini* Aſtronomiæ, cum deformatione imaginum cœleſtium: *Jordani* elementorum, Datorumque arithmeticorum & quadripartiti numerorum. Denique *Leopoldi* de Auſtria, *Antonii* de Montulmo, aliorumque Prædictorum Aſtrologicorum. Quæ vero ipſe ex ingenio ſuo ſcripſit Regiomontanus, hæc ſunt:

Theoricæ Planetarum novæ Georgii Peurbachii. Norimb. 1473. & cum ſphæra Joannis de Sacro Boſco, Theoricis Gerhardi Crem. aliiſque Venet. 1531. fol.

Tabulæ primi mobilis cum canonibus problematibuſque ſuis, & expoſitionibus. Norimb. deinde Witeb. 1585.

Fundamenta eorum quæ fiunt *per tabulam generalem*, ſeu demonſtrationes eorum quæ in *Tabulis primi mobilis* cum tabulis Eclipſium Peurbachii præcepit. Neoburg. 1577. fol.

Ephemerides ab An. 1474. ad 1506. Norimb. & Venet. 1484. 4. 1498. 4. & *Canon in Ephemerides*.

Calendarium ad An. 1476. editum in 4. deinde recuſum Venet. in fol. etiam Germanice in 4. Norimbergæ.

Diſputationes contra *Gerhardi Cremonenſis* in Planetarum theoricas deliramenta. Norimb. 1474. fol. Venet. 1482. 1488. 1508. Baſil. 1569. Venet. 1591. & cum Peurbachii Theoricis Baſil. 1573. 8. & cum Sphæra Joannis de Sacroboſco 1531. fol.

Tabulæ revolutionum in 4. ſine loco & anno.

Ludus Pannonienſis, ſive *Tabulæ Directionum* profectionumque, cum Sinuum Canone ad radium 60000. Norimb. 1475. Tubing. 1550. 1559. 4. Auguſtæ Vindel. 1551. 4. Witteb. 1584. & cum tabulis ſinuum, tabuliſque obliquarum adſcenſionum Eraſmi Reinholdi. Witteb. 1606. 4. De Lucæ Gaurici editione Venet. 1524. 4. videndus Geſnerus in Bibl.

Tabula ſinuum. Norimb. 1541. fol. Baſil. 1561. & cum *doctrina triangulorum planorum & ſphæricorum*, & Danielis Santbech problematibus Aſtronom. & Geometricis Baſil. 1561. fol.

De triangulis omnimodis liber ſcriptus An. 1464. & contra *Nic. Cuſanum de quadratura Circuli*. Norimb. 1533. fol.

De torqueto, *aſtrolabio armillari*, *Regula magna Ptolemaica*, *baculo aſtronomico* & *obſervationibus Commentarius* cum Jo. Schoneri additionibus. Norimb. 1544. 4.

Libellus de Cometa poſt edit. 1531. prodiit etiam Baſil. 1588. & cum Jac. Ziegleri commentario in Geneſin & Exodum ibid. 1540. 1548. fol.

Saphææ inſtrumenti Canones. 1534. ſine loco. 4.

Epiſtola *ad Beſſarionem* Cardinalem *de compoſitione Meteoroſcopi* 4. ſine loco & anno: & Ingolſtad. 1533. in Petri Apiani libro inſtrumentorum, fol. cujus ope Ptolemæus longitudinum latitudinumque numeros in Geographia ſua elicuit. Marpurg. 1537. 4.

De influentiis ſtellarum, Argent. 1528.

Regiomontani & Bern. Waltheri *Obſervationes Noribergicæ* edente Schonero Anno 1544. & cum Wilebrordi Snellii Haſſiacis & Tychonis Bohemicis Obſervationibus Lugd. Bat. 1618. 4.

De ponderibus & aquaeductibus, cum figurationibus *Inſtrumentorum* ad eas res neceſſariorum: Et *de ſpeculis uſtoriis* (*a*) atque aliis multorum generum. Marpurg. 1537. vide Voſſium de ſcientiis Math. cap. XLVIII. 30. pag. 296.

Com-

(*a*) Jo. Regimontanus Epiſt. ad M. Chriſtianum: *Habeo ſpeculum Archimedis annulare, ex portione parabolica factum, cujus margo circularis major quinque pedes continet, minor autem tres, profunditas vero ſpeculi eſt bipedalis.*

Commentaria in Coſmographiam *Ptolemæi* : & *Theonis* contra *Gregorium Trapezuntium* defenſio ſex Voluminibus. *De quinque corporibus æquilateris* regularibus, contra *Averroem*. Commentaria in libros *Archimedis*, qui Eutocii expoſitione carent. *De directionibus* contra Archidiaconum Parmenſem. *De diſtinctione domorum Cœli* contra *Campanum* Novarienſem & *Joannem Gazulum* Raguſinum, cujus & alia de horis temporalibus decreta ibidem retractantur. *De motu octavæ ſphæræ* contra *Thebit*. *De inſtauratione Calendarii Eccleſiæ*. Problemata Geometrica omnimoda.

Joannes de Regno, Gallus, Carmelita Toloſanus circa An. 1330. (non 1540. ut perſuaſum Alegrio pag. 391.) Scripſit *in Evangelium Matthæi*, & *ſuper Sententias* : tum *Quadrageſimale* & *Sermones de tempore ac de Sanctis*. Vide Trithemium cap. 572.

Joannes Repingalus Lincolnienſis Anglus, Carmelita, Theologiæ Doctor Cantabrigienſis, defunctus Stanfordiæ circa A. 1350. Hujus ſcripta apud Baleum V. 676. nulla alia ſunt niſi, *Sermones* LXXXIII. *Dominicales*, *XLII. de Sanctis*, *Conciones Synodales* & *in viſitationibus* Epiſcopi Lincolnienſis Joannis, cui a ſacris confeſſionibus erat, *habitæ*, ex quibus librum de viſitationibus Epiſcopi faciunt Pitſeus pag. 471. & Alegrius pag. 207.

Joannes Reuchlinus, infra, *Reuchlinus*.

Joannes Rhode, Abbas S. Matthiæ, infra *Joannes Rode*.

Joannes Rhode Archiepiſcopus ab An. 1493. ad 1511. Bremenſis, ex cujus *Chronico* ſive *Regiſtro bonorum & jurium Eccleſiæ Bremenſis* excerpta edidit illuſtris Leibnitius T. 2. ſcriptorum Brunſvicenſ. pag. 253. 272. qui de hoc opere conſulendus in prolegomenis ad illum tomum, ſect. XXIII.

Joannes Ridevallus, Lelando *Redovallenſis*, Anglus Franciſcanus (Cangio Joſephum Pamphilum ac Pitſeum ſecuto Auguſtinianus) circa An. 1330. Scripſit *Lecturas Scripturarum*, Commentarios *in Pſalmos Davidis*, *Cantica Canticorum*, *Evangelium Joannis & Epiſtolas Pauli* : *Sermones per annum*. Commentarios *in Auguſtinum de Civitate Dei*, *in Valerium ad Rufinum de non ducenda uxore* (inter S. Hieronymi opera) Moralem expoſitionem. *In Metamorphoſin Ovidii*, *& Quæſtiones VIII. Ordinarias*. Vide Lelandum c. 282. Baleum V. 37. Pitſeum pag. 425. Joſephum Pamphilum pag. 47. Chron. Ordinis Auguſtiniani. * Codex 494. Latinus Bibliothecæ S. Marci fert *F. Joannis de Rideblaſt. Ord. Minor. in Fabii Fulgentii Placiadis Mithologiam*. Perſimile opus in Bibliotheca publica Cantabrigienſi ſervari Waddingus teſtatur.

Joannes Rigaldus Ord. Minor. circa An. 1320. ad Bernardum Narbonenſem Epiſcopum ſcripſit *Compendium Pauperum*, quod incipit : *Veteris ac novæ Legis*, in quo pleraque mutuatus ex *Compendio Theologicæ Veritatis*, de quo dixi ſupra in *Hugone Argentinenſi*, Tom. 3. pag. 288. Meminit hujus Joannis Waddingus pag. 224. qui Epiſcopum Draconenſem (in regno Neapol.) appellat.

Joannes Rigandus Ord. Minor. Pœnitentiarius Clementis V. circa An. 1310. ſcriptor *ſummæ Confeſſariorum*.

Anonymus de origine & Abbatibus Cœnobii *Joannis de Ringavia* Ord. Bened. editus a præclaro Viro Jo. Friderico Schannato in vindemiis litterariis pag. 154. 159. Fuldæ 1723. fol.

Joannes Robinus Anglus, Aſtrologus, cujus librum *de portentoſis Cometis* in Bibliotheca Regis Eduardi ſexti vidiſſe ſe refert Baleus XII. 28. Nec plura apud Pitſeum pag. 880.

Joannes de Rocha, infra, *Rocha*.

Joannes Rocheſordus, nobilis Anglus & Eques auratus circa An. 1406. ſcripſit flores hiſtoriarum ex Matthæo Weſtmonaſterienſi. Epitomen Antiquitatum Judaicarum Flavii Joſephi, & ex Ranulphi Higdeni Polychronico (*a*) compen-

(*a*) De hoc ſupra Tom. 3. pag. 250.

pendium. Vide Baleum VII. 41. Pitſeum pag. 581. & Voſſium pag. 545. ſeq.

Joannes Rode, Archiepiſc. Bremenſis. Supra *Joannes Rhode*.

Joannes Rode, Abbas Ord. Bened. Monaſterii S. Matthiæ Apoſtoli extra muros Treverenſes, defunctus An. 1439. de quo Trithemius cap. 806. de S. E. & II. 140. illuſtr. Benedictin. & de ſcriptoribus German. cap. 187. & in Chronico Hirſaugienſi ad An. 1429. Tom. 2. pag. 375. ſeq. Scripſit *Conſtitutiones* reformando Monaſterio ſuo, & librum *de vita ac bono regimine Abbatis*, quem primus edidit V. C. Bernardus Pez tomo primo Bibl. Aſceticæ pag. 159. 204. Ratisbonæ 1723. 8. Idem in præfatione *Opus imperfectum* hujus Joannis *in Geneſin* memorat, ex Gabrielis Bucelini Germaniæ ſacræ parte 2. pag. 225.

Joannes de Rodinko ſive *Rodingtonus* Anglus, Lincolnienſis, Ord. Minor. Provincialis, defunctus Bedfordiæ A. 1348. Ejus ſcripta: *Lecturæ in IV. libros Sententiarum*, & *Quodlibeta majora & minora* MSS. in Bibliothecis Belgii, teſte Sandero pag. 168. *Quæſtiones* diſputatæ, ordinariæ, & extraordinariæ: *Replicationes* Scholaſticæ & *Determinationes* Theologiæ. Vide Baleum VI. 27. & Pitſeum pag. 462.

Joannes Fiſcherus *Roffenſis* in Anglia Epiſcopus, & Cardinalis, Henrici VIII. Regis fervidus adverſus Lutherum propugnator, deinde ejuſdem Regis juſſu cui imperium Papæ in Britannia abroganti, repudiantique Catharinam conjugem obſtitit, capite plexus A. 1535. 5. Jul. Opera ejus junctim edita. Wirceburgi 1557. 1597. fol. quæ diligenter recenſentur a Labbeo Tom. 1. de S. E. pag. 602. ſeq. Vide etiam Baleum VIII. 68. Pitſeum pag. 715.

Joannes Romanus Diaconus. De eo ſupra pag. 68. 70. &c.

Joannes Rovvſe (*Roſſe*) *Roſſus* ſive *Rufus* Warvicenſis Anglus defunctus A. 1491. de quo Lelandus cap. 585. Baleus VIII. 53. & Pitſeus pag. 682. Scripſit *Chronicon Warvvicenſe* & *de Comitibus Warvvicenſibus* ac *de antiquitate Verovicenſis* ſive *Warvvicenſis Urbis*. *De antiquitate clivi Gvidonici*. *De Epiſcopis Vigornienſibus*. *Contra pſeudohiſtoriam Antiquitatis Grantanæ* ſive *Cantabrigienſis*. *De antiquitate Academiarum Britannicarum*, opus imperfectum, quod etiam *de regibus* inſcriptum notat Brianus Tvvynus apud Voſſium pag. 637. de Hiſt. Lat.

Joannes Rufus (Read) Anglus Cornubienſis Ord. Præd. circa A. 1284. ſcripſit præter *Cornubienſes Annales*, *Chronicon Pontificum & Imperatorum Romanorum* quod MS. fuiſſe, apud Carmelitas Ventæ Icenorum ſive Nordovici, ex Lelandi cap. 400. tradidere Voſſius pag. 495. Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 396. Baleus IV. 70. Pitſeus pag. 365. &c.

Joannes de Rupella Gallus, Ord. Minor. Theologus Pariſ. qui *Regulam Franciſcanorum* expoſuit, una cum aliis tribus auctor *declarationis quatuor Magiſtrorum* miſſæ An. 1242. ad Capitulum generale Bononienſe, una cum Epiſtola quæ exſtat etiam in Waddingi Annalibus ad illum annum n. 2. Cætera ejus ſcripta a Trithemio cap. 459. laudata ſunt: *In libros Sententiarum*, *ſumma Virtutum ac Vitiorum*, *& de anima*. His pag. 225. Bibliothecæ Waddingus addit *Poſtillam ſuper Danielem* MStam in Vaticana, *Commentarium in Evangelium Matthæi*, *Pauli Epiſtolas & Apocalypſin*: nec non *Sermones Dominicales*. Oudinus Tom. 3. pag. 160. *De diviſione Gratiæ & linea Juſtitiæ*. * In Cod. MS. latino 783. Bibliothecæ Univerſitatis Taurinenſis eſt liber *ſumma articulorum F. Joannis de Rupella*.

Joannes de Rupeſciſſa (Froiſſardo *Rochetaillade*) (*a*) Ord. Minor. provinciæ Aquitaniæ: Cuſtos Ruthenenſis & Caufidicus Aureliacus, de quo Waddingus in Annalibus Tom. IV. ad An. 1357. n. XV. & Bælius in Lexico, *Roquetaillade*. A Clemente VI. An. 1345. Avenio-

(*a*) Alius Joannes e Rupeſciſſa Archiepiſcopus Rothomagenſis, & A. 1426. Cardinalis.

mione & deinde ab Innocentio VI. conjectus eſt in carcerem, quod vitia illius temporis paullo acrius perſtringeret, & imminentia vindictæ Divinæ ſupplicia vehementius pronunciaret. *In carcerem truſus multa de futuris tanquam Propheta ſcribere præſumſit, videlicet de duobus Antichriſtis, & de Eccleſiæ conciliatione, & de converſione omnium ad Fidem Chriſti, & alia multa quæ in januis adeſſe affirmabat, & hæc a Domino Jeſu Chriſto ſibi revelata fuiſſe conteſtabatur, quæ non modo non evenere, ſed oppoſitum in omnibus fuiſſe conſtat. Hujuſmodi autem pronoſticatores multi ab initio decepti fuere: quibus ſatius fuiſſet ſilere quam talia temere loqui*. Hæc de eo Bergomenſis lib. XIV. Chronici pag. 350. b. Ejus *Epiſtola ad* Gvilelmum Curtum, Presb. *Cardinalem* de ſuis revelationibus & tribulationibus, memorata Trithemio cap. 611. de qua Baluzius Tom. 1. Pap. Avenion. pag. 942. ſive ejus *Prophetia* & quem vocat *librunculus*, *Vade mecum in tribulatione*, prodiit in Eduardi Brovvn appendice ad Orthuini Gratii faſciculum rerum expetendarum & fugiendarum Lond. 1690. fol. Vide Acta Erud. 1691. pag. 139. & Jo. Clerici Bibl. univerſalem Tom. 19. pag. 348. *Vaticinium* editum ab Odorico Raynaldo ad An. 1379. n. XII. cum quo Confer Baluzii Papas Aven. T. 1. p. 1161. qui pag. 942. etiam *Lucæ de Molendinis* Doctoris in Theologia extracta ex Joannis viſionibus memorat, & librum Joannis de Rupeſciſſa *de familiatu Philoſophiæ* MStum in Bibl. Regis Chriſtianiſſimi Cod. 5977. Præter hæc ſcripſit etiam *Commentarium in Oraculum Cyrilli* eremitæ presbyteri quarundam prædictionum MS. in Bibl. Reg. Pariſ. Cod. 5665. de quo idem Baluzius pag. 1459. & *Commentarium in IV. libros Sententiarum*. Feruntur præterea ejus libri duo *de conſideratione quintæ eſſentiæ omnium rerum*, Baſileæ 1561. fol. 1597. in 8. atque in theatro chymico edito Urſellis, 1602. & Argentor. 1613. 1659. 8. & Gallice verſi ab Antonio Molinæo Lugd. 1549. 8. *De tribus oleis antimonii*, *liber lucis* & *de confectione Lapidis Philoſophorum* inter ſcriptores de arte Alchemiæ & *Secreta naturæ* MSS. in Bibl. Leidenſi inter libros Voſſianos. Adde Conringium de Medicina Hermetica cap. XV. pag. 417. ſeq.

Joannes Ruysbrockius Germanus, Prior Canonicorum regularium viridis vallis in Brabantia, Cameracenſis diœceſis, *Doctor Divinus* & *Doctor Eſtaticus*, atque a Dionyſio Carthuſ. *alter Dionyſius Areopagita* appellatus, diem obiit An. 1381. 2. Dec. ætatis 88. Vide Trithemium cap. 672. de S. E. & Chron. Hirshaug. ad A. 1393. Tom. 2. pag. 296. & de ſcriptoribus Germ. c. 131. Vita ejus ſcripta a Canonico regulari Anonymo, Operibus præmittitur, & Germanice etiam legitur inter Vitas Patrum a Godfrido Arnoldo editas, parte ſecunda. Scripta multa a Ruysbrochio ſermone Teutonico ſive Belgico: ex Belgica lingua Latine quædam verterunt Gerardus Magnus, Gvil. Jordanus, cætera Laurentius Surius, qui collecta undique junctim edidit Colon. 1552. fol. recuſa inde ibid. 1609. 4. & 1692. fol. Recenſentur illa a Labbeo Tom. 1. pag. 604. Warthono ad Caveum ad A. 1360. Godfrido Arnoldo in hiſtoria Theologiæ Myſticæ pag. 306. ſeq. Igitur liceat modo monere *Speculum ſalutis æternæ* Italice etiam verſum vidiſſe lucem Venetiis 1565. forma minore, Mambrino Roſeo interprete. Et a Gerardo Magno eſſe Latinam verſionem libri *de ſeptem gradibus Amoris*: a Gvilelmo Jordano autem *commentariorum in tabernaculum Moſis & ad illud pertinentia*, & librorum III. *de nuptiis ſpiritualibus*, nec non tractatus *de calculo* ſive *perfectione filiorum Dei*. Neque a Rusbrochio diverſus habendus *Joannes Rusberus*, cujus libros tres de ornatu ſpiritualium nuptiarum Simlerus notat excuſos Pariſiis apud Simonem Colineum, quorum primus de ornatu vitæ moralis & activæ, ſecundus de ornatu vitæ ſpiritualis & affectivæ, & tertius de

de ornatu vitæ ſupereſſentialis & contemplativæ. Editi iidem etiam ſub *Rusberi* nomine fuerant ab Henrico Stephano Pariſ. 1512. quos Ruysbrockii eſſe jam pridem notavit Valerius Andreas p. 556. Bibl. Belgicæ. Sed & perſpicuum eſt Opera *Joannis Rusbachii* quæ idem Simlerus tradit Coloniæ edita An. 1552. non alia eſſe a Ruysbrochii operibus per Surium vulgatis, ut mirum ſit aliud videri potuiſſe Morlierio Doctori Sorbonico, in libro Gallice edito Pariſ. & Hagæ 1702. 12. Eſſais de litterature pour la connoiſſance des livres, Mois d' Aout pag. 119.

A Valerio Andrea, Svveertioque memoratur etiam liber *de XII. Beghinis ſeu virginibus Deo devotis*, tractans de duplici vita hominis, contemplativa & activa.

Antequam ad Viridem vallem, tertio fere lapide a Bruxella ſitam ſe conferret, Bruxellæ prius Presbyteris templi majoris adſcriptus nefandam ac veneream mulieris cujuſdam, cognomento *Blomardinæ* hæreſin jugulaſſe ac velut in herba oppreſſiſſe traditur a Miræo in auctario cap. 446.

Ex Surii Latinis *Germanice* verſa Ruysbrockii opera, interprete G. I. C. editaque a Godfrido Arnoldo Offenbaci ad Mœnum 1701. 4. Confer Jo. Georgii Eccardi diarium, *Monathliche Aufzuge*, An. 1701. menſe Novembri pag. 35. ſeq.

Ruysbrochius in libro tertio de ornatu ſpiritualium Nuptiarum viſus erat docuiſſe *Animam perfecta contemplatione Dei non ſolum videre eum per claritatem quæ eſt Divina eſſentia, ſed quodam modo unum cum ea fieri & abire in ipſam claritatem Divinam, ab ejuſque abyſſo abſorberi*. Hoc oppugnandum ſibi ſumſit Joannes Gerſon: a Joanne de Schœnhavia tamen deinde monitus, in altera reſponſione ſua fatetur Ruysbrochium diſerte alibi ponere *quod creatura nullo modo perdit eſſe ſuum quod habet* in proprio *genere*. Cæterum, ſicut notat Gerſonius, ex carentia pii affectus & magis ex infectione ejus per vitia, errare nonnunquam peritiſſimos in litteris ſacris viros: excœcavit enim eos malitia eorum, & dati ſunt in reprobum ſenſum: ita viciſſim optat animas pias humiliter ſapere & intra metas ſuæ cognitionis ſe contrahere, nec committere ut amore zeli, qui ſecundum ſcientiam non eſt, in graves errores prolabantur.

Joannis de Schœnhavia ſive *de Schonhaven* defenſio Jo. Ruysbrochii ſubjicitur *Jo. Gerſonis* Epiſtolæ ad Bartholomæum Carthuſienſem, Tom. 1. Operum Gerſonis edit. novæ pag. 59. & 63. Defenſionem deinde pag. 78. 82. altera ſequitur Gerſonis Epiſtola ad eam reſpondens. Confer *Dionyſium Carthuſ.* III. de contemplatione c. ult. & Natalem Alex. Tom. VII. hiſt. Eccleſ. Sec. XIII. & XIV. pag. 160.

Plura de actis vitæ Ruysbrochii & miraculis, tradidere Valerio Andrea laudante, *Henricus a Pomerio*, *Marcus Maſtelinus*, viridis vallis Religioſus in ſuo Necrologio illius Abbatiæ lib. 2. c. 1. ſeq. Deſcripſit & acta vitæ ejus *Thomas a Jeſu*, Carmelita excalceatus, Gregorio XV. pro obtinenda illius beatificatione præſentata: Neque dubito laudes ejus amplificandas, a viris doctis qui Acta Sanctorum colligunt, cum perventuri ſunt ad diem Decembris ſecundum.

Joannes Sabinenſis Epiſcopus, Legatus Pontificius, cujus Conſtitutio A. 1229. facta de numero quadragenario & officiis Canonicorum Eccleſiæ Barcinonenſis cum confirmatione Gregorii IX. Papæ exſtat in Baluzii appendice ad Marcam Hiſpanicam pag. 1417.

Joannes Sacroboſcus ſive *de Sacroboſco*, a patria, oppido Eboracenſi *Holyvvood* (a) (hodie *Holyfax*, Baleo *Haliſax*) Phi-

(a) Vide Voſſ. de ſcientiis Math. pag. 179. 396. & Georg. Mackenzie Tom. 1. de vitis ſcriptorum nationis Scoticæ pag. 161. *Holy*, Anglis, *ſacrum*: Vocabulum *vvod* ſylvam ſignificat, ſive *boſchum*, cui reſpondet Germanorum *Buſch*. Adde Cangium in *boſcus*, & Speelmanni gloſſar. in *boſcagium*, Menagii originis Gallicas in *bois*. Patet hinc talli eos qui *Joannem* non *de Sacroboſco* ſed *de Sacrobuſto* appellant.

Philoſophus & Mathematicus inſignis, Lelando & Baleo (*a*) Pitſeoque recte Anglus: Dempſtero licet (*b*) Scotus, Stanihurſto (*c*) & aliis Hibernus, claruit circa A. 1231. docuit & diem obiit Pariſiis An. 1256. (*d*) ſepultuſque in ſano Maturini, inſculpta ſaxo ſepulchrali ejus figura aſtrolabii, ſicut tumulo Archimedis olim Syracuſis impoſitam figuram ſphæræ cum cylindro refert Tullius lib. V. Tuſc. quæſt. cap. 23. Innotuit potiſſimum Sacroboſcus libro decantatiſſimo *de ſphæra Mundi*. quem prælectum in Scholis per quadringentos amplius annos univerſa legit & trivit tironum Aſtronomiæ natio: & quem jam A. 1337. illuſtrandum ſibi ſumſit *Hugo de Caſtello*, Ord. Præd. teſte Jacobo Quetif Tom. 1. pag. 593. Prodiit Sphæra Joannis Venet. 1488. fol. tum 1531. fol. cum Theoricis planetarum Gerardi Cremonenſis, noviſque Georg. Purbachii: Jo. Regiomontani contra Gerardum & commentariis Proſdocimi de Beldomando, Jo. Baptiſtæ Capuani, Mich. Scoti expoſitione & quæſtionibus, Jac. Fabri Stapulenſis paraphraſi & annotatt. Campani compendio, Petri de Alliaco quæſtionibus & Barthol. Veſpucii gloſſulis in Sphæram: Lucæ Gaurici caſtigationibus & figuris Campani de modo fabricandi ſphæram ſolidam: Roberti Lincolnienſis de Sphæra, Barth. Veſpucii Oratione de laudibus Aſtrologiæ, Lucæ Gaurici de inventoribus & laudibus, & num ſub æquatore ſit habitatio. Alpetragii Arabis Theorica Planetarum.

Pariſiis 1532. Venetiis 1561. in 8.

Cum adjunctis Theoricis Georgii Purbachii, & Jo. Regiomontani diſputationibus adverſus deliramenta Cremonenſis 1482. 4.

Et cum Commentariis Pariſ. 1516. addito Boneti de Latis ſive Latenſis, Judæi anulo Aſtronomico, Euclidis &c.

Cum Eraſmi Oſvvaldi Schreckemfuchſii commentar. Baſil. 1553. 1596.

Cum Petri de Alliaco XIV. quæſtionibus & commentariis Petri Cirvelli, Mathematici Complut. Pariſ. 1498.

Cum quæſtionibus novis Arielis Bicardi, Pariſ. 1556. 8.

Ex recenſione Franconis Burgerſdicii. Lugd. Bat. 1626. 8.

Cum commentariis Chici Eſculani, Franciſci Capuani de Manfredonia & Jac. Fabri. Venet. 1499.

Chriſtophori Clavii. Lugd. 1594. & San Gervaſ. 1602. 4. atque inter Clavii Opera Mogunt. 1612. fol.

Wenceslai Fabri 4. ſine loco & anno.

Franciſci Junctini, Florentini. Lugd. 1578.

Cum Præfatione Melanchthonis diſerta in Sacroboſci laudem, cujus etiam liber *de anni ratione* ſive *de computo Eccleſiaſtico* adjunctus eſt. Pariſ. 1550. 8.

Cum Commentario Bernardi Moriſinii. Francof. 1625. 8.

Petri Nonii, Colon. 1601.

Bartholomæi Veſpuccii, Florentini & Joh. Bapt. Capuani. Venet. 1508.

Eliæ Vineti, Venet. 1562. 8. addito Pierii Valeriani compendio & Pariſ. 1577. 8. cum Petri Nonii, Salacienſis demonſtrationibus.

Italice, interprete Mauro Florentino. Florent. 1550. & Piſſaro. Senis 1601. 4.

Errores LXXXIV. a Sacroboſco admiſ-

(*a*) Leland. cap. 376. Baleus VI. 93. & Pitſeus pag. 334.

(*b*) Lib. XVII. Hiſt. Eccleſ. Scot. n. 1038.

(*c*) Apud Jac. Waræum de ſcriptoribus Hibern. lib. 1. cap. 9. pag. 59.

(*d*) Ita Pitſeus pag. 334. & Voſſius pag. 179. Videat autem Lector, notetur ne potius annus 1244. quam 1256. in verſu epitaphii qui ita ſe habet: *M. Chriſti bis C. quarto deno quater anno.* Viris doctis, *quater quartus denus* facit annum 56. Sed videtur mihi *quater denum* quadrageſimus denotari, cui additus *quartus* edit numerum 44. Certe eos conſtat erraſſe qui Sacroboſci obitum apud Waræum retulere ad A. 1235. Epitaphium apud Ricciolum in Almageſto & Germ. Briceum in deſcriptione Pariſ. Tom. 1. pag. 105. ita ſe habet:

De Sacro Boſco qui Computiſta Joannes
Tempora diſcrevit, jacet hic a tempore raptus.
Tempora qui ſequeris memor eſto quod morieris
Si miſer es, plora: miſerans pro me, precor, ora.

miſſos notavit Franciſcus Barocius in limine Coſmographiæ.

In Sacroboſci ſphæram ſcripſiſſe dixi etiam *Chicum Æſculanum* de quo hæc Naudæus in apologia pro viris doctis Magiæ accuſatis p. 271. *Le ſeul Commentaire que nous avons de luy ſur la Sphere de Sacroboſco monſtre aſſez qu' il n' eſtoit pas ſeulement ſuperſtitieux, comme l' appelle Delrio, (a) mais qu' il avoit auſſi la teſte mal timbrée, s' eſtant eſtudié d' obſerver trois choſes en iceluy qui ne peuvent moins faire que de deſcouvrir ſa folie, la premiere d' interpreter le livre de Sacroboſco ſuivant le ſens des Aſtrologues, Necromantiens & Chiroſcopiſtes: la ſeconde de citer un grand nombre d' Autheurs falſifiez & remplis de vieux contes & badineries, comme pour exemple Salomon* de umbris idearum, *Hipparchus* de vinculo ſpiritus, de miniſterio naturæ, de Hierarchiis ſpirituum; *Apollonius* de Arte magica, *Zoroaſter* de dominio quartarum octavæ ſphæræ, *Hippocrates* de ſtellarum aſpectibus ſecundum lunam, *Aſtaſon* de mineralibus conſtellatis, & *beaucoup d' autres ſemblables: & la troiſieſme de ſe ſervir (b) fort ſouvent de Revelationes d' un Eſprit nommé Floron, qu' il diſoit eſtre de l' ordre des Cherubins, & qu' eſtant une fois entre autres interrogé ce que c' eſtoit que les taches de la Lune, il reſpondit briefvement,* ut terra terra eſt. *Mais outre qu' il ne s' attribue cet Eſprit en aucun endroit du dit Commentaire; il eſt encore facile de juger que cette narration eſt ſemblable a ce que dit Pline (c) du Grammairien Appion qui evoqua le Diable pour ſçavoir de quel pays eſtoit Homere. Et a ce qui eſt rapporté par Bodin (d) de Hermolaus Barbarus qui fit le meſme pour ſçavoir ce qu' Ariſtote avoit voulu ſignifier par ſon Entelechie, ou finalement a ce que Nyphus dit (e) avoir entendu d' un certain homme de ſon temps qui vid le moyen de faire la pierre Philoſophale eſcrit dans un morceau de papier qui luy fut monſtré par un Demon barbu.*

Cætera Sacroboſci ſcripta ſunt:

De Aſtrolabio, MS. in Bibl. Bodlei.

De Algorythmo ibid.

Et *De anni ratione* ſive *de computo Eccleſiaſtico*, quem editum jam dixi cum libro de Sphæra, Pariſ. 1550. 8. atque Antvverp. 1566. 8.

His apud Baleum aliosque adjungitur neſcio quod *Breviarium Juris*. * Inter opera MS. viri hujus docti recenſere hic Fabricius viſus eſt opuſculum inſcriptum *Algoriſmus*; revera tamen excuſum eſt typis Venetis an. 1523. in 4.

Joannes Salentinus Siculus, Ord. Auguſtiniani Magiſter Generalis circa Annum 1430. Ita Cangius, aliis de eo ſilentibus.

Joannes Sanctafidenſis ſive *de Sancta Fide* Anglus, Theologus, Carmelitarum Prior Burnhumenſis, defunctus 18. Sept. An. 1359. Scripſit *Elenchos prædictorum. Loca contrarietatum quæ eſſe videntur. Collationes ſeu Collectiones & Lecturas Scripturarum. Commentarios in Evangelium Matthæi. In Joannis Evangelium & Canonicam Epiſtolam. Joannis magnalia atque encomium. Quæſtiones diſputatas. Concordantias S. Thomæ. Sermones de Sanctis & LXIII. de tempore. Tabulam Juris. In Ariſtotelem de Cœlo & Mundo*. Vide Lelandum cap. 398. Baleum V. 90. Pitſeum pag. 482. ſeq. & Alegrium pag. 310.

Joannes Sarracenus ſive *Sarrazinus* circa A. 1118. Latine vertit Hierarchiam *Dionyſii Areopagitæ*. Vide Joannis Sariſberienſis Epiſtolam CLXXXIV. ad eum ſcriptam Tom. 23. Bibl. Patrum Lugd. pag. 479. Ejus gloſſæ ſuper Cœleſtem Hierarchiam, MStæ memorantur a Sandero Bibl. Belg. pag. 164. Viderit Geſnerus qui in Bibliotheca ſua ait Sarracenum tranſtuliſſe omnes Areopagitæ libros, excuſosque eſſe cum Dionyſii Carthuſiani commentariis, Coloniæ

(a) Diſquiſit. Magic. lib. 1. cap. 3.
(b) C. 4. Sph.
(c) Lib. 2. cap. 30.
(d) In Dæmonomania.
(e) Comment. in diſp. 3. deſtruct. quæſt. an Necromantia ſit vera Lib. 1.

niæ A. 1536. Prologus ad Odonem S. Dionyſii Abbatem cum verſione Hierarchiæ utriuſque, libri de Divinis nominibus, Myſticæ Theologiæ & Epiſtolarum Dionyſii MStus in Bibl. Bodlei. n. 3614.

Joannes Sarrazinus Ord. Præd. ſeptem articulos, Conciliorum auctoritati in Piſana & Conſtantienſi Synodo ſtabilitæ oppoſuit, quos A. 1429. confutavit Facultas Theologica Pariſienſis. Vide Jac. Benigni Boſſueti defenſionem declarationis Cleri Gallicani de poteſtate Eccleſiaſtica. Luxemb. 1730. 4. Tom. 2. pag. 104. ſeq.

Joannes Petitus, ſive Parvus, (*a*) a patria *Sarisberienſis*, natus in provincia Angliæ Sarisberia, quæ ab Imp. Severo (*b*) *Severia* etiam dicta, unde pro Sarisberienſi apud Lelandum cap. 176. appellatur idemque eſt *Joannes Severianus* ad quem Petri Blæſenſis exſtant Epiſtolæ, & ad quem *Morſus* Ravennatenſis ſcripſit librum de interpretatione Græcarum dictionum. De ſtudiis ejus videndus Bulæus Tom. 2. hiſt. Academ. Pariſ. pag. 750. ſeq. Utriuſque linguæ peritum & in optimorum ſcriptorum ſubactum lectione, ingenium & facundiam carmine conſpicuam ac proſa, lucubrationes ejus teſtantur. Auctoritatis, ſive ut ipſe appellat majeſtatis Pontificiæ ac Sacerdotalis propugnator acerrimus, & propterea a Rege Angliæ pulſus in exilium, idem vitia & abuſus aularum & cleri atque ipſorum Pontificum & pulchre perſpexit, & libere notavit, ipſe familiaris Archiepiſcoporum Cantuarienſium Theobaldi & Thomæ, & apud Pontifices Eugenium III. Adrianum IV. atque Alexandrum III. gratioſus, *Carnotenſis* denique ab A. 1172. Epiſcopus (*c*) interfuit Concilio Lateranenſi A. 1179. atque diem obiit An. 1182. ſucceſſorem nactus Petrum Cellenſem. (*d*) Ejus ſcripta:

Policraticus ſive *de Nugis curialium & veſtigiis Philoſophorum* libri VIII. ad Thomam tunc adhuc Cancellarium Angliæ (*e*) poſtea ab A. 1162. ad A. 1171. Archiepiſcopum Cantuarienſem. Opus varium jucundumque lectu, & in quo centone multos pannos purpuræ & fragmenta melioris ævi agnovit Lipſius ad Taciti XII. 63. quod perſpicuum etiam ex indice ſcriptorum, quem pleniorem & accuratiorem dare eſt animus in nova editione Biblioth. Latinæ IV. 3. Ipſe in Epiſtola LXXX. ad Petrum Cellenſem: *Edidi librum* de Curialium nugis & veſtigiis Philoſophorum, *qui mihi a veſtro placebit aut diſplicebit arbitrio. Incultus eſt, & ex edicto meo a vobis amicis deſiderat emendari. Ad illuſtrem virum, Regis Anglorum Cancellarium properabat, ſed eum, niſi proceſſus expedierit, cohibete. Garrulus enim eſt & qui vix amicum habebit in Curia. Nollem tamen quod nos Curialibus faceret inimicum. Precor ut eum incunctanter erudiatis, eumque expectanti amico remittite caſtigatum. Non equidem ut fur ille Cantuarienſis* Brito, *de cujus manibus avelli non potuit antequam totus depingeretur, forte ut facilius poſſit argui hoſtium oculis ingerendus.*

Prodierunt hi libri Pariſ. 1513. 4. inde Lugd. Bat. 1595. 8. & Pariſ. 1610. 8. & emendatiores, ſubjuncto Metalogico. Lugd. Bat. 1639. 8. Amſt. 1664. 8. & una cum Epiſtolis in Bibl. Patrum ſupplemento Colonienſi A. 1622. & in T. XXIII. Bibl. Patrum Lugd. Antiqua verſio Gallica fuit in Bibl. Menarſiana, pag. 35. *Policraticon des traces des Philoſophes, & des truffes & vanitez de ceux qui ſuivent les Cours des Princes.*

Entheticon metricum quod vidiſſe ſe negat Labbeus, eſt comtum illud nu-

(*a*) Menagius pag. 249. ad Laertium. Apud eundem pag. 109. *Joannes Sarisberienſis ſive Jo. Pareus*, lege *Joannes Parvus*.

(*b*) Huc refer quod Joannes Sarisberienſis VIII. 19. policratici pag. 647. *in catalogo Imperatorum ille, a quo genti isti nomen eſt, Severus.*

(*c*) Valde exultat de illa electione Petrus Cellenſis VII. 8. Epiſt. ad Gvilelmum Remenſem Archiep. Vide & Petri Blæſenſis Epiſt. 114.

(*d*) Sammarthani Tom. 2. Galliæ Chriſtianæ Tom. 2. pag. [illegible]. Oudinus Tom. 2. pag. 1504.

(*e*) Albericus Chronico ad A. 1157. pag. 329.

theticum elegiacum verſuum 306. Policratico præmiſſum, quod incipit: *Si mihi credideris, linguam cohibebis*. &c. & ad Thomam pertinet quem celebrat verſu 27.

Quæſitus regni tibi Cancellarius Angli &c. Neque aliud eſt *carmen adverſus barbariem* quod Nigello Wireckero præter rem tribuerunt Baleus III. 50. & Pitſeus p. 270. ut probe notatum Jac. Thomaſio diſſ. de Nigello §. 51. ſeq. qui etiam §. 56. recte notat a Pitſeo p. 248. & 246. perperam diſtingui tanquam duo diverſa Joannis Sarisberienſis ſcripta, *Eutheticon metricum*, & *Eutheticum in Policraticum*. Non omittendum autem quod Andreas Rivinus Lipſiæ 1655. 8. edidit duorum veterum Carnotenſium Epiſcoporum Fulberti, & Joannis de Sarisberia ſcripta metrica, in quibus hoc carmen eutheticum exhibetur cum editoris notis, eique ſubjicitur Carmen alterum itidem elegiacum, verſuum 200. (*a*) *de membris conſpirantibus*, quod incipit: *Concilium celebrant humani corporis artus*. Notam illam Menenii Agrippæ fabulam etiam proſario ſermone expoſuerat Sarisberienſis libro ſexto policratici cap. 24. pag. 389.

Metalogici libri IV. unde *Mythologicon* perperam effictum eſt apud Lelandum cap. 176. Baleum III. 1. & Jo. Pitſeum pag. 248. Continent autem Apologiam libro primo quidem Grammaticæ ac philologiæ, libro II. III. & IV. Logicæ peripateticæ contra neſcio quem Cornificium ſuum, quem IV. 25. *Logicæ criminatorem*, *philoſophantium ſcurram* appellat; cujuſque etiam meminit in prologo Policratici pag. 5. *quoniam & ego meum Cornificium habeo & Lanuvium*. Prodiere hi libri Pariſ. 1610. 8. ſeparato volumine & ſubjecti Policratico Lugd. 1639. 8. Scripti ſunt poſt Policraticum cujus meminit lib. 1. cap. 4. & 10. etiam poſt A. 1156. defunctum Adrianum IV. ſed ſuperſtite adhuc Theobaldo Archiepiſcopo Cantuarienſi, qui diem obiit An. 1161. Utrumque conſtat ex libri quarti capite ultimo.

Epiſtolæ CCCII. quas ab A. 1155. ad 1180. ſcripſit, editæ primum e Papyrii Maſſonii Bibliotheca, una cum vita Thomæ Cantuar. & nonnullis Gerberti ſive Sylveſtri II. ac Stephani Tornacenſis, Pariſ. 1611. 4. Eædem ſunt quas ad calcem Policratici recuſas eſſe dixi, in Bibliothecæ Patrum ſupplemento Colonienſi A. 1622. & in tomo XXIII. editionis Lugdunenſis. Pleræque etiam eædem ex illis XCIII. quæ inter Epiſtolas Archiepiſcopi Cantuarienſis vulgatæ ſunt a Chriſtiano Lupo. Bruxell. 1682. 4. de quibus infra in *Thoma*.

Interim ecce tibi infra p. 133. indicem illarum quas dixi CCCII. quarum meliorem editionem promiſit Steph. Baluzius (*b*) ex quibus etiam petitæ Epiſtolæ ſeptem hiſtoricæ, 128. 159. 167. 195. 214. 234. 268. quas ex MS. Regio Pariſienſi emendatas exhibet Andreas du Cheſne Tom. IV. rer. Francor. pag. 465. ſeq.

Vita S. Thomæ Cantuarienſis Archiep. edita Pariſ. 1611. 4. una cum Sarisberienſis Epiſtolis. Laudat Petrus Blæſenſis Epiſtola 114. idem qui Epiſt. 21. Sarisberienſem Thomæ vivo *oculum & manum* fuiſſe teſtatur. Ea uſi Stephanus Laugtonus in quadrilogo (*c*) præmiſſo Thomæ Epiſtolis, & Gvilelmus Stephanides in Thomæ vita edita a Joſepho Sparkio in ſcriptoribus Hiſtoriæ Anglicanæ (*d*) Lond. 1723. fol.

Vita S. Anſelmi Cantuarienſis Archiep. ex *Eadmero* contracta in gratiam Thomæ qui eam Alexandro III. offerre, atque Anſelmum Sanctis ut adſcriberet com-

(*a*) Vide infra ad hujus Voluminis calcem.

(*b*) Baluzius Epiſt. ad Hieron. Ambroſium Langenmantelium data Pariſ. Calend. Maj. 1686. & vulgata a W. E. Tentzelio An. 1692. dialogorum menſtruorum pag. 673. *Poſt abſolutam editionem Marcæ Hiſpanicæ, ſtatim me accingam ad tomum ſecundum meæ collectionis Conciliorum, in quo multa eaque magni momenti dabuntur, quæ nuſpiam hactenus in lucem prodierunt: interim efficiam ut* Epiſtolæ Joannis Sarisberienſis, *quas habemus ex editione* Papyrii Maſſoni *innumeris mendis conſpurcatas, meliore luce donentur ope veterum exemplarium Manuſcriptorum, tum eorum quibus uſus eſt idem Maſſonus, tum etiam aliorum.*

(*c*) Vide ſupra, *Alanus Albretus*.

(*d*) Acta Erud. 1725. pag. 490.

commendatum volebat. Edidit cum præmiſſo XVIII. capitum indice Henricus Warthonus Tom. 2. Angliæ ſacræ pag. 151. 176. ſubjuncta pag. 177. Alexandri III. bulla de Anſelmi canoniſatione. Lond. 1691. fol.

Pœnitentiale laudant Trithemius cap. 394. Lelandus, aliique, nondum quod ſciam editum, quemadmodum nec lucem viderunt libellus *de malo exitu tyrannorum*, quem compoſuiſſe ſe teſtatur Sariſberienſis VIII. 20. Policratici: nec liber *de ſtatu Romanæ curiæ. De mathematica duplici. De Muſica amoris. Speculum rationis. Speculum ſtultitiæ* ad Nigellum Wirekerum, carmine, & *ſuper ſpeculo Nigelli: Ermoneuticon. Sermones*. Carmina diverſi generis, atque in his Evtheticon *de dogmate Philoſophorum* quod incipit: *Dogmata diſcutiens veterum*, MS. in Bibl. Academiæ Cantabrig. *Objurgatorium Cleri* ſive *Clericorum*, ex quo Flacius in Catalogo teſtium Veritatis, Jo. Wolfius Tom. I. lection. memorabil. pag. 456. &c.

Commentarium *in Epiſtolas Pauli univerſas* memorant Baleus III. I. & Pitſeus p. 249. atque editum Amſt. 1646. 4. notant Lipenius, Caveus, Oudinus, Jac. Longus: ego nunquam videre me memini. *In Epiſtolam ad Coloſſenſes* eſt vulgatus Cantabrigiæ 1627. teſte Gvil. Crovæo. In Bibliotheca Morgenvveegiana exſtabat editus Cantabrigiæ in fol. & præferebat Annum 1630.

I N D E X

Eorum ad quos Joannis Sariſberienſis Epiſtolæ.

Abbatiſſæ. Epiſt. 130.
Electio Abbatis. 37.
Adæ Abbati de Pueſcham. 207.
Adriano IV. Papæ. I. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 27. 28. 29. 30. 38. 41. Majeſtati Apoſtolicæ 11. 15. Majeſtatis provoluti pedibus. 14.
Ailfredo Wigornienſi Epiſcopo 23.
Alberto Cardinali. 231.
Alberto & Theodino, Presbyteris Cardinalibus. 292.
De electione Romani Pontificis, Alexandri III. 59.
Alexandro III. Papæ. 36. 39. 40. 42. 53. 87. 88. 89. 100. 102. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 129. 131. 132. majeſtas veſtra 193. 220. 300.
Alexandro Papæ Bartholomæus Exonienſis & Rogerus Wigornienſis 291. 295. 297. 298. *Odo, Prior Cantuarienſis & Conventus*. 296. 299.
Abbati de Arroſia. 43.
Atteſtatio. 35.
Azoni Monacho. 257.
Baldevvino, Archidiacono 235. Exonienſi. 140. 226.
Baldevvino Archidiacono Norverb. 219.
Baldevvino de Valle Darii. 266.
Bartholomæo, Exonienſi Epiſcopo. 234. 268. 274. 275. 282. 289. 290. *Bartholomæus Exon. Alexandro Papæ* 291. 295. 297. 298.
Magiſtro B. Anſidiamo Exonienſi. 90.
Boſoni Cancellario. 105.
Boſoni Presbytero Cardinali. 301.
Cancellario Angliæ. 78. Cancellario Regis. 113.
Domino Cantuarienſi. 160. 166. 167. 176. 212. 217. infra, Thomæ quando Reginaldus fuit Romæ. 222.
Cantuarienſi Eccleſiæ. 283.
Conventui Cantuarienſis Eccleſiæ. 227. 272. 277. Subpriori, Sacriſtæ & Magiſtratibus Eccleſiæ Cantuar. 275. Vide ſupra, *Alexandro Papæ*.
G. Prioribus S. Eccleſiæ Cantuarienſis. 137.
Cellenſi Abbati. 75. 76. 81. 82. 85. 96. 97. 115.
S. Edmundi Abbati. 135. 179. Hugoni. 256.
Engelberto, Priori de valle S. Petri. 161. 162.
Epiſcopis Anglorum. 65.
Joannes Ernulfo. 112.

Do-

Domino Exonienſi . 150. 159. 169. 177. 186. 229. ſupra, Bartholomæo .
O. de Faverenshem . 197. 242. ubi eſt: Magiſtro Osberto de Franresham .
Galtero Albanienſi Epiſcopo . 230.
Galtero Roſenſi Epiſcopo 234.
Magiſtro Gaufrido . 94. de Sancto Edmundo . 134. 146. Gaufrido ſuo 259.
Magiſtro Girardo . 178. 185. 191. 194. 213. 285.
Girardo Cellario Norvvicenſi . 253.
Gratiano notario Domini Papæ 294.
M. Gvaltero de Inſula . 187. 189.
Gvidoni Catalaunenſi Epiſcopo . 143.
Gvilelmo Britoni 210. 238.
Gvilelmo de Dicera . 258.
Gvilelmo de Nordhalla . 245.
Gvilelmo Norvvicenſi Epiſcopo . 250.
Gvilelmo Papienſi . 223.
Gvilelmo Priori de Meriton, 260. & fratribus univerſis . 261.
Gvilelmo Senonenſi Archiepiſcopo . 287. 302.
Gvilelmo ſubpriori Cantuar. 273. 279. 284.
Gvilelmo ſubpriori . 191.
Henricus Rex Angliæ, Bartholomæo Exonienſi Epiſcopo . 289. 290.
Dn. Henrico, electo Bajocenſi . 148. 154. 201.
Comiti Henrico . 172.
Henrico Wintonienſi . 247.
H. Epiſcopo Dunelmenſi . 25.
Hubaldo, Oſtienſi Epiſcopo . 293.
Hugoni Dunelmenſi Epiſc. 288.
Hugoni Abbati S. Edmundi . 256.
Hugoni de Gant . 271.
Magiſtro Hunfrido . 157.
Ilgelberto . Infra Simoni .
Joanni Pictavienſi Epiſcopo . 232. 233. 270. 281. 286.
M. Joanni Sarraceno . 184.
Joanni Scor. & Joanni Paulo Cardinali . 104.
Joanni theſaurario Cantuarienſi . 32.
Joanni theſaurario Eboracenſi . 34.
Joanni Priori Norvvicenſi . 251.
Joanni de Tilebia . 262.
Joſſelino, Epiſcopo Sariſberienſi . 95.
Magiſtro Laurentio . 216. 241.
Matthæo Præcentori Senonenſi . 114.
Abbati S. Medardi . 163.
Priori Meritonæ . Infra, Niutonæ .
Monachis de N. 92.
Domino Morinenſi Epiſcopo . 152. 195.
N. 26. 31. 33. 47. 50. 51. 56. 58. 60. 66. 67. 68. 69. 72. 73. 74. 77. 80. 83. 84. 86. 91.
Magiſtro Nicolao . 147. 180.
Nicolao vice Comiti Eſſexiæ 263.
Nicolao de Monte S. H. 136. Nicolao de Monte Rothomagenſi . 188. 218.
Suo Nicolao . 252.
Nicolao de Sigillo . 156.
Magiſtro Nigello . 255.
Priori Niutonæ . 139. lege Meritonæ . Vide notas ad Petri Cellenſis lib. VIII. Epiſt. 3. & ſupra Gvilelmo .
Epiſcopo Norvicenſi . 93. 128. 174. ſupra, Gvilelmo .
Odo Prior Cantuar. Alexandro Papæ . 296. 299.
Magiſtro Odoni . 267.
Petro Abbati S. Remigii . 280. (eadem in Thomæ Cantuar. Epiſtolis pag. 828. ſed alia pag. 845.)
Petro Scriptori . 211. 264.
Domino Pictavienſi . 165. 174. 182. 192. 214. 224. ſupra Joanni .
Ad populum, Paſtore deſtitutum . 52.
R. Conſtantienſi Epiſcopo . 199.
R. Abbati Perſorenſi . 208.
Radulpho de Arundel, Monacho Cantuarienſi . 237.
Radulpho de Bello Monte . 190.
Magiſtro Radulpho Lexovienſi . 244.
Radulpho Priori Wigornienſi . 205.
Radulpho de Wingram. 246.
Magiſtro Raimundo 175. 215. Pictavienſis Eccleſiæ Cancellario . 183. 225.
Regi Anglorum . 24. 44. 61. 62. 63. 64. 70.
Reginaldo Saresberienſi Archidiacono . 198.
Abbas S. Remigii, Abbati S. Amandi . 149.
De Richardi fratris electione in Priorem Exonienſem . 79.
Richardo Archidiacono . 71. Magiſtro Richardo Epiſcopo, Conſtantienſi Archidiacono . 202.

Richardo Cancellario. 103.
R. fratri ſuo. 141. 155. 170.
Richardo Diacono Pictavienſi. 153.
Richardo Priori de Donura. 239.
Roberto filio Ægidiæ. 145. 158. 221. 236.
Roberto Decano Eboracenſi. 288.
Roberto Archidiacono de Surr. 228. 249.
Roberto vice Archidiacono Cantuarienſi 240.
Roberto de Limeſcia. 248.
Roberto Sacriſtæ. 276. 279.
Magiſtro Rodulfo Nigro. 171. 173.
Rogerus Archiepiſcopus Eboracenſis Hugoni Dunelmenſi Epiſcopo, Roberto Decano & univerſo capitulo Eboracenſi. 288.
Rogerus Wigornienſis Alexandro Papæ. 291.
Rogero de Sidelberia 142.
Domino Sareſberienſi 200. ſupra Joſſelino.
M. Simoni Lupello 206.
Simoni Priori de Monte Dei & Ilgeberto de valle S. Petri. 269.
Magiſtro Sylveſtro, Theſaurario Lexovienſi. 203.
Theobaldi, Cantuarienſis Archiepiſcopi teſtamentum. 57. Hoc edidit etiam ex Archivis Cantuarienſis Eccleſiæ H. Warthonus præf. ad Tom. 2. Angliæ ſacræ pag. XI. atque inde Oudinus Tom. 2. pag. 1506.
Theodino, ſupra, Alberto.
Theſaurario Remenſi 168.
Thomæ Cantuarienſi Archiepiſcopo, a Carnoto. 278.
Thomas Cantuarienſis, Regi Anglorum. 48. 49. 54.
Thomæ Præpoſito Cellenſi. 116. 133.
Turſtino de Acolt. 255.
Magiſtro Vinifrido Boni. 200.
Walcamo, Norvvicenſi Archidiacono. 254.
Waltero, Roſenſi Epiſcopo. 55.
Abbatibus univerſæ Vnauliæ. 45.
Domino Wigornienſi. 204.
Wintonienſi Epiſcopo. 98. 99. 101.

Joannes de Saxonia, Ord. Minor. circa A. 1340. cujus *Summam* Confeſſorum ſive *de caſibus conſcientiæ* laudat Trithemius cap. 609. de S. E. & de ſcript. Germanis cap. CXI. ubi addit *ſermones de tempore* & *de ſanctis*. Ab illa ſumma de Caſibus diverſam *Summam Juris*, & *gloſſas ſuper Conſuetudines Turonenſis* video memorari a Waddingo pag. 226. Non diverſus hic ut videtur a *Joanne de Erfordia*, de quo ſupra p. 73. & cujus *tabulas Juris Canonici & Civilis* MStas memorat Sanderus Bibl. Belg. pag. 178. Confer Oudinum Tom. 3. pag. 971.

Joannes Saxonius Servita circa A. 1412. ſcripſit *in Eſaiam*, atque homilias *in aliquot Pſalmos*, teſte Poſſevino. Etiam *Germaniæ hiſtoriam* ei tribui in Chronicis Ordinis Servitarum, notavit Voſſius pag. 548.

Joannes de Saxonia Mathematicus. De hoc ſupra, *Dank*, Tom. 2. pag. 11. ſeq. Ejus Canones Eclipſales MStos memorat Sanderus pag. 200. Bibl. Belgic.

Joannes Schadlandt Germanus Ord. Præd. An. 1359. Epiſcopus Culmenſis (non Colonienſis) inde Hildesheimenſis, mox Wormatienſis ac denique A. 1369. Auguſtanus, defunctus An. 1373. Scripſit tractatum *de S. Trinitate*. *De ſtatu & poteſtate Epiſcoporum*, *Sermones* inque his plures *de Beata Virgine*, Denique tractatum *de Virtutibus Cardinalibus* cujus prologum edidit Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 673.

Joannes Schipphoverus de Meppis Patre Gerhardo Conſule natus A. 1454. Ord. Eremitar. S. Auguſtini, cujus *Chronicon Archi-Comitum Oldenburgenſium* in An. 1505. deſinens exſtat Tom. 2. Meibomii pag. 121. 191. In eo de viris doctis ſui Ordinis præclara quædam annotat, & de vitiis officialium & cleri, graves paſſim miſcet querelas. Ipſe de ſe pag. 162. ad A. 1374. & pag. 181. ad A. 1463. & pag. 160. ad A. 1370. ubi patriam ſuam, villam ſive civitatem Meppem celebrat: tum pag. 186. ſeq. ad A. 1481. ubi memorat concluſiones ſuas *de prædeſtinatione & præſcientia*, pag. 188. ad A. 1494. & 1497.

1497. & pag. 189. ſeq. & pag. 190. ad A. 1504. ubi tractatum ſuum *de paupertate Chriſti* memorat quem oppoſuit *Hermanno* de Riſvvick de Geldria, qui armis Gvilelmi Occami, Richardi Armachani, Gvilelmi de S. Amore & Felicis Hæmmerlin, mendicantes fratres oppugnaverat. Tractatum ſuum *de conceptione immaculatæ Virginis* citat pag. 176. & Sermonem *de Ordinibus*, quem ex diverſis Chronicis ad A. 1500. collegerit, pag. 166. Ex Chronico *Raſtedenſi* quædam affert pag. 169. * Opportunum eſſe judico ad lucem hiſtoriæ literariæ afferre hic animadverſionem eruditiſſimi P. Gandolfo in diſſertatione de ducentis Auguſtinianis. Admonet ille pag. 224. geminos extitiſſe ejuſdem nominis, patriæ, & cœnobii ſcriptores, alterius agnomen fuiſſe Joannem Wenekerum de Meppis, alterius Schipphoverum. Poſterioris hujus ſcripta diligenter hic Fabricius adnotat; prioris vero teſte Schipphovero in chronico Oldemburgenſi ſunt de Euchariſtiæ Sacramento lib. 1. de Ideis lib. 1. de Oblationibus lib. 1. Sermones ad Clerum & populum, & ſuper Tobiam. Laricenſis Eccleſiæ Epiſcopum ſuffraganeum egit Henrico Svartzborg Archiepiſcopo Bremenſi, & Epiſcopo Monaſterienſi. Obiit anno 1496. Schipphoveri annus emortualis latet in obſcuro; quamquam an. 1508. adhuc mortales auras ſpiraſſe conſtat.

Joannes Schodehoven vitioſe pro *Schonhoven* Carmelita, Prior Conventus Mechlinienſis circa A. 1390. (*a*) ſcripſit *de virtutibus & vitiis* omnique materia prædicabili, ſecundum ordinem alphabeti libros duos, inſcripſitque *Polypodion:* & *Sermones* de tempore & Sanctis. Vide Trithemium de S. E. cap. 673. & de ſcriptor. Germ. cap. 133. & in Chronico Hirſaugienſi ad A. 1393. Tom. 2. pag. 297. ſeq.

Joannes de Schonhovia, ſive *Schœnhoven* Canonicus regularis Ord. Auguſtiniani, in viridi Valle prope Bruxellam, defunctus A. 1431. Scripſit *Apologiam pro Jo. Ruybrockio* editam inter Jo. Gerſonis opera, de qua ſupra in Jo. Ruysbrokio pag. 128. ſeq. dixi. Deinde *Chronicon Ordinis Canonicorum Regularium*, laudatum Voſſio pag. 548. cum *ſermone* ejus A. 1413. habito in Capitulo Windeshemenſi, cum ei Monaſteria Regularium Brabantiæ unirentur. Cætera apud Trithemium cap. 790. de S. E. & de ſcript. Germ. c. 174. ſunt: *Exhortatorium ſpirituale* ad nepotem ſuum. *De curſu Monachi*. *De profectu Monachi*. *Sermones* varii & *Epiſtolæ*.

Joannes Schoovendieke Ord. Præd. circa A. 1410. de cujus Chronico Flandriæ MS. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 752.

Joannes genere *Scotus* ſive *Scotigena* ex oppido *Aire*, (*b*) unde *Erigena* aliis appellatur, quanquam Erinigenam Hibernum quidam faciunt ab *Eri* ſive *Erin* (*c*) quod Hiberniæ nomen olim fuit: ſicut Hiberniam, Scotiæ (*d*) etiam appellatione pridem frequentatam eſſe conſtat. Aliis Wallus habitus eſt & Eriugena ex Ergene (*e*) in confiniis Walliæ, in Comitatu Angliæ Herefordenſi oriundus. Gvil. Mamesburienſem (*f*) ſi audimus *Herligena* ſive

(*a*) Non 1507. ut Alegrius pag. 380.

(*b*) Georg. Mackenzie in vitis ſcriptorum illuſtrium Scotorum, editis Anglice Edinburg. 1708. fol. Tom. 1. pag. 49. ſeq.

(*c*) Jac. Waræus lib. 1. de ſcriptoribus Hiberniæ pag. 43. Lambecius in diario ſacri itineris Cellenſis pag. 57. edit. a me curatæ, & Biblioth. Vindob. Tom. VIII. pag. 183. 186.

(*d*) Vide Cambdeni Epiſtolas pag. 360. ſeq.

(*e*) Caveus in hiſt. lit. ſcriptor. Eccleſ. ad A. 858. Tho. Galeus præf. ad libros de diviſione Naturæ.

(*f*) Epiſtola ad Petrum quendam, quem fratrem amantiſſimum appellat: *Joannes cognomento Scotus, opinantes quod eius gentis fuerit indigena, erroris ipſe arguit, qui ſe Heruligenam in titulo Hierarchiæ ſcribit: fuit autem gens* Herulorum *quondam potentiſſima in Pannonia, quam a Longobardis pæne deletam, eorundem prodit hiſtoria*. Hoc teſtimonium ſecutus Joannem Herulum natione fuiſſe non dubitabat Thom. Galeus notis ad Jamblichum de Myſteriis. Ægyptiorum A. 1678. editis p. 242. b. Sed ad teſtimonia præmiſſa libris quinque Joannis Scoti de diviſione Naturæ, quos A. 1681. vulgavit, notat illam ſententiam minus jam ſibi placere.

ve *Herulus* Joannes fuerit, atque Herulos olim inter Hibernenſes conſediſſe, a B. Rhenano & Wolfg. Lazio ex veterum teſtimoniis notatum. Ut patriam, ita perinde tempus quo vixit, & annum quo mortuus eſt Joannes hic Sophiſta ſive Sapiens, incertum faciunt ſcriptorum diſſidia. In hoc conſentire omnes video, Angliam primum, deinde Galliam ingenio ſuo illuſtraſſe, charum Carolo Calvo, qui regnavit ab An. 840. ad 877. Qui in Angliam A. 882. reducem ajunt gratioſum fuiſſe apud Ælfridum Regem, ætatem ejus longius proferunt: alii non dubitant diem obiiſſe A. 875. quoniam Anaſtaſius Bibliothecarius de eo tanquam mortuo videtur loqui in Epiſtola illo anno ad Carolum Calvum ſcripta X. Cal. April. quod tamen non adeo firmiter inde colligi docet Oudinus Tom. 2. pag. 244. De mortis genere etiam non una eſt ſententia; nam Martyrem faciunt alii, alii trucidatum a Monachis ſcribunt, communior ſententia eſt a pueris quos docebat apud Malmesburienſe monaſterium, graphiis confoſſum occubuiſſe. Vide Jo. Lelandi collectanea a Thoma Hearne edita Tom. 2. pag. 181. 238. Petrum Crinitum de honeſta diſciplina XXIV. 11.

Jam ſcripta hujus *perſpicacis ingenii ac mellitæ facundiæ* Philoſophi (*a*) referamus:

Verſiones Latinas librorum *Dionyſii Areopagitæ* de cœleſti Hierarchia, de Eccleſiaſtica Hierarchia, de Divinis nominibus, & de myſtica Theologia ad Carolum Calvum, MStas vidiſſe ſe teſtatur Galeus in Codicibus non junioribus ſæculo quo Joannes vixit. Exſtant etiam in Bibl. Cæſarea, ut monuit Lambecius locis p. 397. in margine notatis: & teſte Labbeo, in Bibl. Jeſuitarum Bituricenſium. *Cœleſtis Hierarchia* cum commentario Hugonis de S. Victore prodiit A. 1502. atque in Tom. 1. Hugonis Operum pag. 473. Prodiit etiam cum Dionyſii Carthuſiani Commentario, Colon. 1536. fol. Epiſtolam duplicem qua Carolo Calvo hanc verſionem ſuam dicat, edidit Uſſerius pag. 57. ſeq. Epiſtolarum Hibernicarum. Harum altera verſibus ſcripta ſic incipit:

Hanc libam (λοιβὴν) *ſacro Græcorum*
nectare fartam
Advena Joannes ſpendo (*b*) (σπένδω)
meo Carolo.
Maxime Francigenum &c.

Verſio expoſitionis *S. Maximi*, Abbatis Chryſopolitani locorum aliquot difficilium in *Dionyſio* Areopagita & in Orationibus quibuſdam *Gregorii Nazianzeni*. Partem ſaltim vulgavit Thomas Galeus Oxon. 1681. fol. De illo S. Maximi opere dixi Tom. 8. Bibl. Græcæ pag. 763. ſeq. Verſionem ejuſdem Caroli Calvi juſſu ſuſcepiſſe ſe Joannes in Epiſtola ad eum præmiſſa profitetur.

De prædeſtinatione Dei, contra Gotheſchalcum *Capitula XIX.* rogantibus Hincmaro Remenſi & Pardulo Laudunenſi Epiſcopo, libri II. inter ſcriptores Sec. IX. editi Pariſ. 1650. 4. in Gilberti Manguini Vindiciis Prædeſtinationis & Gratiæ Tom. 1. pag. 103. Adverſarii ejus *Florus* Lugdunenſis & *Prudentius* Tricaſſinus, de quibus ſuo loco. Conferenda Voſſii hiſtoria Pelagiana lib. VII. parte 4. Tom. 6. Opp. pag. 815. & Natalis Alex. Sec. IX. & X. diſſ. 14. §. 4. qui obſervat hoc opus Scoti damnatum in Concilio Valentino III. Can. 4. & 6. & in Lingonenſi Can. 4.

Epiſtola *Anaſtaſii* Bibliothecarii vitæ Dionyſii præmiſſa, qua Joannis verſionem laudat, legitur apud Surium IX. Octobr. alioſque ut dixi Tom. 1. pag. 87.

Librum *de viſione Dei*, qui incipit: *Omnes ſenſus corporei ex conjunctione naſcuntur animæ & corporis*, in MS. Codice Claromariſcenſi prope Audomaropolin reperit Mabillonius, refertque idem in

Tom. IV. S

(*a*) Ita vocatur apud Joannem Fordun. IV. 19. pag. 669. Apud Honorium III. 2. de S. E. etiam *Chryſoſtomus*.

(*b*) Auinc Germanorum *ſpendiren*.

in eo argumentum tractari de quo Lupus Ferrarienſis Epiſtola xxx. ad Gotheſchalcum Monachum Orbacenſem.

Dialogus de diviſione Naturæ in creantem & increatam, creantem & creatam, non creantem & creatam, ac denique nec creatam nec creantem. Libri V. eruditi & ſubtiles (*a*) MSti in Bibl. Corbejenſis Monaſterii, & S. Germani de Pratis, aliiſque etiam Angliæ, e quibus in lucem dati ſunt a laudato Galeo Oxoniæ 1681. fol. præmiſſis de Joanne Scoto veterum teſtimoniis, & præclara de eodem, ſcriptiſque illius notitia. De hoc opere accipienda Honorii III. bulla apud Albericum in Chronic. ad Annum 1225. pag. 514. *Honorius Epiſcopus, ſervus ſervorum Dei, Archiepiſcopis & Epiſcopis &c. Inimicus homo zizania bono ſemini ſuperſeminare non ceſſat &c. Nuper ſiquidem ſicut nobis ſignificavit venerabilis frater noſter Pariſienſis Epiſcopus, eſt quidam liber qui* Periſiſis (*b*) *titulatur, inventus tot ſcatens vermibus hæreticæ pravitatis, unde a venerabili fratre noſtro Archiepiſcopo Senonenſi & ſuffraganeis ejus in provinciali Concilio congregatis juſto eſt Dei judicio reprobatus. Quia igitur liber, ſicut recepimus, in nonnullis Monaſteriis & aliis locis habetur, & clauſtrales nonnulli & viri Scholaſtici novi tamen forte plus quam expediat amatores ſe ſtudioſius lectione occupant dicti libri, glorioſum reputantes ignotas proferre ſententias, cum Apoſtolus prophanas novitates doceat vitare; Nos juxta paſtoralis ſollicitudinis debitum, corruptelæ, quam poſſet ingerere liber hujuſmodi, occurrere ſatagentes, vobis univerſis & ſingulis in virtute ſancti Spiritus diſtricte præcipiendo mandamus, quatenus libellum iſtum ſollicite perquiratis, & ubicunque ipſum vel partem ejus inveniri contigerit, ad nos, ſi ſecure fieri poſſit, ſine dilatione mittatis ſolemniter comburendum, alioquin vos ipſi publice comburatis eundem, ſubditis veſtris expreſſe injungentes, ut quicunque ipſorum habent vel habere poſſunt in toto vel in parte exemplaria dicti libri, ea nobis differant reſignare, in omnes qui ultra quindecim dies, poſtquam hujuſmodi mandatum ſeu denunciatio ad notitiam eorum pervenerit, librum ipſum totum aut partem ſcienter retinere præſumſerit, excommunicationis ſententiam incurriſſe, notamque pravitatis hæreticæ non evadent. Datum Laterani decimo Calendas Februarii &c.* Verum addit Albericus: *verba bene forſitan ſuo tempore prolata & antiquis ſimpliciter intellecta* poſt trecentos amplius annos damnationem incurriſſe, *propter novos Albigenſes, qui ea male intelligendo perverterint, & ad ſuam hæreſin confirmarint.* Indicem ſcriptorum in his libris allegatorum dedi Tom. VIII. Bibl. Græcæ pag. 765. ſeq.

Liber de corpore & ſanguine Domini ſcriptus circa A. 859. quem itidem Carolo Calvo rogante ſcripſit, non hodie exſtat ſub *Bertrami* nomine, quod viris quibuſdam doctis perſuaſum fuiſſe monui ſupra Tom. 1. pag. 243. ſed jam pridem intercidit, ut probe notatum Dallæo de uſu Patrum pag. 101. & Mabillonio in præf. ad Sec. IV. Benedictin. §. 132. ſeq. quanquam eadem cum Bertramo ſive Ratramo ſenſiſſe & cum Berengario Joannem, ex veterum teſtimoniis conſtat: quamobrem & oppugnatus eſt ab *Adrevaldo* Floriacenſi, *Hincmaro* Remenſi & *Faſchaſio Radberto*, de quibus ſuis locis, & liber ejus flammis addictus in Synodo Vercellenſi & Pariſienſi A. 1050. & Romana 1059. atque de libro hoc accipiendum quod legas in veteri Chronico ad A. 1044. apud Andream du Cheſne Tom. IV. rer. Francor. pag. 87. de Berengario: *Joannem Scotum igni comburens, eujus lectione ad hanc nefariam devolutus fuerat ſectam.*

Epiſtolas Erigenæ, & *verſus* Baleus commemorat. *Epiſtolæ* præter eas quas li-

(*a*) Vide Anſelmi Pariſii diſſ. de Joanne Scoto ad calcem Tom. 3. de perpetuitate Fidei, artic. 1. & Tom. 4. parte 2. pag. 229. ſeqq. Lud. Ellies du Pin Tom. 7. Bibl. Eccleſ. pag. 79. Acta Erud. 1683. pag. 190. & Aug. Chriſtoph. Heumanni Acta Philoſophor. parte XVIII. pag. 858. ſeq.

(*b*) περὶ φύσεως μερισμοῦ.

libris ipſius præmiſſas memoravi, nullæ exſtant. *Verſus* quidam leguntur in calce Epiſtolæ ad librum de prædeſtinatione: alii Areopagiticis præmiſſi & publicati ab Uſſerio in Epiſtolis Hibernicis pag. 57. Alii denique Græci & Latini in laudem Caroli Regis & Hincmari, ex Codice Sangermanenſi vulgati a Cangio præf. ad gloſſaria Caroli Labbei edita Pariſ. 1679. fol.

Excerpta *de differentiis & ſocietatibus Græci Latinique Verbi*, quæ in recentioribus *Macrobii* editionibus, ex Macrobii ſcriptis deflorata leguntur, Joanni Erigenæ deberi, veriſimilis eſt conjectura P. Pithœi & Uſſerii, quibus Cangius aſſentitur.

Ab hoc Joanne Scoto, *Joannem* Preſbyterum & *monachum e Saxonia oriundum* Æthelingiæ Abbatem e Saxonibus Occidentalibus A. 895. a Monachis trucidatum diſerte diſtinguit Lelandus refertque inter viros doctos Plegmundum, Werefridum, Aſſerium Menevenſem & Grimbaldum, quos in pretio habuit & familiaritate Ælfridus Rex. *Joannem Eald: Saxonem* vocat Aſſerius & Ingulfus, Gvilelmus Malmesbur. Weſtmonaſter. Rogerus Hoveden, Simeon Dunelmenſis & Florentius Worceſtrienſis. Itaque non auſim aſſentire Oudino, qui Tom. 2. pag. 237. operoſus in eo eſt, ut ambos unum eundemque faciat. Potius accedo ſententiæ Joannis Mabillonii Annalium Benedictin. T. 3. pag. 68. & præf. in Sec. IV. Benedictin. §. 136. & in elogio Joannis, Æthelingiæ Abbatis: & Anſelmi Pariſii, (*a*) Canonici Reg. Congregationis Gallicanæ in diſſ. de Joanne Scoto Gallice edita ad calcem tomi tertii Operis de perpetuitate Fidei artic. V. & in reſponſione ad Petrum Allixium, Bertrami editorem in tomo quarto ejuſdem operis parte 2. pag. 180. ſeq. cum quibus faciunt Georgius Mackenzie T. 1. vit. illuſtrium Scotorum pag. 56. ſeq. Jacobus Dalrymple in parte 2. collectionis Anglice editæ Edimburgi An. 1705. de rebus ad Scoticam hiſt. pertinentibus, Natalis Alex. Sec. IX. & X. diſſ. 14. Tom. V. pag. 359. ſeq. Jacobus Baſnage Hiſt. de l' Egliſe XVI. 7. 7. Tom. 3. pag. 935. ſeq.

Diverſus quoque *Joannes* Mailroſius, natione *Scotus*, diſcipulus Bedæ, Alcuini ſocius in condenda Academia Pariſienſi, & a Carolo M. præfectus Academiæ Ticinenſi circa A. 792. Ejus *Carmen de laudibus Jeſu Chriſti* ad Carolum M. quod MS. fuerit apud Dreſſerum, memorat Bulæus, quem vide Tom. 1. hiſt. Academiæ Pariſ. pag. 610.

Omitto tanquam incerta vel alii tribuenda Joanni, *libellum de diſciplina Scholarium*, *diſputationem cum Theodori Studita*, *Commentarios in Martianum Capellam*, *Verſionem Moralium Ariſtotelis*, *& libri de regimine Principum*, cujus interpretem Galeus teſtatur *Joannem* Patricium Hiſpanienſem in MS. Codicibus appellari, *Commentarios in Matthæum*, *Commentarios in Hierarchiam & Theol. Myſticam Dionyſii* Areopag. *In prædicamenta Ariſtotelis*. *De Fide*, *contra Barbaros*. *Dogmata Philoſophorum*. *Homilias*. Denique librum de immaculatis myſteriis non diverſum puto a libro de Corpore & Sanguine Domini, de quo ſupra pag. 138.

Joannes Dunſtonenſis Anglus, (*b*) a patria, *Duns*, quod vocabulum Græcis σκότος, *Scotus* communiter appellatus, non ut Sixto Senenſi viſum, veluti σκοτεινός ob profundiſſimam obſcuritatem: Diſcipulus Alexandri Halenſis Angli-

(*a*) Hic artic. VI. & VII. pag. 22. ſeq. & Tom. IV. parte 2. pag. 188. ſeq. diſtinguit etiam ab Erigena Joannem Martyrem, cujus martyrium præter rem ad Erigenam Gvilelmus Malmeſburienſis atque inde alii retulerint, cum eo die An. 1060. martyrium obierit Joannes in Scotia ordinatus Scotorum deinde Slavorum Epiſcopus teſte Adamo Bremenſ. cap. 296. cujus 4. Id. Nov. memoriam Angli coluere, atque exſtat in Martyrologio Rom. 1580. Antvverp. 1586.

(*b*) Vide H. Warthonum ad Caveum: Lelandum cap. 315. cui *Joannes Dunoſtenus* appellatur. Baleum IV. 82. Piſeum pag. 390. ſeq. Georgium Mackenzie in vitis Scotorum ſcriptorum Tom. 1. pag. 215. ſeq.

glici (*a*) & Gvilelmi Veri ſive Gvarronis, præceptor Occami & ab eo oppugnatus, ipſe Ord. Minor. docuit Oxoniæ primum, deinde ab A. 1304. Pariſiis, inter Scholaſticos *Doctor ſubtilis*, ac *Realium* ſectæ fax, & tuba, auctor ſcholæ *Scotiſtarum*, (*b*) & dogmatis de immaculata conceptione B. Virginis propugnator fervidus (*c*): Denique Coloniam A. 1308. ætatis LXIII. cum veniſſet & apoplexia eum corripuiſſet, feſtinato funere elatus eſſe vivus traditur apud Bernardinum Senenſem, Franc. Gonzagam, Jovium, Bzovium, Nic. Janſenium cap. 10. alioſque, unde Jacobus Duportus Anglus p. 203. ſtromatum poeticorum hoc ei ſcripſit epitaphium:

Hic jacet ambigua & ſubtili morte peremtus
Doctor ſubtilis, qui, proh dolor! ante ſepultus
Quam defunctus erat, triſte & miſerabile dictu!
Quas, quot & ille ſcholas rexit! dubiumque reliquit
Prima an Aquinati jam concedenda Cathedra,
Laurea & Angelico ſit debita ſumma Magiſtro.
Cudere quas formas ſollers! quas hæceitates!
Inter reſque modoſque o quam diſtinxit acute!
Qui tamen ipſe adeo diſtinguere novit, amici
Morbum a morte ejus nondum diſtinguere norant.

Pro fabula tamen id habent Miræus in auctario, quod nulla ſit ejus rei Coloniæ memoria: & Waddingus tom. 3. Annal. Ord. Minor. ad A. 1308. & in Bibliotheca pag. 204. & in vita Scoti operibus præfixa, quæ Waddingo curante tomis XII. lucem viderunt auſpiciis Miniſtri generalis Ordinis, Jo. Baptiſtæ a Campanea, Lugd. 1639. fol. & recenſentur a Labbeo Tom. 1. pag. 559.

Tom. I. *Grammatica ſpeculativa*, ſive *tractatus de modo ſignificandi*, Scoto rectius tribuendus quam *Alberto de Saxonia*, Auguſtiniano, de quo ſupra Tom. 1. pag. 49. ſeq.

In Logicam univerſam, quæſtiones, cum *Mauricii a Portu*, Hibernici, Archiepiſcopi Tuamenſis expoſitione, ex edit. Venet. 1504. 1512. 1597. 1600.

II. Commentaria Joannis Scoti, ſive alterius potius, Waddingo judice, *in VIII. libros Phyſicorum* Ariſtotelis, ex edit. Venet. 1504. 4. 1597. cum annotationibus *Franciſci a Pitigianis*, Aretini ad quæſtiones Scoti in Porphyrium de quinque Vocibus.

Quæſtiones *in libros de anima*, imperfectæ, cum ſcholiis & ſupplemento *Hugonis Cavelli*, Archiep. Armachani.

III. *Tractatus de rerum principio*, cum Waddingi ſcholiis.

De primo principio: & tractatus Theorematum XXIII. cum ſcholiis *Cavelli* & *Mauritii a Portu* adnotationibus.

Collationes XXXV. Phyſico-Theologicæ cum Scholiis *Cavelli*, & Collationes noviter additæ IV. cum Waddingi ſcholiis notiſque. Cavellus Quæſtionibus reportatis & Quodlibeticis ſubjunxerat, Antvverp. 1620. Colon. 1635. fol.

Tractatus *de cognitione Dei* laudatus etiam Trithemio, ſed imperfectus, cum ſcholiis Waddingi.

Quæſtiones miſcellaneæ de Formalitatibus, imperfectæ, ex edit. Venet. 1514. Pariſ. 1584. 8.

Meteorologicorum libri IV. cum Waddingi ſcholiis & notis. In his ut Labbeo jam notatum, citatur Thomas Bradvvardinus, qui A. 1308. quo Scotus obiit, adhuc puer erat.

Tom. IV. Expoſitio in *Metaphyſicam Ari-*

(*a*) Trithemius cap. 516. Lelandus &c. Alexander de Hales obiit A. 1245. & falluntur qui Scotum tantum 33. vel 43. annos ajunt in vita exegiſſe.

(*b*) Vide Pagium ad A. C. 1190. n. 11. Stephani Penton apparatum ad Theologiam pag. 67.

(*c*) Conferenda tamen quæ monet Natalis Alex. Sec. XIII. & XIV. Tom. 7. p. 150. ſeq. edit. in fol.

Ariſtotelis ab aliis præter rem relata ad Antonium Andream, Aragonium: cum notis Hugonis Cavelli. Prodierat ſeparatim Pariſ. 1520. & cum notis Mauritii Hibernici, Venet. 1501.

Concluſiones Metaphyſicæ, cum ejuſdem Cavelli annotationibus.

Quæſtiones in Metaphyſicam, cum notis Mauritii a Portu & Cavelli ex edit. Venet. 1497. 1501.

Tom. V. VI. VII. *in tres primos libros* & *in quartum Sententiarum* Tom. VIII. IX. X. *Quodlibeta & Commentaria* cum commentariis *Franciſci Lycheti*, in tres priores libros ex edit. Brixienſi 1517. ſupplemento *Joannis Poncii*, ad eoſdem Commentarios, ſcholiis & notis *Cavelli*, & Commentariis ejuſdem *Poncii* Corcagienſis in poſtremas a trigeſima quarta libri tertii diſtinctiones & *Antonii Hiquæi* in librum quartum. Hoc eſt quod opus *Anglicanum* & *Oxonienſe* vulgo dictum eſt, quoniam Oxonii illud Scotus compoſuit. Prodierat ex *Thomæ Penketh* Anglici, Ord. Eremitar. & Profeſſoris Patavini recenſione Venet. 1483. & 1490. fol. & 1516.

Tom. XI. *Opus Pariſienſe* ſive *Quæſtiones reportatæ* (repetitæ) in IV. libros Sententiarum, cum ſcholiis & notis Cavelli & Waddingi. Prodierant ſine notis Pariſ. 1518. edente Joanne Majoris: deinde Venet. 1597. Pariſ. 1600. & cum Hugonis Cavelli ſcholiis & apologia pro Joanne Scoto ejuſque doctrina adverſus Abr. Bzovium, Antverp. 1620. fol. & cum Hugonis Magneſii apologia pro Scoto & Cavello (adverſus Nicolaum Janſenium Dominicanum, qui illos ſingulari ſcripto Bzovium defenſurus proſciderat) Colon. 1635. fol. Janſenii ſcriptum appendicis loco ſubjicitur tomo XV. Bzovii Annalium.

Tomo XII. *Quæſtiones Quodlibeticæ* XXI. editæ pridem Pariſ. 1519. & cum Cavelli notis & conciliatione locorum Quodlibetalium Scoti cum aliis ejuſdem Doctoris locis, Antvv. 1620. & Colon. 1635. fol. Waddingus præter notas Cavelli etiam Lycheti commentaria adjunxit ex edit. Venet. 1520. & 1589. & ſolutiones objectionum *Guidi Bartolucii*, Aſſiſiatis, qui CCXLIII. contradictiones in Scoti operibus viſus eſt ſibi obſervaſſe.

Inedita Scoti ſcripta memorantur: Lectura *in Geneſin*, ad litteram Commentarii *in IV. Evangelia*. *In Epiſtolas Pauli*. *Sermones* de tempore & de Sanctis. Tractatus *de ſtatuum perfectione*.

De Hieronymi de Monte Fortino, Ord. Minor. ſumma Theologica ex Scoti operibus, quæ ſex Voluminibus in folio ante annos non ita multos prodiit, vide Memorias litterarias Trevoltinas A. 1624. pag. 1135.

Mathurini le Bret, Ord. Minor. Lectura in libros Sententiarum, dicta *Scotellus* ſive *parvus Scotus* Lavallenſis, prodiit Andegavi 1528. 4.

Alius & antiquior, de quo Sigebertus Gemblacenſis cap. 65. de S. E. *Joannes Scotus, in exponendis Divinis & humanis Scipturis ſatis idoneus, fecit tractatus* in Matthæum. *Scripſit librum* de Officiis humanis, *& alia quæ ab aliis habentur*. Diverſus hic etiam a Joanne Erigena, de quo idem Sigebertus cap. 94. quanquam confundit Trithemius cap. 262. non modo cum Joanne Erigena (de quo tamen iterum cap. 272.) ſed etiam cum Bedæ diſcipulo. * Juvat hic afferre verſus quoſdam olim a me lectos in MS. codice Bibliothecæ Malateſtarum Cæſenatenſis Plut. 17. ſcripto, quantum conjicio, ſæculo XIV. ferente *librum* I. *quæſtionum Scoti*. Hæc igitur ibi.

Scotia plange quia periit tua gloria rara,
Funde precem, confunde necem tibi cum ſit amara
Quam fera, quam nequam ſit mors tribuens tibi legem
Cum reliquis aquam, rapiens ex ordine regem
Cœlum, terra, mare nequeunt ſimilem reparare.
Si quæras quia; probet hoc editio clare

Troja

Troja luit florem de viribus Hectora fi-
ſum
Sic luo doctorem juvenili flore reciſum
Ergo lugens plora, quia non huic ſuffi-
cit hora,
Sed ruit abſque mora, pro quo lector,
precor, ora.

Valent hæc ad refutandam magis, magiſque fabellam de illato in ſepulchrum ejus cadavere, antequam obiiſſet. Falli vero hic Bibliothecarium noſtrum conſtat, dum Scotum Alexandri Aleſii diſcipulum ſtatuit. Etſi enim Scotum ad annum ætatis 63. pertigerit; cum tamen an. 1308. Coloniæ obierit, Aleſius vero extinctus ſit Pariſiis an. 1245. nempe ante Scotum annis 63. ſequitur inde eodem anno & Aleſium deceſſiſſe & Scotum agere inter mortales cœpiſſe. Ita Lambacher Biblioth. Vindobon. Civ. tom. 1. pag. 151.

Joannes Scotus Epiſcopus S. Andreæ Dunkeldenſis in Scotia, vergente ſæculo XII. cujus *Epiſtolas* ad Pontifices Alexandrum III. Lucium III. Urbanum III. Gregorium VIII. & Clementem III. Dempſterus memorat, nec non ſcripta *de Jure Eccleſiaſtico*, *ſubmiſſionem cauſæ ſuæ*, & *appellationem ab interdicto*. Vide Georgii Mackenzie vitas ſcriptorum Scotorum Tom. 1. pag. 387. ſeq.

Joannes Segobienſis ſive *de Segovio* Hiſpanus, (*a*) ex Gymnaſio Salamantino ſive Salmanticenſi Theologus, cujus nomine, & juſſu Joannis II. Regis (*b*) miſſus in Concilium Baſileenſe A. 1431. in illo habuit *Orationem*, quam exhibet Æneas Sylvius, poſtea Papa Pius II. libro primo de geſtis Concilii Baſil. pag. 34. 36. Idem Æneas in Europa cap. 42. pag. 440. Opp. *Joannes Segobienſis, homo Hiſpanus, moribus & doctrina illuſtris, qui cum ſummos Theologiæ præceptores doctrina æquaret, ab Amadeo, dum ſe Papam dixit,* (Felicem V. (*c*) A. 1440.) *Cardinalatus eminentiam acceperat, & deinde unioni conſentiens, a Nicolao,* (V. ab A. 1447.) *Pontifice maximo, Cardinalatus dimiſſo titulo, Cæſarienſi Eccleſiæ præfectus fuerat, in altiſſimis reconditus montibus, parvo Monaſterio contentus, vocatis ex Hiſpania legis Arabicæ Magiſtris, librum, quem vocant* Alchoranum, *& in quo Mahumetis* ψευδοπροφήτου *non tam myſteria quam deliramenta continentur, in noſtram linguam* (*d*) *de novo convertit, & ineptias ejus veris ac vivis rationibus* (*e*) *& argumentis exploſit*. Ex ejus vaſto opere *de Eccleſiaſtica poteſtate*, ſive *de inſeparabili ſanctitate Eccleſiæ & ſuprema Generalis Concilii auctoritate*, locum affert clariſſ. Hardtius prolegom. ad Tom. VI. Concilii Conſtantienſis pag. 7. & ex alio non minori opere *de admiſſione Præſidentium Papæ*, pag. 8. ſeq. & ex tertio opere non minoris molis quod idem in eodem Concilio Baſileenſi compoſuit, *De juſtificatione ſacri Baſileenſis Concilii & ſententiæ ipſius, contra Gabrielem olim Eugenium lata & in juſtificatione ipſius Gabrielis* (Eugenii IV.) *& ſibi adhærentium, & a ſacro Concilio ſe qualitercunque abſtrahentium* pag. 14. ſeq. Tres hi libri pars ut videtur duorum magnorum voluminum *de Actis Concilii Baſileenſis*, quæ ſcripta ab hoc Joanne & Baſileæ ſervari manu exarata notavit Colomeſius p. 216.

(*a*) Diſtinguendus a Joanne Segobienſi, Ord. Præd. longe juniore & defuncto A. 1594. cujus libri IV. de prædicatione Evangelica prodiere Compluti 1573. Brixiæ 1586. 4. Vide Nic. Antonium Tom. 1. Bibl. Hiſpan. novæ pag. 596. & Jac. Echardum Tom. 2. de ſcriptoribus Dominicanis pag. 312. ſeq.

(*b*) Nic. Antonius Tom. 1. Bibl. vet. Hiſpan. pag. 148.

(*c*) Hujus Felicis Oratori, miſſo ad diætam Bituricenſem, Joanni, Æneas Sylvius dicavit ſcriptum de coronatione Felicis in Synodo Baſileenſi, quod inter Opera Æneæ pag. 61. legitur.

(*d*) Non *Latinam* modo ſed *Hiſpanam* quoque. Vide Nic Antonium Tom. 2. Bibl. vet. Hiſpan. pag. 158. n. 257.

(*e*) Titulus operis eſt: *de mittendo gladio Spiritus in Saracenos*, conſtat capitibus ſive conſiderationibus XXXVIII. quorum argumenta exhibet idem Antonius pag. 151. ſeq. qui pag. 154. non diverſum putat quem alibi memoret librum *de pace Fidei habenda cum Judæis, Saracenis, Arabibus, Perſis, Armenis & multis aliis diſcedentibus a Chriſtiana religionis cultu*.

216. Hiſpaniæ Orientalis. Ex iis ſuam Baſileenſis Concilii hiſtoriam abbreviaſſe ſe profitetur *Auguſtinus Patricius* Canonicus Senenſis, capite 144. Legitur illa poſt Acta Florentini Concilii in tomo XIII. Labbei, Harduini IX. & XVIII. Veneta Coleti.

Præterea collegit *concordantias partium Orationis indeclinabilium* in Bibliis, quæ ſeparatim primum Baſil. 1476. cum præf. Sebaſtiani Brandt, deinde cum majoribus Concordantiis ſæpius impreſſæ habentur de quibus ſupra Tom. 1. pag. 414. ſeq.

Aviſamenta ſeptem de conceptione B. Virginis Mariæ, oblata deputatis in Synodo Baſileenſi A. 1438. MSta Lipſiæ in Bibl. Paulina teſte Fellero pag. 336. Catalogi, & ſine nomine auctoris pag. 305. ut ab Oudino Tom. 3. pag. 2433. probe obſervatum, ac plane eadem ſunt quæ a Petro de Alva & Aſtorga in lucem edita prodiere Bruxell. 1664. fol. ſed is ex Codice Hiſpanenſi etiam addidit *ſeptem allegationes* ejuſdem Joannis, oppoſitas aſſertionibus *Joannis de Monte nigro:* ſicut contra Segobienſem de veritate conceptionis B. Virginis ſcripſit *Joannes de Turrecremata*. Vide Nic. Antonium Tom. 2. Bibl. vet. Hiſpanæ pag. 150. Omitto quæ in Synodo Baſileenſi adverſus Græcos diſputaſſe Segobienſis perhibetur *de proceſſione Spiritus S. ex Filio:* & contra Bohemos *de communione ſub utraque*.

Joannes Segnardus ſive *Segvardus* Anglus, Rhetor ac poeta circa A. 1420. cujus *poemata* MSta fuere apud Henricum Langley Equitem de Comitatu Salopienſi. Apud Baleum VII. 56. memoratur *Metrices enchiridion* ad Richardum Courteney, Epiſcopum Nordvvicenſem quod incipit: *Conſpicui meriti vir, honeſti fortior*. Nec non *Catametron*, hoc initio: *Præſumtuoſos & errantes in metris*. Ad diverſos *Epiſtolæ*. *Decretum Apollinis*: *De hominis miſeria*, His Pitſeus pag. 606. addit. *De laudibus Regis Angliæ Henrici V.* carmine.

Joannes Semeca Teutonicus, JCtus, diſcipulus Azonis, Præpoſitus S. Stephani Halberſtadienſis, obiit A. 1243. (non 1267. vel 1269.) *In Decretum Gratiani gloſſas* ſive ſcripſit primus, ſive Laurentii Cremenſis, Vincentii Caſtellionei & Hugonis Vercellenſis gloſſis ſuas addidit, cum Decreto ſæpius editas & a Bartholomæo Brixienſi aliiſque deinde auctas. De quibus Burch. Gotthelf Struvius in Bibl. Juris ſelecta XIII. 12. & Hiſt. Juris cap. VII. §. 21. Nic. Hieron. Gundlingius Tom. 2. hiſtoriæ eruditionis p. 1785. ſeq. De Semeca ipſo diligentius Henricus Meibomius in Chronico ſuo Marienthalenſi, Tom. 3. ſcriptor. Germ. pag. 261. & Jo. Andreas Schmidius in triumviris Halberſtadienſibus, Helmſt. 1715. 4. pag. 24. ſeq. Epitaphium ejus quod Halberſtadii memini me videre etiam hic ſpero cum pace legetur Lectoris:

Eſt, erit, atque fuit, qui deſiit eſſe Joannes:
Dogma viget, viguit, florebit & omnibus annis:
Lux Decretorum, Dux Doctorum, via morum,
Hic jacet, & placet ut vacet a pœnis miſerorum.

Joannes Semnr, infra *Joannes Somarius*.

Magiſter *Joannes Serlo* Anglus, Grammaticus, Rhetor, Poeta, ex Eboracenſi Canonico Abbas Fontanus Ord. Ciſterc. circa A. 1160. a Serlone Normanno & Presbytero diſtinguendus, ſcripſit varia carmina, ex quibus illud *contra Monachos*, *atque aliud de contemtu & inſtabilitate Mundi* MStum in variis Angliæ & Galliæ Bibliothecis. Vide Leyſeri hiſtoriam poeſeos medii ævi pag. 429. *De bello inter Scotiæ Regem & Barones Angliæ*, carmine rhythmico, cujus initium. *David ille manu fortis*. *De morte Sumerledi Regis Manniæ*. Incip. *David Rege mortis lege*. *Res geſtas monaſterii ſui Fontani* ad Hugonem de Kirkeſtede, Monachum. *Originem & incrementum Bernardinæ ſectæ in Anglia*. Vide Voſſium pag. 422. *Commentarium*

in

in Pentateuchum. *In Orationem Dominicam*, quod ſcriptum Serloni Normanno tribuit Boſtonus Burienſis & Baleus XIII. 15. Libellum *de proverbiis*. *De differentiis verborum*. *De dictionibus diſyllabis*. Incip. *Dactyle conveniens digitis*. *De univocis & de aequivocis dictionibus*. Vide Lelandum cap. 121. Baleum II. 91. Carolum Viſch pag. 230. Pitſeum pag. 223. ſeq.

Joannes Sernogacii, al. de *Spernegaſſe*, *Sterngaſſe*, vel vitioſe etiam *Sterlingatius*, Teuto: Ord. Præd. circa A. 1390. cujus memorantur Commentarii *in Pſalmos* & *Sapientiam*: *in IV. libros Sententiarum*, *Quæſtiones in totam Philoſophiam naturalem* & *in librum de bona fortuna*: *Sermones de tempore & de ſanctis*. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 700.

Joannes Setonus Oxonienſis Philoſophus Anglus qui a Pitſeo pag. 881. *Ariſtotelis Metaphyſicam* traditur illuſtraſſe, *ſenior* appellatur, quoniam fuit & alius Jo. Setonus *junior* Cantabrigenſis circa A. 1553. de quo ex Lelando Baleus IX. 58. & Pitſeus pag. 750. laudantes ejus *Dialecticam*, & Carmina *de S. Euchariſtia*, & *In coronationem Reginæ Mariæ*, *panegyricoſque*, Papiſmi inſtaurationem gratulantes.

Joannes Severianus, ſupra, *Joannis Sarisberienſis*.

Joannes Severle ſive *Severlæus* Anglus, utriuſque Juris Profeſſor Oxonienſis, cujus *Lecturas Ordinarias*, & *Lecturam extraordinariam* memorat Baleus XII. 54. ex Baleo Pitſeus pag. 881.

Joannes Sharpe, *Sharpus* ſive *Sharpæus* Philoſophus & Theologus Anglus, circa A. 1390. cujus ſe *Univerſalia & quæſtiones ſuper libros Phyſicorum Ariſtotelis* & *Determinationem de Sacramento Altaris* contra Wicleſiſtas vidiſſe ſe teſtatur Lelandus cap. 443. Laudat & Bzovius ad A. 1415. n. LVIII. Addit Baleus VI. 100. *Ordinarias lectiones*, *Quodlibeta diverſa*, *in Quodlibeta* Scoti, *Abſtractum* a Burley *ſive Compendium* Burlæi *ſuper Ethica*: Librum *de incarnatione Verbi*, *de poteſtate Sacerdotii*. *De orationibus Sanctorum*, *de ſuffragiis Viatorum*. *Quæſtiones de anima*. *De pluralitate Beneficiorum*. *De peregrinatione*, *de adoratione imaginum*. Apud Pitſeum pag. 546. adjungi video *Declarationes nominum*, *Urbium & Civitatum quæ habentur in ſacris Bibliis*, *Abbreviationes in Contonum* (puto legi debere *Scotum*) *ſuper quatuor libros Sententiarum*.

Joannes Siculus, Aſtronomus qui in Tabulas Toletanas ſcripſit & in Canones Arzachnlis, MS. Venetiis teſte Tomaſino pag. 5.

Joannes Auriſpa, non Venetus ut Crucimanio viſum pag. 450. Bibl. Gallicæ ſed *Siculus*, Sacerdos Netinus, Græce & Latine doctus, Poeta & Orator, atque apud Ferrarienſes Duces & Papam Nicolaum V. gratioſus, Præceptor Laurentii Vallæ obiit Romæ nonagenario propior A. 1459. Vide diarium eruditorum Italiæ Tom. XIII. pag. 262. & Antonium Mongitorem Bibl. Siculæ Tom. 1. pag. 322. Vertit Latine *Philiſci Conſolatoriam ad Ciceronem* in Macedonia exulantem, e Græco Dionis Caſſii lib. XXXVIII. Hiſtoriæ Rom. pag. 70. 78. Prodiit Pariſ. 1510. 8. *Hieroclis* commentarios in aurea carmina Pythagoræ, ad Nicolaum V. editos Patavii 1474. 4. (*a*) Rom. 1475. 4. 1495. 4. Lugd. 12. & ex Udalrici Zaſii JCti recenſione, Baſil. 1543. 8. *Luciani Dialogum de præcedentia Hannibalis*, *Alexandri & Scipionis* coram Minoe judice: ad Baptiſtam Senatorii Ordinis, Civem Romanum. MS. in Bibl. Gallicis, Venetiſque, etiam in Cæſarea teſte Lambecio Tom. 2. pag. 934. Traditur etiam *Archimedis opera* tranſtuliſſe & *Homeri vitam*: & ſcripſiſſe *Epigrammata* atque inſignes *Epiſtolas*. Plura in ejus laudem in Franciſci Philelphi Epiſtolis, & in Epiſtolis Antonii Panormitæ. Carmina ejus neſcio quid Sicularum gerrarum habere Gyraldo viſa ſunt lib. 1. de poetis ſui temporis pag. 23.

Joan-

(*a*) Lambecius Tom. VII. pag. 133. Mich. Maittaire annal. typograph. pag. 106. 113.

Joannem Signinum ſive *Signienſem* Epiſcopum, ſine temporis nota Cangius inter ſcriptores ſuos referens Lectorem remittit ad Ughelli tomum I. Italiæ ſacræ. In hoc de Signienſibus diſſeritur Epiſcopis, atque inter illos pag. 1235. ſeq. Joannes plures numerantur: unus qui Romanis Conciliis A. 721. & 743. interfuit, alter qui A. 869. ſubſcripſit condemnationi Synodi Photianæ An. 861. habitæ: ſed reſpicit tertium Joannem Signinum Epiſcopum, qui adhuc Diaconus ſcripſit *Vitam S. Berardi*, Epiſcopi Marſorum A. 1130. defuncti ad Joannem Furatum Presbyterum, editam ab eodem Ughello pag. 893. 901. Fuit & quartus Epiſcopus Signienſis Joannes qui Caſinenſibus Monachis reliquias S. Brunonis conceſſit circa A. 1173. & quintus ad quem Gregorii X. Epiſtolæ circa A. 1270.

Joannes Simonetta Calaber, Secretarius Ducalis ſcripſit, Jul. Cæſarem imitatus, libros XXXI. *de rebus geſtis Franciſci Sfortiæ* Ducis Mediolanenſium ab A. 1421. ad 1466. quos diſertiſſimos vocat Franciſcus Philelphus in Epiſtola ad eum ſcripta A. 1479. ſinceritatem ac fidem celebrat Jo. Matthæus Toſcanus in peplo Italiæ lib. 1. n. XXIII. Vide Voſſium pag. 625. Jovii elogia pag. 200. & Diarium eruditorum Italiæ Tom. X. p. 280. Prodierunt Mediolani, editi ab Antonio Zarotto, 1479. atque inde ibid. 1486. & noviſſime tomo XXI. theſauri rerum Italicarum Muratoriani. (*a*) Mediolan. 1732. fol. Italica verſio Chriſtophori Landini, Florentini lucem vidit Mediolan. 1490. fol. Venet. 1544. & altera Seb. Fauſii, ibid. 1543.

Joannes Simkemius, Congregationis S. Hieronymi Daventriæ, præceptor Eraſmi, inter Grammaticos nomen ætate ſua conſecutus commentariis in *Doctrinale Alexandri* de Villa Dei, de quo ſupra Tom. I. pag. 67. Commentarii illi prodiere Pariſiis apud Badium Aſcenſium 1504. Vide Valerium Andream pag. 563.

Joannes Monachus *Sithivenſis* ſive *Sythienſis*, S. Bertini in Belgio qui ad fratres in Eccleſia Audomari ſub Canonica profeſſione degentes ſcripſit *Vitam S. Erkembodonis* Epiſcopi Ternanenſis & Abbatis Sithuenſis, defuncti A. 742. editam cum Henſchenii notis in Actis Sanctorum Tom. 2. April. pag. 93. ſeq. atque ſuſpicatur Henſchenius Joannem hunc non diverſum eſſe a *Joanne Iperio* defuncto A. 1387. de quo ſupra in Joanne Bertiniano pag. 57. & in Joanne Iprenſi pag. 87.

Joannes Smera Polovecius, Bulgarus, Medicus Regis Kioviæ Ulodomirii circa A. 980. ab eo miſſus CPolin, Latine quidem non ſcripſit, ſed inter ſcriptores Eccleſiaſticos locus ei datus eſt a Colomeſio, Caveo aliiſque propter *Epiſtolam* ejus ad dictum Regem datam Alexandria, qua in Græcorum mores & inſtituta, quæ Rex ſuſceperat, acerrime invehitur ſcriptam Bulgarica lingua, ex qua in Ruſſicum & Polonicum idioma tranſlata eſt, ex Polonico Latine verſam a Benedicto Wiſſowvatio, edidit Chriſtoph. Sandius appendice ad Hiſt. Eccleſ. pag. 62. 64. & ex eo Andreas Wengerſchius ſive qui ſub eo latet nomine Adrianus Regenvolſcis libro IV. hiſt. Eccleſ. Slavonicarum provinciarum pag. 500.

Joannes Smoritius, Valerio Andreæ pag. 563. & Voſſio pag. 709. *Smoutius* Presbyter & Sacellanus Brugenſis ad S. Donatianum, in Flandria, ſcripſit *de* ejuſdem *Donatiani miraculis*, Epiſcopi Remenſis, de quo Surius: & ad Uſuardum Jo. Molanus ac 14. Octobr. & Sammarthani Tom. I. Galliæ Chriſtianæ p. 476. Leyſ. 1152.

Joannes Sommer, *Semur*, *Somer*, *Summer*, Lelando *Somarius*, Anglus, Ord. Minor. in Cœnobio Somerſetenſi circa A. 1390. De quo Lelandus cap. 516. Baleus VII. 8. Pitſeus pag. 545. Waddingus pag. 226. Aſtronomicarum rerum peritus ad Richardum II. Regem ſcripſit *Calendarii caſtigationes*, *Tertium Ca-*

(*a*) Acta Erud. 1733. p. 444. Journal des Sav. 1733. pag. 569.

Calendarii. *Aſtrorum Canones*, *De quantitate anni*, & *De facultate metrica*, quod de metiendo potius & computando interpretor quam de poetica, ut video accepiſſe Leyſerum in hiſtoria poeſeos medii ævi pag. 2052.

Joannes Somereton ſive *Sommertonus* Anglus Ord. Præd. in Cœnobio Norvicenſi. Ejus nihil niſi *Sermones per annum* laudant Baleus XII. 58. & ex Simlero Poſſevinus, Pitſeus pag. 882. Altamura pag. 308. & Jacobus Quetif Tom. 1. p. 728.

Joannes Sorethus Normannus, Carmelitarum Prior generalis ac Reformator, defunctus Andegavis A. 1471. Vide Bergomenſem ad A. 1483. Trithemium cap. 847. & Alegrium pag. 351. ſeq. Recenſuit *Conſtitutiones*, & *Regulam* Ordinis ſui A. 1455. commentario duplici illuſtravit, edito Pariſ. 1625. 4. Præterea ſcripſit *in IV. libros Sententiarum* & *Sermones*.

Joannes Dominicus *Spazzarinus*, infra, *Spazzarinus*.

Joannes Wiſchler, cognomento *de Spira*, natus A. 1383. Freinshemii in Palatinatu inferiori. Relicta patria in Auſtriam A. 1418. ad Monaſterium Mellicenſe ſe contulit, in eoque circa A. 1430. Prior Ord. Bened. diem obiit circa A. 1456. De eo diligenter Bernardus Pez prolegomenis ad Tom. 2. anecdotor. p. xxxiv. ſeq. & in præf. tomi quarti Bibl. Aſceticæ, in quo pag. 113. 256. vulgavit ejus libellum *de ſtudio lectionis regularis ſpiritualis, ejuſque impedimentis*: ſicut Tom. 2. anecdotorum parte 2. pag. 567. 608. tractatum *de eſu carnium cœnobitis infirmis Ord. Benedict. licito*, cum ipſe hydrope laboraret. In laudatis prolegomenis Clariſſ. Pezius nonnullas refert ex ejus *Epiſtolis* & ex *lectionibus de perpetua Continentia & Caſtitate*, & ex *Informatione de infirmitate ſua* ad Medicum ſuum, Magiſtrum Marcum de Cottnis, Bohemum. Memorat & *Interrogationes ac Præceptiones* editas a P. Schrambio in Chronico Mellicenſi pag. 359. In Cœnobii uſus, ingentem Codicum multitudinem manu ſua exaraſſe, nonnulla etiam ex Latinis vertiſſe Germanice, ut Fratris *Davidis* de Auguſta *de exterioris hominis compoſitione*. Subjungit deinde pag. xxxxv. ſeq. notitiam ſcriptorum ejus ineditorum, quæ ſunt: *Expoſitio Epiſtolæ S. Pauli ad Romanos* a verſu 6. Capitis VIII. ad Cap. XIII. v. 10. *In Regulæ S. Benedicti* Prologum, & Cap. I. II. VII. XXXIII. XXXIV. LXVIII. cum variis tractatibus *de vitio proprietatis Monachorum* & *de communitate bonorum Monaſterii*: & *de illicito eſu carnium Monachis ſanis & fortibus*. Tractatus Epiſtolaris, *num liceat Abbati non exemto abſolvere ſuos Monachos ab excommunicatione majori, in caſibus Papæ non reſervatis*, adverſus *Joannem de Campidona*, Monachum Mariæcellenſem. Ad monachum fugitivum *de vera Monaſtica humilitate ac in bono perſeverantia*. *De neceſſitate boni exempli in Superiore, ac auſteritatis in Ordinibus Monaſticis*: & *Sermones* XIII. Omitto ſcripta Germanice, ut tractatus de Oratione, de diviſionibus proprietatis Monachorum, & de tribus eſſentialibus punctis perfectionis ſtatus Monaſtici.

Joannes Stabulanus ad S. Laurentium juxta muros urbis Leodicenſis Monachus Benedictinus ſcripſit *Chronicon Leodienſe* a S. Materno ad ſua uſque tempora: continuatum inde a *Joanne Loſſenſi*, ejuſdem Cœnobii Monacho. Abbreviator horum Chronicorum adhuc ineditorum ad A. 1449. *Eodem anno in craſtino Calixti* (14. Octobr.) *obiit in Monaſterio S. Laurentii Nonnus Joannes de Stabulaus, monachus profeſſus, qui multas Chronicas ſcripſit & compilavit, ex quibus juxta præcedentia excepta ſunt*. Vide Valerium Andream pag. 481. Bibl. Belgicæ. Chronicon Stabulani editum eſſe a Joanne Chapeavillio ſcribunt Svveertius, Voſſius, Miræus: ſed in Chapeavillii tribus tomis geſta Pontificum Leodienſium complexis, qui lucem viderunt Leodii 1613. 4. fruſtra Stabulanum, Loſſenſemque quæſiveris.

Joan-

Joannes Staffortus Anglus, Ord. Minor. circa A. 1380. ſcripſit *Hiſtoriam Anglorum*, qua uſus Joannes Roſſus de quo ſupra. Vide Lelandum cap. 479. Baleum VI. 42. Pitſeum pag. 523. Waddingum pag. 226. &c. Alius *Joannes Stafford*, ex Wellenſi Epiſcopo Archiepiſcopus Cantuarienſis ab Anno 1443. ad 1452. Vide Warthoni Angliam ſacram Tom. 1. pag. 122.

Joannes Stanberius & *Stanbrigius*, infra *Jo. Stenobrigus*.

Joannes Stella ſacerdos Venetus ſcripſit *librum Auguſtalem* de Imperatoribus Romanis uſque ad Maximilianum I. Venet. 1503. & *de Vita ac moribus Pontificum Romanorum* uſque ad annum 1503. dicatum Antonio Suriano, Patriarchæ Aquilejenſi & Rom. Eccleſiæ S. Marci Presbytero Cardinali. Venet. 1507. & Baſil. 1570. Locum de Sylveſtro Papa dæmonem conſulente exhibet Orthuinus Gratius pag. 44. b. faſciculi rerum expetendarum fugiendarumque. Vita S. Gregorii M. ejus operibus præmittitur in edit. Baſil. 1551. fol.

Joannes Stenobrigus Anglus, Carmelita, Baleo *Stambery*, Theologus Oxonienſis & ex Bangorenſi Epiſcopus Herefordenſis apud Henricum VI. Regem gratioſus, defunctus A. 1474. Ejus ſcripta apud Lelandum c. 572. *Expoſitio in Symbolum Fidei. De præmio Chriſtianis promiſſo. De vario S. Scripturæ ſenſu. De caſu & fortuna. De dote Eccleſiæ. De vigore Decretorum. De ſanctionibus Eccleſiaſticis. Quæſtiones Theologicæ.* Longe plura addunt Baleus VIII. 34. & Pitſeus pag. 665. cui ille *Joannes Stanberius* appellatur; *De vigore S. Scripturæ. De prærogativa Eccleſiaſtica. De poteſtate Pontificia. De diſcrimine Juriſdictionum. Super Magiſtrum Sententiarum. De laboris univerſi præmio*. *Sermones* coram Rege, ad Clerum & ad Populum. *De regimine celebrantium. De quatuor minimis. Lecturas Oxonienſes. De fato & fortuito. Commentarios & auctarium Richardi Ulerſtoni. Indices* in ſcripta quædam *S. Chryſoſtomi, Auguſtini, in Gregorii* M. homilias &c.

Joannes Stenobrigus, Stenoburgus, aliis *Stanbrigius*, Anglus, Grammaticus circa A. 1510. Scripſit *Vocabularium* verſibus hexametris, quorum initium: *Sinciput & vertex, caput, occiput. Parvulorum inſtitutiones. De ordine conſtructionum* & *Vulgaria Stanbrigiana*. Vide Baleum XI. 88. & Pitſeum pag. 689.

Joannes Stochus, Stoccus ſive *Stockeſius* Anglus Dominicanus circa A. 1374. contra quem ſcripſit *Joannes Horneby* de quo ſupra pag. 85. Ipſius lucubrationes ſunt *determinationum Volumen* pro Ordinis Prædicatorum dignitate adverſus Fratres Carmelitas: & *Reſponſiones ad rationes F. Joannis Hornebii* ſeu *Cornuti*, Carmelitæ. Vide Jacobum Quetif T. 1. pag. 674. Meminit & Lelandus cap. 277. Baleus VI. 49.

Joannes Stonus ſive *Stonæus* Anglus, Monachus Benedictinus apud Cantabrigienſes circa A. 1467. Scripſit de obitibus & aliis memorabilibus Cœnobii ſui. Decreta quædam. Speculativas Sanctorum Patrum ſententias de Fide, Spe & Charitate. Vide Pitſeum pag. 657. Voſſium pag. 634.

Joannes Stovve ſive *Stovus* Anglus, Monachus Ord. Bened. Nordvvicenſis clarus circa A. 1440. Interfuit Concilio *Baſileenſi*, ejuſque *acta*, teſte Roberto Talboto conſcripſit, ac præterea *Diſputationes ſolennes*, & *Collectiones* varias in quibus etiam recitantur acta & ſcripta quædam *Adami Eſtoni* Cardinalis. Vide Baleum XI. 44. & Pitſeum pag. 628.

Joannes Stratfordus ex Epiſcopo Wintonienſi Archiepiſcopus Cantuarienſis ab A. 1333. ad 1348. Vide H. Warthoni Angliam ſacram Tom. 1. pag. 118. Scripta ejus ex Thoma Walſinghamo & Gvilelmo Linvvodo colligens Pitſeus p. 460. præter *controverſias cum Rege* Eduardo III. memorat *Decreta ſynodalia* 1. de conſtitutionibus, 2. de judiciis, 3. de foro competenti, 4. de ſequeſtratione poſſeſſionum, 5. de vita & honeſtate Clericorum, 6. de Clericis

non reſidentibus, 7. de inſtitutionibus, 8. de conceſſione præbendarum, 9. de locato & ducto, 10. de donationibus, 11. de teſtamentis, 12. de ſepulturis, 13. de decimis, 14. de celebratione miſſarum, 15. de Eccleſiis ædificandis, 16. de immunitate Eccleſiæ, 17. de Clandeſtina deſponſatione, 18. de purgatione Canonica, 19. de pœnis, 20. de ſententia excommunicationis, & 21. de verborum ſignificationibus. * Archiepiſcopi hujus Cantuarienſis ſcripta plura legenda occurrunt apud Wilkins concilior. Britan. tom. II. Cum enim Regem Eduardum III. offendiſſet, quod exactiones quaſdam graviores clero imponenti reſtitiſſet: ideo ſcribenda illi fuit pro ſe apologia ad eumdem legenda ibidem pag. 663. cui ſcripto præcedunt ibidem literæ Joannis ejuſdem ad epiſcopum Exonienſem mandantes ut regii graviorum illorum tributorum exactores coerceantur cenſuris. Datæ ſunt an. 1340. quibus literæ ejuſdem aliæ *contra exactiones laicorum* ſubjunguntur. Succedunt *Conſtitutiones Joannis Stratford* in Concilio Cantuarienſi editæ an. 1341. quæ in Spelmanni pariter collectione Concilior. Anglicanorum leguntur; ſed mendo codicis manuſcripti Waltero Rayuold viginti annorum anachroniſmo tribuuntur, cum in ipſis Concilii actis Simon Archiepiſcopus Cantuarienſis *prædeceſſor* illius, qui conſtitutiones illas dedit, ſcribatur. Id vero nonniſi Joanni noſtro congruit. Ad eumdem annum 1341. leguntur excommunicationes latæ contra nonnullos rerum ſacrarum violatores in Eccleſia Cantuarienſi. Anno 1342. exhibentur *ſtatuta, & ordinationes Joannis Stratford pro bono regimine curiæ ſuæ Cantuarienſis de arcubus vocatæ editæ apud Lambethe 5. id. Maji*. Demum eodem anno 1342. aſſignantur conſtitutiones provinciales ejuſdem Archiepiſcopi editæ in Concilio Provinciali Cantuarienſi. Porro iſtæ omnes conſtitutiones multo diverſæ ſunt ab iis, quas ex Pitſeo Fabricius hic indicat.

Joannes Stringarius Auguſtinianus qui A. 1434. Concilio Florentino interfuit, ſcripſit *in IV. libros Sententiarum*, neque quicquam ejus præterea refertur a Philippo Elſſio in encomiaſtico Auguſtiniano pag. 401.

Joannes Stukey ſive *Stucchejus* Anglus, Morvicenſis, Ord. Bened. cujus *Lecturam Sententiarum*, *Commentarios Scripturæ*, & *Sermones per annum*, memorant Baleus XII. 99. & Pitſeus pag. 882.

Joannes Subdiaconus Romanus, Sigeberto cap. 126. de S. E. teſte tranſtulit de Græco in Latinum *de vita & doctrina Patrum librum unum*. Is nempe ſextus eſt ex illis decem ab Heriberto Roſvveydo editis Antvverp. 1615. Lugd. 1619. & Antvverp. 1628. fol. De cæteris dixi T. IX. Bibl. Græcæ pag. 28. ſeq. Joannem iſtum a Joanne Diacono, a quo vitam Gregorii I. ſcriptam dixi pag. 197. Sigebertus cap. 106. diſtinguit: Alii viri docti non improbabili conjectura habent pro illo qui deinde inter Epiſcopos Romanos Joannes III. A. 572. diem obiit De eo ſupra pag. 42.

Joannes Sulmonenſis, Auguſtinianus ſcriptor Commentariorum *in Cantica Canticorum* & *in Apocalypſin*, quæ MSta Poſſevinus teſtatur fuiſſe Ferrariæ in Bibliotheca S. Andreæ ejuſdem Ordinis.

Joannes Suttonus ſive *Suthodunus* Anglus, Carmelita circa A. 1473. cujus *Quodlibeta* & *Ordinarias Quæſtiones* vidiſſe ſe teſtatur Lelandus cap. 305. Nec plura Baleus XII. 96. vel Pitſeus pag. 664.

Joannes Svvaſhamus Anglus, Carmelita, Epiſcopus a Gregorio XI. (*a*) (qui A. 1378. obiit) creatus Bangorenſis. Ejus librum contra Wicleſitas & alium ſacrarum Concionum laudat Lelandus cap. 445. Eadem Baleus VII. 11. Pitſeus ad A. 1394. pag. 559. & Alegrius pag. 321.

Joannes Cagnazzo *ſive* Cagnatius *Tabienſis*, a patria Tabia Liguriæ oppido, Ord. Præd. Theologus Bononienſis defunctus A. 1521. ſcriptor *ſummæ* caſuum

(*a*) Franciſcus Godvvin de præſulibus Angliæ p. 648.

ſuum Conſcientiæ quæ ab eo *Tabiena* dicitur, & *ſumma ſummarum*, ad Thomam de Vio, Cardinalem, Bonon. 1517. 4. 1520. 4. Venet. 1569. 4. 1580. 4. 1602. 4. Vide Jac. Echardum de ſcriptoribus Dominicanis Tom. 2. pag. 47.

Joannes Taceſphalus Anglus, Carmelita Norvicenſis circa A. 1420. Scripſit teſte Trithemio cap. 631. *In Apocalypſin Joannis*, *ac ſuper IV. libros Sententiarum* & *Sermones* de tempore ac de Sanctis. Nec alia Alegrius pag. 333. Idem hic eſt qui Lelando cap. 393. *Titeleſaulus*, Baleo IV. 83. *Tytleshale*, Pitſeo pag. 480. *Titleshalus* qui cum omnes ad A. 1354. referunt. Lelandus præterea teſtatur ſcripſiſſe *Determinationes*. Baleus addit *Prælectiones Bibliorum* & *in plures libros ſacros Commentaria*. Pitſeus denique *Joannis Didueshali Quæſtiones de anima*, quem Didueshalum neutiquam a Titleshalo diverſum exiſtimo.

Joannes Taulaugerus Anglus Monachus Ord. Bened. Wigornienſis circa A. 1448. ſcriptor commentariorum in quatuor libros Sententiarum, quos memorat Lelandus cap. 556. Baleus XI. 50. & Pitſeus pag. 640. apud quem vitioſe *Talangerus*.

Joannes Tamajus de Salazar hoc loco memorandus propter edita in Martyrologio Hiſpano varia vetera monumenta, quale eſt ex MS. Legendario Aſturicenſi ab eo prodita *vita S. Beati presbyteri* Vallis Cavæ in Aſturia Hiſpaniæ A. 1298. quæ exſtat in Actis Sanctorum Tom. 3. Febr. 19. pag. 146. 147. Recens cæteroqui Tamajus ipſe, qui A. 1662. diem obiit. Martyrologium illud in lucem editum Lugd. 1651. ad 1659. fol. ſex voluminibus, in quo opere nimium tribuiſſe commentitiis nulliuſque fidei ſcriptoribus queritur Nic. Antonius T. 1. Bibl. Hiſpanæ pag. 602. ubi etiam monet ſuppoſitum ab eo quod Madriti 1648. 4. cum notis edidit *Auli Hali* Burdigalenſis, Poetæ Toletani Carmen heroicum *de adventu D. Jacobi in Hiſpanias*. Totum conſutum ex Alvari Gomezii Talichriſtia, edita Compluti 1522. 4. quo Chriſti triumphum religionisque Chriſtianæ myſteria carmine heroico libris xxv. celebravit. id. pag. 48.

Joannes de Tambaco, ſive *Tambacho* Teutonicus Ord. Præd. SS. Theologiæ Profeſſor apud Pragenſes in Bohemia. Scripſit *Speculum patientiæ* ſive *libros XV. de conſolatione Theologiæ* qui ab eo conſummati A. 1366. (*a*) ſæpius viderunt lucem, primum ſine loco & anno deinde Pariſ. 1493. 8. Colon. 1502. Norimb. 1509. Præterea *librum de ſenſibilibus deliciis Paradiſi*, & *Sermones* memorat Trithemius c. 644. de S. E. & de ſcript. Germ. cap. 121. De aliis ejus ſcriptis ſupra in *Joanne e Cambico* pag. 172. *Regimen Eccleſiæ* una cum libris de Conſolatione MStum memorat Sanderus in Bibl. Belgica pag. 247.

Joannes Tarentinus ab A. 1421. Archiepiſcopus, & A. 1437. Cardinalis Presbyter & A. 1443. Epiſcopus Prænestinus, defunctus (*b*) A. 1449. Ejus Oratio pro Eugenio IV. habita in Synodo Baſileenſi exſtat apud Bzovium ad A. 1432. §. 51. 70. & in Conciliorum tomis ſeſſione 1. ſynodi Baſileenſis.

Joannes Tartays ſive *Tartajus* Magiſter Oxonienſis, cujus *ſummulæ Logicales* & *Quæſtiones naturales* memorantur a Baleo XII. 72. & Pitſeo pag. 883.

Joannes Taulerus ſive *Thaulerus* Germanus Ord. Præd. Conventus Argentoratenſis, defunctus Argent. A. 1361. (*c*) *Theologus illuminatus*, cujus ſcriptis lectis Lutherus noſter Epiſt. 23. faſſus eſt *ſe neque in Latina neque in Germanica lingua vidiſſe Theologiam ſalubriorem & cum Evangelio conſonantiorem*. Sed hæc

(*a*) Non 1386. ut Miræus. Vide Tob. Eckardi Codices MSS. Quedlimb. pag. 52.

(*b*) Vide Ughellum Tom. 1. Italiæ S. pag. 217. ſeq. & Tom. 9. pag. 14.

(*c*) Non ut alii Coloniæ 1355. nec A. 1379. ut Jacobus Quetif Tom. 1. de ſcriptoribus Dominicanis pag. 678. Vide epitaphium apud Jo. Schilterum ad Chronicon Kœnigshovenii pag. 1119. & in Diario Theolog. *Unſchuldige Nachrichten* A. 1714 poſt pag. 372. & A. 1715. pag. 1114. Acta Erud. 1720. pag. 449.

hæc ipſa Lutheri, Melanchthonis aliorumque noſtratium (*a*) præclara de Taulero ſententia effecit (*b*) ut Joanni Eckio aliiſque adverſariis Lutheri reprehendendus Taulerus, & ſomniatoribus ac viſionariis adſcribendus videretur. Defenſores tamen in ipſa Romana Eccleſia habuit Dionyſium Carthuſianum, Sixtum Senenſem, Ludovicum Bloſium, Poſſevinum, Labbeum, Boſſuetum, Natalem Alex. alioſque, (*c*) Laurentium Surium præcipue, Carthuſianum clariſſimum, qui pleraque ejus ſcripta ex Germanicis Latine verſa edidit Coloniæ 1548. fol. recuſa Maceratæ ſine anno in 4. curante Bonifacio a Frazzinone, Provinciali Capucinorum. Colon. 1572. 1603. 1615. 4. Pariſ. 1623. 4. hoc ordine:

Hiſtoria & enarratio vitæ ſublimis ac converſionis Jo. Tauleri, in qua narrat ſe, qui magnus Doctor & Theologus ſibi viſus eſſet, a Laico quodam monitum quam frigide concionaretur, & illius ſecutum conſilium, biennii ſpatio intra cellam ſuam aſſiduis jejuniis & precibus vacaſſe, atque in Spiritus S. ſchola eruditum tam fervidas & vivas conciones habere potuiſſe, ut ſe & auditores ſuos commoveret. (*d*)

Sermones de Dominicis & feſtis Sanctorum per annum. Prodierunt iterum ſeorſim Lugd. 1558. 8. Venet. 1556. 8.

Divinæ inſtitutiones, ut per ſpirituales exercitationes virtuteſque ad amabilem Dei unionem pertingatur. Ex variis Tauleri ſcriptis & meditationibus digeſtæ. Seorſim etiam lucem viderunt Coloniæ 1587. & Italice Serafino Razzi interprete Florent. 1568. 8. & Gallice ſæpius, præcipue Pariſ. 1665. 8. & Germanice, Medulla animæ *von der Wollkommenheit aller Zugenden*. Francof. 1672. 8. & Belgice.

Epiſtola devotionem Divinumque amorem ſpirantes.

Vaticinia de plagis & calamitatibus noſtri temporis.

Cantica ſpiritualia animæ *Deum* impendio amantis.

De novem rupibus, ſtatibus, ſive gradibus ſalutis ad proficiendum continue per veram ſui abnegationem.

Speculum lucidiſſimum & exemplar Domini noſtri Jeſu Chriſti, ſubjuncta *brevi inſtructione*.

Convivium Magiſtri Aicardi (*e*) ſive *Eckardi* jucundum & pium.

Colloquium Theologi & Mendici.

Sermo ſeu exhortatio fidelis *de præparatione ad mortem*, & *de diverſis judiciis Dei ſuper filios hominum*.

Quatuor notabiles præparationes ad felicem mortem, & quomodo tempus deperditum recuperetur.

Alia notabilis *ad felicem mortem præparatio*.

De decem cæcitatibus & quatuordecim radicibus amoris Divini, & *de triplici exercitio, gaudiiſque regni Cæleſtis*.

Separatim edita Colon. 1548. 8. eodem Surio interprete, *pia de Vita & paſſione Chriſti exercitia*, a quibus Taulerus converſionem ſuam eſt exorſus, & una cum exercitiis Nicolai Eſchii: 1607. 12. Prodiere etiam Lugd. 1572. forma minore, Argent. 1572. 12. Antvv. 1565. 8. Colon. 1625. 1706. 12. & Italice interprete Alexandro Strozzi, Epiſcopo Volaterrano, Venet. 1584. 12. &

(*a*) Vide H. Varenii apologiam Germanice editam pro Joanne Arndio pag. 80. ſeq. 68. ſeq. Ahaſveri Fritſchii Pietatem Taulerianam. Matthiæ Lauterbachii judicium de Tauleri revelationibus A. 1553. 8. Petri Glaſſeri, Dreſdæ 1583. Mich. Neandri Theologiam Bernardi & Tauleri, Witeb. 1588. Jo. Diecmanni *deutſche Schriften* parte 2. pag. 175. & Georg. Frid. Heupelii memoriam Jo. Tauleri inſtauratam Witteb. 1688. 4. §. XII.

(*b*) Adrianus Baillet in judiciis eruditorum Gallice editis Tom. 1. p. 212. *Parce que Taulere eut le malheur de plaire a Luther, & d'etre loué par ſa bouche comme un Docteur veritablement illuminé d'enhaut, Eckius & quelques autres Catholiques ont cru devoir en tirer de mauvaiſes conſequences contre les ouvrages de cet auteur. &c.*

(*c*) Vide Heupelium §. X. Bælium in Lexico, nota C. Godfridi Arnoldi hiſt. hæreſium XIV. 3. 11. pag. 394. & hiſt. Theol. Myſticæ pag. 299. ſeq.

(*d*) Adde Martini Ruari Epiſtolas Tom. 1. pag. 10. ſeq. 12. 18. 25. 43. 62.

(*e*) Hic Aichardus Saxo, junior cujus etiam Epiſtola XXV. inter Taulerianas legitur, & de quo Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 593. Godfridus Arnold hiſtor. Theolog. Myſt. pag. 305. ſeq.

& Gallice ex veteri editione, & Jacobo Talono, Oratorii Preſbytero interprete, Pariſ. 1669. 12. & Germanice *Nachfolgung des armen lebens Chriſti*. Francof. 1621. 1670. 12. 1703. 4. & Belgice.

Optandum eſſe ait Jacobus Quetif Tom. 1. pag. 679. *ut nova operum Tauleri, qualia ab ipſo Germanice prodierunt, editio cuderetur, addita e regione, ſincera verſione Latina: ſic enim quid Tauleri genuinum, quid a Surio inſertum, agnoſceretur*. Ecce tibi vero ſyllabum editionum *Germanicarum*, quas comperire potui, ac primum dialecto inferioris Saxoniæ, quas rarius obvias notavit Petrus Poiret Epiſtola de Myſticis ſcriptoribus pag. 13. *uth Hoc-düdeſcher Tungen in Saſſyſche Spracke ghervandelt*.

Halberſtadii 1523. fol. Vita & Sermones.

Dialecto Franconica & ſuperioris Saxoniæ: Lipſiæ 1498. in 4. Vita & Sermones. Auguſtæ 1508. Baſileæ 1521. 1522. fol.

Scripta omnia ad ordinem editionis Surianæ Hamb. 1621. fol. Francof. 1621. 4. 1681. 4. & cum præf. B. D. Philippi Jacobi Speneri, Norimb. 1688. 4. Francof. 1692. 4.

Erfurti & Lipſ. 1703. 4.

Scripta quædam cum Chriſtiani Hohburgii præfatione, Francof. 1644.

Italicam verſionem a Caſpare Scotto Placentino adornatam, editamque Placentiæ 1568. memorat Celſus Roſinus in Lyceo Lateranenſi pag. 367.

Editiones Operum Tauleri Amſtelodamenſes A. 1588. & 1647. fol. Godfridus Arnoldus memorat, quas non memini me videre, ut nequeam dicere Latinæ ne illæ ſint an Belgicæ.

De *Belgica* verſione Petrus Poiret in laudata Epiſtola: *Les Flamans en ont fait de meme, mais la vielle edition Flamende de Francfort de 1565. eſt alterée, de meme auſſi que celle que M. Serrarius publia a Hoorn il y a environ 40. ans, quoique d' ailleurs celle-ci contienne plus d' ouvrages de l' autheur qu' aucune des autres. La meilleure eſt celle d' Anvers 1685. il y manque pourtant ſes Inſtitutions, ſes lettres, & ſes exercices ſur la Paſſion.*

Vita Tauleri edita Germanice, Luneb. 1689. 8.

Theologiæ Germanicæ, libelli inſignis ſæpiuſque Germanice, etiam cum Lutheri noſtri præfatione, ac deinde ab aliis editi, in alias quoque linguas translati auctorem Taulerum non eſſe conſtat, atque oſtenderunt Jac. Thomaſius in ſchediaſmate hiſtorico pag. 73. & laudatus Heupelius in memoria Tauleri §. IX. Fridericus Lindenbrogius Codici ſuo adſcripſerat nomen auctoris *Eblendum* Hiſtoricum.

Joannes Temporalis. Supra *Joannes Mauburnus*.

Joannes de Teneramunda Carthuſienſis in domo Siligniaci in Sabaudia circa A. 1420. Scripſit *de notitia, amore & honore Dei. De fide Chriſtiana. De ſanctiſſ. Altaris Sacramento. De conceptione B. Virginis. De hominis natura, lapſu, reparatione lapſi & gaudio*. Vide Petrum Sutorem de vita Carthuſiana lib. 2. pag. 590. ſeq.

Joannes Teutonicus Ord. Præd. auctor *ſummæ Confeſſorum* (a) *Joanninæ* quæ laudatur ab Antonino Florentino in Chron. tit. 23. cap. XI. §. 2. Tom. 3. p. 681. eſt *Joannes Friburgenſis*, de quo ſupra pag. 76. & Oudinus Tom. 3. pag. 732. Alii duo Joannes Dominicani, dicti ambo Teutonici: unus Boſſinenſis in Hungaria Epiſcopus de quo dixi pag. 60. & alter, de quo paullo ante, Joannes de Tambaco. * Præter ſummam indicatam ab hoc ipſo authore prodiiſſe hæc lego in adnotatione MS. adjecta codici MS. ejuſdem ſummæ, quem in Bibliotheca Malateſtarum Cæſenæ offendi. Tabulam ſuper ſummam Raymundi, & ejus apparatum, Juſtificationem plurium quæſtionum

(a) Prodiit Reutlingæ 1487. & Lugd. 1518. MStam non modo ſummam hanc IV. conſtantem libris ſed & ſummam eandem abbreviatam memorat Sanderus pag. 172.

num in ipſa ſumma, & gloſſam ipſius (cujuſnam? Raymundi, an ſuam Joannis?) Libellum ſpecialem de quæſtionibus caſualibus.

Joannes Teuxburienſis a patria Teuxbery ſive Teukesbery pago ad Sabrinum fluvium in diœceſi Wigornienſi Philoſophus Anglus circa A. 1350. Scripſit de alterationibus, de raritate & denſitate, Suppoſitionum librum, & de elenchis ſophiſmatum ac de chiromantia Vide Baleum V. 86. & Pitſeum pag. 478.

Joannes Thanatenſis a Patria Cantiorum inſula Thaneta, Baleo V. 27. *Tanetos* Anglus, monachus Benedictinus & Eccleſiæ Cantuarienſis ad fanum Servatoris, præcentor, circa A. 1440. ſcripſiſſe traditur *de Officiis Cantuarienſis Eccleſiæ* & *de quorundam Sanctorum vitis*. Vide Pitſeum pag. 423. ſeq. Voſſium pag. 515.

Joannes Thaulerus, ſupra *Jo. Taulerus*.

Joannes Thoresby ſive *Thoresbejus*, Godvvino *Thursby*, *Thursbæus*, Anglus, ex Epiſcopo Menevenſi Wigornienſis Epiſcopus & Cancellarius Angliæ, denique ab A. 1352. Archiepiſcopus Eboracenſis defunctus A. 1373. Vide Roberti Gerii appendicem ad Caveum A. 1347. Scripſit Latine *proceſſum contra Monachos mendicantes*. Alia Anglice, *Paſtorale* ſive *injunctiones ad Clericos* Provinciæ Eboracenſis, in quibus Orationem Dominicam, Symbolum Apoſtolicum & Decalogum luculenter explicavit teſte H. Warthono qui MStum Codicem evolvit in Bibl. Lambethana, pag. 430. ad Uſſerium de Scripturis ſacriſque vernaculis. *Pro docendis Laicis* ſcriptum, quod a priore diverſum memorat Baleus VI. 75. (Pitſeus p. 513. *doctrinæ Chriſtianæ Catechiſmum* appellat) Godvvinus de præſulibus Angliæ parte 2. pag. 54. MStum ſe habere referens, *de vulgi inſtitutione*, ait etiam in illo Dominicam Orationem, Decalogum & articulos Fidei exponi.

Joannes Thorpe ſive, *Torpe* Anglus, Carmelita Norvvicenſis defunctus A. 1440. Ejus ſcripta: *Lectura in Apocalypſin*, *Conſequentiarum regulæ*, *Sophiſmatum labyrinthi*. Vide Baleum VII. 100. Nec plura Pitſeus pag. 627. ſeq.

Joannes de Thuroz, infra *Jo. Turocius*.

Joannes Tiberinus ſive *Tiburtinus*, ſupra *Joannes Matthias* pag. 103.

Joannes Tilberius ſeu *Tilleberienſis* Anglus, Theologus & Concionator Oxonienſis circa Annum 1190. a Pitſeo pag. 258. præter *Conciones* traditur ſcripſiſſe *Hiſtoriam gentis Anglorum*. De *Gervaſio* Tilberienſi, Hiſtorico dixi ſupra Tom. 3. pag. 54.

Joannes Tilloneus, Baleo *Tylney*, Pitſeo *Tilnæus* Anglus Carmelita Nordvolcienſis circa A. 1430. Scripſit *in Apocalypſin*, *Compendium Sententiarum*, *Lecturas Scholaſticas & Conciones XLIV.* Vide Lelandum cap. 540. Baleum VII. 89. Pitſeum pag. 620.

Joannes Tinmouthenſis, ſive *Tinnemuthenſis*, Anglus Monachus ad S. Albanum Ord. Bened. circa A. 1360. Scripſit *Hiſtoriam auream*, tribus grandibus Voluminibus MS. Londini in Bibl. Lambethana, & *Sanctilogium Britanniæ*, MS. cum ſupplemento in Bibl. Collegii Corporis Chriſti apud Cantabrigienſes & in Cottoniana. Proniorem ad fabulas notavit Gvil. Nicholſonus in Bibl. ſcriptorum Angliæ pag. 98. Ex eo ut multa alia ita *Vitam S. Paterni*, Venetenſis in Britannia Armorica circa A. 560. Epiſcopi deſumſit in Legenda ſua Jo. Capgravius, & ex Capgravio Henſchenius additis notis, in Actis Sanctor. Tom. 2. April. 15. pag. 379. 382. *S. Bregvvini* Archiepiſcopi Cantuarienſis A. 762. defuncti vitam in eodem Sanctilogio reperit, atque ex Eadmero decerptam notat H. Warthonus præf. ad Tom. 2. Angliæ S. p. x. & xiv. Ea ipſa eſt quam fatetur ſe conjectura incerta ductum T. 2. pag. 75. 77. ſub *Osberni* nomine vulgaviſſe.

Joannes Tipetotus, Anglus nobilis, ſub Eduardo IV. cujus partibus viſus adverſari, ſecuri percuſſus A. 1471. In

ejus

Digitized by Google

eius laudibus multus eſt Lelandus cap. 586. præcipue eloquentiam ejus prædicans quam in *Oratione ad Pium II.* Papam demonſtravit. Alias quoque ejus *Orationes ad Purpuratos Patres* & *ad Patavienſes* Baleus VIII. 46. memorat, ſicut *Epiſtolas* quoque, & Anglice ab eo verſa Ciceronis Catonem ac Lælium nec non Publii Cornelii & Caji Flaminii Orationes de vera Nobilitate. Eadem narrat Pitſeus pag. 664.

Joannes Tiſſinghtonus, Lelando c. 455. *Tiſſendunus*, Anglus, Ord. Minor. Theologus Oxon. defunctus An. 1395. Scripſit *contra confeſſionem Wiclefi*, *ſcutum pro Euchariſtiæ defenſione* & *pro Confeſſione auriculari*, *de Sacramentis*, *certamina ſcholaſtica*. Vide Baleum VII. 13. Pitſeum pag. 560. Bzovium ad A. 1415. n. 58. pag. 489.

Joannes Titleshalus, Lelando cap. 393. *Titeleſaulus*, ſupra pag. 152. Taceſphalus.

Joannes Tompſon ſive *Tomſonus*, Lelando *Thomaſonus* idem quem ex Trithemio ſupra pag. 62. *Joannem Campſenum* appellavi, Anglus, Carmelita circa A. 1340. ſcripſit præter *Sermones* ad Clerum, de tempore, de Sanctis & Quadrageſimale, teſte Lelando cap. 465. *Moralia S. Scripturæ*, Commentarios *in Eccleſiaſticum* & *in Evangelium Joannis*. *In IV. libros Sententiarum*. *In Mythologias Fulgentii* (ex Joanne Riedevallo de quo ſupra p. 125.) His Baleus VI. 66. adjungit: Ex Nic. Trivetho de transformatis, ſive *in transformationes Ovidii*. *De mirabilibus Mundi*. *Abbreviationes Doctorum*. Eadem Pitſeus pag. 526.

Joannes Torpe, ſupra pag. 152. *Thorpe*.

Joannes Tortellius Aretinus, Caroli Aretini (de quo ſupra Tom. 1. pag. 352.) non frater (*a*) ſed conterraneus, litterarum Græcarum addiſcendarum cauſa profectus in Græciam, hinc Archipresbyter Aretinus, poſtea cum A. 1445. Romam ſe contuliſſet, in aula Eugenii IV. primum, deinde apud Nicolaum V. gratioſus, diem obiit Anno 1466. Huic Tortellio ſex libros elegantiarum & librum de reciprocatione *ſui* & *ſuus* dicavit Laurentius Valla: ipſe ſcripſit Commentarios Grammaticos *de poteſtate literarum & de orthographia dictionum e Græcis tractarum*, editos Rom. 1471. Vincentiæ 1479. Venetiis 1495. Non aliud Tortelli opus eſſe *Lexicon*, quod ab Hieronymo Magio II. 14. Miſcellan. Tom. 2. theſauri Critici Gruteriani pag. 1339. memoratur, ac contra Galeotum Marcium defenditur, bene monuit Bælium Bernardus Moneta: pars enim poſterior prolixiorque operis, ordine alphabetico digeſta vocum origines & orthographiam explicat, ſicuti prior ac brevior diſputat de literarum inventione, numero, figura, pronunciatione & compoſitione. *Vita S. Athanaſii* præfixa legitur opuſculis Athanaſianis editis Pariſ. 1520. apud Jo. Parvum: & in vitis Sanctorum Aloyſii Lipomanni tomo III. atque in hagiologio Georgii Wicelii, Mogunt. 1541. fol. *Vitam Zenobii* Epiſcopi Florentini ſcriptam circa A. 1438. edidit Surius 25. Maji, in Actis Sanctorum illa omiſſa eſt, quæ ſi placet vide Tom. VI. Maji pag. 57. Verſio *Appiani* Hiſtorici quam laudant Bergomenſis in Chron. ad A. 1449. Trithemius c. 751. & Jo. Matthæus Toſcanus in peplo Italiæ lib. 1. cap. 12. lucem nunquam vidit, uti nec *liber de Medicina & Medicis* ad Simonem Romanum Medicum, de quo Diarium eruditorum Italiæ Tom. XI. pag. 312. neque *Epiſtolæ* memoratæ eidem Trithemio, nec *Dialectica*. * In MS. codice Laurentiano num. XXVI. apud p. Montfaucon Biblioth. MSS. pag. 282. extat: Joannis Chryſoſtomi homilia in Pſ. *Miſerere mei Deus*, interprete Joan. Tortello Aretino ad excellentiſſ. virum Coſmam Medicem.

An libri de Orthographia editio prior Ro-

(*a*) Vide Bælii Lex. in *Aretin*, & Diarium eruditor. Italiæ T. XI. pag. 305. ubi Voſſii & Tomaſini error notatur.

Romæ an. 1471. adornata ſit, ignoro; mihi ſane olim obvia fuit Cæſenæ in Bibliotheca Malateſtarum editio ejus operis Veneta in membrana excuſa anno eodem 1471. per Nicolaum Jenſon.

Joannes Treviſa Cornubienſis Anglus circa A. 1342. Sacerdos & vicarius, apud Dominum ſuum Thomam de Barkeley gratioſus circa A. 1399. neſcio an multa Latine ſcripſerit, certe aliqua, longe plura autem ex Latino vertit in linguam Anglicanam, ut *Polychronicon* Ranulphi *Higdeni*, quod uſque ad A. 1397. continuavit, adjuncto etiam de translatione illa Dialogo. Tum Anglice vertit *ſacra Biblia* Veteris & Novi Teſt. abſolvitque illam interpretationem Anno 1357. Vide de illa Jacobi Longi Bibl. Bibliothecam ſacram pag. 315. edit. Lipſ. Vertit præterea *Bartholomæum Anglicum* (de quo ſupra Tom. 1. pag. 144.) *de proprietatibus rerum*. Cætera ipſius ſcripta a Baleo VII. 18. & Pitſeo pag. 567. memorata ſunt: Geſta Regis Arthuri. Deſcriptio Britanniæ, Hiberniæ deſcriptio & de memorabilibus temporum.

Joannes Triclous, patria lingua *de Trikelove*, Anglus, cujus *Chronica de rebus anglicis* memorat Pitſeus pag. 883. *Annales Eduardi II.* innuens, quos cum Henrici Blancfordi Chronico edendos jam A. 1729. in ſe ſuſcepit V. C. Thomas Hearne. Præfuit Eduardus II. Rex ab A. 1308. ad 1326.

Non indictus mihi inter tot Joannes prætereundus eſt *Joannes Trithemius*, cui mecum tam multa debent & debebunt, quotquot Hiſtoriam litterariam poſt eum tractare vel aggredientur vel aggreſſi ſunt. Ille nobis Geſnerum dedit, cujus Bibliothecæ, liber Trithemii de Scriptoribus Eccleſiaſticis totus inſertus, primas lineas duxiſſe merito eſt exiſtimandus. Ejus Viri tot ſunt etiam in Hiſtoriam Civilem & Eccleſiaſticam, Germaniæ præſertim noſtræ merita, ut grati hoc eum animi officium præſtare velim libenter, ſcriptorumque ejus notitiam plenius atque accuratius tradere. Nomen ei a villa *Trittenheim*, Trevirenſis diœceſis ad Moſellam fluvium, in qua, patre Joanne de Monte (Eidenberg ſive Heidenberg) natus fuit A. 1462. Cal. Febr. Inde Monachus Ord. Bened. & mox A. 1483. Abbas S. Martini Spanhemenſis, diœceſis Moguntinæ, denique poſtremis decem annis Abbas S. Jacobi apud Herbipolim diem obiit An. 1516. De vita & actis ejus, Chronicon Spanhemenſe ad A. 1483. p. 394. & ad annos ſequentes XXIII. Vir eximiæ ſtaturæ & valde humanus dicitur a Melchiore Adami in vita Conr. Pellicani. in ſcrutandis priſcis ſcriptoribus diligentiſſimum merito vocat Labbeus Tom. 1. de S. E. pag. 223. Iconem ejus deſcriptam ære, & elogium exhibet Laurentius Craſſus Tom. 2. pag. 18. ne referam quæ in ejus laudem congeſſere Bzovius ad A. 1483. n. 22. Arnoldus Wion Tom. 2. ligni Vitæ pag. 784. Thomas Pope Blount in Cenſura ſcriptorum pag. 503. Hieron. Ghilinus Tom. 1. theatri virorum eruditor. pag. 91. Henricus Warthonus ad Caveum de S. E. aliique. A Magiæ crimine, quod ei Bovillus, Wierus, Bodinus & Adam Tannerus impingere ſunt viſi, facile eum defendunt quæ Gabriel Naudæus in apologia pro viris doctis Magiæ accuſatis monuit, & quæ ipſe pro ſe in *nepiacho* pag. 1820. & in *vindicatione adverſus Car. Bovillum*, in anthologia Epiſtolica clariſſimi Viri Jo. Chriſtophori Coleri pag. 41. ſeq. Lipſiæ 1725. 8. Circa antiquiora tempora ſane honor apud Trithemium quoque pro captu *illius* ætatis non raro eſt fabulis, unde acrior cenſura C. S. Schurzfleiſchii Epiſt. 95. & 212. *Uno omnes calopodio calceare*, hoc eſt iiſdem æquare laudibus quos laudat, video moneri in eponymologico critico Tobiæ Magiri, poteratque addi ſemper laudare Trithemium libenter, & commendare ſtudium ſcriptorum quos refert: id quod longe mihi videtur æquius & præſtare ignavo ingratoque ſilentio, vel acerbis & inhumanis indigniſque

que

que aliorum cenſuris atque invectivis in eos qui pro virili ſua conati ſunt aliquid conferre in communes uſus lectorum, & prodeſſe aliis ſine cujuſquam injuria. Corrumpendo nomine, quoties de Britannis ſcriptoribus mentionem facit, toties fere peccare arguitur a Lelando cap. 340. quo Viro neſcio an quiſquam frequentior eſt in transformandis locorum hominumque nominibus An. 1505. ad Joannem Nutium lib. 1. Epiſt. 32. Trithemius: *Amplius quam duo millia voluminum* (cum vix XLVI. reperiſſet) Latinorum, Græcorum, Hebraicorum; Vide Chronicon Spanhemenſe pag. 395. 416. *non vulgarium nec impreſſorum tantum, ſed rariſſimorum, ut ſcis & manifeſtum eſt, atque ſcriptorum calamo cum maxima diligentia & graviſſimis impenſis in Bibliothecam Spanhemenſem comportavi, quibus legendis & ſtudioſiſſime per annos ferme XXIII. revolvendis, quid profecerim, hoc tempus expoſtulat declarandum*. Adde quæ in nepiacho pag. 1828.

Scriptorum Trithemii elenchus datus eſt a multis, ut a Geſnero ejuſque continuatoribus & a Poſſevino qui & *Joannis Duraclusii* & Arnoldi Wion catalogos adjunxit: nec indiligenter a Labbeo & ab H. Warthono ad Caveum. Cum autem Trithemius ipſe eorum catalogum texuerit in libro de ſcriptoribus Eccleſiaſticis capite ultimo, & in Catalogo ſcriptorum illuſtrium Germaniæ cap. 304. nec non in libro quarto de illuſtribus Benedictinis: ampliorem etiam ad calcem Annalium Hirſaugienſium A. 1698. in lucem productorum e Bibl. Sangallenſi, Tom. 2. pag. 692. ſeq. & in Epiſtola ad Rogerium Sicambrium ſcripta A. 1507. lib. 2. Epiſt. 51. ac denique in *nepiacho* (*a*) ſive libello de ſtudiis & ſcriptis ſuis a pueritia repetitis, quem edidit V. C. Joannes Georgius Eccardus Tom. 2. Corporis ſcriptorum medii ævi pag. 1825. 1844. Ex his, quemadmodum ex collatis editionibus pleriſque ipſis operum Trithemii, ecce hic mihi prodiit Syllabus, editorum primum, deinde etiam ineditorum.

EDITA.

Opera hiſtorica *Marquardo Frehero* curante, Francof. 1601. fol.

Prima Parte continentur.

Chronologia Myſtica de ſecundeis, ſive Intelligentiis orbes poſt Deum moventibus, ad Maximilianum, Romanorum Imp. Aug. prodierat An. 1545. & Colon. 1565. 8. & cum libris Polygraphiæ Argentor. 1600. 8.

Compendium, ſive, *Breviarium primi Voluminis Chronicorum de Origine gentis & Regum Francorum per annos* 1189. *a Marcomiro uſque ad Pipinum Regem*, ad Laurentium Epiſcop. Wirtzpurgenſem, Orientalis Franciæ Ducem. Verum ut recte Labbeus, hæc ferme omnia falſa, & ex mendacibus nugis Scriptorum nullius bonæ frugis collecta. Vide ſupra in *Hunibaldo* Tom. 3. pag. 307. ubi de editione Simonis Schardii, nec non infra in *Waſtaldo*. Prodierat primum Mogunt. 1515. fol. adde Jac. Longi Bibl. hiſtoricorum Galliæ num. 6448.

De origine gentis Francorum. ex ὑποβολιμαίῳ *Hunibaldo* decerptum: in quo etiam Præſulum Wirtzburgenſium enumeratio prodierat Pariſ. apud Wechel. 1539. fol. atque iterum exſtat in Jo. Petr. Ludevvig ſcriptoribus Wirtzburgenſibus p. 1011. 1046. Halæ Sax. 1713. fol. Vide Hubneri noſtri Bibliothecam hiſtoricam Hamburgenſem Tom. 2. pag. 301.

Chronicon ſucceſſionis Ducum Bavariæ & Comitum Palatinorum, uſque ad A. 1475. ad Philippum Palatinum Comitem, Principem Electorem. Lucem viderat Francofurti 1544. 1549. 4. Exſtat etiam Germanica verſio Philippi Erneſti Vœgelini Frf. 1616. 4.

De luminaribus Germaniæ, ſive *Catalogus illuſtrium virorum Germaniam ſuis ingeniis & lucubrationibus omnifariam exornantium*, ad Jacobum Wimphelingum

(*a*) Diverſus ne ille ab itinerario Vitæ ſuæ, quod duobus libris ſcriptum a Trithemio, Labbeus notat in Bibl. Bibliothecarum?

Sleſtadium Theologum, cum ejuſdem proſtheſi, ſive additamento, ex edit. Mogunt. 1495.

Catalogus Scriptorum Eccleſiaſticorum, ad Jo. Dalbergium, Epiſcop. Wormatienſem, A. 1494. ſcriptus, eodemque excuſus Moguntiæ 4. apud Petrum Fridbertum Baſil. 1494. fol. deinde Pariſiis anno 1512. 4. apud Bertoldum Reubolt & Jo. Paruum, cum quibuſdam Scriptoribus ad calcem editis ab Anonymo, ac poſtea cum acceſſione longe uberiori ſtudio (*a*) *Balthaſaris Werlini* Dominicani Colmarienſis, annis 1531. 4. & 1546. 4. Coloniæ ex officina Petri Quentel. Ad editionem A. 1531. notæ Latini Latinii in ejus Bibl. ſacro profana pag. 77. 82. Quæ vero in poſteriore illa Colonienſi editione textui inſerta ſunt, facile diſcernuntur appoſito † ſigno. De Joannis Buſæi editione Moguntinenſi 1602. & 1606. cum appendice, mentio in Bibl. Jeſuitica. Atque, ut Labbeo obſervatum, *Freherus* in collectione ſua videtur ſequutus duntaxat editionem Pariſienſem, non autem Colonienſem vel Buſæi: Freherianam ſecutus ego in Bibl. Eccleſiaſtica, Hamb. 1718. fol. additis capitum numeris & notulis quibuſdam adſperſis. De autographo Trithemii, quod venit ad illuſtrem *Boineburgium*, ac deinde in Bibl. Erfurtenſem, vide Frid. Jac. Beyſchlagii ſyllogen pag. 917. De *Geſneri* Bibl. cui hic Catalogus totus inſertus eſt, jam ſupra dicere me memini.

In ſecunda Parte continentur:

Chronicon Cœnobii Hirſaugienſis, *diœceſis Spirenſis*, ab anno Chriſti Domini 830. uſque ad annum 1370. emendatum & auctum collatione M. S. archetypi ipſius auctoris, poſt edit. Baſil. 1559. fol. Illos vero Annales poſtea copioſe auxit Trithemius anno 1514. ex quibus non modo hiſtoriam belli Bavarici a Ruperto Philippi Palatini F. cum Alberto IV. Bavariæ Duce An. 1504. geſti Freherus publicavit Tom. 3. ſcriptorum rerum Germanicar. pag. 97. (113.) & *vitam Friderici Comitis Palatini*, Victorioſi dicti, uſque ad A. 1477. quo obiit. Francof. 1602. 4. ſed typis Monaſterii S. Galli A. 1690. fol. etiam Annales prodiere integri, ſecundo tomo ab A. 830. producti uſque ad A. 1513. hoc titulo: *Annalium Hirſaugienſium tomi II. complectentes hiſtoriam Franciæ & Germaniæ*, *Geſta Imperatorum*, *Regum*, *Principum*, *Epiſcoporum*, *Abbatum & illuſtrium virorum*. Vide Jo. Georg. Schelhornii amœnitates literar. Tom. 7. pag. 123. ſeq. Acta Erud. Tom. 2. ſupplementi pag. 83. ſeq. & B. Jo. Hubneri noſtri Bibliothecam Hiſt. Hamb. Tom. 2. pag. 308. ſeq.

Chronicon Monaſterii Spanheimenſis S. Martino Epiſcopo conſecrati in diœceſi Moguntina, ab anno Chriſti 1124. uſque ad A. 1511. a Frehero primum e tenebris erutum, & in lucem editum, cum neſcio cujus continuatione ad A. 1526.

Epiſtolæ Trithemii familiares, (*b*) ab exceſſu ejus de Spanheimenſi Monaſterio, ad Principes, Claroſque Viros ſcriptæ, atque hiſtoriis ejus ævi refertæ. Liber primus Epiſtolas continet 79. ſecundus tantum 61. Prodierant Haganoæ 1536. 4. Epiſtolam ad Petrum, Abbatem Monaſterii Amorbach, quæ in his deſideratur, edidit Lambecius T. 3. p. 342. Longe plures non modo ſcripſerat Trithemius ſed etiam collegerat, qui ipſe Epiſtolarum in Spamheim ſcriptarum libros IV. & in Abbatia Herbipolenſi libros VI. memorat Tom. 2. Chron. Hirſaug. pag. 693.

Opuſcula Pia ejuſdem Trithemii.

Joannes Buſæus Belga Soc. Jeſu Theologus, ſpiritualia Trithemii opera, quotquot reperiri potuerunt, uno incluſit volumine anno 1604. Moguntiæ fol. apud Joannem Albinum, hoc ordine:

Chronicon Monaſterii S. Jacobi Majoris in ſuburbio Herbipolitano, ex codice manu ipſius Trithemii A. 1509. exarato,

(*a*) Vide Jacob. Echardum Tom. 2. pag. 126. lice edieas Tom. 4. pag. 131. ſeq.

(*b*) Vide Rich. Simonis Epiſtolas ſelectas Gal-

to, & per alium ad A. 1585. continuato, tunc primum editum, & poſtea in Joannis Petri Ludevvig ſcriptoribus Wirtzburgenſibus recuſum pag. 993. 1004.

De Viris Illuſtribus Ordinis ſancti Benedicti libri quatuor. Prodierant Coloniæ impreſſi in quarto apud Gervinum Calevium anno 1575. cum Regula S. Benedicti atque in eam expoſitionibus Joannis de Turrecremata, & Smaragdi Abbatis: Regulaque SS. Auguſtini & Franciſci.

Commentariorum in Regulam S. Benedicti liber. I. Valencenis 1607. nam II. & III. deſideratur.

Sermonum, vel Exhortationum ad Monachos libri duo. Argent. 1486. fol. & apud Jo. Knoblouch 1516. fol. Vide Jo. Georgii Schelhornii amœnitates literar. Tom. 7. pag. 282. ſeq. Antvverp. 1574. 8. Mediolan. 1644. 4. Habebat Labbeus præ manibus excuſos eoſdem in quarto Florentiæ anno 1577. in Officina Georgii Mareſcotti cum libro Penthico. Belgice MSS. An. 1559. exſtant inter Codices Iſ. Voſſii in Bibl. Leidenſi.

De triplici regione Clauſtralium libri III. de Monachis incipientibus, proficientibus & perfectis.

Modus & forma quotidiani ſpiritualis exercitii Monachorum.

Compendium ſpiritualis exercitii.

De Religioſorum ſive clauſtralium tentationibus libri duo, ad inſtantiam Damii Curtenſii *Agrippanis, tunc, ſervitoris ſui*.

De vitio proprietatis Monachorum, liber unus, ex veteri edit. 8.

De laude Scriptorum manualium, ad Gerlacum, Abbatem Tuitienſem.

De vitæ Sacerdotalis inſtitutione.

De vanitate & miſeria ac brevitate humanæ vitæ.

Liber Penthicus, ſeu lugubris, de ſtatu & ruina Ordinis S. Benedicti, ad Blaſium Hirſaugienſem. Florent. 1577. 4. cum ſermonibus, de quibus ſupra.

Orationes in annuo Abbatum Burſfeldenſis Congregationis conventu habitæ.

Epiſtolarum ad familiares liber unus.

De viſitatione Monachorum, liber unus.

Modus & forma celebrandi Capitulum Provinciale in Provincia Moguntina.

Conſtitutiones Provincialium Capitulorum per provinciam Moguntinam, & diœceſim Bambergenſem celebratorum.

De miraculis B. Mariæ Virginis in Eccleſia nova prope Dittelbach, Franciæ Orientalis oppidum factis libri duo.

De miraculis in Urticeto juxta Heilbrunnam Wirtzburgenſis diœceſis oppidum, ad invocationem Beatiſſ. Virg. Mariæ factis libri tres.

In Paralipomenis anno 1605. in eadem urbe Moguntina excuſis in octavo ſtudio ejuſdem *Joannis Buſæi*, recuſiſque Colon. 1624. 8.

Poſt Petri Bleſenſis quædam opuſcula, & ante Hincmari Epiſtolas duas, ejuſdem Joannis Trithemii repræſentantur:

I. Antipalus maleficiorum, quatuor libris comprehenſus, ad Joachimum Marchionem Brandenburg. ex edit. Ingolſtad. 1555. 4.

II. *Curioſitas Regia* ſive *Liber octo Quæſtionum*, quas illi diſſolvendas propoſuit Maximilianus I. Cæſar A. 1508. Prodierat Oppenheimi 1515. 4. Frf. 1610. 8. Duaci 1621. 4. 1. *de Fide & intellectu*. 2. *de Fide neceſſaria ad Salutem*. 3. *de miraculis infidelium*. 4. *de Scriptura ſacra*. 5. *de reprobis ac maleficis, ubi de variis Dæmonum generibus*. 7. *de permiſſione Divina* & 8. *de providentia Dei*. Ex his quæſtio quinta & ſexta recuſæ etiam Ingolſtad. 1616. 4. cum Vindiciis Steganographiæ de quibus infra. *De Providentia Dei*, ſeparatim Altdorf 1611. 8. *De reprobis & maleficis* in Malleo maleficarum &c.

III. *De laudibus Ordinis Fratrum Carmelitarum, ſive de ortu ejus atque progreſſu liber primus*, ſecundus enim Catalogum Virorum Illuſtrium ejuſdem Ordinis repræſentat. Lucem viderat uterque Florentiæ 1593. 4. cum Petri Lucii notis: & ſine illis inter Jo. Baptiſtæ Mantuani Opp. Tom. IV. pag. 250.

250. ſeq. Antverp. 1570. 8. Primus liber exſtat etiam editus Colon. 1614. 8. & in Alegrii Paradiſo Carmelitici decoris pag. 657. Prodiere etiam Lugd. 1639. Colon. 1643. 8. cum Auberti Miræi & Joannis Carthagenæ ſcriptis ejuſdem argumenti.

IV. *De laudibus S. Annæ, Matris B. Mariæ Virginis*, liber diviſus in capita XVI. ad Rumoldum Laupach, Priorem Carmelitarum Francofortenſium, cum *Jodoci Beiſſelii*, Patricii Aquenſis *Roſario de S. Anna*, & variorum Auctorum Carminibus de ejuſdem S. Annæ laudibus ex edit. Lipſienſi apud Melchiorem Lotterum 1494. 4. & addita *Legenda S. Annæ* 1512. 4.

V. *Curſus* ſeptem *Horarum* Canonicarum *Officiique Divini*, *pro feſto S. Annæ, & S. Joachim*. Deinde variæ Orationes & Sequentiæ in honorem Chriſti & Sanctorum, Hildegardis, Ruperti Ducis Bingionum &c.

VI. *Catalogus Græcorum Codicum in Bibliotheca Trithemiana Spanheimenſi*.

Præter enumerata opera a Frehero ac Buſæo edita, extant ejuſdem quoque Trithemii lucubrationes aliæ typis commiſſæ.

Vita S. Rabani Mauri libris III. ad Albertum Archiep. Moguntinum, cum Bollandi notis in Actis Sanctor. Tom. 1. Febr. 4. pag. 522. 538.

Vitam S. Maximini Archiepiſcopi Trevirenſis, quam memorant Labbeus & Warthonus legi apud Laur. Surium 16. Novembr. non reperio. Exſtat vero *Vita S. Maximi* Moguntini Epiſcopi apud eundem Surium 18. Nov. De Maximino illo, infra, *Lupus*.

Polygraphiæ libri ſex, ad Maximilianum Cæſarem, cum clave ſive enucleatorio, in quibus plures ſcribendi modos aperit, & libro ſexto alphabeta Francorum veterum, Germanorum, Normannorum &c. excuſi ſunt in parvo folio An. 1518. a Joanne Haſelbergo de Aia (*a*) diœceſis Conſtantienſis, qui etiam excudit Clavem expoſitionis ejuſdem Polygraphiæ. Vide Geſneri Bibl. pag. 459. Cum Adolphi a Glauburg explicationibus. Colon. 1564. 1571. 8. Deinde cum libello *de ſeptem Secundeis ſive Intelligentiis, Spiritibus Orbes poſt Deum moventibus* ad Maximilianum, cum præfat. Georgii Pfluegeri, Germani. Argentorat. 1600. 8. Libellus iſte prodierat An. 1545. & Colon. 1567. 8. atque inter opera a Frehero edita in tomi primi ſtatim limine: & Germanice Norimb. 1522. 4.

Steganographia, ſive de ratione occulte ſcribendi: in gratiam Joachimi Electoris Brandenburgici. Adverſus illam & pro illa multi hactenus ſcripſerunt, aliis Magiæ prohibitæ nomine damnantibus & flammæ addicentibus, Vide laudati Schelhornii amœnitates Tom. 7. pag. 125. & F. I. Beyſchlagii ſyllogen p. 915. aliis benignius interpretantibus, & ab omni labe mala purgantibus. Non univerſi octo ſed *tres libri* tantum cum *clave* per Trithemium addita, & Philippo Bavariæ Duci inſcripta lucem viderunt Francof. 1606. 4. Darmſtad. 1621. 4. *Sigiſmundi* Abbatis Monaſterii *Seon* in Bavaria, Trithemius ſui ipſius vindex. Ingolſtad. 1616. 4. *Jo. Caramuelis a Lobkovvitz* vindiciæ, Colon. 1635. 4. *Guſtavi Soleni* ſive Sereniſſimi Brunſvicenſium Ducis *Auguſti* enodatio, Luneburg. 1624. fol. *Gaſparis Schotti* ſchola ſteganographica Norimb. 1666. 4. *Wolfg. Erneſti Heidel*, Wormatienſi Steganographia Trithemii vindicata, reſerata & illuſtrata. Mogunt. 1646. 4. &c.

Veterum ſophorum ſigilla & imaginationes Magicæ e Trithemii MSto erutæ 1612. 8.

Philoſophia Naturalis de Geomantia, Argent. 1509. 8.

Tractatus Chymicus, 1611. 8. tomo quarto theatri Chymici & 1595. 8. cum Georgii Riplæi axiomatibus Philoſoph. &c. Idem liber XVIII. conſtans capitibus Germanice inter libros Iſ. Voſſii MS. in Bibl. Leidenſi.

Liber *de veneficis*, Germanice Ingolſtad. 1555. 4. Vide ſupra p. 157.

(*a*) de Angia.

Ine-

Inedita Trithemii quæ ipſe commemorat, hæc ſunt:

Summa de vitiis & virtutibus ex dictis Sanctorum Patrum, libris II.

Statuta annalia Capituli, & *de modo celebrandi annale Capitulum*.

De computo Eccleſiaſtico.

Libri poſteriores commentariorum in Regulam S. Benedicti.

Poſteriores libri Steganographiæ, & aliud quod ipſe vocat opus mirabile & laborioſum γλωττολογία ſive *Linguæ ſertilitas*, cujus adminiculo homo Latinæ Linguæ penitus ignarus, modo litteras formare ſciat, in una hora cum Deo & bona conſcientia diſcet unum occultum modum quo Latine congrue & ornate poterit ſcribere, quicquid voluerit, in quocuuque negotio Mundi. Hoc, inquit, *opus adhuc nulli communicavi, niſi Maximiliano Regi, Eurypono*, & *adelpho* ſive fratri Jacobo Trithemio.

De certis quæſtionibus Græcis in Evangelio Joannis, vitio ſcriptorum depravatis ad Udalricum Kreidvvyſs de Eslingen, D. Theol. & Canonicum majoris Eccleſiæ Colonienſis. Incip. *Crebris amicorum precibus pulſor*.

De quibuſdam Pſalterii dubiis, *ad eundem*.

Liber quæſtionum ſolutarum, ad Rutgerum Sicambrum.

De inſtitutione Virginitatis. *De continentia viduali*. *De inſtitutione vitæ conjugalis*.

De Crucibus quæ in lineis veſtibus hominum noſtro apparuerunt tempore in diverſis locis, ad Bertoldum Archiepiſcopum Moguntinum.

De miſeria Prælatorum Clauſtralium ad Macarium Abbatem Limburgenſem.

Orationes in Capitulis Ordinis Provincialibus & annalibus, aliiſque in locis recitatæ, inter quas una prolixior in Reinartzbon habita *de duodecim excidiis ſanctæ Religionis*.

Laudes quorundam Sanctorum.

De laudibus divi Joſeph, liber in XX. diſtinctus capitula, ad Chriſtoph. Frid. de Reddvviz, Bambergenſis Eccleſiæ Canonicum, & *Orationes ſupplicatoriæ tres*, *Officium Miſſæ* & *Sequentia* in eundem.

Contra Simoniam, *& peculium quarundam Monialium*, ad Burckardum de Horneck, Medicinæ Doctorem.

Vita S. Irminæ Virginis, Dagoberti Regis filiæ, primæ Abbatiſſæ in Horreo Trevirenſi.

Laudes S. Andreæ Apoſtoli, *S. Benedicti Abbatis*, *vitæ Monaſticæ*, *veræ patientiæ*.

Laudes & utilitates ſtudii & lectionis Scripturæ S.

Monologion hominis devoti ad animam ſuam.

Naturalium quæſtionum ad Joachimum Marchionem Brandenburgenſem *libri XX.*

Itinerarium vitæ ſuæ ad Jacobum Trithemium fratrem ſuum, libris II.

Epiſtolæ longe plures editis.

Officium Miſſæ *de compaſſione B. Mariæ Virginis*.

De Angelo proprio, Miſſa & Roſarium. Similiter *de S. Martha*, *de S. Maria Magdalena*, *de S. Petro* Apoſtolo, *de B. Virgine*, *de S. Joanne* Evangeliſta & *de S. Andrea* Apoſtolo.

Exercitium totius Vitæ, *Actionis & Paſſionis Domini noſtri Jeſu Chriſti*, per modum Orationis & gratiarum actionis. * In Catalogo operum Germani hujus doctiſſimi amiſit Fabricius *Tranſlationem* ab ipſo adornatam Theologiæ myſticæ S. Dionyſii, cujus Trithemius ipſe meminit in epiſt. ad Matthæum Hibernum lib. 1. epiſt. 14. edit. Freher.

Libri πειθικῶν inſcripti editionem Moguntinam ipſe in eadem epiſtola data anno 1507. commemorat; in epiſt. 51. lib. 2. epiſtolarum. Librum de laudibus Ordinis Carmelitarum prodiiſſe primum Moguntiæ ex eodem Trithemio ibidem intelligimus. Ibi pariter libellum de laudibus S. Annæ, quem Roſarium appel-

pellat, diviſiſſe ſe ait in articulos quinquaginta.

Denique inter ſcriptas a ſe elucubrationes confert *Roſaria* multa de diverſis SS. Patribus Petro, Paulo, Maria Magdalena & aliis.

Quem librum titulo *Naturalium quæſtionum* Fabricius hic adnotavit, hunc credo a Trithemio ibidem deſignatum ſub epigraphe *Panalethias;* eundemque in libros tantum XIV. (non XX. ut hic Fabricius) diſtinctum affirmat.

In Regulam S. Benedicti non tres, ſed geminos tantum libros dediſſe ſeſe, idem Trithemius tum in eadem epiſtola, cum in Nepiacho teſtatur. Hoc vero opus mancum eſſe duobus libris ipſe Trithemius in Nepiacho addit.

Vitæ S. Maximi præfixit Trithemius epiſtolam ad Albertum e Marchionibus Brandeburgenſibus Archiepiſcopum Moguntinum, & S. R. E. Cardinalem, cujus epiſtolæ fragmenta quædam retulit Surius in præfatione ſua ad vitam S. Maximi ad diem 18. Novembris; integram vero dat Latomus in Catalogo Archiepiſcoporum Moguntinor. quod opus legitur in Menken. Rer. German. tom. III. pag. 439.

Inter opera inedita viri hujus docti accenſenda eſt etiam collatio *de Republica Eccleſiæ & Monachorum ordinis D. Benedicti habita Coloniæ Idib. Septembris* 1493. quam ex MS. Codice Abbatiæ Marchianenſis indicant PP. Martene & Durand in Itiner. Literar. II. pag. 98. Additur ibi & libellus *de cura paſtorali* ejuſdem Authoris.

Joannes Tucherius Norimbergenſis a Voſſio pag. 569. inter hiſtoricos Latinos memoratur quoniam ejus *iter Hieroſolymitanum atque Ægyptium*, quod deſcripſit A. 1479. Germanice, poſtea etiam Latine vidit lucem.

Joannes Tungrius, de quo ſupra in Joanne Præmonſtratenſi pag. 121.

Joannes Turocius, de Thvvrocz, Turoczi, Hungarus ſcripſit *Chronica Hungarorum* libros V. quorum primus qui in Attilæ obitu deſinit, dicatus eſt Thomæ de Drag, Regis Matthiæ Cancellario: ſecundus procedit uſque ad necem Regis Caroli, interfecti An. 1342. Tertius totus eſt de rebus Ludovici Regis qui Caroli ſucceſſor diem obiit A. 1382. Quartus ab electione Regis Caroli cognomento parvi, uſque ad eum non diu poſt coronationem nequiter interemtum. Quintus denique a Sigiſmundi coronatione A. 1386. facta progreditur ad Matthiam coronatum An. 1464. In libro primo & ſecundo ſecutus eſt Turocius (*a*) *Chronicon picturatum* quod A. 1358. exaratum manu ſervatur in Bibliotheca Cæſarea Vindobonenſi. In libro tertio *Joannem* de Kikellevv *Archidiaconum*, de quo ſupra pag. 87. In libro quarto *Laurentium de Monachis*, Venetum qui lugubrem exitum Caroli parvi ſcripſerat carmine. In quinto denique a *Michaele Orzaag* Palatino, ex regiſtro temporum Cæſaris Sigiſmundi edoctum ſe profitetur. Prodidit Turocii opus Auguſtæ Vindel. (non 1482. ut Czvvittingerus. ſed 1488. fol.) apud Erhardum Radholt. Ejuſdem Czvvittingeri fide editionem Venetam 1488. 4. typis Gothicis deſcriptam refero. Familiam ducit hoc Chronicon in Jacobi Bongarſii ſcriptoribus rerum Hungaricarum, Francof. 1600. fol. *Soliloquium* Turocii, quod vidiſſe ſe Czvvittingerus negat, nec mihi uſquam ſeſe offerre memini.

Joannes Monachus circa A. 1156. *Turonenſis* hiſtoriam *Goffredi* Plantageniſtæ, Comitis Andegavorum, Turonum, Cenomanorumque & Ducis Normannorum ſcripſit libris II. edidit Laurentius Bouchel. Pariſ. 1610. 8. *Geſta Conſulum Andegavenſium* ad Henricum II. Anglorum Regem in T. X. ſpicilegii Dacheriani pag. 399. 509. (edit. novæ Tom. 3. pag. 234.) Ejuſdem eſt liber *de compoſitione Caſtri Ambaſiæ & ipſius Dominorum geſtis*, editus ibid. Tom. X. pag.

(*a*) Daniel Neſſel in ſciagraphia corporis hiſtorici pag. 29. David Czvvittinger ſpecimine Hungariæ litteratæ pag. 393. ſeq.

pag. *266. 286.*) Confer Oudinum Tom. 2. pag. 1421. ſeq.

Joannes Turpinus, *Tulpinus*, *Tilpinus*, ex Monacho S. Dionyſii Archiepiſcopus A. 773. Remenſis per annos amplius quadraginta (*a*) ad quem Epiſtolæ Stephani III. & Hadriani I. Pontificum Maximorum. (*b*) *Eidem Turpino adſcribitur vulgo*, *etiam a Trithemio* c. 275. liber de geſtis Caroli Magni ac Rolandi *: & jam olim ab ſcriptore Hierarchiæ ſubcœleſtis lib. IV. cap. 9. conjungitur cum Gregorio Turonenſi*, *Richardo Cluniacenſi atque aliis*, *quos vocat nobiles Galliarum hiſtoriographos*. (*c*) *Multi præterea cum in aliis tum in Hiſpaniæ rebus tam futilis ſcriptoris auctoritate utuntur*. (*d*) Quid quod *Calixtus II.* Papa, teſte auctore magni Chronici Belgici ad An. 1122. pag. 150. ſtatuit *hiſtoriam S. Caroli deſcriptam a B. Turpino Remenſi Archiepiſcopo eſſe authenticam?* quam auctoritatem non mirum eſt deinceps ſecutos Siffridum Miſnenſem, Gobelinum Perſonam, Vincentium Bellovacenſem, innumeroſque alios*:* & in Codicibus MSS. conſtanter nomen Turpini Archiepiſcopi præfigi. (*e*) At enim non Eginhardus, non Hincmarus, Lupus, Flodoardus, vel ex tot aliis ejus ac ſequentis ætatis ſcriptoribus, illarum ullus quiſquiliarum næniarumque mentionem facit. (*f*) Et fabuloſum eſſe hunc ſcriptorem (*g*) pluribus demonſtravit Jo. Gryphiander de Weichbildis Saxonicis cap. XIII. XIV. XV. & Petrus Mantuanus Secretarius lib. IV. Animadverſorum cap. 2. Quam diu ætatem Calixti II. præceſſerit fabuloſus hic ſcriptor, accurate dici nequit, veriſimilis tamen eſt conjectura V. C. Joannis Hermanni Schminckii pag. 81. ad Eginhardum hariolantis circa An. 1100. pſeudo Turpinum prodiiſſe, quo tempore expeditiones cruciatæ in Palæſtinam inſtitui cœperant, ut ſub gravis auctoris nomine propinaretur vulgo fabula de Carolo M. Dominicum ſepulchrum viſitante, quæ exſtat apud hunc ſcriptorem cap. 20. Nec abludit ab hac conjectura Gvilelmus Allardus, qui in Bibliotheca Delphinatus pag. 224. auctorem facit Monachum S. Andreæ Viennenſis An. 1092. Nam poſt annum a Chriſto nato milleſimum eſſe ab imperito aliquo ſuppoſitum, non dubitabat etiam vir doctus Ludovicus du Four de Longverue Abbas Jardonenſis, ut notatum Jacobo Longo in Bibliotheca Hiſtoricorum Galliæ n. *6671.* Edidit ſeminarium hoc infinitarum næniarum (*h*) cum præmiſſa auctoris Epiſtola, ad Leobrandum Decanum Aquiſgranenſem, primus Simon Schardius & primo loco inter Chronographos quatuor, cum Reginone, Sigeberto & Lamberto Schafnabrugenſi, Francof. 1566. fol. Deinde Juſtus Reuberus in veteribus ſcriptoribus, Francof. 1584. Hanov. 1619. fol. Gallica Roberti Gagvini verſio, juſſu Caroli VIII. Regis adornata prodiit Parif. 1527. 4. Lugd. 1583. 8. De Codicibus MSS. Latinis, verſioniſque vetuſtioris Gallicæ laudatum Longum adire juvabit, de Latinis etiam Lambecium Tom. 2. pag. 333. ſeq. & Voſſium qui notat in ſuo Codice quem cum editis contulerit, ante c. XXXII. quod de morte Caroli M. eſt, addita quædam de pictura ſeptem liberalium artium, nonnulla item de miraculo quodam ob preces Rolandi præſtito, & de Turpino ipſo atque alia. Eadem ſunt quæ ex Codice Cæſareo Lambecius laudato loco publicavit.

Joannes de Turrecremata (Torquemada)

(*a*) Hincmarus Remenſis in epitaphio Tilpini apud Flodoardum:

Quem paſcens quadragenis eſt amplius annis
Vaſte ſenectutis deſpoliatus obit.

(*b*) Sammarthani Tom. 1. Galliæ Chriſtianæ p. 480. ſeq.

(*c*) Voſſ. pag. 208. hiſt. Lat.

(*d*) Id. artis hiſtoricæ pag. 48.

(*e*) Jo. Frid. Beſſelius in limine notar. ad Eginhardum.

(*f*) Voſſ. pag. 299. de Hiſt. Lat.

(*g*) Beſſelus l. c. Chriſtoph. Hartknoch *Alt und Preuſſen* pag. 248. W. E. Tentzelii curieuſe Bibliothec An. 1704. pag. 487.

(*h*) Ita vocat Barthius pag. 562. ad Gvil. Britonem*: Turpiculum fabulatorem* Beſſelius l. c. Douſa apud Voſſ. *mendaciorum monſtris refertiſſimum*.

da) Hiſpanus Ord. Præd. Theologus & JCtus celebratiſſimus, apud Eugenium IV. An. 1431. Magiſter S. Palatii & ab An. 1439. Cardinalis & Epiſcopus Sabinenſis defunctus Romæ 1468. ætatis 80. de quo præter editores operum & Ciacconium, Eggium, aliosque qui de Cardinalibus ſcripſere, Nic. Antonius Tom. 2. Bibl. veteris Hiſpanæ p. 187. ſeq. Jacobus Quetif de ſcriptis Dominicanorum Tom. 1. pag. 837. Oudinus Tom. 3. pag. 277. Henricus Warthonus ad Caveum, aliique. Interfuit Conciliis Conſtantienſi, Baſileenſi, deinde Florentino, in quo adverſus Marcum Epheſium diſputavit de igne purgatorio. Vide Allatium contra Creyghtonum p. 81. Scripta ejus hæc ſunt:

Expoſitio brevis & utilis ſuper toto Pſalterio. Rom. 1470. 1476. fol. Auguſtæ 1472. Moguntiæ 1474. 1476. Burgi 1480. fol. & per Joannem Fabri, Lingonenſem, 1482. fol. & Cæſarauguſtæ 1482. fol. Argentor. 1485. fol. Venet. 1485. fol. & 1513. 1524. 8. Pariſ. ſine anno 8. & Rothomagi, 8. apud Petrum Olivier. Duas quoque veteres editiones ſine loco & anno, Labbeus commemorat.

Meditationes in vitam Chriſti, Colon. & præfixa a Franciſco Svveertio auctoris vita, Antvverp. 1607. 12.

Sermones de tempore & de Sanctis Lugd. 1509. 4. *Quæſtiones* ſpiritualis Convivii delicias præferentes ſuper Evangeliis tam de tempore quam de Sanctis. Noriberg. 1478. fol. Brixiæ 1498. 4. Lugd. 1500. 8. 1508. 8. Pariſ. 1510. 8. *Flos Theologiæ* pro Sermonibus applicabilis circa textum *Epiſtolarum atque Evangeliorum* tam de tempore quam de Sanctis & Feſtis totius anni Baſil. 1481. fol. 1484.

Expoſitio omnium S. Pauli Epiſtolarum. Baſil. 1495. teſte Beughemio.

Turris aurea Decretorum, ſive *Commentaria in Decretum Gratiani*, abſoluta Romæ 1451. & Nicolao V. dicata, partes V. Lugd. 1519. fol. Rom. 1555. Venet. 1578. fol. quatuor Volum.

Summa 1. *de Eccleſia Univerſali*, 2. *de Eccleſia Romana & Pontificis ejus primatu*. 3. *de univerſalibus Conciliis* & 4. *de ſchiſmaticis atque hæreticis*. Rom. 1489. fol. Lugd. 1496. fol. Venet. 1561. 4. & Salmanticæ 1560. fol. Pars ſecunda & tertia exſtant quoque in Jo. Thomæ Rocaberti Bibliotheca maxima Pontificia, tomo XIII. Rom. 1697. fol.

De Pontificis maximi Conciliique generalis auctoritate ad Baſileenſem Oratorem reſponſio coram Eugenio IV. & Cardinalibus in Concilio Florentino viva voce exhibita. Colon. 1480. fol. Venet. 1563. 4. Lovan. 1688. 4. & in Tomis Concilior. & in laudata Bibl. maxima Pontificia tom. XIII.

Flores ſententiarum D. Thomæ Aquinatis de auctoritate ſummi Pontificis, collecti in Concilio Baſileenſi A. 1437. ad Cardinalem Julianum. Auguſtæ & Lugd. 1496. ad calcem ſummæ de Eccleſia & Venet. 1562. 4. cum ſcriptis ſimilis argumenti, & noviſſime Neapoli 1715. 8. Giornale de'letterati d' Italia T. 30. p. 419.

Commentaria in Regulam S. Benedicti ad Arſenium Monachum Florentinum. 1491. fol. Pariſ. 1494. & 1514. 4. cum Regulis SS. Baſilii, Auguſtini & Franciſci: & Venet. 1500. 4. Rothomagi 1510. 4. & cum Smaragdi expoſitione in eandem Regulam, Colon. 1575. fol. Addendus tractatus *de reformatione*, ſeu *deciſiones in Regulam Benedicti pro conſcientia Prælatorum & ſubditorum*. Venet. 1618. 8. in Miſcellaneis Bernardini Gauslini.

De veritate Conceptionis B. Virginis, tractatus in XIII. partes diviſus, ſcriptuſque mandato Patrum Concilii Baſileenſis A. 1437. contra *Joannis Segobienſis* aviſamenta & allegationes de quibus ſupra pag. 143. Prodiit Rom. 1547. 4. neque audiendi qui majorem ejus partem Bartholomæo Spinæ vel Alberto Duimio tribuendam eſſe dictitant. Vide Nic. Antonium Tom. 2. pag. 190.

De efficacia Aquæ benedictæ contra *Petrum Anglicum* in Bohemia, tractatus editus ſine loco & anno in 4. tum Rom. 1524. & 1559. 8.

De

De Corpore Chriſti adverſus Bohemos, A. 1437. Baſileæ & Delphis ſine anno in 4. & Lugd. 1578. forma minore. Videtur idem Commentarius de Euchariſtiæ Sacramento, de quo Raynaldus ad A. 1437. n. 21.

Contra principales errores Mahometis & Turcorum ſive Saracenorum ad Pium II. A. 1459. in procinctu Diætæ in civitate Mantuana celebrandæ in 4. abſque anno & loco, & Rom. 1606. 8.

Apparatus *ſuper Eugenii IV. Decreto* promulgato in Concilio Florentino. Prodiit cum ſumma de Eccleſia, Venet. 1561. 4. *Orationes duæ* ſeu *diſſertationes in eodem Concilio habitæ* An. 1439. & in Actis illius Concilii obviæ, una pro azymo in S. Cœna, & altera, transſubſtantiationem effici per Verba Salvatoris.

Meditationes poſitæ & depictæ in Eccleſiæ ambitu S. Mariæ de Minerva, Romæ. prodiere ibid. 1498. 4. atque ſi Beughemio fides, jam 1467. 1473. fol.

Salus animæ, ſeu ſtabilimentum Fidei Catholicæ. Lond. 1509. Incip. *Docet nos Divina Scriptura.*

Revelationes B. Birgittæ ex mandato Concilii Baſil. An. 1435. recognitæ & approbatæ, cum Epiſtola pro iis Apologetica A. 1446. Prodiere Lubecæ 1492. fol. atque deinde variis in locis ut dixi ſupra Tom. 1. pag. 280. ſeq.

Quodlibetica cum tractatibus & ſermonibus Petri de Alliaco. Argentorat. 1490. teſte Beughemio.

Inedita hæc memorari reperio: *De pontificatu S. Petri. Concionem* ad Patres Concilii Baſileenſis An. 1432. *in Evangelium* 2. Advent. *Et erunt ſigna in Sole & Luna.*

Impugnationes quarundam propoſitionum, quas Magiſter Alphonſus de Madrigal, *Toſtatus* vulgo dictus aſſeruit in diſputatione publica in Romana curia An. 1443. 21. Jun.

Symbolum *quinquaginta veritatum Fidei* contra quinquaginta errores Manichæorum An. 1461. pro legatis a Rege Boſniæ ad Pium II.

Contemplationes MStæ in Cod. Vaticano 973.

Diſputatio An. 1459. præſente Pio II. habita cum F. Franciſco de Savona ſive Rovere, poſtea Papa Sixto IV. *de veritate & adoratione ſanguinis Chriſti* qui *Mantuæ* ſervari in Eccleſia S. Andreæ traditur.

Quæſtiones de Deo & Angelis.

Contra certos hæreticos noviter impugnantes paupertatem Chriſti ejuſque Apoſtolorum.

Libellus pro defenſione Romani Imperii. Alius *de nuptiis ſpiritualibus.*

Reprobationes XXXVIII. articulorum Huſſitarum An. 1442.

Tractatus *contra Aviſamentum Baſileenſium* quod non liceat appellare a Concilio ad Papam: *Votum ſuper aviſamento quod Papa debeat jurare ſervare decreta de Conciliis generalibus continuandis & electionibus confirmandis, alias cadat a jure Papatus. Reſponſio in invectivam ad canonem condemnationis Congregationis Baſileenſium.*

Collecta tempore Eugenii IV. ſuper petitione Regis Franciæ *ut aliud tertium celebraretur generale Concilium.*

Propoſitio, cum eſſet Orator Eugenii IV. ad diætam Moguntinam, *ſuper juſtitia translationis Concilii de Baſilea Ferrariam, & tandem de Ferraria in Florentiam.*

Tractatus contra Madianitas & Iſmaelitas adverſarios & detrectatores Judæorum, & ab Eccleſiarum collegiis arcentes progeniem omnem ex ſtirpe populi Iſraelitici deſcendentem.

Repetitiones ſuper quibuſdam Auguſtini de Roma propoſitionibus. * Tractatus *de Aqua Benedicta* editio prima abſoluta eſt anno 1475. abſque nomine loci, ſed ex nomine impreſſoris intelligimus prodiiſſe Romæ; eſt enim ille *Magiſter Bartholomæus Guldinbek de ſultz regnante Siſto IV. Pont. Max. anno ejus V.*

Tractatum *contra aviſamentum Baſileenſium, quod non liceat appellare de Concilio ad Papam*, ex MS. Lucenſi Codice ego in meo Conciliorum ſupplemen-

to tom. IV. evulgavi cum ſequentibus. *Votum ſuper aviſamento* (vel melius dixeris contra aviſamentum (*quod Papa debeat jurare ſervare decreta de Conciliis generalibus continuandis , & electionibus confirmandis , alias caderet a jure Papatus* , pag. 799. *Tractatus in favorem Eugenii IV. contra decreta Concilii Conſtantienſis , & contra geſta in Concilio Baſileenſi adverſus Eugenium* , p. 746. *Defenſiones quorumdam articulorum revelationum S. Birgittæ ab obtrectatoribus quibuſdam ad Concilium Baſileenſe delatis* pag. 911. Porro defenſiones iſtæ a me primum datæ ſunt , cum inter opera S. Birgittæ nonniſi priora capita Apologiæ hujus lucem viderint . *Repetitiones quædam Cardinalis de Turrecremata* , *cum eſſet in minoribus conſtitutus Baſileæ ſuper quibuſdam propoſitionibus Auguſtini de Roma* , pag. 1203. *Oratio in Moguntino Conventu habita , cum eſſet miſſus orator per SS. Dominum noſtrum Eugenium Papam* , Tom. 5. pag. 64. 65. *Reſponſio in blaſphemam , & ſacrilegam invectivam ad SS. Canonem juſtiſſimæ condemnationis damnatiſſimæ congregationis Baſileenſis collecta per Dominum Cardinalem S. Siſti tempore SS. Domini Noſtri Eugenii Papæ IV. ſuper petitione Domini Regis Franciæ , ut aliud tertium celebraretur univerſale Concilium* , pag. 235.

In Bibliotheca Vaticana extare *epiſtolam Cardinalis S. Sixti ad Eugenium IV. exhortatoriam ſuper diſſolutione Concilii Baſileenſis* notat P. Montfaucon in Biblioth. MSS. pag. 114.

In Codice MS. Bibliothecæ Canonicorum Majoris Eccleſiæ Lucenſis , unde cætera Turrecrematæ erui , extat inſuper *Reſponſio ejuſdem ad quæſtionem ſibi factam per fratres ordinis S. Birgittæ ;* num ſcilicet fratres, qui in Diaconatus officio recepti ſunt , debeant locum tenere inter Sacerdotes tredecim juxta Regulam deſtinatos ; vel infra alios Sacerdotes præter prædictos Sacerdotes tredecim ſecundum ordinem temporis , quo recepti ſunt in Monaſterio .

Joannes de Valeis Anglus Ord. Minor. non diverſus a Joanne Galenſi ſive Guallenſi de quo ſupra pag. 77. & Tom. 3. pag. 109. ſeq.

Joannes de Varcennis Doctor Pariſ. Paſtor in monte S. Læti in diœceſi Remenſi Bonifacii IX. Papæ Capellanus & Palatii Apoſtolici Auditor , cujus *reſponſiones ad capita XLVII. accuſationum* Gvidonis de Roya Archiepiſ. Remenſis An. 1396. ſcripta in Carcere , leguntur inter Joannis Gerſonis Opera Tom. 1. edit. novæ pag. 905. 944. *Epiſtolæ V. ad Benedictum XIII. de tollendo ſchiſmate* , cum Benedicti reſponſionibus id. Tom. 2. pag. 841. 845. 846. 855. 859. & ſexta ad Cardinales pag. 860. Vitæ ſanctiſſimæ Vir , doctrina & prudentia inſignis vocatur apud Froiſſardum IV. 58.

Joannes Vatæus ſive *Wate* , Anglus , Mathematicus cujus *Tabulam in æquationes Domorum* , eique præfixum *Canonem* laudat Lelandus cap. 512. & ex eo Baleus XI. 27. Pitſeus pag. 883.

Joannes Venetus Carthuſienſis circa A. 1480. de cujus libris III. *Noſce te* , jam dixi ſupra pag. 63. Alia ejus ſcripta apud Trithemium cap. 905. ſunt : *De patientia & humilitate* . *Speculum morientium* . *Corona Senum* . *Sermones* . *Epiſtolæ* . Eadem laudat Bergomenſis ad An. 1489.

Joannes de Veris , Monachus circa An. 1463. ſcriptor *Chronodromi* ſive *Curſus temporum* ab Orbe condito ad Chriſti Natalem . MS. in Abbatia S. Petri Aldenburgenſis Ord. Bened. teſte Sandero pag. 224. Bibl. Belg.

Joannes Verrochius Florentinus . Ord. Minor. apud Cangium lege *Julianus* .

Joannes de Veſalia , infra *Joannes de Weſalia* .

Joannes Victorinus ſive *de S. Victore* . Supra *Joannes Pariſienſis* An. 1322.

Joannes Villanus Florentinus dignitate florens & meritis , ſcripſit libris XII. *Chronicon Florentinum* ſive univerſale potius ab ultimis Nemrodi temporibus ad An. 1348. quo diem obiiſſe traditur , prodiit cum fratris continuatione Florent. 1557. 1581. 4. *Chronicon Neapolita-*

Digitized by Google

tanum Neapoli 1526. *vitam Muhamedis* ad calcem Chronici Florentini: non Latine autem ſcripſit ſed Italice, de quo ſicut de fratre ejus Matthæo, qui Chronicon Florentinum ad An. 1363. continuavit, plura exſpectare juſſi ſumus a Raphaele Triquetio Freſneo in tractatu de Hiſtoricis Italiæ, qui cum lucem non viderit, adeundus Julius Niger in hiſtoria ſcriptorum Florentinor. p.295.407.

* *Joannes Villanus*. Qui Neapolitanam hiſtoriam ſcripſit, ſeu Chronicon Neapolitanum alter fuit Joannes Villanus longe a Florentino diverſus. Dedit illud Italice; editio vero anni 1506. ſecunda eſt, non prior ejuſdem operis, ut colligo ex Toppio Bibliot. Neapolit. Tom. 1. pag. 123.

Joannes de Villario ſive Abbas Villarienſis in Brabantia Ord. Ciſterc. Doctor Theologus cujus *Sermones* MSti laudantur a Sandero pag. 181. Bibl. Belgic. & a Caro Viſchio pag. 232. qui patria Bruxellenſem fuiſſe teſtatur.

Joannes Abbas *Vincellenſis* & Decretorum Doctor, cujus *Vademecum de collationibus Dominicis & Feſtivis* editum ſine loco & anno ſub typographiæ naſcentis initia.

Joannes Vicentinus Ord. Præd. circa A. 1240. de quo Gerardus Mauritius in hiſtoria diſſidiorum Marchionis Eſtenſis cum Eccelino Romano Tom. 2. Leibnitii Brunſvic. pag. 40. mira refert, eumque non tantum Paduæ ſed & in aliis Italiæ civitatibus tantum valuiſſe eloquentia teſtatur, ut ad pacem componendam innumeros permoverit, & *in omni Civitate, ſtatutis ipſarum acceptis ſuo emendaverit arbitrio, addendo, & detrahendo*. Sed Vicentiæ Dux & Comes illius Civitatis cum vellet eſſe, & alia ac majora cuperet, magnis auſis excidit. Muratorius in IV. Volumine Antiquit. Medii Ævi pag. 641. evulgavit *Laudum pacis ſtabilitæ a F. Joanne Vicentino Ord. Prædicat. inter Cives Veronenſes, Ghibellinos, & Guelphos*. In eo vero ſuo nomine Vincentius mandat, eaque ſtatuit quæ ſervanda ſint; *& auctoritate SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli excommunicat, maledicit, anathematizat, & tradit Sathanæ* omnes ejuſdem Pacis a ſe conſtitutæ violatores. Has autem tabulas Muratorius ſemel in IV. Volumine pag. 641. vulgatas iterum in fine ejuſdem Voluminis pag. 1172. oſcitantius recudit.

Joannes S. Vincentii ad fontes Vulturni Campaniæ Monachus circa A. 1470. ſcripſit Chronicon Cœnobii ſui, quod MStum charactere Longobardo evolvit Baronius atque ex eo nonnulla refert ad An. 892. n. 2. An. 963. n. 41. Vide Voſſium pag. 773.

Joannes de Vineta Brito Aremoricus, Carmelitarum Provincialis in Gallia, circa An. 1348. Hic *Chronicon* breve condidit *ſui Ordinis*. Præterea *Vitas trium Mariarum*. *Determinationes*. *De Officiis Divinis*. *Conciones Synodales*. Vide Alegrium pag. 295. Non diverſus ab hoc (licet apud Cangium diſtinguitur) *Joannes Vinetus* de quo Miræus pag. 90. auctarii, neque hic ab eo traditur Anno 1238. floruiſſe, nam tantum quædam refert quæ ille ſub finem Chronici ſcripſit An. 1238. & 1240. accidiſſe.

Joannes Vitalis a Furno Vaſatenſis, Ord. Minor. Theologiæ Doctor, atque Ordinis ſui in Aquitania Miniſter Provincialis: inde Rom. Eccl. Cardinalis ab An. 1312. & Epiſcopus Albanenſis ab An. 1320. ad 1327. quo diem obiit Avenione 16. Auguſt. ut conſtat ex ejus epitaphio apud G. Joſephum Eggs Tom. 1. purpuræ doctæ p. 305. Waddingum pag. 331. alioſque. De eo Baluzius notis ad Papas Avenionenſes T. 1. pag. 676. ſeq. Scripta ejus ſunt: *Speculum morale totius S. Scripturæ* compoſitum An. 1305. editumque Lugd. 1513. 4. Venet. 1594. & 1600. Commentaria *in Proverbia Salomonis*. *in IV. Evangelia*. *In Apocalypſin*. *De conceptione B. Mariæ Virginis*. *De paupertate Chriſti & Apoſtolorum* ſcriptum editum ab Odorico Raynaldo ad An. 1322. §. 67. *Quodlibeta Theologica*. *Concionatorii Commentarii*, & *Sermones*. Examen errorum Mino-

noritæ *Petri Joannis Olivi* & *Bernardi Delitioſi*, de quibus Baluzius, qui pag. 679. notat librum *de tuenda valetudine* Moguntiæ 1531. editum antiquioris eſſe ſcriptoris, qui fuerit tempore Belæ Regis Hungariæ defuncti An. 1275.

Joaanes Vitoduranus natus in oppido Helvetiæ, pagi Tigurini, Vitoduro ſive Wintertur, & in Cœnobio S. Montis prope Vitodurum Monachus Ordinis Minor. circa An. 1350. Scripſit *hiſtoriam* ab An. 1215. ſive ab Innocentio III. Papa & Friderico II. Imperatore uſque ad ſua tempora ſive ad An. 1348. Priorem partem, deſinentem in obitu Rudolphi Hasburgici ſive in A. 1292. vulgavit illuſtris Leibnitius in acceſſionum hiſtoricarum tomo priore Lipſ. 1698. 4. Integram ex Codice S. Galli Jo. Georgius Eccardus, in tomo priore Corporis ſcriptorum medii ævi pag. 1733. 1348. Lipſ. 1723. fol. *Opus egregium & eo majoris æſtimandum quod auctor priora ex Chronicis variis nondum vulgatis & relatione hominum fidorum: poſteriora vero viſu proprio & auditu vel communi voce & fama celebri accepta, diſtincte in litteras retulerit. Ab Anno præſertim 1330. ſe ſibi ipſi nota ſcribere affirmat.* Hæc laudatus Eccardus.

Joannes Ultricuria, qui eſt apud Cangium ex Poſſevino & Pitſeo, idem rectius M. *Nicolaus de Ultricuria* apud Bulæum Tom. 4. hiſt. Academiæ Pariſ. p. 308. nam ita etiam in Bibliothecis Patrum Tom. 4. Pariſ. Tom. 14. Colon. & Tom. 26. Lugd. pag. 483. ubi perinde ut apud Bulæum exſtant *Articuli LXI.* quos in Univerſitate Pariſienſi coactus eſt revocare A. 1348. Præceſſerant in iiſdem Patrum Bibliothecis Articuli XXXIX. quos ſimiliter ejurare Pariſiis A. 1347. juſſus fuerat *Joannes de Mercuria*, Ord. Ciſterc. quos exhibet etiam Bulæus pag. 297. Quæ vero Joanni de Ultricuria apud Pitſeum p. 556. & Præterea apud Poſſevinum tribuuntur, ea non dubito ad alium Theologum Oxonienſem pertinere, qui An. 1392. magno Regis Concilio Stransfordiæ cum aliis Theologis interfuit, in quo *Henricus Crompius* propugnator Wiclefianarum partium ejurare eſt decem capitula coactus ut notavit Antonius Wood in hiſtoria & antiquitatibus Academiæ Oxon. p. 197. Scripſiſſe nimirum a Poſſevino traditur: *adverſus ſeptem peccata mortalia. Librum de SS. Euchariſtiæ Sacramento. Lecturam in IV. libros Sententiarum. Itinerarium Salutis. Determinationes Oxonienſes, Sermones XII.* & *Conciones ad Clerum, Populumque.* Vide infra *Joannes Waldeby.*

Joannes Uptonus, Lelando c. 536. *Uppodunus*, Anglus Lincolnienſis Carmelita defunctus Coventriæ 1442. propinquus Nicolai Uptoni, Canonici Sariſberienſis & Wellienſis, cujus libri quatuor de re atque officio militari, in quorum primo exponit inſignia Nobilium Angliæ, editi ab Edvardo Biſſæo Lond. 1654. fol. una cum Joannis de Bado aureo, tractatu de armis & H. Speelmanni aſpilogia. Joannis Uptoni *ſermones* exſtare notavit Baleus XII. 05. nec plura Pitſeus p. 636. nec Alegrius p. 345.

Joannes Canonicus Urbevetanus. (Orvieto in Hetruria) circa A. 1200. ſcripſit vitam *S. Petri Parentii* An. 1199. occiſi, editam ex vetuſto Legendario illius Eccleſiæ cum Papebrochii notis in Actis Sanctor. Tom. V. Maji 21. p. 86. 99. Confer ſi placet, Oudinum T. 2. p. 1720. In illo Legendario ſcriptor hic Magiſter Joannes appellatur *fons ſcientiæ litterarum.*

Joannes Urſinus, Romanus ab Anno 1328. ad 1358. Archiepiſcopus Neapolitanus de quo Ughellus Tom. 6. Italiæ ſacræ p. 125. ſeq. & Proſper Mandoſius Tom. 1. Bibl. Romanæ pag. 11. Præter *Conſtitutiones Synodales* compoſuit *Inventarium* ſeu *regiſtrum bonorum Eccleſiarum omnium Civitatis Neapolis, ejuſque Diœceſis, in quo jura & reditus, privilegia ac fundationes, quo tempore & a quibus erectæ, recenſebantur.*

De *Nicolao III.* Papa, qui antea *Joannes* Cajetanus *Urſinus* vocabatur, vide

de Bzovium & alios ad A. 1277. ſeq. & infra in *Nicolao*.

Joannes Waldebius, *Waldeby*, Anglus Eboracenſis, Auguſtinianus, quem Baleus VI. 87. notat A. 1392. interfuiſſe magno Regis Concilio Stanfordienſi contra Wicleſiſtas, de quo paullo ante in Joanne Ultricuria dixi, ſcripſiſſeque multa tam Latino quam patrio ſermone, ex quibus nominat: *in Symbolum Apoſtolorum*, moralem expoſitionem ad Thomam Fani S. Albani Abbatem. *In Orationem Dominicam*. *In Angelicam Salutationem*. *Contra ſeptem peccata*. *De ſacramento Euchariſtiæ*; *Lecturam Theologiæ*: *Itinerarium Salutis*. *Determinationes Oxonienſes*, *Sermones XII.* & *Conciones* ad utrumque ſtatum, Clerum Populumque. Mirum eſt eadem hic ſub Waldebio pag. 558. apud Pitſeum repeti quæ pag. 556. per errorem Joanni de Ultricuria tribuerat. Addit autem *Homilias quinque ſuper totidem verba Salutationis Evangelicæ*. *Lecturas ſacrarum Scripturarum*. *Placita Theologica*. *Quæſtiones Ordinarias*. *Super Magiſtrum Sententiarum*. Ex Pitſeo eadem Philippus Elſſius pag. 408. Encomiaſtici Auguſtiniani.

Joannes Wallingfordus Anglus *Magiſter de Cella* dictus, ex Priore Wallingfordiæ Abbas XXII. S. Albani defunctus An. 1214. de quo Matthæus Paris pag. 67. *Hic in juventute ſcholarum Pariſienſium frequentator aſſiduus, ad electorum conſortium Magiſtrorum meruit attingere, unde cum virilis eſſet ætatis, in Grammatica Priſcianus, in Metrica Ovidius, in Phyſica cenſeri potuerit Galenus*. Ejus *Chronica* brevia ab A. C. 446. ad 1026. edita a Thoma Galeo in ſcriptoribus quindecim hiſtoriæ Britannicæ, Saxonicæ, Anglo-Danicæ. Oxon. 1651. fol. p. 525. 550. Notat laudatus Galeus in Bibl. Cottoniana huic hiſtoriæ jungi alteram partem a Conquæſtu, ſive A. C. 1066. anno Primo Gvilelmi Conquæſtoris uſque ad An. 1216. Henrici III. tertium, quam putat continuatam a *Radulpho Wendover*. Monet idem in Wallingfordo multa haberi ex reconditioribus Hiſtoricis, præcipue de rebus Danicis Normannicisque. Vitas Sanctorum non diffitetur ſe aliquas data opera abbreviaſſe. *Valuit*, inquit, *Joannes noſter & carmine pangendo*. *Et videtur Hiſtoriam vel hiſtorias memorabiles, verſu tradidiſſe poſteris*. *Certe apud multos qui aut poſt eum ſcripſerunt, aut veteres ante eum Hiſtoricos auxerunt & recenſuerunt, multa ejus citari carmina mihi ſatis conſtat*.

Jonnnes Walſinghamus Anglus Nordvolcienſis, Pariſiis & poſtea Oxonii docuit, Carmelitarum in Anglia Provincialis clarus circa A. 1330. Scripſit *in Proverbia Salomonis*. *Pro curſu Scripturæ Sacræ*. *In Sententias Lombardi*. *Determinationes Theologiæ*, *Quodlibeta*, *Concluſiones diſputabiles*, *Lecturas in Theologia*. *De Eccleſiaſtica poteſtate* contra *Occamum*. *Sermones XL*. Vide Baleum IV. 97. Pitſeum pag. 423. Trithemium c. 625. cui vitioſe *VValſgramm* dicitur: Poſſevinum, Alegrium p. 286. &c.

Joannes VValterus Anglus, Mathematicus Wintonienſis circa A. 1412. ſcripſit *Tabulas æquationis Domorum* & *tabulas adſcenſionum univerſalium*. Vide ex Lelando Baleum VII. 58. Pitſeum pag. 594.

Joannes VVaniſletus, *VVaynflete*, Anglus, Carmelita Lincolnienſis, circa A. 1418. Hujus *commentarios S. Scripturæ*, *Determinationes Theologicas* & *ſacras Conciones*, memorant ex Lelando Baleus XII. 50. Pitſeus pag. 599. Bzovius ad A. 1419. n. ult. & Alegrius pag. 331. qui præter rem ni fallor, *Determinationes Logicales* pro Theologicis appellat.

Joannes de VVellis Anglus, Monachus Rameſienſis Ord. Bened. congregationis Cluniacenſis, circa An. 1382. Scripſit contra Wicleſiſtas *de S. Euchariſtia*. *Contra Nicolaum Herfordium*. *De ſocii ſui ingratitudine*. *De Cleri prærogativa*. *Pro religione privata*. *Epiſtolas ad diverſos*. Vide Baleum VI. 82. Bzovium ad Anno 1413. num. 58. Pitſeum pag. 540.

Joan-

Joannes de Welming Abbas Mellicenſis in Auſtria circa A. 1460. Hujus *Epiſtolas VI.* de reſtituenda in Ordine S. Benedicti Monaſtica diſciplina publicavit Bernardus Pez Tom. 8. Aſcet. pag. 581. 583. 585. 603. 618. 621.

Joannes ex Werdea Sveviæ oppido: ſupra *Joannes Fabri* T. 2. pag. 134. Non diverſum ſuſpicatur Leyſerus ὁ μακαρίτης (*a*) *Joannem de Bardea* cujus carmen de fine poeſeos, MS. Lipſiæ in Bibl. Paulina teſte B. Fellero pag. 391. Hujus etiam non dubito eſſe carmen elegiacum *an ſcire malum*, *ſit malum* quod in eadem Bibl. p. 390.

Joannes de Werdea qui *Hieronymi* nomen poſtea prætulit, de quo T. 3. p. 250.

Joannes de Werdena, Teutonicus Ord. Minor. Colonienſis diœceſis, circa An. 1400. cujus *Sermones* duplices de tempore, & de Sanctis duplices & Quadrageſimales memorat Trithemius de S. E. c. 693. & de ſcript. Germ. c. 143. Waddingus pag. 228. affirmans floruiſſe A. 1330.

Joannes Ruchard *de Weſalia* ſive *de Veſalia* Theol. D. & Concionator Wormatienſis, cujus paradoxa per M. Gerardum Elten de Colonia & M. Jacobum Sprenger damnata prodiere Moguntiæ 1479. & in faſciculo (*b*) rerum expetendarum pag. CLXIII. ſeq. Ipſe propter dogmata, etiamſi publice revocata, ſcriptis ejus ipſo inſpectante crematis relegatus in Conventu Auguſtinienſium, ubi mœrore conſumtus brevi poſt obiit, ut refert Trithemius in Chronico Spanhemenſi pag. 391. capita ſive articulos condemnatos referens. Vide etiam Bzovium ad A. 1479. n. 8. pag. 158. ſeq. & ad A. 1482. n. 6. p. 228. Hottingerum Sec. XV. p. 54. ſeq. Oudinum Tom. 3. pag. 2715. Caſibus ejus condolere ſe teſtati ſunt Weſſelus pag. 920. Opuſc. & Lutherus noſter T. 7. Altenburg. pag. 273. Teſtibus veritatis accenſetur a Matthia Flaccio, Joanne Wolfio &c.

M. Joannes (*c*) *Weſſelus* ſive Baſilius, Hermanni Gansfortius, Grœningenſis, Theologiam docuit Coloniæ, Heidelbergæ, Pariſiis & Grœningæ, ubi ſepuagenario major diem obiit ſupremum An. 1489. Vir ſingularis pro illa ætate: Orator, Poeta, Philoſophus, Theologus, Latine, Græce, & Hebraice peritus, & ob pietatem ac doctrinam *Lux Mundi* nuncupatus. Ejus, atque amici illius Rodolphi Agricolæ, vitam ſcripſiſſe ſe teſtatur *Regnerus Prædinius* in cap. 7. Lucæ: ſcripſit & *Albertus Hardenbergius* quæ opuſculis Weſſelii Amſt. 1617. 4. curante Jo. Lydio præmittitur: *Ubbo Emmius* qui vitas Profeſſorum Groningenſium A. 1654. fol. edidit pag. 12. ſeq. Oudinus Tom. 3. pag. 2707. ſeq. Hic poſt alios narrat eum a malevolis dictum *Magiſtrum contradictionum*, quod erroribus ſcilicet & ſuperſtitionibus publicis illorum temporum fortiter auderet contradicere. Denique ut Melchiorem Adamum in vitis Philoſophor. Suffridum Petri VIII. 2. de ſcriptoribus Friſiæ, Valerium Andream, Kœnigium in Gansfortio, alioſque prætercam, Georgii Henrici Gœzii, Superintendentis Lubecenſis, τοῦ μακαρίτου commentatio hiſtorico Theologica de Joanne Weſſelo lucem vidit Lubecæ 1719. 4. Mihi ſcripta illius referre ſatis fuerit, quæ ſunt:

Farrago rerum Theologicarum cum præfatione Lutheri & Jo. Arnoldi Bergellani Witebergæ 1522. atque Baſileæ 1523. 4. & curante Theodoro Starckio, Marpurg. 1617. 4. Lutheri præfatio etiam legitur inter ejus Epiſtolas Tom. 2. p. 89. & Germanice inter Opera Tom. 2. Isleb. pag. 109. Tom. 2. Altenburg. p. 206. In illa farragine continentur:

De Dei providentia.

De cauſis, myſteriis, & effectibus Dominicæ incarnationis & paſſionis.

De

(*a*) Hiſt. poeſeos medii ævi pag. 2070.

(*b*) Orthuini Gratii. Colon. 1535. fol. Lond. 1690. fol. Bibl. univerſelle Tom. XIX. pag. 323. ſeq.

(*c*) Geſnerus monet prænomen *Joannis* Weſſelo non recte tribui: tribuitur tamen a tam multis, ut ſequi eos maluerim.

De dignitate & poteſtate Eccleſiaſtica. *De vera obedientia, & quantum obligent mandata & ſtatuta Prælatorum*. Habet etiam Goldaſtus Tom. 1. de Monarchia Imperii pag. 563. Et Germanicæ verſionis meminit Flacius in Catalogo teſtium veritatis.

De Sacramento pœnitentiæ, & quæ ſint claves Eccleſiæ. De poteſtate ligandi & ſolvendi.

Quæ ſit vera communio Sanctorum.

De theſauro Eccleſiæ; de participatione & diſpenſatione hujus theſauri. Habet etiam Goldaſtus Tom. 1. de monarchia Imperii pag. 573. 576. *De fraternitatibus* &c.

De purgatorio, quis & qualis ſit ignis purgatorius. De ſtatu & profectu animarum poſt hanc vitam.

Epiſtolæ aliquot ejuſdem argumenti, de purgatorio maxime atque indulgentiis. Excerpta ex hac farragine leguntur in Jo. Wolfii memorabilibus Tom. 1. pag. 835. ſeq. in Jo. Henrici Maji vita Reuchlini pag. 156. ſeq. & ampliora in Seckendorfii commentariis de Lutheraniſmo T. 1. p. 227. ſeq.

Præter hanc farraginem, in Operibus Weſſelii curante Petro Pappo a Tratzberg editis Grœningæ 1614. 4. & Joan. Lydii ſtudio; additis quibuſdam Jacobi de Paradiſo, Carthuſiani tractatibus Amſt. 1617. 4. continentur tractatus:

De oratione & modo orandi, cum luculenta *Orationis Dominicæ explanatione ex veteri edit. in* 4.

De cohibendis cogitationibus, & *Scala meditationis* ſive *de modo conſtituendarum meditationum*, ad fratres in monte D. Agnetis prope Svvollam ex MS.

Libri duo *de cauſis Incarnationis ac de magnitudine & amaritudine paſſionis Dominicæ*, capitibus XC. ex editione Antvverp. 8.

De ſacramento Euchariſtiæ & audienda Miſſa ad Gertrudem ſacram Sanctimonialem, ex veteri edit. in 4.

Deſideratur in his collectionibus liber *de moribus veterum hæreticorum* quem Geſnerus teſtatur editum Lipſiæ 1537. 8. Nec non liber *de juſtificatione per Chriſtum* itemque alius *de futuro ſeculo*: atque *Opus quadripartitum* de Indulgentiis, Sacramentis, Purgatorio & auctoritate Eccleſiæ. *Notularum liber* de ſacris Scripturis, de Angelis, De Dæmonibus ac de Anima: itemque alius pro Nominalibus adverſus Realium Formaliumque defenſores, atque ex parte contra Rodolphum Agricolam, quem poſtremum librum agnoſco magis ſapere auctorem Joannem de Weſalia, Wormatienſem, addictum Nominalibus, quam amicum Agricolæ, Groningenſem Weſſelum, cujus ſcripta in ſcriniis reperta, ejus poſt obitum, omnia Zelotarum furore exuſta Hardenbergius teſtatur.

Habeo etiam editam in 4. parvam Weſſeli lucubrationum ſyllogem ſine loco & anno, in qua 1. ejus *Epiſtola ad M. Engelbertum Leidenſem* de poteſtate ligandi & ſolvendi. 2. *Jacobi Hœk* ſive *Angularis*, Decani Nældvicenſis ad Weſſelum cum Weſſeli reſponſione, de indulgentiis & purgatorio. 3. Weſſeli *ad virginem Gertrudem Reyneri* Sanctimonialem in Claris aquis. 4. Ex Epiſtola *Joannis Aemſtelredamenſis* ad *Bernardum Meppis*, Procuratorem Zilœ, de ſuffragiis pro vivis & defunctis. 5. Weſſeli ad Magiſtrum Ludolphum de Veno, Decanum Trajectenſem. His in exemplo meo adjunctum *Antonii de Caſtro*, Ord. Præd. impugnatorium adverſus Weſſelum de indulgentiis, quas auctoritate Eccleſiæ canoniſatas, diſputat a Weſſelo temere in dubium vocari. * Farrago rerum Theologicarum multo ante prodivit, quam a Fabricio hic indicetur; nam Lambacherus in ſua Bibliotheca Civica Vindobonenſi pag. 272. teſtatur habere ſe in eadem Bibliotheca opus illud in 4. impreſſum abſque loco, & anno, quod ex ipſa typorum figura multo antiquius eſſe dignoſcitur, nec continet Epiſtolas de Indulgentiis, quæ in editione Baſileenſi Lutheri An. 1522. (quam primam notat Fabricius) ſexto loco leguntur.

Joannis de Weſtphalia Legenda de S. Thoma Aquinate MS. Lipſiæ in Bibl. Paulina.

Joannes Whetamſtedus, ſupra *Joannes Frumentarius* p. 76.

Joannes Wiccamus Anglus Theologiæ Doctor Oxonienſis libros XII. Concordiæ Evangelicæ uberiores *Gvilelmi Nottinghami* in quatuor Evangelia Commentarios in compendium miſit teſte Pitſeo pag. 884. Obiit Nottinghamus A. 1336. de quo ſupra Tom. 3. pag. 157.

Joannes Wicleſus, infra, *Wicleſus*.

Joannes Wichingamus Anglus, Ordin. Min. claruit Cantabrigiæ circa Annum 1362. Ejus *Sermones de tempore* & *Diſputationes* laudant Baleus XI. 16. & Pitſeus p. 498.

Joannes de Widenbrugge Auguſtinianus quem ad An. 1446. Tom. 2. Meibom. pag. 172. laudat auctor Chronici Comitum Oldenburgenſium, teſtaturque præter Sermones multos ad Clerum, populumque ſcripſiſſe *Vaniloquium* hoc eſt *Commentarium in Eccleſiaſtem*, duabus diviſum partibus.

Joannes Wiltonus Anglus, Auguſtinianus docuit Pariſiis atque inde Oxoniæ, clarus circa Annum 1310. Ejus ſcripta, commentarii *in Analytica* utraque, atque *in Ethica Ariſtotelis*. *Determinationes in Theologia*, *Quæſtiones & Lecturæ*, *Lecturæ in libros Sententiarum*. *Sermones* hyemales, per Quadreſimam & Sermones æſtivales. Vide Baleum IV. 84. Pitſeum pag. 395. ſeq. Joſephum Pamphilum pag. 45. b. Chronici Auguſtiniani: & Philippi Elſſii encomiaſticum p. 409. Poſſevinum &c.

Joannes Wiltonus, junior, Anglus & ipſe Monachus Weſtmonaſterienſis Ordin. Benedict. circa A. 1360. præter *homilias* ſcripſit *Horologium Sapientiæ* libris VII. quod magnis laudibus, qui legerunt efferunt, & cum veterum ſcriptis prope conferendum judicant teſte Baleo VI. 17. Præterea vario rythmorum genere ex *S. Bernardo* expreſſit Meditationes *de beneficiis Dei*. Incip. *Jeſu Chriſti celeri meditatione* & *Stimulum compaſſionis*, cujus initium: *jam nunc Matri Virgini anima*. Eadem Pitſeus p. 495. ſeq.

Joannes Winchelſæus ſive *Winchelſea* Anglus Doctor Oxonienſis, denique ſenex Monachus Ord. Minor. Sariſburiæ obiit An. 1326. Vide Baleum Centur. V. cap. XI. Waddingum pag. 228. & Pitſeum pag. 417. qui ejus *Lecturas Scholaſticas* memorant & *Quodlibeta Theologica*, *Sermoneſque feſtivales*, & *ſuper Logicam Ariſtotelis*. Idem qui Poſſevino *Joannes Winchelſen*.

Joannes Wirtzburgenſis Presbyter, cujus *Deſcriptionem terræ Sanctæ* ad dilectum ſuum ſocium & domeſticum Dietericum non diu poſt A. 1100. compoſitam edidit V. C. Bernardus Pez T. 1. Anecdotorum parte 3. p. 485. 534. Inter alia p. 530. ubi de Eccleſia Sancti Sepulchri, *ſciendum*, inquit, *quod ibi ſint Græci*, *Latini*, *Alemanni*, *Hungari*, *Scoti*, *Navarri*, *Britones*, *Angli*, *Rutheni*, *Bohemi*, *Georgiani*, *Armeni*, *Suriani Jacobitæ*, *Syri Neſtoriani*, *Indi*, *Ægyptii Cophti*, *Capheturici* &c. Confer Eugenium Rogerium de XIV. differentibus nationibus terram ſanctam incolentibus, in ejus deſcriptione Palæſtinæ, Gallice edita Pariſ. 1664. 4.

Joannes de Witlich, oppidulo Trevirenſis diœceſis, docuit circa A. 1400. Coloniæ, ſcripſitque Lecturam *in Epiſtolas Pauli*, & commentarium *in IV. libros Sententiarum*. Vide Trithemium de ſcriptoribus Germ. cap. 137.

Joannes Wratingus Anglus, Canonicus Walthamenſis, quem ex Pitſei *p. 884.* inter ſcriptores ſuos refert Cangius, nihil aliud ex ejus teſtimonio reliquiſſe cognoſcitur, niſi *tabulam ſuper gloſſam Epiſtolarum Pauli*.

Joannes Wrotharius Anglus, Carmelitarum Provincialis diem obiit Caleti ſive in portu Iccio, ut cap. 490. notat Lelandus, An. 1407. Ejus ſcripta, Commentarius *in Canticum Canticorum*, *in IV. libros Sententiarum*, & ſacrarum Concionum libri IV. *Sermones* hyemales, æſtivales, Quadrageſimales XXI. & de

de B. Virgine XII. Confer Baleum VII. 37. Pitſeum pag. 584. & Alegrium p. 345. qui alios etiam *in Scripturas* ſive *in varios S. Scripturæ textus* commentarios ſcripſiſſe teſtantur.

Joannes Wyrici de Nuſſia oppido Colonienſis diœceſis Carmelita, ſuperſtes adhuc An. 1495. cujus *Sermones* & Volumen inſigne *ſuper Sententias* laudat Trithemius de Scriptoribus Germ. cap. 248.

Joannes de Ymenhuſen Teutonicus, Doctor Pariſienſis a Bergomenſi ad Annum 1355. traditur ſcripſiſſe *in IV. libros Sententiarum*, *& Sermones*. His Trithemius de ſcriptoribus Germ. cap. 120. addit varias *quæſtiones Scripturarum*, *& in quoſdam Bibliorum libros*, *Commentarios*.

Joannes Zachariæ Erfordienſis, de conventu Eſchvvegenſi Auguſtinianus Saxoniæ Provincialis, Huſſomaſtix, ex cujus *Oratione* quam ſenex An. 1415. *in Concilio Conſtantienſi* habuit, ſpecimen profert Henricus ab Hardt in prolegomenis ad tomum V. pag. 25. Ejus Volumina duo *in Apocalypſin* & Commentarius *in Magiſtrum Sententiarum* laudatur a Jo. Schiphovero in Chronico Archi Comitum Oldenburgenſium Tom. 2. Meibom. pag. 170. His Trithemius cap. 733. de S. E. & cap. 158. de ſcript. Germ. addit commentarios *in Geneſin*, *in Exodum*, *in Leviticum*, *in Epiſtolas Pauli*, & *Sermones* varios. Pro Sermonibus, *Determinationes varias* habet Philippus Elſſius pag. 418. Encomiaſtici Auguſtiniani, ſed idem fallitur, cum Joannem hunc Helvetium facit, aitque vitam produxiſſe uſque ad An. 1488.

* *Joann. Zacchariæ* Sermonem alterum in Conſtantienſi Concilio habitum ſervat MS. Codex Theologicus n. 527. Bibliothecæ Cæſareæ Vindobonenſis hoc titulo: *Sermo prædicatus in Concilio Conſtantienſi in die S. Michaelis per F. Joannem Zachariæ S. Theologiæ profeſſorem Ordinis Heremitarum S. Auguſtini an. 1416. in illud gratia vobis & pax*. Incipit: *Hoc thema eſt valde authenticum*.

* *Joannina* pariter dicitur *Repetitio* neſcio quæ a Raynaldo quodam compilata: cujus hoc eſt exordium: *Joannina hæc dicitur Repetitio a nomine Infantulæ meæ primogenitæ illuſtris D. Joannis Andreæ fretus exemplo*, *qui compilationem Decretalium Novellam ex nomine filiæ ſuæ appellare inſtituit*. Servatur in MS. Codice Felini exarato A. 1473. Cod. 368.

Joanninæ Summæ auctor *Joannes Teutonicus* de quo ſupra p. 151.

Joanninus de Mantua Ord. Præd. circa A. 1310. in titulo Epiſtolæ ad Albertinum Muſſatum vocatur *vir ſuo tempore præſtantiſſimus in Theologia & Philoſophia naturali & morali*. De illa Epiſtola dixi ſupra in *Joanne de Mantua* p. 101.

Jocelinus Braclandus ſive *de Brakelunde*, Anglus, Monachus Burienſis, (S. Edmunsbury) Ord. Bened. circa Annum 1214. ſcripſit *Chronicon Cœnobii Burienſis* MS. in Bibl. Cottoniana pag. 94. & *ſuper electione Hugonis* Abbatis A. 1211. facta, & *Vitam Roberti Martyris*. Vide Baleum III. 68. & Pitſeum p. 286. Oudinum Tom. 3. p. 17.

Jocelinus, *Joſcelinus*, *Joſſelinus de Furneſio*, Monachus Ciſtercienſis cœnobii Furneſſenſis apud Lancaſtrienſes in Anglia (*a*) ſcripſit teſte Pricæo pag. 884. libros *de Britonum Epiſcopis*, quod opus adhuc exſtare docet Uſſerius de antiquitatibus Eccleſiæ Britannicæ p. 36. non antiquioribus autem memoriis uſum notat Wilh. Nicholſonus (*b*) quam miſſis in literas poſt Wilhelmi Conquæſtoris tempora. Ipſe vixiſſe ſe innuit extremis Henrici II. Regis Angliæ qui A. 1189. obiit, temporibus; *Vitam* enim *S. Patricii* (*c*) Hibernorum Apoſtoli ait ſe ſcripſiſſe ſuaſionibus Thomæ Conner, Ar-

(*a*) Jac. Waræus præf. ad S. Patricii opuſcula edita Lond. 1656. 8.

(*b*) Bibliotheca hiſtoricorum Angliæ pag. 122.

(*c*) Auctores quibus uſus fuit, capite 186. laudat his verbis: *De his quæ mirifice geſſit in Mundo S. Patricius*, *libelli vel tractatus referuntur conſcripti ſexaginta ſex numero*, *quorum pars plurima principantibus Gurmundo & Turgeſio conſumta periit incom-*

Archiepiſcopi Armachani, Malachiæ III. Epiſcopi Dunenſis, & Joannis de Curci, Vlidiæ Principis. Prodiit vita illa in Thomæ Meſſinghami florilegio Sanctorum Hiberniæ, Pariſ. 1624. fol. ſtatim in limine, in Joannis Colgani triade thavmaturga, Patricio, Columba & Brigida, Lovan. 1647. fol. & in Actis Sanctorum Tom. 2. Martii 17. p. 540. 580. cum notis. *Vitam B. Walleni* cujus memoria 3. Auguſt. colitur, Abbatis Melroſenſis in Scotia compoſitam juſſu Patricii Melroſenſis Abbatis, dicavit Wilhelmo Regi Scotiæ, & Alexandro filio ejus ac Comiti Davidi, Walleni propinquis. Vide Carolum Viſch Bibl. Ciſterc. p. 234.

Jocundus Presbyter circa A. 1088. ſcripſit *miracula S. Servatii*, ex quibus pleraque referuntur in Actis Sanctor. T. 3. Maji 13. & *Vitam S. Monulphi* Epiſcopi Trajectenſis ad Moſam, Tom. IV. Julii 16. p. 158.

Joannes Jocundus Veronenſis merito ſuo inter artium inſtauratores ac litterarum celebrandus, vir Græce Latineque doctiſſimus, idemque peritus Antiquitatis, ac Gvil. Budæo judice, quem perinde ut Jul. Cæſarem Scaligerum etiam erudiit, *antiquariorum diligentiſſimus:* Mathematicus, Architectus, & Pictor; nam *Scoticæ ſectæ ſummum Theologum* fuiſſe, quod addit Julius Scaliger contra Cardanum Exerc. 329. in dubium vocari video a Bernardo Moneta, qui de Jocundo hoc erudite differit T. 4. Menagianorum pag. 266. ſeq. De eodem conferendus Jacobus Echardus de ſcriptis Dominicanorum, (Dominicanis enim non Franciſcanis, nomen cum junior dediſſet, veſtem poſtea vir exuit) Tom. 2. p. 36. ſeq. Niceronus in limine Tomi XXX. memoriarum de viris eruditis: & qui vitas pictorum ſcripſere, G. Vaſarus, Felibienius & alii, atque illuſtris Scipio Maffeus in tomo ſecundo Veronæ illuſtratæ. Ejus collectio bis mille amplius *Inſcriptionum veterum* ad Laur. Medicem, quam laudat Onufrius Panvinius lib. 6. antiquitat. Veronenſ. pag. 167. atque Politianus c. 77. Miſc. nondum vidit lucem. Exſtant autem ſuppletæ ab eo *Plinii* junioris Epiſtolæ, & recenſiti *Cæſar*, *Vitruvius*, *Cato* cæterique ſcriptores de re ruſtica, Strategemata *Frontini* atque *Aurelius Victor*, de quibus ſingulis in *Bibl. Latina*.

Jodocus Badius natus A. 1462. Aſcæ, (Aſſen) agri Bruxellenſis municipio Aſcenſius (*a*) diſcipulus Gvarini, etiam ipſe egregie promeritus per annos XL. amplius de bonis ſtudiis in illo diluculo naſcentium litterarum, Lugduni & Pariſiis tam docendo & ſcribendo quam imprimendo, recenſendo, illuſtrando inſignium ſcriptorum monumenta, Librarius Academiæ Pariſienſis juratus (*b*) diem obiit An. 1535. æt. 73. tribus filiabus nuptis ternioni celebratiſſimorum typographorum, (*c*) Mich. Vaſcoſano, & incomparabili viro Rob. Stephano, ac Joanni de Revigny. Cum A. 1505. ederet *Laur. Vallæ* (*d*) notas in Nov. Teſt. oravit Lectorem ut Chalcographorum erratis, præſertim in accentibus Græcanicis ob penuriam characterum, humaniter ignoſceretur. Scripta ejus, & ab eo impreſſa referrem, niſi viderem hoc ſibi jam ſumſiſſe Valerium Andream, Svveertium, Henreichium: *Sylvæ morales* cum Badii interpretatione,

cendio. Quatuor tamen Codices de virtutibus & miraculis ejus partim Latine & partim Hibernice conſcripti repetiuntur, quos diverſis temporibus quatuor diſcipuli ejus, videlicet B. Benignus ſucceſſor illius, & ſanctus Mei Epiſcopus, & S. Lumanus Pontifex, nepos ejus, & S. Patricius filiolus ejus, qui poſt deceſſum patrui ſui Britanniam remeans in fata deceſſit, in Glaſconienſi Eccleſia ſepultus eſt honorifice, conſcripſiſſe referuntur. Sanctus nihilominus Evinus ſimili modo Actus S. Patricii in unum Codicem compilavit, quem partim Latino ſermone, partim Hibernico compoſuit. De quibus omnibus quæcunque fide digna reperire potui, in hoc opus collecta communicare notitiæ poſterorum gratum duxi.

(*a*) Bergomenſi ad An. 1498. & Trithemio c. 938. de S. E. & c. 271. de ſcriptoribus Germ. *Gandenſis* ſive ex *Gandavo*, quoniam educatus apud Gandavenſes: confer Hendreichium pag. 382. pandect. Brandburg.

(*b*) Mich. Maittaire Annal. typographic. Tom. 2. pag. 81. ſeq. ubi & ejus Epitaphia ſcripta ab H. Stephano.

(*c*) Bælii Lexicon, *Badius*, nota I.

(*d*) Mich. Maittaire pag. 95.

ne, ex Virgilio, Horatio, Perſio, Juvenale, Ennio, Mantuano, Sulpitio, Catone, & Alani Parabolis, prodiere Lugd. 1492. 4. *Vincentius* contra quem ſcripſiſſe Aſcenſium notat quoque Trithemius, eſt *Vincentius de Caſtro novo*, Ord. Præd. de quo ſuo loco.

Jodocus Beyſſelius, Patricius & decus Urbis Aquenſis ſive Aquiſgranenſis, Philoſophus, JCtus & SS. Scripturarum ſtudioſus carmine pollens & proſa circa A. 1494. de quo Bergomenſis ad A. 1498. pag. 447. b. Trithemius cap. 941. de S. E. & de ſcript. Germ. cap. 270. Præter *Carmina* & *Epigrammata* multa, *Dialogum* ad Hermolaum Barbarum, *Orationes* & *Epiſtolas*, ſcripſit *Geſta Flandrenſium*, *De ſeditione Gandenſi* ad Carolum Virulum. *Roſarium de S. Anna* (a) & *De roſacea S. Mariæ corona*, *Roſarium metricum*, *de myſteriis Roſarii*, *Roſarium de ſacramento Altaris*; *De Chriſtiano ambitu*, *epitomem ſtimuli amoris* & *de optimo genere Muſicorum*. Vide Poſſevinum, Valerium Andream, Svveertium, Hendreichium in Beiſſelio p. 483.

Jodocus Clichtoveus, Neoportuenſis Flander, Jac. Fabri Stapulenſis diſcipulus, Theologus Pariſ. & Canonicus Carnotenſis, defunctus An. 1543. ſcripſit *De Maria Magdalena* contra Marcum Grandivallem Pariſ. 1519. 4. Supplementum Commentariorum quæ in *Cyrillo Alex. ad Evangelium S. Joannis* lib. V. VI. VII. & VIII. deſiderantur, vide Tom. VIII. Bibl. Græcæ pag. 561. ſeq. *Elucidatorium Eccleſiaſticum*, (b) ſive explanationem in hymnos & cantica Eccleſiaſtica, Officium & Proſas, Baſil. 1517. Pariſ. 1556. fol. Commentarium in *Joannis Damaſceni* libros de orthodoxa Fide. Pariſ. 1507. 1512. 1529. (c) De ejus *Anti-Luthero* & *apologia Concilii Pariſ.* A. 1528. vide Dupinii Bibl. Eccleſ. Tom. 14. pag. 162. ſeq. edit. Amſt. & Bailletum de antiſcriptoribus Tom. 2. pag. 388. Cætera dabunt appendix Trithemii de S. E. cap. 21. Valerius Andreas, Svveertius, Dupinius. De *Hieronymo Clichtoveo* qui An. 1513. patrui ſui Jodoci libro *de monaſticæ Religionis laudibus* dodecaſtichon præfixit, videndus Launojus hiſt. Gymnaſii Navarrei Pariſ. p. 987.

Jodocus Eichmann de Calve, vico Sveviæ, Theologiam Heidelbergæ cum laude docuit, obiitque Anno 1491. Vide Trithemium de S. E. cap. 872. & de luminaribus Germaniæ cap. 227. Scripta ejus præter *Sermones* varios. *Orationes* variæ ad Patres, & *vocabularius Prædicantium*. Ejus Quadrageſimale prodiit Argent. 1488. & Sermones theſauri novi de tempore. 1489.

Jodocus de Heidelberg, idem cum ſuperiore.

Jodocus Metzlerus, infra *Metzlerus*.

Joel Monachus S. Petri ad Culturam apud Cenomanos, cujus ſcriptum *de miraculis S. Nicolai* ad Natalem Abbatem S. Nicolai Andegavenſem evolvit Cangius in Bibl. Sangermanenſi Cod. 470. 636. Obiit Anno 1097. die 2. junii.

Joannes de Joinvilla, ſupra *Joannes* p. 87.

Jonas Abbas, S. Columbani & diſcipulorum ejus (d) Attalæ & Euſtaſii diſcipulus. idem qui *Hibernus* ab aliis vel *Scotus*, *Italuſve*, aut *Bobienſis*, *Lirinenſis* vel *Luxovienſis* appellatur, clarus circa A. 664. Scripſit:

Vitam S. Columbani, quæ interpolata apud Surium 21. Novembr. ſincerior Tom. 3. Opp. Bedæ p. 199. & in Vincentii Barralis Chronologia Sanctorum Lirinenſium pag. 83. emendatior denique in Mabillonii Sec. 2. Benedictin. pag. 5. Gallice quoque in Arnaldi Andillii Vitis Sanctor. pag. 296.

Vitam S. Attalæ Abbatis, quæ itidem edita inter Bedæ Opera Tom. 3. pag. 222. & apud Surium 10. Martii, Barra-

(a) Supra in Jo. Trithemio pag. 158.
(b) *Unſchuldige Nachrichten* An. 1722. pag. 872. Theophili Sinceri *von alten raren Büchern* p. 110. ſeq.
(c) Bibl. Græc. Tom. 8. pag. 781.
(d) Vide Voſſium pag. 296. de Hiſt. Lat.

ralimque pag. 97. & in Actis Sanctorum Tom. 2. Martii, p. 43. ſincerior ex IV. MSS. & apud Mabillonium Sec. 2. Benedictin. p. 160.

Vitam S. Euſtaſii Abbatis Luxovienſis An. 627. defuncti ex ipſiuſmet *itinerario*, itidem inter Bedæ Opera Tom. 3. p. 243. & apud Surium, 29. Mart. Mabillonium Sec. 2. Benedictin. pag. 115. & in Actis Sanctor. T. 3. Martii p. 786. cum Henſchenii notis.

Vitam Bertulphi Abbatis obviam apud Surium 19. Auguſt. Mabillonium Sec. 2. Benedictin. pag. 160. & inter Bedæ Opera T. 3. p. 248.

Vitam S. Faræ, ſive *Burgundofaræ* Abbatiſſæ primæ Eboriacenſis in diœceſi Galliæ Meldenſi, defunctæ Anno 657. Exſtat apud Surium 3. April. & inter Bedæ Opera Tom. 3. pag. 258. & in Mabillonii Sec. 2. Benedictin. p. 439. Qui autem Acta Sanctorum curant Antverpiæ, promiſerunt eam ſe daturos 7. Decembr.

Libros II. *de vita & miraculis S. Joannis Abbatis Reomaenſis* ad Hunnam Abbatem, fratreſque Reomaenſes: Priore libro Vitam ab antiquiore Monacho Reomaenſi ſcriptam & apud Mabillonium obviam interpolavit: poſterior de miraculis, exſtat in laudati Mabillonii Sec. 1. Benedictin. pag. 637. Utrumque cum notis edidit Petrus Roverius in hiſtoria Monaſterii & Abbatum Reomaenſium ab Anno 425. ad ſua uſque tempora, Pariſ. 1637. 4. Adde Caroli Cointii Annales Francorum T. 1. pag. 121. ſeq. 234. 235. 310. ſeq. & T. 3. p. 461. ſeq.

Jonas Epiſcopus ab A. 821. (*a*) poſt Theodulphum, uſque ad A. 843. *Aurelianenſis*, variis Conciliis & Pariſienſi An. 824. interfuit, & A. 840. Carolo Regi, Ludovici F. obtulit *libros III.* adverſus *Claudii* Epiſcopi *Taurinenſis*, jam defuncti (*b*) opus *cultui imaginum* oppoſitum, excerpta ejus tantum vidiſſe ſe teſtatus. Lupi Ferrarienſis cenſuræ opus ſuum ſubmiſit Jonas, qui nihil in illo mutandum eſſe duxit. Vide Pagium ad A. 825. n. 16. & Baluzium notis ad Lupum pag. 355. ubi refert manibus ſe ſuis tractaſſe vetuſtiſſimum & elegantiſſimum librorum Jonæ exemplar, illud ipſum nimirum, quod Carolo Calvo a Jona oblatum eſt. Hæc autem Jonæ eſt ſententia, (*c*) non idololatras habendos cultores qualeſcunque imaginum (*d*) nam & ſe illas adorare more Eccleſiaſtico, (*e*) hoc eſt eas ſalutare: aliquem enim honorem & cultum Sanctis, eorumque memoriæ ac reliquiis deferendum: (*f*) neutiquam tamen eas ſe adorare ut Dominum (*g*) ſed ſuperſtitioſam ac pernicioſam imaginum adorationem (*h*) emendatione utique indigere: Nec adorare ſe Mariam (*i*) ſed congruo honore venerari, ejuſque interceſſionem apud *Deum* flagitare, quæ uti aliorum Sanctorum nec neganda (*k*) nec parvipendenda (*l*) ſit: nec imagines eorum ejiciendas templis (*m*) ſed ad ornatum ac memoriam & eruditionem fidelium ſervandas. Prodiere hi libri primum Colon. 1554. deinde in Orthodoxographis utriſque Baſil. 1555. pag. 1199. & A. 1569. pag. 1526. tum Antverpiæ 1565. 12. emendatiores apud Chriſtoph. Plantinum: deinde in editionibus Bibliothecæ Patrum omnibus, Pariſienſibus, Colonienſi, Tomo IX. etiam noviſſima Lugdunenſi Tom. XIV. pag. 167. De aliis duobus Claudii Taurinenſis adverſariis *Dungalo* & *Theodomiro* Abbate, ſicut de *Claudio* ipſo quoque, dictum ſuo loco.

Li-

(*a*) Albericus ad illum Annum, pag. 167. Andreæ Sauſſay Annales Eccleſiæ Aurel. pag. 313. Carolus le Cointe Tom. VIII. annal. Francor. pag. 613. ſeq. Sammarthani Tom. 2. pag. 239.

(*b*) Vide Orthodoxographa pag. 1199. edit. primæ (

(*c*) Confer Dallæum de imaginibus IV. 5. Frider. Spanhemii Opera Tom. 2. pag. 863.

(*d*) pag. 1212. (*e*) Pag. 1229.

(*f*) Pag. 1202. 1207. ſeq. 1213. 1243. 1249.

(*g*) Pag. 1222. 1228. 1305. 1206. 1214.

(*h*) Pag. 1202. 1212.

(*i*) Pag. 1230.

(*k*) Pag. 1247. ſeq. 1251.

(*l*) Pag. 1239.

(*m*) Pag. 1207.

Libri III. *de inſtitutione Laicorum* ad Matfredum, Aurelianenſem Comitem vulgati ex MS. Corbejenſi a Dacherio T. 1. ſpicilegii p. 1203. (edit. novæ T. 1. p. 258.)

De inſtitutione regia, ad Pipinum Regem liber, cujus magna pars repetitur in Concilio ſexto Pariſienſi A. 829. Integer primum luci datus ab eodem laudatiſſimo Dacherio Tom. V. ſpicileg. pag. 57. (edit. novæ Tom. 1. p. 324. 335.) Etiam carmine valuiſſe Jonam patet ex dodecaſticho, inſtitutioni huic præmiſſo, in quo inter alia:

Qui quondam metricis ludebam promtus in odis,
Corpore nunc quaſſo nil niſi flere lubet.

Sed oda ſapphica ſub Jonæ nomine edita a Caniſio, atque inde per Andream Rivinum Lipſ. 1653. 8. cum Drepanii Flori & aliorum carminibus, quæ incipit: *En adeſt Cæſar pius & benignus*, quamque illuſtrat Barthius XIX. 17. Adverſar. *Theodulfum* Aurelianenſem auctorem habet, atque conſecrata ab eo eſt adventui Ludovici Auguſti Aurelianos. Vide Caniſii antiquas lectiones edit. noviſſimæ Baſnagianæ, T. II. parte 2. p. 75.

Non diverſus a Jona noſtro eſt *Jonas* qui *Huberti* Leodienſis Epiſcopi tranſlationem ſcripto conſignavit, de quo infra.

Jonas Bobienſis, ſupra *Jonas Abbas*.

Jonas Diaconus, *Caroli Calvi* Regis notarius circa An. 844. Vide Dacherii ſpicileg. T. IV. pag. 496. (T. 2. edit. novæ p. 315.)

Jonas Fontanellenſis Monachus Ord. Bened. in diœceſi Rothomagenſi circa A. 729. ſcripſit juſſu Baini, Abbatis ſui *vitam S. Wulfrani*, Epiſcopi Senonenſis defuncti An. 720. Exſtat interpolata apud Surium, 20. Martii, & ſincerior in Actis Sanctor. Tom. 3. Martii p. 145. & apud Mabillonium Sec. 3. Benedictin. parte 3. pag. 355. & Carolum le Cointe ad Annum 704. Tom. 4. Annal. Francorum pag. 419. 433. ubi triplex hujus vitæ editio, Suriana, Henſchenii, & tertia emendatior. * In Hiſtoria litteraria Gallica Tom. IV. p. 57. ambigunt authores illi doctiſſimi num Jonæ huic adſcribenda ſit pariter *Vita S. Condedi*, quam Bollandiſtæ ad diem IX. Februarii Aigrado cuidam adſcribunt. Inclinant tamen illi in contrariam a Bollando ſententiam, maluntque ex ſtyli ſimilitudine Jonæ tribuere.

Jonas Hibernus, ſupra, *Jonas Abbas*.

Jonas qui ſcripſit *S. Huberti*, Epiſcopi Leodienſis An. 727. defuncti *tranſlationem* in Audainum Monaſterium factam per Vulcandum Epiſcopum Leodienſem An. 825. 21. Sept. Edidit Joannes Robertus, Arduennas S. I. in Huberti hiſtoria excuſa Luxemb. 1621. 4. atque inde Mabillonius Sec. IV. Benedictin. parte 1. p. 293. Non diverſus hic Jonas Caveo videtur a *Jona Aurelianenſi*, de quo ſupra: Eadem Pagii ſententia ad An. 825. num. 27. & *Vitam S. Huberti* ad Walcandum, Leodienſem Epiſcopum, ſcriptam eſſe a Jona Aurelianenſi, diſerte teſtatur Albericus in Chronico ad An. 821.

Jonas Italus, *Lirinenſis*, *Luxovienſis*, *Scotus*, unus idemque de quo ſupra, *Jonas Abbas*.

Jordanes, infra, *Jornandes*.

Jordanus Argentinenſis circa A. 1410. Auguſtinianus laudatus Trithemio cap. 154. de luminaribus Germaniæ, ſed ubi eadem illi tribuit quæ alibi Jordano de Quedlimburg. Ad illum quoque *Sermones* in Bibl. Cæſarea MStos refert Lambecius II. p. 774. De ejus Sermonibus 261. de Sanctis, qui MSti in Bibl. Petrina hujus Urbis Hamb. videndus B. Staphorſtius, T. 3. hiſt. Eccleſ. Hamb. p. 234.

Jordanus Auguſtinianus, defunctus Viennæ An. 1380. diverſus ut videtur & ipſe a Jordano Quedlimburgenſi de quo infra, & cum quo eundem facit Philippus Elſſius in encomiaſtico Auguſtiniano p. 412.

Jordanus ex Bortergo diœceſeos Mogun-

guntinæ, vide infra, *Jo. de Saxonia*, Ord. Præd.

Jordanus Bricius, *Bricii* Miles neſcio unde Hendreichio *Brixius*, Juris Profeſſor & Conſiſtorialis Advocatus, Provinciæ Galliarum Judex Major, cujus tractatum *pro Eugenio IV.* adverſus Cardinalem Dominicum de Capranica, qui ad ejus electionem, licet deſignatus a Martino V. non fuerat adhibitus a Cardinalibus, ſcriptum A. 1433. juſſu Petri Cardinalis Fuxenſis, vulgavit Baluzius T. 3. Miſc. p. 303. 350.

Gvido Jordanus. Supra Tom. 3. pag. 133.

Gvil. Jordanus Auguſtinianus defunctus Anno 1382. ſcriptor Rhythmi *de conflictu vitiorum cum virtutibus*. Vide Valer. Andream p. 321.

Jordanus Magiſter, cognomento Teutonicus ante An. 1291. ſcripſit *Chronica qualiter Romanum Imperium translatum ſit ad Germanos*, vulgatum a Schardio in ſylloge de juriſdictione & auctoritate Imperiali, aliiſque, de cujus libri editionibus Voſſius p. 788. & Oudinus T. 3. pag. 626.

Jordanus ſcriptor *Vitæ Martini V.* Pontificis, editæ a Papebrochio in propylæo ad Acta Sanctor. Maji, II. pag. 61. *Vitam Nicolai VI.* citat Odoricus Raynaldus. Alius *Jordanus* fratrer Nicolai IV. Cardinalis, ſed ante eum electum defunctus.

Jordanus Ord. Præd. Miſſionarius in Oriente An. 1321. ſcripſit Epiſtolas de martyrio quatuor Fratrum Ord. Minorum editas a Waddingo Tom. 3. Annal. pag. 255. & a Jacobo Quetif T. 1. p. 549. ſeq.

Jordanus Nemorarius Mathematicus celebris circa A. 1235. Ejus *Arithmeticorum elementorum* libri X. illuſtrati a Jacobo Fabro Stapulenſi prodiere Pariſ. 1496. De ejuſdem *datis Arithmeticis*, *demonſtratione aſtrolabii*, *planiſphærio*, *demonſtratione propoſitionum de ponderibus*: libris tribus *de Geometria*, & commentario *de natura ſpeculorum* videndus Voſſius libro de ſcientiis Mathematicis.

Jordanus Philotechnus, idem fortaſſe cum Nemorario, cujus librum de triangulis, demonſtrationem in algorythmo, & algorythmum proportionum, & quædam circa ſcientiam perſpectivam MSS. memorat Sanderus pag. 200. Bibl. Belgicæ.

Jordanus de Quedlingborg Auguſtinianus, Saxo, S. Theologiæ Lector Magdeburgenſis: non A. 1441. ut eſt apud Sanderum Bibl. Belg. II. pag. 56. ſed circa A. 1325. ut ex Chronico Magdeburgenſi MS. docet V. C. Urbanus Gottofredus Siberus de illuſtribus Alemannis pag. 115. ſeq. & confirmat Chronicon Comitum Oldenburgenſium Tom. 2. Meibomii pag. 162. ubi multarum Antiquitatum indagator celebratur. Ibidem traditur ſcripſiſſe diffuſam *Apologiam Ordinis ſui*, diverſam ut videtur a *Speculo Auguſtinianorum* collecto ex S. Auguſtini operibus, de quo Caveus, atque Oudinus Tom. 3. pag. 1132. Etiam *Vitas fratrum ſui Ordinis* libris IV. Romæ A. 1587. excuſas Voſſius p. 458. & Miræus 87. auctarii memorat. Auguſtini Sabbothii notis in edit. Leod. 1625. 8. additas, Valerius Andreas p. 95. Bibl. Belg. *Opus ſermonum de tempore & Sanctis* prodiit 1509. 8. & Pariſ. 1521. 4. cum opere de quatuor communionibus locali, ſpirituali, temporali & portionali; quæ ſunt neceſſariæ ad vitam Monaſticam: *Poſtilla & Sermones in Evangelia Dominicalia*, Argentor. 1483. Cætera ejus ſunt memorata etiam Trithemio c. 719. de S. E. Commentarius *in Apocalypſin*. *In Pater noſter & Ave Maria*. *Quadrageſimale*. *Articuli paſſionis Domini* ſive *meditationes*, memoratæ Sandero II. pagina 82. *Vitam S. Auguſtini* ab (*a*) ab eo ſcriptam edidit Jacobus Hommey, ſpicilegii Patrum pag. 569. adde p. 638. 644. *Pars æſti-*

(*a*) *Vitam S. Monicæ* editam a Bollando 4. Martii ſcribit Caveus: ſed vita S. Monicæ Matris Auguſtini vulgata ab Heuſchenio 4. Maji Tom. 1. p. 474. non Joannem de Quedlimburg authorem habet, ſed *VValsherum*, Canonicum regularem, de quo ſuo loco.

aſtivalis poſtillæ Evangeliorum Dominicalium circa Annum 1365. MS. in Bibl. S. Petri, hujus Urbis. Vide Staphorſti hiſt. Eccleſ. Hamburg. Tom. 3. pag. 244.

Raymundus Jordani, Præpoſitus A. 1381. Uticenſis ſive Uzecienſis in Gallia, deinde Abbas de Cellis, Bituricenſis diœceſis, auctor *contemplationum*, atque tractatus *de oculo ſpirituali* & librorum trium *de ſtatu religioſo*, quæ ſcripta *Idiotæ* nomine ferebantur, atque Jordano huic ex fide MSti Codicis Turonenſis reſtituta ſunt a Theophilo Raynaudo Pariſ. 1654. 4. & tomo XI. Raynaudi Operum junctim editorum Lugduni in fol. Confer Oudinum Tom. 3. pag. 1180. ſeq.

Jordanus Rufus Calator miles ſive Eques Mareſchallus Imperatoris, *de Medicina equorum* ex Bibliotheca Thuana laudatur a Cangio: ſic & Labbeus pag. 50. qui & Gallice eundem librum pag. 216. memorat & pag. 301. Italice.

Jordanus Saxo, Auguſtinianus, ſupra *Jordanus Quedlimburgenſis*.

Jordanus de Saxonia Ord. Præd. Magiſter poſt Dominicum generalis defunctus A. 1237. de quo G. Henſchenius in Actis Sanctorum Tom. 2. Febr. 14. pag. 720. ſeq. & Jacobus Quetif Tom. 1. de ſcriptis Dominicanor. pag. 93. ſeq. ubi ex ejus *de principiis Ordinis Prædicatorum libello* quædam referuntur, ſicut & pag. 99. prologus. Liber integer cum Antonii Maſſæi notis prodiit Rom. 1587. 4. Cætera ſcripta ſunt: *Super Priſcianum* minorem & majorem, gloſſæ. *De ponderibus*. *De lineis datis*. Poſtilla *ſuper Lucam*. *Super Apocalypſin*. *Corona B. Virginis*, ſive hymnus Ave maris ſtella, & quinque Pſalmi, licet Coronam illam Placentiæ 1599. 12. editam junioris eſſe ſcriptoris contendit Oudinus Tom. 3. pag. 86. *Oratio ad B. Virginem*. *Oratio ad B. Dominicum* edita in breviario Dominicanorum Venet. 1492. *Litteræ encyclicæ* & *ſpeciales* ad certos conventus certaque monaſteria. *Vita S. Dominici* MS. Lipſiæ in Paulina, teſte Fellero pag. 159. 160. *Epiſtola encyclica de actis in translatione corporis B. Dominici*, edita a Bzovio ad A. 1233. n. 5. Epiſtolas exhortatorias plures & ſermones ad populum laudat Trithemius cap. 436.

Jordanus Teutonicus, ſupra, *Jordanus Magiſter*.

Jornandes, qui Sigeberto c. 35. Anonymo Mellicenſi cap. 22. aliiſque etiam in Chronico Leodienſi apud Labbeum Tom. 1. Bibl. novæ MSS. ad A. C. 533. & Trithemio cap. 204. *Jordanes* Gothus ex notario Regis Alanorum Epiſcopus ab A. 552. Ravennas, ſcripſit Caſtalioque dedicavit amico ſuo librum *de rebus Geticis* contractum ex *Caſſiodori* libris XII. Gothicæ hiſtoriæ, pridem deperditis, quem in A. C. 551. deſinere jam olim monuit Albericus pag. 42. Chronici, & A. 552. eſſe ſcriptum notavit Voſſius II. 20. pag. 241. Nolo repetere quæ de hac lectu digna lucubratione, & de altero Jornandis libro ad Vigilium *de origine Mundi & actibus Romanorum cæterarumque gentium*, & de utriuſque editionibus dixi in Bibl. Latina III. 17. tantum addo utrumque ab eo tempore recenſitum a celebratiſſimo *Muratorio* T. 1. theſauri ſcriptorum Italiæ p. 187. & 222. Svecicamque libelli de rebus Geticis verſionem Clariſſ. Viri *Jo. Friderici Peringſkiœld* lucem vidiſſe Holmiæ 1719. 4. & Gallicam Droueti de Maupertuy, Pariſiis. Novæ vero editionis ſpem, quam ad MSS. Codices Vaticanos & Cardinalis Ottoboni collatam a *Leonardo Adami* exſpectare juſſi ſumus, præclaro illo Viro jam A. 1719. in flore ætatis defuncto decollaſſe. Hoc igitur ſupereſt, ut, quod futurum confidimus, illuſtri Lincopenſium Epiſcopo *Erico Benzelio* Jornandem accurato ſtudio expolitum inter Svecicos, quos parat ſcriptores, in acceptis relaturi ſimus. *Annales* quos in vergente ſeculo VI. deſinentes habuit MStos *Joannes Cuſpinianus*, ex quibus ſubinde affert quædam in notis ad Conſules Caſſiodori, auctorem ne habeant cui a Cuſpiniano tri-

tribuuntur, Jornandem, viderint quibus illos datur Annales evolvere. * Cave credas Jornandem Epiſcopatum Ravennatenſem tenuiſſe, cum in ſerie Ravennatenſium Archiepiſcoporum ab Agnello vetuſto ſcriptore, de quo ſuo loco eſt actum, non contineatur. Sunt qui Ravennæ agentem Gothorum Epiſcopum renunciatum dicant. De Ravennatenſi mora nihil lego; ſed forte vere dictum; de Epiſcopatu Gothorum nihil me ſcire profiteor, cum ipſe ſe nunquam Epiſcopum dicat, quamvis Epiſcopum appellat Sigebertus in Chronico, ex quo cæteri omnes acceperunt; Cl. Muratorius in præfatione ad hoc ipſum opus Jornandis viſus eſt addubitaſſe. Profecto non dubitans Jornandi Monaſticam Profeſſionem aſſeruit; quam exprimit e verbis illis hiſtoriæ cap. 50. *Ego ante converſionem meam notarius fui*. Vox enim *converſio* apud mediæ latinitatis ſcriptores monaſticam Profeſſionem deſignat. Vide Muratorium ibid.

Joſephus Alcuini diſcipulus, cujus verſus quoſdam *in laudem S. Ludgeri* Brovverus præfixit ſideribus illuſtrium & Sanctorum Virorum Germaniæ, integrum elogium ſervavit Alfridus lib. 1. vitæ S. Ludgeri cap. 2. in Actis Sanctor. Tom. 3. Martii 26. pag. 646. in Leibnitii Tom. 1. ſcriptor. Brunſvic. pag. 89. & apud Mabillonium Act. SS. Benedict. Sec. IV. parte 2. pag. 24. ita ſe habet:

Frater, amore Dei cognato dulcior omni,
Et conſanguineis merito pretioſior ipſis,
Ludger amate mihi, Chriſti te Gratia ſalvet,
Vive tuæ gentis Freſonum clara columna
Presbyter occiduis laudabilis Orbis in oris,
Doctus & eloquio prudens & mente profundus,
Ipſe gradum meritis ornas & moribus almis,
Ut puer in ſenibus humili de corde miniſtras
Ut germanus agis cunctis æqualibus ævo,
Utque parens pueris vitæ documenta rependis
In melius creſcendo: mei memor eſto Sacerdos,
In precibuſque tuis commendes quæſo Tonanti
His brevibus Vatem qui te laudavit in odis,
Cui teretis baculi (a) pro tali carmine donum
Munificus tribuas: Fors hæc mercedula Vati
Concordat modico. Felix ſine fine valeto.

Idem Mabillonius dedit etiam verſus ab hoc Joſepho præmiſſos ſubjunctoſque compendio Commentariorum S. Hieronymi in Eſaiam, Sec. IV. parte 1. pag. 181.

Joſephus ſive *Joſaphas Barbarus*, ſupra Tom. 1. pag. 174.

Joſephus Iſcanus Devonius Exceſtrenſis, non ſane (b) Archiepiſcopus Burdegalenſis, ut Pitſeo & aliis traditum, ſed Monachus Anglus, poetarum ſui temporis, Lelando judice, facile primus ad Thomam Balduinum Archiep. Cantuarienſem ſcripſit, atque ipſo Tyri An. 1191. defuncto recognovit *de bello Trojano* libros ſex, quos paraphraſi heroica expreſſos dedit ex pſeudo-*Darete*: nec repetam quæ de utriſque notavi lib. 1. Bibl. Græcæ cap. 5. & *Bibl.* Latinæ lib. 1. cap. 6. & quæ *Polycarpus* Leyſerus Hiſt. poetarum medii ævi pag. 772. ſeq. Cætera adhuc inedita hujus Joſephi ſcripta apud Lelandum cap. 217. Baleum III. 60. & Pitſeum ad A. 1210. pag. 276. & Bulæum Tom. 2. hiſt. Academiæ Pariſ. pag. 751. ſunt Libri *Antiocheidos* ſive de Bello Antiocheno, & rebus in illo a Richardo I. Anglorum Rege præclare geſtis, cujus magni operis fragmentum tantum re-

pe-

(a) Abbatiam.
(b) Vide Sammarthanos Tom. 1. Galliæ Chriſtianæ pag. 215. & Bernardum Monetam ad anti Bailletum Menagii cap. CXLV.

periſſe ſe Lelandus queritur, ex quo videntur repetita quæ affert in Britannia ſua Gvil. Cambdenus. *De inſtitutione Cyri*. *Panegyricus* ad Henricum III. Regem. *Epigrammata* & *carmina diverſi generis*. Ac denique quæ *nugarum amatoriarum* nomine veniunt apud Lelandum atque inde apud alios. Thomam vero Dempſterum, qui apparatu ad Hiſt. Scoticam cap. 6. pag. 98. libros de bello Trojano ad auctorem refert Joannem Hautvillenſem, non magis idoneis rationibus hoc facere exiſtimo quam eos qui archithrenium eripere Hautvillenſi & Joanni Sariſberienſi tribuere inſtituerunt.

Joſephus Sacerdos, cujus *Hiſtoria tranſlationis Corporum SS. Ragnoberti & Zenonis* A. C. 846. factæ in lucem data a Dacherio Tom. 12. ſpicilegii p. 600. (edit. novæ in fol. Tom. 2. pag. 127. 133.) * Eamdem Hiſtoriam *Tranſlationis corporum* &c. ex duplici MS. codice dederunt PP. Bollandiſtæ Tom. XIV. pag. 618. Sed paſſim ab alio interpolatam. Opinantur vero illi authorem ejuſdem Hiſtoriæ, non quidem Joſephum extitiſſe, ſed Erveum, cujus ſæpe in eadem Hiſtoria numquam ſine laude fit mentio. Scriptores tamen Hiſtoriæ literariæ Gallicæ eidem Joſepho merito vindicant. Vide eamdem Hiſtoriam Tom. V. pag. 91.

Joslenus ex Bituricenſi Archidiacono & Magiſtro Pariſienſi Sveſſionenſis ab A. 1129. ad 1151. Epiſcopus & Conſiliarius Regis Galliæ Ludovici VII. de quo Sammarthani Tom. 3. Galliæ Chriſtianæ pag. 1050. Scripſit *Expoſitionem Symboli* atque *Orationis Dominicæ* editam Pariſ. 1733. fol. ab Edmundo Martene in tomo nono monumentorum veterum p. 1101. & 1111. 1120. Ad hunc Joslenum plures exſtant Eugenii III. Sugerii, & S. Bernardi Epiſtolæ.

Joſcelinus, *Joſſelinus*, ſupra *Jocelinus*.

Joſſelinus de Caſſanis, ſupra Tom. 1. pag. 365.

Jotſaldus Monachus Ord. Bened. *de vita & virtutibus S. Odilonis Abbatis*, libri III. ad Stephanum Epiſcopum ejus nepotem, MSti in Lectionario Eccleſiæ Lugd. in Codice Bibl. Thuanæ. Eam in epitomen coegiſſe ſe juſſu Hugonis Abbatis Cluniacenſis profitetur Petrus Damiani (qui A. 1072. diem obiit) T. 2. Opp. pag. 179. quanquam auctorem non nominat. Laudat Hadrianus Valeſius ad Adalberonem pag. 276. 280. &c. Ejus planctus *de tranſitu* ejuſdem *Odilonis*, verſu hexametro, in Andreæ du Cheſne Bibl. Cluniacenſi pag. 329. Adde Caſp. Barthii notas IV. 19. Adverſariorum, cui *Jotſaldi* nomen ad ſonum molliorem idiotiſmi Gallici corruptum idem eſt cum *Gotſchalco*. * *Jotſaldus* Sæculi XI. ſcriptor, qui obiit an. 1099. Scripſit vitam S. Odilonis, quam vulgavit Mabillonius in ſeculis Benedictinis Tom. VIII. pag. 679. ſcripſit etiam carmina quædam hexametra de Prioribus Abbatibus Cluniacenſibus, quorum ſpecimen ſupereſt apud Vincentium Belluacenſem lib. 27. c. 29. Scripſiſſe etiam in hæreſim Berengarii diſcimus ex veteri Cathalog. librorum Biblioth. Cluniacenſis. Apud eumdem Mabillonium ibidem. Vide Hiſtor. liber Gal. To. 7. pag. 489. &c.

Jovinianus Monachus circa A. C. 390. Romæ libros duos edidit, quibus conjugium æquavit cœlibi continentiæ, & frugalem ſobriamque vitam abſtinentiæ, ac jejuniis. Argumentum librorum & fragmenta quædam ſervavit S. Hieronymus, cujus libri duo adverſus Jovinianum ſæpius ſunt editi inter S. Hieronymi Opera. Joviniano tribuit Eraſmus ſcriptum de diverſis generibus leprarum quod exſtat Tom. V. Opp. S. Hieronymi edit. Marcianæi pag. 212. De Joviniano ipſo, condemnato per Siricium Papam, & in Concilio Mediolanenſi An. 391. pluribus diſſerit Tillemontius in S. Ambroſii vita Tom. X. memoriar. pag. 224. & in vita S. Hieronymi Tom. XII. pag. 143. ſeq. Ex ſolis tamen hoſtium & adverſariorum teſtimoniis videtur facere Jovinianum Epicureum & Joviniano ipſo Jo-

vinianiorem. Julianus Eclanenſis in libello Fidei pag. 22. Jovinianiſtas arguit quod doceant hominem poſt baptiſmum nullo modo poſſe peccare. Quo ſenſu Pelagium Joviniani filium dixerit Oroſius, diſquiritur a Voſſio libro V. hiſt. Pelag. parte 1. antitheſi 7. Jovinianum etiam oppugnavit Hildefonſus Toletanus libro de illibata Virginitate B. Mariæ, de quo ſupra Tom. 3. pag. 259. confer Petavium de Incarnat. Verbi XIV. 3. 5. & 6. 8. De Jovinianiſtis in Arvernia circa A. 700. vide Carolum le Cointe ad illum annum Tom. 4. Annal. Francorum pag. 372. Pro Joviniano & ſecundis nuptiis adverſus Hieronymum acriter decertat Theodorus Beza libro de polygamia Tom. 2. Opp. pag. 11. ſeq.

Jovinianus Archidiaconus atque inde Epiſcopus Aquilejenſis, cujus & S. Hieronymi mutuæ Epiſtolæ circa A. 374. ſcriptæ inter S. Hieronymi Opera leguntur.

S. Irenæus Lugdunenſis poſt Pothinum A. C. 178. Epiſcopus, & Martyr Chriſti, non Latine quidem ſcripſit ut viſum Latino Latinio pag. 183. Bibliothecæ ſacro-profanæ, neque dubitandi de eo eſt locus cum Eraſmo, Cangioque Græciſne an Latinis ſit ſcriptoribus annumerandus: At Latinam quam hodie habemus verſionem non multo juniorem eſſe Irenæo, & jam Tertulliano uſurpatam, diſputat poſt Grabium & alios Dominicus de Colonia Tom. 1. hiſt. literariæ Lugd. parte 2. pag. 69. Græciſmos quoſdam illius interpretis perſequitur Jacobus Billius lib. 1. Obſ. ſacr. pag. 33. & Salmaſio obſervante pag. 213. funeris linguæ Helleniſticæ, *ubique græciſſat præ imperitia nimirum Latini ſermonis: forſan & Græci, nam Græca ſæpe male interpretatus eſt*. Quod autem Petrus Halloixius inſtituit Irenæum e Latino Græcum reddere, id merito parum utile viſum Richardo Simoni & Dupinio. De Irenæo ipſo & ejus ſcriptis atque editionibus non eſt hic repetendi locus quæ jam lib. V: Bibl. Græcæ cap. 1. attuli, & quæ a Viris eruditis multis plena manu ſunt expoſita, editoribus præſertim & Tillemontio Tom. 3. memoriar. & noviſſime a Viris egregiis qui induſtriæ Tillemontianæ imitatores ſtrenuos ſe gerunt, in Hiſtoria Galliæ litteraria Gallice edi cœpta Pariſ. 1733. 4. pag. 324. ſeq.

Irenæus junior ad quem S. Ambroſii Epiſtolæ: vide notas Benedictinor. Tom. 2. pag. 897.

Irenæi Sirmienſis Martyrium in Ruinarti Actis Martyrum ſelectis pag. 432.

Irenæus Comes & poſtea Epiſcopus *Tyrius*, qui Synodo Epheſinæ Anno 431. Neſtorio favens interfuit, Græce etiam ipſe, non Latine ſcripſit ſyllogen Actorum Synodalium in illo Concilio atque in Oriente per xv. fere annos geſtarum: ſed ex illa habemus a veteri interprete compoſitam verſionem Latinam multarum *Epiſtolarum Epheſinarum* editarum a Chriſtiano Lupo, Steph. Baluzio & Joanne Garnerio, de quibus dixi Tom. 7. Bibl. Græcæ p. 442. De iiſdem adeundus Tillemontius Tom. 14. memor. pag. 613. ſeq.

Irenæus Epiſcopus *Barcinonenſis* circa A. 461. de quo in Hilarii Papæ Epiſtolis, id. Tom. 16. pag. 45. ſeq.

Franciſcus Irenicus (Friedlib) Ettelingiacenſis in Marchionatu Badenſi, Collegii S. Catharinæ Heidelbergenſis moderator, ſcripſit *Germaniæ exegeſin* ſive deſcriptionem non contemnendam veteris, medii, ac recentis ævi, libris XII. ediditque Haganoæ 1518. fol. cum *Oratione protreptica in amorem Germaniæ*, atque ſuperioris operis excuſatione. Exegeſeos libri deinde recuſi Baſileæ 1567. fol. curante *Paulo Irenico* filio, Paſtore Eccleſiæ Ilfeldenſis. Minus integra editio Francofurtenſis (*a*) 1570. fol. Melior nova Joannis Adami Bernardi, ſcholæ Hanov. Rectoris, reſtitutis tabulis Genealogicis, & notis etiam illuſtrata Hanov. 1728. fol. (*b*) Simlerus et-

(*a*) Chriſtian Gottlieb Buder Bibl. ſcriptorum Germ. pag. 17.

(*b*) Acta Erud. 1728. pag. 411.

etiam *Grammaticam* Franciſci Irenici memorat, editam Francof. 1569. 8. Omitto quod ſub adſcito *Franciſci Irenici* nomine quaſdam lucubrationes ſuas A. 1670. vulgare placuit *Philippo Andreæ Oldenburgero*.

Irimbertus Abbas Admontenſis in Stiria, Ord. Bened. denique An. 1160. S. Michaelis Bambergenſis, defunctus A. 1162. Ejus ſcripta quædam edidit V. C. Bernardus Pez Tom. 2. theſauri anecdotorum: Librum *de X. oneribus, in quædam capita Eſaiæ*, pag. 427. Commentarium allegoricum *in quædam Capita Cantici Canticorum* pag. 369. Libros II. *in librum Judicum* dedit idem Tom. IV. pag. 129. *in Ruth* pag. 443. Idem promiſit *in librum Joſuæ* & Commentarium amplum *in IV. libros Regum*: & *Homiliarum* in ſelecta S. Scripturæ loca, & diverſorum *ſermonum* de feſtis ampliſſimum Volumen.

Irnerius, Hirnerius, Yrnerius, Hyrnerius, Gvarnerius, Gvernerius, Warnerus, Wernerus, Wernherus, Whernerus, Wernerius, Vernerus, Vernerius, (*a*) & corrupte *Ireneus*. Germanus, ut vel ex nomine Teutonico *Warner* (*b*) colligitur, licet Florentinum alii, alii Mediolanenſem fuiſſe contendant. Juris doctrina ita ſuo tempore exſplenduit, ut *Lucerna Juris* (*c*) ſive *Legum lumen* (*d*) diceretur: Hunc Romæ, hunc Piſis docuiſſe ſunt qui referant: de Bononienſi cathedra, in qua urbe etiam diem obiit, conſentiunt omnes. Diem obiit medio ſeculo XIII. (*e*) quanquam Cangius cum Fichardo, Pancirollo & aliis ad A. 1190. vitam affirmat produxiſſe. Primus Jus Civile Romanum, Digeſtum Vetus nimirum & Codicem *gloſſulis* expoſuit, quæ cum Martini Goſſiæ, Bulgari, Placentini, Pylei & aliorum inter Accurſianas leguntur. Deinde primus compoſuit *Formularium*, ſive formulam Inſtrumentorum quorum in foro uſus: a multis auctam deinde, & Florentiæ, Romæ, Venetiis atque alibi in lucem editam. Præcipua vero Irnerii laus, quod cum ante illud tempus per Italiam alii Longobardica, alii Salica, alii Romana lege uterentur, (*f*) ille *Mathildi* Comitiſſæ (*g*) quæ A. 1115. moritura Lombardiæ Tuſciæque ditionem teſtamento S. Petro donavit (*h*) vel *Lothario ſecundo*, (*i*) Imperatori quem A. 1137. obiiſſe conſtat, fuiſſe auctor traditur, ut impoſterum ex uno jure Civili Romano, cæteris abrogatis, judicia fierent, unde Jus civile in publicis Italiæ Gymnaſiis majore celebrari ſtudio & diligentiore coli opera cœpit, Irnerio ipſo, & ejus diſcipulis Joanne Bulgaro, Azone, Joanne Placentino, aliiſque ingenium & induſtriam conferentibus. In uno tamen, inquit Pancirolus (*k*) Irnerius non parum erraviſſe viſus eſt, quod ex duabus Græcarum Novellarum verſionibus elegantiorem rejecit, minus Latinam & corruptam tanquam *Authenticam* in ſcholas JCtorum introduxit. Inde errorum poſtulatur Irnerius a Georgio Ritterſhuſio, Jo. Jacobo Wiſſenbachio aliiſque: defenſitatur a Joanne Strauchio, Alexandro Pagenſtechero & Gvilelmo de Hertoghe, τῷ μακαρίτῃ, ut dixi lib. IV. Bibl. Latinæ cap. 10. Quod autem legas

(*a*) Cornelius van Bynkershoek præf. de auctore authenticarum. Joſephus Aurelius de Januario, in Republica JCtorum pag. 54. edit. Lipſ.

(*b*) Henricus Brencmann in hiſtoria Pandectarum Florentinor. lib. 1. cap. 5. pag. 30.

(*c*) Trithemius cap. 417. de S. E. Odofredus JCtus apud Ericum Mauritium pag. 116. diſſ Oudinus Tom. 2. pag 877. Jo. Fichardus in limine vitar. JCtor. & Catellanus Cotta in recenſione Juris interpretum, pag. 320. ſed qui falſo ita dictum ait, *cum legum tenebræ potius ab eo initium ſumſerint*.

(*d*) Guido Pancirollus II. 4. de Legum interpretibus.

(*e*) Conrig. cap. 25. de orig. Juris Germanici.

(*f*) Sigonius de regno Italiæ lib. XI. ad A. 1137.

(*g*) Conradus Urſpergenſis ad A. 1237. pag. 278. ait Wernerium libros legum dudum neglectos, *ad petitionem Mathildæ Comitiſſæ* renovaſſe.

(*h*) Sigonius de regno Italiæ lib. X. ad A. 1135.

(*i*) Vide tamen quæ huic traditioni opponuntur a Frid. Lindenbrogio, G. Calixto, Conringio, Seldeno aliiſque apud Ericum Mauritium in diſſertationibus junctim editis pag. 131. ſeq.]

(*K*) Pancirollus lib. 2. cap. 13.

gas in Sebaldi Munſteri Oratione de Irnerio & Bartolo, quæ in tomo ſecundo declamationum Philippi Melanchthonis & aliorum Witebergenſium plus ſimplici vice lucem vidit, Irnerium Henrici V. tempore virum ſummæ auctoritatis in Italia eam partem quæ tunc erat Romani Imperii gubernaſſe, nec inhoneſtum ſibi duxiſſe, poſtquam tot annos verſatus eſſet in Rep. redire ultima ætate ad ſcholam, hoc antiquiorum ſcriptorum teſtimoniis confirmatum vellem. De Irnerii diſcipulis non omittendus locus Othonis Morenæ in hiſtoria rerum Laudenſium ad A. 1158. (*a*) *Intera Dominus Fridericus, in Roncalia colloquium in S. Martino proximo veniente, maximum ſe conſtituit habiturum, præcepitque omnibus fere Italiæ Principibus atque Civitatum Conſulibus, ut ipſi Colloquio intereſſent: ad quod etiam quatuor principales Legis Doctores videlicet DD.* Bulgarum *atque* Martinum Groſſiam, Jacobum *atque* Ugonem de Porta Ravegnana, *Bononiæ Magiſtros, intereſſe fecit. Iſtorum autem quatuor Doctorum, & quam plurimorum aliorum fuit Magiſter.* Gvarnerius, *doctor antiquus.* (*b*) *Ad quem cum in extremis laboraret, acceſſerunt ſui ſcholares dicentes: Domine, quem vultis poſt mortem veſtram, Doctorem nobis conſtituere? Quibus ipſe reſpondit per hæc duo carmina*:

Bulgarus *os aureum*, Martinus *copia Legum*,
Mons Legum eſt Ugo, Jacobus *id quod ego*.
Et ſic dictus Jacobus *fuit Doctor*.

Iſaac Bonus. infra, *Iſaac Lingonenſis*.

Iſaac ex Judæo Chriſtianus paullo ante A. 400. ſcripſit *librum Fidei de S. Trinitatis tribus perſonis & de Incarnatione Domini*, quem Gennadius cap. 26. & ex eo Honorius II. 26. *librum obſcuriſſimæ diſputationis & involuti ſermonis* appellat. Ad editionem paraverat Petrus Pithœus, cum cujus Codice Canonum Veteris Eccleſiæ Romanæ diu poſt ejus obitum edito Pariſiis 1687. in folio prodiit pag. 362. 365. atque *Fides Iſatis ex Judæo* inſcribitur. Primus autem in lucem & ſub Iſaaci nomine protulit Jacobus Sirmondus cum Leporii, Capreoli & Victoris libellis, Pariſ. 1630. 8. unde recuſus in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. 1672. Tom. 3. pag. 734. & in tomo primo operum Sirmondi Pariſ. 1696. & Venet. 1729. fol. pag. 401.

Iſaac cognomento *Bonus* ſive *Pius*, Hilduini Abbatis Dionyſiani diſcipulus, Archidiaconus Parduli Laudunenſis interfuit Synodo Cariſiacæ A. 857. ſed jam Epiſcopus *Lingonenſis* Concilio apud Saponarias A. 859. Tuſiacenſi A. 860. Sveſſionenſi An. 866. & Tricaſſinæ An. 878. Vide Sammarthanos Tom. 2. Galliæ Chriſtianæ pag. 656. Teſte ſcriptore Chronici S. Benigni *compoſuit librum qui dicitur* Canones Iſaac, *eoque ex libris Canonum utiliora quæque eligendo in unum volumen coartavit*. Illum librum titulis XI. diſtinctum primus edidit ex Codice Montchallii Archiepiſcopi Toloſani laudatus Sirmondus Tom 3. Concil. Galliæ pag. 644. 677. unde repetitus in tomis Conciliorum Labbei Tom. VIII. pag. 598. Harduini Tom. V. pag. 419. & Veneta Coleti, ad tomi noni calcem: & in Baluzii Capitularibus Regum Francor. Tom. 1. pag. 1233. confer Tom. XI. Bibl. Græcæ pag. 85. MStum Bibliothecæ Sangermanenſis Codicem 858. laudat Cangius.

Iſaac ab A. 1147. Abbas *de Stella* Ord. Ciſterc. in diœceſi Galliæ Pictavienſis ſcripſit *Epiſtolam de Canone Miſſæ* (*c*) ad Joannem Pictavorum ab A. 1162. Epiſcopum, editam a Dacherio Tom. 1. ſpicileg. pag. 345. (edit. novæ in fol. Tom. 1. pag. 449. 451.) & in Bertrandi Tiſſierii Bibl. Ciſtercienſi Tom.

(*a*) Tom. 3. theſauri Italiæ Græviani pag. 971. & Tom. 1. Leibnitii ſcriptor. Brunſvic. pag. 818.

(*b*) Ergo, ut hoc ex loco recte colligas, aliquo jam tempore ante A. 1158. Irnerius obierat.

(*c*) Confer Oudin. Tom. 2. pag. 233. & 1486. Viſchii Bibl. Ciſterc. pag. 235. qui ex uno Iſaaco facit duos.

Digitized by Google

Tom. *6.* pag. 104. ſubjuncta ejuſdem Iſaaci *Epiſtola de anima* ad *Alcherum*: cui *Alchero* vindicatur *liber de Spiritu & anima* obvius in appendice ad Opera S. Auguſtini T. VI. edit. Amſt. p. 515. qui incipit: *Quoniam dictum eſt mihi*. Inedita Iſaaci hujus ſcripta in Codice Regio Pariſienſi quadringentorum annorum, Oudinus Tom. 2. pag. 1485. teſtatur ſe evolviſſe Expoſitionem *in Cantica Canticorum*, tractatum *de Sacramento Altaris* & *Sermones* in varia S. Scripturæ loca & in multis feſtivitatibus Sanctorum.

De *Iſaaco Syro* cujus plura ſcripta ex veteri Latina verſione habemus, dixi Tom. X. Bibl. Græcæ pag. 168.

Iſates, ſupra *Iſaac ex Judæo*.

Iſembardus Floriacenſis inſtigante Adelelmo Monacho ad Herboldum Abbatem ſcripſit *Acta B. Judoci*, Juthail Regis Britonum filii, ex quibus plura refert Ordericus Vitalis lib. 3. hiſt. Eccleſ. ad A. 1066. Iſembardum citans de nomine pag. 497. 499. * Cum Fabricius nihil dixerit de ætate ſcriptoris hujus, admonuiſſe juvat adhuc in vivis egiſſe anuo 1003. quo tempore Gauſlinus ſucceſſit Abboni in munere Abbatis Floriacenſis. In vita ejuſdem Gauſlini, quam ſcripſit Andreas Monachus Floriacenſis, legimus hunc ipſum ſcriptorem dediſſe librum inſcriptum: *ſpeculum puerorum*, qui hodie nullibi comparet. Vide Hiſtor. litterariam Galliæ Tom. VII. pag. 135.

Iſipordus Amelunxenſis. Supra Tom. 1. pag. *66.* in *Alexandro* Inſulano.

Iſicius, ſupra *Heſychius* Tom. 3. pag. 244. ſeq.

Iſidorus Epiſcopus *Aſturicenſis* in Hiſpania A. C. *675.* ſubſcripſit Concilio Bracarenſi. Quid præterea in litteras miſerit, cum a Cangio inter ſcriptores referatur, mihi incompertum.

Iſidorus Cæſarauguſtanus commentitius, quem Chronici duplicis ſcriptorem facit Joſephus Pellizerius, quod inter Iſidori Hiſpalenſis ſcripta rectius referemus. Vide Nic. Antonium Tom. 1. Bibl. vet. Hiſpanæ pag. 265. ſeq. & 330.

Iſidoros Cordubenſes Epiſcopos duos facit Pſeudo-Dexter, unum ad A. 384. & alterum ad A. 423. & 430. memorans. Unicum circa A. 400. ſtatuit Joſephus Pellizerius *commentariorum in IV. libros Regum* & *utriuſque Teſtamenti allegoriarum* auctorem. Sed allegoriæ Iſidoro Hiſpalenſi rectius tribuuntur. Commentarios in IV. libros Regum ad Oroſium Tarraconenſem ab Iſidoro Cordubenſi Epiſcopo ſcriptos eſſe confirmat Sigebertus Gemblacenſis cap. 51. de S. E. Sed parum credibile videtur eoſdem hos eſſe qui & ipſi inter Hiſpalenſis opera exſtant, (& multa eadem in adſcriptis Eucherio, quæ Bedæ eſſe ſuſpicatur Nic. Antonius Tom. 1. pag. 261.) Etiam *Commentarium in Lucam* Pſeudo-Dexter ad A. 423. n. 5. & ad A. 430. n. 11. addit ſcriptum a juniore Iſidoro Cordubenſi, & ad A. 384. n. 8. ait Iſidorum Cordubenſem ſeniorem *Chronicon* (Hieronymi) a primo Conſulatu Theodoſii (h. e. ab A. C. 380.) continuaſſe. Hunc, Epiſcopum fuiſſe negat Franciſcus Bivarium notis ad Dextrum pag. 405. putatque illud Chronicon ſervatum in *Luca* Tudenſi. At nullum unquam fuiſſe Cordubenſem Epiſcopum Nicolai Antonii ſuſpicio eſt Tom. 1. Bibl. Hiſpanæ veteris lib. *6.* cap. 3. §. *62.* pag. 330. qui Sigeberti etiam teſtimonium vocat in dubium lib. 3. cap. 2. §. 52. pag. 188. adde V. 4. 107. ſeq. pag. 254. ſeq. Martinus vero de Roa qui libros Etymologiarum Iſidoro Cordubenſi adſcripſit, merito reprehenditur ab eodem Antonio lib. V. cap. 4. §. *94.* Tom. 1. pag. 251.

Iſidorus Hiſpalenſis, ſtirpe Gothica, (*a*) Severiano patre Carthaginenſis provinciæ genitus, vir egregius, & paucis ſuperiorum ſæculorum inferior, Hiſpalenſis Eccleſiæ poſt Leandrum (*b*) germanum fratrem A. C. *600.* defunctum Epiſcopus, *in omni locutionum genere for-*

ma-

(*a*) Voſſ. de Hiſt. Lat. pag. 263. (*b*) Blondellus de Epiſc. pag. 73.

matus, *incomparabili eloquio clarus*, *cujus ubertas admiranda*, ut verbis Hildefonſi utar *in ſtuporem verteret audientes*: Grammaticus neceſſarius judicio etiam eorum qui illi detrahunt, (*a*) diem obiit A. *636*. De quo ne plura dicam, faciunt quæ copioſe de eo Lucas Tudenſis aliique apud Mabillonium Sec. 2. Benedictin. atque in Actis Sanctorum Tom. 1. April. 4. pag. 327. ſeq. & 900. ſeq. De obitu ſancti viri *Redemtus* Clericus in relatione id. pag. 349.

De ſcriptis Iſidori, *S. Braulio* Auguſtanus in præfatione ad libros Iſidori, (quam repetit auctor vitæ Tom. 1. Act. Sanctor. April. pag. 351. & ſuæ de iiſdem diſſertationi integram præmiſit Oudinus Tom. 1. pag. 1583.) S. Hildefonſus de viris illuſtribus cap. 9. Sigebertus cap. 55. Honorius III. 40. Anonymus Mellicenſis cap. 26. Vincentius Bellov. ſpeculi Hiſt. lib. XXIII. 31. Trithemius cap. 232. & e recentioribus præter Labbeum eique laudatum Arnoldum Wionum Tom. 1. ligni Vitæ pag. 244. ſeq. alioſque, tum Caveum, Oudinum, conſulendus inprimis Nicolaus Antonius Tom. 1. Bibl. veteris Hiſpanæ lib. V. cap. 4. pag. 250. ſeq. Videor autem mihi actum non acturus, ſi & ipſe ſcripta ejus breviter retulero.

Editiones operum Iſidori hactenus exſtant quatuor, una Margarini Bignæi Pariſ. 1580. altera longe melior Madritenſis Jo. Griali 1599. tertia Jacobi Breulii, Monachi S. Germani Pariſienſis, Ord. Bened. Pariſ. 1601. in qua præfationes Madritenſis editionis omiſſas ægre ferunt Colomeſius & alii. Hæc recuſa eſt Colon. 1617. cujus ordinem ſequar in ſcriptis Iſidori recenſendis. Novam editionem quam exſpectare juſſit V. C. Jacobus Hommey, fata ejus præverterunt.

1. *Originum* ſive *Etymologiarum libri XX.* præmiſſis tribus ad *Braulionem* Epiſcopum Cæſarauguſtanum Iſidori Epiſtolis, & duabus Braulionis ad Iſidorum, quo defuncto deinde Braulio ultimam manum addidit Operi, inque libros digeſſit, utiliſſimum ſane, in quo ex optimis ſcriptoribus, Eccleſiaſticis etiam non paucis, collegit breviterque expoſuit de omni ferme argumento pleraque digna ſcitu, & multa bonæ notæ vix alibi reperiunda: lib. 1. de Grammatica, 2. de Rhetorica (*b*) & Dialectica, 3. de quatuor diſciplinis Mathematicis, 4. de Medicina, (*c*) 5. de Legibus & temporibus: ubi breve Chronicon cap. ult. definens in anno decimo Heraclii. 6. de libris & officiis Eccleſiaſticis. 7. de Deo, Angelis & fidelium ordinibus, 8. de Eccleſia & ſectis (*d*) diverſis. 9. de linguis, ſocietatibus & cognatione. 10. Vocabula ordine alphabeti, eorumque origines. 11. De homine & portentis. 12. de animalibus. 13. de Mundo & partibus. 14. De Terra & partibus. 15. de ædificiis & agris eorumque menſuris. 16. de lapidibus & metallis. 17. de rebus ruſticis. 18. de bello & ludis. 19. de navibus, ædificiis, & veſtibus. 20. de penu, inſtrumentis ruſticis & domeſticis. Subjunguntur etiam pag. 178. fragmenta tria de ponderibus, de menſuris, variiſque vocabulis. In notatione originis vocabulorum non ſemper rem tangit acu, uti nec Varro apud Latinos, neque apud Græcos Plato, vel Philo apud Judæos: unde acerbior Chriſtoph. Becmanni cenſura, *nil niſi nugas agere & riſum movere*: & Salmaſii ad Hiſt. Auguſtam pag. 28. *Iſidorum more ſuo ineptum in etymologiis tradendis* impro-

(*a*) Vide Thomæ Pope Blount cenſuram Scriptorum pag. 336.

(*b*) Inde Iſidorus de arte Rhetorica, in antiquis Rhetoribus Franc. Pithœi pag. 356. 358.

(*c*) Symphoriani Camperii commentarium in librum IV. Iſidori de re Medica memorat Nic. Antonius Tom. 1. pag. 255.

(*d*) Catalogus hæreſium ex Iſidoro repetitur a Gratiano parte 2. Decreti, cauſa 24. qu. 3. editus etiam ab Hieronymo Gebvviler Argentor. 1523. 4. cum S. Auguſtini de Fide atque operibus & S. Hieronymo contra Helvidium & Vigilantium: & ſeparatim a Jo. Quintino JCto, Pariſ. 1560.

probantis, quem tamen in multis defendendum, alii eruditi docuere. Vide Nic. Anonium Tom. I. pag. 251. ſeq. Prodiit hoc opus Iſidori in Italia (*a*) ex veteri editione ſine loco & anno: tum Auguſtæ Vindel. 1472. per Gintherum Zainer ex Reutlingen, quæ exſtat apud Venerandum noſtrum Wolfium: & Venet. 1483. & Baſil. 1489. Pariſ. 1509. 1520. nec non Haganoæ apud Secerium, 1529. & cum Marciano Capella, ex emendatione Bonaventuræ Vulcanii Baſil. 1577. fol. tum inter Iſidori Opera curante Margarino Bignæo Pariſ. 1580. fol. atque ex Dionyſii Gothofredi recenſione inter ſcriptores Latinæ linguæ Genev. 1595. 1602. 1622. 4. denique cum notis præclaris Joannis Griali, qui obſervationibus Alvari Gomezii, Antonii Auguſtini, & Petri Ciacconii uſus eſt, in editione Operum Iſidori Madritenſi 1599. recuſa Pariſ. 1601. & Col. 1617. fol. Eximii Codices antiqui MSti Lugd. Batavorum inter libros qui fuere Iſaaci Voſſii.

2. *De differentiis, ſive proprietate verborum* (*b*) liber I. pag. 179. ex Agrætio (*c*) aliiſque antiquis de hoc argumento ſcriptoribus, de quibus dixi in Bibl. Latina IV. 6. Liber II. *de differentiis ſpiritualibus* verborum ſacri & moralis argumenti pag. 185. Auctores citat Lactantium & Fulgentium. Liber tertius primo longe plenior, digeſtus ordine litterarum, atque notis eruditis illuſtratus ex edit. Madritenſi 1599. fol. qui *differentiarum ſive de proprietate ſermonum* inſcribitur pag. 194. præmiſſa præfatione in qua Iſidorus notat veteres ſubtilius verba & verba diſtinxiſſe, ſed Poetis neceſſitate metrica ſermonum proprietates confundentibus, conſuetudinem obtinuiſſe ut pleraque ab auctoribus indifferenter acciperentur. *De his* inquit *apud Latinos*, Cato *primus ſcripſit, ad cujus exemplum ipſe pauciſſimas* differentias, *partim edidi, partim ex auctorum libris depromſi, tibique, Lector, pro delectatione ſubnotavi*. Non alius fuit liber quem MS. habere ſe teſtatus, edere voluit Barthius XXXII. 1. Adverſar. Adde XXXIX. 14. Citat Iſidorus in hoc libro etiam Grammaticos *Meliſſum* & *Palæmonem*.

3. *Synonymorum* ſive *Soliloquiorum* libri duo pag. 216. præmiſſa Epiſtola ad Braulionem Archidiaconum. Meditationes & præceptiones morales ſunt, quæ *ſoliloquia* vocantur, quia homo ſolus plangens ſecum, vel rationem ſuam in conſilium vocans inducitur: ſynonyma vero, quia eadem res aliis aliiſque verbis repetita inculcatur. Prodierant Antvverp. 1488. 4. Atque Italicæ verſionis a Joſepho Alchaino compoſitæ editæque Venetiis A. 1570. meminit Nic. Antonius Tom. I. pag. 263.

4. *De contemptu Mundi* libellus pag. 227. quem ait ſe ſcripſiſſe imitatione libri *Ciceronis*, illius ſcilicet quo conſolationem de obitu Tulliæ ſuæ fuit complexus. Lucem viderat Venet. 1523. 8.

5. *De norma vivendi*, pag. 230.

6. *Exhortatio pœnitendi, cum conſolatione ex miſericordia Dei, ad animam futura judicia formidantem* pag. 233.

7. *Lamentum pœnitentiæ* rhythmis trochaicis, alphabeto duplici pag. 234. Incip. *Audi Chriſte triſtem fletum, amarumque canticum*. Confer Lucam Tudenſem in Iſidori vita cap. VI. Tom. I. Act. Sanctor. April. 3. pag. 340. ſeq.

8. *Oratio pro correptione Vitæ, flenda ſemper peccata* pag. 239. *Oratio contra inſidias Diaboli* pag. 244.

9. Epiſtola ad *Maſſanum* ſive *Maſſonem* Emeritenſem Epiſcopum *de lapſu Sacerdotis & reparatione* data A. C. 609. pag. 245. edidit & Caniſius T. I. part. 2. antiquar. Lect. pag. 300. (edit. novæ Baſnagianæ Tom. 2. parte 2. pag. 147.)

(*a*) Vide Geſneri Bibl. pag. 468.

(*b*) Vide Goldaſtum ad Valerianum de bono diſciplinæ, inter parænecticos veteres pag. 54.

(*c*) Perperam *de proprietate rerum* apud Sigebertum cap. 55.

147.) & Octavianus Cajetanus Rom. 1616. 4. Exſtat & in Actis Sanctor. Tom. 1. April. pag. 342. vide Nic. Antonium Tom. 1. pag. 263. ſeq. & 268. Hæc Epiſtola plane commentitia videtur Joanni Morino lib. IV. de pœnitentia cap. 15. §. 6. quod pluribus probat Oudinus Tom. 1. pag. 1586. ſeq.

10. *De natura rerum* liber ad Siſebutum Regem. pag. 246. Hic eſt *liber rotarum* in Chronico Fontanellenſi, Trithemio cap. 232. *Coſmographia*: aliis *de Mundo*, vel *Aſtronomicus* ſive *de Aſtris*. & in edit. Auguſtana 1472. fol. *de reſponſione Mundi & ordinatione aſtrorum*. Vide Nic. Antonium Tom. 1. Bibl. vet. Hiſpan. pag. 253. *Sane non contemnendum opuſculum*, inquit Scriverius ad Vegetii V. 11. & *dignum Viri docti cenſura*. *Multa indidem fragmenta Nigidii*, *Varronis*, *Svetonii Tranquilli & aliorum haurienda*.

11. *Chronicon* ab origine rerum uſque ad annum quintum Imp. Heraclii, & Principis Siſebuti, cum notis *Garciæ de Loaiſa*, ex edit. Madritenſi.

Præter rem hoc Chronicon alii ad *Iſidorum Pacenſem* auctorem retulere: Hujus vero auctor Chronici perinde ut Iſidorus Hiſpalenſis V. ult. etymologiar. profitetur ſe veſtigiis inſiſtere Julii Africani, Euſebii, Hieronymi & Victoris Tunnunenſis. Prodierat A. 1477. ſub tit. *de temporibus*: & cum Gerhardi Mercatoris & Matthæi Beroaldi *Chronologia*, Baſil. 1577. 8. per Thomam Guarinum. In MS. Voſſiano Bibl. Leidenſis inſcribitur *Chronica de ſex Mundi ætatibus*: & in ipſis paginis, *Imago Mundi*. *Abbreviationem temporum* vocat Anonymus Mellicenſis cap. 26.

12. *Hiſtoria ſive Chronicon Gothorum*. pag. 274. ab æra Hiſp. 214. (A. C. 176.) uſque ad mortem Siſebuti Regis, æra 666. (A. C. 628.) ſubjuncta appendice *de Vandalis*, quæ eadem fere legitur in limine hiſtoriæ Roderici Toletani, & *de Svevis*. (*a*) p. 277. Prodiit in libro ſecundo Chronici Lucæ Tudenſis Tom. IV. Hiſpaniæ illuſtratæ, & integrior cum Codice ſive XII. libris legum Wiſigothorum ex Bibl. Petri Pithœi, Pariſ. 1579. fol. & in Hiſpania illuſtrata Andreæ Schotti T. 3. p. 847. & cum ſcholiis Garciæ de Loaiſa, Taurini 1693. 4. & cum Bonav. Vulcanii notis, ſubjunctum Jornandi pag. 201. Lugd. B. 1597. 8. & cum Jornande ac Paulo Warnefrido Frid. Lindenbrogii, p. 181. Et Vulcanius p. 235. & Lindenbrogius Hamb. 1611. breve *Chronicon Regum Wiſigothorum* adjunxere. Longe emendatior & auctior hiſtoria illa exſtat in Hugonis Grotii collectione rerum Gothicarum, Amſtelod. 1655. 8. pag. 707. & in Philippi Labbei Bibliotheca nova MStorum pag. 61. ſeq. & in Agvirrii Conciliis Hiſpaniæ Tom. 2. pag. 183. ſeq. Vide Nic. Antonium T. 1. pag. 256. ſeq.

13. *Liber proœmiorum de libris* quos in Canone recipit Eccleſia Catholica, *Veteris* pag. 278. & *Novi Teſtamenti* pag. 282. Quæ fuerit eo tempore ſententia Eccleſiæ Occidentalis de Canone librorum ſacrorum, ex hoc aliiſque Iſidori ſcriptis bene poteſt intelligi, ut notavit Richardus Simon in Cenſura Bibl. Eccleſiaſticæ Dupinianæ Tom. 1. pag. 252. ſeq. qui etiam pag. 259. ſeq. notat Latinam verſionem librorum Biblicorum non ſemper Hieronymianam ſequi, ſed aliam ſubinde, uti in Pſalmis Romanum ſive Italicum Pſalterium, de quo vide Bonam II. 3. rerum liturgicar. & Nic. Antonium Tom. 1. pag. 262.

14. *Commentaria* allegorica & vicina iis quæ inter *Eucherii* & *Bedæ* opera leguntur, ſive *Quæſtiones* & *myſticorum expoſitiones Sacramentorum in Vetus Teſtamentum*: in quibus auctor ait ſe ſumſiſſe dicta *ab Origene*, *Victorino*, *Ambroſio*, *Hieronymo*, *Caſſiano*, *Auguſtino*, *Fulgentio*, *ac noſtris inſigniter temporibus eloquenti Gregorio*. In Geneſin pag. 283. Exodum pag. 305. Leviticum pag. 315. Numeros pag. 320. Deuteronomium p. 326.

(*a*) Habet & Goldaſtus in ſcriptoribus rerum Svevicarum Francof. 1605. & Ulm. 1722. fol. pag. 3.

326. Joſue pag. 330. Judicum pag. 333. Ruth pag. 336. Regum librum pag. 337. II. pag. 342. III. pag. 344. IV. pag. 345. *In Eſdram*, & *de Maccabæis* pag. 347. ex edit. Colon. 1530. 8. Expoſitio *in Canticum Canticorum* pag. 503. Totum Vetus Teſtamentum ſimpliciter exponendo percurriſſe Iſidorum teſtatur Sigebertus cap. 55. Hoc eſt quod Iſidorus ipſe myſticam expoſitionem traditurus: *Et quia jam pridem juxta litteram a nobis ſermo totus contextus eſt*. Sed illum hodie deſideramus.

15. *Allegoriæ Veteris* pag. 248. & *Novi Teſtamenti* pag. 351. prodierant Haganoæ apud Jo. Secerium 1529. 4. Notæ *Cypriani Suarez* ſive *Soarii* in editione Madritenſi Operum Iſidori A. 1599. In Codice Cotelerii inſcribitur hic Iſidori liber: *de ſignificationibus Veteris & Novi Teſtamenti*. Vide ad Patres Apoſtolicos Tom. 1. pag. 738. Braulioni *de nominibus Legis & Evangeliorum*.

16. Liber *de Scriptoribus Eccleſiaſticis* XXXIII. pag. 355. Prodierat cum Hieronymi, Gennadii, Honorii, Sigeberti & Henrici Gandavenſis ſcriptis ſimilibus, editore Suffrido Petri, Coloniæ 1580. 8. & in Conciliis Hiſpanicis Garſiæ Loaiſæ A. 1593. & in Andreæ Schotti Hiſpania illuſtrata T. 1. Franc. 1603. fol. & in Auberti Miræi Biblioth. Eccleſiaſtica, Antverp. 1638. Hamb. 1718. fol. Et in Conciliis Hiſpanicis Loaiſæ & Agvirrii T. 3. p. 71. Non diverſus hic *liber* a libro *de Viris illuſtribus* XLVI. qui pag. 511. ex Garſiæ Loaiſæ Conciliis Hiſpanicis, Madrit. 1593. fol. exhibetur, tantum addita capita (*a*) XIII. 1. de Sixto Papa, 2. de Macrobio Diacono. 3. Philaſtrio, 4. Theodoro Mopſeveſteno (caput 5. de *Oſſio* primum eſt in libro de S. E.) 6. Rufino, 7. Vergundo ſive Verecundo, 8. Victorino Epiſcopo, 9. Idacio Chronici ſcriptore, 10. Euſebio Epiſcopo Dorilætano, 11. Cereali, 12. Ferrando Afro, 13. Petro Ilerdenſi & 14. de Marcellino Presbytero. Inde cap. 15. de *Idacio* Priſcillianiſtarum adverſario eſt caput ſecundum in libro de S. E. atque ita deinceps capita conſpirant omnia ad extremum uſque, quod utrobique eſt de Maximo Cæſarauguſtano Epiſcopo. Subjunctus ibidem pag. 519. *Hildefonſi* Toletani libellus de Viris illuſtribus duodecim, de cujus aliis editionibus dixi ſupra Tom. 3. pag. 259.

17. *De vita vel obitu* Prophetarum & Apoſtolorum, ſive *Sanctorum qui Deo placuerunt LXV. Veteris* pag. 359. & XXII. *Novi Teſt.* pag. 364. Prodierat in Orthodoxographis, Baſil. 1569. fol. parte 2. p. 1736. & ex veteri editione in 4. ſine loco & anno, tum Haganoæ 1529. apud Jo. Secerium. 4. Uſſerius allegat libellum de feſtis Apoſtolorum in Martyrologio Hieronymiano, ex quo ait Iſidorum hauſiſſe quæ de Sanctis N. T. ſcripſit.

18. Ad *Florentiam*, ſororem ſuam, *de nativitate Domini*, *paſſione & reſurrectione*, *Regno atque Judicio*. pag. 367. Fragmentum inſigne verſionis antiquæ Theotiſcæ ex Codice Colbertino, quem illuſtris Baluzius ei communicaverat, cum Tatiani harmonia vulgavit atque inſigni gloſſario auxit & illuſtravit vir egregius Jo. Philippus Palthenius, Gryphiſvvald. 1706. 4. Repetitum etiam in celeb. D. Jo. Schilteri T. 1. theſauri Antiquitatum Teutonicarum. Ulm. 1727. fol.

19. *De Gentium vocatione*, ad eandem Florentiam. pag. 379. Hoc cum ſuperiore ſcripto abſolvit libros duos *contra Judæos*, Venet. 1483. 4. ſive *contra nequitiam Judæorum*, editos apud Jo. Secerium, Haganoæ 1529. 4. Venet. 1584. atque in Oceano Juris ſive tractatu tractatuum, tomo XIV. pag. 23. Inſcribitur etiam *de Fide Catholica ex Veteri & Novo Teſtamento*: vel *teſtimonorium de Chriſto & Eccleſia*. Vide Nic. Antonium T. 1. p. 262.

(*a*) Illa XIII. capita, appendicis more ſubjiciuntur Iſidoro, Hildefonſo, Juliano, ac Felici Toletano in editione Miræi, & apud Agvirrium T. 3. Concil. Hiſpan. pag. 84.

20. *De Eccleſiaſticis officiis* ad Fulgentium Epiſcopum Aſtigitanum libri II. pag. 391. Editi primum a Joanne Cochleo Lipſ. 1534. 4. deinde ex Cochleo Pariſiis apud Vivantium Gautherot 1542. forma minore & 1564. 8. & in Orthodoxographis, Baſil. 1569. fol. Atque in Melch. Hittorpii ſylloge ſcriptorum de Catholicis Eccleſiæ officiis, Colon. 1568. fol. ubi deſunt duo poſtrema libri ſecundi capita *de ſuffragiis Eccleſiæ*, & *quorum ſuffragia proſunt:* atque eorum loco hæc legitur clauſula pag. 36. *Hæc ſunt pauca ex multis, quæ probabilium virorum novimus percepiſſe doctrinis, quorumque eloquia perinde quibuſdam in locis a nobis intereſſe noſcuntur, ut ſermo noſter paternis ſententiis firmetur*. Exſtant hi libri etiam in ſylloge ſcriptorum de Officiis Eccleſiaſticis Romana 1591. fol. Pariſ. 1610. fol. & in Bibliothecis Patrum Pariſ. 1644. Tom. X. & in anctario A. 1624. Exſtat & in Act. Sanctor. T. 1. April. p. 345. Ex hoc Iſidori opere petita dicta in Anonymi tractatu de benedictione Dei ad Bathericum Epiſc. ab A. 816. ad 842. Ratisbonenſem edito a Stevartio p. 799. ſeq. & in edit. ſectionum Caniſianarum Baſnagiana T. 2. p. 38. Iſidori *Exegeſis in Miſſæ Canonem* Pariſ. 1548. 8.

21. Ad *Ludifredum*, ſive *Leofredum*, Cordubenſem Epiſcopum, quodnam Epiſcopi & cæterorum ſit officium in Eccleſia, pag. 413. ex Ivone & Gratiano, ubi deeſt pars poſtrema quæ ex MS. offertur pag. 486. *De Prælatis* fragmentum cum Goldaſti notis editum 1601. 8. cum Valeriani Cemelienſis ſermone de bono diſciplinæ.

22. *Sententiarum* Theologicarum libri III. ex Gregorii M. moralibus magnam partem excerpti, p. 414. cum notis Garciæ Loaiſæ pag. 427. 452. 478. ex editione Taurinenſi 1593. 4. In illis erudita multa, illud vero prorſus deſtitutum naſo critico quod p. 483. ſcribit Loaiſa: *noſtris etiam exulceratiſſimis temporibus, Oecolampadii volumen adverſus Sacramentum Euchariſtiæ*, Bertramio *Presbytero ad Carolum Magnum adſcribitur: Caroloſtadii opus adverſus imagines ipſi* Carolo Magno: *Calvini quidam liber* Alcuino *Caroli M. præceptori*. Iſidori libri in antiquioribus editionibus inſcribuntur *de ſummo bono*, quia incipiunt a verbis: *ſummum bonum Deus eſt*. Lovanii 1486. 4. per Joannem de Weſtfalia, & Lipſiæ 1493. Atque ſine loco & anno, in 12. Vide Theophili Sinceri *Nachrichten von alten und raren Büchern* pag. 163. Prodiit & Pariſ. 1519. 12. 1538. Hic videtur eſſe *liber Eccleſiaſticorum dogmatum* Sigeberto cap. 55. nam qui in editione Bignæana Pariſienſi A. 1580. Iſidoro hoc titulo tribuitur, auctorem habet Gennadium Maſſilienſem. Iſidorus *in Fide Catholica* laudatur ab Æneа Pariſ. contra Græcos: ſed intelligit libros de quo ſupra n. 19. Ex libro primo ſententiarum cap. 7. 10. & 38. ſeq. petitus Liber *de converſis ad Monachos*, quem velut ineditum vulgavit Caniſius Tom. V. 2. antiqu. Lect. pag. 305. (Tom. II. 2. edit. novæ pag. 153.) ut Conſtantino Cajetano obſervatum.

23. *Epiſtolæ ſex* pag. 486. duæ ad Braulionem, Archidiaconum una, altera jam Epiſcopum: tertia ad Helladium aliosque Epiſcopos: quarta ad Claudium Ducem, quinta ad Redemptum Archidiaconum, & ſexta ad Eugenium Epiſcopum Toletanum. Exſtant & in Actis Sanctor. T. 1. April. pag. 343. ſeq. Ex his quintam de uſu panis azymi in Occidentali Eccleſia, ſuſpectam habent viri doctiſſimi. Vide Nic. Antonium T. 1. pag. 264. Quartam ſextamque refutat Oudinus Tom. 1. pag. 1592. ſeq. Dallæus III. 2. de cultibus Latinor. religioſis p. 296. W. E. Tentzelius de Symbolo Athanaſ. pag. 53. ſeq.

24. *Regula Monachorum* capita XXIII. ad Cœnobitas Honorianenſes p. 490. Eadem quæ in Codice Regularum Holſteniano Rom. 1661. 4. p. 118. & Pariſ. 1663. 4. Caput ultimum, *Sententia de Regula devotarum*, in Edmundi Marte-

ne

ne Tom. IX. monumentorum veterum pag. 160.

25. *De conflictu vitiorum & virtutum* liber pag. 497. qui alieno loco lectus inter opera S. Ambroſii, Auguſtini, Leonis Magni. Vide Nic. Antonium Tom. 1. pag. 265. qui malit tribuere *Ambroſio Autperto*, quod Oudino etiam placet Tom. 1. pag. 1596.

Notæ virorum Doctorum in Iſidori opera per *Joannem Grialum* collectæ & auctæ pag. 523. 618.

21. *Liber gloſſarum* ex variis gloſſariis, quæ ſub Iſidori nomine circumferuntur collectus pag. 618. 631.

Prodiere & cum gloſſis Græco latinis Philoxeni & aliorum, ex recenſione Bonav. Vulcanii, Lugd. B. 1600. fol. atque inter ſcriptores Latinæ linguæ, recenſitos a Dionyſio Gothofredo, Genev. 1595. 1602. 1622. 4. & cum annotationibus Joannis Ludovici de la Cerda, in ejus adverſariis ſacris, Lugd. 1626. fol. capite CXLI. pag. 317. ſeq. & noviſſime illuſtratæ eruditis Jo. Georgii Grævii obſervationibus, & *auctario gloſſarum* atque collectaneis Theodori Janſſonii ab Ameloveen, una cum Lexico philologico tertium edito Matthiæ Martinii, Trajecti ad Rhen. 1698. fol. (exempla quædam referunt Amſt. 1701.)

Scripta quæ in noviſſima Operum Iſidori editione deſiderantur.

Chronicon breve Regum Wiſigothorum. Vide ſupra n. 12.

Sententia de regula Devotarum. Supra n. 24.

De Prælatis fragmentum, ſupra, n. 21.

Exegeſis in Miſſæ Canonem ſupra n. 20.

Sermones plurimos diverſis temporibus habitos, ſtylo egregio ſcriptos Iſidorum tranſmiſiſſe ad poſteros, ſcribit Anonymus Mellicenſis cap. 26. Sermonem *in natali S. Æmiliani*, Epiſcopi Vercellenſis, MS. in tabulario Eccleſiæ Vercellenſis vidit Jo. Stephanus Ferrerius.

Sanctorum trium Epiſcoporum, Religionis Benedictinæ luminum, Iſidori Hiſp. Ildephonſi Toletani & Gregorii R. E. Cardinalis Epiſc. Hoſtienſis Vita & actiones ſcholiis illuſtratæ. Acceſſerunt opuſcula quædam ejuſdem Iſidori antea non edita. Rom. 1616. 4. curante *Conſtantino Cajetano*, Syracuſano: nimirum *Sermo* brevis *in die Nativitatis Domini*, alius *de ſanctis Angelis*. Fragmenta *commentariorum in Regulam S. Benedicti*, de quibus vide Nic. Antonium Tom. 1. pag. 268. *De converſis ad Monachos*, ſupra n. 3. *Oratio* ſive *Confeſſio*, quam iterum edidit Jo. Tamajus Salazar Tom. 2. martyrologii Hiſpani.

Hymnus duplex in laudem *S. Agathæ* exſtat in Actis Sanctor. Tom. 1. Febr. V. pag. 596. Unus incipit: *Adeſto plebs fidiſſima*. Alter: *Feſtum inſigne prodiit*.

Explanatio *Danielis* Prophetæ, & *de Suſanna*, MS. in Bibl. Leidenſi. Vide Catalogum pag. 329. Commentarius *in Cantica Canticorum* qui legitur inter Gregorii M. opera, Iſidoro in quibuſdam Codd. tribuitur. Liber *de ordine creaturarum* ad Braulium Epiſcopum urbis Romæ (Cæſarauguſtæ) editus a Dacherio Tom. 1. ſpicileg. pag. 268. (edit. novæ Tom. 1. pag. 225.) vide Nic. Antonium Tom. 1. pag. 266. ubi diſquirit quomodo Romæ potuerit nomine Cæſarauguſta venire.

Liber de miraculis Chriſti, Nic. Antonius pag. 267. ex Monaſtico Anglicano pag. 223.

De S. Trinitate. Trithem.

De corpore & ſanguine Domini. id.

De inſtitutione jejunii Quadrageſimalis fragmentum edere promiſit Boxhornius notis ad Clodium Albinum Spartiani. Sed fortaſſe idem fuit cum lib. 1. cap. 36. de Officiis Eccleſiaſt.

De partibus Orationis, MS. in Bibl. Caroli de Montchal: fortaſſe non diverſum a capitibus quibuſdam libri primi Originum: Similiter *de numeris* quod Braulioni memoratur ex libro tertio, & *de hæreſibus* ex libro octavo. Etiam librum *de nominibus Legis & Evange-* lio-

liorum & librum *de Myſteriis Salvatoris* puto latere in num. 13. 14. 15.

Librum Prophetiarum Iſidori, pſeudo Luitprandus pag. 486. adverſariorum ait ſe vidiſſe ſcriptum lingua Latina, Gothica; vulgari Hiſpana & Arabica.

Lucas Tudenſis in vita cap. 5. pag. 340. neſcio quod ejus *alphabetum Papiæ judicum* (a) memorat, & *alphabetum verbalium*, *Theologicarum diſtinctionum*, *alphabetum librorum*, *orationis*.

De *oratione Synodali* in Synodo Hiſpalenſi A. 636. paullo ante obitum habita, in qua Arii hæreſin & Acephalitarum ſuperſtitionem condemnavit, mentionem facit Braulio, & ſcriptor vitæ cap. 9. Tom. 1. Act. Sanctorum April. pag. 347.

Miſſale & *Breviarium* Hiſpanicis Ecclesiis præſcriptum ab Iſidoro non ſatis conſtat, atque dubitant viri eruditi Liturgiam *Mozarabicam* ſive *Mixtarabicam* ad Iſidorum auctorem referre. Confer W. E. Tenſzelium de ritu Lectionum ſacrarum §. LIV. *Legum* etiam *Wiſogothicarum* libros XII. a Petro Pithoeo, Pariſ. 1579. fol. & in Frid. Lindenbrogii Codice Legum antiquarum, atque in tomo tertio Hiſpaniæ illuſtratæ editos, poſt Iſidorum demum collectos docent. Confer Nic. Antonium Tom. 1. pag. 269. 270.

De *Collectione Canonum*, *Conciliorum* & *Epiſtolarum Decretalium* adhuc ut ferunt inedita, certe diverſa ab illa Iſidori Mercatoris, vide quæ notavi Tom. XI. Bibl. Græcæ pag. 13. ſeq. & 66. & Nic. Antonium Tom. 1. pag. 270. ſeq.

Interciderunt *commentarii allegorici* in plures libros Vet. Teſt. & *litterales* univerſi. Vide ſupra n. 14. * Veniam peto ab æquis lectoribus, ſi eorum ſub oculis hic repræſentem omnium quotquot unquam audierim vel legerim, vetuſtiſſimum codicem etymologiarum S. Iſidori, quem ſervat Bibliotheca Malateſtarum Cæſenatenſis, librum, quem credo ſcriptum ſæculo VII. Continet vero ille libros XXV. nempe V. ultra numerum quem editi præferunt. Id vero diſcrimen non inde provenit, quod addita ſint quædam ſupra edita, ſed ex diverſa tantummodo diſponendi operis ratione. Ita ergo diſtribuitur. Quatuor priores libri ſunt ut in editis excepto quod libri IV. cap. XIII. de initio medicinæ deeſt. In lib. V. variat nonnihil Chronicon Iſidori, quod incipit in hoc codice: *Ordinem temporum*. Reliqui dein libri uſque ad cap. XXVI. lib. XVIII. pari paſſu cum editis procedunt, ſed initium capitis XXVII. in editis eſt in codice initium libri XIX. Tum caput XX. lib. XVIII. in editis eſt ibi liber XX. liber XXI. incipit a cap. LII. lib. XVIII. liber XXII. eſt caput LX. libri XVIII. liber XXIII. exorditur a cap. VII. lib. XIX. liber XXIV. a cap. XX. libri XIX. Denique totus liber XXV. libro XX. editorum cohæret. Additamenta illa, quæ in edito Pariſienſi 1601. pag. 269. ſeorſum dantur hic etiam, ſed non omnia comparent ad marginem deſcripta, ut *talentum &c. mina &c. obolus &c. ſiclus &c.* Sunt vero hæc addititia alterius, & paulo recentioris manus, quam reliqua omnia. Variantes quædam occurrunt non contemnendæ, quas tamen ego majori diligentia adnotare ex temporis anguſtia prohibitus ſum. Unum hoc tantummodo non neglexi. Quo loco in edito lib. XIX. cap. XIX. legitur *Canterium*, *Gallaja*, *Guvia*; ibi eſt *Cauteria Lingulina*. Denique in fine libri eadem ac cætera manu verſus iſti leguntur:

Ut eſt labor Agricolis (ſic) *vomere proſcindere terras*
Eſt mihi arundineus (ſic) *calamus ſulcare novales*.
Ille etiam toſtas congaudet cernere meſſes
Sic & ego finem lecto concludere verſum (ſic).

Libros de officiis nactus ſum in altero MS. Codice Lucenſi ſæculo VIII. ſcripto, atque in illo poſtrema duo illa

(a) An *patronymicorum?*

la capita deſiderari animadverti, quæ & in Hittorpii editione deſunt; ſicut & ibi pariter iiſdem verbis, quibus & editus Hittorpianus totum opus concluditur.

Denique prætereundum haudquaquam duco collectionem canonum Iſidorianam evulgaſſe Romæ an. 1741. virum Cl. Cajetanum Cenni, qui & adductis in Præfatione argumentis ſincerum illum Iſidori Hiſpalenſis fœtum eſſe demonſtrat.

Iſidorus Hiſpalenſis junior, idemque antiſtes Cæſarauguſtanus, confictus a Joſepho Pellizerio, ut pag. 183. jam dicere me memini.

Iſidorus de Iſolanis Ord. Præd. *ſummam de donis Joſephi*, fabri lignarii ſcripſit ad Hadrianum VI. circa A. 1522. *Vitam S. Veronicæ*, Mediolan. 1518. & in Actis Sanctorum Tom. 1. Januar. 13. pag. 887. ſeq. * Edidit, & abſolvit *epitomen quæſtionum in quatuor libros ſententiarum a Joanne Capreolo diſputatarum*, quam morte impeditus, imperfectam reliquit. Prodiit Papiæ in 8. 1522. Dedit inſuper diſputata catholica *de igne inferni*, *de igne purgatorio*, *de merito animarum Purgatorii &c. de diſpoſitione dantis*, *& recipientis indulgentias*, *de remiſſione per indulgentias*, quod opus abſolvit Papiæ an. 1513. prodiitque in 8. abſque adſcriptione loci, & anni. Denique digeſſit epitomen *de omnium motuum velocitate*, ſeu *in proportiones F. Alberti de Saxonia* quæ pariter prodiit in 4. abſque adſcriptione loci, & anni.

Iſidorus Metropolita *Kiovienſis* & Patriarcha Ruthenus Concilio Baſileenſi & Florentino interfuit, & a Nicolao V. legatus CPolin, poſt captam A. 1453. urbem, Turcorum manibus elapſus rediit in Italiam, & Epiſcopus Sabinenſis atque Cardinalis Diaconus obiit A. 1463. De eo Allatius pag. 266. ſeq. contra Creyghtonum. Ughellus Tom. 1. Italiæ ſacræ pag. 179. H. Warthonus ad Caveum, ad A. 1438. Exſtat Latine ejus *Epiſtola* ſive lamentatio *de expugnatione CPleos* in Nic. Reuſneri Epiſtolis Turcicis lib. 4. pag. 104. Francof. 1598. 4. & apud Odoricum Raynaldum ad A. 1453. n. 6.

Iſidorus Mercator auctor habetur collectionis *Canonum* & *Epiſtolarum decretalium* a Clemente Romano uſque ad Gregorium M. quam toties recuſam primus Pariſ. 1524. vulgavit in ſua (prima omnium) Conciliorum editione Jacobus Merlinus. Eam ſub nomine *Iſidori* Epiſcopi *Hiſpalenſis* venditatam fuiſſe locuples teſtis eſt Hincmarus Remenſis Opuſc. 48. cap. 21. Tom. 2. Opp. pag. 793. idem qui de Hiſpania allatam a Riculſo Moguntino (ab Anno 787. ad 814.) Epiſcopo teſtatur Opuſc. 33. cap. 24. Tom. 2. pag. 476. unde pauca illa quæ annos ſeriores ſapiunt, illi deinde ab aliis adjecta eſſe oportet. In melioris notæ Codicibus, teſte Petro de Marca III. 5. de concordia Sacerdotii & Imperii, auctor illius ſylloges non *Iſidorus Mercator* ſed *Iſidorus Peccator* vocatur, quo nomine nullus alius quam Iſidorus Hiſpalenſis intelligitur, ut intellexit etiam Vincentius Bellov. XXIII. 31. ſeculi Hiſt. ex more tralatitio quo Epiſcopi ſe peccatores & ἁμαρτωλοὶ in Epiſtolis ſuis & in Conciliorum etiam ſubſcriptionibus confitebantur. Cum autem indigna ſit Iſidori Hiſpalenſis eruditione propter dictionis ſordes & rerum imperitiam illa collectio, & juniorum etiam Conciliorum meminerit & nullus poſt celebrem illum fuerit Epiſcopus junior Hiſpalenſis Iſidorus: præſtat ſtatuere, nomen collectoris adhuc eſſe ignotum, quam ex confictis Luitprandi & Juliani Toletani Chronicis *Iſidorum Mercatorem*, Epiſcopum *Setubenſem* (Xativa) qui A. 805. diem obierit, fraudis architectum comminiſci. Plenas vero fraudis & indignas fide eſſe Epiſtolas, ſive merces quæ in illa ſylloge offeruntur, & ante Blondellum ſuboluit viris celeberrimis Nic. Cuſano Cardinali, Antonio Auguſtino aliiſque: Baronio etiam ac Bellarmino:

no: (*a*) ex inſtituto autem ita evidenter demonſtratum fuit a Davide Blondello (*b*) contra Franciſcum Turrianum, in Pſeudo-Iſidoro Genev. 1628. 4. ut doctiſſimorum in Romana Eccleſia Virorum (*c*) aſſenſum meruerit, qui uſurpationes Pontificum, falſis fultas decretalibus, probare tamen coguntur. Merlini editionem, quam deinde aliæ inſecutæ ſunt minus diſtinctam accuratamque eſſe viri eruditi conqueſti ſunt, itaque ex MStis Codicibus, qui exſtant non pauci, meliorem adornari optant, qua de re vide ſi placet quæ dicta in Bibl. Græca Tom. XI. pag. 17. ſeq. * Vellem Fabricius proderet doctos illos Romanæ communionis ſcriptores, qui epiſtolas Romanorum Pontificum collectionis Iſidorianæ ſuppoſititias recognoverint; ſimul vero iis uſi fuerint ad Pontificum falſas, ut ipſe ait, uſurpationes ſtabiliendas. Illi omnes, qui noſtro hoc ſæculo authoritatem Romani Pontificis aſſerere aggreſſi ſunt, inter quos primas tenent, quos hic honoris cauſa nomino, Blancus Minorita Lucenſis qui contra Giannonem Neapolitanum Juriſconſultum calamum acuit, Urſius, Mamachius Dominicani profeſſores doctiſſimi, aliunde profecto, quam ex Iſidoriana officina arma ſibi providerunt ad jura pontificia propugnanda.

Iſidorus Pacenſis ſive *Pacis Juliæ* (Beja ſive Bajados) in Luſitania Mauris adhuc ſubjecta Epiſcopus circa A. 754. traditur continuator Chronici Iſidori Hiſpalenſis ab A. 610. ad 754. Prodiit editore Prudentio Sandovallio, Pampelonenſi Epiſcopo, Pampelonæ 1634. fol. atque inſcribitur: *Epitoma Imperatorum vel Arabum ephemeridos una cum Hiſpaniæ Chronico*. Vide Nic. Antonium lib. VI. c. 3. Bibl. veteris Hiſpanæ Tom. 1. pag. 328. ſeq. Voſſium pag. 710. Oudinum Tom. 1. p. 1793. Bibliothecam Vilenbroukianam p. 190. Addidit Sandovallius cum *Idacio* quem continuavit Iſidorus, continuatores *Sebaſtianum* Salmanticenſem, *Sampirum* Aſturicenſem & *Pelagium* Ovetenſem, de quibus ſuo loco.

S. Iſidori Epiſcopi *Palatinenſis* Soliloquia, ex veteri editione ſine loco & anno in fol. in Bibl. Baluziana pag. 16. Vide quæ de Soliloquiis iſtis inter ſcripta S. Iſidori Hiſpalenſis n. 3.

Iſidorus Peccator. Supra *Mercator*.

Iſidorus Ruthenus. Supra, *Iſidorus Kiovienſis*.

Iſidorus Setubenſis, ſupra *Mercator*.

Iſo Magiſter, Monachus S. Galli, & Doctor nominatiſſimus, defunctus A. 871. prid. Id. Maji teſte Hermanno Contracto in Chron. & Hepidanno in Annalibus apud Goldaſtum Tom. 1. rerum Alemannicarum, in quo volumine obvius etiam Ratpertus Monachus, in cujus libro de origine & caſibus Monaſterii S. Galli, multa in laudem Iſonis leguntur pag. 12. atque inprimis pag. 22. ſeq. & 77. ubi laudantur ex ejus diſcipulis, Marcellus, Notkerus Balbulus, Notkerus Magiſter artis theoricæ, Ratpertus, Tutilo, Hartmannus &c. Ejuſdem Iſonis libri duo *de miraculis S. Othmari* Abbatis S. Galli exſtant in eodem tomo primo rerum Alemannicarum pag. 180. 189. & apud Mabillonium Sec. 3. Ord. S. Benedict. parte 2. pag. 162. *Formulæ chartarum* in centuria apud eundem Goldaſtum Tom. 2. Alemannic. pag. 28. 30. 33. 36. 48. & 54. ſeq. Grimaldo Abbate, adeoque ante A. 872. non A. 913. ut Goldaſtus p. 5. *Gloſſas in Prudentium* Poetam, ex duplici Codice, Caroli Widmanni & Jacobi Bongarſii vulgavit ad calcem Pru-

(*a*) Petrus de Marca III. 5. & VII. 20. Rob. Cocus in cenſura ſcriptorum pag. 39. ſeq. Jo. Rainold. Tom. 1. prælect. de Apocryphis pag. 203. ſeq.

(*b*) Adde Jo. Rainoldi colloquium cum Hardto pag. 813. ſeq. Oudinum Tom. 2. pag. 46. ſeq. Sam. Baſnage Tom. 2. Annal. pag. 3. ſeq.

(*c*) Vid. Jo. Gerhardi Confeſſ. Cathol. Tom. 1. pag. 430. 476. Schelſtratenus Antiquitat. illuſtratæ parte 2. diſſ. 3. cap. 5. ſeq. pag. 440. ſeq. Jo. Bona lib. 1. cap. 3. Liturgic. Acta Erud. T. 6. ſupplem. p. 350. ex Claudio Fleury. Recueil de pieces d' hiſtoire & de litterature, tom. 2. Pariſ. 1732. 12. Journal des Sav. 1733. pag. 132. &c.

Prudentii ſui Joannes Weitzius pag. 771. 904. Hanov. 1613. 8. *Lexicon Latinum* ex omnibus veterum gloſſariis collectum ſub nomine Salomonis Epiſcopi, quod in monaſterio S. Galli & Conſtantiæ in Bibl. cathedrali aſſervari Goldaſtus pag. 144. teſtatur, nemo adhuc in lucem protulit. Fertur & *Carmina* quædam compoſuiſſe, etiam ipſa necdum publice viſa.

Iſrael Canonicus Upſalienſis, circa A. 1321. ſcriptor *miraculorum S. Erici*, *Sveciæ Regis* de quo ſupra, *Iſrael Erlandi* Tom. 2. pag. 107. ubi emendandum quod Ordini Minorum ibi adſcribitur, nihil enim certius quam ex Ordine Prædicatorum fuiſſe. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 544. ſeq.

Iſychius. Supra *Heſychius*.

Itacius ſive *Ithacius*, ſupra *Idacius*.

Anonymi ſynchroni *breviarium Italicæ hiſtoriæ* a temporibus Friderici II. Auguſti ad A. 1354. a C. V. Jo. Burchardo Menckenio ex Bibl. Paulina Lipſienſi oblatum vulgavit celeberrimus Muratorius Tom. 16. theſauri ſcriptorum Italiæ pag. 255. 288.

De cæteris non repetam hoc loco, quæ notata a me ſunt in conſpectu theſauri litterarii Italiæ, edito Hamburgi 1730. 8. in quo recenſita Lector inter alia reperiet *Andreæ Schotti* Italiam illuſtratam pag. 67. Theſaurum *Grævio Burmannianum* Hiſtoricorum Italiæ pag. 78. & Corporis Mediolanenſis tomos priores undecim, pag. 13. ſeq.

Ithacius Soſſubenſis ſive Oſſonobenſis Epiſcopus Hiſpanus, ſupra *Idacius*.

Apud Leyſerum τὸν μακαρίτην in hiſtoria poeſeos medii ævi p. 2044. pro JU. *Burg.* legendum W. ſive Wilhelmus. Nam Wilhelmi Burgenſis, deſcriptio Belli Navarrenſis A. 1366. geſti & de Petro Rege Aragoniæ atque Eduardo Principe carmen verſibus 560. MStum inter Codices Latinos Kenelmi Digbæi in Bibl. Bodlejana. Vide Catalogum pag. 85. n. 1768. 167. Junior autem hic Wilhelmus Burgenſis ſive Petroburgenſis, quam ille de quo ſupra Tom. 3. pag. 161.

Juhellus de Mayenne, Archiepiſcopus Turonenſis jam An. 1229. & ab An. 1243. Remenſis uſque ad An. 1250. Vide Sammarthanos in Gallia Chriſtiana T. 1. pag. 874. ſeq. & 528. Archiepiſcopi Turonenſis *decreta pro Eccleſia Briocenſi*, promulgata An. 1233. edidit Dacherius Tom. 2. pag. 606. (edit. novæ Tom. 3. pag. 612.) recuſa etiam in tomis Conciliorum Labbei Tom. XI. Harduin. T. VII. & Coleti Veneta Tom. XIII. *Canones XIV.* Turonenſis Concilii ſub Juhello habiti exhibet Joannes Maan T. 2. Eccleſiæ Turonenſ. pag. 54.

Stephanus Juliacus ex Juliacenſi Provincia Doctor Pariſienſis Ord. Minor. ſcriptor coævus ſive interpres ex Gallico Petri a Vallibus ſive a Remis, *Vitæ B. Coletæ* Ord. S. Claræ reformatricis, defunctæ An. 1447. Exſtat compendium apud Surium 6. Martii, integra in Actis Sanctor. Tom. 1. Martii pag. 539. 587.

Julianita ſive *Julianus* Medicus Bononienſis, cujus *tres libros de re Medica* MStos Tiguri vidit Geſnerus qui de iis videndus pag. 469. Bibliothecæ.

Julianus S. Anaſtaſiæ presbyter Romanus, cui Dionyſius Exiguus piis ejus excitatus ſtudiis dicavit Librum Decretalium Epiſtolarum Pontificum Rom. de quo ſupra Tom. 2. pag. 35.

Julianus ſeu *Julius Anglus* JCtus quem ex Lelando Pitſeus pag. 88. notat ſcripſiſſe *ad tertium Decretalium* & *de probationibus poſt ceſſionem*.

Julianus Anteceſſor Patricius & Exconſul CPol. (*a*) temporibus Juſtini junioris Imp. cujus dictatum *de Conſiliariis* & *de Contutoribus* edidit Petrus Pithœus cum auctore Collationis Legum Moſaicarum & Romanarum, & inter Petri Pithœi opera Pariſ. 1609. 4. pag. 120. 124. De *epitome Novellarum* Juſtiniani, illiusque iteratis editionibus dictum in Bibl. Græca Tom. XII. pag. 398. U-

(*a*) Vide Menagii amœnitates Juris pag. 144.

trum idem ſit an alius Julianus cui Priſcianus Grammaticus ſcripta ſua dedicavit, non plane exploratum eſt, quanquam temporum ratio utcunque congruit.

Antonius Julianus de quo Minucius Felix cap. 33. *ut tranſeamus veteres, Flavii Joſephi vel* Antonii Juliani *de Judæis require: jam ſcies nequitia ſua hanc eos meruiſſe fortunam*. Suſpicor hunc eſſe M. Antonium Julianum Judææ, cum Hieroſolyma a Tito everteretur Procuratorem, memoratum Joſepho lib. VI. de bello Judaico cap. IV. ſect. 3. Latine ſcripſerit, an Græce non prorſus exploratum: Latine utique ſi idem ſit Antonius Julianus Rhetor, de quo Gellius lib. 1. cap. 4. & lib. 18. cap. 5.

Julianus Archipresbyter, infra *Julianus Toletanus*.

Julianus Cæſarinus, ſenior, (*a*) Romanus, *Cardinalis* S. Angeli An. 1426. creatus a Martino V. & legatus in Bohemiam ac Germaniam: deinde ab Eugenio IV. ad Concilium Baſileenſe, interfuit etiam Concilio Ferrarienſi & Florentino, ac denique legatus in Hungariam in infelici illa clade cum Rege Uladislao occubuit A. 1444. 10. Nov. æt. 46. Vitam ejus Italice ſcriptam a Veſpaſiano Florentino edidit Ughellus in Epiſcopis Groſſetanis Tom. 3. Italiæ ſacræ pag. 671. ſeq. cui jungenda quæ de eo Andreas Victorellus ad Ciacconium in Vitis Cardinalium pag. 1116. Huic Juliano Nicolaus Cuſanus dicavit libros de docta ignorantia, & libros de conjecturis qui *Deo amabilem, reverendiſſimum Patrem & præceptorem ſuum metuendum* appellat. Præter *Orationes duas de bello Turcis inferendo* in Nicolai Reuſneri Turcicis Tom. 3. parte 2. p. 106. 110. & *diſceptationes* in Actis Concilii Baſileenſis, Ferrarienſis & Florentini obvias, *Epiſtolæ* ad Eugenium IV. conantem diſſolvere Concilium Baſileenſe, mira libertate perſcriptæ exſtant in Orthuini Gratii faſciculo rerum expetendarum & fugiendarum Colon. 1535. fol. & Lond. 1691. fol. In Reiſeri Catalogo MSS. Bibl. Auguſtanæ pag. 105. eædem duæ Epiſtolæ notantur, ſed pag. 47. ubi memoratur Juliani Cardinalis Legati a Nicolao V. tractatus *de tranſlatione Imperii*; utique pro Nicolao V. legendum: *Eugenio IV.* neque enim alium ſub Nicolao V. Cardinalem Julianum reperias, & Cæſarinus jam in vivis eſſe deſierat, cum Pontifex A. 1447. cooptaretur Nicolaus V. * Præter ea omnia quæ de ſcriptionibus ejus notat Fabricius; veniunt etiam in numerum orationes geminæ ab eo dictæ, ſeu potius de ſcripto traditæ Baſileenſibus Patribus; quarum altera factum ſuum excuſat, quod invitatus in Concilium ſe continuerit, quam ego orationem ex Vindobonenſis Bibliothecæ codice depromptam in meo Conciliorum ſupplemento evulgavi; alteram ex Recanatenſi Codice jam dederat Coletus in editione Veneta Labbei, ego vero ex eodem Vindobonenſi Codice iterum deſcripſi.

Julianus Campanus, aliis *Capuanus*, infra *Julianus Pelagianus*.

Julianus Cardinalis, ſupra *Julianus Cæſarinus*.

Cejonius Julianus Flavio Vopiſco in Firmo cap. 2. memoratus, an vitas Imperatorum ſcripſerit, incertum prorſus eſſe docet Voſſius lib. 2. de hiſt. Lat. cap. 7.

Julianus Coenſis in Cycladum provincia Epiſcopus Leoni I. Pontifici charus cujus vice Synodo Epheſinæ A. C. 449. interfuit. Vide Valeſium ad Evagrii *lib.* 1. cap. 10. & Paſchaſii Queſnelli notas ad Leonem M. pag. 844. ſeq. edit. primæ. Ad hunc Julianum Leonis Epiſtola undecima legitur etiam in actis Concilii Chalcedonenſis cum Græca verſione, ut Tom. 2. Harduin. pag. 11. Juliani *Epiſtola ad Leonem* (non Pontificem, ſed Imperatorem) adverſus Timotheum Ælurum & pro Synodi Chalcedonenſis confirmatione, obvia Latine in Codice encyclico Epiſtolarum qui Actis ejuſdem Synodi ſubjicitur, apud Harduinum p.

738.

(*a*) Ita dicitur propter Julianum Cæſarinum juniorem, qui Cardinalis obiit An. 1510.

738. Epiſtola XXIV. apud Labbeum Tom. 4. pag. 942. & Baluzium p. 1437. Epiſtola XXXIV. apud Binium Tom. 2. pag. 393. Epiſtola XLVI.

Julianus Ord. *S. Dominici* ſcripſit *Epiſtolam* ad N. Peruſinum Epiſcopum *de moribus Ungarorum & Tartarorum* MS. in Codice Seculi XIV. in Bibl. Monaſterii Garſtenſis, Ord. S. Bened. in Auſtria.

Julianus Eclanenſis, infra *Julianus Pelagianus*.

Julianus Epiſcopus qui cum aliis Epiſcopis Gallis *Epiſtolam Synodicam* ſcripſit ad Leonem Magnum An. 451. Alius *Julianus Epiſcopus Forojulienſis* cujus mentio in vita S. Honorati. *Julianus Epiſcopus* cui libros de vita contemplativa dedicavit Julianus Pomerius, & quem colloquentem induxit in libris de anima.

Julianus Hæreticus, infra *Julianus Pelagianus*.

Julianus Haſſartus Angienſis (*a*) Conventus Monachus in Hannonia, Ord. Carmelitarum, defunctus An. 1525. Scripſit teſte Valerio Andrea pag. 597. Bibl. Belg. *Theſaurum* ſui Ordinis. *Fontem Eliæ magni* ſive de viris ſanctis & ſapientibus Carmeli. *Chronica* Hanoniæ, Flandriæ, Brabantiæ Gelriæ aliarumque partium inferioris Germaniæ, & *Sermonum* libros III. Addit Svveertius p. 496. librum *ad Baptiſtam Mantuanum* Carmelitam, atque *Epiſtolas*..

Julianus Janenſis Monachus Ord. Bened. ſcriptor *Vitæ B. Nicolai de Pruſſia* Congregationis S. Juſtiuæ de Padua, ad D. Placidum Veronenſem circa A. 1500. Edidit Bernardus Pez Tom. 2. anecdotorum parte 3. pag. 310. 340.

Julianus Lucas, Theſſalonicenſis, natione Græcus, Diaconus circa A. 717. Toletanus & diverſus ut ajunt ab eo qui poſtea Toletanus Archiepiſcopus. Huic incerta fide tribuunt *Hiſpanicam hiſtoriam*. Vide adverſaria pſeudo Luitprandi, publicata a Ramireſio p. 466. & Voſſium de Hiſt. Lat. pag. 753. Hic eſt quem habent auctorem *hiſtoriæ de S. Hildefonſo* quam Hildefonſo de laudibus B. Virginis Franciſcus Fevardentius præmiſit, Pariſ. 1576. 8. & ex quo Baronius ad A. 657. n. 43. ſeq. Sed verius eſt, Julianum Archiepiſcopum illa de Hildefonſo tradidiſſe quæ in appendice ad Iſidorum de Scriptoribus Eccleſiaſticis leguntur: cætera addita a *Zixiliane* (*Lixicam* vocat Baronius) Toletano Epiſcopo Urbani ſucceſſore. Vide infra, *Julianus Pomerius* Toletanus.

De *Juliano Pelagiano*, Gennadium juvat audire, capite XLV. de S. E. *Julianus Epiſcopus Capuanus*, (*b*) *vir acris ingenii, in Divinis Scripturis doctus, Græca & Latina lingua Scholaſticus* (*c*) *priuſquam impietatem Pelagii in ſe aperiret; clarus in doctoribus Eccleſiæ fuit.* (*d*) *Poſtea vero hæreſin Pelagii defendere niſus*, (*e*) *ſcripſit* adverſus Auguſti-

(*a*) Voſſius pag. 684. *Augienſem*, Alegrius pag. 389. *Julianum Hurſatum Agienſem* typorum vitio appellat.

(*b*) Ita & Honorius II. 45. de S. E. & Patrem Juliani Memorem, Epiſcopum volunt Capuanum. Vide Jo. Garnerium ad Marium Mercatorem Tom. 1. pag. 42. Sed MS. Gennadii Sigeberg. & Veronenſe *Julianus Epiſcopus Campanus*: ita & apud Trithemium cap. 124. recte, nam *Eculani* ſive *Æclani* Epiſcopus Julianus in Campania, patriam etiam habuit Attellam Campaniæ: vide Cardinalis Noriſii opera Tom. 4. pag. 880. ſeq. & laudatum Garnerium in diſſ. de vita & moribus hujus Juliani pag. 79. ſeq. *Eclanenſem* vocant Marius Mercator, Proſper, Petrus Diaconus: & apud Bedam in Canticum pro Juliano *Celanenſi a Campania* legendum *Eclanenſi*, ut apud Gelaſium in decreto de libris Apocryphis. Videtur quoque Julianus reſpici in verſu Proſperi, *aut huic Campano gramine corda tument*. In MS. Gennadii Corbejenſi nulla Epiſcopatus mentio, ſed tantum legitur: *Julianus vir acer ingenio* in aliis *Julianus Epiſcopus, vir acer ingenio*.

(*c*) Idoneus qui Doctorem gereret in ſcholis. Papias: *ſchola, ubi vacant ſtudio: inde ſcholaſticus, id eſt eruditus, literatus, ſapiens*.

(*d*) Nullius tamen ſcripti a Juliano editi memoria ſupereſt, in quo Pelagianiſmum non prodiderit. Vide Garnerii diſſ. pag. 82. ſeq. Benedictinos ad Auguſtin. Tom. X. Opp. edit. Amſt. pag. 578. ſeq. Tillemontium Tom. XIII. memor. pag. 817. 821.

(*e*) Ab An. 419. cum *S. Auguſtinus* librum primum *de Nuptiis & concupiſcentia* edidiſſet & Valerio Comiti dicaſſet, ac Julianus dictitaret non alio conſilio hoc factum *ad militarem Virum*, ni-

num *impugnatorem illius* libros quatuor, (*a*) *& iterum* libros ſeptem. (*b*) *Eſt etiam* liber altercationis *amborum*, (*c*) *partes ſuas defendentium. Hic Julianus eleemoſynis tempore famis & anguſtiæ, indigentibus omnibus ſuis erogatis, multos miſerationis ſpecie, nobilium præcipue & religioſorum illiciens, hæreſi ſuæ ſociavit. Moritur Valentiniano Conſtantii filio imperante.* (*d*)

Ex ſcriptis Juliani tulit ætatem, quem Jo. Garnerius ex Codicis Veronenſis Apographo, quod ei donaverat Sirmondus, edidit atque doctis diſſertationibus illuſtravit, Pariſ. 1668. 8. *Libellus Fidei* A. 418. *miſſus ad ſedem Apoſtolicam* (Zoſimum Papam II.) in quo inter alia ad plenariam Synodum provocat pag. 27. Eundem libellum cum obſervationibus ſuis exhibet Garnerius Tom. I. Operum Marii Mercatoris Pariſ. 1673. fol. pag. 319. ſeq. Exſtat etiam ſed ſine notis in appendice ad Tom. X. Auguſtini pag. 74. ſeq. edit. Amſt. Huic libello ſive Epiſtolæ oppoſitus eſt liber primus Auguſtini ad Bonifacium Papam, extremo A. 418. Zoſimi ſucceſſorem, de duabus Epiſtolis Pelagianorum Tom. X. edit. Amſt. pag. 271. ſeq.

Deperdita Juliani, quorum mentio & fragmenta apud eundem Auguſtinum & Marium Mercatorem, hæc ſunt:

Epiſtola altera ad Zoſimum cujus mentio apud Mercatorem, ſubnotationum capite 6. p. 46. & cap. 9. pag. 58. Tom. I. edit. Garnerianæ.

Epiſtola ad Rufum Theſſalonicenſem Epiſcopum, nomine XVIII. Epiſcoporum Pelagianorum, itidem oppugnata ab Auguſtino libro II. III. & IV. ad Bonifacium. Fragmenta collegit Garnerius ad Mercatorem Tom. I. pag. 334. 335.

Libri IV. ad Turbantium atque VIII. *alii ad Florum*, quos oppugnatos ab Auguſtino jam ad Gennadii locum dixi: ubi etiam monui *librum altercationis* quem memorat Gennadius, non diverſum videri fuiſſe ab octavo ad Florum libro quos fortaſſe ad exemplum trium dialogorum S. Hieronymi compoſuit oppoſitorum Pelagianis, in quibus colloquuntur Atticus Catholicam defendens ſententiam & Critobulus.

Commentarius in Canticum, quem tanquam ſpiritu Pelagiano ſcriptum Beda reprehendit. cujus liber primus commentarior. in Canticum Canticorum Tom. IV. pag. 714. inſcribitur: *de Gratia Dei, contra Julianum*, lectoreſque monentur ut librum quem ille in Canticum confecit, *cautiſſime legant, ne per copiam eloquentiæ blandientis in cœnum incidant doctrinæ nocentis —— Eſt enim homo ut rhetor peritiſſimus, ita Gratiæ Dei poſt Pelagium impugnator acerrimus, ut apertius ſcripta ejus, quibus contra ſtrenuiſſimum ejuſdem Gratiæ propugnatorem* Auguſtinum *inſanivit, oſtendunt. Cujus cauſa duelli*, primum de amore libellum

ſi ut ab ipſo impotentiæ contra adverſarios Pelagianos precaretur auxilium. Confer Benedictinorum prolegomena ad Tom. X. Auguſtiniani pag. 27. ſeq. & admonitionem in Opus imperfectum.

(*a*) Ex his quatuor libris Turbantio Epiſcopo inſcriptis excerpta a Comite Valerio miſſa ad ſe confutanda ſibi ſumſit Auguſtinus libro ſecundo de nuptiis & concupiſcentia, ut ipſe teſtatur II. 53. retractationum & præf. ad Opus imperfectum. Deinde libros ipſos Juliani quatuor nactus, eiſdem libros illos ſex oppoſuit, qui perinde ut duo illi de nuptiis in tomo decimo Operum Auguſtini leguntur.

(*b*) Nondum viderat ſex Auguſtini libros Julianus eum An. 421. libros octo ad Florum Epiſc. ſecundo ejus de nuptiis oppoſuit. Septem libros vocare recte poteſt videri Gennadius, ſicut Honorius quoque, ſiquidem octavi loco, illi eſt quem mox memorant altercationis liber. [Quanquam in MSS. Gennadii Veronenſi & Corbejenſi, & in editione Frobenii, *octo*, non ſeptem legitur. *Vide laudati* Noriſii Opera Tom. IV. pag. 887. & Pagium ad A. 418. n. 18. 19. & An. 423. n. 14. Hos octo libros Juliani non viſos ante An. 1426. confutandos ſibi ſumſit Auguſtinus in Operis imperfecti contra Julianum libris ſex in eodem tomo decimo obviis. Operi enim immortuus An. 430. confutationem librorum ſeptimi & octavi addere non potuit. Adde Jo. Mariæ Svareſii diſſ. de hoc Auguſtini opere Rom. 1670. 4.

(*c*) Dialogus Auguſtini & Pelagiani.

(*d*) Ita recte editio Marcianæi & aliæ inter S. Hieronymi opera. Perperam in Suffridi Petri & Miræi Bibl. Eccleſiaſtica: *Valentiniano & Conſtantino filio ejus imperante*. Conſtantinus Valentini filius nullus. Valentinus III. filius Conſtantii interfectus An. 455.

lum *compoſuit*, *ſub obtentu*, *quaſi hunc a fœdiſſima foret voluptate ſecreturus*, *re autem ſuam confirmaturus hæreſin*. Plura deinde ex illo affert atque oppugnat.

Idem Beda pag. 718. *Denique Julianus in libro quem* de bono Conſtantiæ *ſcripſit*, *bonum naturæ libertatemque noſtri arbitrii*, *ut ipſe autumat*, *contra perfidiam Manichæi*, *magna inſtantia defendit*: *ut autem veritas probat*, *magna pervicacia contra fidem cœleſtis Gratiæ durat*... *Verum timens Julianus*, *ne ſi* in tanto hoc volumine *totum quod recte viveremus*, *libertati noſtræ voluntatis tribueret* &c.

Idem Beda pag. 719. *Sed & in libro quem* ad Demetriadem *Virginem Chriſti*, de inſtitutione Virginis *ſcripſit Julianus*, *hæc eadem de potentia liberi arbitrii*, *quomodo ſentiat*, *pandit*. *Quem videlicet librum nonnulli noſtrum ſtudioſe legentes*, *ſancti & Catholici Doctoris* Hieronymi *eſſe temere arbitrantur*, *minime pervidentes quod ſuavitas eloquentiæ demulcentis & hæreſeos perverſitas ſeducentis*, *manifeſte probat hoc illius opuſculum non eſſe*. Non intelligit Beda Epiſtolam ad Demetriadem (*a*) quæ (ſcripta circa A. 414.) inter Hieronymianas octavo loco legitur, atque incipit: *inter omnes materias*, ſed illam quæ ex Auguſtini, Oroſii & Pelagii ipſius teſtimonio conſtat *Pelagium* habere auctorem, eſtque decima ſeptima in appendice ad tomum ſecundum Operum Auguſtini, hoc initio: *Si ſummo ingenio parique fretus ſcientia*.

Julianos Pomerios duos vel tres diſtincte referre juvat. Antiquior & ante A. 495. apud Gennadium cap. 98. omiſſo *Juliani* nomine: ſed Iſidoro cap. 12. diſerte *Julianus cognomento Pomerius*, natione Maurus, in Gallia presbyter, ſcripſit reſponſurus Juliano Epiſcopo & Vero Presbytero, poſtea Epiſcopo Arauſicano *libros octo de natura animæ*, *& qualitate ejus & de reſurrectione* (*b*) & de ſpecialitate ejus in hac vita fidelium, & generali omnium hominum. Argumenta hæc deperditi illius operis apud Gennadium & Iſidorum referuntur, unde Gregorii Nyſſeni & Nemeſii veſtigiis eum inſtitiſſe, viri docti annotant: ſed Iſidorus, animam libro ſecundo corpoream dixiſſe, Tertulliani ſuffragantem errori Julianum teſtatur. Cætera apud Gennadium memorata: *dictatus hortatorius* ad quendam nomine Principium, *de contemtu Mundi ac rerum tranſiturarum*: & alius *de vitiis & virtutibus* ſive *de vitiis colore virtutum*, *minus cautis inludentibus*. Tempus non repugnat (*c*) quo minus idem ſit Pomerius ad quem Ennodius lib. 1. Epiſt. 6. & Pomerius Abbas ad quem Ruricius lib. 1. Epiſt. 17. & lib. 2. Epiſt. 9. & de quo lib. 2. Epiſt. 8. ad Æonium Epiſcopum Arelatenſem: *ut fratrem* Pomerium *ſanctitas veſtra non ſolum non retineat*, *verum etiam ad nos venire compellat*. Atque Cyprianus Tolonenſis in vita Cæſarii Arelat. *Erat autem illis admodum familiaris Pomerius*, *profeſſione Rhetor*, *Afer genere*, *quem ipſis ſingulariter carum Grammaticæ artis doctrina reddebat*. Iſidorus etiam addit libellum *de virginibus inſtituendis* ſcripſiſſe, & alios tres *de futuræ vitæ contemplatione* ſive *de actuali converſatione* ad Julianum Epiſcopum Arelatenſem. Hi ſunt qui ſub *Proſperi* Aquitani nomine (*d*) & olim lecti a Chrodogango, Jona Aurelianenſi, aliiſque: & ſeparatim An. 1487. & Colon. 1536. 8. atque inter Proſperi opera editi ſunt, & in Bibliothecis Patrum & in noviſſima Proſperi editione in (*e*) limine appendicis, Pariſ. 1711. fol. Confer Noriſium II. 14. hiſt. Pelagianæ & Pagium ad A. C. 453. n. 19. Prologum al-

(*a*) Sub extremum hujus Epiſtolæ ait Hieronymus ante annos circiter triginta, (circa A. C. 384.) *librum de virginitate ſervanda edidiſſe*, innuens Epiſtolam XXII. ad Euſtochium *de cuſtodia virginitatis*, de qua intelligendus Rufinus invectiva ſecunda in Hieronymum. Incip. *Audi filia & vide*.

(*b*) Librum *de reſurrectione* vocat Sigebertus c. 54.

(*c*) Sirmondus ad Ennodium pag. 9. ſeq.

(*d*) Trithemius cap. 170. ſcribit libros tres de contemplatione eſſe a Proſpero dedicatos Juliano Toletano.

(*e*) Sirmondus ad Concil. Aquiſgranenſe An. 816. Tom. 2. Concil. Galliæ pag. 683. ſeq.

alterum quem Dacherius edidit T. 13. ſpicilegii pag. 254. (edit. novæ Tom. 3. p. 306.) illum Lugdunenſes & Pariſienſes prologo libri primi, clauſulæ inſtar adtexuere. Julianus Pomerius citatur a Juliano Toletano prognoſticon ſcriptore, in Bibl. Patrum edit. Lugd. Tom. XII. pag. 593. C. 597. B. 598. D. 606. H. 607. C. E. 608. F. 609. B. &c.

Julianus Pomerius confictus a Pſeudo-Hauberto in Chronico ad An. 534. *Julianus cognomento Pomerius, Monachus Benedictinus ſuccedit in ſede Toletana Montano. Fuit hiſtoricus inſignis natione Gallus. Cujus patruus cognomento Pomerius in modum dialogi librum compoſuit. Hic Julianus habuit amicitiam cum Vero presbytero, cujus alterius Juliani mutuis interrogationibus librum quem ſupra dixi, Julianus cognomento Pomerius natione Gallus compoſuit.* Commentitia hæc eſſe & ex rebus Pomerii ſuperioris & de quo mox dicturus ſum Juliani Toletani confuſa, demonſtrat Nic. Antonius T. 1. Bibl. veteris Hiſpanæ lib. IV. cap. 5. p. 229.

Julianum Hiſpanum, Chriſtianis parentibus, ſed ex traduce Judæorum (*a*) genitum, poſtmodum Epiſcopatu decoratum *Toletano*, tradit Rodericus Toletanus lib. 3. cap. 13. Hunc quoque ſed per errorem nomine *Pomerii* apud Rodericum alioſque venire, & cum priore confundi video, qui Eugenium Antiſtitem Toletanum præceptorem ſuum laudat III. 17. prognoſticon, ipſe *Toletanæ* Cathedræ poſt Quiricum ab An. 680. ad 690. Epiſcopus, & Carthaginis Provinciæ in Hiſpania Metropolitanus. De eo Felix Toletanus appendice ad Iſidorum de S. E. & in Agvirrii Tom. 3. Concil. Hiſpan. pag. 81. & inter Iſidori Hiſp. Opera pag. 521. atque in Actis Sanctor. T. 1. Martii 8. p. 785. ſeq. Conſulendus Etiam Nic. Antonius lib. V. Bibl. vet. Hiſpan. capite 7. Hic eſt qui Conciliis Toletanis XII. XIII. XIV. & XV. præfuit, & quem laudat Stephanus VI. Papa cum Doctoribus Catholicis Hiſpanis, Leandro, Iſidoro, Braulione. Ex ſcriptis ejus ad nos pervenere:

Prognoſticon futuri ſeculi ad *Idalium*, ſive *de præſcientia futuri ſeculi* libri III. *primus* de origine mortis humanæ, *ſecundus* de animabus defunctorum, quomodo ſe habeant ante ſuorum corporum reſurrectionem, & *tertius* de ſuprema corporum reſurrectione. Præmiſſa ad *Idalium* Epiſcopum Barcinonenſem Epiſtola & Oratione ad *Deum*. Edidit Joannes Cochleus, Lipſ. 1535. 4. recuſos Pariſ. & curante Boetio Eponis, Duaci 1564. 8. unde illati Bibliothecis Patrum Pariſ. 1575. T. III. A. 1589. 1624. 1644. Tomo IX. & Colonienſ. Tomo VII. & Lugd. Tom. XII. pag. 590. *Idalii* Epiſtola qua Juliano pro opere hoc gratias agit, & altera ad Zuntfredum ſive Sunifredum, Epiſcopum Narbonenſem, qua ad eum hæc Prognoſtica ablegat, legitur in Dacherii ſpicilegio Tom. 1. pag. 313. 316. (edit. novæ Tom. 3. pag. 316. 317.)

Ἀντικειμένων ſive de *contrariis in ſpeciem locis Veteris & Novi Teſtamenti*, Quæſtionum libri III. non indigni lectu, atque editi primum ſine nomine auctoris, curante Jo. Alex. Braſſicano ad calcem Salviani Baſil. 1530. fol. & cum Honorio in Proverbia & Eccleſiaſten ab Heur. Sachſio Colon. 1533. 8. 1540. Pariſ. 1556. &c. ſed ab Andrea Scotto ex Felicis Toletani & Samſonis Abbatis (*b*) fide Juliano adſcripti in Bibliothecis Patrum Colonienſi, inde Pariſ. & noviſſime Lugd. Tom. XII. p. 652. præmiſſo ſententiarum pugnare inter ſe viſarum indice alphabetico. Fortaſſe verior eſt ſententia, ex Leonis Oſtienſis, Petri Diaconi & MSS. Codicum fide auctorem *trium* (*c*) horum librorum *quæ-*

(*a*) Ita de Juliano hoc Iſidorus Pacenſis, Paulus Burgenſis, & Franciſcus Mauroy parte 1. apologiæ pro Judæis Chriſtianis cap. 42. pag. 219. Vide Rev. Wolfii Bibl. Hebræam Tom. 1. pag. 367. Nic. Anton. Tom. 1. pag. 304.

(*b*) Vide Labbeum Tom. 1. de S. E. pag. 656.

(*c*) In prioribus editionibus tres libri ſunt, quorum ſecundus & tertius loca Novi Teſt. expendit. Andreas Schottus, ut Felicis teſtimonio congrueret, ſecundum fecit ex ſecundo & tertio.

quæſtionum eſſe *Bertharium*, Abbatem Caſinenſem, de quo ſupra Tom. 1. p. 239. Julianum vero & ipſum & neſcio an *Richardum* Cluniacenſem etiam *libros duos diſſertationum*, ut Felix Toletanus appellat, ſed quæ interciderint, de eodem argumento compoſuiſſe. Vide Jo. Baptiſtam Marum ad Petri Diaconi cap. 12. & Caveum ad An. 680. & 857. Nic. Antonium Tom. 1. pag. 308. & quæ notavi in libro de Veritate Relig. p. 260. ſeq.

Demonſtratio ſextæ ætatis, ſive *de Chriſti adventu* adverſus Judæos libri III. ad Ervigium Regem ſcripti A. C. 686. æra Hiſpanica 724. (*a*) editique a Menardo Molthero, Heidelb. 1532. Haganoæ apud Jo. Secerium 1532. 8. cum teſtamento XII. Patriarchar. atque inde in Micropresbytico Baſil. 1550. pag. 547. atque in Orthodoxographis utriſque A. 1555. & 1569. & in Bibliothecis Patrum Pariſ. Colon. & noviſſima Lugd. T. XII. pag. 614. De argumento vide Bibl. Eccleſ. Dupinianam T. VI. p. 39. & Diarium Theol. Dreſdenſe, *Unſchuldige Nachrichten von Theologiſchen Sachen* A. 1704. pag. 764. Supputationem annorum quæ exſtat libro tertio, emendatiorem ſe habere profeſſus eſt Labbeus. Adde Nic. Antonium T. 1. p. 307.

Commentarius inchoatus *in Prophetam Nahum*, quo primi verſus capitis primi ſolenni illis temporibus per varios ſenſus vagandi libertate fuſius exponuntur. Ex MS. Codice Bibl. Bavaricæ eruit Henricus Caniſius, unde comparet in Bibl. Patrum Colon. Pariſ. & noviſſima Lugd. Tom. XII. pag. 630. 647. Dupinius hunc commentarium Juliano erepturus Tom. 6. Bibl. Eccleſ. p. 39. duobus utitur argumentis, non omni exceptione majoribus, ſilentio Felicis Toletani, & diverſa ut ipſi videtur ſtyli ac ſcribendi ratione.

Vita Hildefonſi Toletani præter rem diverſo adſcripta Juliano Diacono, appendicis vice Hildefonſi libello de ſcriptoribus Eccleſiaſticis ſubjicitur in Bibliotheca Eccleſiaſtica Miræi, atque in Conciliis Hiſpanicis Garſiæ Loaiſæ, & Agvirrii Tom. 3. pag. 80. exſtat etiam inter Iſidori Hiſp. Opera pag. 521. & in limine tomi ſexti Miſcellaneorum Stephani Baluzii, & cum *Zixilianis* additamentis in Actis Sanctorum Tom. 2. Januarii 23. p. 537. ut Surium 23. Jun. Lipomannum, & Fevardentium in opuſculorum Hildefonſi editione & Tomum 1. Hiſpaniæ illuſtratæ prætercam.

Hiſtoria de Wambæ ſive *Wambanis*, *Regis Gothorum Toletani expeditione*, qua An. 674. rebellantem Paullum Ducem Narbonenſem debellavit, edita ab Andrea du Cheſne T. 1. ſcriptor. de rebus Francor. pag. 821. 831. & in Andreæ Schotti Hiſpania illuſtrata Tom. IV. cum Chronicis Iſidori Hiſp. Hildefonſi & Lucæ Tudenſis. Confer Nic. Antonium Tom. 1. pag. 308.

Deperdita Juliani, quorum memoriam Felici Toletano debemus, ſunt:

Liber Reſponſionum ad Idalium Epiſc. Barcinonenſem *in defenſionem Canonum & Legum quibus prohibentur Chriſtiana mancipia Dominis infidelibus inſervire*. Concil. Toletan. III. cap. 14. IV. 66. & Leg. XII. Wiſigothor. tit. 2. leg. 13. 14. tit. 3. leg. 13. 16. 22.

Apologeticum Fidei ad Benedictum II. Papam urbis Romanæ atque aliud *de tribus capitulis*, (*b*) de quibus Romanæ Urbis Præſul fruſtra viſus eſt dubitaſſe. Confer Nic. Antonium Tom. 1. p. 305. Bibl. vet. Hiſpanæ.

Libellus *de remediis blaſphemiæ*, cum *Epiſtola* ad Adrianum Abbatem.

Liber ſententiarum ex decade Pſalmorum *B. Auguſtini* ſummatim collectus.

(*a*) Hoc teſtatur auctor ipſe in calce libri III. Tom. 12. Bibl. Patr. Lugd. pag. 630.

(*b*) Ex tribus illius capitulis quæ in Juliano Benedictus II. notanda duxerat, erant: 1. quod de Deo loquens dixerat, Voluntas genuit Voluntatem ſicut & Sapientia Sapientiam. 2. quod in Chriſto Dei Filio tres ſubſtantias profeſſus eſſet inveniri. Inde *librum de tribus ſubſtantiis* memorat Rodericus Toletanus III. 14. Horum capitulorum apologia in Concilio Toletano XV. A. 688. in quo memorat *reſponſionis ſuæ librum* Catholicorum dogmate Patrum ante biennium exhibitum. *Apologetica defenſionis noſtræ reſponſa* Concil. Toletan. XIV. An. 684. cap. XI.

Excerpta de libris *S. Auguſtini* contra *Julianum* hæreticum collecta.

Libellus *de Divinis judiciis*, ex ſacris voluminibus collectus, præmiſſa *Epiſtola* ad Dominum *Ervigium*, Comitatus ſui tempore, pro eodem libello directa.

Vindicatio domus Dei & eorum qui ad eam confugiunt : cum libro reſponſionum contra eos qui confugientes ad Eccleſiam perſequuntur. Confer Concilii Toletani XII. canonem X.

Liber Miſſarum de toto circulo anni, in quatuor partes diviſus.

Liber Orationum de feſtivitatibus per anni circulum in Eccleſia Toletana.

Liber *Sermonum* plurimarumque *Epiſtolarum*, Liber item *carminum* diverſorum, in quo ſunt *hymni*, *epitaphia* atque de diverſis cauſis *epigrammata* numeroſa. Quæ vero a nugivendulis jactantur carmina *ad Sergium Papam*, & *Juſtinianum Rinotmetum* Imperatorem ea ſuppoſitia & recentioris manus explodit Nic. Antonius Tom. 1. pag. 307. Trithemius c. 170. hunc Julianum cum Pomerio confundens, ei tribuit *librum de ſancta Virginitate :* inter Pomerii enim ſcripta dixi librum *de Virginibus inſtituendis* ab Iſidoro memorari. * Fallitur egregie F. Nicolaus Bugnei Compendienſ. Ord. Præd. qui ſe primum edere ratus librum Prognoſticorum Juliani e veteri Cod. deſcripſit edendumque curavit Pariſiis Anno 1554. apud Poncetum le Preux in 16. Diu profecto ante illum A. ſcilicet 1535. opera Joannis Cochlei lucem aſpexerat in 4. Contuli utrumque Codicem, uſus editione quæ eſt in Bibliotheca Patrum Pariſienſi An. 1654. quam ex Cochleo acceptam non dubito. Lectiones utrinque variantes ſunt crebræ : interdum Cochlei lectio præferenda ; ſed & non raro Bugnei lectio melior eſt altera. Ita exempli gratia lib. 1. cap. 2. legit Cochleus : *eodem modo, quo Angelos condiderat Deus ; ita & homines condidiſſe Deus credendus eſt ; ut etiam ſi peccaſſet mori omnino non poſſet ; ſed ita conditus eſt homo*. Luxatam hanc lectionem ita ſanat editio Bugnei .... *credendus eſt. Namque hoc modo creati ſunt Angeli, ut etiamſi peccaſſent, mori* &c.

Julianus Petri, infra *Julianus Toletanus Archipresbyter*.

Julianus de Rovere; infra, *Julius II.* Papa.

Julianus de Salen, Auguſtinianus, medio ſeculo XV. cujus commentarii *de medio demonſtrationis*, *de ſophiſmatibus*, *de terminis naturalibus* laudantur in Chronico Comitum Oldenburgenſium, T. 2. Meibomii p. 167.

Julianus Toletanus Diaconus : ſupra in *Juliano Luca*.

Julianus Petri. A. 1155. ut ajunt Archipresbyter S. Juſtæ, *Toletanæ* urbis, cujus nomine inventum primum in Bibl. Olivarenſi ab Hieronymo Romano de la Higværa, Jeſuita Toletano ſuppoſitum ab Hiſpanis *Chronicon* uſque ad A. 1160. una cum Adverſariis, deſcriptione eremitoriorum Hiſpanorum, & carminum variorum collectione & Præſulum Epiſtolis fertur, ejuſdem cum Pſeudo-Dextro & pſeudo-Luitprando furfuris. Editorem Laur. Ramireſium qui Pariſiis A. 1611. Præſulum Epiſtolas & cætera 1628. 4. typis excudi curavit, Sirmondus honorificum ab eo teſtimonium operi præfigendum rogatus, bello eluſit reſponſo ; negavit enim aliud dare ſe poſſe, quam eſſe auctorem de theſauro ſuo proferentem nova & vetera. Vide D. Antonii Reiſeri Launojum confeſſorem p. 783. & Nic. Antonium Tom. 2. lib. 7. Bibl. *Veteris* Hiſpanæ c. 8. & 9. qui paſſim alibi in illo opere Juliani hujus commenta explodit, & pag. 28. ſeq. refert longum catalogum ſcriptorum quæ ab hoc Juliano compoſita ſed viſa nemini, eadem fingendi audacia homines maleferiati laudavere.

Julianus Epiſcopus *Toletanus*. Supra in *Juliano Pomerio*.

Julianus Verrochius, Varocchi, Florentinus, Ord. Minor. Theologus, Philoſophus & Aſtrologus, defunctus Anno 1413.

1413. de quo Waddingus pag. 232. & Julius Niger pag. 308. Ex ſcriptis ejus nihil memorari video niſi *Commentarium in Dialecticam Ariſtotelis*.

S. Julius I. Romanus, Papa poſt Marcum ab A. 336. 27. Octobr. uſque ad A. 352. April. 12. de quo adeunda Acta Sanctor. Tom. 2. April. 12. p. 82. ſeq. & Tillemontius Tom. 7. memor. pag. 269. ſeq. Sub ejus nomine *Epiſtolæ duæ* apud pſeudo-Iſidorum *ad Orientales Epiſcopos*, Latine exhibentur & exploduntur a Blondello pag. 443. & 457. una cum Orientalium ad Julium Epiſtola pag. 452. Majorem fidem merentur *Epiſtolæ duæ* quas Græce ſervavit S. Athanaſius iu apologia contra Arianos, una n. 21. *ad Danium*, *Flaccillum* &c. *Epiſcopos qui Antiochia ſcripſerant*, T. 1. edit. Montfauconianæ pag. 141. 154. & in Petri Couſtant Epiſtolis Pontificum p. 352. 387. altera n. 52. *ad Diaconos & Populum Alexandriam incolentem*, T. 1. Athanaſ. pag. 171. 172. & Couſtant pag. 399. 403. Eadem apud Socratem II. 23. pag. 108. Nicephorum IX. 22. & Latine in Tripartita IV. 29. Exhibentur etiam a laudato Conſtantio Epiſtolæ ad Julium ſcriptæ *Marcelli Ancyrani* pag. 388. ex S. Epiphanii LXXII. 2. & *Synodi Sardicenſis* p. 395. ex fragmentis S. Hilarii: & *Valentis atque Urſacii* ex Athanaſii apologia n. 58. T. 1. p. 176. Præterea pag. 406. ſeq. Conſtantius eruditas de Epiſtolis aliis ad Julium Papam ſpectantibus obſervationes ſubjungit, & pag. 411. ſeq. cenſuram *de Decretis* Julio attributis apud Ivonem, Gratianum aliosque. In appendice pag. 69. ſeq. præterea exhibet veterem verſionem Latinam ex c. 224. Synodici & pag. 60. ſeq. *Epiſtolam Apollinaris ad Dionyſium Alexandrinum* Julio ab Eutychianis ſuppoſitam, quæ etiam cum celeb. Muratorii Cenſura legitur in ejus anecdotis Græcis Patav. 1709. 4. pag. 341. ſeq. Adde Sirmondi Opera Tom. 2. pag. 428. ſeq. & Dallæum de uſu Patrum pag. 148. Deni-que apud Conſtantium pag. 73. ex Actione prima Synodi Epheſinæ ſequitur *Epiſtola ad Proſdocium* de SS. Trinitate & Incarnatione, auctore Timotheo Apollinaris diſcipulo, Julio ab Apollinariſtis falſo adſcripta: & pag. 82. fragmenta varia, Græce alia, alia Latine, & p. 83. quæ Cyrillus & Juvenalis Hieroſol. ad Julium, & Julius ad Cyrillum de die Natali Domini ſcripſiſſe traditur.

Julius II. antea dictus *Julianus de Rovere*, Savonenſis, Papa Romanus ab A. 1503. Nov. 1. ad An. 1513. Febr. 21. Ejus conſtitutiones XXXI. in Bullario Laertii Cherubini Tom. 1. Conferenda etiam Acta Concilii Lateranenſis Anno 1512. in cujus ſeſſione V. confirmata *bulla contra Simoniacam* (*a*) *pravitatem in electione Pontificis non committendam*, quam commentario illuſtravit Petrus Andreas Gammarus, Bononienſis. Monita & declarationes excommunicationis contra Venetos. Rom. 1506. 4. &c.

Julius III. antea *Joannes Maria de Monte* Aretinus, Papa ab A. 1550. Febr. 7. ad A. 1555. Mart. 23. Ejus Conſtitutiones XXV. in bullario Cherubini. De ejus Orationibus & Epiſtolis Lud. Jacobus in Bibl. Pontificia p. 143.

Julius Africanus clarus circa A. C. 220. Doctor Chriſtianus, Græce, non Latine ſcripſit, de quo abunde dictum in Bibl. Græca lib. V. cap. 1. pag. 268. ſeq. ubi etiam de antiquis Latinis *Chronici* ejus interpretibus, & de commento incredibili librorum ut ajunt *Abdiæ* ab eo ex Græcis Eutropii neſcio cujus, qui illos ex Hebraico verterit, Latine tranſlatorum.

Julius Aterianus, ſive *Atherianus* non notus niſi ex Trebellio Pollione in XXX. Tyrannis cap. 6. ubi de Victorino inſignem ejus locum adducit. Victorinus Tyrannus Gallieni temporibus circa A. C. 257.

Julius Cæſarinus, ſupra *Julianus Cæſarinus*.

Julius Capitolinus ſcriptor Hiſtoriæ Au-

(*a*) Adde Bzov. ad An. 1505. n. 9. & An. 1511. n. 2.

Digitized by Google

guſtæ quam Conſtantino M. dedicavit. De eo in Bibl. Latina III. 6.

Julius Dalmata circa A. 1460. ſcripſit *de anima potentiis*.

Julius Firmicus Maternus, de quo in Bibl. Latina III. 8. Supra, *Firmicus*.

Julius Florus ſcriptor Chronici de rebus potiſſimum Aquitanicis a Carolo Calvo ſive ab A. 840. ad A. 1140. Evolvit illud, etiamnum ineditum Andreas du Cheſne, teſtatus MS. ſervari in Bibl. Regia Pariſ. n. 4729. Vide Jacobi Longi Bibliothecam Hiſtoricorum Galliæ n. 6993. 6994.

Q. Julius Hilarianus, ſive *Q. Julius Hilario* de quo ſupra Tom. 3. p. 251.

Julius Paris abbreviator Valerii Maximi de quo Voſſius lib. 1. de Hiſt. Lat. cap. 24. & quæ notata lib. 2. Bibl. Latinæ cap. 5.

Julius Pomerius natione Maurus, Abbas Arelatenſis circa An. 500. apud Cangium non diverſus a *Juliano Pomerio*, de quo ſupra. pag. 197.

Julius (a) *Pomponius Lætus* Amygdalaria Calaber a *Julio Pomponio Sabino* neutiquam diſtinguendus, diſcipulus Petri Montopolitani & Laurentii Vallæ: præceptor Sabellici, Peutingeri, aliorumque celebratiſſimorum virorum, eloquentiæ Romanæ, & antiquitatis peritiſſimus, charus Pio II. Romæ, quo An. 1464. defuncto ſuſpectus in Paulum II. conjuraſſe, aufugit Venetias, indeque poſt triennium retractus Romam, innocens repertus multis annis cum honore vixit uſque ad A. 1497. 21. Maji. De eo poſt Voſſium III. de hiſt. Lat. pag. 613. ſeq. & Hanckium Tom. 1. pag. 204. ſeq. & Tom. 2. pag. 343. ſeq. diligentiſſime, ut ſolent, auctores diarii eruditorum Italiæ Tom. XXII. pag. 366. Scripta ejus hæc ſunt:

1. Libellus *de Romanæ Urbis vetuſtate* ſive de ejus antiquitatibus, templis, ſepulchris, viis, portis, thermis, ſtatuis &c. Rom. per Marianum de Blanchellis 1515. 4. & Bonon. 1520. 4. curante Jo. Baptiſta Pio atque Antvv. 1561. 8. Pariſ. 1573. Francof. 1588. 1628. &c. & Italice Franciſco Baldelli interprete. Venet. 1549. 8.

2. *De Magiſtratibus, Sacerdotiis, & Juriſperitis, ac Legibus Romanorum* libellus ad M. Pantagathum. in 4. ſine loco & anno, & Rom. 1515. 4. & cum Lucio Feneſtella, Baſil. 1523. 8. 1555. 1561. forma minore 1583. 8. Pariſ. 1560. 4. Colon. 1607. 12. 1609. 8. & in Petri Scriverii Rep. Romana Lugd. Bat. 1626. & in Philippi Caroli Antiquitatibus Romanis Francof. 1643. 12.

3. *De Cæſaribus* compendium libris II. a Balbino & Pupieno A.C. 237. ad Conſtantem Heraclii nepotem A. 668. cum opuſculo *de exortu Machometis*. Venet. 1498. 1500. 4. & in Friderici Sylburgii tomo ſecundo ſcriptorum minorum Romanorum Francof. 1588. fol. Libellus de Machomete exſtat etiam cum Roberti Monachi libris de bello Chriſtiano Baſil. apud Henr. Petri 1533. fol.

Hæc tria Pomponii ſcripta junctim edita Mogunt. 1521. 8.

Recenſuit etiam ſcriptores veteres, primaſque editiones *Terentii*, Parmæ 1484. (b) *Salluſtii*, *Livii*, *Varronis* de Latina lingua, *Plinii* Epiſtolarum, Inſtitutionis Oratoriæ *Quintiliani*, ſicut etiam emendavit *Lactantium*, *Feſtum* & *Nonium Marcellum*.

Scripſit præterea, *de arte grammatica* librum, editum Venet. 1484. 4. compendium majoris operis *Grammatices Romanæ*, adhuc inediti, de quo Diarium eruditorum Italiæ Tom. XXIII. pag. 365.

Epiſtolæ ejus ſeptem leguntur inter Sabellici Epiſtolas, & inter Politiani Epiſtolas duæ, atque una inter Epiſtolas Jacobi Cardinalis Papienſis. Unam Laconicam ad nobiles Neapolitanos gentis Sanſeverinorum, ex quibus originem ducebat Pomponius, quique eum ut do-

(a) Verum ejus prænomen *Julius* (non *Petrus* nec *Bernardinus*) quod *Pomponii* nomine libenter mutavit, & deinde conjungi cum illo paſſus eſt: rogatuſque cur nomina aliis etiam adoleſcentibus immutaret, reſpondit, *ut præclaris antiquorum nominibus, quaſi quibuſdam calcaribus juventutem æmulatione ad virtutem incitaret*.

(b) Bibl. Barberiniana p. 595.

domicilium ſuum Neapolin transferret, rogaverant, non præterierim: *Pomponius Lætus cognatis & propinquis ſuis Salutem. Quod petitis, fieri non poteſt. Valete.*

Inedîtæ *Epiſtolæ* aliæ multæ: *Carmina*: & *argumenta in Epigrammata Martialis*. *Gloſſarium Medicum*. *Inſcriptiones antiquæ Urbis Romæ* ad Laurentium Medicem.

Gloſſulas in Virgilium ſuas eſſe negat Epiſtola ad Auguſtinum Maffejum: in illis ad 1. Georgic. auctor *itinerarii* ſui *Scythici* mentionem facit. * In referendis libris Pomponii Læti major fides in hoc ſcriptore deſideranda eſt; ita enim enunciandi erant *Pomponii Læti de Romanorum magiſtratibus*, *Sacerdotiis*, *Juriſperitis & Legibus*. Tum ejuſdem aut alterius *de antiquitatibus urbis Romæ*. Denique Epiſtolæ ejus aliquot familiares; accedit in fine Marci Antonii Sabellici ad Marcum Antonium Maurocenum equitem de vita & obitu Pomponii Læti Epiſtola. Jungitur hiſce Lucii Feneſtellæ de Sacerdotiis, & Magiſtratibus Romanorum. Operum hunc complexum edidit Pariſiis Badius Aſceſius An. 1511. in 4. Nec dubito quin hanc ipſam editionem indicet Fabricius nomine editionis in 4. ſine loco & anno. Locus enim & annus non datur in fine opuſculorum Pomponii, ſed in fine opuſculi Lucii Feneſtellæ, quod in hac editione jungere ſe opuſculis Pomponii Badius profitetur.

De Cæſaribus compendium prodiit Venetiis per Bernardinum Venetum Anno 1499. in 4.

Cum vero de Pomponii rebus verſemur in obſcuro, non ingratam me operam præſtiturum viris eruditis arbitror, ſi ejus elogium hiſtoricorum e MS. Cod. Felini dedero, in fine operis quod cum ſcriptum ſit eo ipſo anno, & menſe, quo Pomponius obiit, utramque hanc temporis deſignationem nondum ſatis exploratam in lucem profert. Scripſit illud ad Jacobum Antiquarium, de quo dictum ſuo loco, Fernus, nempe ut ego intelligo, Michael ille Fernus Mediolanenſis, ex quo collectionem editionemque operum Campani habemus.

Julius Severianus Afer Rhetor, laudatus Sidonio IX. 13. & 15. & Carmine IX. v. 312. diverſus a *Julio Serviano* Plinii VIII. 6. & X. 2. Epiſt. ſcriptor *ſyntomatum* ſive compendioſorum *præceptorum Rhetorices* ad Deſiderium, quæ edidit Cœlius Secundus Curio cum partitionibus Oratoriis Ciceronis, Baſileæ apud Oporin. partem deinde ſub falſo *Aurelii Cornelii Celſi* nomine & minus emendate Sixtus a Popma Phryſius, Colon. 1569. 8. Integra deinde & ex Lucæ Fruterii recognitione emendata atque auctori Severiano reſtituta Janus Douſa Antvv. 1584. 8. & Franciſcus Pithœus inter antiquos Rhetores Latinos pag. 302. Pariſ. 1599. 4. Sixti Popmæ pſeudo-Celſum, (a) erat enim rariſſimus, recudendum dedi in ſupplemento ad Bibl. Latinam IV. 8. p. 759. eumque cum caſtigationibus ſuis, ut ſolet audacioribus ſubinde, Vir eruditus Chriſtoph. Auguſtus Heumannus T. 1. poeciles, libro III. Halæ Sax. 1724. 8. p. 378.

Julius Speratus, V. C. auctor elegiæ *de Philomela*, cujus initium: *Sum noctis ſocia, & ſum cantus dulcis amica*, editæ a Goldaſto inter Catalecta Ovidii Fr. 1610. 8. pag. 74. Eidem locum dedi in ſpecimine ſylloges quæ inſcribitur: *Philomelæ vox*, *centum diſertorum hominum ſtylo commendata*, præfationis loco præmiſſo Carminibus ſuavibus vernaculis A. J. Zellii, quorum titulus: *Erwecktee Nachfolge zum Irdiſchen vergnügen in Gott Hamb.* 1736. 8.

(a) Simlerus in Bibl. *Julii Severiani præceptorum a Curione editorum pars eſt quod quidam nuper Coloniæ edidit* Cornelii Celſi *falſo nomine*. Petrus Pithœus notis ad Moſaicar. & Rom. Legum collationem tit. 9. pag. 160. Opp. *Suſceptorum etiam nomine utitur Julius Severianus in præceptis Rhetoricis, quorum fragmenta poſt integriorem editionem*, Cornelii Celſi *titulo nuper proſtituta ſunt*. Joannes Rhodius Epiſtola ad Nic. Heinſium Tom. V. ſylloges Burmannianæ pag. 455. ea Coloniæ incaſſum quæſita, deſcribi ſibi, vel Elzevirianis typis recudi peroptabat.

Julius Titianus Orator, clarus poſt tertii ſæculi medium, de quo non habeo quæ addam induſtriæ Caſauboni ad Jul. Capitolini Maximinum juniorem c. 1. Voſſii lib. 2. de Hiſt. Lat. c. 1. pag. 172. ſeq. Vide & Juliani Floridi notas ad Auſonium p. 483. 535.

Julius Valerius, interpres vetus Latinus Hiſtoriæ de Alexandro M. quæ ſub Epiſcopi vel Calliſthenis fertur nomine. Juretus ad Symmachi X. Epiſt. 54. *Æſopus in vita Alexandri M.* Julio Valerio *interprete*, *quem MStum habeo*, ſecretim *pro ſecreto dixit*. Vide lib. 3. Bibl. Græcæ c. 8.

Julius Urgelitanus apud Cangium, lege *Juſtus*, de quo infra.

Juncta Bevagnas, ex Bevagna ſive Mevenia Umbriæ, Ord. Minor. *B. Margaretæ de Cortona* cujus Confeſſarius fuit, atque A. 1297. defunctæ *vitam* ſive *Legendam* ſcripſit (non Italice ut viſum Oudino Tom. 3. pag. 696. ſed Latine.) Edidit Henſchenius cum notis in Actis Sanctor. Tom. 3. Febr. 22. p. 300. 356.

Junianus Majus, Parthenopæus ſive Neapolitanus, Eques & Profeſſor humaniorum litterarum, cujus opus *de priſcorum proprietate verborum* ſive Lexicon ad Acherontinum Archiepiſcopum Ferdinandi Regis Neapolitani Confeſſorem & ad ipſum Regem, prodiit Tarviſii 1477. fol. & Neapoli 1490. fol. Vide Trithemium cap. 879. & Geſnerum in Bibl. *Epiſtolas* hujus Juniani ad Robertum Salviatum inter Joannis Pici Opera pag. 276. Epitaphium a Joviano Pontano ei poſitum exſtat in Nicolai Toppi Bibl. Neapolitana pag. 168. qui ex Juniani Lexico profeciſſe Calepinum annotat. * Scriptoris hujus opus primo exiit non Tarviſii, ſed Neapoli Anno 1475. quamquam Neapolis nomen non ita expreſſe legitur; ita enim adnotatur in fine ejuſdem lexici: *editum opus ſub Feliciſſimo Ferdinando Rege inclytæ Neapolis; impreſſere Matthias Moravus impreſſor ſolertiſſimus, & venerabilis Monachus Baſilius Theologus vir integerrimus. Opus edidit Junianus Majus Parthenopæus, cum annus ſecularis celebraretur, orbis terrarum, hominum inſolentia, præter Italiam, bello turbulentiſſimus eſſet, MCCCCLXXV.*

Junilius, Africanus Epiſcopus incertum Aticenſis an Adrumetinus (*a*) a Trithemio c. 155. Sixto Senenſi & aliis refertur ad A. C. 440. ſed junior fuit, ſcripſit enim ad Primaſium Epiſcopum in Africa Juſtinopolitanum (qui An. 553. Vigilii Papæ conſtituto pro tribus capitulis ſubſcripſit,) *libros duos* quæſtionum & reſponſionum *de partibus Divinæ Legis*, Caſſiodoro (*b*) ex merito laudatos, & non contemnendas Regulas de ſacris litteris rectius legendis & intelligendis complectentes, quas ex *Pauli* (*c*) Perſæ præceptis excerpſiſſe ſe Junilius profitetur. Prodierunt Baſileæ 1546. 8. cura Joannis Gaſtii, & Pariſ. 1556. 12. una cum commenta-

ta-

(*a*) Labbe T. 1. de S. E. pag. 663.

(*b*) Caſſiodor. lib. 1. inſtitutt. divinar. c. 10. ubi introductores Scripturæ Divinæ laudat, aitque ſedula ſe curioſitate collegiſſe, Tychonium Donatiſtam, S. Auguſtinum de doctrina Chriſtiana, Hadrianum, Eucherium, & Junilium.

(*c*) Junilius præf. ad Primaſium, quem patrem appellat: *Quæiſti ſi quis eſſet inter Græcos, qui Divinorum librorum ſtudio intelligentiaque flagraret. Reſpondi vidiſſe me quendam* Paulum *nomine*, Perſam *genere, qui in Syrorum ſchola in Niſibi urbe eſt edoctus, ubi Divina Lex per magiſtros publicos, ſicut apud nos in mundanis ſtudiis Grammatica & Rhetorica, ordine ac regulariter traditur. Tunc diu quæſitus, ſi quid ex eius dictis haberem, dixi quod legiſſem regulas quaſdam, quibus ille diſcipulorum animos Divinarum Scripturarum ſuperficie inſtructos, priusquam expoſitionis profunda patefaceret, ſolebat imbuere.... unde in duos breviſſimos libellos regularia hæc inſtituta collegi, addens ipſius dictionis, quantum potui, utilem formam, ut velut diſcipulis meis rogantibus & Magiſtra reſpondente breviter ſingula & perlucide dicerentur.* Ait etiam Junilius B. Pauli *Epiſtolam ad Romanos* audiviſſe ſe a Paulo illo Perſa ſubtilius expoſitam, *quam ego*, inquit, *ex ejus ore, ne memoria laberetur, excepi*. Scholę illius Niſibenæ etiam Caſſiodorus præf. inſtitutt. Divinarum meminit, teſtaturque exemplo ſcholæ catecheticæ Alexandrinæ (a ſecundo uſque ſeculo claræ,) illam tunc floruiſſe. *Sicut apud Alexandriam multo tempore fuiſſe traditur inſtitutum, nunc etiam in Niſibi civitate Syrorum ab Hebræis ſedulo fertur exponi*, hoc eſt, ut intelligo, ex Hebraico ſermone verti & explicari Scripturam Sacram Veteris Teſtamenti. Vide Sixtum Senenſem, Labbeum &c.

tariolo in priora Geneſeos, ex edit. Baſil. 1538. 4. quem *Bedæ* (*a*) non Junilii eſſe conſtat: & ad calcem compendii Theologici Chriſtophori Pelargi, Francof. ad Viadrum 1603. 8. & in Bibliothecis Patrum Pariſ. A. 1575. T. VI. & A. 1589. & 1624. 1654. T. I. & Colon. A. 1618. Tom. VI. & Lugd. 1672. T. X. p. 340.

Ivo ſive *Yvo* Lantfranci, Prioris tunc Beccenſis, poſtea Archiepiſcopi Cantuarienſis auditor (*b*) ex Abbate S. Quintini ad muros Bellovacenſes, (*c*) Ord. Auguſtiniani, Epiſcopus ab An. 1090. (*d*) ad 1117. (*e*) *Carnotenſis*, *vir multarum virtutum & litterarum* (*f*) cujus vita a Joanne Frontone ſcripta Operibus Ivonis Pariſ. 1647. fol. præmittitur, & cum Henſchenii obſervationibus occurrit etiam in Actis Sanctorum Tom. V. Maji 20. p. 247. atque cum Jo. Frontonis Epiſtolis & opuſculis quæ junctim edi curavi Hamb. 1720. 8. p. 489. recuſa Veronæ 1733. 8. Exſtat & Gvil. Bouſati oratio de S. Ivone pauperum patrono Rom. 1628. 4. & liber excuſus Pariſiis 1701. cui titulus (*g*) *l'eſprit d'Yve de Chartres dans la conduite de ſon dioceſe*, *& dans la Cour de France & de Rome*. Sed age Opera Ivonis breviter luſtremus, licet a Jo. Frontone edita non indiligenter recenſentur a Labbeo Tom. 2. de S. E. p. 501. ſeq. a Caveo etiam atque Oudino. Familiam in illis ducit 1. *Decretorum* opus in XVII. partes tributum ex edit. Jo. Molinei, Lovan. 1561. fol. cujus præfatio præmittitur, ſubjunctis p. 479. 486. Frontonis notis ſive caſtigationibus ex MS. Codice Bibl. S. Victoris. (*h*) Ab hoc decretorum opere, in quo jus Civile Ivonem cum Canonico conjunxiſſe Petrus de Marca p. 160. annotavit, diverſa eſt & ſuccinctior, qua videtur Ivo majori illi operi præluſiſſe, *Pannormia* tributa in partes octo, de qua dictum in Bibl. Græca Tom. XI. p. 81. ſeq. Hæc ſeorſim prodiit Baſil. 1499. 4. & Antvv. 1557. 8. non ſatis emendate judice G. Caſſandro p. 1091. Opp. nec obvia in Ivonis operibus, in quibus 2. ſequuntur *Epiſtolæ CCLXXXVIII.* editæ pridem a Petro Pithœo, Pariſ. 1585. 4. (*i*) & cum Franciſci Jureti obſervationibus ibid. 1610. 8. quæ pag. 125. & poſt illas notæ Jo. Baptiſtæ Soucheti p. 210. 258. ſubjunctæ ſunt. Potiorum argumenta perſtringit Dupinius in limine tomi noni Bibl. Eccleſiaſt. Ex his ſelectæ Epiſtolæ hiſtoricæ LVI. recenſitæ ab Andrea du Cheſne T. IV. ſcript. Francor. p. 217. 247. Epiſtola quam *de inveſtitura Epiſcoporum & Abbatum* dat Goldaſtus in apologia pro Henrico IV. pag. 183. eſt ſexageſima inter editas, ſicut penultima ad Haimericum *de Corpore Chriſti in S. Cœna paſſibili an impaſſibili*, prodiit etiam in Bibliothecis Patrum Pariſ. A. 1575. Tom. 1. & Anno 1589. 1624. Tom. 3. Epiſtolas quaſdam Ivonis intercidiſſe, Sirmondus ad Godfredum Vindocinenſem annotavit.

3. *De Eccleſiaſticis Sacramentis & officiis, ac præcipuis per annum feſtis* Sermones XXIV. p. 259.

a) De Sacramentis Neophytorum ſermo in Synodo habitus.

b) De

(*a*) Qui Junilio tribuunt ut ſit in Orthodoxographis A. 1569. pag. 925. etiam hæc *Primaſio* Epiſcopo maluerunt inſcribere; ſed Beda hæc dedicavit Abbati *Accæ*. Vide Bedæ Opera Tom. IV. pag. 1.

(*b*) Robertus de Monte ad A. 1117. Oudinus T. 2. p. 871.

(*c*) Sammarthani Tom. 2. Galliæ Chriſtianæ p. 487. b.

(*d*) Pagi ad A. 1092. n. 3. ſeq. Bened. Pictetus Sec. XI. p. 949. ſeq. contra Baronii ſententiam & Sirmondi Tom. 3. Opp. p. 676. qui pugnant pro A. 1092.

(*e*) Annales Waveleienſes Tom. 2. Galei pag. 147. Robertus de Monte pag. 750. edit. Dacherii ad calcem Gviberti Novigentini.

(*f*) Alberici Chon. ad A. 1116. Tom. 2. pag. 228. vide & Hommey ſupplem. Patrum pag. 526.

(*g*) Journal des Sav. 1701. pag. 540. Hiſt. des ouvrages des Sav. p. 337.

(*h*) Inſignis etiam Codex M. Decretorum Ivonis Lipſiæ in Bibl. Paulina. De altero illo quo Molinæus eſt uſus, vide G. Caſſandri Opera pag. 1198. & 1116.

(*i*) In hanc editionem notæ quædam Latini Latinii p. 112. ſeq. Bibl. Sacro profanæ.

Digitized by Google

b) De excellentia ſacrorum ordinum, & de vita ordinandorum, ſermo in ſynodo habitus.

c) De ſignificationibus indumentorum ſacerdotalium.

d) De ſacramentis dedicationis.

e) De convenientia veteris & novi ſacrificii, ut author ipſe nominavit, opuſculum.

f) Quare Deus natus & paſſus ſit.

g) De Adventu Domini, ſermo.

h) De Nativitate Domini, ſermo.

i) De Circuncifione Domini, ſermo.

k) De Epiphania Domini, ſermo.

l) In Purificatione S. Mariæ, ſermo.

m) De Septuageſima, ſermo.

n) De capite jejunii, ſermo.

o) De Quadrageſima, ſermo.

p) De Annunciatione B. Mariæ, ſermo.

q) In Ramis Palmarum, ſermo.

r) De Cœna Domini, ſermo.

ſ) De Paſcha, ſermo.

t) In aſcenſione Domini, ſermo.

u) In die ſancto Pentecoſtes, ſermo.

vv) De Cathedra S. Petri, ſermo.

x) De Oratione Dominica.

y) De Symbolo Apoſtolorum.

z) De adulterino habitu.

Hi ſermones, omiſſis tribus poſtremis, a Melchiore Hittorpio inter ſcriptores de Divinis Catholicæ Eccleſiæ officiis editi fuerunt Colon. 1568. fol. pag. 465. atque inde Romæ 1591. fol. & in Bibl. Patrum Pariſ. 1624. Tom. X. Franciſcus Combefiſius in Bibl. Concionatoria hos ſermones malebat tribuere *Fulberto* Carnotenſi ex teſtimonio Petri Damiani ſermone 69. in dedicatione Eccleſiæ T. 2. Opp. p. 168. Sub Ivonis nomine tamen pleraque ex his etiam MSta apud Sanderum Bibl. Belg. I. p. 51. & II. pag. 28. Plura ex iiſdem repetit Hugo de S. Victore ſive quiſquis auctor in Speculo de Myſteriis Eccleſiæ.

4. *Chronicon* breve *de Regibus Francorum* pag. 305. 307. a Pharamundo uſque ad Philippum I. defunctum Anno 1108. Ediderant cum Epiſtolis P. Pithœus Pariſ. 1585. 4. & Juretus 1610. 8. Nulla fide dignum notat Labbeus T. 2. de S. E. pag. 502. ſeq. De partibus Chronici alterius majoris, cujus partem edidere Freherus, Lambecius & Andreas du Cheſne, dictum ſupra in *Hugone* Floriacenſi Tom. 3. pag. 293. ſeq. adde Voſſium pag. 364.

In Operibus Ivonis non reperiuntur quas Jacobus Petitus in veteribus monumentis, Theodori pœnitentiali ſubjunxit, *Sententia in præpoſitos exactores* pag. 551. & *de juribus Eccleſiæ Hiemvilla* pag. 553. nec *Epiſtola ad Bernerium* Abbatem Bonævallis *& ad Gvilelmum* Archiepiſc. Rothomagenſ. quæ apud Dacherium ad Gvibertum Novigentin. p. 664. & 689.

Commentarium in Pſalmos Cod. 1478. Bibl. Colbertinæ MS. memorat Oudinus T. 2. pag. 875.

De excommunicatis, niſi renunciati fuerint, minime vitandis, MS. Sander. p. 33. Bibl. Belg.

Henricus Warthonus auctario ad Uſſerium de Scripturis ſacriſque vernaculis pag. 359. laudat Ivonis librum de Officiis Eccleſiaſticis MStam in Bibl. Lambethana. Sed pag. 395. ad eundem librum provocans, *ex Codice iſto MS.* inquit, *Ivonem Micrologi auctorem eſſe (quod quidem hactenus Eruditos latuit) deprehendi. Codex enim ipſe præclaræ vetuſtatis eſt, Ivone haud multo inferior: adeoque nihil non fidei meretur. In fronte autem iſtiuſmodi titulum præfert*, Liber Ivonis, Carnotenſis Epiſcopi, de Eccleſiaſticis Officiis.*Conſtat Capitulis LXXI. Ex his octo priora (quæ* De Nocturni Vigiliis, De matutinis Laudibus, De Prima, de Tertia, de Sexta, de Nona, De Veſpertina Synaxi, & De Completorio, *inſcribuntur) nondum, quod ſcio, prodierunt. Sequentia Capitula LXII. Micrologum conſtituunt. Ultimum (quod de Miſſæ ſingularumque ejus partium Authoribus agit) Micrologo deeſt.*

Ivo antiquior, cujus meminit Lupus Fer-

Ferrarienſis Epiſt. 110.

Ivo Cluniacenſis Abbas circa A. 1270. Statuta Capituli generalis Cluniacenſis apud Baluzium Tom. VI. Miſc. p. 502. & Statuta in Anglia edita apud Bermondeſeyam in Capitulo Provinciali. id. p. 511.

Ivo præpoſitus regius *Laudunenſis* quem laudat Gvido Novigentinus lib. 3. de vita ſua p. 500.

Ivo presbyter *Trecorienſis* in Britannia Aremorica circa A. 1303. de quo Acta Sanctorum Tom. 4. Maji 19. p. 537. ejus *Teſtamentum* Tom. 7. Maji pag. 817.

Ivo Brito, Archipresbyter Turonenſis, Epiſcopo de Trigel A. 1174. ſucceſſit in Epiſcopatu *Turonenſi*. Vide Robertum de Monte ad illum Annum.

Jurenenſis Monachus *de Vita S. Wrandegiſili* Abbatis A. C. 667. defuncti editus a Labbeo T. 1. Bibl. novæ MSS. pag. 784. Mabillonio Sec. 2. Benedictin. pag. 562. & in Actis Sanctor. 22. Jul. T. V. p. 255.

S. Juſtinæ Paduanæ Monachus, ſcriptor *rerum ſub Ottone IV. & Friderico II. in Longobardia & vicina Marchia geſtarum* ab Anno 1207. uſque ad Anno 1270. libris III. editis Anno 1585. ab Urſtiſio Tom. 1. pag. 577. 626. Deinde ex emendatiore Felicis Oſii editione Veneta Anno 1636. fol. & ex M. Bibl. Ambroſianæ, in theſauro ſcriptorum Italiæ, Muratoriano Tom. VIII. pag. 661. & Burmanniano T. VI.

Conradus Juſtingerus Helvetius ſcriptor *Chronici* ſive *Hiſtoriæ Bernenſis* juſſu Senatus patrii compoſitæ & deductæ uſque ad An. 1420. Illam adhuc ineditam ſervat MStam Bibliotheca Jenenſis. Vide Oudinum Tomo 3. p. 2337.

Juſtinianus Imperator ab An. 527. ad 566. *Imperialia ſtatuta* Sacra & Civilia innumera Græce promulgavit; non pauca Latine quoque, quædam Lingua utraque. Eidem *Corpus Juris Civilis*, ac ſpeciatim *Codicem Juſtinianeum*, debemus, & *Novellas* Conſtitutiones, quarum *epitomen* etiam Latinam veterem legimus (de qua ſupra in *Juliano* Anteceſſore) & *verſionem authenticam* ætate Bulgari & Burgundionis Piſani longe antiquiorem. De his omnibus tam multa diſputata ſunt a viris doctis qui Hiſtoriam Juris Romani ſcripſere: de Juſtiniano etiam ipſo tractatum tam copioſe in laudem, ac ſecus, in hiſtoria Procopii & ab ejus interpretibus & in Annalium ſcriptoribus: noviſſime etiam in illuſtris Joannis Petri Ludevvig vita Juſtiniani, ſingulari atque erudito conſcripta ſtudio & Halæ Saxonum (a) 1731. 4. edita, ut nihil de eo quam pauca dicere ſatius exiſtimem, poſt illa etiam quæ notare me memini Bibl. Græcæ T. VI. ubi de Procopio, & T. XII. libri ſexti capite ſexto, nec non Bibl. Latinæ lib. IV. cap. 10.

Auguſtinus Juſtinianus, nobilis Genuenſis, Ord. Præd. linguas docuit Pariſiis & ab A. 1514. Nebienſis in Corſica Epiſcopus Latine, Græce, Hebraice, Chaldaice & Arabice doctus & rei Mathematicæ peritus, naufragio intercidit A. 1536. (b) ætat. 66. De illo præter Jac. Echardum Tom. 2. de ſcriptoribus Dominicanis pag. 96. ſeq. & Colomeſium in Italia Orientali pag. 31. laudatoſque ab eruditiſſ. Wolfio pag. 36. conſulendi Andreas Chevillierius de originibus typographiæ Pariſ. pag. 291. ſeq. Jac. Gaddius de ſcriptoribus non Eccleſiaſticis Tom. 1. pag. 267. ſeq. & Rich. Simon libro 3. Epiſt. ſelect. 16.

Hic magno auſu *totum Vetus & Novum Teſtamentum* quinque linguis, Hebræa, Chaldæa, Græca, Latina & Arabica in unum redactum corpus molitus eſt edere, cujus ſpecimen A. 1516. Leoni X. obtulit *Pſalterium* octaplum, Hebræum videlicet, Græcum, Arabicum & Chaldaicum, cum tribus Latinis interpretationibus & additis gloſſis ſive brevibus expoſitionibus, Genuæ 1516. fol. Et teſtatur Sixtus Senenſis vidiſſe ſe manu Juſtiniani ſcripta *quatuor*

(a) Acta Erud. 1731. p. 60.

(b) Non 1530. ut Andreas Sauſſay in continuatione Bellarmini de S. E. p. 11. aliique.

tuor Evangelia ſimiliter octapla, atramento minioque diſtincta. Vide Jacobi Longi Bibliothecam ſacram p. 2. ſeq. 42. ſeq. & Jac. Echardum T. 2. pag. 98. nec omittendum quod Jo. Morinus pag. 11. exerc. Bibl. ait *annotatiunculas haſce* in Pſalmos *ex myſticis & difficillimis Judæorum penetralibus expreſſas, paucis verbis plura aperire Judæorum recondita myſteria, quam craſſis voluminibus alios, qui his in rebus videri geſtiunt admodum verſati.*

Liber Job Hebraicæ veritati reſtitutus, cum duplici verſione, altera vulgata, altera Juſtiniani. Pariſ. 1520. 4.

Liber Ruth, & *Lamentationes Jeremiæ*, cum tractatu *de numeris*. Hebraice, 4.

Grammatica R. Moyſis Kimchii, ibid. 1520. 4. recuſa cum Seb. Munſteri verſione Baſil. 1531. 8. & notis Conſtantini l' Empereur. Lugd. Bat. 1630. 8.

Maimonidis dux ſeu *director dubitantium* Pariſ. 1520. fol. ex Latina veteri verſione qua pridem uſi Thomas Aquinas, Thom. Bradvvardinus aliique, & quam in Bibl. Sorbonica vidiſſe ſe Rich. Simon teſtatur. Confer ejus Tom. 3. Epiſtolarum Gallice editarum pag. 107. Amſt. 1730. 12. Epiſtola qua opus hoc Juſtinianus dicavit Stephano Poucherio, Senonenſium Archiepiſcopo, exſtat Tom. 3. Bibl. Hebraicæ celeberr. noſtri Wolfii pag. 781. una cum ſpecimine illius verſionis adjuncto verſioni Buxtorfianæ. Adde eundem Tom. 1. p. 857. ſeq.

Precatio ad Deum omnipotentem ex LXXII. nominibus Divinis Hebraicis & Latinis cum interprete commentariolo. Venet. 1513. 8. De illis LXXII. nominibus vide Galatinum lib. 2. de arcanis Catholicæ veritatis cap. ult. Kircherum T. 2. Oedipi &c.

Victoria contra impios Hebræos, *Porcheto* de Sylvaticis, Genuenſi, (*a*) Monacho Carthuſiano auctore, qui A. 1303. ſcripſiſſe ſe ſignificat, edente Auguſtino Juſtiniano Pariſ. 1520. parvo fol. ſive forma quarta majore.

Philonis Judæi centum & duæ quæſtiones & totidem reſponſiones morales ſuper Geneſin, Pariſ. 1520. fol. dicatæ Loiſiæ de Sabaudia, Francorum Regis Matri.

Chalcidius in Platonis Timæum, Pariſ. apud Badium Aſcenſium, 1520. fol.

Æneæ Platonici, Theophraſtus ſive dialogus de immortalitate animorum & corporum reſurrectione, dialogus e Græco Latine verſus Venet. 1513. 8. ad Philippum Saoli, Epiſcopum Aprumiatenſem.

Jo. Matthæi Lunenſis de Sarzana de mulieribus claris & de inventoribus rerum. Pariſ. 1520.

Annales Genuenſes conſignati Italice, & poſt auctoris obitum ex ſchedis illius utcunque vulgati Genuæ 1537. fol. unde non auctorem, ut ſcripſit Jovius, ſed editorem *editionis præcipitatæ male audiendo pœnas luere* æquius erat. In annalium libro quinto ad An. 1470. ipſe Juſtinianus de ſe plura, ex quo Jac. Echardus & Rich. Simon nonnulla annotavere.

Xenophontis Oeconomica verſa Italice an lucem viderint non poſſum dicere.

Deſcriptione Inſulæ Corſicæ redactaque in tabulam & dicata Andreæ Principi de Doria, uſus eſt Leander Albertus.

Bernardus Juſtinianus (*b*) Patricius Venetus, Leonardi Procuratoris filius, Laurentii nepos, Miles, Orator & Procurator, poſt multas inſignes legationes & res præclare geſtas defunctus Anno 1489. major octogenario, de quo Antonius Stella in ejus vita, Venet. 1553. 8. & Diarium eruditorum Italiæ Tom. XIX. pag. 364. ſeq. Scripſit *de origine Urbis Venetiarum rebuſque ejus ab ipſa ad quadringenteſimum annum* (A. C. 821.) *geſtis Hiſtoriæ libros XV.* Venet. 1492. fol. edente Benedicto Brugnolo. & 1534. atque Italice Ludovico Dominico interpre-

(*a*) Vide laudatum Wolfium ad Colomeſii Italiam Orientalem pag. 8. & Bibl. Hebrææ Tom. 2. p. 1001. & 1124. ſeq.

(*b*) De Bernardo Juſtiniano qui noſtra ætate de Ordinibus militaribus ſcripſit A. 1660. 1692. vide Muſæum Minervæ Venetæ (la Galeria di Minerva) Tom. 1. p. 87.

prete Venet. 1545. 1608. 8. In eodem opere etiam Gothorum, Langobardorum, Saracenorumque bella & incurſiones Juſtinianus perſequitur, quare non diverſa eſt ab illo *Gothica Hiſtoria*, Bergomenſi atque aliis memorata.

De vita S. Marci Evangeliſtæ, *corpore Venetias translato, & ſepulturæ loco* libros tres, ſubjunctos iiſdem Hiſtoriarum libris & cum illis recuſos etiam in tomo quinto theſauri ſcriptorum Italiæ Burmanniano, Lugd. Bat. 1722. fol.

Vitam patrui ſui *Laurentii Juſtiniani* Patriarchæ Veneti, ad Monachos Carthuſienſes, Venet. 1475. 4. & apud Surium VIII. Januar. & in Actis Sanctor. Tom. 1. Januar. p. 551. & ante opera Laurentii edita Venetiis, Coloniæ, Lugduni, Baſileæ, & in Danielis Roſæ ſylloge, de qua mox in Laurentio. Etiam Italicam verſionem Nicolai Manerbii, Camaldulenſis exſtare typis exſcriptam notat Diarium eruditorum Italiæ Tom. 19. p. 374. & epitome eſt apud Bzovium ad An. 1453. n. 44. ſeq.

Orationes & *Epiſtolas*, una cum verſione *Iſocratis ad Nicoclem* quam adoleſcens duodeviginti annorum adornavit Patavii, excuſas Venet. 1492. fol. Subjunctis Epiſtolis Leonardi Juſtiniani, patris.

Laurentius Juſtinianus non Ordinis Cæleſtini, ut Trithem. c. 721. ſed Canonicorum regularium S. Auguſtini congregationis S. Georgii in Alga, Venetiarum Epiſcopus An. 1431. & primus A. 1450. Patriarcha, defunctus Anno 1455. Sanctiſque adſcriptus An. 1524. de quo Acta Sanctorum Tom. 1. Januarii 8. & Daniel Roſa in ſummorum ſanctiſſimorumque Pontificum, illuſtrium Virorum, piorumque Patrum de B. Laurentii Juſtiniani vita, ſanctitate ac miraculis teſtimoniorum centuria. Venet. 1614. Utrobique etiam obvia vita Laurentii, ſcripta a fratris filio, de qua jam in Bernardo Juſtiniano dixi. Laurentii ſcripta junctim edita Baſileæ 1560. Lugd. 1568. Venet. 1606. Colon. 1616. & Lugd. 1628. recenſentur a Labbeo T. 2. p. 9. & ſunt: *Lignum Vitæ. De diſciplina monaſtica & ſpirituali perfectione. De caſto connubio Verbi & animæ. Faſciculus amoris. De triumphali agone Chriſti. De interiore conflictu. De complanctu Chriſtianæ perfectionis.* (Trithemio *de complanctu Eccleſiæ.*) *Sermones XL. de feſtis Chriſti, Deiparæ & Sanctorum. De vita ſolitaria opus. De contemtu Mundi.* Et quæ ſcripſit Epiſcopus ac ſenex: *De ſpirituali interitu animæ & de ejuſdem reſurrectione ſpirituali, quæ per mediatorem Dei & hominum Chriſtum Jeſum fit, Gratia ipſius multipliciter operante, libri II. De regimine & inſtitutione Prælatorum* (Trithemio *de officio Paſtorali.*) *De obedientia. De humilitate. De gradibus perfectionis. Epiſtolæ ad diverſos & diverſorum ad eum.* Apud Trithemium præterea memorantur: De Sacramento altaris, & De ſermone Domini in Cœna.

Leonardus Juſtinianus, Patricius Venetus, Laurentii frater, Pater Bernardi, de quo ſupra, Procurator Venetus, defunctus An. 1446. Ejus *Epiſtolæ* quædam atque *Oratio in funere Caroli Zeni*, (*a*) Venet. 1492. fol. editæ cum filii Bernardi Orationibus. Verſio *vitarum Cimonis & Luculli* in antiquis Latinis vitarum Plutarchi editionibus: in quibus etiam vita *Phocionis*, nomen interpretis Lapi præferens, Leonardo ab Antonio Stella vindicatur. Verſio *Vitæ S. Nicolai Myrenſis* Epiſcopi ad Laurentium fratrem excuſa cum Aldi Poetis Chriſtianis Venet. 1502. 4. atque apud Surium 10. Decembris & Georgium Wicelium in Hagiologio. Vide Voſſium pag. 552. & Diarium eruditorum Italiæ T. IX. p. 181.

Omitto dicere de *Michaele Juſtiniano*, cu-

(*a*) Hæc oratio edita etiam ab Edmundo Martene Tom. 3. novæ collectionis veterum ſcriptorum p. 743. & a Muratorio Tomo XIX. ſcriptorum Italiæ, ad calcem Jacobi Zeni, de quo ſupra p. 24.

cujus notitia ſcriptorum Ligurum prodiit Italice Rom. 1667. 4. de *Pantaleone Juſtiniano* (Zuſtigano) A. 1253. Latinorum Patriarcha , CPoleos a Gallis Venetiſque captæ : *de Petro Juſtiniano* ſcriptore Hiſtoriæ Venetæ ab originibus Urbis ad An. 1560. (*a*) quæ verſa quoque Italice a Joſepho Horologio. De *Sebaſtiano Juſtiniano* denique , Oratore ad Regem Poloniæ Ladislaum Anno 1500. * Inſignis Codex Bibliothecæ Malateſtarum Cæſenatenſis has exhibet Græcas Plutarchi vitas a Leonardo verſas ; Timoleontis cum præfatione ad Coſmum Medicem Florentinum civem ; Cononis & Luculli cum præfatione ad Henricum Luſignanum , illuſtrem Galliæ Principem . Quoad verſionem vitæ S. Nicolai Mirenſis ab eo adornatam & directam Laurentio ejus fratri Urbis Venetiarum Patriarchæ eſt mihi vetuſta ejus editio abſque loco , & tempore in 4. quam hic omiſiſſe pigeret . Teſtatur autem in præfatione ſe hanc vitam potiſſimum ex Simeone Metaphraſte adornaſſe , omiſiſſe vero ea , quæ de ipſo viro ſancto feruntur tum vetera , tum nova miracula . Temperare me non poſſum , quin recitem egregiam de ſtudiis viri hujus laudationem , quam nuper legiſſe me ſuccurrit in Epiſtola Petri Parleonis ad Nicolaum Sagundinum legenda in volumine ſecundo libri inſcripti : *Miſcellanea di varie operette* , Venetiis 1740. *Is die noctuque , quantum per occupationes publicas ei liceret , lectorem librorum habebat ; multa ſcribebat , multa ex Græco vertebat in latinum . In muſica ſtudioſe recreabatur . Scis enim præter ejus ſingularem eloquentiam , in muſicis tantam illum eruditionem habuiſſe , tantumque ei habitum honorem , quantum nec ætate noſtra nec multis ante annis in nemine fuiſſe , nec habitum eſſe audivimus . Nam præter ſacros hymnos , quos extrema ætate compoſuit ; junior quoſdam ſuaviſſimos , & miros quoſdam vocum , & nervorum cantus invenit , qui uſque adeo , & artis gratia , & numerorum dulcedine omnium aures menteſque , ac animos demulcent , alliciunt ac tenent , ut nec quiſquam delectetur , nec muſicæ peritus habeatur , qui Juſtinianas fidium , vocumque modulationes , & flexiones varietateſque ignoret ; nec alii nunc , ut vides , cantus in nuptiis , in conviviis , in triviis ac vulgo paſſim adhibentur .*

Juſtinianus de Hiſpania , *Eccleſiæ Valentinæ Epiſcopus* , *ex quatuor fratribus & Epiſcopis* , (*b*) *eadem matre progenitis unus ſcripſit* librum reſponſionum ad *quendam* Ruſticum , (*c*) *de interrogatis quæſtionibus quarum prima reſponſio eſt* de Spiritu S. *ſecunda eſt* contra Bonoſiacos , *qui Chriſtum adoptivum & non proprium* (Filium) *dicunt : tertia reſponſio eſt* de baptiſmo Chriſti , *quod iterare non licet : quarta reſponſio eſt* de diſtinctione baptiſmi Joannis & Chriſti . *Quinta reſponſio eſt* , quod Filius , ſicut Pater inviſibilis ſit . *Floruit in Hiſpaniis , temporibus Theudæ , Principis Gothorum* . Hæc Iſidorus cap. 20. libri de S. E. & ex eo Honorius III. 24. Theudas Gothorum in Hiſpania Rex ab A. C. 531. ad 548. Juſtinianus hic idem cum Juſtino qui Concilio Valentino ſubſcripſit An. 546. ut Franciſco Bivario & Nic. Antonio recte obſervatum . De *Bonoſo* qui cum Photino & Helvidio ſenſit , & de *Bonoſiacis* vide S. Ambroſium Epiſt. 49. Innocentium I. Epiſt. 22. cap. 5. Sirmondum ad Aviti Epiſt. 3. Garnerium ad Marium Mercatorem T. 2. p. 315. Vitam Salabergæ Abbatiſſæ editam a Dacherio ad calcem Gviberti Novigentini pag. 679. 680. ubi de *Euſtaſio* Abbate qui Bonoſiacos confutavit . De *Audentio* eorundem adverſario Gennadius de S. E. c. 14.

Juſtinus Archidiaconus , ad quem & Fauſtum ſcribit Gelaſius Papa Tomo XVIII.

(*a*) Vide Bibliothecam Jo. Fabricii Helmſt. T. 3. p. 80. & 437.

(*b*) Cæteri tres : *Juſtus* , *Nebridius* , *Elpidius* , notante Trithemio cap. 209. de S. E. adde Nic. Antonium T. 1. Bibl. vet. Hiſpanæ lib. IV. c. 1. p. 207.

(*c*) Alium , ut videtur , a Ruſtico Lugdunenſi Epiſcopo , qui & ætate præceſſit & dignitate & quem non ſatis fuiſſet Iſidoro *quendam* Ruſticum appellare .

XVIII. Bibl. Patrum Lugd. p. 1616. F.

Juſtinus (*a*) *Argentoratenſis* Epiſcopus (Poſſevino & aliis *Juſtus*) apud Gvil. Eyſengreinium p. 58. b. traditur obiiſſe A. C. 682. Scripſit ad Principium Nemetinæ Præſulem Eccleſiæ *Commentarios in Cantica Salomonis*, quæ eodem Eyſengreinio teſte in Collegio Diſciplinæ regularis Truttenhuſen A. 1565. ſervabantur.

Juſtinus Hiſpanus, Abbas Caſinenſis nonageſimus ſeptimus circa An. 1522. quem virum in Philoſophia & Divinis ſcientiis doctiſſimum & Hiſtoriæ amatorem laudat Placidus in Supplem. ad Petrum Diaconum c. V.

Juſtinus Ord. Præd. cui in Capitulo Dominicanorum generali A. 1242. Bononiæ ſub Joanne Teutonico provinciam *vitæ S. Dominici* deſcribendæ demandatam fuiſſe narrat Leander Albertus apud Voſſium p. 784.

Juſtinus Lippienſis e Lippia civitate Weſtphaliæ, ſcripſit circa A. 1260. Carmine elegiaco *Lippiflorium* ſive de rebus Comitum Lippienſium ad Simonem Comitem Lippienſem, & Epiſcopum XXIII. Paderbornenſem. Edidit Henricus Meibomius avus cum Chronico Hermanni Lerbecii, Francof. 1520. 4. inde recudi fecit Henricus Meibomius nepos T. 1. ſcriptor. Germ. p. 578. 596. Vide Voſſium p. 481. Tranſlatum hoc Lippiflorium lingua Saxonica Anno 1487. Meibomius ex Joannis Piederici Chronico Lippienſi annotavit.

Juſtus Archypresbyter diœceſeos Claromontanæ, ſcriptor *Vitæ S. Amandi* ante A. 1128. quam ex MS. vertit Gallice ediditque Abbas Fayditius Pariſ. 1702. 12. Vide memorias litterarias Trevoltinas An. 1703. pag. 408. edit. Amſt.

Juſtus Abbas *Ciſtercienſis* circa Annum 1300. cujus *homiliam* contra abuſus laxioris vitæ, in conventu Abbatum & Epiſcoporum habitam edidit Jo. Picardus, Canonicus S. Victoris Pariſ. unde recuſa in Bibl. Patrum Colon. Pariſ. & Lugd. T. XXVI. pag. 1. Inter alia ait Ordinem Ciſtercienſem propter majorem auſteritatem, quam pridem habuit, antonomaſtice *Ordinem* fuiſſe nuncupatum.

Juſtus, *S. Hilarii* Pictavienſis diſcipulus, traditur *vitam* ejus ſcripſiſſe, quam jactat Jo. Bouchetus in Annalibus Aquitaniæ lib. 1. cap. 10. ſed nulla fide dignam docet Tillemontius T. 7. memoriar. p. 468. 757.

Juſtus Lugdunenſis Epiſcopus *in Canticum* laudatur a Notkero apud Pezium T. 1. Anecdotor. p. 4.

Juſtus Orgelitanus, infra *Juſtus Urgellenſis*.

Juſtus Toletanus poſt Helladium Epiſcopus Toletanus ab An. 633. ad 635. de quo Hildefonſus de S. E. c. 8. memorans ejus *Epiſtolam* ſed pridem deperditam ad Richilanem Abbatem Agalienſis Monaſterii, *in qua patenter adſtruit, ſuſceptum gregem relinquere penitus non debere*. Concilio IV. Toletano A. 633. interfuit.

Juſtus Viennenſium Archiepiſcopus ſcripſit ad Sergium Papam librum explanationum *in Cantica Canticorum*, ſi fides Anonymo Mellicenſi cap. 42. de S. E. Sed inter Viennenſes Archiepiſcopos nullus illis temporibus Juſtus: itaque errore calami Viennenſem pro Lugdunenſi poſuit vel pro *Urgelitano* de quo mox.

S. Juſtus Epiſcopus *Urgellenſis* ſive *Urgelitanus* in Hiſpania Epiſcopus, qui ſubſcripſit Concilio Toletano II. Anno 527. (al. 531.) atque Ilerdenſi A. 542. (al. 546.) & cujus myſticam *Expoſitionem in Cantica Canticorum* ad Sergium Papam (non Romanum ſed Tarraconenſem Epiſcopum) metropolitanum ſuum, memoratam Iſidoro Hiſp. cap. 21. Honorio III. 25. Trithemio c. 210. edidit Menradus Moltherus, Haganoæ 1529. recuſam in Micropresbytico Baſil. 1550. in Orthodoxographis utriſque edit. An. 1555. & 1569. & in Bibliothecis Patrum univerſis, Pariſ. Colon.

(*a*) Sammarthani Tom. 2. Galliæ Chriſt. pag. 206.

lon. & noviſſima Lugdunenſi Tom. IX. p. 731. & ſeparatim Georgio Roſtio curante, Halæ Sax. 1617. præmiſſa *Epiſtola ad Sergium* edita etiam in Dacherii ſpicilegio Tom. III. pag. 312. (edit. novæ Tom. 3. pag. 119.) & in Conciliis Hiſpaniæ cum notis Cardinalis de Agvirre Tom. 2. pag. 273. & altera *Epiſtola ad Juſtum Diaconum* quo hortante laborem hunc in ſe ſuſcepiſſe profitetur. Confer Nic. Antonium IV. 1. Bibl. Hiſpanæ veteris T. 1. pag. 208. ſeq. Acta Sanctor. Tom. VI. Maji 28. p. 773.

Jutrebocenſium (*a*) rerum ſcriptores editi Witebergæ 1734. 4. a M. Paulo Jacobo Eckardo, Eccleſiæ patriæ Paſtore, nullum Latinum monimentum medii vel infimæ ætatis exhibent niſi pag. 136. 142. brevia excerpta *Annalium* Abbatis cujuſdam *Cinnenſis* ab A. 920. ad 1528.

Juvenalis Epiſcopus Hieroſol. interfuit Concilio Epheſino A. 431. & Chalcedonenſi A. 451. ac quanquam Græce ſcripſit, hoc loco memoratur quoniam Latine exſtat in parte 3. Actor. Concilii Chalced. ejus Epiſtola Synodica interprete Epiphanio Scholaſtico Tom. 4. Concilior. Labbei pag. 889. T. 2. Harduin. pag. 690. Nam Oratio de aſſumtione S. Virginis apud Nicephorum XV. 14. & Lambecium VIII. pag. 164. ſpuria eſt & longe junioris ſcriptoris. Vide Rivetum Tom. 3. Opp. pag. 366. Albertinum de S. Euchariſtia pag. 262. b. Oudinum T. 3. p. 1271.

Juvencus inter ſcriptores diſertos qui res Julii Cæſaris tradidere, laudatur a Sidonio Apollinari lib. IX. Epiſt. 14. ad Burgundionem, cum Livio, Svetonio, Balbo, & (Gargilio) Martiale.

De *Juvenco* poeta hæc S. Hieronymus cap. 84. de S. E. & ex eo Honorius lib. 1. cap. 85. *Juvencus* (*b*) *nobiliſſimi generis*, *Hiſpanus*, *presbyter* (*c*) *quatuor Evangelia hexametris* (*d*) *verſibus pæne ad verbum transferens*, *quatuor libros compoſuit*, *& nonnulla eodem metro ad Sacramentorum ordinem* (*e*) *pertinentia*. *Floruit ſub Conſtantino* (*f*) *Principe*. Non ſingulos libros ſingulis impendit Evangeliſtis, ſed hiſtoriam ſive harmoniam Evangelicam quatuor libris digeſſit, Matthæum præ cæteris ducem in Metaphraſi ſua ſecutus, non ſolum tamen ſed ita ut ex cæteris eum Evangeliſtis ſubinde ſuppleat, quemadmodum initio ſtatim e Luca nec pauca etiam prætereat. Interpolatos interdum Codices Evangeliſtæ habuiſſe Juvencum duobus inſignibus exemplis Matth. III. 16. & XX. 28. oſtendit Jo. Millius prolegom. ad N. T. §. 766. ſeqq. adde Codicem apocryphum Novi Teſt. pag. 328. Viciſſim verſus quoſdam Juvenci alteratos eſſe ab editoribus, quo magis conſentirent cum Vulgata, ex duobus MSS. Codicibus docet Rich. Simon in novis obſervationibus ad textum & verſiones Novi Teſt. cap. XXI. Notavit & Joan. Marcianæus prolegomenis ad veterem Italam verſionem Matthæi, editam Pariſ. 1695. 12. ubi obſervavit ex MS. Corbejenſi Juvencum uſum Codice Evangeliſtæ diviſo in ſectiones XXVIII. Lucem primum vidit Juvencus Pariſ. 1499. fol. edente *Jacobo Fabro*, Stapulen-

(*a*) Jutrebocum, perantiqua Saxoniæ Civitas quarto lapide diſtans Witeberga.

(*b*) Integrum nomen *C. Vettius Aquilinus Juvencus*, ut ex MSS. Codicibus præter P. Pithœum notavit Juretus ad Symmachum p. 273. Ex nobili atque antiqua *Vettiorum* familia fuiſſe colligit auctor libri Gallici, *les amenitez de la Critique*, Paris 1718. 12. parte 2. De familia Vettia Fulvius Urſinus p. 273. Joan. Glandorpius p. 895. Onomaſtici, aliique.

(*c*) *Sanctæ autem Rom. Eccleſiæ Cardinalem fuiſſe undenam didicere Bergomenſis Marineus Siculus, Eyſengreniuſque ?* ita Nic. Antonius lib. 2. Bibl. vet. Hiſpanæ c. 4.

(*d*) Non hexametris pentametriſque, ut traditum Trithemio c. 62.

(*e*) Hæc nuſquam hodie exſtant, etſi duos libros memorat Trithemius velut viſos ſibi. Ita certe Trithemii verba intellexit Tillemontius hiſt. Imperatorum T. IV. pag. 487. quod tamen non eſt neceſſe.

(*f*) Conſtantino M. non *Conſtantio* ut quædam editiones Hieronymi. Juvencus ipſe extremo lib. IV.

Hæc mihi pax Chriſti tribuit, pax hæc mihi ſæcli,
Cum fovet indulgens terræ regnator apertæ
Conſtantinus, *adeſt cui gratia digna merenti*.

Obiit Conſtaotinus Magnus A. 337. Hieronymus in Chronico Juvencum refert ad A. 329.

lenſi, qui ejus rei meminit præf. ad Aldhelmum de Virginitate, editum Daventriæ 1512. 4. *Conſiderans ego fructum illum qui emerſit ex editione illa divi Juvenci, quem ego ante multos annos primus omnium publicavi*. Deinde ſecutæ editio ſine loco & anno 8. atque *Aldina* cum Sedulio, Aratore & aliis, Venet. 1502. 4. tum Lipſienſis 1505. fol. & 1511. 4. & Rothomag. 1509. 4. cum ſcholiis *Jodoci Badii:* Colonienſis 1537. 8. cum Sedulio, & recenſione *Reinhardi Lorichii Hadamarii* & Baſileæ 1537. 8. 4. cum Aratore & enchiridio Prudentii: ac cum Sedulio, Aratore & quatuor Venantii Fortunati hymnis, ibid. apud Oporinum 8. ſine anni nota, curante *Theodoro Pulmanno:* & 1541. 8. additis Ælii Antonii Nebriſſenſis in Sedulium, & Jodoci Badii in Juvencum annotationibus, & 1545. 8. Pariſ. 1545. 12. Lugd. 1553. 1566. 12. Genev. 1588. 12. cum Sedulio & Aratore, præterea in *Georgii Fabricii* poetis Chriſtianis, Baſil. 1564. 4. & in Corpore Poetarum veterum Latinorum, Lugd. 1603. Aureliæ Allobrogum ſive Genevæ 1611. 1627. 1640. 4. etiam in operibus veterum Poetarum Latinorum recenſitis a *Michaele Maittaire* & junctim editis Lond. 1713. fol. Tom. 2. pag. 1540. ut Calarenſem editionem 1573. 8. & Venetam 12. prætercam. Novam ad MS. Helmſtadienſe recenſitam molitus fuit *Jo. Saubertus*, cujus vide Varias Lectiones in Matthæum pag. 259. Sed meliorem hactenus debemus *Magno Danieli Omeiſio* τῷ μακαρίτῃ, & qui poſt eum A. 1708. extinctum curam rei geſſit V. C. Erhardo Reuſchio, qui Franc. 1710. 8. Juvencum vulgavit a laudato Omeiſio recenſitum ad veteres Codices atque editiones, cum notis integris *G. Martini Kœnigii*, *Magni Danielis Omeiſii* & *Chriſtiani Schœtgenii*, ſelectiſque *Jodoci Badii*, *Georgii Fabricii*, *Caſp. Barthii* ex Adverſariis, & aliorum. Veterum teſtimoniis quæ bene multa præmiſſa ſunt, addi poterunt Lupi Ferrarienſis Epiſt. 8. Alcuini libro 2. adverſus Elipantum pag. 954. Bedæ retractat. in Acta cap. 9. & de locis ſanctis cap. 4. ne dicam de pſeudo-Dextro, pſeudo-Haberto aliiſque quorum commenta explodit Nic. Antonius lib. 2. Bibl. vet. Hiſpanæ cap. 4.

Librum in Geneſin, ſive librum Geneſeos, carmine hexametro verſuum 1341. ſuccincte expreſſum primus Pariſ. 1733. fol. edidit ex vetuſto codice Corbejenſi ante annos nongentos exarato Edmundus Martene, novæ collectionis Veterum monimentorum Tomo IX. pag. 15. ſeq. Quatuor prima capita ſæpius lucem viderant jam ſub *Tertulliani* jam ſub *S. Cypriani* nomine.

Juvencus Cœlius, *Calanus* Dalmata, ſcripſit *vitam Attilæ*, Hunnorum Regis, ſive potius ex Priſco Græco Hiſtorico aliiſque Græcis monumentis convertit. Vide Barthium XIX. 12. & LVI. 15. Adverſariorum. Non dubito uſum fuiſſe Barthium, a quo aliis etiam locis allegatur, editione Juvenci Ingolſtadienſi 1604. 4. quæ fuit etiam in Bibliotheca Cordeſiana. Falluntur certe qui habent pro inedito, ut vir Clariſſimus *Matthias Belius* (*a*) ſcriptores rerum Hungaricarum pollicitus, primumque illorum Volumen ineditis impleturus, traditur in eo daturus Juvenci Attilam, quem exſpectamus etiam ab illuſtriſſimo Lincopenſi Epiſcopo *Erico Benzelio* (*b*) in tomo, cujus ſpem fecit, ſcriptorum Septentrionalium. MStum habuit Peireskius, voluitque antequam Ingolſtadienſibus typis prodiret, in lucem dare: laudat MS. etiam Thomas Bartholinus in ſchedio de armillis veterum p. 73. Recentioribus ſcriptoribus annumeratur in indice ſcriptorum citatorum ab G. Erhardo ſive Goldaſto ad Petronium: ac recte illud quidem, neque enim ſæculo decimo quinto antiquior habendus eſt, de quo Benardus Juſtinianus plus ſimplici vice in libro pri-

(*a*) Bibl. Germanique Tom. XV. pag. 196. *Gelehrte Zeitungen* A. 1727. pag. 962.

(*b*) Giornale de' letterati d' Italia T. XXXV. p. 395.

primo de origine Venetiarum. In illuſtris Leibnitii otio Hanoverano p. 417. legas: *Juvenci vitam Attilæ citat Pigna in hiſtoria Eſtenſi. Autor ille mihi videtur ſuppoſititius*. Citatur etiam Vita Regis Attilæ a Juvenco ſcripta in libro tertio operis Gallice editi Lugd. 1528. fol. cui titulus: *les illuſtrations de Gaule & ſingularitez de Troye par Maiſtre* Jean le Maire *des Belges*, *Judiciaire*, *c' eſt a dire hiſtoriographe d' Anne de Bretagne*, *deux foys Reyne de France*. Inter ſcriptores quibus uſus Baptiſta Fulgoſius eſt, Juventium Celium referri video. Ante paucos annos *P. de la Porte* Ord. S. Franciſci de Paula A. 1715. promiſit ſe in lucem daturum (*a*) ſcriptores & monumenta vetera hiſtoriam Occitaniæ ſive Languedociæ illuſtrantia, primoque loco nominat *Hiſtoriam Gothorum ex MS. Codice Vaticanæ Bibliothecæ n.* 1890. & *Juventii Cellii Dalmatæ Attilam converſum ex Græco in Latinum a Pontico Bellunio*, *ex MS. Codice Bibl. Ambroſianæ lit. P. num.* 267. * Scriptam ab hoc auctore Attilæ vitam nondum in lucem prodiiſſe olim quidem Belius cenſuit, ut Fabricius hic optime monet; poſtmodum tamen a multis viris doctis admonitus errorem ſuum agnovit, comperitque oculatus teſtis jam inde ab Anno 1502. Venetis typis ad calcem vitarum Plutarchi opuſculum iſtud vidiſſe lucem; idemque dein in promptuario Eccleſiaſtico Caniſiano An. 1608. recuſum fuiſſe. Vide Acta Erud. An. 1737. p. 152. &c. Vide etiam ejuſdem Belii Apparatum ad Hiſtoriam Hungaricam T. 1. in quo & contra Fabricium oſtendit Cœlium hunc diu ante floruiſſe, quam ille judicet; opinatur enim Fabricius hic ſcriptorem Sæculo XV. antiquiorem nequaquam haberi. Belius vero adductis diplomatibus ad Sæculum XII. pertigiſſe demonſtrat. Tanta tamen antiquitas Garellio Bibliothecæ Cæſareæ olim Præfecto doctiſſimo minime perſuadetur, qui multo recentiorem ejus ætate ex ipſo opere adductis conjecturis evincit.

Juventius Comicus, e quo Chariſius 2. inſtitutt. Grammatic. p. 196. *Caput ei teſtatim defregero*. Antiquior hic eſt quam ut referri a me debeat, cum non modo Gellius jam XVIII. 12. ex Juventii Comœdia laudet: *pallium face ut ſplendeat*, ſed ante Gellium Varro lib. V. de lingua Lat. pag. 54. *Gaudia ſua ſi omnes homines conferant unum in locum*, *tamen mea exſuperet lætitia*, & lib. VI. pag. 46. *ſcrupedam Juventius Comicus dicebat a vermiculo piloſo*, *qui ſolet eſſe in fronde cum multis pedibus*. Sed apud Gellium & Varronem p. 54. Terentii nomen pro Juventio in Codicibus quibuſdam importune intruſum. Vide quæ viri ad laudatum Gellii locum, & Rutgerſium IV. 19. Var. lect. & Barthii Adverſar. XXI. 5.

LIBER X.

V*Incentius Kadlubkus*, ſupra T. 1. p. 310.

Jo. Geilerus Kaiſersbergius, ſupra p. 79.

Henricus Kalkar ſive *Kalkarienſis* ſupra Tom. 3. p. 223.

Henricus Kalteiſen. Supra Tom. 3. p. 223.

Kambertus qui Cangio eſt, ſecuto Poſſevinum, idem aliis *Lambertus* ſive *Rambertus Primaditius* de Bononia, Ord. Præd. Epiſcopus Venetiarum Caſtellanus ab A. 1302. ad 1308. Scripſit *apologeticum contra corruptorium S. Thomæ* (*b*) *pro illius doctrinæ defenſione*. Ac fortaſſe *Speculum exemplare* quod in MS. Codice præfert nomen *Rainoldi* Bononienſis. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. p. 504.

Joannes Kannemann, Waddingo pag. 213. vitioſe *Kranemann*, Teutonicus Ord. Minor. circa Annum 1460. de quo Trithemius cap. 813. de S. E. & de lu-

(*a*) Mem. litteraires de Trevoux A. 1715. pag. 1770. *Neuer Bucher Saal* LIV. p. 427.

(*b*) *Correctorium* Gvilelmi de Mara. Vide ſupra p. 111. & Tom. 3. p. 151.

Digitized by Google

luminaribus Germaniæ c. 191. ſcripſit *Defenſorium ſui* adverſus Provincialem ſuum a quo de poteſtate Eccleſiaſtica male ſentire accuſatus fuerat. *De paſſione Domini.* *Sermones varios* & *Quæſtiones*.

Robertus Karevue aliis *Cervinus*, Anglus Philoſophus Oxonienſis circa Annum 1326. ſcripſit *Quæſtiones Ordinarias*, tum *in IV. libros Sententiarum*, & *in Ariſtotelis poſteriora Analytica*. Vide Baleum V. 21. & Pitſeum p. 417.

Gvilelmus de Kayotho ſupra T. 3. p. 141.

Kebius Corinius, Britannus, Salomonis Cornubiæ Ducis filius, Epiſcopus ut ajunt Monæ inſulæ circa A. C. 380. quem familiariter verſatum cum S. Hilario Epiſcopo Pictavienſi & ad eum plures miſiſſe litteras, ex Lelando tradit Baleus Centur. I. c. 37. ex Baleo Pitſeus p. 84. atque Poſſevinus.

Kemperlegienſe breve Chronicon ab A. 843. ad 1279. edidit Baluzius T. 1. Miſcellaneor. p. 520. 527. Pariſ. 1678. 8. De Abbatia Kemperlegienſi Ord. Bened. in Gallia Aremorica vide Sammarthanos Tom. 4. Gallicæ Chriſt. pag. 551.

Thomas Hamercken ſive Malleolus a patria Kempen ſive Campis in ditione Colonienſi, dictus *de Kempis* natus eſt An. 1380. & Daventriæ auditor *Florentii*, qui Gerardi Groot diſcipulus A. 1400. obiit inde An. 1407. nomen Thomas dedit Ordini Canonicorum Regularium Auguſtinianorum, & in Cœnobio S. Agnetis ad Zvvollam in Tranſſylvania Belgica poſt fratrem Priorem Joannem, Sub-Prior & Procurator, diem obiit Anno 1471. æt. 92. De pio hocce Viro multa Jodocus Badius Aſcenſius, Heribertus Roſvveidus, Franciſcus Tolenſis aliique editores, & de corpore ejus reperto An. 1672. in monte S. Agnetis religioſe condito Papebrochius in paralipomenis ad propylæum Act. Sanctor. Maji pag. 108. ſeq. unde in propylæi ipſius parte 2. p. * 83. eum ſubiit ſperare fore aliquando ut religioſiori cultu eum, Sanctorum ſcilicet numero adſcriptum venerari liceat. Scripta ejus recenſent H. Warthonaus ad Caveum, & Hubnerus noſter in præfat. ad bellam ſuam librorum de imitatione Chriſti metaphraſin Germanicam: nec non Valerius Andreas, Franciſcus Svveertius aliique. Prodierunt Norimb. 1495. fol. & curante Badio Pariſ. 1520. 1523. 1549. 1570. fol. Venet. 1565. 1569. Antvv. 1574. 1580. 8. & *Henrici Sommalii* S. I. ſtudio Antvverp. 1600. 1607. 4. 1615. 8. Lugd. 1623. 8. Duaci 1635. 8. Colon. 1660. 8. Diſtributa ſunt in tomos tres, quorum *primus ſermones ad Novitios* IX. pag. 1. alioſque X. pag. 27. & alios XI. pag. 79. complectitur, ſubjunctis pag. 135. *exemplis* quatuor & pag. 137. *Sermonibus IX. ad Fratres*. Deinde *Conciones & Meditationes* (a) XXXVI. p. 157.

In tomo *ſecundo* poſt IV. libros *de imitatione Chriſti* pag. 298. ſequitur p. 423. *Soliloquium animæ*, & *Hortulus roſarum* pag. 462. *Vallis liliorum* p. 485. *De tribus tabernaculis* paupertate, humilitate, patientia, pag. 524. *De diſciplina clauſtralium* pag. 550. *De fideli diſpenſatore* p. 575. *Hoſpitale pauperum* p. 604. *Dialogus Novitiorum* p. 622. *Exercitia ſpiritualia* capitibus XII. p. 635. *Alia exercitia ſpiritualia, capitibus XVI.* p. 647. *Doctrinale, ſeu Manuale Juvenum* p. 655. *Libellus de vera conjunctione Cordis* p. 664. *De ſolitudine* p. 671. *& ſilentio* p. 680. *De recognitione propriæ fragilitatis* pag. 675. *Epitaphium breve, ſeu enchiridion Monachorum* p. 682. *Manuale parvulorum* p. 686. *De elevatione Mentis ad inquirendum ſummum Bonum* p. 695. *Alphabetum parvum Monachi in ſchola Chriſti*, quod *Bonaventuræ* tribuunt alii p. 700. *Conſolatio pauperum & infirmorum* p. 705. *Orationes piæ ac devotæ VII.* p. 707. *De mortificatione ſui ipſius* p. 723. *De humilitate* p. 716. *De vi-*

(a) Meditationes de vita & beneficiis Chriſti, ſeparatim editæ Colon. 1626. 8. & Gallica a P. Valeta *Elevations a Jeſus Chriſt ſur ſa Vie & Myſteriis*. Paris 1728. 12. Journal des Sav. 1729. Maji p. 142.

vita bona & pacifica pag. 719. *Rhythmi de vita boni Monachi* p. 720. *cum doctrinis duabus alta mente reponendis*, pag. 724. *Cantica ſpiritualia* VI. p. 725.

Tomo tertio Vitæ *M. Gerardi Groot* p. 1. & diſcipuli ejus *Florentii* Presbyteri & Vicarii *Eccleſiæ* Daventrienſis pag. 43. hujuſque diſcipulorum, Thomæ Kempenſis familiarum *Joannis Gronde* p. 87. *Joannis Brinckerinck* pag. 91. *Luberti Berneri* p. 94. *Henrici Brune* pag. 112. *Gerardi Sutphanienſis* p. 116. *Amilii Burenſis* p. 120. *Jacobi de Viana* p. 123. *Joannis Cacabi* ſive *Ketel*, Coci p. 125. & *Arnoldi Schoonhove* p. 136.

Vita B. Liduvinæ Virginis p. 142.

Epiſtolæ VI. p. 207. ex quibus *quinta* eſt *de pia defunctorum memoria* p. 221. *Orationes* ſive precationes piæ ac devotæ *ſex de paſſione D. N. Jeſu Chriſti* p. 226. Aliæ *Orationes X.* ad Mariam & Sanctos p. 237. *Cantica ſpiritualia XII.* p. 259.

In hiſce Operibus deſideratur *Chronicon Monaſterii S. Agnetis*, cum Vindiciis Kempenſibus, editum ab Heriberto Roſvveido Antvverp. 1615. 1621. 8.

Opera Thomæ de Kempis, Anglice Lond. 1708. 8. duobus Vol.

Librorum IV. de imitatione Chriſti Editiones.

Liber *primus*, de imitatione Chriſti & de contemtu omnium vanitatum Mundi.

Secundus de interna converſatione.

Tertius de interna locutione Chriſti ad animam fidelem, &.

Quartus (*a*) cum quanta reverentia Chriſtus ſit ſuſcipiendus.

Sub Kempiſii nomine editio Anno 1472. Auguſtæ Vindel. A. 1486.

Argentor. 1489. Theophili Sinceri *Nachrichten von raren B..chern* p. 165.

Luneburg. 1493. 12. cum Jo. Gerſone de meditatione cordis.

Norimb. 1494.

Atque deinde in centum amplius repetitis editionibus.

Ad fidem autographi A. 1441. per *Heribertum Roſvveidum* Pariſ. 1660. 12. Amſt. 1701. 8. & inter Kempiſii opera ſæpius ut ſupra pag. 215. notavi.

Separatim ex *Henr. Sommalii* recenſione. Antvverp. 1607. 12.

Ex recenſione *Philippi Chifletii*. Antvverp. 1652. forma minore.

Jacobi Merlonus Horſtii, Paſtoris in Paſculo, Coloniæ 1675. 12. & 1682. 12. cum figuris æneis.

Splendida editio ſine nomine auctoris (*b*) curante Richelio Cardinali. Pariſ. 1640. fol. e typographia Regia.

Nullo nomine addito auctoris vidi etiam vulgatos An. 1492. 12. ſine nota loci.

Sub nomine *Bernardi*, Brixiæ An. 1485. cujus editionis Jo. Launojus meminit.

Sub *Joannis Gerſon*, Cancellarii Pariſ. nomine, præter vetuſtiores anni & loci nota carentes, in ſola Telleriana Bibl. fuere editiones Pariſienſes Annorum 1489. 1491. 1492. 1500. 1513. 1515. 1517. & Veneta A. 1519. 8. Sed Kempiſio reſtituti in edit. Pariſ. 1521. 12. in Jodoci Badii enchiridio piarum mentium. Janni Gerſono etiam tribuuntur in edit. Mediolan. 1488. Venet. 1488. & 1501.

Sub nomine *Joannis Geſſen*, Abbatis S. Stephani Vercellenſis, Ord. S. Benedicti, a Conſtantino Cajetano, Pariſ. 1616. 12. Rom. 1644.

A Franciſco Valgravio, Pariſ. 1638. 12. Franciſci Delfeau, Pariſ. 1674. 8.

Verſiones.

Anglica, auctore nomen ſuum prodente duabus tantum modo litteris *F. B.* 1613. 8. Rothomagi 1650. forma minore.

Georgii Hickeſii Lond. 1707. 8. Hiſtory of the Works of the learned 1707. pag. 225.

An-

(*a*) Hic in pluribus MSS. & editionibus deeſt. Vide Giſb. Voetii diſſ. ſelectas Tom. 5. pag. 709. ſeq.

(*b*) Vide Naudæana p. 94.

Antonii Hoskini, S. I. plus ſimplici vice edita Audomari.

Gvilelmi Page Oxon. 1639. 8.

Georgii Stanhope Lond. 1704. 1708. 8. atque iterum iterumque, ita ut jam duodecima prodierit editio A. 1728. 8.

Anonymi Lond. 1585. 8. qui Jo. Gerſono tribuit non Kempiſio, & Lond. 1613. 8.

Arabica Petri Golii, qui celeberrimi Jacobi Golii frater, factus Carmelita nomine *Cœleſtini* appellari maluit. Prodiit Romæ ex Congregatione de propaganda Fide 1663. 8. Hanc recudendam dare erat in animo noſtro Abrahamo Hinckelmanno. Vide W. E. Tentzelii *Unſchuldige Nachrichten* A. 1693. p. 212. & 217.

Armenica, Romæ primum, deinde Amſt. 1696. 12.

Belgica Nicolai van Winghe, Canonici Regularis S. Martini Lovanienſis, Antvverpiæ 1597. 12.

Heriberti Roſvveydi, forma minore.

Cornelii Boy, Hagæ Com. 1644.

Bohemica Balthaſaris Oſthovini, S. I.

Catalonica Petri Gillii ſive *Ægidii*, S. I. vid. infra, *Hiſpanica*.

Danica per *Jonam Jacobum Venuſinum*, Hafniæ 1599. 8.

Gallica Proſa, præter illam *Joannis Bovillonii* de qua Franciſcus a Cruce Cenomana pag. 209. Bibl. Gallicæ, & alteram antiquiorem Antonio Verdierio p. 656. Bibl. Gallicæ memoratam, itemque jam compoſitam A. 1447. de qua Jo. Launojus pag. 126. diſſ. de auctore librorum de imitatione Chriſti: Gallica verſio Pariſ. 1493. 4. ubi auctor librorum Kempiſius agnoſcitur.

Alia Pariſ. 1554.

Alia *M. R. C. A.* Paris 1662. 12.

A. Andry, d' un ancien exemplaire d' un Gothique François, qui a pour titre *la Conſolation interieure*. Paris 1690. 12. 1692. 24. Journal des Sav. 1690. p. 609. A. 1692. p. 445.

Edmundi Augerii, S. I.

Abbatis *Bellegardei*, ſub *Pauli Antonii Marſilii* nomine. Paris 1694. 12. & cum Horſtii obſervationibus, 1702. 12. Journal des Sav. 1702. p. 329.

Sieur de *Beuil*, ſub quo nomine *Iſaaco Maitre de Sacy* latere placuit. Hujus verſionis præclaræ editio XXIV. Bruxell. 1683. 8. ſexta Pariſ. 1663. 8. Sunt quibus illa ob ſtylum, quem vocant aulicum, non probatur. Vide Acta Erudit. 1686. pag. 210. Critique de cette traduction, 1688. 12.

du Bois.

Brignonii S. I.

Philippi Chifletii Abbatis Balernenſis.

Abbatis de Choiſi, Pariſ. 1692. 12. *Journal des Sav.* 1692. p. 301.

M. L. du Freſnoi ſur l' ancien original François, d' ou l' on a tirè un chapitre qui manque dans les autres editions. Paris 1731. 8.

Antonii Girardi, S. I. Paris 1641.

de Gonnelieu, S. I. Pariſ. 1712. 8. *Journal des Sav.* 1713. Aout p. 181. *Memoires litteraires de Trevoux* An. 1713. p. 1403. & A. 1716. p. 183. ubi de interpretis notis ſive meditationibus:

Petri Gorſii, S. I.

Marſilii vide *Bellegardei*.

Abbatis *Martignaci*.

d' Abbè du Mas.

Joannis Matiette, paraphraſis potius quam verſio. Pariſ. 1706. Mem. de Trevoux 1706. p. 1265.

d' Abbè Pelletier, Chanoine de Reims, Paris 1731. 12.

Petri Foiret.

Heriberti Roſvveidi, S. I. Pariſ. 1652. 8.

Iſaaci Maitre de Sacy, vide *de Beuil*.

Antonii Viviani, S. I.

Anonymi in 12. medio ſæculo XVI. ſine temporis & loci nota atque omiſſo ut interpretis ita auctoris quoque nomine, & libro integro quarto, ſicut in Latina *Seb. Caſtellionis* editione & Gallica A. Andry Metaphraſi etiam eſt factum.

Anonymi alterius recentioris Pariſ. apud Joſſetum, avec des reflexions de feu ſon Alteſſe Royale ſur le premier livre.

Gallico Carmine, celeberrimi *Petri Cornelii*, liber primus, Rothomag. 1651. & Leidæ 1652. 12.

Libri quatuor univerſi, Rothomagi 1656. 4. Latinis ex adverſo poſitis, nitida editio, nec minus ſplendida Nancejis 1732. 4. vide Journal des Sav. 1731. p. 282.

Pariſ. 1657. 8. 1665. 8. 1670. 12.

Bruxellis 1684. 8.

Mr. *l' Abbè Pelegrin* l' Imitation de Jeſus Chriſt en Cantiques ſpirituels, ſur les plus beaux airs des meilleurs auteurs, tant anciens que modernes, notez pour en faciliter le chant. Paris 1727. 8. Bibl. Francoiſe Tom. X. p. 153.

Juliani Scoponi, cujus Metaphraſeos MS. ſpecimina duo inſignia exhibet Diarium eruditorum Hagenſe, Journal litteraire T. 2. p. 437. ſeq.

Germanica proſa, ſine anni & loci nota, nullo etiam vel auctoris vel interpretis addito nomine: *Die vvahre Nacfolgung Chriſti*, 12. ante annos ducentos.

Alia verſio itidem ſine ullo authoris vel interpretis nomine Lubec. 1492. 4. *Dat Boeck von der Navolghinge Jeſu Chriſti*.

Trium librorum verſio magis perſpicua, Magdeburgi, ſine nomine interpretis, & ſine temporis nota in 8. circa A. 1610.

Libri IV. Argentorat. 1686. 12.

Ludolphi Naamanni, Flensburgenſis MS. vide Jo. Henrici von Seelen ſelecta litteraria, ſpecimine XV. p. 525. ſeq. Obiit hic Naamannus A. 1575.

Nova verſio a presbytero Monaſterii ſervorum Mariæ in Monte Crucis prope Bonnam, cum meditationibus aſceticis P. de Gonnelieu. Dantiſci 1733.

Nova verſio, munita dictis S. Scripturæ a *Franc. Leopoldo a Reiſing*, Plœn 1711. 8. Hamburg. 1717. 8.

alia Lipſ. 1716. 1724. 12. Tubing. 1714. 12. Lipſ. 1714. 12.

Ex Gallico Poireti, Francof. 1728. cum præf. *D. Chriſtoph. Matthæi Pfaffii*.

Inter Kempiſii opera cum præf. *Godfridi Arnoldi*. Stendaliæ 1712. 8.

Per compendium, Herbipoli 1718. forma minore, cum icunculis æneis.

Germanicis verſibus proſæ admixtis:

D. Chriſtianus von Stocken, Plœnæ 1678. 8.

Germanico carmine

Libri tres a *Gotfrido Blümelio*, Lipſiæ & Uratislav. 1716. forma duodecima oblonga: & addito quarto libro, ibid. 1722. 1729. forma eadem.

Felici denique & digna metaphraſi donavit *Jo. Hübnerus* noſter Lipſ. 1727. 8. *Auſerleſene Theologiſche* Bibliothec T. 3. p. 428.

Græca verſio *Henrici Sommalii*, S. I. excuſa Auguſtoriti Pictonum: & altera *Georgii Mayr*, S. I. Colon. 1630. 12. & tertia primi libri ab *Euſtachio Giſelio*. Francof. ad Viadrum 1626. 1632. 8. Omnes tres hæ verſiones Latina adjuncta e regione exhibent. Giſelium anti-Trinitariis Sandius annumerat.

Græco idiomate Vulgari, *Neophyti Rhodini*, Cyprii, Romæ 1638. forma minore.

Hebraica Danielis Springeri. Vide Jo. Jacobi Schudti *Jüdiſche Merckvvürdigkeiten* Tom. 2. pag. 296. Nova litteraria Hamburgenſia Germaniæ A. 1703. pag. 202.

Hiſpanice. Sine nomine auctoris, Ulyſſipone 1610. 12. *De la imitacion de Chriſto, y deſprecio de toda vanidad*.

Nicolai Arnaya S. I. Madrit. 1615.

Jo. Euſebii Nierembergii Antvv. 1661. in 24.

Franciſci de Smidt. S. I. A. 1633.

Sine nomine auctoris, Antvverp. 1649. forma minore, & Madrit. 1661. *Contemptus Mundi par Tomas a Kempis*.

Valentiæ 1693. itidem minore forma.

Martini Navarræ, Antvverp. 1564. 8.

Hungarice vertit *Petrus Patzmannus*, S. I. Cardinalis ediditque Poſonii. *Gregorius Vaſarheli*, S. I.

Japonica. Vide Jo. Dallæum lib. 1. de cultus religioſi objecto c. 25. pag. 213.

Ita-

Italica Lamberti Cajetani Ponſampieri, Lucenſis ex MS. Gothico Gallico ab editionibus paſſim differente. Florent. 1723. 12. Giornale de' letterati d' Italia Tom. 37. p. 446.

Alia ſine nomine auctoris, Venet. 1637. 1662. 1665. 1676. forma minore. *Mich. Angeli Eugenii*, Rom. 1629. 8. 1661. 12. *Latino* Carmine *Joannes Tullenſis*, Lotharingus S. I. quod Treveris MS. ſervatur teſte Nathan. Sotvvello p. 510. Bibl. Jeſuiticæ.

Theodorus Graſvvinckelius Delpenſis Latinis elegis, ad Carolum II. magnæ Britanniæ Regem. Roterdam 1661. 8.

Thomas Mezlerus monachus Zvvifaltenſis, Benedictinus An. 1645. cujus Epiſtolam dedicatoriam qua pro Jo. Gerſenio Abbate horrumce librorum auctore pugnat, edidit V. C. Jo. Georgio Schelhornius Tom. 13. amœnitatt. litterar. pag 265. Editio ſecunda hujus Metaphraſeos, prodiit Bruxell. 1640. 12.

Queſnæus Boiſgvibertus verſibus heroicis. Paris 1729. 8. Journal des Sav. 1730. Jun. pag. 254. Critique deſintereſſée des Journaux Tom. 2. p. 225.

Latina dictione proſaria puriore & elegantiore, inaffectata tamen, libros tres priores expreſſit *Sebaſtianus Caſtellio*, Baſileæ An. 1563. 8. *De imitando Chriſto, contemnendiſque Mundi vanitatibus*. Iterum ibid. 1565. 12. 1606. &c. nec non in Belgio Amſt. 1628. 12. & Cantabrigiæ 1685. 12. & cum aliis quibuſdam Caſtellionis ſcriptis Francof. 1696. 8. ac ſeorſim rurſus Gothæ 1697. & Gieſſæ 1699. Franc. 1727. 12. & ex Georgii Chriſtiani Joannis recenſione Francof. 1707. 8. Vide Nova litteraria Germaniæ Hamburgenſia A. 1708. pag. 115. & cum libro quarto reſtituto a Franciſco Tolenſi Piſtorio Antvverp. 1575. Vide Svveertium p. 259. Athen. Belgic.

Exſtat & *Luſitanica*, & Auberto Miræo memorata *Mauritanica* p. 56. elog. Belgic.

Polonica Joannis Wielevvicki, S. I.

Petri Fabricii,

Simonis Wyſocki, S. I.

Sinica.

Slavonica ſive *Ruſſica*.

Svecica, Holmiæ in 8. incerto interprete.

Turcicæ verſionis meminit Joan. Henr. Hottingerus in Bibliotheca Orientali p. 91. & præfatio ad verſionem Hiſpanicam excuſam Madriti 1661. *tambien el Rey de los Moros tanto lo preciava, que lo quiſo tener en ſu libreria traducido en la lengua comun delos Turcos, y lo eſtimava mas que los libros Mahometanos*. Vide Henrici Somalii, S. I. Epiſtolam ad Leonardum Brettenium.

De auctore librorum de imitatione Chriſti, Eruditorum ſententiæ.

I. *Thomæ* a *Kempis* ſive *Campis* vindicant præter Auguſtinianos,

Heribertus Roſvveidus S. I. in ſua editione & in vindiciis Kempenſibus Antvv. 1621. 8.

Jo. Bollandus, *Theoph. Raynaudus* : *Gabrielis Naudæi* velitatio prima Kempenſis contra Launojum & Thomas de Kempis a ſe ipſo reſtitutus una cum repetitionibus *Thomæ Carræi*, a *Gabriele Naudæo*. Pariſ. 1651. 8. & eodem adverſus Benedictinos auctore, cauſæ Kempenſis conjectio pro Curia Romana. ibid. 1651. 8. Teſtimonium adverſus Gerſeniſtas triplex, Holſtenii, Allatii & Camilli de Capua 1652. 8. adde Naudæana pag. 92. ſeq. Bibliothecam Naudæi Kempenſem non vidi.

Georgii Heſeri præmonitio adverſus pſeudo-Gerſeniſtas. Pariſ. 1651. 8. Dioptra Kempenſis, Ingolſtad. 1650. 12. Ejuſdem, adverſus Gerſeniſtas admonitio nova 1651. 8. Idem (poſt Roſvveydum) in Lexico Germano Thomæo oſtendit in Latina horum librorum dictione plures Bataviſmos, ſive Germaniſmos : adde C. A. Heumanni poecilem parte 1. p. 42. ſeq. & de Heſero Sotvvellum p. 290.

Argumenta duo nova pro Thoma

Kempenſi, *Theophili Euſtathii* & *Joannis Frontonis*. Pariſ. 1651. 8.

Gabriel Pennottus in hiſtoria Canonicorum p. 528.

Vindiciæ Kempenſes adverſus D. Franciſcum Delfau, Benedictinum, auctore *R. P. Teſtelletto* Canonico Regulari, Cancellario S. Genovefæ Pariſ. 1677. 8. Giornale de' letterati di Roma 1678. p. 30. ſeq.

Simonis Werlini, Præpoſiti Dieſſenſis Vindiciæ vindiciarum Kempenſium contra Cajetanum & Valgravium.

Antonii Franciſci Payen teſtimonium adverſus Gerſeniſtas duplex Pariſ. 1652. 8.

Proſper Faraudus ante edit. librorum Kempiſii Italicam Venet. 1693. 12.

Gothofridus Arnold Hiſt. Theologiæ Myſticæ p. 323. ſeq.

Joannis Frontonis, Thomas a Kempis vindicatus, Pariſ. 1647. 8. Ejuſd. refutatio adverſus Robertum Quatremaire & Joannem Launojum. Pariſ. 1650. 8.

Antonii Schonini Conteſtation touchant l'Auteur de l'imitation de Jeſus Chriſt, rendue manifeſte &c.

Rich. Simon Bibliotheque Critique T. 1. chap. 2. pag. 18. ſeq. & cap. 7. pag. 89. ſeq. contra Mabillonium, MSS. Codices objectantem Kempiſii temporibus antiquiores.

Euſebius Amort, Clericus Regularis in plena informatione de ſtatu hujus controverſiæ. Auguſtæ Vindel. 1725. 8. Acta Erud. 1725. p. 414. Addenda ejuſdem Amortii Epiſtola edita in amœnitatibus litterariis Clariſſ. Schelhornii T. VIII. p. 391. ſeq. & Tom. XIII. pag. 270. ſeq. ubi contra Thom. Mezlerum.

P. Anſelmii diſſ. MS. qua probat nullum unquam fuiſſe Joannem Geſſenium ſive Gerſenium, Benedictinum, cujus ne nomen quidem auditum ante Annum 1613. adde Rich. Simonem l. c. p. 18. & 25. ſeq.

II. *Joanni Gerſon, Cancellario Pariſ. defuncto A. C.* 1429.

Codex MS. exaratus A. C. 1466. Florentiæ, teſte Bernardo Montfaucono p. 373. Diarii Italici. Adde quæ ſupra T. 3. p. 51. ſeq. & Dupinii Gerſoniana p. LXXIX. ſeq. LXXXIII.

Editiones plurimæ, Joannis Gerſonis nomen præferentes, de quibus ſupra p. 216. ſeq. dictum. Itaque Gerſoni inſtituit vindicare ſingulari libro

Petrus Labbeus, Advocatus.

Antonii de Filicaja, Florentini verſio Italica libri Joannis Gerſonis de imitatione Chriſti, compoſita A. 1510. memoratur a Julio Nigro p. 59. hiſtoriæ ſcriptorum Florentinorum.

Interpretes librorum de imitatione Chriſti Florentinus A. 1723.

Lambertus Cajetanus Ponſampierius, cui Virginius Valſechius reſpondit.

Joannem Gerſonem auctorem non eſſe, probat *Jo. Launojus* remarques ſommaires p. 96. ſeq.

III. *Joanni Gerſenio (aliis Geſſen, vel de Geſſate) Abbati S. Stephani Vercellenſi, Ord. S. Benedicti ab A.* C. 1230. *ad* 1245.

An. 1604. primum cœptum dubitari de Kempiſio auctore, in libro edito Hiſpanice, *apparejos para adminiſtrar el Sacramento della Penitentia*. Vide Acta Erud. A. 1725. p. 416. ſeq.

Conſtantinus Cajetanus Ord. S. Benedicti, Congregationis Caſinenſis in ſua librorum horumce editione, Pariſ. 1616. 12. & in concertatione pro Joanne Gerſenio quæ auctior prodiit 1618. 8. & in reſponſione apologetica contra Roſvveidi vindicias Kempenſes, ibid. & Rom. 1644. 8.

Thomas Mezlerus, præf. ad ſuam elegiacam librorum de imitatione Chriſti metaphraſin. A. 1645.

Roberti Quatremaires, ſive Carræi, Jo. Gerſenius auctor librorum de imitatione Chriſti aſſertus contra Jo. Frontonem. Pariſ. 1649. 8.

Franciſcus Valgravius Ord. Bened. in editione horum librorum Pariſ. 1638. 12. cum animadverſionibus apologeticis. Ejuſdem argumentum Chronologicum contra Kempenſem, oppoſitum Joanni

anni

Digitized by Google

anni Frontoni. Pariſ. 1650. 12.

Joannes Mabillonius de re diplomatica lib. V. cap. 15. pag. 372. & III. 3. 3. & in muſeo Italico p. 21. 28. 208. 219. & in animadverſionibus ad Vindicias Kempenſes Canonici Regularis. Pariſ. 1677. 8. Confer opera Mabillonii poſtuma tomo priore. Mem. de Trevoux A. 1724. p. 1199. ſeq. & A. 1727. p. 573. ſeq.

Franciſcus Delfau, Ord. Bened. congregationis S. Mauri in apologia editioni librorum quatuor de imitatione Chriſti adjuncta Pariſ. 1674. 8.

Joannis Baptiſtæ Soucheti veritatis defenſio contra Jo. Frontonem. Carnuti 1651. 8.

Thomas Erhard Benedictinus in edit. Auguſtæ Vindel. 1724. e MS. ſæculi XIV. in Bibl. Canonicorum Rotenbuſchenſium.

Edmundus Martene & *Urſinus Durand*, in tomo utroque itinerarii ſui literarii Gallice editi, paſſim. Confer Acta Erud. 1718. pag. 488. & A. 1725. pag. 55.

Virginius Valſechi Monachus Caſſinenſis in diſſ. adverſus Lambertum Cajetanum Ponſampierium. Florentiæ 1724. 8. Giornale de' letterati d' Italia Tom. 36. pag. 346. & Tom. 37. pag. 446. ſeq.

Vincentius Thullerius in hiſtoria hujus Concertationis, Gallice inter opera poſtuma Mabillonii. Pariſ. 1724. 4.

Benedictus Pez in Bibliotheca Benedictinorum Congregat. S. Mauri p. 113. ſeq.

Filipe le Cerf Bibl. hiſtorique & Critique des autheurs de la Congregation de S. Maur pag. 93. 249. 256. 416. &c. *Hiſt. litteraire de l' Europe* 1726. Sept. p. 23. ſeq.

IV. *pro Kempiſio*, *non auctore ſolo vel primo*, *ſed deſcriptore*, *ſelectore & digeſtore*:

Joan. Launojus in judicio de auctore librorum de imitatione Chriſti. Pariſ. 1650. 8. p. 81. & in præf. e. iii. b. & remarques ſommaires ſur le livre, Conteſtation ſur &c. pag. 66. ſeq. Editio quarta Pariſ. 1663. 8. & quinta in operibus Launoji, Genev. fol. 1732. in parte ſecunda Tomi IV. Act. Erud. 1734. p. 201.

Jo. Mabillonius de re diplomatica p. 372. 373.

Jo. Maria Svareſius in Conjectura edita Romæ 1668. 4. librum quartum eſſe Gerſenii Abbatis: in prioribus plurium pie cogitata in unum ſelecta. Giornale de' letterati di Roma 1668. pag. 151.

Wilhelmus Erneſtus Tentzelius in Monathlichen Unterredungen An. 1693. pag. 215.

Joannes Hubnerus præfatione ad metaphraſin ſuam Germanicam.

Woldebrandus Vogtius in apparatu litterario Societatis Colligentium, ſpecimine XIX. Witeb. 1718. 8. II. p. 376. ſeq.

Theophilus Sincerus von alten raren Büchern p. 166. ſeq.

Libellus conſolatorius ad inſtructionem devotorum fol.

Das A B C *der gottlichen Liete von erhebung Menſchliohen Gemüths in Gott.* per Joannem Michaelem, Carthuſiæ Buxheimenſis Monachum. Memmingen 1493. 4.

Carthuſienſis cujuſdam *de interna Converſione*.

Si Henricum Warthonum audimus in auctario ad Jac. Uſſerium de Sacris & Scripturis vernaculis p. 443. *Gvalterus Hilton*, Carthuſianus Anglus, qui circa A. C. 1430. vixit, *Opus de imitatione Chriſti non minus æquo jure ſibi forſan vendicare queat*, *quam Thomas Kempenſis*, *aut quivis alius*. Sed quia de eodem argumento, aut ſi velis eodem etiam Spiritu actus ſcripſit, non tamen ideo alterius Auctoris opus ad eum referendum fuerit. Vide ſupra T. 3. p. 115.

S. Bernardo tribuitur in edit. Brix. 1485. & in quibuſdam MSS. ante An. 1465. vide Launojum cap. 8. & Catalogum MSS. Bibl. Paulinæ Lipſ. pag. 139.

Poſ-

Poſſit & auctor videri *Petrus* de *Corbario* (A. C. 1327. anti-Papa Nicolaus V.) vel *Ubertanus* de *Ilia* Caſſalenſi . Vide Papebrochii propylæum ad Acta Sanctorum Maji , II. p. * 82.

Simile *Ludolphi Saxonis*.

Vel *Bonaventuræ* Card.

Amandi ſive *Henrici Suſonis* Ord. Præd. circa A. C. 1365. *horologium ſpiritale* , de quo Jacobus Echard Tom. 1. p. 654. ſeq.

Joannis de Franckenſtein , qui primus Doctor Theologiæ Univerſitatis Lipſienſis , liber *de imitatione Chriſti* , circa A. C. 1446. vide Jac. Echardi Bibliothecam Dominicanorum Tom. 1. pag. 804.

Jo. Taulerus de imitatione Chriſti . MSS. Bibliothecæ Paulinæ Lipſienſis pag. 136.

M. Marii Maruli , Nobilis Spalatenſis , de imitatione Chriſti laudatur in ſeſſione Prima Concilii Lateranenſis , Anni 1521. * Italicas opellæ hujus verſiones haud ſatis exploratas habuiſſe Fabricius viſus eſt . Sub nomine Gerſonis italice redditum a F. Dominico e vico Piſano , editumque Florentiæ die XII. Maji anno 1490. lego in Bibliotheca Italica nuperrimæ editionis pag. 235. Idem opus neſcio an ejuſdem interpretis prodiit Florentiæ per M. Antonium Miſcomini die XX. Junii 1491. in 4. & 1493. in 4. Idem vertente Borgaruccio Borgarucci An. 1574. in 4. quæ poſtrema editio ex Bibliotheca Itala mihi innotuit . Reliquas editiones nihil moror .

Alia ſub nomine Thomæ a Kempis carmine Etruſco reddita a Michaele Angelo Goltio prodiit Romæ An 1659. in 24.

Alia denique ex Gallico adornata , & paſſim a vulgatis editionibus diſcrepans authore Lamberto Cajetano Ponſampieri Lucenſi typis ejuſdem urbis , non Florentiæ, ut Fabricio hic excidit , An. 1723. Adverſus diſſertationem opellæ huic præfixam , qua hoc unicum ſcriptum præ cæteris huc uſque vulgatis , ſincerum eſſe opus *de Imitatione Chriſti* interpres niſus eſt probare , D. Virginius Valeſchi Apologiam ſcripſit Italice vulgatam Florentiæ An. 1724. Quæ vero in eadem Apologia ſuſpicari ſe Valſechius ſignificat , verſionem hanc minime confectam eſſe ex MS. Codice Gothico Gallico parum antehac detecto (ut non ſine doli mali ſuſpicione Interpres in operis ſui fronte præſcripſit) ſed ex quadam Gallica verſione olim edita fuiſſe adornatam hæc veritati per omnia congruere comperi . Eſt enim apud me libellus anonymus Gallice ſcriptus cum titulo : *Le livre de l' interne conſolation* (quem titulum non quidem ab authore ſuo , ſed a ſe potius præfixum operi Interpres Gallicus teſtatur) *a Lion par Jean Tournes An.* 1556. *in* 24. Libellus iſte Gallicus non Gothicis , ut ſcribit Interpres , ſed rotundis , nitidiſque formis excuſus , Italicæ huic ita ſimilis eſt ut ovum ovo . Quod autem dignum judico animadverſione , illud eſt , ſcilicet Gallicum ſcriptorem dare ſe ſincerum librum *de Imitatione Chriſti* , nec exprimere , nec innuere ; quare nihil facile aliud intendit , quam ut latinum illum libellum refingeret , atque ex illo aliud opus exprimeret ad piorum ſolatium .

Kenetus ſive *Kennethus* ab A. C. 840. ad 855. Scotorum Rex conditor legum Civilium XXVIII. & Eccleſiaſticarum VIII. quæ ex Hectoris Boethii Scotorum Hiſtoria exſtant in Conciliorum tomis . Labbei VII. & Harduini IV. & Veneta Coleti IX. & apud Speelmannum in Conciliis Britanniæ Tom. 1. pag. 341. ſeq. Baleus XIV. 39. Kennethum ait præter novas quas addidit leges etiam breviarium antiquarum Legum condidiſſe .

Joannes Keningalus , ſupra pag. 87.

Joannes Kent ex Caylegio Angliæ , Philoſophus , Medicus & Mathematicus circa A. 1482. ſcripſit teſte Baleo VIII. 48. *De rebus ſacris* : *De herbarum naturis* . *De animalibus* . *De re Medica* . *De Goetia ac Theurgia* . *Tabulas Aſtronomiæ* . Eadem Simlerus , & Pitſeus pag. 670.

qui

Digitized by Google

qui cum perinde ut Baleus multa Kentium carmine & proſa tradant ſcripſiſſe, nullum tamen opus compoſitum verſibus deſignant.

Kentigernus Elvius Cambrenſis, Pelagianorum in Britannia adverſarius, ac Glaſconienſis in Scotia Epiſcopus diem obiiſſe An. 1360 ac ſcripſiſſe traditur *Manuale ſuorum miniſteriorum*, ac præterea *in Ezechielem*, *Danielem*, *XII. Prophetas*, *in Epiſtolas ad Romanos* & *ad Corinthios*. Tum *in IV. libros Sententiarum*, *De Sacramento Altaris*. *De conſcientia & ſynteresi*. *Originalia Patrum*. *Super Confeſſiones Auguſtini*. *In ſex principia* Gilberti Porretani. *De modo ſignificandi*. *Lecturam ſcientiarum*. *Quæſtiones dialecticas*. *De tempore*. *De anima*, *de cauſis animæ*, *de differentia ſpiritus & animæ*. *De inſtantibus*. *De diviſione entis*. *In diviſiones* Boetii. *In Boetium de Conſolatione*. *Sophiſtriam Grammaticalem*, *Sophiſtriam Logicalem*. *De doctrina* Thomæ Aquinatis. *De unitate formarum*. *De tempore*. *De univerſali*. In Phyſica *Ariſtotelis*, de Cœlo & Mundo, de generatione & corruptione, in Meteora, in parva Naturalia, ſuper Metaphyſicam. *Expoſitionem litteræ Sententiarum*. *Diſtinctiones Doctorum*. *Commentarios Theologiæ*. *Philoſophiæ notulas*. *Quodlibeta* & *Orationem in obitum Davidis* Epiſcopi aliaſque ſeptem, quarum argumenta apud Baleum Centur. I. cap. 61. & Pitſeum pag. 99. qui etiam ejus *Epiſtolam* ad Robertum Regem, atque aliam ad Principem avarum memorant.

Nicolaus Kenton ſive *Chenton*, Lelando cap. 567. *Conodunus*, Sudvolcienſis, Carmelitarum in Anglia Provincialis defunctus Londini A. 1468. (*a*) Ejus ſcripta apud Baleum VIII. 28. Pitſeum pag. 658. & Alegrium pag. 358. *In Cantica Canticorum*, *Lectiones XIV. In Evangelia*, *ſermones XLVIII. In Orationem Dominicam*. *Hiſtoria Eliſæi Prophetæ*. *Vita D. Cyrilli Græci*. (*b*) *Propoſitiones ad Clerum*. *Poſitiones Theologiæ*. *Orationes XII. ad Fratres*. *Sacrarum Concionum ad populum*, libri duo: *Epiſtolæ CCXII.* ad diverſos. *Ad Epiſcopum Exceſtrienſem*, ſive *Exonienſem*. *Ad Clerum Cantabrigienſem*. *Ad Cardinalem Eboracenſem*. *Ad Davidem Cherbury*. *Ad Nordovolgiæ Ducem*. *Ad Generalem* Facium *contra reformatos* Carmelitas. *Contra Prædeceſſoris blaſphemias*. *Contra apoſtatas quoſdam*. *Ad quendam errantem*. *Pro ſuſcipiendo pœnitente*. *Contra quendam obſtinatum*. *Benedictiones* & *Commendationes Procedentium*. *Precationes Divorum* ſive ut Lelandus *Carmen votivum* ad D. Albertum Carmelitam & D. Andream Epiſcopum. *Pro Mariæ Virginis commemoratione*. *Ordinationes feſtivitatum*. *Pro relinquendo officio*.

Kenulphus Merciorum Rex, de cujus ad Leonem III. Papam Epiſtolis Baronius ad A. 796. n. 17. ſeq. Pitſeus pag. 165.

Kenulphus ex Abbate Petroburgenſi Epiſcopus ab A. 1003. ad 1006. Wintonienſis. Hic eſt quem Hugo Candidus apud Baleum X. 37. vocat *florem literalis diſciplinæ*, *eloquentiæ torrentem*, *& decus ac normam Divinarum rerum ac ſecularium*.

Kero ſive *Gero*, a Notkero (*e*) Labeone ſive Balbulo omnino diſtinguendus, Monachus S. Galli tempore S. Othmari Abbatis circa A. 720. Hic in uſum Monaſterii ſui *Regulam S. Benedicti* Theotiſce vertit, quam ex Codice nongentorum annorum (*d*) deſcripſit præclarus Vir Bernardus Franckius, Bibliothecarius Sangallenſis, miſitque ad JCtum eruditiſſimum Jo. Schilterum, in cujus tomo primo theſauri antiquitatum Teutonicarum prodiit, curante poſt laudati Schilteri obitum, nobiliſſimo Joan. Georgio Scherzio. Ulmæ 1727.

(*a*) Ita cæteri. Sed Lelandus 1460.

(*b*) Alexandrini Epiſcopi. Voſſ. p. 635.

(*c*) Non debuere qui nomen *Ker* putarunt abbreviatum pro *Notker*, ut Germanis *Dix* pro Benedicto, *Hans* pro Joanne &c. Vide Gundlingiana XXVI. 6. & Dieterici von Stade præf. ad expoſitionem vocabulorum in Bibliis Lutheri occurrentium p. 34. ſeq.

(*d*) Mabillon. T. 4. Analect. 632. (edit. novæ p. 19.)

1727. fol. Gloſſarium ex eodem Codice compoſuerat, & alphabetico digeſtum ordine ediderat Goldaſtus Tom. 2. Alemannicor. pag. 69. (edit. novæ pag. 71. 95.) *Confeſſio Fidei* edita a Goldaſto Tom. 2. pag. 134. (edit. novæ pag. 145.) & apud Schilterum pag. 84. *Expoſitio in Orationem Dominicam* a Jo. Georgio Eccardo cum Monachi Veiſſenburgenſis Catecheſi Theotiſca pag. 81. Hanover 1713. 8.

Joannes Keſſelerus, Svevus presbyter Gyslingenſis & Poeta circa A. 1495. carmine Sapphico ſcripſit *laudes Andreæ Apoſtoli*, & *Nicolai* Myrenſis in Lycia Epiſcopi, cujus memoria VI. Decembr. colitur, ſicut S. Andreæ, 30. Novembris. Alius, licet non multo junior *Joannes Kesler*, Sacerdos in æde S. Laurentii apud Sangallenſes, cujus proſopopoeiam ſub Bibliothecæ Sangallenſis perſona ad Joach. Vadianum Conſulem edidit Goldaſtus in calce tomi tertii rerum Alemannicarum, teſtatus eum ſcripſiſſe quoque vitam ejuſdem Vadiani, & in ejus Gallum notas, & lingua Germanica ingens Opus Chronicorum.

Joannes de Ketam, Medicus, Germanus circa A. 1490. de cujus *faſciculo Medicinæ* Venet. 1495. 1500. 1522. fol. excuſo conſulendi Bibliothecarum Medicarum ſcriptores.

Robertus Ketenenſis Anglus, Archidiaconus in Hiſpania Papilonenſis circa A. 1143. *Alcoranum* traditur vertiſſe ex Arabico & in compendium miſiſſe. Vide Baleum II. 80. Pitſeum pag. 210. Sed & infra *Robertus Retinenſis*.

Gvilelmus Kethus ſive *Keith* Abbas de Killes Ord. Ciſterc. in Moravia circa A. 1350. Orator & Poeta, quem cum multa ſcripſiſſe verſu & proſa referat Carolus Viſchius pag. 135. tantum nominat *Quadrageſimale* & *Hymnum de Sanctis*.

Joannes de Kikuleo ſupra pag. 51.

S. Kilianus natione Hibernus, Franconiæ (*a*) ſive Franciæ Orientalis Apoſtolus, Epiſcopus in Germania Wirtzburgenſis & A. 689. Martyr, cujus Acta edita Colon. 1579. a Surio VIII. Jul. atque a Nic. Serario illuſtrata obſervationibus Mogunt. 1598. & in tomo I. ejus Opuſculorum, ibid. 1611. fol. Atque integriora A. 1603. a Caniſio Tom. 4. Antiqu. Lect. pag. 625. (edit. novæ T. 3. pag. 171.) & collata Mabilloniana editione Sec. 2. Benedictin. pag. 991. in Actis Sanctorum Tom. 2. Julii pag. 612. & ex editione Serarii in Joannis Petri de Ludevvig ſcriptoribus Wirtzburgenſibus pag. 966. De auctore, vide ſupra in *Egilvvardo*. Quæ autem Baleus XIV. 22. tradit a Kiliano ſcripta *contra Arianos* & *contra peregrinos cultus*, nec ipſe nec alius quiſquam viderit.

Kilienus qui circa A. 750. verſibus hexametris ſcripſit *vitam Brigittæ Scoticæ*. De eo ſupra, *Chilienus* Tom. 1. pag. 373. Quos auctores ſecutus ſit, nominat in prologo, verſibus præmiſſo elegis apud Bollandum ad Calendas Februar. pag. 142.

Scripſerunt multi virtutes Virginis almæ,
Ultanus Doctor, atque Eleranus ovans.
Deſcripſit multos Animoſus nomine libros,
De vita & ſtudiis Virginis & meritis.

Joannes Killingvvorth, ſupra pag. 51. & 87.

Robertus Kilvvarbius, *Kilvvardeby* Lelando cap. 270. *Chilvvardebius* Anglus Ord. Præd. Archiepiſcopus ab A. 1272. Cantuarienſis (*b*) & ab A. 1277. Cardinalis, ſcripſit plurima a Jacobo Quetif Tom. 1. pag. 376. ſeq. quam diligentiſſime enumerata. Pleraque etiam a Baleo IV. 46. & Pitſeo pag. 358. *in Priſcianum* minorem de Conſtructione & de octo partibus orationis: in ejuſdem Proſodiam ſive de accentu. *In Donatum* de vitioſis ſermonibus,

(*a*) Vide Jac. Waræum de ſcriptoribus Hiberniæ pag. 31.

(*b*) Warthoni Anglia ſacra Tom. 1. pag. 116.

bus. *De ortu ſcientiarum* & *de Philoſophiæ diviſione*, *de natura relationis*, quæ omnia MSta in Angliæ Bibliothecis: ſicut Commentarii *in Iſagogem Porphyrii* atque in *Organon* Ariſtotelis libri XXII. nec non *Lectura in libros Sententiarum*. *De Confeſſione*, *de Satisfactione*. *Quæſtiones de Conſcientia*, *mendicitate* &c. Concluſiones & intentio librorum *Auguſtini* de S. Trinitate & de Geneſi ad litteram, aliorumque. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 473. ſeq. ubi etiam *Conſtitutiones* memorat, ſicut Caveus librum *de Paſſione Chriſti*: & *Seriem errorum ab ipſo in Anglia condemnatorum*. * Literæ hujus præſulis pro convocatione Cleri ad Concilium in novo Londinenſi templo habendum, cum aliis literis nonnullis, ac denique conſtitutionem de juramento ab advocatis, & procuratoribus Curiæ Cantuarienſis præſtando extant apud Wilkins Concil. Britan. tom. 2. pag. 24. &c.

Kimbertus, ſupra *Cimbertus* Tom. 1. pag. 381.

Joannes Kiningham, ſupra pag. 87.

Gvilelmus Kingsham, ſupra Tom. 3. pag. 150.

Joannes Kinſchot de Turnhut, in Brabantia JCtus circa A. 1481. diſtinguendus a junioribus Henrico, Franciſco, & Caſparo Kinſchoto, quorum itidem ſcripta celebrantur. Joannes Kinſchot ſcripſit Caſus breves ſuper totum Jus Civile.

Hugo Kirkoſtallenſis, ſupra Tom. 3. pag. 295.

Albertus Arnhemius Kivet, Carthuſianus Weſalienſis defunctus A. 1449. æt. 80. De ejus *referendario exemplorum*, diviſo in partes ſeptem, vide Oudinum Tom. 3. pag. 2444.

Joannes Klenke ſive *Clenke* Teutonicus, de conventu Hervordienſi Auguſtinianus, & Canonum Legumque Doctor circa A. 1320. de quo Chronicon Comitum Oldenburgenſium Tom. 2. Meibomii pag. 162. ubi traditur ſcripſiſſe *in Sententiarum libros* duplici ſtylo literali videlicet & quæſtionali, atque inter alia probaſſe Magiſtrum in allegando dicta Auguſtini ſæpius erraſſe. Cætera ejus ſunt: Commentarii *in Evangelium Matthæi* & *in Actus Apoſtolorum*. *Decadicon*. *Quodlibeta* varia *Juris totius*. *Epiſtola ad Joannem XXII.* in qua ſcripſit ſe ob veritatis defenſionem multa perpeſſum in Civitate Magdeburgenſi, tandem ad inſtar Apoſtoli Pauli in ſporta per murum ſubmiſſum evaſiſſe manus inſidiantium. * Ut in MS. codice expoſitionis ejus literalis in Lib. ſententiarum exiſtente in Biblioth. Auguſtinianorum Senis, ſcribitur, a Trithemio Pragenſis Doctor, quod Pragenſis Academiæ doctorem egerit, appellatur. Quare idem facile eſt Joannes Pragenſis, qui contra Adalbertum feſti Viſitationis B. M. V. impugnatorem vindicias dedit, cujus MS. tractatum in Bibliotheca Vaticana nactum ſe Baronius in Aduot. ad Martyrol. teſtatur. Viderint tamen Docti, num melius ſcriptio iſta quadret cum Joanne Pragenſis Eccleſiæ adminiſtratore, qui circa tempora Concilii Baſileenſis vixit, quando primum Feſtum iſtud in univerſa Eccleſia coli cœpit. Eſt etiam hujus *tractatus* de peccato originis, a quo immunem B. M. V. adſtruit; *Quæſtiones Pragæ diſputatæ*; *ſermones de Tempore*, & *de Sanctis*; & Hiſtoria patriæ ſuæ Erfordii. Denique & epiſtolarum lib. I. obiit an. 1352. Vide P. Gandolfo in Differt. de 200. Auguſtinianis pag. 223.

Henricus a Klingenberg, ſupra Tom. 3. pag. 213.

Henricus de Knygton, ſupra Tom. 3. pag. 224.

Koniochus, ſecundus Friſiorum Apoſtolus vergente ſeculo ſeptimo, ſcripſit ſi Suffrido Petri fides, de non colendis idolis gentium, & de puritate ac certitudine Religionis Chriſtianæ.

Hermannus Kornerus, ſupra in *Cornero* Tom. 1. pag. 429.

Kortila ſive *Cortila*, patria Britannus, ſextus Verdenſis in Saxonia Epiſcopus poſt medium ſeculi IX. Vide illuſtris Leibnitii ſcriptores Brunſvic. Tom.

Digitized by Google

Tom. 2. pag. 212. ſeq. Qui frequentes ad populum habuiſſe Conciones & plura ſcripſiſſe Kortilam refert Baleus XIV. 37. nullum tamen ex iis ſe vidiſſe unquam non poteſt diffiteri.

Albertus Krantzius, ſupra Tom. 1. pag. 41.

Nicolaus Kratzerus Bavarus, Monucenſis, Mathematicas diſciplinas ab A. 1517. docuit Oxonii & ſcripſit *Canones Horopti*. (*a*) Vide Antonii Wood hiſt. & antiquitates Oxon. Tom. 2. pag. 35.

Ulricus Krigius Tigurinus, de cujus *Chronico* Rudolphi I. Habſpurgici temporibus compoſito vide Lambecium T. 2. pag. 477.

Kumbertus, ſupra *Cimbertus* Tom. 1. pag. 381.

Joannes Kuſthuert Wiſſenſtatenſis ex Sabellici enneadibus ercerpſit Hiſtoriam Hebræorum ad Jeſu Chriſti tempora. Baſileæ 1515. & Geſnero teſte eodem anno Pariſ. fol.

LIBER XI.

LAborans ex oppido Pontormo, ſeptimo a Florentia milliari, Cardinalis ab A. 1179. ad 1191. ſcripſit A. 1182. *Compilationem Decretorum* (*b*) ac *de Juſti & Juſtitiæ rationibus* opus quadripartitum, ad Majorem Maynum, Siciliæ Admirantum. *De vera Liberalitate*, (*c*) tripartitum opus ad Hugonem Archiepiſcopum Panormitanum. Epiſtolam *de appellationibus* ad eundem Hugonem & alteram *contra Sabellianos*, ad Cardinalem Vivianum Tomaſium. Vide Ughellum T. 3. Italiæ ſacræ, ubi de Zenobio Epiſcopo Florentino pag. 101. diſſerens ait effigiem Laborantis aliaque ad illuſtrandam ejus memoriam daturum ſe in commentario de purpuratis Viris Florentinis, ſed qui lucem quod ſciam non vidit. Adeundus interim Joſephus Maria Svareſius in diſſ. (*d*) de M. Laborante, Cardinali Florentino, ob ſummum laborem ita dicto, Rom. 1670. 4. Julius Niger in hiſtoria ſcriptorum Florentinor. pag. 342. Oudinus Tom. 2. pag. 1580. & Diarium eruditorum Italiæ Tom. XXI. pag. 214. ſeq.

L. Cælius Lactantius, *Firmianus* (ita enim in Codice Colbertino DVII. & in Taurinenſi MS. libri de opificio Dei, & in ſermonibus Bernardi de Buſtis (*e*) appellatur,) cum Nicomediæ Rhetoricam docuiſſet, Arnobii Magiſtri ſui exemplo deſertis idolis nomen dedit *Chriſto*, etiam illo tempore quo templum Dei everſum, & Maximus Philoſophus atque Hierocles Chriſtianos ſcriptis oppugnabant, V. 2. & quo *ſpectabantur adhuc per orbem pœnæ cultorum Dei*, VI. 17. & *Dei populus ex omnibus linguis congregatus apud omnes gentes commorabatur & ab his dominantibus premebatur* VII. 15. & 22. *Omnes qui Deum ſequi volunt non tantum odio habentur, ſed vexantur omnibus contumeliis, & excruciantur multiplici generè pœnarum, & ad impios cultus fabricatorum Deorum non ratione aut veritate, ſed neſanda corporum laceratione coguntur*. Eloquentiæ qua præ cæteris valuit meritam laudem ex aſſerenda Religione Chriſtiana tulit; extat enim ejus opus præcipuum, *Inſtitutionum Divinarum adverſus Gentes ad Conſtantinum* (*f*) (quem in editt. quibuſdam lib. 1. c. 1. & initio lib. IV. V. & VI. 3. & oratione VII. 26. alloquitur) *libri VII.* quorum *primo* de falſa religione contra Ethnicorum vana dogmata, Dei unitatem ac Providentiam probat: *ſecundo* de origine erroris,

(*a*) Horoſcopi.

(*b*) Labbeus in Bibl. MSS. pag. 51. *Elaboratiſſimam Canonum collectionem* vocat Baronius ad A. 1182. n. V.

(*c*) Al. *Libertate*.

(*d*) Prodiit cum aliis tribus Svareſii diſſertationibus, de Chronologia operum S. Auguſtini, de Opere perfecto adverſus Julianum, & de crocea Veſte Cardinalium in Conclavi.

(*e*) Bernardus Moneta (de la Monnoye) Tom. 4. Menagior. pag. 85. Etiam in duobus antiquiſſimis Codicibus Bibl. Regiæ Pariſ. Lactantium *Lucium Cæcilium* in uno, in altero *Lucium Cælium* appellari, teſtatur Baluzius pag. 233. ad Cypriani Epiſt. LXIII.

(*f*) Non eſt veriſimile, Imperatorem.

ris, oppugnat idololatriam: *tertio* de falſa ſapientia, Philoſophiam redarguit gentium, *quarto* de vera ſapientia, Chriſtianam doctrinam probat & exponit. *Quintus* de Juſtitia ſecundum Dei Legem, atque de ethnicorum injuſtitia. *Sextus* eſt de vero Dei cultu, veriſque virtutibus: & *ſeptimus* quid eas mercedis a Deo maneat, ſive de futura vita beata & animorum immortalitate, lib. VII. cap. 27. *Quoniam decurſis propoſiti operis ſeptem ſpatiis ad metam provecti ſumus* &c. Pius auctor Lactantius, atque etiam auſteritatis in vita Chriſtiana affectator, ut ſcripta ejus ubique teſtantur judice Salmaſio, libro de Coma pag. 467. Quanquam vero *Criſpum* Conſtantini Magni filium *Latinis litteris erudivit* teſte Hieronymo in Chronico ad A. C. 318. *vir omnium ſuo tempore eruditiſſimus: adeo* tamen *in hac vita pauper, ut plerumque etiam neceſſariis indiguerit*. Scripſit poſt A. Chriſti 300. quem VII. 25. & 14. natum ſupponit circa annum Mundi 5550. cum multis veteribus aliis, quos notavi in Bibliographia antiquaria cap. 7. pag. 191. ſeq. Carolus Fevretus (*a*) in Carmine de vita ſua laudat Taſchonem præceptorem, qui puero ſibi Lactantium & Ambroſium loco Ciceronis legendum tradiderit.

Nam pater Ambroſius *quæ melle adſperſa ſuavi*
Scripſerat Officii jura, legenda dedit.
Dein quæ facundo Lactantius *edidit ore,*
Ipſo mandavit pro Cicerone legi.
Ut ſimul eloquii, ſimul & pietatis alumnus
Hoc poſſem duplici fonte levare ſitim.

Contra Judæos opus vel non abſolutum a Lactantio, vel intercidit, cujus ſpem facit lib. VII. cap. 1. *ſed erit nobis contra Judæos ſeparata materia, in qua illos erroris & ſceleris convincemus.*

(*a*) *Continuation des Memoires de literature & d'Hiſt. Tom. 2. partie 1. pag.* 155.

In *Epitome* breviter perſequitur, quæ in inſtitutionum libris diſertius explicaverat.

Liber *de opificio hominis*, quam luculentum bonitatis, ſapientiæ & potentiæ Divinæ documentum ſit hominis corpus pariter & anima, oſtendit pulcherrime.

Libro *de ira Dei*, contra Epicureos & Stoicos (*b*) probat neutrum Deo indignum eſſe, neque ut iraſcatur impiis, neque ut pios proſequatur gratia, idque veriſſimum eſſe utrumque confirmat, licet bonis mala interdum contingere in hac vita videantur.

Fridericus Nauſea, Blancicampianus Francus Orientalis, ſingula librorum Lactantii capita ſingulis complexus eſt diſtichis, libello qui prodiit Venetiis in ædibus Georgii de Ruſconibus, Mediolanenſis A. 1521. 8. ut primi libri caput primum:

Uſque fuit veri permagna cupido ſciendi,
Nec ſapiens, niſi ſit relligioſus, homo eſt.

Ea denique Lactantio conſecrat hiſce verbis:

Suſcipe Lactanti tenues quos Nauſea verſus
Offert addictus, dive Patrone, tibi.
Luſimus hæc denis, fervente calore, diebus,
Ac ſudore meas commaculante genas.
Sole quidem dominante, ſimul dominante Leone,
Et Cane compoſui, qualiacunque vides.
Tempore quo, ſtudiis florens me dulcis alebat
Urbs Ticini, qua non pulchrior ulla fuit.

Magis operæ pretium fecit, qui analyſin librorum Lactantii & doctrinæ ejus ſyntheſin & nævos exhibet *Abrahamus Scultetus* parte 1. medullæ Patrum pag. 393. ſeq. & *Nicolaus le Nourry*, (*c*) qui ad Apologias Tertulliani, Minucii,

(*b*) Cum Stoicis facere videtur Arnobius VII. p. 214. (*c*) Mem. de Trevoux 1716. pag. 817. ſeq.

Cypriani, Arnobii & Lactantii illuſtrandas & vindicandas egregia multa annotavit tomo ſecundo apparatus ad Bibliothecam Patrum, Pariſ. 1715. fol. *Jac. Thomaſii* τῦ μακαρίτυ parentis ſui analyſin diſputationum Lactantii adverſus Ethnicos memorat filius Chriſtianus Thomaſius in Hiſtoria Juris Naturæ pag. 24.

Ambroſium Camaldulenſem verſatum eſſe in Lactantii emendatione, conſtat ex ejus Epiſtolis lib. XVII. Epiſt. 1. & 3. & 10. Tom. 3. collectionis noviſſimæ Edmundi Martene & Urſini Durandi, Pariſ. 1724. fol.

Thomæ Becani anthologia Lactantii, Lugd. 1558. 8.

Editiones Lactantii.

1465. (*a*) (non 1461. uti legitur in celeberr. Montfauconi Diario Italico pag. 256. qui ipſe deinde confeſſus eſt ſe per errorem poſuiſſe illum numerum) Romæ e Monaſterio Sublacenſi fol. Pontificatus Pauli Papæ II. anno ſecundo. Vide Mich. Maittaire annal. typograph. pag. 60. Exſtat in Biblioth. Barberina & Zvvickavienſi, (*b*) memoratur etiam Hottingero in Bibliothecario quadripartito pag. 295. & Joanni Langio in Epiſtolis Medicinalibus II. 3. pag. 560. Theophilo Sincero, *Nachricht von raren Büchern*, pag. 101. ſeq.

1468. (*c*) Romæ in domo Petri de Maximis, per Conradum Svveinheim & Arn. Pannartz. fol. Hæc editio fuit Neapoli in Biblioth. Joſephi Vallettæ. Memoratur etiam a Rich. Simone Tom. 2. Epiſt. ſelect. pag. 153. Poſt capitum argumenta libro præmiſſa ſequuntur Lactantii errata per fratrem *Antonium Raudenſem* (*d*) Theologum collecta, cui hoc octaſtichon rependit frater *Adam Genuenſis*:

Hic male corripuit ſtolidis Antonius auſis
Auctorem: in variis cauſa pianda locis.
Non erat in tenebris errantis imaginis aſtrum
Dicere, vel nitidum luce carere jubar.
Denique cum ſanctæ Eccleſiæ pia lumina conſtet
Obſequio ex tanto conticuiſſe viro,
Tu vero eloquio lingua interdicta Latino
I cubitum, nam te penſitat elleborum.

1470. Romæ per eoſdem, cum præfat. Jo. Andreæ, Alerienſis Epiſcopi, in

(*a*) Lud. Vives lib. 2. de anima pag. 88. *Ex nomine Ciceronis venit in recordationem Lactantius, qui fuit ejus imitator: ex hoc de chalcographia. Nam is liber dicitur formulis æneis excuſus vel primus vel cum primis.*

(*b*) Thom. Schmid Chron. Cygneum pag. 102. Godfr. Ludovici *Sebul-* Hiſtoria Tom. 3. pag. 182. M. Georgius Ludovicus Goldnerus præf. ad librum Lactantii de Dei opificio.

(*c*) Codicem MS. hoc anno exaratum memorat Jo. Lud. Hockerus in Bibl. Heilbronnenſi pag. 48. Joannes de la Caille etiam editionem Lactantii eodem A. 1468. Romæ factam ab Udalrico Gallo.

(*d*) Hic vocatur *Antonius Rho*, Philippo Picinello pag. 48. Athenæi de ſcriptoribus Mediolanenſibus. Idem eſt Raudenſis Ord. Minorum, Mediolanenſis patria, cujus obſervationibus de linguæ Latinæ elegantia, neſcio an editis, gravem cenſuram oppoſuit Laurentius Valla. Raudenſem, ob cenſuram in Lactantium latam reprehendit Franciſcus Philelſus libro V. Epiſtola data An. 1443. *Vellem equidem, pater optime, ab omni eſtius modi ſcribendi genere te continuiſſes, neque cum inſaniente Candido Decembre deſipere ipſe voluiſſes. Id certe fuiſſes & ordinis & dignitatis tuæ. Quæ enim per immortalem Deum fanatica ratio te commovit, ut perinde atque infeſto quodam atque inimico afflatus ſpiritu in virum illum doctiſſimum atque diſertiſſimum tam inſolenter, tam injuſte, tam impie invehereris, ut non res ſolum pæne innumerabiles conſulte male interpreteris, ſed nomen etiam viri depravare ſtudueris, utpote quem La*ctenſium *pro* Lactantio *nomines? Nam de rebus ipſis quid loquar, quas vel pueris notas dum corrumpere laboras, te omnibus eruditis & graviſſimis viris ridiculum præbes? Pudet me profecto ea in medium proferre, quæ a te non inepte minus quam perperam notata ſunt atque reprehenſa. Rogo igitur te, ut in hac re Aurelium Auguſtinum imiteris. Retractavit ille vir æque ſapiens ac ſanctus, quæ imprudenter erravit. Retracta etiam tu, ſi tibi conſtas, quæ ſciens volenſque male ſcripſiſti. Quod ſi feceris, non modeſtiæ & verecundiæ minus quam ſapientiæ laudabere. Vale, Mediolani.* Noviſſime conſpectum Lactantianorum in Theologia errorum dedit Chriſtianus Falſterus, amœnitatum philolog. Tom. 1. ſermone XXVI. pag. 112. ſeq. Amſt. 1729. 8.

in qua inter alia : *Sumant ſtudioſi per noſtros ingenuos opifices Lactantium Firmianum ſemel ab iis iterumque impreſſum, nonnullis in locis veriorem*. Exſtat in Bibliotheca Eccleſiæ Geranæ, fuitque antea Equitis Chriſtophori de Waldenrodt. Ad calcem hujus editionis legitur Lactantii *Nephythomon*, hoc eſt Epitome. Vide infra ad A. 1472.

1471. ſine loci nota fol. per fratrem Adamum Genuenſem. Exſtabat in Bibl. illuſtris Frid. Roſtgaardi Hafniæ, & in Bibl. Memmingenſi impreſſa in membrana, & auro variiſque coloribus paſſim exornata. Vide Jo. Georg. Shelhornii Amœnitates litterarias Frf. & Lipſ. 1725. 8. Tom. 1. pag. 312. ſeq. & Miſcellanea Lipſienſ. Tom. 12. p. 67. Theoph. Sinceri *Nachricht von raren Büchern* p. 233. ſeq.

Editio Romana nitidiſſima Anni 1471. fol. memoratur in Catalogo Bibliothecæ Marchionis Hiſpanici de S. Philippo pag. 13. quam auctione publica diſtrahi contigit Hagæ Comitis A. 1727.

1472. Venetiis fol. quam male pro omnium principe habuit Gallæus. Conradus Rittershuſius ad Salvian. pag. 192. *Habeo*, inquit, *antiquam editionem Lactantii Venetam, quæ A.* 1442. (lege 1472.) *prodiit apud Vendelinum*.

Editio Romana Lactantii de inſtitutionibus Divinis adverſus gentes An. 1472. in Bibl. Adriani Mœtjens Hag. 1732. pag. 8.

Arguit hic hominum ſectas Lactantius omnes
Septeno falſas codice, vera docens.
Sive Deum tangat, turbato lumine cernens
Ira furor: gemino pernotat inde libro.
Et volucrum verſu Phœnix comprenditur una
Quæ noſtro nunquam paſcitur alma ſolo.
Hincque Redemptoris noſtri non carmina deſunt
Quæ poſitum e tumulo dulce canendo vocant.
Prefferat hunc primo mundi caput, inclyta Roma:
Poſt Regina premit quippe colenda maris.
Impreſſum formis juſtoque nitore coruſcans
Hoc Vindelinus condidit Attis opus.

In hac editione quam Ulmæ ſervat Bibliotheca inſtructiſſima illuſtris Raymundi de Kraft, non primum acceſſit ſed habetur tamen *Nephitomon*, hoc eſt Epitome. Vide laudatum Schelhornium Tom. 2. pag. 124.

1474. Romæ curante Alerienſi Epiſcopo, per Udalricum Gallum Alemannum & Simonem Nicolai de Luca. fol. *Bibl. Hohendorfiana* pag. 3. Jo. Baptiſta Morgagnus Epiſt. in Serenum Sammonicum pag. 112. Eadem pro prima omnium perperam venditatur in Catalogo Bibl. Gudianæ pag. 33.

1476. Roſtochii fol. per *fratres presbyteros & clericos congregationis domus viridis horti ad S. Michaelem in oppido Roſtochienſi partium inferioris Sclaviæ, prout facultas & induſtria tulit, emendate ſatis & accurate conſumat*.

1478. Venetiis impendio providorum virorum Jo. de Colonia & Jo. Manthen de Gheretzen. fol.

1478. Venet. fol. per Andream de Paltaſichis Catharenſem & Boninum de Boninis, ſocios.

1483. Veneta fol. per Bernardinum de Benaliis, Bergomenſem.

1490. Venet. fol. in Bibl. Reverendi noſtri Wolfii.

1493. Venet. fol. eſt in Bibl. Leidenſi, & Roſtgaardiana.

1497. Venet. fol. per Simonem Bevilaquam, Papienſem. Editio expreſſa ad Romanam 1470. cum præfatione *Joannis Andreæ* ad Paulum ſecundum: & errata Lactantii ab Antonio Raudenſi notata referens inter argumenta capitum volumini præmiſſa. Huic Venetæ editioni additum *carmen de phœnice*, quod ex aſſe convenit cum lectionibus, quas ex MS. Vindobonenſi dat Lambecius Tom. 2. pag. 788. niſi quod v. 61. *lapſum* habet pro *laſſum*.

1502. Ven. fol. ex emendatione *Jo. Pierii Valeriani*, apud Joannem Tacuinum.

1509. fol. impenſis & opera Joannis de Tridino, cognomento Tacuini, Ve-

ne-

netiis dominante Leonardo Lauredano, Principe. Ex caſtigatione *Jani Parrhaſii*, addito Tertulliani Apologetico, & S. Chryſoſtomi ſermone de Euchariſtia & Laur. Vallæ, nec non narratione ex Suida in Ἰησῦς.

1509. 4. Pariſ. apud Jo. Parvum, cum Tertulliani Apologetico & cæteris aliorum, jam commemoratis: cum præfatione *Ægidii Maſerienſis*. Hæc & ſuperiores duæ ſunt apud me.

1511. Venet. fol. apud Joannem de Tridino.

1513. Pariſ.

1513. 8. apud Juntam, Florentiæ ex *Mariani Tuccii* recognitione. Ex hac nonnullis locis Walchianam emendat Clariſſ. Heumannus. *Neve Bücherſaal* XLV. pag. 670.

1515. 8. apud Aldum, cum Tertulliani Apologetico, ex emendatione *Jo. Baptiſtæ Egnatii* Veneti.

1521. Venet. expreſſa ad illam Anni 1509.

1521. Baſileæ apud Andream Cratandrum, in 4.

1524. Baſil. 4. ex ejuſd. Cratandri officina.

1535. Baſil. fol. apud Cratandrum.

1538. Venetiis apud *Paulum Manutium* ex caſtigatione *Honorati Faſitelli*, Venet. 8.

1539. 8. Antvverpiæ apud Joannem Gymnicum cum Eraſmi ſcholiis in librum de Dei opificio.

1541. Lugd. apud Gryphium, ex Faſitelli recenſione.

1543. Lugd.

1544. Colon. fol. cum Barthol. Laurentis indice, & annotationibus Eraſmi in librum de Dei opificio, apud Petrum Qventel.

1546. Pariſ. 8. Lactantii Inſtitutiones Gallice, Renato Fameo interprete, atque iterum Lugd. 1547. 12. & Pariſ. 1581. 12.

1548. Lugd. 12. apud Jo. Tornæſium & Gulielmum Gazejum, ex Faſitelli recenſione.

1553. Lugd. 12. ex illa Anni 1548. expreſſa.

1555. Antvverp.

1556. Lugd. 12. cura Honorati Faſitelli.

1556. Baſil. fol. in hæreſiologia Joannis Heroldi.

1561. Pariſ. 12. apud Hieron. de Marnef ex Veneta Anni 1535.

1563. fol. Baſil. apud Henr. Petri, cum commentario ſive locis communibus Theolog. & Philoſophicis *Sixti Betuleji*, ac diſputatione *utrum Lactantiana ſcripta recte in ſcholis juventuti prælegi & enarrari conveniat*, *contra Lactantiomaſtigas*, & ejuſdem Betuleji vita per Jo. Nyſeum ſcripta.

Riccardi Olzenengi Vercellenſis Commentaria in Lactantii ſeptem libros Inſtitutionum memorat Celſus Roſinus in Lyceo Lateranenſi Tom. 2. pag. 214.

1563. Pariſ.

1567. 12. Lugd. ex Tornæſii officina.

1570. Antvverpienſis Stelſii, 12. Gallæo memorata editio.

1570. Antvverp. apud Plantinum, 8. cum *Mich. Thomaſii* (*a*) notis & emendationibus, quæ editio cum MS. Lipſienſi & Palatino collata exſtat in Bibl. Leidenſi. De antiquiſſimo Codice Bononienſi, quo uſus eſt perinde, ut aliis Vaticanis ſeptem Thomaſius, & poſtea etiam Iſæus, vide Allatium ad antiquitates Hetruſcas pag. 51. ſeq. & Montfauconi Diarium Ital. pag. 409. & Bibl. Coiſlinianam pag. 58. qui priore loco fallitur, cum ſcribit, nullum ejus hactenus uſum fuiſſe. Incommodum eſt, quod capita diverſo modo diſtinguit Betuleji & Thomaſii editio. Etiam nonnulla, ut orthodoxum magis redderet Lactantium, contra MSS. Codicum fidem alteraſſe Thomaſium, monet Rich. Simon in Epiſtolis ſelectis Gallice editis Tom. 2. Epiſt. 25. & Bibl. Criticæ Tom. 2. pag. 442. ſeq.

1587. Lugd. 8. Lactantii opera ex fide

(*a*) De hoc Mich. Thomaſio, Epiſcopo Ilerdenſi qui A. C. 1585. obiit, videndus Nic. Antonius in Bibl. Hiſpana, & Nic. Comnenus Tom. 2. hiſt. Gymnaſii Patavini pag. 82. a quibus etiam memoratur ejus brevis Chriſtianæ & Catholicæ fidei defenſio, & Judæorum, Muhametanorum & hæreticorum oppugnatio.

de & auctoritate librorum MSS. emendata a Jacobo Cujacio.

1587. Apud Plantin. 8. cum notis Mich. Thomaſii. Hanc editionem habeo collatam cum Codice MSto chartaceo Bibl. Lipſienſis.

1589. Pariſ. 8. cum ejuſdem Thomaſii notis.

1594. Lugd. 12. apud Tornæſium ex illa Cujacii A. 1587.

1613. Genevæ 12. apud Tornæſium, editio emendata magnam partem a *Jacobo Cujacio*, ex illa Anni 1587.

1613. Colon. 12. cum priore ex aſſe conſpirans.

1616. Lugd. 12.

1630. Genev. 12. apud Joannem de Tournes ſive Tornæſium.

1646. Cæſenæ fol. cum notis *Joſephi Iſæi*, Cæſenatis, qui duobus Bononienſibus, duodecim Vaticanis & inſigni Michaelis Thomæ Taxaquetti MSto uſus, plures etiam editiones veteres inſpexit.

1650. Rom. fol. apud Maſcardum, cum notis ejuſdem Iſæi, ſed minus quam prior emendata. Vide Miſcellanea Lipſienſia Tom. 3. pag. 130.

1652. Lugd. Bat. 8. cum notis *Antonii Thyſii*, ex officina Petri Leffen.

1660. Lugd. Bat. apud Franc. Hackium 8. cum ſelectis variorum commentariis: nitida & egregia editio ſtudio *Servatii Gallæi*, qui præclaram Lactantio operam navavit, Salmaſii uſus ſchedis & Iſæum præ cæteris ſecutus. Idem inſignem etiam variarum lectionum libellum ex Codicibus MSS. ad calcem voluminis ſubjecit.

1672. in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. Tomo tertio Lactantius ex recenſione *Mich. Thomaſii* cum ejus ſcholiis pag. 515. ſeq.

1684. Oxonii 8. cum notis *Thomæ Spark*, quinque Codicibus MSS. uſi: & addito libro Lactantii de mortibus perſecutorum, qui in prioribus editt. deſideratur, & H. Dodvvelli diſſ. de ripa ſtriga. Vide Acta Erud. 1685. pag. 265.

1685. Cantabrigiæ, 8. cum variis lectionibus Sublacenſis editionis, quam pro MSto editor venditat, & Codicis MS. in Collegio Emanuelis Cantabrig. Vide Acta Erud. illius anni pag. 585.

1698. 8. Lipſiæ cum notis *Chriſtophori Cellarii*. Acta Eruditor. illius anni pag. 535.

1715. 8. Lipſiæ cum notis V. Cl. *Jo. Georg. Walchii*, & præmiſſa diſſ. de Lactantio (*a*) ejuſque ſtylo. Vide Acta Eruditor. illius anni pag. 273. *Neue* Bibl. Hall. XXXVIII. pag. 709. & cenſuram *Jo. Ludolphi Bunemanni*, Gymnaſii Mindenſis Rectoris eruditiſſimi, qui & ipſe novam Lactantii editionem ex LX. amplius MSS. (*b*) & editionibus ſingulari ſtudio caſtigatam, notiſque illuſtratam molitur, Tom. 3. Miſc. Lipſienſ. pag. 132. ſeq. & reſponſionem laudati Walchii pag. 352. ſeq.

Anonymi defenſe des ſentimens de Lactance ſur le ſujet de l' uſure. 8.

Joſephum Waſſe in Anglia editionem Lactantii novo ſtudio ad MSS. Codices caſtigatam parare inſtituiſſe, didici ex memoriis Trevoltinis A. 1716. pag. 180. ut in Gallia *Jo. Baptiſtam le Brun*, cui S. Paulinum Nolanum expolitum debemus, ex Diario Hagenſi, Europe Savante 1718. Octobr. pag. 199.

Lactantium prælo paratum habuit vir eruditiſſimus *Joannes Hudſonus*, ſed quid de eo factum ſit, juxta cum ignariſſimis ſe ſcire ait Antonius Wallius præf. ad Hudſonianam Joſephi editionem.

Quid libri eſt *anthologia Lactantii Firmia-*

(*a*) Conferenda M. *Jo. Auguſti Krebſii*, de ſtylo Lactantii diatriba, edita Halæ An. 1702. quam dignam quæ editionibus Lactantii adjungatur judicant Memoriæ Trevoltinæ 1706. pag. 1069. *Matthiæ Nicolai Kortholti* diſſ. de Ciceroое Chriſtiano, Lactantio. Gieſſ. 1711.

(*b*) Inſignis Lactantii Codex membranaceus MS. in Bibl. Gothana, antiquinr Britannicis. Lectiones ejus a W. E. Tentzelio enotatas habuit Cellarius. Plures exſtare in Bibl. Regia Pariſ. & in his, annis octingeotis antiquiores teſtatur Rich. Simon. Tom. 1. pag. 39. obſervatt. ad Bibl. Eccleſiaſticam Dupinii.

miani? in Catalogo Biblioth. Lugd. Patav. pag. 36. noviſſ. edit.

Pauli Pirani annotationes pleniſſimas in libros tres primores Inſtitutionum Lactantii, ſed adhuc ineditas memorat Allatius pag. 213. apum urbanarum.

Georgii Caſp. Kirchmaieri diſſertationes in Lactantii *librum ſextum* de vero Dei cultu. Witeberg. 1696. 4.

1. *Liber primus Inſtitutionum* Gallice verſus a *Droveto de Maupertuys*. Avenione 1710. 12. Mem. de Trevoux 1712. pag. 2055. Libros univerſos ſeptem jam olim vertit Renatus Fameus, cujus interpretationem Franciſco I. Galliæ Regi dicatam habeo ex editione Lugd. apud Jo. de Tournes 1563. 12. cum præmiſſo errorum Lactantii catalogo.

Fragmentum Lactantii *de extremo Judicio* vulgavit Baluzius Tom. 2. Miſcel. pag. 46.

2. *Liber de opificio Dei* ad Demetrianum cum ſcholiis Eraſmi editus Baſil. 1529. 8. ad calcem viduæ hujus Chriſtianæ. Et cum obſervationibus *Jo. Willichii* Francof. ad Viadrum & Argent. 1542. 8. addito Hippocratis libello de Genitura, Willichio interprete. Commentarius ineditus M. Jo. Davidis Schreberi τῦ μακαρίτυ Bibl. Germanique Tom. 23. pag. 230.

Ex editione *M. Georgii Lud. Goldneri*, illuſtris Ruthenei Rectoris, cum vita Lactantii & judiciis eruditorum. Geræ 1814. 8.

3. *Liber de mortibus perſecutorum* ad Donatum Confeſſorem, eundem (*a*) cui librum de ira dedicavit: in Abbatia Moiſſacenſi (*b*) primum inventus a præclaro Viro Nic. Joſepho Foucalto primumque editus in tomo ſecundo Miſcellaneorum *Stephani Baluzii* Pariſ. 1679. 8. atque in editionibus Lactantii recuſus An. 1684. 1685. 1698. & 1715.

Deinde vulgatus ſeparatim, ſubjunctis Actis Perpetuæ & Felicitatis, Oxon. 1680. 12. cum brevibus ſcholiis *J. Felli*, Oxonienſis Epiſcopi: & cum notis *Jo. Columbi* ad illuſtrem virum Giſb. Cuperum. Aboæ 1684. 8. Acta Erud. 1685. pag. 585. Novell. Reip. litter. A. 1685. pag. 919. Hic Columbus, qui phraſin præſentis libri paſſim illuſtrat ex aliis Lactantii ſcriptis, hoc ipſo Nourrii ſententiam, qua ereptum Lactantio hunc librum ibat, refutavit antequam ab illo proderetur.

Cum notis variorum, *Baluzii*, *Giſb. Cuperi*, *Columbi*, *Sparkii*, *Nic. Toinardi*, (ex edit. Pariſ. 1690. 12.) *Jo. Georg. Grævii*, *Thomæ Gale*, *Eliæ Boherelli* & alior. necnon H. Dodvvelli diſſ. de ripa ſtriga (*c*) (quæ in edit. Lactantii A. 1683. lucem viderat) ex editione *Pauli Bauldry*. Ultraject. 1693. 8. Vide Acta Erud. illius anni pag. 124. Hiſt. des ouvrages des Savans 1692. Aout pag. 519.

Cum notis *Nicolai le Nourry*, monachi Benedictini, (*d*) Pariſ. 1710. 8. qui Nourrius cum & in hac editione & in Tomo ſecundo Apparatus ad Bibliothecam maximam Patrum diſſ. ſexta Pariſ. 1715. fol. hunc librum abjudicare Lactantio, & neſcio cui Cæcilio tribuere fuiſſet conatus, argumenta ejus perquam levia eſſe, quibus ſcriptum hoc Lactantio voluit eripere, docuit vir erudiſſ. *Maturinus Veiſſerius la Croſe* in diſſ. inſerta Diario Hagenſi (Journal. literaire) T. VII. pag. 1. & *Dan. Maichelius* in libro de Bibliothecis Pariſienſibus edito Cantabrig. 1721. 8. pag. 187. ſeq. D. Mich. Fœrtſchius diſſ. de mortibus perſecutorum Joannis Baptiſtæ Jen. 1709. 4. Chriſtoph. Auguſtus

(*a*) Baluz. ad S. Cyprianum pag. 10.

(*b*) Hiſt. de l' Academ. Royale des Inſcriptions Tom. 3. pag. 603.

(*c*) Dodvvellum falli, atque ripam Danubianam apud Lactantium intelligendam eſſe docet V. C. Petrus Weſſelingius ad iter Antoninianum pag. 217.

(*d*) Memoirs of literature Tom. 1. pag. 113. Mem. de Trevoux A. 1711. pag. 5. ſeq. Acta Erud. 1711. pag. 470. Bibl. ancienne & moderne de Mr. le Clerc. Tom. 3. pag. 431. Hiſtory of the vvorks of the learned A. 1710. pag. 584. Journal des Sav. 1710. Sept. pag. 312. & 1716. Jul. pag. 34. Obiit doctiſſimus Nourrius Pariſiis 24. Martii 1724. æt. 77. natus Deppæ in Normannia A. 1647. Journal. des Sav. 1724. Octobr. pag. 362. ſeq. *Unſchuldige Nachrichten* A. 1724. pag. 995.

Digitized by Google

ſtus Heumannus ad Sympoſium appendice pag. 218. ſeq. & in Actis Erud. A. 1711. pag. 470. ſeq. Acta Academiæ Juliæ, ſemeſtri IV. pag. 206. ſeq. Croſio reſpondere conatus eſt Nourrius Journal. des Sav. 1716. Jun. pag. 698. Sed ita etiam paucos, qui cum ipſo facient, reperiet, licet ſententiam ſuam perſuaſerit Pfaffio, Walchioque, atque editoribus operum Henr. Noriſii Tom. 4. pag. 35. ſeq. Emendationes quædam Chriſtoph. Auguſti Heumanni in Tom. 3. ejus pœciles, libro 3. pag. 361. ſeq.

Gallice interprete *Malacrucio*, Canonico Remenſi, Pariſ. 1677. 1680. 12. traitè de la mort des perſecuteurs par *M. Maucroix*.

Anglice *Gilberto Burneto*, Epiſcopo Sarisburienſi, interprete, cum præfatione de perſecutionis ſpiritu Chriſtianos parum decente. Lond. 1686. & 1714. 8. 4. Nouvell. Rep. lettr. A. 1687. pag. 979. ſeq. Hiſtoire des Ouvrages des Savans 1687. pag. 112.

Alia verſio Gallica ex Anglica Gilberti Burneti. Ultraj. 1687. 12. Nouv. de la Rep. des lettres A. 1687. pag. 797. ſeq.

Cl. *Lud. Chriſt. Miegii* diſquiſitionem Epiſtolicam de dubiis nonnullis hujus libri locis, cum *Gerhardi von Maſtricht* ad illam reſponſione dabit in editione ſua Lactantii Clariſſ. Bunemannus. *Jo. Comirii* obſervationes habuit Emericus Bigotius, ut traditur in memoriis Trevoltinis A. 1705. Maj. p. 382. edit. Amſt. *Gisberti* etiam *Cuperi* notæ altero tanto auctiores editis, memorantur in Hiſtoria Critica Reip. litterariæ vulgata Callice a Philippo Maſſono. Tom. IV. pag. 307.

Exemplo Lactantii uberiorem de mortibus perſecutorum nominis Chriſtiani tractationem Gallice compoſuit Aquis Sextiis Haitzius. Hiſt. lit. de l' Europe 1726. Maj. pag. 75. ſeq.

4. *Epitomen* Inſtitutionum ad Pendadium fratrem, quam acephalon olim legit Hieronymus, & editiones capite truncam omnes exhibuere, primus integram ex Codice Taurinenſi edidit Rev. *Chriſtoph. Matthæus Pfaffius*, Cancellarius hodie Tubingenſis, Pariſ. 1712. 8. cum Anonymi hiſtoria de hæreſi Manichæorum, fragmento de origine generis humani & Q. Julii Hilariani de ratione Paſchæ & menſis. Mem. de Trev. A. 1712. p. 2041. Bibl. ancienne & moderne de Mr. le Clerc. Tom. 3. pag. 445. Mem. of litterature Tom. 2. pag. 235. Acta Erud. 1713. pag. 70. Journal des Sav. 1712. Sept. pag. 253.

Recuſa eſt Cantabrigiæ 1718. 8. cum notis V. Cl. *Jo. Daviſii*. Bibl. ancienne & moderne Tom. XI. pag. 160. ſeq.

Eandem Lactantio ſine cauſa abjudicatam a clariſſ. Walchio, ex eodem Taurinenſi Codice accuratiſſime expreſſam cum notis celeberrimi Pfaffii auctis exhibebit laudatus Bunemannus.

Prima capita ex eodem Codice, non pauca tamen aliter deſcripta dedit illuſtris vir *Scipio Maffeus* in Epiſtola ad Apoſtolum Zenum, virum præclariſſimum, quæ inſerta Diario Veneto (Giornale de' letterati d' Italia) Tom. VI. pag. 458. & Londinenſi Michaelis de la Roche (Memoirs of literature) Tom. 2. pag. 339.

M. Jo. Georgii Geret, Anſpacenſis, variorum de Lactantio ejuſque Theologia judicia, Witheb. 1722. 4.

Ejuſdem ſpecimen examinis theologiæ Lactantianæ in articulo de Deo, ibid. 1623. 4.

M. Joachimi Juſti Rave, Berolinenſis diatribe hiſtorico-Philoſophica de Philoſophia Lucii Cælii Lactantii Firmiani Jen. 1733. 8. cum hiſtoria vocis ὁμοούσιος *Nuſerleſene* Theologiſche Bibl. Tom. VI. pag. 647.

M. Joannis Georgii Geret, de mendoſa Lactantii interpretatione dicti Platonici, quo is gratias egiſſe Deo dicitur, quod homo, quod mas, quod Græcus & Athenienſis natus eſſet. Ibid. 1722. 4. præſide V. C. Jo. Guil. Bergero.

Defenſe des ſentiments de Lactance

ſur le ſuiet de l' uſure . Paris 1672. 12. *Giornale di Roma* pag. 46. *Journal des Sçavans* 1672. pag. 16.

5. *De Epiſtolis* Lactantii Hadrianus Junius in Bataviæ Hiſtoria Lugd. Bat. 1588. 4. edita pag. 311. quo in loco Egmondani cœnobii , Benedictinis deſtinati meminit , *ubi Bibliotheca celebris omnis generis ſcriptis codicibus & præſertim membranaceis , quos diligenter magna cura cum Priores alii , tum Gerardus ex Pœlgeeſtana ſtirpe Abbas undecunque conquiſierant , raros oſtendit , e quibus dolet mihi interiiſſe intra quindecim proximos annos magno litterariæ Reip. detrimento* Lactantii Firmiani Epiſtolarum libros , duos , *quorum meminit nominatim D. Hieronymus* (a) *quos dum ad me cogitat , editioni deſtinandos , mittere Antonius Hovæus illic religioni operatus , vir doctus , qui poſtea Abbam Abſtornacenſem proſpera fama egit , repperit a bibliotapho quopiam librorum ſublatos , atque ita diſperiit ille theſaurus , ab hæredibus ſacrifici , in quem cadebat ſuſpicio , in cucullos & piperis involucra conciſus .*

6. *Librum de Spectaculis* e MSto in lucem datum Venetiis , legas in Memoriis Trevoltianis A. 1705. pag. 1992. & in Novellis Reip. litterar. ejuſdem anni Tom. 2. pag. 117. ſed nemo eſt , qui viderit ab illo tempore , unde merito pro fabula habet Clariſſ. Bunemannus in Miſcellaneis Lipſienſibus Tom. 3. pag. 136.

8. Ὁδοιπορικὸν Lactantii præter rem pro edito videtur habere Jacobus Gaddius Tom. 1. de ſcriptoribus non Eccleſ. p. 181. Similiter ut *Sympoſium* clariſſimus Heumannus , qui illud putat exſtare ſub titulo ænigmatum , quæ ſub Sympoſii feruntur nomine , de quibus dixi Volum. 3. Bibl. Latinæ lib. IV. c. 1. pag. 273. ſeq. necdum dictorum pœnitet , etiam poſtquam legi ea , quæ ad me placuit Viro Clariſſ. ſcribere in pœcile ſua Tom. 1. lib. 2. pag. 256. ſeq. quæſo enim quis Ariſtarchus ſuadeat verſum ſtatim primum :

Hæc quoque Sympoſius de carmine luſit inepto

nullo præeunte MSto Codice refingendum eſſe ſic :

Hoc quoque Sympoſium luſi de carmine inepto ?

vel quis credat verſum ſecundum

Sic tu Sexte doces , ſic te deliro magiſtro

repugnantibus omnibus Codicibus MSS. legendum eſſe

Sic me Sicca docet , Sicca deliro magiſtra ?

Sufficit mihi (contra meram viri docti conjecturam nulla nixam auctoritate) Sympoſii nomen frequens fuiſſe veteri ætate , ſicut præter alibi notatos a me etiam Amalarius , cujus libros de officiis habemus , in veteri Codice apud Mabillonium f. 93. 100. & 432. Analectorum edit. novæ , Symphoſius Amalarius appellatur . Sufficit mihi ænigmata Sympoſii laudari ab Aldhelmo Scoto & Sigeberto Gemblacenſi , atque inter epigrammata ac poemata vetera P. Pithœi ex MS. referri Cælii Firmiani Simphoſii pag. 23. verſus phalæcios *de livore* & pag. 24. choriambicos *de fortuna* . Sufficit mihi denique Symphoſii pœtæ nomen diſerte præferre Codices MSS. ænigmatum , quos evolverunt Joach. Perionius , Franciſcus Baſvelus , Goldaſtus , P. Pithœus , Joſephus Caſtalio .

(a) Hieron. cap. 80. de Script. Eccleſ. inter Lactantii ſcripta poſt librum de perſecutione mememorat *Epiſtolarum ad Probum libros quatuor , ad Severum Epiſtolarum libros duos , ad Demetrianum auditorem ſuum Epiſtolarum libros duos* . Idem cap. CXI. *Aquilius Severus in Hiſpania , de genere illius Severi , ad quem Lactantii duo Epiſtolarum ſcribuntur libri* . S. Damaſus Epiſt. 1. ad Hieron. *Fateor quippe tibi eos , quos mihi jampridem Lactantii dederas libros , ideo non diligenter lego , quia & plurimæ Epiſtolæ ejus uſque ad mille ſpatia verſuum tenduntur , & raro de noſtro dogmate diſputant , quo fit ut & legenti faſtidium generet longitudo , & ſi quæ brevia ſunt , ſcholaſticis magis ſunt apta quam nobis , de metris & regionum ſitu & Philoſophia diſputantia* . Hieronymus in Galat. 4. pag. 268. *Multi per imperitiam Scripturarum , quod & Firmianus in octavo ad Demetrianum Epiſtolarum libro facit , aſſerunt Spiritum S. ſæpe Patrem , ſæpe Filium nominari* .

lio. * Editionem operum Lactantii Romæ in ædibus Maximorum confectam ego cum Viennæ eſſem in Bibliotheca PP. Benedictinorum S. Mariæ ad Scotos verſavi, atque in illa ea omnia reperi, quæ Fabricius hic adnotavit; Unum mihi ſupereſt admonuiſſe totum librum diligentia quanta ſaltem tunc potui recenſenti numquam mihi occurriſſe Inſtitutionum epitomen, quæ in aliis Lactantii editionibus nullibi quantum ſcio, deſideratur. Porro hæc Lactantii epitomes uſque ad hæc noſtra tempora acephala, modo ex MS. codice Taurinenſis Bibliothecæ integra edita eſt a Pfaffio, ut optime hic Fabricius monet; addendum tamen ſuccurrit ſphalmata quædam, quæ Pfaffio ſcriptionem feſtinanti exciderant mendaſſe doctiſſimos editores catalogi codicum Manuſcriptorum Bibliothecæ Taurinenſis.

Operum Lactantii collectionem ante quatuor hos annos evulgavit novam Cl. Abbas Nicolaus Langlet Du-Freſnoy Pariſiis 1748. Tom. 2. in 4. Ita vero diſtribuitur. Præcedit cætera omnia Editoris Præfatio cum vita Lactantii, & teſtimoniis inſignium virorum de illo. Succedit Elenchus MSS. codicum Lactantii, qui in Bibliotheca Vaticana aſſervantur, & variarum quæ præceſſerunt, editionum. Tum dantur notæ poſteriores exceptæ ex editione Burmmaniana an. 1739. in librum primum *de falſa religione*. Secundum hæc, Antonii Raudenſis ſcripta in Lactantium cum ſcriptis Iſei Ceſenatis in Raudenſem ejuſque adnotationibus in *Inſtitutiones Lactantii*. Pone ſequitur diſquiſitio de authore libri *de mortibus perſecutorum*, auctore Nicolao Le-ſtoque Doctore. Henrici Dodvvelli diſſertationes in eumdem librum cum chronologia Diocletianea, & Notis ad eumdem librum Stephani Baluzii. Adduntur notæ in eumdem Joannis Columbi, Nicolai Toinardi, Giſberti Cuperi, Pauli Baudri.

Poſt hæc omnia ſuccedit liber *de Divinis Inſtitutionibus*. *Epitome ejuſdem libri* a Lactantio adornata. Opuſculum *de opificio Dei*. *De ira Dei*. *De mortibus perſecutorum*. Carmen *Phœnix* Lactantio tributum. Incerti carmen *de Paſſione Domini*. *Venantii Honorii Fortunati* de Paſcha.

Ex literis Roma acceptis comperi novam aliam Firmiani editionem Romæ parari a P. Eduardo de S. Franciſco Xaverio carmelita Excalceato; cujus operis apparatum jam prodiiſſe Romæ in 4. hoc titulo: *Apparatus ad novam Lactantii operum editionem una cum generali præfatione, ac diſſertationum ſpeciminibus &c.*

Lactantius Placidus, infra, *Luctatius*.

Ladislai Hungariæ Regis Epiſtola A. 1456. ſcripta ad Calliſtum III. Papam paullo ante cladem quam deinde tulit a Turcis, exſtat in Dacherii ſpicilegio Tom. IV. pag. 386. (edit. novæ Tom. 3. pag. 799.)

Ladislai Sandheimii, ex oppido Ravenſburg, circa A. 1511. Canonici Viennenſis *de familia Welphonum* ſive Gvelforum, brevis Hiſtoria edita ab illuſtri Leibnitio Tom. 1. ſcriptorum Brunſvic. pag. 800. 806.

Ladkenus Hybernienſis *in Jobum* ex Gregorio Magno, laudatur a Notkero Balbulo in libro de interpretatione Scripturæ apud Clariſſ. Pezium Tom. 1. anecdotor. pag. 5. De hoc Ladkeno ſilent Lelandus, & cum Baleo, Pitſeoque Waræus.

Theodorus Lælius ex Epiſcopo Feltrenſi & Tarviſino Cardinalis. A. 1461. ſcripſit *replicam pro Papa Pio II.* adverſus *Gregorium de Heimburg*, quam cum duobus contrariis Heimburgii ſcriptis edidit Goldaſtus in Monarchia Imperii Tom. 2. pag. 1595. De ejuſdem Lælii *Orationibus* duabus ineditis vide Oudinum Tom. 3. pag. 2571.

Joannis a Laet prognoſticationes futurorum eventuum A. 1476. Lovanio miſſæ Ludovico Burbonio Epiſcopo Leodienſi, MStas memorat Sanderus parte 2. Bibl. Belg. pag. 56.

Lambeciani Annales, ſive *Annales Francorum* Pithœanis integriores ab A. C. 717. ad 875. cum ſupplemento ab A. 882. ad 887. ex MSS. Codicibus Auguſtiſſimæ Cæſareæ Bibl. per Virum Clariſſimum Petrum Lambecium olim excerpti & evulgati nec non animadverſionibus illuſtrati libro 2. de Bibl. Vindobonenſi pag. 345. 359. & *Annales Fuldenſes* ſive *Laureshamenſes* Pithœana & Freheriana editione meliores ex eodem Lambecio pag. 365. 377. curante laudatiſſimo Muratorio T. 2. theſauri ſcriptorum Italiæ parte 2. pag. 83. recuſi cum additamentis & una cum criſi in eoſdem Annales, illuſtriſſimi Viri *Jo. Benedicti Gentilotti* poſt Lambecium & Neſſelium Cæſareæ Bibliothecæ Præfecti, ex ejus Catalogo MSS. Hiſtoricorum Latinorum laudatæ Bibl. adhuc inedito.

Lambertus, *Ardenſis* Eccleſiæ presbyter, ſcriptor *Hiſtoriæ Comitum Ardenſium & Gviſnenſium* ab A. 800. ad 1200. ad Arnulfum II. Comitem Gviſnenſem & Ardæ Dominum. Ejus ampla fragmenta ex Codice Thuano edidit Andreas du Cheſne in hiſtoria Comitum Gviſnenſium, Ardæ, Gandavi & Concy ſive Codiciaci: Gallice edita Pariſ. 1631. fol. Ex alio Codice dedit integram Jo. Petrus de Ludevvig Tom. VIII. reliquiarum veteris ævi pag. 369. 606. cujus etiam prolegomena conſulenda pag. 51. ſeq. & de aliis Codicibus MStis Jacobi Longi Bibliotheca hiſtoricorum Galliæ pag. 851. n. 16574. Fallitur Raphael Savanarola qui in Orbe terrarum ſcriptorum calamis delineato pag. 87. Andreæ Ducheſnii librum putavit ad Ardeſiam Hiberniæ pertinere.

Lambertus ex Canonico & Præcentore Inſulano Epiſcopus ab A. 1093. ad 1115. *Atrebatenſis*, a quo tempore Eccleſia illa Cameracenſi ſubeſſe deſiit. Ejus *geſta quibus Atrebatenſium Civitas ſub Urbano II. excuſſo Cameracenſium ſubjectionis jugo in antiquam reformatur dignitatem*, edidit Baluzius Tom. V. Miſc. pag. 227. & Epiſtolas CXLIV. Lamberti & aliorum ad ipſum pag. 283. & Privilegia XIV. a Lamberto conceſſa pag. 377. ſubjunctis pag. 401. 442. etiam Epiſtolis aliis ad res Atrebatenſes ſpectantibus, ſed Lamberto junioribus. Partem geſtorum ediderat Ferreolus Locrius in Chronico Belgico, & Dacherius T. V. ſpicilegii pag. 543. ſeq. (edit. novæ Tom. 3. pag. 421.) adde Sammarthanos Tom. 2. Galliæ Chriſtianæ pag. 215. ſeq. atque Oudinum Tom. 2. pag. 880.

Lambertus Abbas *Bertinianus*, ad cujus *Quaſtiones* reſpondet *Arnulfus* Belluacenſis ab A. 1114. Roffenſis Epiſcopus in Epiſtola quam edidit Dacherius Tom. 2. ſpicilegii pag. 431. (edit. novæ Tom. 3. pag. 470.)

Lambertus Bononienſis. Supra *Kambertus*.

Lambertus Hirsfeldenſis, infra *Lambertus Schafnaburgenſis*.

Lambertus de Legia idem cum *Leodienſi*, de quo mox.

Lambertus Leodienſis Monachus S. Laurentii *Tuitienſis*, Congregationis Cluniacenſis, Ord. Bened. Adelmi ſive Adelmanni Grammatici, Epiſcopi ab A. 1048. ad. 1061. Brixienſis auditor, præter *Hymnos* & *Epigrammata* ſcripſit in gratiam Eccleſiæ Colonienſis, Romanæque Eccleſiæ dedicavit *vitam S. Heriberti*, Archiep. Colonienſis An. 1021. defuncti, quam ex quatuor MStis Codicibus edidit Papebrochius in Actis Sanctorum Tom. 2. Martii pag. 467. 475. Eandem deinde interpolatam & auctam compoſuit *Rupertus* Tuitienſis obviam ibidem pag. 475. 490. cum laudati Papebrochii notis, & fine illis inter Ruperti opera, atque apud Surium 16. Martii. De Vita *Agricii* Trevirenſis & Actis S. *Matthiæ* Apoſtoli, infra in *Lamberto Trevirenſi*.

Lambertus Parvus, Monachus Cœnobii S. Jacobi Ord. Bened. in urbe Leodicenſi, ſcripſit *Res geſtas Epiſcoporum Leodicenſium* ab A. 988. uſque ad An. 1195. quo diem obiit: illudque opus, &

Digitized by Google

& *Reineri* Monachi continuationem uſque ad 1229. MStam apud Religioſos illius Cœnobii ſervatam teſtis Valerius Andreas pag. 611. Bibl. Belgicæ. Idem ut videtur Reinerus, qui Vitam S. Lamberti, per XL. annos Epiſcopi Leodicenſis & Trajectenſis, & A. 696. Legiæ ſive Leodii Martyris ſcripſit, editam a Joanne Chapeavillo in geſtis Pontificum Tungrenſium Tom. 1. pag. 411. 431. qui vult eum floruiſſe A. 1130. & Monachum fuiſſe S. Laurentii prope Leodium. Si vero idem ſit auctor illius quam dixi continuationis, centum annis fuerit junior. * Obiit, non quidem an. 1195. ut hic; ſed præcedenti, ut ex continuatore Rainero Monacho diſcimus. Utrumque opus Lamberti ſcilicet chronicon generale, non vero Leodienſium Epiſcoporum, & Raineri Monachi S. Jacobi Leodienſis continuationem uſque ad annum 1230. vulgarunt PP. Martene, & Durand Vet. Mon. tom. V. pag. 1.

* *Lambertus* alius ab hoc ſuperiore diverſus Leodienſis Monachus in Monaſterio S. Chriſtophori, de quo hæc leguntur in Alberici chronico ad A. 1177. *Ferventiſſimus Prædicator. Iſte Antigraphum ſcripſit, & tabulam quæ Lamberti intitulatur, edidit; & multos libros & maxime vitas Sanctorum, & actus Apoſtolorum de latino vertit in Romanum.*

Lambertus Schafnaburgenſis, Schafnaburgi Franconiæ, A. 1058. a Lupoldo Archiep. Moguntino ordinatus presbyter, peregrinationem Hieroſolymitanam (*a*) adiit & ex Palæſtina A. 1059. reverſus, Monachus Hirsfeldenſis (*b*) in Buchonia ſilva ſub Abbate Meginhero, a quo veſtem Monaſticam acceperat, ſcripſit *Hiſtoriam Germanorum* ſive *Chronicon*, in quo ab Orbe condito ſumma geſtorum capita breviter percurrit, Bedæ & aliorum veſtigiis inſiſtens uſque ad A. 1050. Sed inde uſque ad A. 1077. longe diligentius res perſequitur, ita quidem ut Melanchthon qui in quadam Wirtenbergenſium (*c*) Auguſtinianornm Bibliotheca hunc librum MS. repererat ſine nomine auctoris, eum deſcribendum commendaret *Joanni Secerio*, teſtatus nondum ſe vidiſſe a Germaniæ ſcriptoribus eo argumento quicquam diligentius eſſe compoſitum. Nec tantum ſollertiam in temporum putatione, ſed etiam puritatem & elegantiam in eo celebrant viri doctiſſimi. Edidit itaque librum a Caſpare Churrero, qui bonas litteras Tubingæ docebat, iterum monitus Secerius A. 1525. ſed nomen nullum auctoris præfixum habentem etiam in altera edit. A. 1530. Inde *Ludovicus Schradinus* ex Trithemii Chronico Hirſaugienſi, quis eſſet auctor, edoctus, Lamberto opus reſtituit, in editione Tubingenſi ex ædibus Morhardinis 1533. 8. Ab eo tempore recudi curavit *Simon Schardius* cum Turpino, & Reginonis ac Sigeberti Chronicis, Francof. 1566. fol. & tomo primo ſcriptorum rerum Germanicarum, Baſil. 1574. fol. pag. 693. inde *Jo. Piſtorius* Tom. 1. pag. 149. Francof. 1583. recuſ. ibid. 1613. & ex Burchardi Gotthelf Struvii recenſione Ratisbon. 1726. fol. Prodiit etiam Lambertus Urſpergenſi & Reginoni ſubjunctus, Argentorat. 1609. fol. *Continuationis* a Piſtorio ſubjunctæ & res ab A. 1068. ad 1352. breviter percurrentis, auctorem conſtat eſſe *Nicolaum de Syghen*, Doctorem Erfurtenſem circa A. 1470. de quo infra, ſuo loco.

Trithemio teſte, idem Lambertus etiam *Chronicon monaſterii ſui Hirsfeldenſis* compoſuit, *breve quidem ſed non inutile*. Illud necdum typis exſcriptnm exſtat, niſi ex eo fortaſſe petita Monachi Hamerslebienſis excerpta de Imperatoribus ab Henrico Aucupe ad Henricum quintum ex libro *de Hervaldiæ inſtitutione*, quæ vulgavit *Joach. Joannes*

(*a*) *Zelo Dei, ſed utinam ſecundum ſcientiam.* Ita ipſe de ſe Lambertus ad A. 1058.

(*b*) Trithemius in Chronico Hirſaug.

(*c*) Non *Vuittebergenſium*, ut apud Halervordum excuſum eſt, & in illuſtris Leibnitii præf. ad Tom. 1. ſcriptorum Brunſvic. Confer Jo. Hubneri noſtri Bibliothecam hiſtoricam Hamburgenſem Centur. IV. pag. 165. ſeq.

nes Maderus in antiquitatibus Brunſvicenſibus, Helmſt. 1678. 4. pag. 149. 159. & ex Madero illuſtris Leibnitius Tom. 1. ſcriptorum Brunſvvic. pag. 707. 710.

S. Lamberti ſive *Lantberti* ex Abbate Fontanellenſi Epiſcopi circa A. 688. *Lugdunenſis*, *Vita* ſive fragmentum Actorum ab *Aigrado*, circa A. 700. conſignatorum, exſtat in Actis Sanctorum T. 2. April. 14. pag. 216. 217. ex Dacherii & Mabillonii Actis Benedictinis Sec. III. parte 2. pag. 462.

Lambertus de Stipite JCtus, Monachus Benedictinus, Legatus Conſtantienſis Concilii, cujus Epiſtolam, ſchedulam & Inſtrumentum executionis de exauctoratione Benedicti XIII. A. 1417. ſcripta edidit Clariſſ. Hermannus ab Hardt T. IV. hiſtoriæ illius Concilii pag. 1124. 1157. 1175.

Lambertus Monachus *Treverenſis* poſt A. 1127. ſcripſit *Acta inventionis corporis S. Matthiæ Apoſtoli*, edita a Bollando in Actis Sanctor. Tom. 3. Febr. 24. pag. 448. 454. Idem Lambertus (non Leodicenſis) videtur auctor vitæ ac miraculorum ejuſdem Apoſtoli, duobus libris deſcriptorum carmine, quorum meminit Voſſius pag. 379. nec minus auctor *Vitæ S. Agritii* Epiſcopi Trevirenſis, defuncti ut ajunt A. 335. Incertum ſitne ea quam ex vetuſto Codice ſine nomine auctoris vulgavit idem Bollandus Tom. 1. Januarii 13. pag. 773. 781.

Lambertus Tuitienſis ſupra in *Leodicenſi*.

Lambertus Waterlos, Canonicus regularis Cœnobii S. Auberti apud Cameracenſes, ſcripſit *hiſtoriam Cameracenſium Epiſcoporum* ab Odone, hoc eſt ab A. 1105. ad Annum 1160. quo vixit, MStam Cameraci, teſte pag. 435. Voſſio, Sandero Bibl. Belg. pag. 25. & parte 2. pag. 138. Aliud vetus Chronicon de geſtis Antiſtitum Cameracenſium memorat Sandius, ſcriptum circa A. 1040. a Sacellano Gerardi, Epiſcopi Cameracenſis & in Annō 1030. deſinens. Conſulendi Sammarthani in Gallia Chriſtiana tomo tertio editionis novæ, & Jacobus Longus Bibl. hiſtoricorum Galliæ n. 3307. ſeq.

Lamfridus Anglus, Monachus Wintonienſis circa A. 980. ſcripſit proſa & carmine *vitam & miracula* S. Svvithuni Epiſcopi ab A. 852. ad 863. Wintonienſis, (*a*) MSta in Cottoniana atque aliis Angliæ Bibliothecis. Vide Leyſerum in hiſt. poeſeos Latinæ medii ævi pag. 286. atque Oudinum Tom. 2. pag. 499. Laudant Lelandus cap. 139. Baleus II. 37. & Pitſeus pag. 178. Præfationem ex Codice Cottoniano edidit H. Warthonus Tom. 1. Angliæ ſacræ pag. 322. *Hiſtoriam translationis & miraculorum* ex Codice Bigotiano, Joannes Pinius, additis notis Tom. 1. Act. Sanctor. Julii pag. 328. ſeq. Scripſit etiam *metrice librum de fundatione Wentanæ Eccleſiæ*, qui intitulatur *Liber fundamenti*, teſte Thoma Rudborne apud H. Warthonum Tom. 1. pag. 192.

Lampertinus de Ramponibus, vir utriuſque Juris Conſultiſſimus circa A. 1310. cujus Commentarios in Codicem & Digeſta laudat Trithemius cap. 539.

Lampridius Hiſtoriæ Auguſtæ ſcriptor, de quo in Bibl. Latina III. 6.

Lampus Buragus, infra *Lapus*.

Lancelotus de Lacu, Britannus, auctor *Hiſtoriæ* cujus meminit Joannes Glaſtonienſis, ſcriptor decimi quinti ſeculi in prologo Chronici Glaſtonienſis edito A. 1726. a Thoma Hearne viro meritiſſimo de patriæ ſuæ Hiſtoria, quem hoc ipſo anno 1735. rebus humanis valedixiſſe, non ſine dolore accepimus.

Landenulphus Capuanus, Monachus Caſinenſis circa A. 1050. quem Petrus Diaconus cap. 27. de viris illuſtribus Caſinenſibus ait ſcripſiſſe ſermone ſimplici librum in quo introduxit Dominum & Virginem Mariam & S. Benedictum juſtis ac peccatoribus loquentes.

Landenulphus alter junior Monachus *Caſinenſis* circa A. 1060. ab eodem Petro

(*a*) H. Warthon. Tom. 1. Angliæ ſacræ pag. 203.

tro Diacono c. 40. traditur feciſſe verſus mirificos de renovatione Caſinenſis Cœnobii ſeu Archiſterii, ac de regimine Deſiderii Abbatis.

Landenulphus Caracciolus Scoti auditor, Ord. Minor. ex Epiſcopo Stabiarum Archiepiſcopus Amalphitanus in regno Neapolitano ab A. 1330. ad 1351. de quo Waddingus in Annalibus Tom. 3. ad A. 1331. n. 6. & 1347. n. 8. Ughellus Tom. 6. pag. 660. & Tom. 7. p. 231. ſcripſit *in librum ſecundum Sententiarum*, quem editum etiam ex veteri editione evolvit Nicolaus Toppi in Bibl. Neapolitana pag. 185. Apud Waddingum autem longe plura memorantur pag. 235. Bibliothecæ Ordinis Minorum, neſcio an edita: Commentarius *in Zachariam* Prophetam. *In quatuor Evangelia. In Epiſtolam ad Hebræos. In quatuor libros Sententiarum.* (a) *Quodlibeta Scholaſtica. Liber collationum ſpiritualium. Oratio ad Papam*, *nomine Reginæ Siciliæ. Sermones de tempore*, & *de exaltatione Crucis*.

Landulfus de Columna, infra *Landulphus* Sagax.

Landulphus Senior, *Mediolanenſis*, auctor *Chronici* ſive *ſyntagmatis* in quatuor libros tributi *de rebus Mediolanenſibus* uſque ad Annum fere 1085. primus e Bibl. Ambroſiana edidit celeberr. Muratorius tomo quarto theſauri ſcriptorum Italiæ, ex recenſione Horatii Blanci, Romani, additis etiam nonnullis Jo. Petri Puricelli obſervationibus. Mediolan. 1723. fol. Fallitur præſtantiſſimus Pagius, qui ad A. 1100. n. 26. ſcribit Landulphum ſeniorem, ab A. 1012. exorſum hiſtoriam ſuam A. 1100. abſolviſſe.

Landulfus Neapolitanus, ſupra *Landulfus Caracciolus*.

Landulphus junior, *de S. Paulo*, Mediolanenſis ſcriptor *Hiſtoriæ Mediolanenſis* ab A. 1095. ad 1137. quam ex eadem Ambroſiana Bibliotheca itidem primus vulgavit laudatus Muratorius, tomo theſauri ſui quinto, additis eruditis notis Joſephi Antonii Saxii, Bibliothecæ illius Præfecti. Ab hoc Landulpho multa mutuatus Ughellus inſeruit Tomo quarto Italiæ ſacræ, quæ de Archiepiſcopis Mediolanenſibus illorum temporum retulit, ut a Cangio jam notatum.

Landulphus Sagax idem qui etiam Landulfus Romanus *de Columna*, Canonicus Carnotenſis. (b) Hujus *breviarium Hiſtoriale* dicatum Joanni XXII. Papæ, ab Orbe condito ad A. C. 1320. prodiit Pictavis 1479. 8. non diverſum fortaſſe ab opere de temporum Pontificum Romanorum hiſtoria, quod Joanni XXII. ab eo dicatum ſcribit lib. 22. Volaterranus. Sed aliud ſcriptum breve *de Pontificali Officio* ad eundem Joannem, MS. in Bibl. Colbertina. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 757. Ex breviario illo repetita elogia Philippi Pulchri, Francorum Regis ejuſque filiorum Ludovici Hutini & Philippi Longi ſive Magni, & Caroli Pulchri, apud Labbeum Tom. 1. Bibl. novæ MSS. pag. 659. 660. De *Hiſtoria Miſcella*, quam & ipſam ab A. 725. maxime ad A. 805. Landulpho huic debemus, atque de ejus editionibus dixi in Bibl. Latina III. 9. ubi de *Eutropio*, cujus breviario & *Pauli* Diaconi auctario, a libro XVI. ad XXIV. jungi conſuevit. Libellus *de tranſlatione Imperii ad Græcos*, in ſylloge Simonis Schardii de juriſdictione & auctoritate Imperiali, p. 284. 297. fol. Baſil. 1566. Argent. 1618. ſub falſo *Radulphi* de Columna nomine, & in tomo ſecundo Goldaſti de Monarchia Imperii pag. 88. b. 95. b. Aliis itidem falſo, *Pandulphus*. * An ſcripſerit hiſtoriam Miſcellam viderint docti. Mihi quidem compertum eſt, hiſtoriam, quæ Miſcella dicitur, nihil eſſe aliud, quam Eutropii Breviarium interpolatione Pauli Diaconi aliquanto amplificatum; tum demum nova alia alterius Scriptoris, forte Landulphi Sagacis, inſerſione ampli-

(a) Fallitur Oudinus qui Commentarium in libros Sententiarum tribuit Landulpho Sagaci Tom 3. pag. 756. (b) Vide Oudinum Tom. 3. pag. 755.

Digitized by Google

plificatum, cum additione librorum quorumdam Pauli Diaconi, & acceſſione ad hos libellos alterius cujuſdam Scriptoris, forte Landulphi Sagacis. Quæ additamenta Paulo Diacono debeantur; quæve dein ex tertio aliquo acceſſerint, hæc a me non infeliciter, ut puto, detecta ſunt, & indicata in diſſertatione de hoc argumento ſcripta & forte non poſt multos hos dies typis vulganda.

Landulphus Saxo de vita Chriſti, infra, *Ludolphus*.

Landulphus Taurinenſis Epiſcopus, cujus chartam A. 1030. datam vulgavit Baluzius Tom. IV. Miſc. pag. 445. 446.

Lanfrancus Papienſis Longobardus ex Priore Beccenſi in Normannia Ord. Bened. & Abbate S. Stephani Cadomenſis in Gallia, denique ab A. 1070. ſeq. ad 1089. in Anglia Archiepiſcopus *Cantuarienſis*. De eo Radulphus de Diceto Tom. 2. Angliæ ſacræ pag. 684. Henſchenius in Actis Sanctor. Tom. VI. Maji 28. ubi vita Lanfranci ſcripta a *Milone Criſpino*, Cantore Beccenſi pag. 832. & ab *Eadmero* pag. 848. ex ejus libro primo Hiſtoriæ novorum. Vitam a Milone ſcriptam Dacherius quoque operibus Lanfranci præmiſit, & Mabillonius Sec. 6. Benedictin. parte 2. pag. 637. exhibuit. Videndus etiam H. Warthonus in Anglia ſacra Tom. 1. pag. 108. Huetius in Originibus Cadomenſibus cap. 24. & Jo. Launojus de ſcholis celebrioribus cap. XLII. Tom. 4. Opp. De hoc Lanfranco Willeramus præf. in Cantica Canticor. *Unum in Francia comperi*, Lantfrancum *nomine*, *antea maxime valentem in Dialectica*, *nunc ſe ad Eccleſiaſtica contuliſſe ſtudia*, *atque* in Epiſtolis Pauli *&* Pſalterio, *multorum exacuiſſe ingenia*. *Ad quem audiendum cum multi noſtratium* (Germanorum) *confluant*, *ſpero quod ejus exemplo etiam in noſtris provinciis ad multorum utilitatem induſtriæ ſuæ fructum producant*. Commentarius *in Pſalmos*, cujus Trithemius etiam cap. 155. de S. E. & II. 99. illuſtrium Bened. facit mentionem, hodie nuſquam exſtat. Sed *in Epiſtolas Pauli* Commentarius cum gloſſa interlineari familiam ducit inter Lanfranci opera edita a Luca Dacherio Pariſ. 1646. fol. & recuſa in Bibliotheca Patrum Lugd. Tom. XVIII. pag. 621. Lanfrancus paſſim citat ex Ambroſio quæ in Ambroſii ſcriptis qualia hodie exſtant, non reperiri Dacherius annotavit. Sed idem Dacherius arguitur a Caveo, quod Lanfranco Latinum textum ſubinde emendante, ipſe multis in locis emendata vel mutaverit vel ſubticuerit. Sane Milone teſte in ejus vita cap. VI. §. 55. edit. Henſchenii pag. 846. Lanfrancus *quia Scripturæ ſcriptorum vitio erant nimium corruptæ*, *omnes tam Veteris quam Novi Teſtamnti libros*, *nec non etiam ſcripta ſanctorum Patrum*, *ſecundum orthodoxam* (*a*) *Fidem ſtuduit corrigere*. *Et etiam multa de his*, *quibus utimur nocte & die in ſervitio Eccleſiæ*, *ad unguem emendavit*: *& hoc non tantum per ſe*, *ſed etiam per diſcipulos ſuos fecit*.

Cætera Lanfranci ſcripta a Dacherio edita ſunt: *Liber de Corpore & Sanguine Domini*, contra *Berengarii* librum Humberto Cardinali oppoſitum, Tom. 18. Bibl. Patrum Lugd. pag. 763. De actis cum Berengario, adeundus Milo in Lanfranci vita cap. 2. pag. 836. editionis Henſchenianæ. At Liber Lanfranci primum editus a Franciſco Carreo ſive Quadrato, Beccenſi Cœnobita, recuſus cum Philaſtrio Baſil. 1528. 1551. 8. & cum Paſckaſii Ratberti libro per Gvil. Ratum. Rothomag. 1540. 8. & in Orthodoxographis Baſil. 1555. atque in Bibliothecis Patrum Colon. & Pariſienſibus univerſis. Editio Jo. Ulimerii emendatior cum Algero, Gvitmundo ac Paſchaſio Ratberto vidit lucem Lovanii 1561. 8. *Epiſtolæ* autem *invectivæ* quas in Berengarium ſcripſiſſe ante hunc librum Lanfrancus a Sigeberto

(*a*) Rich. Simon diſſ. ſur les MSS. du Nouveau Teſt. pag. 51. 67. ſeq. & lettres Critiques pag. 125. 229. ſeq.

to cap. 155. traditur, interciderunt.

Ad Collationum Joannis Caſſiani quatuor loca, annotatiunculæ pag. 777.

Ordinarium & *Decreta pro Ordine S. Benedicti in Anglia* pag. 778. ex editione Clementis Reyneri in Apoſtolatu Benedictinorum. Duaci 1626. fol.

Liber Epiſtolarum LX. pag. 807. (*a*) in quibus & quædam aliorum ad Lanfrancum, ut Paparum, una *Alexandri II.* & *Gregorii VII.* præterea Hildebrandi adhuc Archidiaconi, Thomæ Eboracenſis Archiep. Cleri Populique Dublinenſis, & Anſelmi, quem Dominum, Patrem, Fratrem & amicum appellat.

Pericope Orationis in Concilio Londinenſi A. 1072. dictæ *pro primatu Eccleſiæ Cantuarienſis*, contra Thomam Eboracenſem pag. 827.

Libellus *de celanda Confeſſione* pag. 828. cum notis Dacherii. Hactenus editio Operum Lanfranci Dacheriana, cui in Bibliotheca Patrum Lugd. Tom. 18. pag. 833. ſubjicitur *Sermo* ſive *Sententiæ*, ex ejuſdem Dacherii Tom. IV. ſpicileg. pag. 227. (edit. novæ Tom. 1. pag. 441.) Incip. *Octo ſunt, quæ ſi diligenter*.

Interciderunt quæ Lanfrancus teſte cap. 155. Sigeberto ſcripſerat *de Vita, laudibus ac triumphis Gvilelmi Conquæſtoris*. Idem fortaſſe opus reſpexit Eadmerus cum lib. 1. hiſtoriæ novorum, ubi multa in Lanfranci laudem, ait eum *de rebus Eccleſiaſticis quæ ſuo tempore geſta ſunt, veraciſſimo & compendioſo calamo ſcripſiſſe*.

Appendicis loco Lanfranci operibus a Dacherio ſubjuncta hæc ſunt: *Chronicon* Abbatiæ *Beccenſis*: vita *Herluini*, primi Abbatis Beccenſis, ſcriptore *Gilberto Criſpino*, de quo ſupra Tom. 3. p. 56. *Vitæ* ſcriptæ a *Milone Criſpino*, Abbatum itidem Beccenſium, *Gvilelmi*, *Boſonis*, *Theobaldi* & *Letardi*. De nobili genere Criſpinorum. *Vita S. Auguſtini* Cantuarienſis Archiepiſcopi, *Hu-gonis* Lingonenſis liber, & alter *Durandi* Toarnenſis in Neuſtria Abbatis de corpore & Sanguine Domini contra Berengarium.

Tom. IV.

Lanfrancus de Mediolano, Chirurgus Pariſienſis circa A. 1294. cujus *Chirurgia magna & parva* poſt editiones Venetas 1490. 1499. 1519. 1546. fol. recuſa etiam Lugd. 1553. fol. ut eſt a Bibliothecarum Medicarum ſcriptoribus annotatum. In præfatione parvæ Chirurgiæ Lectorem auctor *conjurat per Deum ne aliquibus idiotis tradat* eam, *ne per ignorantiam eorum* (quæ in majore ſunt expoſita) *opus meum noceat alicui*. Omitto plures JCtos hoc nomine, *Jaffredum Lanfrancum* Balbum cujus Repetitiones prodiere A. 1488. & Deciſionum centuriæ V. cum ſextæ fragmento: *Lanfrancum de Oriano Brixienſem*, de cujus ſcriptis Trithemius cap. 811. & Geſnerus inter quæ eſt etiam Practica Judiciaria ſive Repetitio ſuper C. *quoniam*, de probationibus, quam neſcio cui Thomæ Lanfraco adſcribit Kœnigius. *Lanfrancum Gypſum* Lugienſem, Conſiliarium Principis Ferrarienſis, qui Andreæ Alciato antiparadoxa oppoſuit, & *Chriſtophorum Lanfrachinum*, Veronenſem, cujus ſcriptum de præcedentia doctorum & militum exſtat in Oceano Juris ſive tractatu tractatuum Tom. XVIII. pag. 21. Fuit & Pictor egregius Joannes *Lanfrancus* Parmenſis. Sed & junior hic, perinde ut *Andreas Lanfrancus*, Clericus Regularis Neapolitanus, & ab A. 1650. Ugentinus Epiſcopus, cujus laudantur Logica ſcripta & Theologica & de jure Beneficiariorum in Beneficiorum Eccleſiaſticorum fructus.

* *Lanfrancus de Oriano* circa annum 1450. florebat; ejuſque ſupereſt typis editus abſque loco & anno *Repetitio ſuper cap. Quoniam contra falſam*. Scripſit etiam *de Interpretatione ſtatutorum* teſte Pancirolo lib. 3. cap. 34. Scriptum vero

(*a*) Dublinienſium ad Lanfrancum & Epiſtolas tres Lanfranci ediderat Uſſerius in Epiſtolis Hibernicis: ad Gothricum Regem Dubliniæ, ad Terdeluacum Hiberniæ Regem, & ad Domnaldum Hiberniæ Epiſcopum.

ab hoc conſultiſſimo viro Opuſculum de Arbitris Trithemio ignotum multis additis Clariſſimorum Doctorum reſponſis lucem vidit Piſciæ an. 1486. opera Jacobi, & Franciſci Cennis.

Eſt etiam alius Lanfrancus de Parma a pictore illo, cujus hic Fabricius meminit, diverſus JC. Clarus, cujus in Bibliotheca Felini extat Tractatus *de Privilegio Fiſci*. Venetiis 1490. in fol. Vulgatus.

Lanfredus citatur a Stephano de Borbone, qui ſcripſit circa A. 1462. infra *Lantfredus*.

Joannes Langdenus. Supra pag. 88.

Tidericus Langen, Engelhuſio a quo frequenter citatur *Theodoricus* ſive *Theodoricus Longus*, Canonicus Eimbeccenſis & Goslarienſis ſcripſit poſt medium Seculum XIV. Carmen rhythmicum *de Saxonia*, quod incipit: *Reſtat laudanda Saxonia magnificanda*. Edidit Jo. Henricus Meibomius cum Henrici Roslæ Herlingsberga, Luneburg. 1652. 4. & Henricus Meibomius Jo. Henrici F. tomo I. ſcriptor. rerum Germ. pag. 806. 812. *Poeſis Ducum Brunſvicenſium* hujus Langii, ex quibus nonnulla Engelhuſius pag. 126. 170. 236. hodie deſideratur. Vide Meibomium pag. 772.

Henricus de Langenſtein ſupra Tom. 3. pag. 216. *Henricus de Haſſia*.

Thomas Langfordius, Anglus, Ord. Præd. circa A. 1314. traditur ſcripſiſſe *Chronicon* ab Orbe condito ad ſuam uſque ætatem. *Poſtillam ſuper Jobum*. *Sermones per annum & varias diſputationes*. Vide Pitſeum pag. 413. & Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 523.

Paulus Langius, non Norimbergenſis, ut a Kœnigio traditum, ſed Cygnæus ſive Zvviccavienſis, Monachus & Presbyter Ord. Benedict. Cœnobii Bozavienſis, Cizæ vicini in Miſnia, ſectator & amicus Trithemii. Scripſit laudatum *Chronicon Citizenſe* ſive Epiſcopatus Citicenſis ab A. 968. (non 1468. ut legas in Miræi auctario) uſque ad A. 1515. editum in tomo primo ſcriptorum rerum Germanicarum Piſtorii pag. 755. 907. Francof. 1583. 1613. & ex clariſſ. Struvii recenſione Ratisbonæ 1726. fol.

Rodulphus Langius, Weſtphalus, Canonicus Monaſterienſis, Orator & Poeta, defunctus major octogenario A. 1519. de cujus laudibus conſulenda Hermanni Hamelmanni Opera pag. 97. ſeq. & pag. 257. ſeq. Oratio de hoc Langio *primo* ut ait *per Germaniam Poeta & reſtauratore Latinæ Linguæ in Weſtphalia*. Scripſit libros duos *de obſidione & excidio Urbis Hieroſolymæ* ad patruum Hermannum Langium, Decanum Monaſterienſem. *De obſidione Nuſionenſi* ſive Novifionenſis oppidi a Carolo Duce Burgundiæ (Noveſii, *Neuſs*, in ditione Electonis Colonienſis.) *De tribus Magis* carmen. *Librum Carminum* ad Decanum Colonienſem. *Epiſtolas* ad diverſos. Vide Trithemium cap. 933. de S. E. & de luminaribus Germaniæ cap. 239. Lilius Gyraldus 2. de poetis ſui temporis pag. 74. *Eſt & non contemnendi nominis Rodulphus Langius in Germania, cujus plura leguntur carmina*.

Clemens Langthon, Anglus, Canonicus regularis & presbyter circa A. 1170. ſcripſit *Concordiam Evangeliſtarum* quæ MS. Latine, & ex Anglica Jo. Wiclefi verſione ſervatur in Angliæ Bibliothecis. Sicut & *in IV. Evangelia* commentarius & *in Acta*, *in VII. Epiſtolas Canonicas* atque gloſſa *in Pſalterium* & opuſculum *de arte Fidei Catholicæ*. Vide Oudinum Tom. 2. pag. 1523. His ex Lelandi cap. 199. qui *Clementem Lanhondenenſem* appellat, addere licet tractatum *de alis Cherubin*. Baleus vero III. 2. & Pitſeus pag. 232. memorant etiam librum *de orbibus aſtrologicis*. *Lecturas Scholaſticas*, *Epiſtolas* ad diverſos. *Sermones*.

Joannes Langthon, ſupra pag. 88.

Stephanus de Langetoun, *Langthon* ſive *de Lingvatona*, Lelando *Longodunus* Anglus, ex Cancellario Pariſienſi & Cardinali S. Chryſogoni, Archiepiſcopus ab A. 1207. ad 1228. Cantuarienſis, de quo H. Warthonus Tom. 1. Angliæ Sacræ

cræ pag. 114. Uſſerius Antiquitatt. Britann. pag. 154. Oudinus Tom. 2. pag. 1695. ſeq. Scripſit Commentaria & tropologias ſive Moralia *in totum ferme Vetus Teſtamentum*, quæ in Bibliothecis Angliæ & Galliæ MSS. aſſervantur, ut a Caveo & Oudino T. 2. p. 1699. annotatum eſt. Præterea *in VII. Epiſtolas Canonicas*. *Summamque Theologicam* & *Summam de diverſis*, ac *Sermones*. *Conſtitutiones Eccleſiaſticæ* XLVIII. leguntur in Provinciali veteri Gvil. Linvvodi de quo dixi Tom. 1. pag. 108. *Epiſtola ad Joannem Anglorum Regem* A. 1207. cum reſponſione Regis, de Eccleſiaſtico iuterdicto, quod Rex electioni Archiepiſcopi non conſenſiſſet, apud Dacherium Tom. 3. ſpicileg. pag. 170. (edit. novæ Tom. 3. pag. 568.) Annales vero Archiepiſcoporum Cantuarienſium, qui illi a Voſſio pag. 454. aliiſque tribuuntur, *Radulphum de Diceto*, Decanum Londinenſem auctorem habent, ut probe animadvertit H. Warthonus qui illos tomo 2. Angliæ ſacræ pag. 677. edidit, & in quibus pag. 693. ſed recentioris manus acceſſione de Langthono traditur. At commentarium ejus *de rebus & translatione Richardi* I. Angliæ ab A. 1189. ad 1199. Regis, defloraſſe ſe profitentur Ranulfus *Higdenus* in Polychronico, & *Henricus* de Knygthon in libris de eventibus Angliæ. Sermo in memoriam annuæ devotionis *de translatione corporis B. Thomæ Cantuarienſis*, exſtat ad calcem Epiſtolarum S. Thomæ a Chriſtiano Lupo vulgatarum Bruxellis 1682. 4. T. 2. pag. 885. 905. Num *vitam quoque & paſſionem* hujus Thomæ ſcripſerit, illi viderint, qui Codicem MStum 75. in Collegio S. Benedicti Cantabrig. inſpexerint. Lelandus quidem c. 224. teſtatur vidiſſe ſe ejus *Hexameron* carmine heroico: idem libellum *Quæſtionum* ejus memorat, & alterum *de Benedictionibus* datis in monte Ebal *& de Maledictionibus*. His Baleus III. 87. Pitſeus pag. 304. & ex Pitſeo Carolus Viſchius Bibl. Ciſterc. (*a*) pag. 303. addunt *Concordiam utriuſque Teſtamenti*, libris VIII. *De vera pœnitentia*, *Adam ubi es? Repetitiones Lectionum*. *De factis Mahumeti*. *De Sacerdotibus Deum neſcientibus*. * Conſtitutiones ejus eccleſiaſticæ, quæ in Provinciali a Fabricio indicato leguntur, deſumptæ ſunt ex Concilio Oxonienſi an. 1222. habito, & vulgato apud Wilkins Concil. Britan. Tom. 1. ad eumdem annum. Animadvertere tamen juvat ex Conſtitutionibus Stephani in Provinciali legendas pauculas quaſdam deprehendiſſe me in Concilio Oxonienſi nequaquam repertas, ut eſt illa libri tertii *de Clericis non reſidentibus*, & altera ibidem *de jure patronatus*; atque tandem alia ibidem *de Sponſalibus*. Demum quæ in libro quinto legitur incipiens: *Ut Archidiaconi*. Quare ex aliis Stephani conſtitutionibus nondum vulgatis receptas illas oportet. Recitantur apud eumdem Wilkins ejuſdem Stephani literæ plures in cauſa ſua ſcriptæ, cum Joannes Rex Angliæ admittere illum in Archiepiſcopum Cantuarienſem recuſaret. Qua pariter occaſione Innocentius III. eidem aſtitit cum literis, tum etiam minis, aliiſque authoritatis Apoſtolicæ armis. In tota hac cauſa literas ultro citroque miſſas apud eumdem habes.

Gilbertus Lannoy cujus *Iter* ſive *deſcriptio peregrinationis* A. 1422. ſuſceptæ per Ægyptum, Syriam aliaſque regiones exſtabat MS. Bruxellæ in Bibliotheca Aulæ n. 561. teſte Valerio Andrea pag. 288. Bibl. Belgicæ, nam in Svveertii Athenis nulla hujus Lannoii mentio.

S. Lantbertus, ſupra *Lambertus* Lugdunenſis pag. 238.

Lantfredus ſive *Lantfridus*. Supra, *Lamfridus*.

(*a*) Ciſtercienſibus Langthonum accenſent Jongelinus in purpura S. Bernardi & Henriquez in Phœnice, quoniam aliquo tempore ad Cœnobium Pontigniacenſe ſeceſſit. Sed nec ipſos Pontigniacenſes ideo eum pro ſuo agnoſcere notat Viſchius pag. 304. Bibl. Ciſterc.

Lanzo Abbas S. Michaelis ad Moſam cujus *placitatio ſuper controverſia cum Abbatiſſa Joviniacenſi* A. 1128. facta exſtat in Baluzii Miſcellaneis Tom. IV. pag. 454. 458.

Joannes a Lapide, ſive *Lapidanus* Teutonicus, Carthuſianus, Doctor Pariſienſis inter præceptores Joannis Reuchlini, clarus adhuc A. 1494. quem inter præcipuos Academiæ Tubingenſis An. 1477. conditæ inceptores & auctores laudat Trithemius cap. 874. de S. E. & de Scriptoribus Germ. cap. 243. Ad Canonicatum inde & Prædicationis officium vocatus Baſileam, doctrinam *Realium*, quos Pariſiis vocabant, Philoſophorum primus in Academiam Baſileenſem tranſtulit illique commendavit. Vide Jac. Gaddium Tom. I. pag. 273. Ejus *reſolutio dubiorum circa celebrationem miſſarum occurrentium* prodiit Baſil. apud Jo. Frobenium de Hammelburg 1492. 8. *Epiſtola de qualitate Sacerdotum*, MSta Baſileæ. Longe plura ejus ſcripta Grammatica, Logica, Philoſophica & Theologica apud Trithemium memorantur & Geſnerum.

Maurus Lapius, Monachus S. Matthiæ de Murano, Ord. Bened. in inſula & urbecula Epiſcopali vicina Venetiis, ſcriptor *vitæ B. Petri Sardi*, monachi S. Michaelis in eadem Inſula, ut ex Poſſevino Voſſius pag. 819.

Lapus Biragus (*Joannem Lapum* ſunt qui appellant) de Caſtellione Florentinus, diſcipulus Philelphi, Florentiæ ſeculo XV. vergente obiit, in quem Ugolinus Verinus:

Te, Lape, mors juvenem nimis invidioſa peremit,
Ingenii ſed multa tui monumenta ſuperſunt.

Vide Voſſium pag. 807. & Julium Nigrum de ſcriptoribus Florentinis pag. 343. Vertit libros XI. Antiquitatum *Dionyſii Halicarnaſſei*, Tarviſii 1480. fol. per Bernardinum Celerium de Luere: & Regii 1498. fol. per Franciſcum de Mazalis. Hinc Pariſiis 1529. recenſita per viros doctos, & Baſil. 1532. fol. ab Henrico Glareano, qui 6000. errores ait ſe ſuſtuliſſe. *Et ſi vero Lapus* Sylburgio judice, *pleraque parum Latine, multa etiam ſiniſtre vertit, tamen quia duos vetuſtos Codices* quos a Paulo II. acceperat, *in ſua verſione ſecutus eſt, & verbum verbo reddere ſtuduit, ſæpe* illi *ad veræ lectionis inveſtigationem viam patefecit*. Idem Lapus vertit e *Plutarcho* quæ in antiquis ejus editionibus Latinis leguntur, vitam *Theſei*, *Romulique* quæ ſub falſo Philelphi nomine leguntur: tum Vitam Lycurgi, Numæ, Solonis, Valerii Poplicolæ, Themiſtoclis, Camilli, Periclis & Phocionis, Catonis Uticenſis, Artaxerxis atque Arati. Scripſit *Strategicon adverſus Turcas* ad Nicolaum V. MS. Venetiis inter libros Beſſarionis, teſte Tomaſino pag. 32. apud quem ſicut apud Naudæum in ſyntagmate de ſtudio militari lib. 2. pag. 524. vitioſe *Lampus Bagarus* pro Lapo Birago legitur. Non intelligo quod Julius Niger pag. 343. de Lapo ait: *Chryſippum pariter, Philoſophum Græcum, Latinum dedit Italiæ noſtræ*. Chronicon familiæ ſuæ ad Bernardum filium, typis exſcriptum non eſſe, mihi perſuadeo. * Non omnes illas e Plutarcho vitas, quas hic memorat Fabricius, Lapo Birago debemus; nam alias ex iis, quas hic recenſet, dedit Antonius Tudertinus, ut ipſe pariter Fabricius agnoſcit. V. *Antonius Tudertinus*. Vide animadverſiones meas ibidem. Ex opere Lapi, ſeu Lampi adhuc inedita, inſcripto *Strategeticon* adverſus Turcas, Prooemium, ſeu Prooemii portionem quandam vulgavit Cl. Georgius in appendice Monumentorum ad vitam Nicolai V. a ſe ſcriptam, editamque Romæ an. 1742. pag. 214.

Allegationes Lapi per Antonium de Butrio in epitomen redactæ ſunt; idemque opus ita contractum ſervatur in MS. codice Biblioth. Riccardianæ ut adnotatur in Catal. ejuſdem Bibl. pag. 88. ubi monet Cl. Lamius Allegationes Lapi excuſas *partim non eſſe alias quam Abbreviatas per Antonium de Butrio*. Eandem Epi-

Epitomen ſervat MS. codex 301. Biblioth. Felinianæ.

Poſtquam hæc adnotavi de Lapo e Caſtiglionchio Juriſconſulto, lucem vidit Opuſculum Italicum ejuſdem Lapi inſcriptum: *Epiſtola, o ſia ragionamento di Meſſer Lapo da Caſtiglionchio*, cum vita ejuſdem a Cl. Laurentio Mehus deſcripta; quod opus editum eſt Bononiæ an. 1753. in 4. ex quo plura didici ad Fabricii, & eorum quæ a me adjecta ſunt emendationem opportuna. Lapus e Caſtiglionchio (non e Caſtellione ut male hic Fabricius, & male etiam in nonnullis vetuſtis editionibus opuſculorum ejuſdem Lapi) Juriſconſultus alter eſt a Lapo Caſtelliunculo Sæculi XV. ſcriptore, cujus & meminit Franciſcus Philelphus in ſuis epiſtolis. Poſteriori huic latinæ illæ verſiones ex Græco debentur, quas Fabricius hic Juriſconſulto vindicat. Prior vero Lapus vixit ſub Urbano VI. obiitque e Patria ſua exul, ſed Urbis Senator, & Advocatus Conciſtorialis an. 1381. die 27. Junii. Scripſit tractatus illos legales, quos Fabricius hic recenſet; quamquam *tractatus de nobilitate* hujus eſt Lapi Juriſconſulti, non vero alterius Lapi, qui nonnulla vertit ex Græco; neque latine ſcriptum eſt opuſculum illud, ſed Etruſco vernaculo; quin & pars eſt ſecunda Operis, cujus ſupra memini, nunc Bononiæ primum excuſi: *Epiſtola o ſia Ragionamento &c.* Pauca alia Lapi hujus Opera latina MSS. Vide apud eumdem Mehus ibid. in Vita Lapi pag. LVIII. &c.

Lapus de Caſtellione ſive *de Caſtiglionchio* Senior, Florentinus Patricius, Græce & Latine peritus idemque Juriſconſultiſſimus, relicta ob ſtudium partis Gvelforum patria defunctus Romæ A. 1381. Epitaphium decaſtichon ſcriptum ei a Colucio, Cancellario Florentino exſtat apud Lambecium II. pag. 940. qui ejuſdem Colucii Epiſtolam ad Ubaldinum Priorem S. Stephani de laudibus, obitu & ſepultura Lapi MStam memorat. Aliud epitaphium apud Julium Nigrum in ſcriptoribus Florentinis pag. 344. De hoc Lapo, confundens eum cum Abbate Benedictino Trithemius cap. 537. de S. & de illuſtribus Benedictinis II. 132. Geſnerus &c. Latine vertit librum *Joſephi* de morte Machabæorum. *Luciani* de longævis, nec non de calumnia, laudes patriæ, librum duplicem de ſacrificiis, & de ſomno. *Theophraſti* de impreſſionibus, ſive Characteres. *Daretis* hiſtoriam de bello Græcorum & Trojanorum. *Xenophontis* præfectum Equitum, *Iſocratis* Orationem de regno & ad Demonicum & pro Nicocle Rege. Vitam *Demonactis* atque ejus Orationem de Tyranno. *Demoſthenis* Orationem funebrem. Lapi *allegationes Juris* ſæpius typis exſcriptæ Lugd. 1537. Florent. 1568. Lugd. 1571. Ineditæ *additiones ad Fridericum Petruccium* de pluralitate Beneficiorum: de Quarta. *Conſilia varia* circa Inquiſitores & Nuncios Apoſtolicos. *De Nobilitate. De Canonica portione. De avaritia. De hoſpitibus & hoſpitalibus. Chronica in Dantem. Orationes* in legationibus habitæ, & MSta apud Baluzium: *Comparatio inter rem militarem & ſtudia litterarum. Epiſtola Apologetica pro Simone Lamberto, Nobili Florentino, qui artem militarem reliquerat ut litterarum ſtudia ſectaretur. De origine Urbis Romæ & de geſtis Romanorum. De commodis Curiæ Romanæ. Deſcriptio cujuſdam pompæ ſummi Pontificis in Florentia.* * Nonnulla ſunt Lapi hujus ſcripta legalia in MSS. editiſque Felini codicibus ſervata, quæ a Fabricio hic vel non ſatis accurate, vel nec verbulo indicantur. Sunt vero cod. 22. MS. *Pro Canonicis Aretinis Conſilium legale*, nondum, ut arbitror, excuſum. *De hoſpitalibus, & piis locis*, non vero ut eſt hic apud Fabricium *de hoſpitibus & hoſpitalibus* cod. 311. MS. *Allegationes num.* 132. cod. 400. MS. Denique Tabula *in quæſtiones Beneficiarias Friderici de Senis* edita eſt Venetiis an. 1496. cum Quæſtionibus ejuſdem Friderici in materia permutationis Beneficiorum.

Has

Has puto eſſe additiones illas ad Fridericum Petraccium, quas Fabricius ineditas arbitratur. Lapi hujus epiſtola elegans ad Franciſcum Barbarum vulgata eſt ab Em. & de literis egregie meritiſſimo Cardinali Quirino in Diatriba præliminari ad epiſtolas Franciſci Barbari pag. CXXIV.

Lapus Abbas S. Miniati ad montem Florentinum, Ord. Bened. Doctor Decretorum, quem Lapus JCtus in allegationibus Dominum & Præceptorem ſuum appellat, clarus circa A. 1347. ſcripſit *in Decretum Gratiani*, & quæ Rom. 1589. prodiere commentaria *in ſextum Decretalium* Bonifacii VIII. & *Clementinas* Clementis V. Vide Julium Nigrum pag. 346.

Lapus Niccolinus, infra *Niccolinus*.

Magiſtri *Petri de Largelata*, Chirurgia Venet. 1499. fol.

Scribonius Largus Deſignatianus Medicus, de cujus libro de compoſitione medicamentorum lib. 4. Bibl. Latinæ cap. 12. nam Tiberii ætate floruit adeoque antiquior quam ut ſcriptoribus mediæ ætatis accenſeri mereatur: perinde ut *Largius Licinius*, cujus Ciceromaſtix memoratur a Gellio XVII. 1. & de quo viri docti ad Plinii junioris lib. 2. Epiſt. 14.

Andreas Laſcharis ſive *Laſcharius* Goziembius, Polonus ex Decano Cracovienſi & Canonico Poſnanienſi Epiſcopus Poſnanienſis, Regis Poloniæ Ladiſlai VI. ad Concilium Conſtantienſe Legatus, cujus *Orationes* in illo A. 1414. habitæ ad Sigiſmundum Imperatorem & coram Papa Joanne XXIII. exhibentur a V. C. Hermanno ab Hardt, Tom. 2. illius Concilii pag. 170. & 177. Adde ejus prolegomena ad illum Tomum pag. 20.

Joannes Lathebυrius. Supra pag. 88. ſeq.

Latinus Frangipanus qui & *Malabranca*, & *Urſinius*, Romanus Ord. Præd. Cardinalis, Epiſcopus *Hoſtienſis* defunctus A. 1294. Præter *Orationes*, *Sermoneſque* & commentarios *in IV. libros Sententiarum* creditur compoſuiſſe *Proſam* illam *pro defunctis* cantari ſolitam, *Dies iræ dies illa*, itemque *Proſas duas de B. Maria Virgine*, in Hippolyti Maraccii purpura Mariana atque alibi obvias. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 427. & G. Joſephi Eggs purpuram doctam Tom. 1. pag. 223.

Latinus Hoſtienſis, cujus *provincialia ſtatuta* editurum ſe recepit nuperus editor veteris libri Juris Civilis Veronæ, vir nobiliſſimus, Bartholomæus Campagnola, (a) non diverſus eſt Latino Frangipano. * Quamvis non integra Latini hujus Cardinalis *provincialia ſtatuta* edita ſunt, nonnulla tamen eorum continentur in conſtitutionibus Joannis Diaconi Cardinalis tituli S. Theodori, quas ego e MS. codice Piſtorienſi evulgavi in meo Conciliorum ſupplem. Tom. III. pag. 418. eſt autem conſtitutio illa *De Clericis concubinariis*. In notis ad eaſdem Joannis Cardinalis conſtitutiones in ea me verſari opinione ſcripſi, conſtitutiones illas Latini Hoſtienſis Epiſcopi in Conſtitutionibus Raymundi Aquilejenſis Patriarchæ commemoratas, & pro Aquilejenſi Patriarchatu latas diverſas ab his eſſe, quas idem legatione fungens in Etruria dedit. Ibid. pag. 426.

Latinus Malabranca ſupra, *Latinus Frangipanus*.

Latinus Pacatus Drepanius auctor Panegyrici Theodoſio Magno A. C. 361. dicti, de quo lib. 2. Bibl. Latinæ cap. 22.

Latinus Urſinius, ſupra, *Latinus Frangipanus*.

Latronianus, Priſcillianiſta, Sophronio *Matronianus*, cujus varia ingenii opera diverſis metris edita Hieronymi temporibus extabant, ut ipſe cap. 122. de ſcriptoribus Eccleſiaſticis teſtatur, cum Priſcilliano capitis damnatus eſt A. 385. teſte Proſpero in Chron. pag. 736. & Sulpicio Severo II. 64. Scriptorum ejus nullum, ac ne titulus quidem unus ætatem tulit.

Hil-

(a) Act. Erud. Tom. X. Supplement. pag. 439. ſeq.

Hidelbertus de Lavardino, ſupra Tom. 3. pag. 256. ſeq.

Dominici de Laude cum Huſſitis facere ſuſpecti, coactique ſua dogmata ejurare, ſcripta combuſta in Concilio Conſtantienſi A. 1418. Vide Hiſtoriam illius Concilii ab eruditiſſ. Viro Hermanno ab Hardt traditam Tom. IV. pag. 1545.

Canonicus *Laudunenſis* in *Chronico* MS. laudatur a Dacherio ad Gvibertum pag. 641. 642. 646. &c. Neſcio an diverſum a Chronico Laudunenſis Eccleſiæ ab A. 931. deſinente in A. 1218. ex quo nonnulla de Regum quorundam Danicorum genealogia exhibet Jo. Petrus Ludevvig Tom. IX. reliquiarum veteris ævi pag. 591. 650. cum amplis notis Henrici Ernſtii, ex editione Sorana 1646. 8.

Gviardus (Wiardus Godefridus, Gvido, Gilo) *de Lauduno* ex Cancellario Pariſienſi Cameracenſis ab A. 1238. ad 1247. (*a*) Epiſcopus, ſcripſit *de Officiis Eccleſiaſticis* & de adminiſtratione Sacramentorum librum. (*b*) Incip. *Quoniam ſæpe me rogaſti*. Dialogum *de Creatione Mundi*. Incip. *Secundum Marcum Tullium*. *Sermones* de Dominicis, Feſtis, & de Paſſione Domini. In Concilio Lugdunenſi A. 1245. cui Innocentius IV. præſidebat, rogatus a quodam majorum Eccleſiæ, poſſetne Papa committere Simoniam: reſpondit ſe ſcire, eum viliorem poſſe quam quemlibet alium in toto Mundo. Vide Thom. Cantipratani apiarium pag. 132. pag. 20. ſeq. & p. 70. & G. Colvenerii notas pag. 4. Bulæum Tom. 3. hiſt. Academiæ Pariſ. pag. 681. & Oudinum Tom. 3. pag. 126. ſeq.

Martinus de Lauduno, Prior Carthuſ. vallis S. Petri in diœceſi Laudunenſi, circa A. 1170. ſcriptor *Epiſtolæ* parænericæ ad Novitium qui ad laxiorem Ordinem reverti properabat. Prodiit Colon. 1607. & in Bibl. Patrum Lugd. Tom. 27. pag. 491. 507. Vide Oudinum Tom. 2. pag. 1555.

Gvilelmus de S. Laudo Normannus, Auguſtinianus Theologus Pariſ. & ab A. 1345. Abbas S. Victoris. De ejus *ſermonibus* & *tractatu de Confeſſione*, MS. Vide eundem Oudinum Tom. 3. pag. 938.

Petrus Lavinius, Lingonenſis Burgundus Ord. Præd. Conventus Matiſcenſis circa A. 1500. Ejus carmen elegiacum *de antiquitate Urbis Viennæ* in Joannis a Boſco Bibl. Floriacenſi pag. 6. Incip. *Urbs antiqua, potens armis, clariſſima gente*. *Officium B. Rochi*, Confeſſoris nocturnum diurnumque, vario carminis genere Lugd. 1510. forma minore. *Ovidii* Metamorphoſeon libri moralizati. ibid. 1510. 4. Jo. Marii Belgæ elucidationes Gallicanæ Trojanæque hiſtoriæ. Pariſ. 1521. Vide Jac. Echardum Tom. 2. pag. 23. & 336.

Laureacenſium & Patavienſium (Paſſavienſium) Epiſcoporum breve Chronicon, & Catalogi veteres exſtant in Hieronymi Pez tomo primo ſcriptorum rerum Auſtriacarum, Lipſ. 1721. fol. ſtatim in limine.

Laurentius Abſtemius. Supra Tom. 1. pag. 2.

Laurentius Amalphitanus in Regno Neapolitano Archi-Epiſcopus præceptor Gregorii VII. Græce & Latine doctus & Bennoni Gregorii inimico ſuſpectus de Magia, defunctus Romæ A. 1048. Vide Barouium ad A. 1048. n. IV. V. & Ughellum T. 7. p. 195. Scripſit *vitam Zenobii* Epiſcopi Florentini, qui obiiſſe traditur A. 407. 25. Maji, editam ab Ughello Tom. 3. pag. 11. & in Actis Sanctor. Tom. VI. Maji pag. 58.

Laurentius cognomento *Anglicus*, Pariſiis præpoſitus Collegii Anglorum, cum Gvilelmo de S. Amore fecit contra Monachos mendicantes: unde a Baleo IV. 30. ei liber *contra Pſeudo-prædi-*

(*a*) Alii 1250. Vide Sammarthanos Tom. 1. pag. 241.

(*b*) Gvil. Gazæus tribuit Godfrido Fontano, Gviardi deceſſori. Vide Valerii Andreæ Bibl. Belg. pag. 301.

dicatores & *Defenſorium Gvilelmi* tribuitur. Idem Baleus claruiſſe A. 1260. Pitſeus pag. 342. eodem anno ſepultum ſcribit.

Alius *Laurentius Anglicus* Dominicanus, de quo ex Leandro Alberto Lelandus cap. 325.

Laurentius de Aquileja, cujus neſcio quam *Practicam Dictaminis* MStam Cangius laudari annotat.

Laurentius Aquitanus, circa A. 1310. proſa & vario carminum genere ſcripſit libros X. in laudem B. Virginis, quos MStos in Bibl. Nordovicenſi ſervatos notavit Poſſevinus.

Laurentius Bonincontrius ſupra Tom. I. pag. 460.

Laurentius Bononienſis Italus, Ordinis Servorum Mariæ, circa A. 1390. Doctor Pariſienſis ſcripſit *Placita Theologica* & alterum *Abbreviata: & commentarium in IV. libros Sententiarum*. Vide Poſſevinum.

Laurentius Brancofordius, ſive *Braciforte*, Placentinus, Ord. Præd. circa A. 1350. ſcripſit *Commentarium in Pſalmos. Principia Theologica*, & *Sermones* varios ac *Collationes de Sanctis*. Vide Jacobum Qvetif Tom. I. pag. 633. cui malo aſſentiri quam Cangio qui Poſſevinum ſecutus refert ad A. 1420.

Laurentius Burellus Divionenſis, Carmelita circa A. 1494. ſcripſit *Heliadem* in laudem Eliæ, Patriarchæ Carmelitarum & *de illuſtribus Viris ſui Ordinis*. Vide Trithemium cap. 897. ex quo Alegrius pag. 370. & Voſſius pag. 659.

Laurentius Byzinius Cancellarius novæ Urbis Pragenſis ſub Wenceslao Imperatore. Ejus Origo & Diarium belli Huſſitici ab A. 1414. ad 1423. exſtat in illuſtris Joannis Petri Ludevvig Tom. VI. reliquiarum veteris ævi pag. 124. 216.

Laurentius Calcaneus Brixianus, vir nobilis, eques auratus & Legum Doctor, Trithemio teſte etiam Philoſophus & Hiſtoriographus luculentiſſimus, qui tamen cap. 852. tantum *Conſilia* ejus memorat, & *de commendatione Studiorum* & *de ſeptem peccatis mortalibus*, & *de S. Mariæ conceptione*.

Laurentius Monachus *Caſinenſis* Ord. Bened. ac deinde incertæ Sedis Epiſcopus circa A. 950. de quo Petrus Diaconus cap. 6. de illuſtribus Caſinenſibus, teſtatus eum ſcripſiſſe *B. Mauri* vitam, ac S. *Caſtrenſis in Hetruria Epiſcopi* (*a*) paſſionem verſibus adornaſſe: *Sermonem* quoque *de B. Benedicti vigilia* elegantem compoſuiſſe & *Hiſtoriam S. Wenceslai*, quam poſtremam MStam habuit atque editurum ſe eſt pollicitus Jo. Baptiſta Marus notis ad Petrum Diaconum.

Hoc Laurentio multis ſeculis junior eſt *Laurentius* (non diverſus ut opinor a *Laurentio Surio*) cujus præfatio brevis Verſioni latinæ Doctrinarum *S. Dorothei* præmittitur, quam *Hilario* Veroneus, Monachus Caſſinenſis dedicavit Oliverio Caraphæ, Cardinali Neapolitano defuncto A. 1551. *Hilarionis* dedicatio obvia in Orthodoxographis A. 1569. pag. 196. & *Laurentii* præfatio in Bibliotheca Patrum Tom. V. edit. Lugd. pag. 902. De Dorotheo illo dictum T. X. Bibl. Græcæ pag. 160. ſeq.

Laurentius de Colonia, Auguſtinianus de quo Chronicon Archi-Comitum Oldenburgenſium apud Meibomium Tom. 2. pag. 170. ad A. 1431. *jamdudum*, inquit, *ſua doctrina Pariſienſia decoravit Gymnaſia, magnus quidem Theologus, diſputator acerrimus, ad cuncta objecta reſpondere promtiſſimus, multa, ut accepi, edidit opera, ſed quoniam nondum in publicum illa dedit, refero minime*. Multis eundem laudat Philippus Elſſius in Encomiaſtico Auguſtiniano pag. 424. ſed itidem nullum ſcriptum nominatim referens, ait vitam produxiſſe uſque ad A. 1493.

Laurentius Anglus Orator vehementior quam facundior, & Poeta ex Monacho & Præcentore *Dunelmenſi*, Abbas Weſt-

(*a*) Nomen hujus Epiſcopi non additur, & falluntur Poſſevinus, Arnoldus Wion Tom. I. pag. 433. & Voſſius qui Maurum illum faciunt Epiſcopum Caſtrenſem.

Weſtmonaſterienſis Ord. Bened. circa A. 1160. ſcripſit verſibus hexametris *octo libros hypognoſticon* ſeu memoriale Veteris & Novi Teſt. ad Gervaſium deceſſorem in Abbatia ſuum: Incip. *Principium rerum ſine tempore tempora formans*. Additis *noni libri* vice variis carminibus diverſi argumenti & de Sanctis, Angliæ præſertim, atque ſingillatim *de S. Cuthberto*. Vide Oudinum Tom. 2. pag. 1022. qui hos libros editioni paratos & ad Thuaneum aliaque duo MSta (*a*) recenſitos habuit. Scripſit & *Conſolationem de morte Pagani*, Præceptoris ſui, proſa & carmine, quam hypognoſticon libris præmiſiſſe notat Lelandus c. 174. memorans præterea ejus *exempla ad Hathevviſam*, & *Orationes* pro Laurentio, h. e. pro ſe ipſo: pro naufragis, pro juvenibus in vinculis, in *Malgerium* detractorem, & pro *Milone* amatore. Libellum *de conſcribendis Epiſtolis*. His ex Balei II. 88. & Pitſei pag. 222. licet adjungere: *Dialogorum libros IV.* quorum initium: *Carmina conſtitui nunc pandere*. *Sermones* de Chriſti adventu, de Chriſti Natali & de aſſumtione B. Mariæ: De confeſſoribus, de Virginibus. *Homiliaſque* alias. Denique *Vitam Brigittæ* Scoticæ, ad Ethelredum ſive Elredum Abbatem Rievallenſem: quam edidit Bollandus in Actis Sanctor. Calendis Februarii Tom. 1. pag. 172. 185. ſed prologo & initio mancam, quæ integrior exſtat in Bibl. Bodlejana. Verſus *de diſſuaſione Conjugii*, MSti in eadem Bibl. inter libros If. Voſſii.

Laurentius Epiſcopus, ſupra, *Laurentius Caſſinenſis*.

Laurentius Florentinus, vide mox *Laurentius Gvathius*.

Laurentius Gervaſii, Lexovienſis Gallus Ord. Præd. Theologus Pariſ. circa A. 1483. ſcripſit *ſuper totam ſummam Theologiæ*, cujus emporium vulgo appellabatur, & opus illud dictum *Copulata M. Laurentii*. Vide additiones ad Trithemium de S. E. capite 30. & Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 865.

Laurentius Gvathius, Florentinus circa A. 1430. ſcripſit *Vitam Hugonis*, *Comitis Magdeburgenſis*, ad Celſum Abbatiæ Florentinæ Caſinenſium Abbatem, MStam ut ajunt in Bibliotheca illius Abbatiæ, ſed a nemine adhuc prolatam in lucem quod ſciam. Vide Voſſium pag. 803. & Julium Nigrum in Bibl. ſcriptorum Florentinorum pag. 369.

Laurentius Holbecke ſive *Holbeccus*, Anglus, Rameſienſis Monachus Ord. Bened. circa A. 1410. ſcripſit *Dictionarium Hebraicum*, laudatum Lelando cap. 553. Baleo VII. 30. & Pitſeo pag. 587. ſed nunquam in lucem editum.

Laurentius Juſtinianus, ſupra p. 209.

Laurentius Monachus S. Laurentii *Leodienſis* ſive *Leodicenſis*, Ord. Benedicti, ſcripſit ad Alberonem Virdunenſium Præſulem *geſta Epiſcoporum Verdunenſium* in Lotharingia & *Abbatum S. Vitoni* Virdunenſis ab A. C. 1048. ad 1197. (*b*) quæ MSta ſe Joanni Cordeſio donaſſe ſcribit Miræus, primus edidit Dacherius Tom. XII. ſpicilegii pag. 274. (edit. novæ Tom. 2. pag. 241. 262.) deinde Auguſtinus Calmet in hiſtoria Civili & Eccleſiaſtica Lotharingiæ, Pariſ. 1723. fol.

Laurentius Litta, Epiſcopus poſt Theodorum *Mediolanenſis* (*c*) per annos XXII. ab A. 490. ad 512. In ejus natalem, hoc eſt anniverſariam conſecrationis Epiſcopalis memoriam exſtat Dictio ſive Oratio Ennodii ſacra prima, ad quam conferendæ Sirmondi notæ T. 1. Opp. p. 1728. præcipue vero notata a Jo. Petro Puricello in Vita Laurentii hujus, edita Mediolan. 1653. 4. & a Jo. Baptiſta Sollerio in Act. Sanctor.

I i ctor.

(*a*) De Codicibus MSS. Anglicanis vide Leyſeri Hiſt. poetarum medii ævi pag. 430.

(*b*) Apud Miræum vitioſe 1177. pag. 63. auctarii. Quanquam proprie Laurentius in A. 1144. definit, cætera inde uſque ad A. 1197. a Monacho anonymo S. Vitoni Virdunenſis addita apud Dacherium notantur.

(*c*) Vetus notitia Epiſcoporum Mediolanenſium apud Mabillonium Tom. 1. Muſei Ital. pag. 110. Ughellus Tom. 4. pag. 54. Acta Sanctor. Tom. VI. Julii 27.

ſtor. ad 27. Julii. Primus ſubſcripſit Synodo Palmari pro cauſa Symmachi Papæ A. 501. *Laurentius Epiſcopus Eccleſiæ Mediolanenſis huic ſtatuto noſtro, in quo totam cauſam, Dei judicio commiſimus, ſubſcripſi*. Qui hunc ex *Novarienſi* Epiſcopo ad Mediolanenſem cathedram evectum ajunt viri docti, falli utique videntur, cum nullum inter Novarienſes Epiſcopos Laurentium (*a*) vel apud Ughellum vel apud alios memorari videas. Ob eandem cauſam etiam ſcripta ad alium Laurentium referre par eſt quæ ad Mediolanenſem nemo veterum retulit.

Laurentius Mellifluus ſcripſit librum *de duobus temporibus*, id eſt uno ab Adam uſque ad Chriſtum, altero a Chriſto uſque ad finem ſeculi. Declamavit etiam *Homilias* ore quaſi *mellito*, unde agnominatur *Mellifluus*. Hæc de eo Sigebertus cap. 120. Et Anonymus Mellicenſis cap. 48. *Laurentius doctrina & ſcientia clarus ſcribit librum* de duobus temporibus, *in quo plurima Pœnitentes poterint invenire remedia*. Ex illis homiliis exſtat *ſermo de muliere Chananæa* quem edidit Mabillonius Tom. 2. Analect. p. 17. (edit. novæ in fol. p. 54.) ad verbum expreſſus ex S. Chryſoſtomi homilia quæ incipit: πολὺς ὁ χειμὼν Tom. 3. celeberrimi Montfauconi pag. 432. unde concidit Lazari Auguſtini Cottæ, Capucini ſententia qui hunc ſermonem recudi curavit Mediolani 1692. 4. & ad calcem Muſei Novarienſis Mediolan. 1701. fol. cum notis Joſephi Hieronymi Semenzi, hoc titulo: (*b*) *S. Laurentii ad Puteum, Presbyteri & Martyris, Novarienſium Apoſtoli, agnomento* Melliflui *Homilia de Chananæa*, auctoremque contendit Laurentium, Magiſtrum Gaudentii primi Novarienſium Epiſcopi, & Martyrem A. 363. 30. April. de quo Acta Sanctor. Tom. 3. April. p. 763. ſeq. Certe enim longe recentiorem eſſe oportet, qui Chryſoſtomum expreſſit, Laurentium, cujus *liber de duobus temporibus* etiam neutiquam intercidit, ut Caveo viſum; neque enim aliud argumentum eſt *Homiliæ de pœnitentia* quæ cum altera *de eleemoſyna* toties lucem vidit ab A. 1579. in Patrum Bibliothecis, etiam noviſſima Lugd. Tom. IX. pag. 465. & in Novaria ſacra Caroli a Baſilica Petri, Epiſcopi Novarienſis, Mediolan. 1612. & in Bibliotheca Concionatoria Franciſci Combefiſii.

Laurentius de Monacis, Senatus Veneti a Secretis, & Magnus Cancellarius Regni Cretenſis circa An. 1419. Ex ejus *Hiſtoriæ Venetæ* libro XIII. excerptum de Ezerino III. qui An. 1256. vivere deſiit, vulgatum a Felice Oſio cum Albertino Muſſato, illuſtratumque Venet. 1636. fol. pag. 79. atque inde cum notis Oſii in tomo ſexto theſauri Italiæ Burmanniani, & Muratoriani tomo octavo. * In Codice Membranaceo Triviſaneo extat ſermo editus per Laurentium de Monacis Cancellarium Cretæ in celebritate exequiarum quondam Nobiliſſimi D. Vitalis Lando in præſentia eximii Sereniſſimi Domini Michaelis Steno D. G. incliti Ducis Venetiarum. Deſignavit hunc Codicem Cl. Apoſtolo Zeno in Epiſtola de Codice Triviſaneo.

Laurentius Novarienſis, ſupra in *Mellifluo* & *Mediolanenſi*.

Laurentius Decanus *Pictavienſis*, cujus neſcio an quicquam ſupereſt niſi *planctus* quem ſcripſit Capituli ſui & Canonicorum nomine in funere *Gisleberti Porretani*, Epiſcopi Pictavienſis, defuncti A. 1154. Edidit Joannes Besly ſive Beslius in opere de Epiſcopis Pictavienſibus Gallice edito Pariſ. 1647. 4. pag. 103.

* *Laurentius de Rodulphis* civis & Advocatus Florentinus An. 1440. Florentiæ profeſſor. Scripſit *Tractatum ubi formantur ſeptuaginta quæſtiones principales in materia alienationis rei Eccleſiaſticæ*. Prodiit hic ejus tractatus Piſciæ A. 1489. in fol. Ejuſdem *tractatus continens mate-* riam

(*a*) Vide Acta Sanctor. Tom. 6. Jul. pag. 443.
(*b*) Acta Erud. Tom. ſupplem. pag. 525. Diarium eruditorum Italiæ Tom. 1. pag. 249. 254.

riam usurarum Venetiis 1472. per Nicolaum de Colonia junctim cum aliis aliorum Juriſconſultorum Opuſculis Repetitio *cap. ſine exceptione* in Cod. 161. MS. Feliniano. *De uſuris*, *& monte pietatis* in Cod. 311. MS. Feliniano.

Laurentius Somercatus, Anglus, Romæ circa A. 1240. Gregorii IX. Diaconus, deinde Canonicus Ciceſtrienſis ſcripſit teſte Baleo IV. 2. & Pitſeo p. 311. Librum *de formis electionum* & *abbreviatorum* alium, ut omittam tertium compoſitum Gallice de modo tractandi narrationes.

Laurentius Vadus ſive *Wadus*, Anglus Monachus Cantuarienſis Ord. Bened. ſcripſit *vitam S. Thomæ* Becket, Archiepiſcopi Cantuar. interfecti A. 1170. MS. Cantabrigiæ in Bibl. Collegii S. Benedicti, teſte Voſſio pag. 712. ex Pitſei pag. 886.

Laurentius Valla, infra, *Valla*.

Laurentius Ubaldinus, Florentinus, Ord. Præd. alii *Lauterius de Valdinis*, auctor *Capiſtri Judæorum*, in quo docet ſcripſiſſe ſe An. 1335. poſt deſolationem Hieroſolymæ per Titum factam hoc eſt A. C. 1405. Prologum illius Capiſtri adhuc inediti vulgavit Jacobus Quetif Tom. 1. de ſcriptoribus Dominicanis pag. 589.

Laurentius Veronenſis, Diaconus Piſanus, tempore Petri II. Archiepiſcopi ab A. 1103. ad 1120. Piſani, ſcripſit carmine Heroico *de Bello Balearico* ſive rerum in Majorica Piſanorum, ac de eorum triumpho Piſis A. 1115. habito libros VII. cum fuit a Chriſto tecto velamine carnis centenus quintus decimus milleſimus annus. Incipit: *Arma, rates, populum, vindictam cœlitus actam Scribimus*. Edidit Ughellus Tom. 3. Italiæ ſacræ pag. 897. (edit. novæ T. X. pag. 127. 172.

Laurentius Abbas *Weſtmonaſterienſis* circa An. 1160. cujus *Epiſtolam ad Alienorem* (Eleonoram) Reginam Anglorum edidit Dacherius Tom. 2. ſpicilegii pag. 455. (edit. novæ Tom. 3. pag. 528.)

Laurentius Wilhelmus de Savona Doctor Theologus in Conventu Londinenſi Ord. Minor. circa A. 1485. ſcripſit librum cui titulus: *Triumphus amoris Domini noſtri Jeſu Chriſti* ad Wilhelmum de Waynflete, Epiſcopum Wintonienſem. MS. in Bibl. Lambethana. Ex præfatione locum affert H. Warthonus in auctario ad Uſſerium de Scripturis ſacriſque vernaculis pag. 448. ſeq.

Laureſhamenſes Annales, & *Fuldenſes*, quos *Aſtronomo* cuidam tribui dixi T. 1. pag. 135. 347. vel *Ademaro* Tom. 1. pag. 34. aut *Eginhardo* Tom. 2. p. 263. hos Joannes Georgius Eccardus T. 2. Commentar. de rebus Franciæ Orientalis parte 2. pag. 317. vindicat *Durando* Diacono atque *Hirminmaro* notariis Imperialibus.

Annales multis locis diverſos cum *Codice Traditionum Laureſhamenſium* ex MS. Moguntino exſpectamus ab illuſtri Abbate Gotvvicenſi *Godfrido Beſſelio*. Vide præf. ad Tom. 1. Chronici Gotvvicenſis pag. XXX. ſeq.

Libellus ſupplex Decani & Conventualium principalis Abbatiæ Lauriſhamenſis ad Henricum V. Imp. contra Monachos Hildebrandinos de Hirſaugia exſtat in *Goldaſti* apologia pro Henrico IV. pag. 233. 237. Incipit:

Summo poſt Dominum Regi pleno meritorum

Cujus jus late protenditur Imperiale.

Georgii Helvvichii, Moguntini Vicarii, defuncti An. 1632. Antiquitates Cœnobii Lauriſhamenſis ex edit. Francof. 1631. 4. recuſæ in limine tomi novi ſcriptorum Hiſtoriæ Moguntinenſi maxime inſervientium, Francof. 1727. fol. curante V. C. *Georgio Chriſtiano Joannis*, qui etiam appendicem aliquot tabularum veterum recens adjunxit.

Coſmas Laurus, ſupra Tom. 1. pag. 431.

Jacobus de Lauſanna. Supra pag. 13.

Lauterbergenſe Chronicon Sanpetrinum Cœnobii *Montis Sereni* S. Petri Ord. Bened. in diœceſi Magdeburgenſi, ab A. 1124. ad 1225. primus ex apogra-

pho Meibomiano, qui illud ex Freheri Codice deſcripſerat, vulgavit Joachimus Joannes Maderus. Helmſt. 1665. 4. Vide ſupra in *Conrado Lauterbergenſi* Tom. 1. pag. 415.

Joannes Laziardus Cæleſtinus ſcripſit *Hiſtoriæ univerſalis epitomen* uſque ad A. 1503. editam Pariſiis in fol. ex qua etiam repetita Vita Gregorii M. præmiſſa operibus Gregorii editis Baſil. 1551. 1588. &c. Magnam hujus operis partem Voſſius pag. *666.* obſervat ad verbum deſcriptam ex Breviario hiſtoriali quod Gallus anonymus circa A. 1428. ex Landulpho Sagace aliiſque contraxiſſe ſe profitetur, typis exſcriptum Pictavis 1479. de quo idem Voſſius pag. 551. ſeq.

De *Leandro*, quem potius audiemus quam fratrem Iſidorum, ejus in Epiſcopatu Hiſpalenſi A. 600. ſucceſſorem. Ita vero ille cap. 28. libri de S. E. *Leander* (*a*) *genitus patre Severiano*, *Carthaginienſis provinciæ Hiſpaniæ*, *profeſſione monachus*, *& ex monacho Hiſpalenſis Eccleſiæ*, *provinciæ Bæticæ*, *conſtitutus Epiſcopus*, (*b*) *vir ſuavis eloquio*, *ingenio præſtantiſſimus*, *vita quoque tantum atque doctrina clariſſimus*, *ut etiam fide ejus atque induſtria populi gentis Gothorum ab Ariana inſania ad Fidem catholicam* (*c*) *reverterentur*. *Hic namque*, *in exilii ſui peregrinatione*, *compoſuit* duos adverſus hæreticorum dogmata libros, (*d*) *eruditione ſanctarum Scripturarum ditiſſimos*. *In quibus vehementi ſtilo Arianæ impietatis confodit atque detegit pravitatem*, *oſtendens ſcilicet*, *quid contra eoſdem habeat Eccleſia*, *vel quantum diſtet ab eis religione vel fidei ſacramentis*. *Exſtat &* *aliud laudabile ejus opuſculum* adverſus inſtituta Arianorum; *in quo propoſitis eorum dictis ſuas reſponſiones opponit*. *Præterea edidit unum*, ad Florentinam ſororem, de inſtitutione virginum & contemptu mundi *libellum*, (*e*) *titulorum diſtinctionibus prænotatum*. (*f*) *Siquidem & in Eccleſiaſticis officiis* (*g*) *idem non parvo elaboravit ſtudio*. *In toto enim* (*h*) *Pſalterio duplici editione orationes conſcripſit*. *In ſacrificii quoque laudibus atque pſalmis multa dulciſone compoſuit*. *Scripſit &* epiſtolas *multas* ad Papam Gregorium, de baptiſmo *unam*, (*i*) *alteram* ad fratrem, (*k*) *in qua præmonet cuiquam mortem non eſſe timendam*. *Ad cæteros quoque Coepiſcopos plurimas promulgavit familiares epiſtolas*, *& ſi non ſatis ſplendidas verbis*, *acutas tamen ſen-*

ten-

(*a*) Eadem ex Iſidoro Honorius III. 34. Trithemius de S. E. cap. 216. & lib. 2. de illuſtribus Benedictinis cap. 9. Plura de Leandro Nicolaus Antonius lib. IV. Bibl. veteris Hiſpanæ cap. 4. & Acta Sanctor. Martii XIII.

(*b*) Ab A. 576. ad 596.

(*c*) Ermigildum Regem, Livigildi Regis Viſigothorum filium a Leandro ad Fidem Catholicam adductum celebrat Gregorius Magnus III. 31. Moralium. ***Homilia Leandri de triumpho Eccleſiæ ob converſionem Gothorum*** habita poſt Synodum Toletanam III. A. 589. exſtat in tomis Conciliorum & apud Baronium ad A. 589. n. 12. ſeq. & in Actis Sanctor. Tom. 2. Martii 13. pag. 277. & in Hiſpano Joannis Tamaji de Salazar Martyrologio, 27. Februar. & apud Garſiam Loaiſam quoque pag. 229. & in Aguirrii Conciliis Hiſpan. Tom. 2. pag. 351. & cultiore ſtylo apud Jo. Marianam lib. V. de rebus Hiſp. cap. 15.

(*d*) Hi libri cum tertio adverſus inſtituta Arianorum, hodie deſiderantur.

(*e*) Hic *libellus ad Florentinam* ſororem, poſt editiones Hieronymi de Torres Pinciani & Chriſtophori Brovveri, obvius in Holſtenii Codice Regularum Rom. 1661. & Pariſ. 1663. 4. parte 3. pag. 89. 108. atque in Bibliotheca Patrum Lugd. T. XII. pag. 999. Hiſpanice etiam prodiit Prudentio Sandovallio interprete, Pinciæ 1604. 8. Vide Nic. Antonium Tom. 1. pag. 224.

(*f*) Tituli ſunt XXI.

(*g*) Leandri operam deinde hac in parte perfecit *Iſidorus* frater, de quo ſupra pag. 187. & 190.

(*h*) *Pſalterium de duplici editione*, intellige Latinam ante Hieronymianam verſionem & Hieronymianam. Miſſale & Breviarium Mozarabicum, exſtat auſpiciis Franciſci Ximenii, Archiep. excuſum Toleti 1500. 1502. in quo memoria Leandri Epiſcopi, Confeſſoris & Doctoris 13. Mart. Vide Acta Sanctor. Tom. 3. Febr. 27. pag. 672.

(*i*) Leandri Epiſtola intercidit, Gregorii Magni reſponſio tulit ætatem lib. 1. Epiſt. 41. in qua *de trina merſione baptiſmatis*. Superſunt & aliæ ad Leandrum Gregorii Epiſtolæ IV. 46. & VII. 126. Leandro etiam dicavit ſuos in Jobum Commentarios, quos ipſo ſuadente non diffitetur ſe componendos ſuſcepiſſe. Confer & Liciniani ad Gregorium Epiſtolam vulgatam a Baluzio in limine tomi VII. Miſcellaneorum.

(*k*) Iſidorum, vel Fulgentium potius. Vide Nic. Antonium Tom. 1. pag. 225.

tentiis. *Floruit ſub Reccaredo*, (*a*) *viro religioſo ac Principe glorioſo; cujus etiam temporibus mirabili obitu actualis vitæ terminum clauſit*. (*b*)

Leander Albertus, Bononienſis Ord. Præd. propter libros ſex de viris illuſtribus Dominicanis, Bonon. 1517. fol. editos celebris, ſed junior quam ut a me referri debeat, cum vitam produxerit uſque ad A. 1550. De cæteris ejus ſcriptis, Vita Joachimi Abbatis, & toties edita Italice deſcriptione Italiæ & a Gvil. Kyriandro (exceptis Inſulis) etiam Latine verſa Colon. 1567. fol. adeundus Jacobus Echardus Tom. 2. de ſcriptoribus Ord. Præd. p. 138. & p. 825. ubi memoratur ejus Vita B. Jordani Saxonis Ord. Præd. Magiſtri II. Diatriba de incrementis dominii Veneti, & de claris Viris Reip. Venetæ.

S. Lebuinus Anglus, Monachus Ord. Bened. Ripenſis in Northumbria, miſſuſque ſeculo octavo in Germaniam SS. Willibrordi & Bonifacii exemplo propagator Chriſtianorum ſacrorum, de quo illuſtris Hermannus Bunau Tom. 2. hiſtoriæ Imperii, vulgatæ Germanice pag. 347. ſeq. Huic Lebuino, quem ait A. 740. obiiſſe, exhortationes pias, & *Commentaria in quoſdam ſacrorum Bibliorum locos*, ſed nec illi nec alii cuiquam, ut opinor, viſa memorat Pitſeus pag. 142. Alius *S. Levinus* ſive *Livinus* Scotus Archiepiſcopus ut ajunt Hiberniæ, & Martyr circa A. 633. de quo Baleus XIV. 16. & Jac. Waræus de ſcriptoribus Hiberniæ pag. 21. qui præter *Homilias* aliquot tradunt eum ſcripſiſſe *epitaphium S. Bavonis*, & *Epiſtolam ad Florbertum*, monaſterii S. Bavonis Abbatem. De hoc Bavone Baronius ad Martyrolog. 1. Octobris.

Lechbertus ſive *Lethbertus*, Anglus, Canonicus Regularis Auguſtinianus atque Abbas S. Rufi prope Valentiam in Gallia Narbonenſi circa A. 1210. De eo Baleus XIII. 32. & Pitſeus pag. 275. qui inter alia ejus Commentaria & Lecturas, *explanationes* illius *in Pſalmos* celebrant.

Legenda Aurea ſupra pag. 20. *De Legendis cum judicio* (*c*) *legendis Sanctorum quod exiguo ſæpe judicio ſcriptæ*, *vide judicia Doctorum Romanæ Eccleſiæ in Conſultatione de Horis Canonicis*, *Pariſiis excuſa* A. 1643. pag. 112.

Leidradus Noricus, gratioſus apud Carolum M. atque, ut ajunt, ejus Bibliothecarius, ſucceſſor Adonis, & Agobardi deceſſor in Archiepiſcopatu Lugdunenſi quem geſſit ab A. 799. ad 813. De eo Sammarthani Tom. 1. pag. 300. Theophilus Raynaudus Tom. VIII. Opp. pag. 100. & Dominicus de Colonia in hiſt. litteraria Lugd. Tom. 2. pag. 71. ſeqq. Exſtant ejus *Epiſtolæ duæ* ad calcem Agobardi, edi. Baluzianæ Pariſ. 1666. 8. una conſolatoria *ad Sororem*, & altera *ad Carolum M.* de Epiſcopatu ſuo & de inſtauratione a ſe facta Cœnobii Inſulæ Barbaræ, quæ legitur etiam in Gvilelmi Paradini hiſtoria Lugdunenſi, & apud Sammarthanos loco laudato: utraque recuſa in Bibl. Patrum Pariſ. ſupplem. Tom. 2. p. 810. & T. XIV. Lugd. pag. 233. Librum *de Sacramento Baptiſmi* ad Carolum M. vulgavit Mabillonius Tom. 3. Analect. pag. 1. & Epiſtolam ad eundem de ritibus Baptiſmi & abrenunciationibus in eo fieri ſolitis pag. 28. 45. (edit. novæ pag. 78. & 85.)

Joannes Gerbrandus de Leidis, ſupra Tom. 3. pag. 46.

Philippus de Leidis, Vir nobilis, Juris Doctor & Canonicus Pariſ. A. 1369. deinde in Patria Canonicus Trajectinus diem obiit A. 1386. Gvilelmi Bavari, Hollandiæ Comitis a Conſiliis: præter *Lecturam in librum III. Decretalium* ſcripſit tractatum *de Reip. cura & ſorte principantis* de quo A. 1516. edito, & Amſt. 1701.

(*a*) Reccaredus Rex Viſigothorum ab A. 586. ad 601.

(*b*) Nic. Antonius Tom. 1. pag. 224. malit A. 596. vel 597. Miræus A. 603. circa A. 600. Quanquam Nicolao Antonio conſentit Lucas Holſtenius, qui epitaphio Beatorum Leandri, Iſidori & Florentinæ, quod pag. 108. exhibet, ſubjicit hæc verba: *Obiit felicis memoriæ Leander Epiſcopus die III. Kalend. Martii æra DCXLI.*

(*c*) Voſſ. arte hiſtorica pag. 48.

1701. 4. recuſo vide Oudinum Tom. 3. pag. 1152. Amſtelodamenſi editioni vitam auctoris præfixit Sebaſtianus Petzoldus.

Theodoricus a Leidis, Clericus monaſterii Hæcmundenſis, cujus *breviculos* ſive Epitaphia Comitum & Comitiſſarum Hollandiæ ab A. 900. ad 1051. edidit Antonius Matthæus Lugd. Bat. 1692. 4. pag. 144. ſeq. una cum Jo. Gerbrando de Leydis, de quo ſupra Tom. 3. pag. 46. ſeq.

Jo. Lelandus ſenior & junior, de quibus ſupra pag. 89.

Lemovicenſium Epiſcoporum & Abbatum Geſta. Supra in *Bernardo* Gvidonis, Tom. 1. pag. 220. & *Ademaro* pag. 14.

Anonymi Chronicon breve Lemovicenſe ab A. 539. ad 1037. in Labbei T. 1. Bibl. novæ MSS. pag. 332.

Excerpta ex veteri Kalendario Eccleſiæ Lemovicenſis, apud eundem Tom. 2. pag. 759. ſeq.

Thomas de *Agni Lentino* ſive de *Leontio*, Siculus Ord. Præd. ex Epiſcopo A. 1260. Bethleemitico Patriarcha ab A. 1268. ad 1277. Hieroſolymitanus, ſcripſit *Vitam S. Petri Dominicani*, A. 1252. Martyris, quam offerunt Surius 29. April. & Acta Sanctorum Tom. 3. April. pag. 686. 719. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 550. & Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 358. ſeq. qui etiam *Sermonum* ejus & *Epiſtolæ* ex Syria *ad Henricum III.* Angliæ Regem A. 1263. ſcriptæ meminit, de periculis Terræ ſanctæ imminentibus.

Sub *Lentuli* nomine, Hieroſolymitanorum ut ajunt ante Pontium Pilatum Præſidis, fertur *Epiſtola* ad S. P. Q. Romanum ultimis conficta ſæculis, de qua non attinet repetere quæ dixi in Codice apocrypho Novi Teſt. pag. 301. ſeq. & partis tertiæ pag. 486. Edidit etiam Joannes Laziardus hiſtoriæ Univerſalis cap. 12. & ex alio Codice partem Goldaſtus notis ad Doſitheum (Tom. XII. Bibl. Græcæ pag. 517.) Noviſſime cum Epiſtolis Abgaro tributis & Pilato Henricus Hulſius de prærogativis Iſraelitarum pag. 448.

Lentvvardinus Anglus, Theologus a Pitſeo pag. 886. *in quatuordecim Epiſtolas Pauli* traditur ſcripſiſſe, quod petiit a Baleo XII. 8. Vixit ante Joannem Frumentarium, hoc eſt ante A. 1440. a quo in libris de granis typicis, teſte eodem Baleo celebratur.

S. Leo Tuſcus natione, cognomine *Magnus*, & *primus* hoc nomine Epiſcopus Rom. ab A. C. 440. Sept. 8. ad 461. 11. April. (*a*) de quo præter *Honoratum* in vita, & Annalium ſcriptores, atque editorem operum ejus præcipuum noviſſimumque Paſchaſium Queſnellum, Tillemontius tomo XV. memoriarum, atque Henſchenius in Actis Sanctorum Tom. 2. April. pag. 14. ſeq. ut Ludov. Maimburgium in hiſtoria Pontificatus S. Leonis, Pariſ. 1687. 4. Gallice edita alioſque innumeros præteream.

Opera Leonis, poſt Sermones cum paucis Epiſtolis Venet. 1485. & 1505. fol. & Pariſ. 1515. fol. editos (*b*) prodiere Coloniæ apud Melchiorem Noveſianum Petro Caniſio curante, A. 1546. ad quam editionem Obſervationes Latini Latinii Bibl. ſacro-profan. pag. 74. 77. Deinde iterum Colon. 1551. ex Laurentii Surii recenſione, & cum Leonis IX. aliquot lucubrationibus 1561. fol. & 1569. fol. Venet. 1553. 1573. & ex editione Petri Caniſii repetita, Lovan. 1566. 8. atque ex caſtigatione Joannis Wilimmerii, Prioris Canonicorum regularium S. Martini Lovanienſium, Lovanii 1575. 8. Antvverp. 1583. 8. & cum Maximo Taurinenſi & Petro Chryſologo Pariſ. 1614. 1618. 1623. 1662. fol. recenſente Sirmondo: & ex Theophili Raynaudi editione Lugd. 1663. 1651. 1661. 1671. fol. cum Maximi Taurinenſis, Petri Chryſologi & Fulgen-

(*a*) Anonymus Mellic. cap. 7. *quarta Kal. Jul.* alii *tertio Cal. Novemb.*

(*b*) Romæ etiam edita Miræus cap. 95. auctarii & Labbeus Tom. 2. de S. E. pag. 11. ſcribunt Leonis opera: vellem annum addidiſſent.

gentii Ruſpenſis & Valeriani Cemelienſis, Amadei Lauſanenſis & Aſterii Amaſeni operibus. Denique accuratius integriuſque, eruditis etiam notis atque diſſertationibus illuſtrata edidit Paſchaſius Queſnellus (*a*) Pariſ. 1675. 4. duobus vol. Opus hoc indici prohibitorum librorum fuit impoſitum Romæ, quoniam de Hilario Arelatenſi differens Queſnellus judicia de cauſis Patriarcharum in hiſtoria Eccleſiaſtica relata non ad legitimas appellationes reddita fuiſſe, ſed ab ultro electo a partibus arbitro prolata diſputat. Vide Papebrochii reſponſionem ad exhibitionem errorum Sebaſtiani a S. Paulo Carmelitani artic. 13. §. 4. Non obſtante tamen proſcriptione Romana, Queſnelli Leo eruditis ubique probatus, & Lugduni 1700. fol. (*b*) recuſus eſt: beneque vir doctus ad Queſnellum: *la cenſure de Rome ne gatera pas votre livre*, ut refert Vignolius Marvillius ſive Bonaventura de Argonne, Carthuſianus Tom. 1. Miſcellan. hiſtorico-Crit. p. 75. In Lugdunenſi hac editione p. 195. inſerta Joannis Ciampini Epiſtola Romæ 1693. 4. edita, qua probat in ſermone VII. de Nativitate Chriſti, in verbis *quibus ad ſuggeſtum* aræ *ſuperioris aſcenditur*, legendum eſſe *areæ*. Nova editio Operum Leonis M. quæ auſpiciis Pontificis Clementis XI. exſpectari jubebatur Romæ (*c*) An. 1716. non vidit lucem quod ſciam: perinde ut promiſſa pridem a Gerh. Voſſio.

Ex ſcriptis Leonis I. apud Gennadium cap. 70. ſola celebratur *Epiſtola ad Flavianum* Epiſc. CPol. adverſus Eutychen. Nec plura Honorius II. 60. Quin imo idem Gennadius cap. 84. & ex eo Marcellinus in Chronico ad An. 463. Epiſtolas Papæ Leonis adverſus Eutychen de Chriſti incarnatione & ad diverſos datas, a *Proſpero* dictatas dici affirmat. Proſpero etiam vindicandas eaſdem ſibi ſumſit Joſephus Antelmius in diſſertationibus de veris operibus SS. Patrum Leonis Magni & Proſperi Aquitani: ac præterea *Capitula de Gratia Dei*, *Cæleſtino I.* Papæ potius tribuenda, de quibus ſupra Tom. 1. pag. 315. *Epiſtolam ad Demetriadem* de humilitate Chriſtiana & *libros duos de Vocatione omnium Gentium*, quæ *Proſperi* inter ſcripta rectius leguntur, & Leoni Queſnellus tribuerat: & *Sermonum* pleroſque. Pariſ. 1689. 4. (*d*) Antelmio reſpondit Queſnellus in Epiſtola inſerta Ephemeridibus eruditorum Pariſ. 1689. 15. Aug. & Dupinius Tom. IV. Bibl. Eccleſ. p. 249. ſeq. quanquam Niceronus Barnabita (*e*) tradit Dupinium Antelmio aſſenſum prius, in Queſnelli gratiam ſententiam mutaſſe. Adverſus Queſnellum Epiſtolæ duæ reſponſoriæ prodierunt Pariſ. 1690. 4. deux lettres de l' Auteur des diſſertations &c.

Anonymus Mellicenſis c. 7. *Leo Magnus*, *Apoſtolicus*, *Declamator egregius fuit*, *qui Verbo & exemplo Chriſtianæ Religioni plurimum profuit*. *Porro* Sermonum *illius incertus eſt numerus: quorum tamen de Adventu Domini* (*f*) *de Nativitate* (*g*) *de Apparitione* (*h*) *de Jejunio*

(*a*) De hac editione vide Caveum, Oudinum &c. ab aliis adjutum Queſnellum neſcio qua fide tradit Rich. Simon obſervationibus ad Bibl. Eccleſ. Dupinianam Tom. 1. pag. 190. ſeq.

(*b*) W. E. Tenzel. Biblioth. curioſ. An. 1704. pag. 3. ſeq.

(*c*) Memoir. de Trevoux A. 1716. pag. 722.

(*d*) Giornale de' letterati in Parma 1686. pag. 249. Hiſt. des ouvrages de Savans A. 1690. Avril p. 362.

(*e*) Memoir. des hommes illuſtres T. V. p. 149.

(*f*) De Adventu Domini, nulli hodie S. Leonis ſermones exſtant, ſed viciſſim exſtant quorum non meminit Anonymus, ſermo *de transfiguratione Domini*, in Queſnelli editione Sermo 94. *De gradibus adſcenſionis ad Beatitudinem* 95. qui ab aliis male *in Feſtum omnium Sanctorum* inſcribitur. *De collectis & eleemoſynis* ſermones VI. a quinto ad decimum. *In feſto Cathedræ S. Petri Apoſtoli* (dubium an Leonis) 96. Sermo *in die conſecrationis* ipſius *Leonis* & tres *in anniverſaria aſſumtionis celebratione*, 1. 2. 3. 4. Præterea 93. ſermo brevis contra Eutychen habitus in Baſilica Anaſtaſiæ, & 97. ſeq. ex Pontificali Romano, Oratio *in Conſecratione electi in Epiſcopum*. Oratio *in Ordinatione Presbyteri*, & allocutio Archidiaconi ad Epiſcopum *pro reconciliatione Pœnitentium*.

(*g*) Sermones X. a vigeſimo uſque ad undetrigeſimum.

(*h*) Sermones VIII. *de Epiphania Domini* a trigeſimo ad trigeſimum ſeptimum.

nio (*a*) *de Paſſione* (*b*) *de ſancto Pentecoſte* (*c*) *plurimi habentur*. *In Sanctorum quoque Natalitiis* (*d*) *nonnulli habiti inveniuntur*.

Sermones S. Leonis plerique recenſiti etiam a Franciſco Combefiſio in Bibliotheca Concionatoria. Sermones XXI. in Alcuini Homiliario. Leonis M. ſermones Italice verſi a Philippo Corſini, Florentiæ 1485. fol. & a Gabriele Foreſto, Venet. 1547. ac nonnulli a Galeatio Florimonte. ibid. 1561. 4. Gallicam verſionem Joannis Bertaut Epiſcopi Sagienſis memorat Lud. Jacobus pag. 144. Bibl. Pontificiæ.

Decreta XLIX. in Collectione Dionyſii Exigui Pithœana. In Merlini Conciliis, XCIV. In prioribus Leonis editionibus *Epiſtolæ CXI.* & in tomis Conciliorum Regia, Labbei & Coleti. Sed Queſnellus in ſuo Leone *Epiſtolas CXLI.* ordine temporis, quo ſcriptæ ſunt, digeſtas & notis illuſtratas exhibuit. Indicem eorum ad quos Leo ſcripſit, dedi in ſupplemento lib. IV. Bibl. Latinæ cap. 3. Epiſtola ad Turibium *contra Priſcillianiſtas* An. 447. exſtat notis illuſtrata in Agvirrii Conciliis Hiſpaniæ Tom. 2. p. 207. Apud eundem epiſtola *de Paſchate* A. 455. data ad Epiſcopos Galliarum & Hiſpaniarum pag. 223. & apud Sirmondum in Conciliis Galliæ Tom. 1. pag. 118. Celeberrima autem illa dogmatica *ad Flavianum* CPol. Epiſtola XXIV. vulgata cum Græca verſione veteri ad calcem S. Gregorii Thaumaturgi Mogunt. 1604. 4. a Gerardo Voſſio, Borellonio Germ. Præpoſito Tungrenſi pag. 144. ſubjuncta Epiſtola CXXXIV. *ad Leonem Imp.* Symboli Nicæni Fidem approbans itidem Græce & Latine pag. 165. una cum *Sententiis Patrum* (*e*) ad eundem Leonem, quod Dominus noſter Jeſus Chriſtus verus ſit Deus & verus Homo p. 184. & cum tractatu *adverſus errores Eutychetis & aliorum hæreticorum* pag. 209. quem tanquam dubium Queſnellus in appendice ad Sermones pag. 190. offert una cum Sermone (*f*) *in Natali S. Vincentii* Martyris pag. 187. & *in Nativitate Domini* pag. 188. Incip. *Salvator noſter*, *Dilectiſſimi*. Et *in aſcenſione Chriſti* pag. 189. Incip. *Hodie*, *Fratres*, *victoria Chriſti completa eſt*: *Et in Nativitate SS. Apoſtolorum Petri & Pauli*, ibid. Incip. *Exultemus in Domino*, *dilectiſſimi*. Sed apud Voſſium pag. 222. *ad Epiſcopos per Siciliam conſtitutos*, eſt apud Queſnellum Epiſtola XVII. *Ad Julianum Coenſem* p. 225. apud Voſſium eadem eſt cum Queſnelliana LXXXI. licet alio initio. *Sermonem de SS. Martyribus* & de inimicis diligendis, qui incipit: *Quotieſcunque*, *Fratres chariſſimi*, *SS. Martyrum*, idem Voſſius, p. 228. exhibet ſed Leonis eſſe negat, obvium etiam inter S. Auguſtini de Sanctis, num. XLVII. Epiſtolam illam nobilem *ad Flavianum* ediderat etiam Jo. Leunclavius cum Leontio de ſectis &c. Baſil. 1578. 8. & ſeparatim ex Voſſii editione recudi curavit Nicolaus Glaſerus, Græce & Lat. Hamburgi 1614. 8. De ejus approbatione in Synodo Chalcedonenſi facta conſulendus Natalis Alex. Sec. V. diſſ. XII. qui erudite & candide rem expoſuit. Joannes Moſchus in prato cap. 147. refert fabellam narratam ſibi a Menna Abbate, *quod cum*

Leo

(*a*) *De Jejunio decimi Menſis* & de eleemoſynis ejuſdem, ſermones novem ab undecimo ad undevigeſimum. Et *de jejunio ſeptimi Menſis* ſermones novem a 84. ad 92.

(*b*) Poſt Sermones XII. *de Quadrageſima* ab 38. ad 49. ſequuntur *de Paſſione Domini* Sermones XIX. a quinquageſimo uſque ad ſexageſimum octavum. Trithemius cap. 158. Homilias LVIII. memorat.

(*c*) Sermones tres *de Pentecoſte* & quatuor *de Jejunio Pentecoſtes*, a 73. ad 79.

(*d*) *In natali Apoſtolorum Petri & Pauli* ſermo 80. (& alter in appendice pag. 189.) *In octava eorundem Apoſtolorum* 81. *In natali ſeptem Martyrum Machabæorum*, 81. *In feſto S. Laurentii Martyris* 83. (quem *S. Leandro* Hiſpalenſi malebat Queſnellus tribuere.)

(*e*) *Ambroſii* pag. 190. *Athanaſii* pag. 190. *Auguſtini* pag. 193. (locus quem ex libro aſſertionis Fidei reperire ſe potuiſſe negat Voſſius p. 195. exſtat apud *Leporium*, cujus libellum ideo Queſnellus Auguſtino tribuit in notis pag. 508. ſeq.) *Baſilii* Cappadocis pag. 200. *Jo. Chryſoſtomi* pag. 196. *Cyrilli Alex.* pag. 201. *Gregorii Naz.* pag. 200. *Hilarii* pag. 185. & *Theophili Alexandrini* pag. 199.

(*f*) Inter S. Auguſtini de Sanctis num. XIII.

Digitized by Google

Leo ſcripſiſſet Epiſtolam ad S. Flavianum CPolitanum Epiſcopum contra impios Eutychen atque Neſtorium, poſuerit eam ſuper tumulum principis Apoſtolorum Petri, *& orationibus ac vigiliis & jejuniis vacans oraverit ipſum ſummum Apoſtolum, dicens: Si quid ut homo vel minus caute, poſui vel etiam omiſi, tu cui a Domino Deo Salvatore noſtro Jeſu Chriſto & Sedes hæc & Eccleſia commiſſa eſt, emenda. Poſt quadraginta vero dies apparuit ei Apoſtolus oranti, & dixit ei: Legi & emendavi. Sumenſque Epiſtolam de ſepulchro beati Petri, aperuit eam, & invenit Apoſtolica manu emendatam.* De eadem Epiſtola Gelaſius in Concilio LXX. Epiſcoporum, *cujus textum quiſpiam ſi uſque ad unum jota diſputaverit, & non eam in omnibus venerabiliter receperit, anathema ſit.*

Subjiciuntur a Queſnello p. 359. fragmenta ex Epiſtolis ad Baſilium Antiochenum & ad Aetium presbyterum: nec non ex Commonitorio ſive Mandato ſuis ad Synodum Chalcedonenſem legatis dato.

Epiſtolam ad univerſos Germaniarum regionum Epiſcopos de Chorepiſcoporum privilegio, quæ in prioribus editionibus LXXXVIII. a Queſnello omiſſa eſt: Leoni ſuppoſitam agnoſcunt Sirmondus, Morinus, Labbeus: idemque probant præter Queſnellum diſſ. XI. Blondellus p. 567. ſeq. pſeudo-Iſidori, & Oudinus Tom. I. p. 1273. ſeq. Similiter *Epiſtola VII. ad Septimium* Epiſcopum Altinum ſive Altinenſem & XVII. ad Epiſcopos Siciliæ, fraudis ſuſpecta Queſnello videtur.

De conflictu vitiorum & virtutum liber qui cum Leonis M. Sermonibus prodiit Pariſ. 1515. fol. atque ab aliis *S. Ambroſio* vel *Auguſtino*, ab aliis *Gregorio M.* (*a*) vel *Iſidoro* Hiſpalenſi (*b*) tribuitur, auctorem fortaſſe habet juniorem *Ambroſium Autpertum*. Vide Nic. Antonium lib. V. Bibl. Vet. Hiſpan. c. 4. n. 159.

Gvilelmi Fabricii, Noviomagi Iſago- ge in Leonis M. *enarrationem de paſſione Dominica*, prodiit Lovanii 1610. 4. & *Theodori Petreii* Campenſis, Cartuſiæ Colonienſis alumni Dogmata orthodoxæ Fidei ex Leonis Magni operibus collecta, & quatuor digeſta libris prodiere Coloniæ 1604. 8. ſub hoc titulo: *Confeſſio B. Leonis Magni*.

Libellus ſupplex Epiſcoporum Comprovincialium Metropolis Arelatenſis Leoni oblatus, in prioribus editionibus poſt CVII. & apud Queſnellum poſt XLIX. ſuſpectus eſt Launojo in parte altera opuſculorum de duobus Dionyſiis & apud B. Antonium Reiſerum noſtrum in Launojo confeſſore pag. 808. Sed malo ſequi Hugonem Menardum, Natalem Alex. Queſnellum aliosque viros doctos, qui non dubitant genuinum eſſe, quod facit etiam Valeſius ad Socratis lib. 2. c. 29.

Teſte Anonymo Mellicenſi S. Leo etiam augmentavit in Canone: *ſupplices Te rogamus*, *Omnipotens Deus*, & cætera quæ ſequuntur ex Ordine. Etiam Hymnum *Exultet*, Sabbato ſancto ſolitum cantari, quem alii referunt ad auctorem S. Auguſtinum, alii Leoni malunt tribuere. Vide Ephemerides eruditor. Pariſ. An. 1681. p. 246. * Quæ reprehendenda merito ſint in editione operum S. Leonis a Queſnello adornata, ſub eruditorum oculis mox exhibiturus eſt Vir Clariſſimus Petrus Ballerini Veronenſis aliis jamdudum operibus editis inclytus, qui novam operum S. Leonis editionem parat; omneſque Queſnelli animadverſiones expendit, ac digna cenſura notat.

Non ante multos annos in nova editione Romana de vitis Rom. Pontificum ab Anaſtaſio collectis T. 4. prodiit opera P. Joſephi Blanchini Codex Sacramentorum vetus, quem ipſe S. Leoni tribuendum cenſet. Eundem recudit Muratorius in Liturg. Rom. Vet. Venetiis 1748. S. Leoni non aſſerit. Demum Comes Jacobus Acami diſſertationem edidit Romæ in 4. 1748. qua i-

Tom. IV. Kk dem

(*a*) Lud. Jacobus Bibl. Pontificiæ pag. 85.

(*b*) Supra pag. 188.

dem Sacramentarium S. Leoni Magno vindicat.

Leo II. Siculus Papa ab A. 682. Octobr. 19. ad An. 684. 28. Jun. de quo Acta Sanctorum Tom. V. Junii 28. p. 374. ſeq. Antoninus Mongitor Tom. 2. Bibl. Siculæ pag. 7. ſeq. Ex ejus *quinque Epiſtolis* apud Baronium & in tomis Concil. prima ad Conſtantinum Aug. in Actione XVIII. Synodi ſextę, T. 3. Harduin. p. 1470. ut genuina defenditur a Pagio ad A. 683. n. V. ſeq. & Combefiſio in hiſtoria Monothelitarum p. 154. ſeq. Cæteras quatuor exhibet etiam Agvirrius Tom. 2. Concil. Hiſpaniæ p. 711. ſeq. Teſte Sigeberto cap. 59. Leo hicce *Græca & Latina lingua ſufficienter inſtructus tranſtulit de Græco in Latinum, Sextam Synodum*. Idem traditur in breviario Romano 28. Jun. & a Trithemio c. 236. *Relationem de electione ad Principes, & ſermonem in die ordinationis* ab Holſtenio teſtatus ſe accepiſſe edidit Papebrochius in Conatu Chronico hiſtorico ad Catalogum Pontificum Rom. p. 106. ſeq. Omitto alia de quibus Ludovicus Jacobus, Bibl. Pontificiæ p. 147.

Leo III. Romanus Papa ab An. 795. Dec. 27. ad A. 816. Jun. 12. de quo Acta Sanctorum Tom. 2. Junii p. 572. *Enchiridion*, Carolo M. in munus datum prodiit Lugd. 1607. & Moguntiæ 1603. forma minore. (*a*) *Symbolum* Leonis Papæ apud Baluzium Tom. VII. Miſc. pag. 18. 21. De eo quod verba *Filioque* (*b*) in Symbolo decantato addita, ut pridem ab Hiſpanis An. 653. & nunc a Gallis non tulit, vide Voſſium diſſ. 3. de tribus Symbolis §. 27. ſeq. & Baronium ad An. 809. n. 52. ad 62. ubi ex Anaſtaſio etiam refert Leonem *pro amore & cautela Orthodoxæ Fidei* in Baſilica S. Petri *feciſſe ſcutos argenteos duos, ſcriptos utroſque Symbolo, unum quidem litteris Græcis & alium Latinis, penſantes argenti libras nonaginta quatuor & uncias ſex*. Epiſtolas X. *ad Carolum M.* primus ex MSS. Academiæ Juliæ vulgavit Conringius Helmſt. 1647. 4. emendatiores 1655. 4. ubi etiam Epiſtola *ad Richulphum* Epiſcopum Moguntinum, quam habes apud Sirmondum Tom. 2. Concil. Galliæ p. 260. Epiſtolam *ad Fortunatum*, Patriarcham Gradenſem, ex Dauulo offert Ughellus Tom. V. p. 1094. Recuſæ deinde Leonis hujus Epiſtolæ in tomis Conciliorum, & Tom. V. Operum Conringii p. 587. Epiſtolam peregrinorum Monachorum in monte Oliveti habitantium ad Leonem III. edidit Baluzius T. 7. Miſc. p. 14.

Leo IV. Romanus Papa ab An. 847. April. 12. ad An. 855. Jul. 17. de quo Acta Sanctorum Tom. 4. Julii 17. pag. 323. Ejus *Epiſtolæ* tres vel quatuor apud Sirmondum Tom. 3. Conciliorum Galliæ pag. 71. ſeq. atque in Conciliorum tomis. At *ſermo de Cura paſtorali*, in iiſdem tomis & apud Baronium ad An. 855. Jul. n. 21. ſeq. ex *Anſelmo* Lucenſi obvius, eſt Synodalis qui ante ſermonem Ratherii Veronenſis legitur apud Harduinum Tom. VI. pag. 783. Concilium Romanum An. 853. a Leone IV. habitum confirmatur in Synodo Romana A. 863. Canone decimo. Præter *Decreta* quædam apud Ivonem, Gratianum, Anſelmum Lucenſem, Panormitanum & Paludanum, Ludovicus Jacobus p. 149. Bibl. Pontificiæ Leoni IV. tribuit, *Collectas III. de S. Petro*. * Sermo *de Cura Paſtorali*, quamvis a Leone editus fuit; identidem tamen ſæculorum proceſſu interpolationem admiſit, adeo ut veterem formam vix modo retineat. Quare operæ pretium me feciſſe arbitror, dum tres ejus lectiones in eadem expreſſas pagella exhibui. Ex hac enim trium collatione inferri tuto poſſe exiſtimo, ut in quibus tres illæ conveniunt, hæc ſincera ſint Leonis; in quibus vero minime congruunt; hæc ſin minus ſpuria, certe tamen ſuſpicioſa judicentur. Vide Supplem.

(*a*) Vide Auguſti Beyeri memorias librorum rariorum pag. 149.

(*b*) De iiſdem Verbis deinde Symbolo additis a Sergio III. circa A. 909. Voſſius diſſ. 3. §. 41. ſeq.

plem. Concil. Tom. I. pag. 909. Tres iſtas ejuſdem Homiliæ lectiones petii ex Labbeo, Martene, & ex MS. Lucenſi Codice. Interpolationis vero cauſas haſce aſſignari, quod homiliæ hujus lectio Synodis præmitti ſoleret, cui proinde illa adjicienda Epiſcopi judicaverunt, quæ eſſent loco & tempori opportuna.

Leo V. Ardeatinus, Monachus Ord. Bened. Papa Anno 904. a Sept. 23. ad Novembr. 18. de quo Frodoardus:

Poſt quem (Benedictum IV.) *celſa ſubit Leo jura, notamine quintus,*
Emigrat ante, ſuum quam luna bis impleat orbem.

Leo VI. Romanus, Papa ab 929. Jul. 5. ad A. 930. Febr. 9. Hujus *Epiſtolam ad Leodegarium* Viennenſem Archiepiſcopum memorat Ludovicus Jacobus p. 149. Bibl. Pontificiæ. Sed Leo IX. ad Leodegarium ſcripſiſſe cognoſcitur, non Leo VI.

Leo VII. Romanus, Papa ab A. 935. Novembr. 15. ad A. 939. Maj. 24. Ejus *Epiſtola ad Hugonem* Francorum Principem ac S. Martini Turonenſis Abbatem de mulieribus ab adeundo Cœnobio S. Martini prohibendis, edita a Dacherio Tom. 2. ſpicilegii pag. 375. (edit. novæ T. 3. p. 373.) atque emendatior a Galicſonio Canonico Turonenſi (*a*) cum nonnullis Alexandri III. Innocentii III. & aliorum Pariſ. 1694. Cum hac Epiſtola in tomis Conciliorum legitur etiam Epiſtola *ad Gerardum* Laureacenſem Archiepiſc. cui mittit pallium, & tertia *ad Gallos & Germanos* de variis diſciplinæ Eccleſiaſticæ capitibus.

Leo VIII. Romanus, Papa ab Anno 963. Decembr. 6. ad A. 964. Febr. De Concilio Joannis XII. contra Leonem VIII. Baronius ad A. 964. n. 6. Conſtitutionem vero Leonis VIII. qua in Synodo Rom. An. 963. Ottoni Imp. ejuſque ſucceſſoribus conceſſit facultatem eligendi Romanum Pontificem & inveſtituras Epiſcopis tribuendi, habent Gratianus diſt. 63. num. 23. Theodoricus Niem aliique & Goldaſtus T. 1. Conſtitutt. Imperial. pag. 29. qui pro hac conſtitutione etiam videndus in replicatione pro Imperio contra Gretſerum p. 300. ſeq. & Petrus de Marca VIII. 12. & 29. de Concordia Sacerdotii & Imperii: quanquam ſuppoſitam eſſe contendit cum Baronio Pagius ad A. 964. n. 6. ſeq. *Epiſtolam ad Mauringum* Abbatem de privilegiis Abbatiæ Montis majoris, edidit Baluzius T. IV. Miſc. p. 428. Alias Leonis Epiſtolas IV. *ad Odonem* Abbatem Cluniacenſem, quas habuit Andreas du Cheſne, itemque *ad Egilulphum* Salisburgenſem, *Eiſengrinum* Regnoburgenſem, *Lambertum* Friſingenſem & *Starchandum* Eichſtadenſem Epiſcopos Germaniæ, de cauſa Fidei, quarum pag. 149. Lud. Jacobus meminit nondum quiſquam, quod ſciam, in lucem produxit.

Leo IX. antea *Bruno*, Comes Dasburgenſis, Gallo-Germanus, ex Epiſcopo Urbis Leucorum quæ Tullus vocatur, Papa ab A. 1049. Febr. 12. Ad Annum 1054. April. 19. Ejus vitam libris duobus ſcriptam a *Wiberto* Archidiacono Tullenſi, ex MSS. cum Sirmondi (*b*) editione collatis edidit notiſque illuſtravit Henſchenius Tom. 2. Act. Sanctor. April. 19. p. 648. *Itinerarium Roma in Galliam*, quod ſcripſit *Anſelmus* Remenſis, adhuc deſideramus, ut dixi T. 1. p. 116. Sed vitam Leonis IX. ſcripſit etiam heroico carmine Auguſtinus Bontemps, Atrebas, Monachus Lobienſis. Præter alios a Labbeo Tom. 2. de S. E. p. 17. laudatos adeundus Leo Oſtienſis lib. 2. Chronici Caſinenſis cap. 81. & 87. e recentioribus vero præter Raynaldum, Bzovium, Spondanum, Benedictus Pictetus in Seculi XI. hiſtoria Gallice edita. Argumenta *Epiſtolarum XIX.* hujus Leonis quæ exſtant in Conciliorum Tomis, vide Tom. XI. Bibl. Græcæ p. 579. ſeq. ubi etiam de diplomate ſuppoſito *de corpore S. Dionyſii*. Prima ex illis Epiſtolis eſt proli-

(*a*) Journal des Savans 1695. pag. 398.

(*b*) Pariſ. 1615. 8.

xa illa adverſus Michaelis CPol. & Leonis Acridani quas vocat præſumtiones. Septima autem *ad Conſtantinum Monomachum*, diverſa eſt ab illa, hæreſes tot objectante Græcis, ad eundem Imp. ſcripta, cujus meminit Sigebertus cap. 149. & quæ perinde ut *liber adverſus Græcorum errores* aliæque *Epiſtolæ*, & *cantus in honorem Sanctorum* (*a*) ab eo compoſiti, intercidit. Privilegia duo *Babenbergenſi* Eccleſiæ conceſſa exſtant in Joannis Udalrici Codice Epiſtolarum Babenbergenſi apud Jo. Georg. Eccardum Tom. 2. corporis ſcriptorum medii ævi p. 90. ſeq. *Sermones* Leonis IX. una cum Epiſtolis Decretalibus & familiaribus collectos ediderunt Canonici S. Martini Lovanienſes A. 1565. atque inde Laur. Surius Carthuſianus, ſubjunctos Leonis Magni Operibus Colon. 1568. & recuſos Antvverp. 1583. * In meo Conciliorum Supplemento T. 1. pag. 1283. præter Leonis hujus Epiſtolam ad majoris Eccleſiæ Lucenſis Canonicos, quibus in communem convictum largitiones quaſdam confirmat, ex Vadingi Commentariis ad vitam S. Anſelmi Lucenſis Epiſcopi acceptam, dedi; variantes etiam quaſdam atiuli ex MS. Cod. Epiſtolæ Leonis ad *Omnes per Italiam Epiſcopos*.

Leo X. antea *Joannes Medices*, Papa ab A. 1513. Mart. 11. ad Anno 1521. Decembr. de quo Julius Niger in hiſtoria ſcriptorum Florentinor. p. 286. Ejus bullæ variæ in Actis Concilii *Lateranenſis* a Julio II. cœpti, atque ipſo deinde, durante Seſſione V. An. 1513. defuncto continuati ad A. 1517. cujus Actis Rom. 1521. fol. vulgatis bulla de authentica hac Actorum editione præfigitur. *Conſtitutiones XLVI.* in bullario Laertii Cherubini Tom. 1. p. 534. ſeq. in quibus XII. A. 1515. *prohibitio imprimendi libros abſque examine* XL. XLI. Bullæ duo contra *Lutherum* noſtrum A. 1520. & 1521. de quibus plura in Centifolio Lutherano. XLV. pro *Henrico VIII.* defenſore Fidei A. 1521. *Concordata inter Leonem X. & Franciſcum Regem Galliæ* Anno 1518. 22. Nov. edita Toloſæ 8. recuſaque tum alibi tum in illuſtris Leibnitii Codice diplomatico T. 2. p. 158. ad quæ conferendæ obſervationes Petri Rebuffi, Pariſ. 1550. 8. Joannis Dayma Toloſ. 1538. & Michaelis Duperray quæſtiones Pariſ. 1723. 12. *Oratio* ſive *Conſilium de bello ſuſcipiendo contra Turcos* in Nic. Reuſneri Volumine ſecundo Orationum Turcicarum pag. 152. Lipſ. 1596. 4. Bulla *de ſubjectione Eccleſiæ Helenenſis ad Narbonenſem* An. 1517. in Baluzii appendice ad Marcam Hiſpanicam p. 1492. Bullæ II. *pro Ordine B. Mariæ Virginis* a Joanna condito Regina Galliæ, Bituriġum Duce, filia Ludovici XI. ſorore Caroli VIII. & Conjuge Ludovici XII. Regum Galliæ: apud Labbeum Tom. 2. Bibl. novæ MSS. p. 395. 402. *Epiſtolæ III.* ad Ludovium Comitem Palatinum Anno 1519. de obitu Maximiliani I. & Caroli V. electione, apud Marqu. Freherum T. 3. ſcriptor. rerum Germanic. p. 161. Omitto alias a *Jacobo Sadoleto* & *Petro Bembo* ſcriptas Leonis X. nomine, aliaſque quæ in Conciliorum tomis & apud Bzovium ac Raynaldum leguntur, *Carminaque* inedita Latina atque Italica.

Leo XI. antea *Alexander Medices*, ex Archiepiſcopo Florentino Papa per paucos dies An. 1605. April. 2. uſque ad 27. de quo Julius Niger in hiſtoria ſcriptorum Florentinor. p. 21. *Decreta Synodi Diœceſanæ Florentinæ* A. 1589. ab eo celebratæ edita Florentiæ 4. *Epiſtola ad Archiep. Neapolitanum* in Stephani Quaranitæ ſumma Bullarii p. 400. *Undecachordum ſacrorum librorum* ſive Biblia ſacro-ſancta Veteris & Novi Teſt. undecim linguis principalioribus a Joanne Baptiſta Raimondo, Leonis XI. auſpiciis in lucem danda, fato ejus intercepta ſunt. Iter ejus Florentia Romam deſcriptum ab Alexandro Macchia, Rom. 1605. 4. & deſcriptio exequiarum, Florent. 1605. 4.

Leo

(*a*) Hæc ſunt *Reſponſoria* de quibus Lud. Jacob. pag. 150. Bibl. Pontificiæ.

Leo Acridanus ſive Acridiæ, metropoleos Bulgarorum Archiepiſcopus, Græce quidem ſcripſit, ſed *Epiſtola* ejus & Michaelis Cerularii CPol. Patriarchæ nomine miſſa *ad Joannem Tranenſem* in Apulia Epiſcopum, exſtat ex veteri verſione apud Baronium ad An. 1053. n. XXIII. Hæc eſt Epiſtola de qua Sigebertus cap. 147. De aliis ejus ſcriptis Græcis ineditis vide Oudinum T. 2. p. 604.

Leo Atinenſis in Campania Epiſcopus ab *Adenulpho* Archiep. Capuano Anno 1044. ordinatus & defunctus An. 1072. Ejus ſermonem de translatione *S. Marci* primi Atinenſis Epiſcopi (*a*) edidit Ughellus Tom. *6*. p. 42*6*. alioſque duos in ejuſdem Martyris laudem pag. 433. 444. & *Monumentum donationis*, Anno 105*6*. Clericis Atinenſibus conceſſum T. 10. edit. novæ parte 2. in Chronico Atinenſi p. 44. 46.

Leo Bituricenſis (de Bourges) in Gallia Avaricum Epiſcopus qui A.C. 453. præfuit Concilio Andegavenſi & Anno 461. Turonenſi interfuit, atque Anno 454. cum Victurio & Euſtochio Epiſcopis ſcripſit Epiſtolam *ad Epiſcopos & Preſbyteros Eccleſiarum provinciæ Tertiæ Lugdunenſis* ſive *Turonicæ*, ne prætermiſſo Eccleſiaſtico Judicia ſæcularia expetant. Prodiit ſæpe inter Leonis M. Epiſtolas, ante Queſnelli editionem nonageſima ſexta, a Queſnello autem omiſſa, ſed obvia etiam in Conciliorum tomis, & apud Sammarthanos Tom. 1. Galliæ Chriſtianæ pag. 143. & in Sirmondi Conciliis Galliæ pag. 119. qui primus non modo hanc Epiſtolam Leoni Bituricenſi reſtituit, ſed etiam in notis p. 599. obſervavit ſcriptam non ad Epiſcopos Thraciæ, ſed Tertiæ Lugdunenſis. Adde ejuſdem notas ad Sidonii IV. Epiſt. 18. Tom. 1. Opp. pag. 953. Scriptori Patriarchii Bituricenſis apud Labbeum T. 2. Bibl. novæ MSS. p. 15. 16. qui hunc Leonem ait præfuiſſe ab A. 431. ad 448. fidem merito denegat Tillemontius T. XVI. memoriar. p. 770.

Leo Cardinalis, infra *Leo Marſicanus*.

Leo Abbas *Caſinenſis*, circa An. 900. de quo Leo Oſtienſis lib. 1. Chronici Caſinenſis c. 51. ubi memorat ejus libellum Adelario civi Romano oblatum de Eccleſia S. Benedicti.

Leo Caſinenſis circa An. 1087. infra *Leo Marſicanus*.

Leo Monachus *Hecmundenſis*, cujus *breviculos majores* ſive *elogia atque epitaphia Comitum Hollandiæ* ab A. 900. ad 1203. juſſu Abbatis Joannis de Hilligom ſcripta edidit Antonius Matthæus ad calcem Joannis *Gerbrandi* & Theodorici de *Leydis*, Lugd. Bat. 1692. 4. p. 146. 156.

Joannes Leones tres, Africanus, Mutinenſis, & Romanus de quibus ſupra p. 94. ſeq.

Leo cognomine a patria *Marſicanus*, Monachus Caſinenſis Ord. S. Benedicti & ab A. 1101. ad 1115. Cardinalis Epiſcopus *Oſtienſis*, ſcripſit in gratiam Oderiſi, (*b*) Abbatis An. 1087. Caſinenſis, eique dicavit *Chronici Caſinenſis* libros ab obitu S. Benedicti quem in A. C. 542. ait incidiſſe, uſque ad Annum circiter 1078. Nam quæ ab extremo capitis XXXIV. libri tertii ſequuntur uſque ad finem ejus libri, ſive ad caput LXXIV. atque ad defunctum A. 1087. Deſiderium Abbatem, qui idem Victor III. Papa, illa addita ſunt a *Petro* Diacono, quem Leone longe gravitate & auctoritate inferiorem notat Mabillonius. Ab eodem Petro adjunctus eſt *Liber quartus* & dicatus Rainaldo II. Abbati Caſinenſi atque Cardinali, Chroniconque illud perducit ab Oderiſi Abbatis electione uſque ad electum Abbatem Raynaldum II. & mortem A. 1138. 7. Januar. anti-Papæ Anacleti ſecundi. In præfatione autem libri quarti Petrus teſtatur ſe quæ ſcripſit, decerpſiſſe *ex regiſtris Romanorum Pontificum*, *Gregorii VII.* & ſucceſſorum e-

(*a*) Leonis ipſius eſſe dubitat Papebrochius T. 3. Act. Sanctorum April, 28. pag. 555.

(*b*) Vide præf. ad librum 1. & ad librum 3.

ejus, cætera partim ex ore *Abbatis Seniorecli* hauſiſſe, partim oculis propriis vidiſſe, vel comperiſſe ex Priorum ſuorum vel aliorum fidelium relatione. Prodiit Chronicon Caſinenſe Venetiis 1513. 4. vulgatum a *Laurentio* Vicentino Monacho.

Pariſ. 1603. fol. cum Aimoino de geſtis Francorum, edente Jacobo Breulio, Monacho S. Germani a Patis.

Neapoli 1616. 4. cum notis *Matthæi Laureti*, Hiſpani, (*a*) ejuſque diatriba de monachatu Gregorii M. & translatione atque exiſtentia corporis S. Benedicti ibid. 1607. 4.

Pariſiis 1668. fol. ex recenſione *D. Angeli de Nuce*, Neapolitani, Abbatis Caſinenſis centeſimi trigeſimi ſexti, Examinatoris Epiſcoporum atque inde Epiſcopi Roſſanenſis, qui duobus MStis Codicibus uſus notas addidit, & vitam S. Benedicti ex *Gregorio M.* lib. ſecundo Dialogorum deſcriptam notiſque illuſtratam præmiſit, ſubjuncta ad calcem operis Appendice veterum monumentorum, in qua exſtant *Marci* Poetæ, diſcipuli S. Benedicti carmen elegiacum de ſitu conſtructioneque Cœnobii Caſinenſis. Porro, 1. Capitulum Aquiſgranenſe *Ludovici* Imp. A. C. 817. Abbatibus & Monachis obſervandos articulos LXIX. præcipiens. 2. Ritus electionis Abbatis Caſinenſis, & qua ratione Pontifex eam confirmet atque ordinato Abbati benedicat. 3. Officia S. Benedicti & B. Virginis a mille annis apud Caſinenſes celebrata, & Officium B. Virginis celebrari ſolitum quotidie. 4. *Lotharii III.* Imp. Epiſtolæ IV. & una *Rychyzæ*, ejus uxoris. 5. Epiſtolæ tres *Gvibaldi*, Abbatis Caſinenſis.

Romæ 1670. fol. Appendix ad notas Angeli Nucei ſive de Nuce, ſeparatim vulgata de qua videndum Diarium eruditorum Romanum Anno 1670. pag. 109.

Mediolani denique 1723. fol. tomo quarto theſauri Italiæ Muratoriani, recuſum prodiit Chronicon hoc ita, ut editio Angeli de Nuce & appendix utraque integra exhibeatur, atque ex eo deſcriptio Montis Caſſini, etiam auctior additis tabulis ære inciſis ex Mabillonii Tom. 2. Annalium Benedictinorum. Idem Mabillonius notat Leonem hoc in opere uſum eſſe quodam *Chronico Joannis* Abbatis, qui primus in Capua nova Monaſterium exſtruxit. De hoc Joanne, qui A. 934. obiit, videndus Leo lib. 1. c. 53. 54. Joan. Baptiſta Marus ad Petri Diaconi cap. 30. de viris illuſtr. Caſinenſibus refert ſe apud Holſtenium vidiſſe Chronicon Leonis collatum ad fidem plurium MSS. promittitque ſe cum aliis Sanctorum actis editurum *Vitam S. Mennatis* Confeſſoris: (*b*) præter quam Petrus Diaconus memorat etiam Leonis *Hiſtoriam Peregrinorum*: nec non *Sermones de Paſcha & de Nativitate*, His Arnoldus Wion Tom. 1. ligni vitæ p. 188. addit *Vitam S. Januarii*.

De *Leone*, nobili *Beneventano* ejuſque *chartula oblationis* qua bona ſua immobilia tradidit Monaſterio Caſinenſi, videndus Leo Oſtienſis lib. 1. c. 10.

Ab hoc Leone Oſtienſi, Petrus Diaconus cap. 31. ſcriptor. illuſtr. Caſinenſium diligenter diſtinguit *Leonem Cardinalem Diaconum*, Monachum Caſinenſem, quem inſignem ſtudio & eloquentia teſtatur ſcripſiſſe ex nomine *Urbani* quam plures *Epiſtolas*, feciſſe & *Regiſtrum* ejus. Huic Petri teſtimonio tutius (*c*) creditur, quam recentibus, præclaris licet Viris, qui incauti Oſtienſem cum illo eorundem temporum Cardinali eundem faciunt. Urbanus ſecundus Papa fuit ab A. 1088. ad 1099. de cujus Epiſtolis & Regeſto infra ſuo loco.

* *Leo Marſicanus*. S. Mennæ ſeu Mena-

tis

(*a*) Hic Lauretus, Abbas S. Salvatoris nimia licentia uſus in illa editione omiſiſſe alia, alia interpolaſſe ac mutaſſe, ab Angelo de Nuce arguitur. Vide tamen quæ pro Laureto Rich. Simonius lib. 3. Epiſt. ſelect. 12.

(*b*) De hoc Menna ſive Mennate Gregorius M. III. 26. Dialog. & Martyrologia XI. Nov. De S. Januario 19. Sept.

(*c*) Pagius ad A. 1088. n. 3. Caveus ad A. 1101. &c.

tis vitam, quam vulgaturum ſe ſpopondit Holſtenius, extare integram in Cod. MS. Biblioth. Caſinenſis 413. monet Gattola Hiſt. Caſſ. Sæculo VI. qui & præfationis partem longiorem recitat. Dirigitur Oderiſio Abbati. Scripſit etiam Leo Hiſtoriam conſecrationis Eccleſiæ Caſinenſis ab Alexandro II. peractæ editam primum a Caracciolo inter antiquos quatuor Chronologos, & a Muratorio in nova editione eorumdem Chronologorum Rer. Ital. T. V. pag. 76. Uterque tamen auctoris hujus opuſculi nomen ſilet; legitur nihilo ſecius ſub expreſſa Leonis Marſicani appellatione in MS. Cod. Biblioth. Caſinenſis ſignato num. 47. eodem Gattola teſtante.

Ambroſius *Leo*, *Nolanus*, Medicus & Philoſophus a Leandro Alberto & a Voſſio commendatur ob libros III. antiquitatum & hiſtoriarum Urbis & agri Nolani ac de montibus Veſuvio & Abella. Prodierunt dedicati Henrico Urſino Principi. Venetiis 1514. & 1594. fol. & in Andreæ Scotti Italia illuſtrata, Francof. 1600. fol. & in tomo nono theſauri Italici Burmanniani, parte IV. De cæteris hujus Leonis ſcriptis Medicis ac Philoſophicis, Quæſtionum opere, verſione Actuarii & libelli Ariſtotelis de virtutibus, caſtigatione Averrois, dialogo de Nobilitate rerum, vide Simlerum & Jacobi Gaddii T. 1. p. 272.

Leo Oſtienſis idem cum *Leone Marſicano*.

Leo Poeta, infra *Leonius*.

Leo, a quo *Leonini* verſus, quoniam illos ſi non invenit (*a*) certe frequentavit variavitque non ſine laude. Eberhardus Bethunienſis qui An. 1212. ſcripſit, in parte tertia labyrinthi, quæ eſt de verſificatione v. 113. (*b*)

Sunt inventoris de nomine dicta Leonis
Carmina, quæ tali ſunt modulanda modo:
Peſtis avaritiæ, durumque nefas Simoniæ
Regnat in Eccleſia liberiore via.
Permutant mores homines, cum dantur honores,
Corde ſtat inflato pauper, honore dato.
Sunt & caudata, ſimili quæ fine tenentur
Carmina, quæ tali ſunt modulanda modo:
Non lignis flammæ, nec rebus cor ſatiari
Percupidum poterit in ratione pari.
Quid proſit, non quid deceat, cupidus ſibi quærit,
Sic in eo vitæ regula juſta perit.
Sunt medio quæ conveniunt, & fine viciſſim
Carmina, quæ tali ſunt modulanda modo:
Si tibi grata ſeges eſt morum, gratus haberis,
Si virtutis eges, deſpiciendus eris.
Criminibus merſos toto conamine vites,
A vitiis terſos cordis amore cites.
Sunt & caudatis pariter conjuncta Leonis
Carmina, quæ tali ſunt modulanda modo:

Vir-

(*a*) Quanquam ὁμοιοτέλευτα improbata fuiſſe olim & vitata a bonis Poetis conſtare poteſt ex Gellii XVIII. 8. & ex iis quæ ad Juvenalis X. 122. viri docti annotarunt: tamen Poetas Latinos antiquiſſimos etiam optimoſque ea non prorſus effugiſſe probant Caſaubonus ad Perſium pag. 135. ſeq. Rittershuſius ad Ligurinum Guntheri pag. 66. Petrus Burmannus in ſapientia hyperboreali pag. 87. ſeq & Georg. Chriſtianus Gebauer in diſſ. pro rhythmis Poeticis pag. 282. ſeq. anthologicarum diſſ. & 327. ſeq. ad diſſ. Eliæ Majoris & p. 334. ſeq. Quamvis etiam a Leone Seculi XII. Poeta verſus Leoninos repetunt Paſquierius diſquiſitionum lib. VII. cap. 2. Cangius in gloſſario, Menagius in Originibus Gallicis, Huetius in Huetianis p. 191. aliique: Tamen verſuum in ſimiles ſonos deſinentium uſum jam pluribus ante ſeculis & non tantum X. & XI. ut notatur in Actis Sanctorum Tom. 1. Junii pag. 23. ſed a nono jam atque octavo obtinuiſſe docet auctor obſervationum Criticarum de poeſi & pictura, editarum Gallice Pariſ. 1719. 12. cap. 36. Adde Renatum Morellum in prolegomenis ad Scholam Salernitanam c. 4. ſeq. & apud laudatum Gebauerum p. 341. atque Illuſtris Scipionis Maffei hiſtoriam diplomaticam pag. 190. ſeq.

(*b*) Leyſeri hiſt. Poetarum medii ævi pag. 832.

Virtutem ſequere, virtutis præmia quære,
Omnia vana tere lucis amore meræ.
Virtus laudis emit pretium, bona res mala demit,
Hanc dum lingua fremit, peſſima ſæpe premit.
Sunt, ad principia quorum fines referuntur,
Carmina, quæ tali ſunt modulanda modo:
Hoc moneo, ne fas fore credas optima rerum
Ut carpas verum prodigiale nefas.
Eſt Domini donum puri devotio cordis,
Contemtus ſordis initiale bonum.

Alia etiam genera verſuum Leoninorum exhibui ſupra in *Bernardo* Morlanenſi T. 1. p. 232. ſeq.

Leo Ravennenſis Archiepiſcop. qui etiam *Neo*, *Neomutus*, *Hermuthus* A. 999. Gerberto Sylveſtri II. nomine in Papam adſcito ſucceſſit in Archiepiſcopatu Ravennenſi, quo ſe An. 1001. cum iterum abdicaſſet diem obiit A. 1105. Ejus *Epiſtolam ad Durantem Monachum alioſque Eremitas* vulgavit Ughellus T. I. Italiæ p. 355. 359.

Leo Tuſcus Imperialium Epiſtolarum ſub Emanuele Comneno, Imp. CPol. qui ab A. 1133. ad 1180. imperitavit, interpres, e Græco Latine vertit *Miſſam S. Chryſoſtomi*, in cujus Præfatione Præceptorem ſuum vocat Hugonem Etherianum, de quo ſupra T. 3. p. 293. Edidit hanc Beatus Rhenanus, cum altera verſione Eraſmi, Colmariæ 1540. 4. *Libros duos de prævaricationibus Græcorum*, & tertium contra errores Græcorum memorat Trithemius cap. 400.

Leobienſis (*a*) Anonymi Ord. Præd. *Chronicon* amplum libris VI. a nato Chriſto incipiens ſed præcipue ab An. 935. res Auſtriacas, Styricas, Carinthiacas aliarumque finitimarum regionum perſequens uſque ad A. 1343. lucem vidit in Hieronymi Pez Tom. 2. ſcriptorum Auſtriacorum Lipſ. 1721. fol. pag. 751. ſubjuncta p. 968. continuatione Annorum 1345. 1346. 1347. Hujus Chronici veſtigiis editor obſervat inſtitiſſe *Matthæum Pappenheimium* in Chronico Auſtrali, ex illoque non pauca poſſe in editione Matthæi Freheriana Tom. 1. ſcriptorum rerum Germanicarum etiam a Clariſſ. Struvio ope Codicis Neoſtadienſis recognita emendari. Sed & Leobienſem profeciſſe ex *Clauſtroneoburgenſi* Chronographo Auguſtiniano in Auſtria inferiore, cujus Chronicon ab A. 978. ad 1348. eodem tomo p. 436. 492. laudatus Pezius vulgavit: & ex *Joannis de Victoria* Monachi Cœnobii Vitring, Ord. Ciſterc. in Carinthia, *Chronico Carinthiæ* ab Anno 1217. ad 1339. adhuc inedito, niſi quod præfationem ad Albertum II. Ducem Auſtriæ exhibuit idem Pezius p. 753.

Leodienſe Chronicon breve ab A. 400. ad 1132. exſtat apud Labbeum Tom. 1. Bibl. Novæ MSS. p. 334. 339.

Leodriſius Cribellus, Præfectus Brixienſis circa A. 1257. cujus *Epiſtolæ XXV.* ad Bonifacium Canoſſam, Magiſtratum Mantuanum & ad R. Comitem Veronenſem de tyrannide Eccelini, MSſtæ Brixiæ apud Fortunatum Vinaceſium. Vide Diarium eruditorum Italiæ Tom. XV. p. 311. ſeq. * Opus de expeditione Pii II. Pontificis in duos libros digeſtum produxit Muratorius Rer. Ital. T. XXIII. p. 21. De aliis nonnullis Leodriſii operibus MS. vide Zeni diſſertationes Voſſianas Tom. 1. pag. 346. &c.

Leodriſius Cribellus, Jovio *Leodorix* Patricius Mediolanenſis, Franciſci Philelphi diſcipulus (*b*) ſcripſit Opus *de Vita rebuſque geſtis Sfortiæ Ducis & initiis filii ejus Franciſci Sfortiæ* primi Mediolanenſium Genuenſiumque Ducis, quod non integrum ſed ab A. circiter 1369. ad Annum 1424. (*c*) edidit celeberrimus Muratorius (*d*) Tomo XIX. ſcriptorum rerum Italicarum, Mediolan. 1731.

(*a*) *Leobium* civitas Stiriæ, *Leuben*, ſive *Leoben*.

(*b*) Giornale de' Letterati d'Italia Tom. XV. p. 305. ſeq.

(*c*) Franciſcus Sfortia poſt illum annum potiſſimum res magnas geſſit obiitque A. 1466.

(*d*) Acta Erud. 1733. pag. 351. ſeq.

1731. fol. Vertit & *Orphei* Argonautica, ſubjuncta Valerio Flacco Aldi Venet. 1523. 8. & *S. Chryſoſtomi* Epiſtolam ad Cyriacum, quæ verſio cum Epiſtola Leodriſii ad Æneam Sylvium exſtat inter Æneæ Epiſtolas excuſas Norimb. 1496. 4. Ejus ſcriptum *de expeditione Pii II. Pontificis adverſus Turcas* edere promiſerat Allatius libro quarto συμμίκτων. *Oratio* ante Franciſcum Sfortiam habita A. 1450. Modoetiæ, & altera de ejuſdem Frauciſci triumphali in Mediolanum ingreſſu, MSS. in Bibl. Cottoniana p. 61. Traditur etiam ſcripſiſſe explanationes in librum primum atque ſecundum Decretalium.

Leonardus Aretinus, ſupra Tom. 1. p. 290.

Leonardus a *Bertepaglia*, (Bertopalea, Berutapalea, Bertapalia, Prædapalia) Patavinus, Medicinam & Chirurgiam docuit in Patria ab A. 1402. ad 1429. ſcripſitque *Chirurgiam* ſive *recollectas ſuper quartum Canonis Avicennæ*: Venet. 1490. & 1519. fol. cum Guid. Cauliaci, Rolandi, Rogerii Chirurgicis ſcriptis. Ejuſdem *de aquis conficiendis ad pellendas ægritudines maxime idoneis* laudat Nic. Comnenus Papadopoli T. 1. de Gymnaſio Patavino pag. 285. Bernardinus Scardeonius lib. 2. claſſ. 9. p. 209. Angelus Portenarius in Patavio ſive opere de felicitate Patavinæ Urbis p. 261. Filii Joannis Michaelis de Berutapalea, publici An. 1435. & 1436. Chirurgiæ apud Patavinos Doctoris, meminit Jac. Philippus Tomaſinus in Gymnaſio Patavino p. 156. ſeq.

Leonardus Brunus, Aretinus ſupra T. 1. p. 290.

Leonardus Juſtinianus *Chienſis* Lesbi Metropolita Mytilenenſis, Ord. Præd. de quo Jacobus Quetif Tom. 1. p. 816. ſeq. Scripſit *Hiſtoriam* ſive *Epiſtolam* ex Chio Inſula 15. Aug. A. 1453. miſſam ad Nicolaum V. *de capta per Mahumedum II.* 29. Maj. ejus anni *Urbe CPoli*, quæ ſæpius prodiit ſeparatim ut Norimb. 1543. 4. cum præf. Mich. Rottingi & Argentor. 1551. Baſil. 1556. 8. & in

Tom. IV.

Abrahami Bzovii Annalibus ad Ann. 1453. num. VI. & in Turcicis Philippi Loniceri Francof. 1578. 8. Tom. 2. p. 84. & 1584. Tom. 1. p. 315. Tractatum *de vera nobilitate*, Carolo Poggio Florentino, Eugenii IV. ſecretario oppoſitum, quem cum auctoris vita edidit Michael Juſtinianus, Abellini 1657. 4.

Leonardus de Chiſano ſive Jovis fano, Campaniæ oppido Miniſter Generalis Ord. Minor. ab Ann. 1373. & ab An. 1378. ad 1405. Cardinalis Presbyter, ſcripſit ingens volumen in cantica ſive *in Canticum Canticorum*, in capita CXL. diviſum laudatumque S. Antonino tit. 24. Hiſt. cap. 8. §. 2. p. 773. & *in IV. libros Sententiarum*, prçterea *Summam* notabilem & *Sermones*. Vide Bergomenſem ad Ann. 1355. & Trithemium cap. 645. Tractatum *de modo ſchiſmatis Pontificii extinguendi* MS. in Bibl. Minorum Toletana memorat Waddingus p. 237. Vide Leonardi Nicodemi additiones ad Bibl. Neapolitanam Nic. Toppi p. 152. ſeq.

Leonardus de Rubeis, *Giffonenſis*, ſive *de Giffono*, *Giphonenſis*, idem cum ſuperiore.

Hubertus Leonardus Supra T. 3. pag. 285.

Leonardus Italicus Ord. Præd. cujus *ſertum fidei* ſive *Quadrageſimale* excuſum circa initia naſcentis typographiæ, ſine loco & anno. Vide Jacobum Quetif T. 1. p. 902. ſeq.

Leonardus Juſtinianus, Patricius Venetus de quo ſupra p. 209.

Leonardus Juſtinianus Archiep. Mytilenenſis. Supra *Leonhardus Chienſis*.

Leonhardus Manſuetus, Peruſinus Magiſter Ord. Præd. obiit Romæ 1480. Præter *Literas encyclicas* & *Sermones*, traditur ſcripſiſſe *Summam de Vitiis*, & *Speculum humanæ ſalvationis*. Vide Jacobum Quetif T. 1. p. 849.

Nicolaus de Leonardis Phyſicus clariſſimus Venetiis, tempore Eugenii quarti, laudatus a Georgio Trapezuntio reſponſione ad Gvarinum.

Leonardus Epiſcopus *Paſſavienſis*, cujus

L l

jus & *Joannis* Abbatis Lambacenſis Epiſtolas mutuas An. 1429. datas edidit V. C. Bernardus Pez in prolegomenis ad T. 2. anecdotorum p. XXXVII.

Leonardus Piſanus Mathematicus non multum poſt A. 1400. primus recentiorum, Arabum legens veſtigia, de Algebra commentatus. Ab hoc magnam partem accepiſſe Lucam Paciolum de Burgo S. Sepulchri Ord. Minor. quæ in Arithmeticis, lingua Italica grandi volumine exaratis atque Venet. A. 1494. 1523. editis ſunt ab eo tradita, notavit Voſſius cap. LI. de ſcientiis Math. §. 8. De Luca illo Joannes Walliſius præf. ad tomum ſecundum Operum ſuorum & in tomo ipſo p. 65. * Inſignis ætate ſua Mathematicus, cujus *librum de quadratis numeris* laudat Lucas de Burgo S. Sepulchri in opere hic a Fabricio laudato diſt. I. tract. IV. art. VI.

Leonardus Piſtorienſis Etruſcus Ord. Præd. Theologus & Mathematicus circa An. 1280. præter tractatus *de Arithmetica, de practica Geometriæ, & de computo Lunæ ſecundum Doctores Eccleſiæ*, dicitur ſcripſiſſe *Summam Theologiæ* tomis duobus diſtinctam. Vide Jacobum Quetif T. 1. p. 473.

Leonardus Raguſinus Ord. Præd. circa An. 1480. ſcripſiſſe traditur ſcholia ſive commentarios *in S. Thomæ ſummam Theologicam* univerſam, id. p. 857.

Leonardus de Rubeis, ſupra *Leonardus de Chiſano*.

Leonardus de Serubertis, Ord. Præd. circa A. 1469. ſcripſit *vitam S. Antonini Florentini*, defuncti A. 1459. Exſtat in Actis Sanctorum T. 1. Martii 2. p. 326. Defunctus eſt hic Leonhardus A. 1481. Vide Jacobum Quetif T. 1. p. 859.

Leonardus de Datis, *Statius*, Florentinus Ord. Præd. Magiſter generalis, in Concilio Conſtantienſi inter examinatores Joannis Huſſi, in quo & A. 1415. *Orationem* habuit, & in Piſano Ann. 1409. Diem obiit An. 1425. Ex cujus ſcriptis præter *Sermones* & *Epiſtolas* Jacobus Quetif Tom. 1. p. 756. memorat *Commentarium in meteora Ariſtotelis*.

Leonardus de Valle Brixinenſi (Brixinthal in Comitatu Tirolenſi) Ord. Præd. Profeſſor Theolog. Viennenſis circa A. 1457. ſcripſit tractatum *adverſus Huſſitas de Corpore Chriſti*. *De communione laicali*. *De actibus elicitis & imperatis*. Commentarium *in Hugonis* Cardinalis (*a*) *epitomen Theologiæ*. *Epiſtolam ad Acacium* capellanum Baronis de Walſec, de prædicanda Cruce & publicanda excommunicatione contra Huſſitas in regno Bohemiæ. MSS. in Bibl. Cæſarea. Vide Jacobum Quetif T. 1. p. 816. & T. 2. p. 823.

Leonardus Lector Conventus *Viennenſis*, Ord. Præd. non diverſus fortaſſis a ſuperiore, Imperatori Friderico V. dicavit An. 1469. quos MStos in Bibl. Cæſarea recenſet Lambecius T. 2. pag. 802. & Jac. Echardus Tom. 1. de ſcriptis Dominicanorum p. 823. & Tom. 2. p. 823. 1. *de modo mitigandi iratos*. 2. *de ſeptem conditionibus viæ Salutis in patriam Regni Cœleſtis*. 3. *de infidelibus orationibus & de virtute devotæ orationis*. 4. *de inductione Potentum ad libenter cogitandum de ſua morte*, *occaſione Alexandri magni*. 5. *de Imp. Veſpaſiani patientia*, ex *Jo. Sariſberienſis* Policratico. 6. *De Præſulum Eccleſiaſticorum Germaniæ converſatione ſeculari*, *exemplo Samuelis defenſa*, ex Jordani *Chronico*. 7. *de indulgentiis*. 8. *de igne purgatorio* in homiliam *S. Auguſtini* quæ incipit: *In lectione Apoſtolica quæ* &c. 9. *De indulgentiis inquiſitiones XXV.* ſuper tractatum Venerabilis *Antonii* Archiep. Florentini de eadem materia. 10. *de Fide uxoria* ex Franciſco Petrarcha. 11. *Fabula de Griſelai* ex eodem Petrarcha, qui ex Jo. Boccacii Italico Latine reddidit. 12. *Excerpta ex hiſtoria Barlaam*. 13. *Ex vita Henrici III. Imperatoris & Carolomanni Monachi*. 14. *Epiſtola qua Imperatori agit gratias*.

Leo-

(*a*) Imo *Hugonis* Argentinenſis. Vide ſupra T. 3. pag. 288.

Leonardus Matthæi *de Utino* Italus Ord. Præd. Theologiam docuit Bononiæ, ſacraſque Conciones habuit coram Eugenio IV. Florentiæ A. 1435. deinde Romæ atque aliis in locis, vitamque produxit uſque ad An. 1470. Vide Trithemium c. 803. & Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 845. ſeq. *Sermones* ejus *de Sanctis* abſoluti A. 1446. non illo anno excuſi ſed A. 1466. Utini, & Ann. 1473. & 1476. ſine loco, Venet. 1475. 4. Ulmæ 1475. Norimb. 1478. Spiræ 1479. *Sermones De Dominicis & quibuſdam feſtis*, Ulm. 1478. Vincentiæ 1479. 1480. & ſine loco 1494. 4. Norimb. 1479. *Sermones Quadrageſimales de Legibus animæ fidelis, ſimplicis & devotæ*. Pariſ. 1477. Ulm. 1478. Norimb. 1478. Venet. 1473. Lugd. 1496. & 1501. *Tractatus de Sanguine Chriſti in triduo mortis effuſo, an fuerit Divinitati unitus* (*a*) edente Marco Antonio Seraphino, Venet. 1617. 4. Tractatus *ad locos communes Concionatorum*. Ulm. 1478. *De inchoatione formarum* &c. * Vix credo tantam Sermonum Monachi hujus excuſſorum antiquitatem, quantam hic obtinent. Nulla eorum editio antiquior mihi occurrit, quam Veneta An. 1473. Nec alteram antiquiorem commemorat Maittaire in Annalibus Typographicis in Indice V. *Leonhardus de Utino*.

Nicolaus Leonicenus Vicentinus, natus A. 1428. idemque Ferrariæ ubi Piloſophiam & artem Medicam per ſexaginta amplius annos docuit, defunctus nonagenario major Ann. 1524. vir magni ſpiritus, & quem primum a barbarie in arte Medica revixiſſe & nugari deſiiſſe ait Reineſius p. 623. Var. lect. Hic rogatus qua ratione, nullo ciborum habito delectu, ſenectutis vitia eluderet: *vividum* inquit, *ingenium perpetua vitæ innocentia, ſalubre vero corpus hilari frugalitatis præſidio facile tuemur*. Aphoriſmos Hippocratis, pluraque *Galeni* Latine vertit & interpretatus eſt. Scripſit præter elegantes *Epiſtolas*, etiam de Plinii & aliorum Medicorum in Medicina erroribus, aliaque quæ a Lindenio, Merklino & Mangeto in Bibliothecis Medicis recenſentur. Videndus porro præter Jovium Joſephus Scaliger Epiſt. 19. Geſnerus in Bibliotheca & Nic. Comnenus Papadopoli in Hiſt. Gymnaſii Patavini Tom. 1. p. 297. ſeq. * Inter claros Leonicenos & forte Venetos adjungendus eſt Bartholomæus Leonicenus, qui ſæculo XV. floruit, ejuſque declamationes duæ ſunt in Cod. latino 502. Venetæ Bibliothecæ S. Marci, in Joſephum de Alegris, qui (ſcribit Zanettus in indice MSS. ejuſdem Bibliothecæ) *erat Catilina temporum*, quando fuit facta conjuratio in Civitate Venetiarum. Prior incipit: *ſi quas humanarum*. Sunt etiam ibi carmina ejuſdem in laudem civitatis, ſeu potius, ut arbitror, gentis Ateſtinæ, quorum primum

Stat inter celſos generoſum nomen Ateſtes.

Nicolaus Leonicus Thomæus Venetus, diſcipulus Demetrii Chalcocondylæ, Bartholomæi Thomæi, de quo Pierius in infelicibus litteratis, frater, vir & ipſe egregius atque elegantioribus imbutus litteris eandem *in Ariſtotele* illuſtrando induſtriam quam Leonicenus in Galeno poſuit, unde factum quoque ut ſcripta utriuſque paſſim confundantur & quæ Leonici ſunt, tribuantur Leoniceno. Obiit Leonicus A. 1533. ætatis 76. Patavii, ubi per multos annos Piloſophiam Peripateticam primus docuit. Scripta ejus ſunt *Libri III. Variæ hiſtoriæ* quos rebus jucundis ſcitu refertos compoſitoſque a juvene (*b*) edidit demum A. 1531. Baſil. 4. recuſos deinde Lugduni 1555. 12. *Dialogi X.* more Academico, Pariſ. 1530. fol. Lugd. 1532. & 1542. 8. 1. *Trophonius* ſive de Divinatione, 2. *Bembus*, de animorum immortalitate. 3. *Alvarotus*, de tribus animorum vehiculis. 4. *Peripateticus*, de nominum inventione. 5. *Sanutus*, de luctu compeſcendo. 6. *Severinus*, de relativorum na-

(*a*) Controverſia agitata a. 1463.

(*b*) Vide Voſſium pag. 667. de Hiſt. Lat. B. G. Struv. Bibl. antiqua Tom. 1. pag. 197.

natura. 7. *Sadoletus*, de precibus. 8. *Phœbus* de ætatum moribus. 9. *Bonaminus* de alica tritici genere & cibarii confectione. 10. *Sanutus* de ludo talario ubi quædam contra Gazam, Ariſtotelis interpretem. Exſtant & dialogus undecimus de animorum eſſentia: & de intellectu quæſtiones: & naturalia atque amatoria problemata. Quæ porro hic Leonicus interpretatus eſt *Ariſtotelis*, *Procli*, *Michaelis Epheſii* & *Ptolemæi*, apud Geſnerum videantur. Nam de morbo Gallico, ſcriptum & verſionem Galeni de puero epileptico, Leoniceni potius eſſe duxerim quam Leonici, de quo Jovius, Nic. Comnenus pag. 302. Bælii Lexicon in *Thomæus* &c.

Leonidas, infra *Leucius*.

Leoninus de Porta S. Petri, ſcriptor *hiſtoriæ Vicentinæ*, circa A. 1354. non notus mihi niſi ex Cangio. Plura de eo dabit Michael Angelus Georgius, Eques Vicentinus, quem poſt Jacobi Marzari, Barnabæ Celſani & Jo. Baptiſtæ Pajarini conatus parare vitas ſcriptorum Vicentinorum docuit me illuſtris Muratorius Tom. 13. hiſtoricorum Italiæ pag. 1235.

Leonius (*a*) Presbyter Canonicus S. Victoris Pariſ. circa A. 1154. ſcripſit ad Abbatem S. Victoris, verſibus Hexametris *Hiſtorias Veteris & Novi Teſtamenti*. Ex his libri XII. a Geneſi ad Ruth, MSti in variis Bibliothecis (*b*) Galliæ. Cæteros libros an abſolverit, non conſtat, certe adjungere ei fuit in animo; ita enim primam hanc operis ſui partem concludit:

Sed cum propoſiti jam pars exhauſta laboris
Sit non parva mei, pars major & altera reſtet,
Sintque ſatis magno bis ſena volumina libro,
Biſque quater deni bis ſeptem millia verſus,
Ne tibi ſint operis, Lector, faſtidia longi,
Feſſaque ne medio ſolvatur in æquore navis,
Hic ſtandum eſt, portuque licet figenda remoto
Anchora, cum pelagus & adhuc mihi grande ſuperſit.

Habeo, inquit Oudinus, *ejuſdem Leonii ſive Leonis* Pſalterium *quoddam non carmine ſed metro pro more iſtorum temporum, conſtans* centum & quinquaginta metris, in laudem beatiſſimæ Virginis Deiparæ, *MS. Buciliaci in Epiſcopatu Laudunenſi, opuſculum modicum*.

Leonoldus, infra *Leovoldus*.

Thomas de Leontino, ſupra de *Lentino*.

Leontius Arelatenſis Epiſcopus, qui Concilio Arelatenſi A. C. 475. præfuit. Confer Henricum Noris lib. 2. Hiſt. Pelagianæ cap. 15. Huic Leontio profeſſionem fidei inſcripſit Fauſtus Rhegienſis. Meminit & Sidonius VII. 6. Epiſt. & Ruricius lib. 2. Epiſt. 41. & lib. 1. Epiſt. 15. obitum ejus memorans. *Epiſtolam* ipſius *ad Hilarum* edidit Lucas Dacherius Tomo V. ſpicilegii. pag. 578. (edit. novæ Tom. 3. pag. 302.) Plura de hoc Leontio Tillemontius T. XVI. memor. Hiſt. Eccleſ. pag. 38. ſeq. Vide & Tom. XV. pag. 77.

Pontius *Leontius*, *Burdelagenſis* quem primum Aquitanorum vocat Sidonius VIII. 12. Epiſt. Vide & Epiſt. 11. ejuſdem libri & carmen 22. Ab hoc diverſus Leontius *Epiſcopus Burdelagenſis* Venantio Fortunato lib. 1. carm. 15. ſeq. & lib. 4. carm. 9. ſeq. celebratus; ſui enim matrem *Liviam* vocat Sidonius lib. VIII. Epiſt. 11. & Fortunatus lib. 1. Carmine 17. & lib. 4. carmine 10. *Placidinam*. Sed fuit & alter Leontius Burdegalenſis Epiſcopus anterior ſive ætate prior, cujus Epitaphium exſtat apud eundem Fortunatum lib. 4. carmine 9. S. Leontium Burdegalenſem cujus vitam ad 15. Nov. exhibet Adrianus

(*a*) Ægidius Pariſienſis libro V. Carolini ſui, vocat *in ſacris melico ſermone Leonem ludentem hiſtoriis*, apud Bulæum Tom. 2. hiſt. Academiæ Pariſ. pag. 526.

(*b*) Labbeus pag. 62. Bibl. MSS. Oudinus Tom. 2. p. 1622. Cangius pag. 128. Jacobus Quetif de ſcriptoribus Dominicanis T. 1. pag. 575. 576.

nus Bailletus circa A. C. 664. defunctum ſcribit Jacobus le Long in Bibliotheca Gallica pag. 157. Quod vero Gabriel Lurbeus in Chronico rerum Burdegalenſium hunc Leontium refert ad A. C. 485. alterum ad 555. non magis certum eſt, quam quod Vinetus ad Epiſtolam 19. Auſonii, nomen integrum Paulini, ad quem Auſonius ſcribit, putat fuiſſe *Pontium Paulinum Leontium*.

Leontius, latinus *ſcriptor fabularum*, cujus meminit Jo. Alexander Braſſicanus notis ad Petronium pag. 572. editionis V. C. Petri Burmanni: *Marti gramen ſacrum quod ex humano cruore procreatur. Meminit & L. Apulejus de herbis, & Leontius Mythographus, auctor minime malus, ſuperioribus annis a nobis tantum non ab inferis excitatus, & aliquando cum Philologis communicandus.* Geſnerus in Bibl. *Leontii cujuſdam librum in quo aliquot fabulæ Poetarum enarrantur, exſtare, videor mihi alicubi legiſſe.* Neſcio idemne ſit *Leontius Grammaticus* cognomento *laſcivus*, de quo Auſonius in profeſſoribus Burdegalenſibus Epigramm. 7.

Leontius Epiſcopus *Forojulienſis* in Gallia Narbonenſi circa A. C. 453. defunctus, cui Caſſianus decem priores ſuas collationes dedicavit. Vide Henricum Noris lib. 2. Hiſt. Pelagianæ cap. 3. & 15. Ludovicum du Four. S. I. in Leontio Epiſcopo & Martyre ſuis Forojulienſibus reſtituto, Avenion. 1638. 8. Hadrianum Bailletum in vitis Sanctorum 1. Decemb. Sammarthanos Tom. 1. Galliæ Chriſt. pag. 587. Vincentium Barralis in Chronologia ſanctorum Abbatum Lerinenſium pag. 126. ſeq. & Tillemontium T. 12. memor. pag. 468. ſeq.

Leontius magiſter militum, ex præfectis prætorio, Conſularis atque *Patricius*, quem Juſtinianus Imperator ad jus civile ordinandum & novum Codicem faciendum una cum Triboniano & aliis allegit A. C. 529. Videndum, idemne ſit cum Leontio Scholaſtico & referendario, de quo Tom. VII. Bibl. Græcæ pag. 451. ubi de aliis Leontiis. Ad Theodebertum Francorum Regem legatus eſt ab eodem Juſtiniano, ut memorat Procopius lib. 3. de bello Gothico.

Leontius Nicopolitanus apud Cangium ex Simlero vitioſe pro *Neapolitano* in Cypro Inſula: Sed is ſub ſeculi ſeptimi clarus initia, Græce ſcripſit non Latine, de cujus lucubrationibus dictum Tom. VII. Bibl. Græcæ pag. 453.

Leoniſtæ ſive Pauperes de Lugduno (*Leon*, Lugdunum) ita deſcribuntur a Reinero contra Waldenſes Petri Waldi, Lugdunenſis ſectatores, cap. 4. T. XXV. Bibl. Patrum Lugd. pag. 264. *Hæc ſecta magnam habet ſpeciem pietatis eo quod coram hominibus juſte vivant, bene* omnia *de Deo credant, &* omnes *articulos qui in Symbolo continentur: ſolummodo Romanam Eccleſiam blaſphemant & clerum, cui multitudo Laicorum facilis eſt ad credendum*, adde pag. 253. B. C. pag. 275. F. G. & 277. C. ubi *Leoniſta diſcipulus Juliani & Pelagii* appellatur. Vide etiam Edm. Martene Tom. V. anecdotor. pag. 1761. Friderici I. Imp. conſtitutionem in Cherubini bullario Tom. 1. pag. 111. & Bzovium ad A. 1391. n. 9. Cangium gloſſario.

De *Leopoldo* Auſtriæ Marchione, cognomento Pio A. 1136. 15. Nov. defuncto, ejus genealogia, & geſtis, vetera monumenta publicavit V. C. Hieronymus Pez Tom. 1. ſcriptorum Auſtriacorum pag. 575. ſeq. ubi etiam *Franciſci Patavi*, JCti, Advocati Conſiſtorialis & Pauperum, Equitis & Comitis Oratio pag. 577. & Summarium Canoniſationis Innocentio VIII. Papa A. 1485. factæ, autore *Joanne Franciſco de Pavinis*, de Padua, S. Theol. & Juris utriuſque Doctore & cauſarum S. Palatii Apoſtolici auditore pag. 593. Collectæ in Miſſa, Sequentia & Hymnus de S. Leopoldo pag. 679. ſeq. ex Breviariis Eccleſiæ Patavienſis An. 1509. 1514, 1517. 1522. Oratio illa exſtat etiam apud Surium 15. Nov. & in Baltha-

thaſaris Poltzmanni Compendio Vitæ & miraculorum S. Leopoldi, edito A. 1591. ex quo itidem Summarium illud Pezius depromſit Bullam Canoniſationis habent etiam Cherubinus Tom. I. bullarii pag. 463. & Bzovius ad A. 1485. n. XIV.

Leopoldi Ducis Auſtriæ F. compilatio de Aſtrorum ſcientia, decem tractatibus typis exſcripta Auguſtæ 1489. 4. Ricciolo notante Leopoldus de Auſtria, Aſtrologus magnæ famæ floruit circa A. 1200.

Lupoldus (*a*) *de Babenberg* ſive *Leopoldus* Decretorum Doctor & tertius hoc nomine Bambergenſis ab An. 1352. ad 1363. Epiſcopus, Conſiliarius Ludovici Bavari Imp. ſcripſit ad Baldevinum Lucemburgenſem, Archiepiſcopum Trevirenſem *de jure Regni & Imperii Romani* librum editum A. 1508. 4. atque in Simonis Schardii ſylloge de juriſdictione Imperiali (*b*) Baſil. 1566. fol. pag. 328. & ex Marquardi Freheri recenſione Heidelb. 1603. 4. 1664. 4. cum Hieronymi Balbi libro de Coronatione, & Matthiæ Flacii de translatione Imperii, & Argent. 1628. 4. curante Matthia Berneggero. Ejuſdem Leopoldi librum *de Zelo Catholicæ Fidei veterum Principum Germanorum* ad Rudolphum Ducem Saxoniæ, poſt veteres editiones (de quibus Voſſius pag. 460. Hiſt. Lat. & Hendreichius pag. 372. pandect. Brandenburg.) dedit idem Schardius pag. 410. unde recuſus in Bibliothecis Patrum Colon. T. XV. & Lugd. Tom. XXVI. pag. 88. *Epiſtolas* hujus Leopoldi laudat Trithemius de luminaribus Germaniæ cap. 106. De aliis ejus geſtis Martinus Hofmannus in Annalibus Bambergenſibus, editis a Jo. Petro de Ludevvig pag. 205.

Leovigildus Cordubenſis Presbyter ſecundum Cangium Anno 716. vixit: ſed a Nicolao Antonio lib. I. Bibl. veteris Hiſpanæ pag. 344. docetur fuiſſe æqualis Samſonis qui Abbas Cordubenſis fuit ab A. 863. ad 928. Scripſit Leovigildus *libellum de habitu clericorum atque ejus ſignificatione*. Ut ab eodem Antonio cognoſcimus, *Supereſt hic adhuc non publici juris factus, malo antiquitatum noſtrarum fato, in libro magnæ vetuſtatis, Gothicis characteribus exarato qui Regia in Bibliotheca Laurentina exſtat teſte Ambroſio Morale lib. XIV. cap. 3. Atque hunc eundem eſſe cum eo Leovegildo, qui in Samſonis apologetico laudatur, idem Morales prudenter exiſtimavit. Ego autem nullus dubito quin ad hunc ſpectent verſus Alvari Cordubenſis, quos ſub hoc lemmate hobet Codex meus*: Verſus in Bibliothecam Leovigildi, ejuſdem Alvari. *Initium hoc*: Sunt hic plura ſacra &c. *Abſtinuerunt certe ab hoc manus logodædali Toletani*. Hæc laudatus Nicolaus Antonius.

Leovoldus (*c*) a Northa Weſtphalus Eques Marcanus, Canonicus Leodienſis & Abbas Viſetenſis, Leodienſis diœceſis, in gratiam Engelberti, Archiepiſcopi Colonienſis, ſcripſit An. 1358. ipſe Annos natus jam octogiuta, Chronicon Comitum de Marca & Altena (a quibus deſcendunt Duces Juliacenſes, Clivenſes & Bergenſes) a temporibus Ottonis III. ad A. 1358. cum alterius continuatione ad A. 1390. Primus edidit Henricus Meibomius avus cum notis Francof. 1613. 4. deinde Meibomius nepos T. I. ſcriptorum rer. Germanicarum p. 377. 410. (*d*) cui etiam Leovoldi *Catalogum Epiſcoporum Colonienſium* debemus a Materno uſque ad Wilhelmum de Genepe, A. 1349. &

(*a*) Aliis vitioſe *Ludolphus* vel *Ludovicus de Bebenburg*. Vide Sandium ad Voſſ. pag. 367. edit. a me curatæ.

(*b*) Recuſ. Argentor. 1618. fol.

(*c*) *Liebbold*, inde aliis *Lippoldus*, *Leonoldus* &c.

(*d*) Viri Clariſſ. Juſti Chriſtophori Dithmari promiſſum in Ephemeridibus Pariſ. A. 1728. Decembr. pag. 687. Scriptorum rerum Germanicarum Volumen, nondum quod ſciam lucem vidit, quo contineri debebant *Levoldi a Northof Chronicon Marcanum ex authentico MSto multo quam antea accuratius, aliique Scriptores ad res præcipue Vueſtphalicas pertinentes hactenus inediti, una cum ſupplemento ad Vuerneri Teſchenmacheri Annales Cliviæ*.

& continuatum deinde ab alio uſque ad Maximilianum Henricum A. 1650. Tom. 2. pag. 13. 16.

De *Leporio* Gennadius cap. 59. de S. E. *Leporius adhuc Monachus*, *poſtea presbyter*, (*a*) *præſumens de puritate Vitæ*, *quam arbitrio tantum & conatu proprio*, *non Dei ſe adjutorio obtinuiſſe crediderat*, Pelagianum *dogma* (*b*) *cœperat ſequi*. *Sed a Gallicanis Doctoribus admonitus*, (*c*) *& in Africa per* Auguſtinum *a Deo emendatus ſcripſit* emendationis ſuæ libellum, (*d*) *in quo & ſatisfacit de errore*, *& gratias agit de emendatione*. *Simul & quod male ſenſerat de incarnatione Chriſti*, *corrigens*, *Catholicam ſententiam tulit*, *dicens manentibus in Chriſto duabus Naturis*, *unam credi Filii Dei perſonam*. *Hermannus de Lerbeke*, ſupra, Tom. 3. pag. 239.

Letaldus ſive *Lethaldus* Miciacenſis apud Aurelianenſes, Monachus Ord. Bened. ſcripſit *de miraculis S. Maximini* (*e*) Miciacenſis Abbatis & confeſſoris, cujus memoria celebratur in martyrologiis 15. Decembris. Edidit Jo. Mabillonius Sec. I. Sanctorum Ord. Bened. pag. 598. Auctor inter alia ſeriem quandam Epiſcoporum Aurelianenſium & Abbatum Miciacenſium referens, mentionem facit Lethaldi ſenioris Miciacenſis Abbatis, ſeque notat vixiſſe temporibus Epiſcoporum Aurelianenſium, Ermentei & Arnulphi, hoc eſt poſt ſeculi decimi medium. Vide Sammarthanos Tom. 2. pag. 240.

Lethaldus idem fortaſſe cum ſuperiore, quanquam Jo. Molano, Poſſevino, Bollando diverſus, Monachus Cenomanenſis, qui ad Aveſgaudum Epiſcopum circa Annum 990. Cenomanenſem ſcripſit ſive expolivit, *vitam S. Juliani* Cenomanorum in Gallia Celtica Apoſtoli & primi Antiſtitis. Exſtat in Actis Sanctorum Tom. 2. Januar. 27. pag. 762. 767. Apud Surium, a quo editam ait Oudinus Tom. 2. pag. 513. eam non reperio. De Aveſgaudo Epiſcopo vide Sammarthanos Tom. 2. pag. 514. Lethaldum *de delatione corporis S. Juliani* ad Synodum Karroſenſem A. 988. habet Mabillonius Sec. IV. Benedictin. parte 1. pag. 434.

Lethbertus, *Lietbertus*, Auguſtinianus, Canonicus Inſulenſis, poſtmodum S. Rufi Abbas prope Valentiam in Gallia Narbonenſi. Scripſit *explanationes* ſive *Flores Pſalmorum*, quos ab ipſo collectos

(*a*) Apud Gallias, teſte Facundo.

(*b*) Non Pelagianum modo, ſed Neſtorianum quoque de quo idem Facundus, & Gennadius infra & Caſſianus. Confer Jo. Pearſonium in Symbolum pag. 421.

(*c*) Circa A. 419. Vide Sirmondi Opera Tom. 1. pag. 345. quanquam aliis aliud perſuaſum. Vide Pagium ad A. 420. n. 9. ſeq. Cardinalis Noriſii Opera Tom. IV. pag. 889. Tillemont. Tom. XIII. pag. 878. ſeq. & 1039. ſeq. ubi etiam *Leporium* presbyterum Hipponenſem ab altero Gallo diſtinguit, ſicut etiam Queſnellus pag. 508. diverſum eſſe obſervat *Leporium* Epiſcopum, qui ante S. Ambroſium memoratur in libello ſupplice Baſilii Diaconi aliorumque ad Theodoſium Aug. parte 1. Act. Concilii Epheſini cap. 30.

(*d*) *Palinodiam* appellare poſſis *Epiſtolæ* quæ intercidit, & quæ auctor ſcandali & offendiculum charitatis ipſi audit Leporio: Joannes II. Papa epiſt. ad Avienum & alios etiam palinodiam hancce *Epiſtolam* vocat: Joan. Caſſianus lib. 1. de incarnatione cap. V. *flebites confeſſionis & planctus titteras*, Facundus lib. 1. (Tom. 2. Opp. Sirmondi pag. 412.) *libellum ſatisfactionis*. Trithemius cap. 141. *Correctorium adverſus hæreſin*. Honorius II. 58. ex Gennadio *tibrum emendationis ſuæ*. Fragmenta ex Caſſiano ſola dederat Sirmondus T. 1. Concil. Galliæ pag. 52. præmiſſa *Epiſtola Epiſcoporum Africæ* Aurelii, Auguſtini, Florentii & Secundini ad Proculum Maſſilienſem & alios Galliæ Epiſcopos: Deinde integrum Leporii libellum nactus vulgavit Tom. 1. Opuſc. dogmatic. cum Capreolo & aliis, Pariſ. 1530. 8. recuſum inde in Conciliorum Tomis Tom. 2. Labbei pag. 1678. & Harduini Tom. 1. pag. 1263. & Coleti Veneta Tom. III. & in Bibl. Patrum Lugd. Tom. VII. pag. 14. atque in Joannis Garnerii Mario Mercatore Tom. 2. pag. 225. & cum Garnerii emendationibus T. 1. Opp. Sirmondi Pariſ. 1696. Venet. 1729. pag. 345. Paſchaſius vero Queſnellus in notis ad Leonis Magni Epiſt. 134. non dubitat, Epiſtolam Epiſcoporum Africæ, & ſimiliter hunc Leporii libellum, ex Leporii ſenſu tamen, dictatum ab *Auguſtino*; putatque ſe hoc non temere opinari ſed præter conjecturas quaſdam non improbabiles, ductum auctoritate Synodi Chalcedonenſis & Leonis M. in collectiona teſtimoniorum pro aſſerenda veritate duarum in Chriſto naturarum, & Codicis Grimanici fide.

(*e*) Ejuſdem Maximini vitam ſcripſit *Bertoldus* Monachus Miciacenſis, quam ex Codice Petaviano, ſicut Letaldum ex Codicibus Regiis 541. & 627. edendam laudavit Labbeus pag. 19. Bibl. MSS.

ctos ad Robertum Præpoſitum Inſulanum deinde miſit Waltherus Magalonenſis Epiſcopus. Vide ſupra in *Gvaltero de Inſulis* Tom. 3. pag. 116. MStos memorat præter Oudinum Tom. 2. pag. 1081. Sanderus pag. 154. Waltherus ſive Galterus Epiſcopatum Magalonenſem geſſit ab A. 1108. ad 1129. itaque fallitur Pitſeus, qui ſecutus Baleum XIII. 32. hunc Letbertum pag. 275. refert ad A. 1210. * Virum hunc doctum non ſuperaſſe annum 1101. vel ſaltem 1114. tradunt ac demonſtrant auctores hiſtoriæ literariæ Gallicanæ tom. IX. Vide de aliis ejus ſcriptis eoſdem pag. 577.

Galvanus de Levanto Januenſis ſive Genuenſis, Medicus Benedicti XII. ac deinde Presbyter circa A. 1340. Hujus tractatus quidam aſcetici MSti in Bibl. Regis Chriſtianiſſimi, quorum primus incipit: *Sanctiſſimo in Chriſto Patri & Domino, Domino Benedicto, Dei gratia ſacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ ſummo Pontifici, Galvanus de Levanto, Januenſis, olim Medicus corporis ſolo nomine, nunc autem vermis terræ Jeſu, oſculum ante pedes. Qui regis Iſrael, intendis, & qui corporis myſtici regimen* &c. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 895.

Andreas Leucander. Supra Tom. 1. pag. 94.

Leucippus citatus a Galvaneo Flamma in manipulo Florum.

Leucius Photio Cod. 114. *Lucius Charinus*, Pſeudo-Hieronymo in Epiſtolis ad Chromatium & Heliodorum *Seleucus*, Manichæus, cujus *Actus* ſive *Periodi* apocryphæ *Apoſtolorum* Petri, Joannis, Andreæ, Thomæ & Pauli, Jacobi minoris & Matthiæ a veteribus memorantur ac rejiciuntur. Loca ex iiſdem citat non uno loco S. Auguſtinus, uſus Latina verſione, vel Photius (quod tamen minus veriſimile) Græca. Vide quæ in Codice Apocrypho Novi Teſtamenti, ubi etiam de apocrypho Leucii *Evangelio*, quod Latine MStum Oxoniæ in Bibl. Collegii Corporis Chriſti evolvit Clariſſ. Grabius ad Irenæum lib. 1. cap. 17. Diverſus ab hoc *Leucius* quem inter hoſtium Divinitatis Chriſti adverſarios laudat Epiphanius hæreſi LI. *6*. pag. 427. & a quo animatos ſe Montaniſtas falſo affirmare ait Pacianus Epiſt. 1.

Levoldus, ſupra *Leovoldus*.

Cœnobita Crucis *S. Leutfredi* ſcripſit *vitam S. Leutfredi* Abbatis in Ebroicenſi Normanniæ diœceſi, defuncti A. 738. Exſtat in Actis Sanctorum Tom. IV. Junii 21. pag. 105. 112. poſt editionem Jacobi Brulii in ſupplemento Antiquitatt. Pariſ. & Vincentii Barralis in Chronologia S. Inſulæ Lerinenſis, Surii ad 21. Jun. edit. A. 1618. & Mabillonii Sec. 3. Benedictin. parte prima. Vide & Vincentium Bellovac. ſpeculi hiſtorialis XXIII. 128.

Levutius de *vita* neſcio cujus *S. Joannis* Epiſcopi MS. Cantabrigiæ teſte Thoma Jameſio apud Voſſium pag. 712.

Liberatus Archidiaconus Carthaginienſis, & defenſor trium Capitulorum ſcripſit circa A. 553. *breviarium cauſæ Neſtorianorum & Eutychianorum*, res annorum 135. ſuccincta narratione percurrens. In utraque Conciliorum Petri Crabbe editione huic breviario ſubjungitur appendix, quam deinde prætermiſere Binius, Tom. IV. ſive Tomi 2. parte 2. Regia Tom. XII. Labbeus Tom. V. & Venet. Coleti Tom. VI. Harduinus Liberatum ipſum etiam omiſit, quia ſeparatim editus fuit cum notis Jo. Garnerii, Pariſ. 1675. 8. Longe magis emendata eſt hæc Garnerii editio; Appendix autem, quæ in hac quoque abeſt, continet varia *Epiſtolia* apud Facundum & alibi obvia, Joannis CPol. & Gregorii Naz. ad Theodorum Mopſueſtenum, Iſidori Peluſiotæ ad Cyrillum Alex. Defenſionem fidei factæ a Cyrillo, ejuſdem epiſtolam: nec non teſtimonia Cyrilli ex lib. 22. theſaurorum, ex interpretatione Levitici, & ad Theodoſium Imp. & epiſtola 2. ad Succeſſum & lib. de Trinitate: Athanaſii lib. 4. contra Arianos, Gregorii Nyſſeni ex lib. 4. in beatitudines, Gregorii Naz. in Epiphania, Ana-

Anaſtaſii Papæ ad Urſinum, Gelaſii Papæ ad Epiſcopos per Dardaniam conſtitutos, Theodoreti de SS. Trinitate & contra Sabellium. Poſtremo loco ponitur S. Quintiani Epiſcopi Aſculani ad Petrum Antiochenum fides, cum Anathematiſmis XII. obvia in tomis Concilior. ad A. 484. Indiculum ſcriptorum & hæreticorum a Liberato memoratorum dedi in Bibl. Græca Tom. XI. pag. 443.

Liberatus Gerundenſis, Monachus Benedictinus & Abbas Pampilonenſis, A. 614. ut ajunt Pampilone defunctus, commentitius ſcriptor *Chronici*, ad Dextri, Maximi, Juliani, Hauberti commenta ſtipanda, ne perpluerent, in lucem producti & pſeudo-Hauberto ſubjuncti a Gregorio Argaizio, Benedictino. Madrit. 1667. fol. quod ab ipſis ſagacioribus Hiſpanis exploditur ut nominatim a Nic. Antonio Tom. 1. Bibl. vet. Hiſpanæ pag. 210. 316. 400. &c.

Liberius Epiſcopus Romanus ab A. 352. Maji 24. ad A. 366. Sept. 23. quanquam metu compulſus Arianis communionem aliquo tempore non denegavit, profeſſionique a Demophilo ſibi oblatæ, ſive poſteriori, ut Petavius (*a*) in notis ad Epiphanium & Blondellus (*b*) contendunt, ſive priori, ut Baronio (*c*) & recentioribus quibuſdam (*d*) novo rationum præſidio inſtructis placet, ſubſcripſit, ut reditum ab exilio impetraret. Tamen lapſum hunc ſuum pulchre deinde viſus eſt reparaſſe, ita ut S. Ambroſius lib. 3. de Virginibus cap. 1. præcepta *beatæ memoriæ Liberii* dicat ſe revolvere, *ut quo vir ſanctior, eo ſermo accedat gratior*. Non abſimiles honoris ac venerationis titulos meruit (*e*) a Baſilio Magno Epiſt. 74. ab Epiphanio hæreſi 75. cap. 7. a Siricio demum Epiſt. ad Himerium Tarraconenſem. Itaque & nomen ejus in additionibus ad Uſuardum & Bedæ martyrologio nec non in eo quod a Wandelberto verſibus ſcriptum tomo V. ſpicilegii Dacheriani editum eſt, Sanctis adſcribitur. In Petri Couſtant Epiſtolis Romanorum Pontificum pag. 421. ſeq. hæc Liberii, quorum pleraque in tomis Conciliorum & apud Baronium exſtabant, novo ſtudio recenſita atque illuſtrata leguntur: 1. Epiſtola *ad Oſium* Epiſcopum Cordubenſem quam exhibet etiam Agvirrius Tom. 2. Concil. Hiſpan. pag. 77. 2. *ad Cæcilianum* Spoletinum Epiſc. 3. *ad Euſebium* Vercellenſem. 4. *ad Conſtantium Imp.* miſſa per Luciferum Calaritanum. 7. *ad Euſebium, Dionyſium & Luciferum*, in exilio conſtitutos. 8. Liberii *dicta ad Euſebium ſpadonem*, & 9. *colloquium* Liberii *cum Conſtantio Imp.* ex Athanaſii hiſt. Arianorum ad ſolitarios (*f*) Græce & Latine. 10. Epiſtola *ad Orientales*. 11. *ad Urſacium, Valentem & Germinium*. 12. *ad Vincentium*, Epiſcopum Capuanum. 13. *ad Catholicos Epiſcopos Italiæ*. 14. Legatorum Lampſacenæ Synodi A. 366. ad Liberium, Græce & Lat. ex Socratis IV. 12. & Sozomeni VI. 11. Græce & Latine. 15. Liberii *ad univerſos Orientis orthodoxos Epiſcopos* Græce & Latine ex Socratis IV. 12. 16. Notitia *Epiſtolarum* non exſtantium aut ſuppoſititiarum quæ Liberium Papam ſpectant pag. 463. ſeq. Cenſura *Decretorum* trium Liberio apud Ivonem & Burchardum atque in Conciliorum tomis adſcriptorum pag. 468. 17. *Geſta Liberii Papæ* apocrypha, quorum initium: *Anno regni Conſtantini regis*, cum cenſura exhibentur a Couſtantio in appendice pag. 89. 18. Epiſtola Liberio ſuppoſita licet jam memorata in Hilarii fragmentis *ad Coepiſcopos per Orientem* con-

(*a*) Pag. 316. ad Epiphan. confer Valeſium ad Sozomeni IV. 15. & Pagium ad A. 357. n. 12.

(*b*) In Opere de primatu in Eccleſia, Gallice edito pag. 480. 484.

(*c*) Ad A. 357. n. 46. ſeq. Matthæus Larroquanus diſſ. de Liberio Romano, Genev. 1670. 8. pag. 192. ſeq.

(*d*) Tillemont. Tom. VI. memoriar. pag. 419. ſeq. 772. ſeq.

(*e*) Benedictini not. ad S. Ambroſ. Tom. 2. p. 173.

(*f*) Athanaſ. Tom. 1. edit. Montfauconianæ pag. 365. adde Theodorit. II. 14. Hiſt.

conſtitutos, cujus initium *: ſtudens paci & concordiæ Eccleſiarum* pag. 95. 19. *ad Athanaſium* Liberii, & Athanaſii ad Liberium Epiſtolæ mutuæ (*a*) ſuppoſititiæ, Græce & Lat. pag. 97. Aliæ Latine apud Blondellum in Pſeudo-Iſidoro pag. 482. Athanaſii ad Liberium & pag. 485. Liberii *ad Athanaſium* & *ad univerſos Epiſcopos* pag. 477.

D. Liberius Poeta, cujus & *Beliſarii* acroſtiches ſive verſus hexametri quorum primæ pariter, nec minus poſtremæ litteræ reddunt verba: *Sedulius Antiſtes*, exſtant in quibuſdam Sedulii poetæ Codicibus MStis, atque inde in Bibliothecis Patrum, & Sedulio Cellarii pag. 111. nec non in Georgii Fabricii notis ad Poetas Chriſtianos pag. 68.

Lilius Ægidius Liberius Tifernas, Gregorii Tifernatis de quo ſupra Tom. 3. pag. 101. civis & diſcipulus, præceptor Raphaelis Volaterrani, ſcripſit Epitomen. *Herodoti*: & *Philonis* Judæi opera vertit Latine, quæ Sixto IV. & Innocentio VIII. dicavit: nec non *Dionem* Chryſoſtomum de regno, atque alia quædam ſive hujus ſive Joannis Chryſoſtomi ſcripta. Vide Geſnerum, Friſiumque.

Licentii (*b*) *ad Auguſtinum præceptorem carmen quo eum ad edendos de Muſica libros hortatur*, quod incipit: *Arcanum Varronis* (*c*) *iter ſcrutando profundi mens hebet*. Occurrit in Epiſtola Auguſtini XL. quæ vigeſima ſexta eſt in Tom. 2. novæ edit. quam Pariſiis curavit Thomas Blampinus aliique Benedictini congregat. S. Mauri. Exſtat quoque inter poemata vetera a Petro Pithœo recenſita editaque Pariſiis 1590. 12. pag. 335. & Lugd. 1596. 8. Porro falluntur Gyraldus, Voſſius, Borrichius, Bailletus, Brietius, Cangiuſque qui *Hipponenſem* fuiſſe affirmant Licentium, cum fuerit *Tagaſtius* civis Auguſtini. Plura de hoc vide ſis apud virum doctiſſimum Ægid. Menagium cap. 98. Anti-Bailleti.

Lichfeldenſis Canonici *Hiſtoriam Archiepiſcoporum Cantuarienſium*, ab Auguſtino, quem Gregorius Papa A. 596. in Angliam miſit, uſque ad Simonem Mepham A. 1333. defunctum, habuit MStam Henricus Warthonus, ſed noluit edere, quoniam nihil haberet quod non ab aliis uberius eſſet traditum. Vulgavit tamen ejus *Chronologiam* ſive *Indiculum de ſucceſſione Archiepiſcoporum Cantuar.* ab eodem Auguſtino uſque ad Wilhelmum Warham, qui A. 1532. diem obiit Tom. 1. Angliæ ſacræ pag. 89. 124. atque additamenta XVIII. ad Veterem Hiſtoriam Lichfeldenſem ab A. 703. ad Annum 1321. pag. 444. ad 447. & continuationem ab A. 1359. ad 1559. pag. 448. 459. ex Hiſtoria ejus Licfeldenſi A. 1575. ſcripta. Nomen Angli hujus Canonici, *Gvilelmus Withlocke*.

Conradus a Lichtenau. Supra Tom. 1. pag. 415.

Licinianus ſive *Lucinianus* Spartariæ Carthaginis in Hiſpania circa A. 584. Epiſcopus, in Scripturis doctus, cujus *Epiſtolas* nonnullas legiſſe ſe teſtatur Iſidorus Hiſp. cap. 29. de S. E. ipſumque occubuiſſe CPoli, veneno ut ferebant ab æmulis extinctum. Epiſtolam *de Sacramento baptiſmatis*, quam ex Iſidoro memorat etiam Honorius III. 35. de S. E. hodie deſideramus. Deſideramus etiam Epiſtolas quas plures eum Iſidorus ait ſcripſiſſe ad *Eutropium* Abbatem, Valentiæ poſtea Epiſcopum: quem idem Iſidorus cap. 32. ait ex Liciniano rogaſſe *pro qua re baptizatis infan-*

(*a*) Tom. 2. Athanaſ. pag. 668.

(*b*) Hunc Licentium loquentem inducit S. Auguſtinus libris de Ordine, & Chriſtianum fuiſſe docet lib. 2. cap. 8. poeticæque admirabiliter deditum lib. 1. cap. 2. & 3. qui Pyrami & Thisbes & alios hujuſmodi amores carmine cantaſſet cap. 3. & 8. Academicæ defenſor Philoſophiæ cap. 4. De eodem lib. 2. contra Academicos cap. 3. *quam totam fabulam, nam ſubito Æſopus factus ſum, Licentius tibi* (alloquitur Romanianum Licentii parentem) *carmine ſuavius indicabit, poeta eſt enim pene perfectus*. Cap. 4. ait Auguſtinus, tractatione librorum Virgilii quos Licentio interpretatus fuerat, illum ita fuiſſe inflammatum in poeticum ſtudium, ut reprimendus aliquantum videretur. Adde lib. 3. cap. 1. & 4.

(*c*) Puto IX. libros Varronis de diſciplinis ſignari a Licentio.

Digitized by Google

ſantibus, Chriſmatis unctio tribueretur. Sed exſtat Epiſtola ad Gregorium M. qua ejus librum Regularum ſive Paſtoralem, & Moralium opus in Jobum commendat, edita a Dacherio Tom. 2. ſpicileg. pag. 368. atque inde in Agvirrii Conciliis Hiſpaniæ Tom. 2. pag. 427. atque emendata a Baluzio in edit. nova ſpicilegii Dacheriani Tom. 3. pag. 313. Nec non Epiſtola ad Vincentium Epiſcopum Ebuſitanum contra eos qui credunt epiſtolam ſub nomine Chriſti factam ut dies Dominicus colatur, de cœlo cecidiſſe ſuper altare in memoria ſive templo Petri Apoſtoli, quæ cum Luitprando Ramireſii prodiit pag. 529. & in Bivarii notis ad pſeudo-Maximi Chronicon pag. 581. & in Agvirrii Conciliis Hiſpaniæ Tom. 2. pag. 428. Alteram vero quæ ſub ejuſdem Liciniani nomine apud Ramireſium & pag. 582. apud Bivarium ſequitur, ad eundem Vincentium Epiſtolam de eo quod Epiſtola Jacobi ſit filii Zebedæi, ſuppoſitam probat Nic. Antonius Tom. 1. Bibl. vet. Hiſpanæ IV. 2. 34. pag. 212. ſeq.

Lictardus infra *Liſiardus*.

Lietbertus infra *Litbertus*.

Joannes Philippus de Lignamine, Meſſanenſis, Eques Siculus, pater Antonii de Lignamine, Anno 1514. Meſſanenſis Archiepiſcopi: ipſe Medicinam Peruſii docuit, deinde Romæ Sixti IV. Archiater, typographiam in ſuis habuit ædibus, Sixtoque dicavit compilationem Chronologicam, ſive epitomen *Pomarii Ricobaldi* Ferrarienſis, ſine auctoris nomine editam Romæ 1474. fol. continuavitque ab Anno 1316. ad 1469. Emendatiorem utramque vulgavit Joannes Georgius Eccardus Tomo I. ſcriptorum medii ævi pag. 1225. & 1299. Lipſiæ 1733. fol. & integriore etiam Codice uſus illuſtris Muratorius theſauri ſcriptorum Italiæ Tomo IX. Mediolani 1726. fol. Librum *de Sibyllis* Romæ 1481. 4. editum, ſcriptaque Medica de conſervatione Sanitatis 1475. 4. & de cibo ac potu ſalubri nocivoque ibid. laudat Antoninus Mongitor Tomo I. Bibliothecæ Siculæ pag. 362.

Joannes de Lignano, ſupra p. 95.

Ligurinus, ſupra in *Gunthero*, T. 3. p. 174. ſeq.

Joannes Lindner, ſive *Tilianus*, a patre ſartore *Sartorius*, Monachus Pirnenſis Ordinis Prædicatorum, natus Monachimonte, oppido Franconiæ, Magiſter Lipſienſis, ſcriptor *Chronici Univerſalis* ordine nominum alphabetico digeſti & An. 1529. dicati Georgio, Duci Saxoniæ, atque adhuc inediti, quod MStum ſervat Bibliotheca Ampliſſimi Senatus Lipſienſis. De eo conſulendi Viri clariſſimi Chriſtianus Schœtgenius & G. Chriſtoph Kreyſig in Analectis diplomaticis & curioſis hiſtor. ſuperioris Saxoniæ, Germanice editis, parte 1. pag. 150. ſeq.

Kumbertus Lindſey, ſupra, *Cimbertus*, Tom. 1. p. 381.

Gvilelmus Lindvvoodus, ſupra Tom. 3. pag. 152.

Nicolaus de Linna, Nordfolcienſis Anglus, Carmelita, Theologus Oxonienſis, Mathematicuſque inſignis, qui vitam produxit uſque ad Annum 1390. De eo videndus Oudinus Tomo 3. pag. 1157. ſeq. ubi ſcripta in Bibliothecis Angliæ ſervata memorat, *reductorium morale*, *expoſitiones*, *ſive capita in Sacram Scripturam*, exceptis Epiſtolis: *Canones ſuper tabulas Gvilelmi Read*, de quo ſupra Tomo 3. pag. 163. *Tabulam conjunctionum Solis ac Lunæ cum veris planetarum locis: tabulam eclipſium Solis: & Calendarium antiquum*. Longe plura apud Pitſeum pag. 505. video memorari: *Pro ordine Carmelitano*. *Pro ægrotantibus*. *De variis genituris*. *De figuris & ſignis*. *De ſphæra judiciali*. *De natura Zodiaci*. *De Planetarum domibus*. *Aſtrologorum dogmata*. *De mundi revolutione*. *De uſu aſtrolabii*. *De aſtrorum judiciis*.

Lintbertus, Trithemio *Lutbertus*, ex Monacho Fuldenſi Abbas primus Hirſaugienſis ab Anno 838. ad 853. cujus pulchrum *in Cantica Canticorum* tracta-

tum legiſſe ſe ſcribit Trithemius, qui multa de hoc viro in Tomo primo Chronici Hirſaugienſis.

Joannes Linturius, ſupra p. 96.

S. Linus, primus, ut ferunt, poſt Petrum Papa, *ſcripſit*, teſte Sigeberto cap. V. de S. E. *Græco ſermone Martyrium Petri & Pauli una die paſſorum, & Eccleſiis orientalibus deſtinavit*. Eadem legas in vita Nerei & Achillei apud Surium 12. Maji, & in Actis Sanctorum Tomo 3. Maji pag. 10. Ac Labbeus quidem Tomo 2. de S. E. pag. 28. affirmat hos Lini libros Græce & Latine in monumentis Orthodoxographis Baſileæ editos eſſe A. 1550. Labbeum ſequitur Clariſſimus Caveus in Chartophylace: Sed in Hiſtoria literaria hoc recte omiſit. Nam ne latine quidem in Micropresbytico A. 1550. vulgato aut in ulla Orthodoxographorum editione comparent ſive Heroldi A. 1555. ſive Geſneri A. 1559. ſive Grynæi denique A. 1569. Græce vero nunquam hactenus editi ſunt, ut adverſus Labbeum recte notat Rev. D. Ittigius diſſertatione de Patribus Apoſtolicis pag. 47. ſeq. Latine primus vulgavit Jacobus Faber ad calcem ſui in Epiſtolas Paulinas commentarii, Pariſiis 1512. fol. Neque hic e græco in latinum illos tranſtulit, ut tradit Ulricus Velenus libro, quod Petrus Romæ non fuerit, perſuaſione 16. & Andreas Sauſsæus de myſticis Galliæ ſcriptoribus pag. 187. ſed quales in codice Bibliothecæ majoris Monaſterii in Gallia invenit, latine protulit, & poſt eum Laurentius Barre in Hiſtoria veterum Patrum, Pariſiis 1583. fol. ut Bibliothecas Patrum univerſas, & Acta Sanctorum tomo V. Junii 29. pag. 424. omittam. Utrum Veſontione ſinceri & a Manichæorum fuligine liberi hi duo Lini libelli reperiantur, veluti poſt Joannem Jacobum Chifletium parte 2. Veſontionis pag. 9. tradit Ludovicus Jacobus a S. Carolo Biblioth. Pontific. part. 1. pag. 153. & Andreas Sauſſæus de Myſticis Galliæ ſcriptoribus pag. 187. apud ipſos, qui hæc teſtantur fides eſto. Nondum certe in lucem prolati ſunt. Hi vero, qui publice extant omnium propemodum confeſſione fabuloſi, ſuppoſititii & Epiſcopo Romano ejus ætatis, cujus Paulus 2. Timoth. IV. 21. meminerit, plane indigni. Ut paucis quibuſdam Jacobo Fabro, Sixto Senenſi, Salmerone, Coccio, Lipſio, qui judicio ſuo uſi non ſunt exceptis, agnoſcunt plerique omnes, etiam e Pontificiis Baronius ad annum Chriſti 44. §. 45. A. 69. §. 6. A. 80. §. 4. Bellarminus de ſcriptoribus Eccleſiaſt. & lib. 2. de Rom. Pontif. cap. 9. Eſpencæus libro 6. de continentia cap. 2. Joannes Maria Barſichellenſis in indice librorum expurgandorum, Poſſevinus in apparatu ſacro, Raynaudus pag. 119. de bonis & malis libris, Lorinus, Miræus, Labbeus, Elias du Pin, Tillemontius &c. Georgius Henſchenius in Actis Sanctorum, Nicolaus Antonius in Bibliotheca Hiſpana veteri T. 1. lib. 1. cap. 8. p. 30. Richardus Simon lib. 3. Hiſtoriæ Criticæ N. T. p. 465. & qui præ ceteris diligentiſſime hos libellos examinavit, & tanquam imperiti nebulonis opus, cujus ſcripta æternis tenebris ſepeliri debuiſſent, rejecit Nurritus in apparatu ad Bibliothecam Patrum parte 1. diſſertat. 6. teſtatus pag. 71. varios ſe MStos horum Actorum Codices 300. 400. & 500. annorum luſtraſſe. E Doctoribus Reformatis Robertus Cocus in Cenſura Scriptorum, Andreas Rivetus in Critico ſacro, Gerhardus Joannes Voſſius de Hiſtoricis Græcis lib. 2. cap. 9. Hottingerus in Elencho ſcriptorum ſuppoſititiorum, Hoornbeckius pag. 47. Miſcell. Caveus &c. Ex noſtratibus denique Lutheranis Caſpar Barthius libro 43. Adverſariorum cap. 13. Auguſtus Varenius rationario Seculi primi pag. 139. ſeq. Thom. Ittigius loco laudato, & Wilhelmus Erneſtus Tentzelius in dialogis vernaculis anni 1692. pag. 669. ſeq.

Lios, fortaſſe *Eliæ* Monachi, inquit Cangius, *libellus Sacerdotalis*, heroico,

ſed

Digitized by Google

ſed rudi carmine compoſitus MS. in Bibl. Sangermanenſi, Cod. *634*.

Lipſienſe Chronicon breve ab Anno 1301. ad 1497. editum a Clariſſimo Joanne Buchardo Menckenio, Tomo tertio ſcriptorum rerum Germanicarum pag. 55. *63*. & Chronicon Lipſicum Thomanum, ſive Chronicon terræ Miſnenſis in Annum 1486. deſinens, tomo ſecundo pag. 315. *376*. (ex editione Celeberrimi Struvii: Jenenſi An. 1720.) & ad illud Supplementa Tomo 3. pag. *166*. *168*.

Liſiardus, *Liziardus*, ſive *Lictardus*, Turonenſis Clericus, & ab Anno 1153. ad 1168. Decanus Laudunenſis, (*a*) ſcriptor *Ordinarii*, ſive cerimoniarum & officii Divini in illa Eccleſia. Eidem Barthius libro CLXVII. Adverſariorum cap. 7. (*b*) & in notis ad illud ſcriptum (*c*) tribuit *Hiſtoriam Hieroſolymitanam*, quam ſine nomine auctoris publicavit Bongarſius in geſtis Dei per Francos pag. 594. *621*. & in qua res ab Anno 1100. ad 1124. Auctor perſequitur.

Liſiardus, Epiſcopus Sveſſionenſis ab Anno 1108. ad 1127. qui *Hariulfo* de vita *S. Arnulphi* appendicem *de ejus miraculis* adjunxit. Vide ſupra Tom. 3. pag. 191. & Voſſium pag. 380. 408. Sandiumque.

Litbertus, ſupra, *Lethbertus*, pag. 271.

Liudgerus, ſive *Ludgerus*, natione Friſius, Epiſcopus Mimigardenſis, ſive Monaſterienſis in Weſtphalia, circa annum 809. defunctus, atque inter Friſiorum Saxonumque Occidentalium celebratus Apoſtolos. Vide Hermanni Hamelmanni opera genealogica pag. *146*. & 549. ſed præcipue Acta Sanctorum Tomo 3. Martii *26*. pag. *626*. ſeqq. ubi præter Vitam ab Alfrido ſcriptam eſt quoque altera vulgata pridem a Brovvero, & tertia apud Surium 26. Mart. Vide, quæ dixi in *Alfrido* T. 1. pag. *69*. ſeq. ac quæ in *Uffingo*, Monachis *Werthinenſibus*, atque *Othelgrimo* ſum dicturus. *Erat Liudgerus*, Alfridi verba ſunt libro 2. vitæ cap. 2. 7. *in Scripturis ſacris non mediocriter eruditus, ſicut in* libro *ab eo compoſito* de vita *venerabilium Doctorum*, Gregorii *ſcilicet &* Albrici *aperte probatur*. *Sed &* primordia S. Bonifacii adventus & ordinationis, *quæ fuerant in alio opuſculo prætermiſſa*, *pulchro ſermone ipſe deſcripſit*. Hanc *vitam Gregorii Trajectenſis*, qui S. Bonifacii diſcipulus fuit, editam habemus a Chriſtophoro Brovvero ſtatim in limine ſiderum illuſtrium Germaniæ, Moguntiæ *1616*. 4. & apud Mabillon. T. 4. Act. SS. Benedictin. pag. 319. & excerpta de S. Bonifacio ex illa vita in Actis Sanctorum Tom. 1. Junii V. pag. 483. Fallitur vero Baronius ad Martyrolog. Rom. 25. Auguſti, ubi Gregorii hujus memoria recolitur: ait enim vitam Gregorii exſtare apud Surium 26. Martii, ubi modo vita Ludgeri a Werthinenſibus Monachis ſcripta legitur. Cæterum *Epiſtola ad Rixfridum de canonizatione S. Suiberti*, ſuppoſita eſſe oſtenditur in Actis Sanctorum Tom. 1. Martii 1. pag. 81. & Tom. 3. pag. *638*. ſeq. Exſtat cum Rixfridi commentitia ad Ludgerum Epiſtola apud Surium 1. Martii.

S. Livinus, natione Scotus, ab Auguſtino, Anglorum Apoſtolo, ſuſceptus e ſacro fonte & ſacerdotii ordine decoratus, inde Archiepiſcopus Hiberniæ, ſive ſilveſtris Scotiæ, Gandavum veniſſe cum tribus diſcipulis traditur circa annum *633*. longiuſque profectus ad Heſcam Flandriæ, Chriſtum ibi prædicaſſe & martyrium ſubiiſſe. Ita vetus narratio ex breviario Gandenſi apud Surium ad 12. Novembris, & ex Chriſtiani Maſſæi libro 13. Chronicorum Mundi, Baleus XIV. 16. & Jacobus Waræus de ſcriptoribus Hiberniæ pag. 21. Vitam Livini a *Bonifacio* ſcriptam edidere Serarius & Mabillonius, ut dixi

(*a*) Dacherius ad Gvibertum Novigentinum pag. 820.

(*b*) Caput illud editum in Diario Theologico *Unſchuldige Nachrichten* A. 1709. p. 380.

(*c*) In Joannis Petri Ludevvig reliquiis veterum monumentorum T. 3. p. 523.

Digitized by Google

xi Tomo 1. pag. 259. Livini *elegiam ad Florbertum*, Abbatem monaſterii S. Bavonis, de imminente ſibi a Brabantis palma martyrii, & *epitaphium S. Bavonis* itidem verſibus elegiacis, edidit Uſſerius in Epiſtolarum Hibernicarum ſylloge, Dublin. 1632. 4. Pariſiis 1665. 4. pag. 19. & 21. & Mabillonius Tomo 2. Sanctorum Ordinis Benedictini pag. 404. *Homiliæ* a Baleo memoratæ nuſquam exſtant. Reliquias Livini Gandavum translatas tradunt A. 1007. unde Poſſevini hallucinatio, Livinum illo anno vixiſſe.

Livinus Gallus, Ordinis Minorum, in Palæſtina Martyr A. 1345. de quo Waddingus tomo III. Annal. ad illum Annum. Ex ſcriptis ejus idem in Bibliotheca pag. 238. memorat opuſcula de *Chriſti Infantuli & B. Genetricis elogiis*.

T. Livius, Ferrarienſis, Orator & Poeta circa annum 1430. dictus etiam *de Frulovifiis*, (al. *de Filoniſtis*) ſcripſit *Vitam Henrici V.* Angliæ & Galliæ Regis ab anno 1422. ad 1460. MStam in variis Bibliothecis Angliæ, ut notavit Oudinus tomo 3. pag. 2309. Ex ejus *libro de Ortographia* Adamus Rechenbergius in diſſertatione de ineptiis Clericorum Romanorum litterariis §. 7. affert hanc notationem nominis ancillæ: *Ancilla ex Græco an, h. e. circum, & cilleo, h. e. moveo, quod circummovetur ad ſervitium*.

S. Liutbirgis Recluſæ, *Vita* ſcripta ab Anonymo Benedictino circa ſeculum decimum, editaque a V. C. Bernardo Pezio tomo 2. Anecdotorum parte 3. pag. 146. 178. Capite XVIII. pag. 176. S. Anſgerus ſive Anſcharius noſter traditur ibi ad eam miſiſſe puellas eleganti forma, *quas illa & in Pſalmodiis & in artificioſis operibus educavit, & edoctas libertate conceſſa ſeu ad propinquos, ſive quo vellent, ire permiſit*.

Liutbrandus, infra, *Luitbrandus*.

Liutolfus, infra, *Ludolphus*.

Lobardus Sirichius, infra, *Lombardus*.

Michael Lochmaier, Germanus, Canonicus Patavienſis, ſive Paſſavienſis, Theologiæ ac Juris Canonici Doctor, ſcripſit *Parochiale*, ſive *Directorium Curatorum*, Lipſiæ 1497. Haganoæ 1498. Baſileæ 1514. & Pariſiis 1513. 4. Ejuſdem *Sermones de Sanctis*, Haganoæ 1497. & Argentorati 1500. fol. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 2369.

Lodriſius, ſupra, *Leodriſius*.

Logotheta Neapolitanus circa annum 1303.

Loiſeliani Annales Regum Francorum ab anno Chriſti 741. ad 814. quibus uſus Regino & Bertinianorum ſcriptor Annalium: editi ab Andrea du Cheſne tomo 2. ſcriptorum rerum Francorum pag. 24. 49. ex MS. Antonii Loiſelii.

Gvalterus (*a*) ſive *Nicolaus* (*b*) *Lolhardus* a quo (*c*) *Lollardorum* nomen ſub initia ſeculi XIV. ante Wicleſum dari cœptum iis qui poſtea Wicleſiſtæ, in Anglia atque deinde aliis in regionibus. Vide celeberr. Jo. Georgii Walchii diſſ. de Lollardis, Seculi XIV. teſtibus Veritatis in Anglia. Jen. 1732. 4. Lollardorum adverſarii *Thomas Lombe*, *Rogerus Dimocus*, *Stephanus Anglicus* &c. de quibus ſuo loco.

Lollius Urbicus Hiſtoriam ſui temporis ſcripſit poſt Antonium Diadumenum, teſte Lampridio in Diadumeno cap. 8. diſtinguendus adeo a Lollio Urbico, per quem legatum ſuum Britannos ab Antonino Pio victos ſcribit Julius Capitolinus in Pio cap. V. Diadumeno A. C. 218. Heliogabalus ſucceſſit: Antonino Pio Philoſophus A. 161.

Lombardiæ & *Marcæ Treviſanæ Chronicon* ab A. 1207. ad 1270. auctore Monacho Paduano ſive Patavino S. Juſtinæ Ord. Bened. editum in Chriſtiani Urſtiſii ſcriptoribus, Baſil. 1584. & Fran-

(*a*) Vide Natalem Alex. Tom. 7. Hiſt. Eccleſ. pag. 103. edit. in fol. Hottinger Tom. 6. Hiſt. Eccleſ. pag. 9. Gvil. Saldeni Otia pag. 552. ſeq.

(*b*) Jacobi Lenfant Hiſt. Concilii Piſani Tom. 2. pag. 289.

(*c*) A *lolio* dictos argutantur Bzovius ad A. 1387. n. 10. & Petrus Maria Graſſi, de ortu ac progreſſu hæreſium Jo. Wiclefi, cap. V. Giornale de' Letterati d' Italia Tom. 17. pag. 213.

Francof. 1570. fol. pag. 577. & deinde a Felice Oſio cum Muſſati Hiſtoria atque mantiſſa de Civitate Paduæ, Venet. 1636. fol. atque a celeberr. Petro Burmanno in tomo ſexto theſauri Italiæ, ac denique emendatius a laudatiſſimo Muratorio ſcriptorum Italiæ tomo octavo.

Lombardica Hiſtoria, ſupra *Jacobus de Viragine*, pag. 20.

Petrus Lombardus Novarienſis, Magiſter Sententiarum. Infra, *Petrus*.

Lombardus Placentinus, Romanæ Eccleſiæ *ſubdiaconus* & domeſticus exiliique ſocius S. Thomæ Cantuarienſis, vero nomine *Heribertus de Boshan* ſive *Boſianenſis*, poſtea Cardinalis & Archiepiſcopus Beneventanus ab A. 1171. uſque ad 1179. quo Archiepiſcopatu ſe abdicavit. Hunc cum Petro Lombardo eundem facit Baronius ad A. 1167. n. 61. quod refellit Pagius ad eundem annum n. XXII. Refert ibi Baronius n. 59. Lombardi hujus Subdiaconi *Epiſtolam ad Alexandrum III.* quæ inter epiſtolas Thomæ Cantuar. a Chriſtiano Lupo Bruxellis editas eſt CLXVI. Ughellus quidem Tom. VIII. pag. 123. ubi *duo diplomata* Lombardi & unum Alexandri ad Lombardum exhibet, eum ab Heriberto illo, quem Anglum facit, præter rem diſtinguit: verum in Catalogo eruditorum Thomæ Cantuarienſis familiarium, qui a Lupo, quadrilogo de vita Thomæ ſubjunctus eſt pag. 157. diſerte probatur idem fuiſſe. Alia ejus ſcripta, *Vita* ejuſdem *Thomæ*, quam in Gallicos rhythmos etiam tranſtulit Petrus Longateſta, Canonicus Auguſtinianus, teſte Lelando cap. 190. *Epiſtolarum volumen*. *Liber de ſuis peregrinationibus*. *Gloſſæ in Pſalmos*, *in quatuor Evangelia*, & *in Pauli Epiſtolas*. Vide quæ ſupra Tom. 1. pag. 35. & 264. Baleum III. 15. Pitſeum p. 244. & Oudinum Tom. 2. p. 1516. ſeq.

Lombardus Sericus, (*a*) Italus Patavinus, vitioſe *Lobardus Sirichius* A. 1379. ſupplevit ultimamque manum addidit libro Petrarchæ de viris illuſtribus, ad Franciſcum Carrarienſem Principem. Exſtant & mutuæ hujus Lombardi & Petrarchæ Epiſtolæ. Scripſit itidem de quibuſdam memorandis mulieribus. Vide Diarium eruditorum Italiæ Tom. IX. pag. 158. ſeq. * In MS. Codice Latino n. 601. Taurinenſi extat Lombardi hujus dialogus *de diſpoſitione vitæ ſuæ ad Franciſcum Petrarcham*. Vide Catalogum MSS. Codicum Taurin. Tom. II. pag. 160.

Thomas Lombe ſive *Lombæus* Anglus, Carmelita, Theologus Oxon. circa A. 1400. ſcripſit *Lecturas in S. Scripturam*. *Super IV. libros Sententiarum*. *Contra Lollardos* ſive ut Lelando *contra Vicoclivienſes* (Wicleſiſtas.) *De incarnatione Domini*. *Sermones*. *Determinationes Theologiæ*. *Quæſtiones Ordinarias*. Vide Trithemium cap. 663. de S. E. Lelandum cap. 462. Baleum VI. 91. Pitſeum pag. 544. Alegrium pag. 319.

Joannes Longinus, ſupra *Dlugoſſus* Tom. 2. pag. 40.

Joannes Longus. idem qui ſupra *Joannes Bertinianus*, pag. 56. & *Iperius* ſive *Iprenſis* pag. 87. & *Sithivenſis* pag. 145. De verſionibus ejus Gallicis Itinerariorum *Biculti*, *Odorici* Forojulienſis & Gvil. *Boldenſlevii* aliiſque ſcriptis Gallice, videndus Oudinus T. 3. pag. 1097.

Oliverius Longus Prior ad S. Bavonem, Ord. Bened. prope Gandavum circa A. 1450. ſcripſit *vitam B. Caletæ*, ſed Belgice, de qua Acta Sanctorum Tom. 1. Martii 6. pag. 533. Cætera Latine, opinor, de quibus Oudinus Tom. 3. pag. 2564. *De Sacramento Euchariſtiæ & de tenendis ac credendis circa illud Sacramentum*. *De defectibus circa Miſſam*. *De vitio Simoniæ in religione*. *De reditibus ad Vitam*.

Theodoricus Longus. Supra, *Langen*. pag. 242.

Joannes Lopez ſive *Lupius*, Salmanticenſis Hiſpanus Ord. Præd. circa A. 1464. ſcripſit contra *ſuperſtitiones Judæorum*. Vitam S. Dominici. Vitam S. Vin-

(*a*) *da Serigo*.

Vincentii Ferrerii Valentini. Sermones. Vide Jacobum Quetif Tom. 1. pag. 826. qui etiam de juniore Joanne Lopez itidem Hiſpano celebri Dominicani Ordinis Hiſtorico A. 1632. ætatis 108. defuncto videndus Tom. 2. pag. 158.

Lotharius I. Imperator ab A. 840. ad 855. quo Monaſterium Prumienſe in Arduenna ingreſſus diem obiit 3. Cal. Octobr. vide Launoji partem 4. Epiſt. 8. p. 354. atque infra, *Nithardus*.

Lotharius I. Imperator ab A. 840. ad 855. quo Monaſterium Prumienſe in Arduenna ingreſſus diem obiit 3. Cal. Octobr. vide Launoji partem 4. Epiſt. 8. p. 354. atque infra, *Nithardus*.

De *Lotharii II.* Imp. Saxonis electione Moguntiæ An. 1125. *narratio* apud Hieronymum Pez Tom. 1. ſcriptorum Auſtriacor. pag. 570. ſeq. Ejuſdem *Diplomata* quædam in tomo primo Chronici Gotvvicenſis pag. 326. ſeq. Idem in ſigillis & diplomatibus etiam vocatur *Lotharius III.* reſpectu Lotharii cui A. 855. Auſtraſia ſive Lotharingia contigit. Erat is Lotharii I. ex Hermingarde filius. Vide Sirmondi Opera Tom. 3. pag. 287. & Jo. Mich. Heineccium de ſigillis pag. 100. Lotharii III. *Epiſtolæ IV.* atque una Rychyzæ Conjugis ad Monachos Caſinenſes, leguntur ad calcem Caſinenſis Chronici ab Angelo a Nuce illuſtrati n. 2121. Hic eſt Lotharius a quo Juris Romani uſus foris Germaniæ ſuaſu Irnerii reſtitutus traditur. *Epitaphium* ejus in Lotharia Cæſarea A. 1138. ſepulti obvium in Jacobi Tollii Epiſtolis itinerariis pag. 8. atque alibi.

Lotharius frater Caroli Regis, cujus diploma Eccleſiæ S. Stephani Lugd. datum circa A. 865. edidit Baluzius Tom. 2. Miſc. pag. 149.

Lotharius Ludovici IV. filius, Galliæ Rex ab A. 951. ad 983. Hujus diploma Compendienſe A. 975. apud Dacherium notis ad Gviberti Novigentini Opera pag. 649. ſeq.

Lotharius JCtus Cremonenſis A. 1189. æmulus Azonis, jus Bononiæ docuit, gloſſiſque Leges illuſtravit. Vide Pancirollum II. 26. idem deinde Vercellenſis Epiſcopus, & A. 1207. Archiepiſcopus Piſanus ac denique A. 1215. Patriarcha Hieroſolymitanus. Vide Ughellum Tom. 3. pag. 422. Tom. 4. pag. 796. Alius etiam *Lotharius* Cremonenſis JCtus junior A. 1215. De utroque Ariſius Tom. 1. Cremonæ litteratæ pag. 93. & 100. * Apud Muratorium Antiquit. Tom. III. legas præſtitum ab eo juramentum nullo alio in loco, quam Bononiæ ſe publice jus civile profeſſurum. Signantur tabulæ illæ An. 1189.

Fundatio Parthenonis ſive Monaſterii puellarum, ſororum Ord. Præd. in *Lothen*, Mindenſis diœceſis A. 1265. poſtmodum in oppidum Lemgo translati, exſtat in Meibomii Tom. 3. ſcriptorum rerum Germanicarum pag. 535. *Chronicon* ejuſdem Parthenonis ab A. 1265. ad 1447. Tom. 1. ejuſdem Meibomii pag. 526. 532.

Lotſaldus S. Sylviniacenſis Monachus Ord. Bened. ſcripſit ad Stephanum Epiſcopum *Vitam S. Odilonis*, Magiſtri ſui Abbatis quinti ab A. 994. ad 1049. Cluniacenſis. Compendium ſine nomine auctoris edidit Andreas du Cheſne in Bibl. Cluniacenſi p. 1814. ſeq. adde notas pag. 73. integriorem Bollandus in Actis Sanctorum Tom. 1. Januar. 1. pag. 65. 71. Sed nondum integram; nam ea quam in compendium miſit *Petrus Damianus* (quod etiam hodie exſtat Compendium) tribus libris conſtabat. Vide ſupra in *Jotſaldo*, (idem enim eſt) pag. 179. ubi etiam de *planctu* ſuper Odilonis tranſitu, verſibus ſcripto hexametris, qui incipit: *Ad fletus voces extendat chorda ſonoras* in Bibl. Cluniacenſi pag. 329. 332.

Lovatus JCtus & Poeta Patavinus circa A. 1310. Urbem Patavinam deſcripſit, ac quædam de Gvelfis ac Gibellinis in litteras retulit. Laudant Albertinus Muſſatus, & quem proxime a C. V. Jo. Erhardo Kappio exſpectamus, Xicco Polentonus. Vide Voſſium pag. 794.

Lu-

Lucas Abbas Montis S. Cornelii Leodio vicini (*a*) Ord. Præmonſtratenſis (*b*) circa A. 1140. præter Sermones & Epiſtolas ſcripſit ad Milonem Tarvanenſem ſive Morinorum Epiſcopum, Commentarium *in Cantica Canticorum* inde ubi deſinit *Aponius*, de quo ſupra Tom. 1. pag. 132. continuatum a verſu octavo capitis quarti, editumque cum Aponio, Friburgi, 1538. fol. atque inde in Bibliothecis Patrum, & poſtrema Lugdunenſi Tom. XIV. pag. 128. 139.

Lucas Aſſiſias Ord. Minor. Regens Studii Pariſienſis, atque inde cuſtos magni Conventus ſuæ patriæ circa A. 1440. ſcripſit opuſculum *de Chriſti incarnatione*, laudatum Waddingo pag. 238.

Lucas Boſdenus, Anglus, Carmelita circa A. 1340. Doctor Oxonienſis ſcripſit Quæſtiones *in ſex principia Gilberti Porretani*. Vide Lelandum cap. 368. Hiſce Baleus V. 34. eumque ſecutus Pitſeus pag. 439. addunt commentarium *in VIII. libros Phyſicorum Ariſtotelis*: & *Quæſtiones Theologiæ*.

Lucas Ord. Ciſterc. B. Joachimi Abbatis, qui Ordinis Florenſis fundator fuit & A. 1202. obiit, ſcriba & familiaris, inde *Conſentinus* in Calabria citeriore regni Neapolitani Archiepiſcopus ab A. 1204. ad 1224. ſcripſit *ſynopſin Virtutum B. Joachimi* editam ab Ughello Tom. IX. Italiæ S. pag. 205. atque inde in Actis Sanctorum Tom. 7. Maji 29. p. 93. Exſtat & apud eundem Ughellum pagina 203. ſeq. Lucæ diploma inſertum bullæ Honorii III. & datum A. 1215. & aliud pag. 212. A. 1223.

Lucas S. Cornelii. Supra, *Lucas Abbas*.

Lucas Legionenſis, infra *Lucas Tudenſis*.

Lucas Mannellus, nobilis Florentinus Ord. Præd. ex Ziconenſi & An. 1345. Auximano Epiſcopus A. 1360. Fanenſis, defunctus anno 1363. de quo Ughellus tomo 1. pag. 593. & *666.* Jacobus Quetif de ſcriptis Dominicanorum tomo 1. pag. *652.* & Julius Niger in ſcriptorum Florentinorum hiſtoria pag. 384. Præter *ſermonem*, quem anno 1343. coram Papa Clemente VI. & Cardinalibus Avenione habuit, ſcripſit *Compendium Moralis Philoſophiæ* ad Brutium Vicecomitem: & *expoſitionem Epiſtolarum Senecæ ejuſque moralis Philoſophiæ*.

Lucas Manzolus Pontormitanus, Florentinus, Ordinis Humiliatorum, ex Epiſcopo Feſulano, anno 1408. Cardinalis, defunctus anno 1411. 14. Septembris. Scripſit *Summam Caſuum Conſcientiæ*, tractatum *de augustiſſimo Sacramento*, & ſub nomine *Laurentii* de Ridulphis *Conſilium pro Collegio Cardinalium contra Pſeudopontifices*. Vide Julium Nigrum pag. 385. & G. Joſephi Eggs purpuram doctam tomo 1. pag. 514. ſeq. Ughellum tomo 3. p. 258. ſeq.

Lucas Patavinus, Monachus Ordinis Minorum, de quo Trithemius cap. 501. & Waddingus pag. 238. qui teſtatur diem obiiſſe A. 1245. atque ſcripſiſſe *Sermones in Evangelia & Epiſtolas*, & *Sermones de Sanctis*.

Lucas patria Legionenſis Hiſpanus, & ex Canonico Regulari cœnobii Legionenſis S. Iſidori, & Diacono Tudenſi Epiſcopus *Tudenſis* ab A. 1239. ad 1288. de quo præter Jo. Marianam præf. ad libros Lucæ adverſus Albigenſes & libro XII. 12. de rebus Hiſp. Oudinum Tom. 3. pag. 153. alioſque Prudentius Sandoval in antiquitatibus Eccleſiæ Tudenſis pag. 148. ſeq. & Nicolaus Antonius Bibl. veteris Hiſpanæ lib. VIII. cap. 3.

Scripſit adhuc Diaconus ut ipſe ait, *præcepto glorioſiſſimæ Hiſpaniarum Reginæ Berengariæ*, ſive potius continuavit interpolavitque *Chronicon* ab Origine Mundi ad æram Hiſpan. 1274. ſive A. C. 1236. & diſtinxit in *libros quatuor*, quod *Iſido-*

(*a*) Non Benedictinus ut Trithemio cap. 169. de S. E. & illuſtr. Benedictin. II. 98. viſum, & Sixto Senenſi. Vide Oudinum Tom. 2. p. 1262.

(*b*) Vide Miræum ad appendicem junctam Henrico Gandavenſi de S. E. cap. IX.

Digitized by Google

Iſidorus Hiſp. de quo ſupra pag. 186. ſeq. rebus Hiſpanicis potiſſimum illuſtrandis deduxerat ad A. C. 631. *Hildefonſus* de quo ſupra Tom. 3. pag. 260. uſque ad A. 672. & *Julianus* Toletanus de quo ſupra pag. 199. uſque ad A. 680. Quæ ſequuntur libro tertio & liber totus quartus Lucam auctorem habent. Edidit Andreas Schottus tomo quarto Hiſpaniæ illuſtratæ Francof. 1608. folio. De hoc opere & de Hiſpanica ejus verſione, mantiſſam ad A. 1252. ſive mortem Ferdinandi III. uſque adiunctam habente, videndus Nic. Antonius Tom. 2. Bibl. vet. Hiſpanæ pag. 41.

De altera vita, fideique controverſiis adverſus Albigenſium errores libri III. primum A. 1609. ab eodem Schotto cum Joannis Marianæ prolegomenis, vulgandi miſſi ad Jacobum Gretſerum: qui edidit cum *Reinero* & aliis Ingolſtadii 1613. 4. recuſos nuper inter Gretſeri opera tomo XII. & in Bibliothecis Patrum Pariſ. Tomo IV. Colonienſ. Tomo XIII. & Lugd. tomo XXV. pag. 188.

In Bibliotheca Jeſuitica tum Alegambii pag. 258. tum Sothvvelli pag. 477. ubi horum librorum fit mentio, auctor per errorem typorum Lucas *Tridentis Epiſcopus* pro Tudenſi appellatur.

S. Iſidori Hiſpalenſis vita & miracula & *Hiſtoria translationis*, tranſmiſſa a Nic. Antonio prodiit in Actis Sanctorum Tom. 1. April. 4. pag. 330. 351. cum notis Henſchenii: & ſine illis in Mabillonii Seculo ſecundo Sanctor. Ord. Bened. ut Caveo notatum & Oudino.

Lucentius tempore Concilii Chalcedonenſis Epiſcopus Æſculanus, cujus *epitomam Chronicorum* laudat Liberatus cap. 2. breviarii. Hujus eſſe Chronicon ſive continuationem Chronici quæ ſub *Proſperi* nomine legitur, perſuaſit ſibi Joannes Garnerius in notis ad Marium Mercatorem Tom. 1. pag. 242. ſeq. & ad Liberatum pag. 7. & 95. Vide infra in *Proſpero*.

Alvarus de Lucia & Mendoza, infra, *Luria*.

Lucianus Bellovacorum Apoſtolus & Martyr. Infra, *Odo* Epiſcopus.

Lucidus Presbyter in *Synodo Arelatenſi* circa A. 475. habita revocare coactus plura capita quæ ad Prædeſtinatianorum hæreſin videbantur accedere, quamquam pleraque commodam interpretationem admittere non diffitetur Petavius, qui de hoc Lucido ejuſque ſcriptis conſulendus lib. XIII. cap. 7. de Verbi incarnatione. *Fauſti* Rejenſis Epiſcopi Epiſtola Synodica ad Lucidum cum Lucidi libello emendationis legitur in tomis Conciliorum & in Sirmondi Conciliis Galliæ T. 1. p. 148. 150. Confer Lud. Thomaſſinum Tom. 1. ad Concilia diſſ. XIII. pag. 435. ſeq.

Lucifer Calaritanus, ſive, ut veteres hoc nomen efferunt, Caralitanus, (Καραλ..) in Sardinia Epiſcopus, qui anno Chriſti 371. diem obiit, Latine non Græce ſcripſit, quanquam ſcripta ejus Græce transferenda curavit S. Athanaſius, ſive ut in Marcellini & Fauſtini libello precum pag. 38. traditur, ipſe tranſtulit. *Dicant nunc quid Lucifer novum docuerit -- Et bene quod libros ſcripſit ad Conſtantium, non ut plerique, gloriam captans ingenii, ſed Divina teſtimonia aptiſſime congerens contra hæreticos* (Arianos) *& contra ipſum Patronum hæreticorum* (Conſtantium.) *Quos quidem libros cum per omnia ex integro ageret, ſuſpexit & Athanaſius ut veri vindices, atque in Græcum ſtylum tranſtulit, ne tantum boni Græca lingua non haberet*. Ad hunc Luciferum duæ Athanaſii Epiſtolæ exſtant Latine inter Luciferi opera & inter Athanaſii Tom. 2. edit. novæ pag. 965. Earum alteram emendatiorem quoque dedit Chifletius ad Vigilium pag. 109. De Lucifero quem Zelus incredibilis & conſtantia confeſſoribus, aſperitas in Epiſcopos pœnitentes horumque receptores, Schiſmatis reis adſcripſit, videndi Salvator Vitalis præf. ad Annales Sardiniæ, Tom. 15. theſauri antiquitatum Siciliæ, poſt editionem Florentinam 1639. fol. recuſis: Godfridus Hermantius in vita Atha-

thanaſii, libro præcipue IX. cap. 11. Tillemontius Tom. VII. memoriar. pag. 514. ſeq. & Tom. XII. pag. 50. ubi de Hieronymi Dialogo adverſus Luciferianos, qui Luciferum ipſum tamen beatum vocare non dubitat, & bonum paſtorem. Paſchaſius Queſnellus diſſertatione XIV. ad Leonem M. e qua repetitæ notæ quæ Fauſtini & Marcellini libello precum in editione Oxonienſi ſubjiciuntur. Benedictini notis ad S. Ambroſium T. 1. p. 1127. & Papebrochius Tom. V. Actor. Sanctorum Maji 20. pag. 197. (*a*) ad 225. qui pag. 205. laudat Ambroſii Machin, Archiepiſcopi Calaritani defenſionem ſanctitatis Luciferi, ad Urbanum VIII. editam Carali A. 1639. fol. Pro eadem pugnat Antonius Macedo in libro de Diis tutelaribus Orbis Chriſtiani pag. 215. ſeq. licet contra eandem multi, ut Natalis Alexander in ſelectis capitulis Hiſtoriæ Sæculi IV. parte 1. pag. 245. ſeq. Apoſtolicus vir dicitur in libello precum a Luciferianis compoſito pag. 10. *Sed & Apoſtolicus vir Lucifer, ob hoc quod bene eſſet agnitus per contemtum ſæculi, per ſtudium ſacrarum litterarum, per vitæ puritatem, per conſtantiam fidei, per gratiam Divinam, a Romana Eccleſia miſſus eſt legatus ad Conſtantium: & ob hoc quod fidem venerabilem vindicavit, quod detexit & convicit hæreticos, ductus eſt in exilium cum omni atrocitate injuriarum.* In ſcriptis ejus familiam ducunt *libri duo pro Athanaſio ad Conſtantium Imp.* in quibus totam S. Scripturam ordine percurrit ex ſingulis libris ordine repetens quæ ad Conſtantium applicet & quibus perſecutionem ejus deteſtetur. Liber ſecundus a Jeremia incipit. Quoniam vero alia verſione uſus eſt Lucifer, loca pleraque aliter leguntur quam in Latinis noſtris Bibliorum Codicibus, ut apparet ex collatione qua J. Lodovicus de la Cerda cap. CLXIII. Adverſariorum ſacrorum pag. 404. 414. dicta in priore Luciferi libro allegata cum interpretatione Vulgata contulit. Cætera Luciferi ſcripta non minorem Zelum ſpirantia ſunt: *De Regibus Apoſtaticis. De non conveniendo cum Hæreticis. De non parcendo delinquentibus in Deum. Quod moriendum ſit pro Filio Dei.* Quibus denique *Epiſtola* brevis *ad Florentium* ſubjicitur. Nonnullæ Latini Latinii caſtigationes ad editionem Luciferi curatam a Joanne Tilio, Pariſ. 1568. 8. (*b*) atque in editionibus Patrum Pariſ. Colon. & Lugd. repetitam exſtant in ejus Bibliotheca ſacro profana pag. 157. 163. Sed merito doleas cum Caveo & Colomeſio (in paralipomenis pag. 255. & Obſervatt. ſacr. pag. 139.) non vidiſſe lucem editionem Luciferi quam parare ſe profeſſus eſt Cotelerius ad Conſtitutt. Apoſtol. II. 57. his verbis: *Cæterum hic ubi locum Luciferi illuſtrare conatus ſum, Auctoris omnium (quod nemo neſcit) depravatiſſimi,* (*c*) *utiliſſimi tamen ad cognitionem Scripturarum, admonitum te velim, Lector candide, me in purgando eo Augiæ ſtabulo plurimum laboris impendiſſe, paratumque eſſe ad procurandam editionem, ſi librum aliquem MS. nactus fuero. Ut ſi forte in manus tuas, aut notitiam venerit, mecum communicare non dedigneris, hominem non ingratum ſingulari beneficio tibi devincturus.* Poſt Cotelerii mortem nihil inventum eſſe, ex Baluzii fide notat Rich. Simon Tom. 1. pag. 60. Obſervatt. in Dupinium. Sunt qui ſuſpicantur conſilium illud deinde Cotelerium abjeciſſe, ne Luciferi verbis Regem ſuum, Hugonottis tunc gravem pulſare videretur. Qui vero Luciferi in Conſtantium, Imperatorem ſuum laceſſentis acerrime ſcripta laudant, facilius excuſabunt quæ Lutherus externi Regis ſcripto reſpondens paullo aſperius ſcripſit. Sicut autem Lucifer verbis licet ve-

(*a*) Hinc colligas falli Natalem Alex. qui Luciferum ſolitum coli inter ſanctos a Sardis non putat hunc antiquiorem eſſe *Luciferum*, ſed alterum juniorem in perſecutione Vandalica exulem, de quo Ruinartus pag. 394.

(*b*) Hanc editionem cum MSto bonæ notæ collatam evolvi in Bibl. Joannea hujus Urbis.

(*c*) Adde Millii præf. ad Novum Teſt. n. 772. ſeq.

vehementior, quod ipſe pluribus Prophetarum exemplis in Reges apoſtatas defendit, tamen alieniſſimus ſemper fuit ab omni violentiæ (*a*) vel rebellionis conſilio, ita ut paratum ubique Martyrio ferendo animum oſtendat: idem etiam de Luthero noſtro, jure dixeris.

* Quod Orthodoxi Luthero crimini vertunt non eſt utique ſpiritus ſeditionis in Sæculares Principes; ſed reum perduellionis in fidem, & Catholicam Eccleſiam poſtulant. Quamquam nec laudandum cenſent quod ſacram Regis Majeſtatem indignis adeo modis traduxerit. Nec eſt cur exemplo Luciferi Calaritani Epiſcopi excuſetur, cum impar ſit utriuſque cauſa; ille enim pro bona, hic pro mala laboravit. Quin & Lucifer quanquam Conſtantium Imperatorem Lupum appellavit, quod Athanaſii inſontis & inauditi damnationem ab Epiſcopis exigeret, ſe tamen paratum in obſequium ejuſdem, dummodo nihil contra fas mandaret, profeſſus eſt. Lutherus vero ſummum Regiæ Majeſtatis contemptum ubique in eo ſcripto prætulit, ut & fatuum illum dicere non ſit veritus, eique in faciem exprobraverit quod *Majeſtatem Anglicam luto ſuo & ſtercore conſperſerit, quod damnabilis putredo ſit, & vermis*, & id generis alia permulta. Id equidem in Magiſtro ſuo probare non eſt auſus inſignis ille Lutheri Apologiſta Seckendorfius; quare in Commen. Luther. Lib. I. Sect. 46. pag. 185. Scripſit: *Duo aut tria forte loca ubi cum familiaribus liberius jocatur omitti potuiſſent*.

S. Lucius I. Romanus, Papa ab anno 252. Octobris 10. ad annum 255. Martii 4. De quo Acta Sanctorum tomo 1. Martii pag. 301. ſeqq. ubi etiam pag. 304. Vita ejus ſcripta a *Guaiſerio*, ſive *Gauferio* (Lud. Jacobo, *Guiſero*) Monacho Caſſinenſi, de quo ſupra tomo 3. pag. 25. addita pag. 308. appendice ex Breviario Sleſvicenſi. Ad hunc Lucium ab exilio reverſum Epiſtola *S. Cypriani* circa initium anni 253. data legitur inter Cyprianicas, edit. Oxon. LXI. Pamelii vero & Baluzii LVIII. Sed Lucii Epiſtolæ interciderunt, quarum idem Cyprianus Epiſt. LXVIII. Oxon. (Pamel. & Baluz. LXVII.) & cum notis Petri Couſtant in Epiſtolis Pontificum p. 207. ad Stephanum Papam: *Servandus eſt anteceſſorum noſtrorum beatorum Martyrum* Cornelii & Lucii *honor glorioſus. Illi enim pleni Spiritu Dei & in glorioſo martyrio conſtituti, dandam eſſe lapſis pacem cenſuerunt, & pœnitentia acta fructum communionis & pacis negandum non eſſe*, litteris ſuis *ſignaverunt*. Epiſtolam ſub Lucii nomine *ad fratres in partibus Occidentalibus tam in Galliis quam in Hiſpaniis*, venditatam ab Iſidoro Mercatore, exhibet rejicitque Blondellus in Pſeudo-Iſidoro pag. 321. *Tria decreta* apud Gratianum Lucio ſuppoſita notat Petrus Couſtant in Epiſtolis Pontificum pag. 208.

Alius *Lucius* cujus Epiſtola A. 257. ſcripta in exilio inter Cyprianicas eſt Oxon. LXXVIII. Pamel. & Baluz. LXXIX.

Lucius II. antea *Gerardus Caccianimicus*, Bononienſis, ex Canonico Lateranenſi & Cardinali S. Crucis Presbytero Papa ab anno 1144. Martii 10. ad annum 1145. Februarii 13. Ejus *Epiſtolæ decem* in Conciliorum Tomis. *Alphonſi*, Regis Hiſpani, ad Lucium, cum Lucii reſponſione, in Baluzii tomo 2. Miſcell. pag. 220. ſeq. & tomo 3. Conciliorum Hiſpaniæ Aguirrii pag. 353. Lucii ad Raymundum, Epiſcopum Toletanum, idem pag. 351. & ad Archiepiſcopos & Epiſcopos Hiſpaniæ pag. 352. *Ulgerii*, Epiſcopi Andegavenſis, Epiſtolæ duæ ad hunc Lucium apud Andream du Cheſne tomo 4. ſcriptorum rerum Germanicarum pag. 769. 770. Lucii Bulla A. 1144. confirmans Concordiam initam inter Canonicos Ruthenenſes & Monachos Maſſilienſes apud Baluzium tomo 2. Miſcell. pag. 218.

(*a*) Confer Samuelis Parkeri Religion and Loyalty Tom. 1. pag. 560. ſeq.

218. Epiſtola ad Conradum, Romanorum Regem, non integra tamen apud Albericum in Chronico ad annum 1144. pag. 303.

Lucius III. Lucenſis, ante Hubaldus, ſive Ubaldus Allucingolus, ex Oſtienſi & Veliternenſi Epiſcopo & Cardinali Decano Papa ab anno 1181. Auguſti 29. ad annum 1185. Novembris 25. In Tomis Conciliorum ejus *Epiſtola*: 1. ad Epiſcopos & Clericos Scotiæ de abſolutione Wilhelmi, Scotiæ Regis, ab excommunicatione. 2. ad Henricum II. Angliæ Regem pro ſubventione facienda terræ Hieroſolymitanæ. 3. Decretum contra hæreticos Catharos, Patarinos & eos, qui ſe Humiliatos vel Pauperes de Lugduno vocant, Paſſaginos item, Joſepinos & Arnoldiſtas, promulgatum in Concilio ſive Conventu Veronenſi, de quo vide Pagium ad Annum 1185. Epiſtola ad Abbatem Montis S. Quintini apud Dacherium in appendice ad Gviberti Abbatis Novigentini Opera pag. 620. Decreta plura Lucii Papæ exſtare in Codice MS. apud Carmelitas Lugdunenſes, teſtatur Ludovicus Jacobus pag. 155. Biblioth. Pontificiæ.

Lucius Charinus, ſupra *Leucius*, pag. 270.

Lucius Dexter, de quo Tomo 2. pag. 25. ſeq.

Lucius Collutius Pierius Salutatus de Stignano, de quo ſupra T. 1. p. 399.

Luctatius Placidus, certe a *Lactantio*, de quo ſupra p. 226. & ab antiquiore *Q. Lutatio Catulo* & *Q. Lutatio* altero, hiſtorico utroque (de quibus Voſſius pag. 38. & 54.) diverſus, Grammaticus Chriſtianus, Sedulio junior & Boethio (*a*) quorum teſtimoniis utitur. Hujus exſtant ſcholia *in Statii Thebaidem*, obvia in antiquis Venetis Statii editionibus & in Lindenbrogiana: tum in libros duos primores *Achilleidos* quoque, primum edita in Frid. Lindenbrogii Statio Francof. 1600. 4. *Argumentum matamorphoſeon Ovidianarum*, alii ad Tiberium Donatum referunt. De utriſque dixi in Bibliotheca Latina lib. 2. c. 16. & lib. 1. cap. 15.

Luculentus, cujus Varii Sermones MSti in Bibl. Vallicellana teſte Mabillonio Tom. 1. muſei Ital. pag. 69. fortaſſe elogium potius quam proprii nominis appellatio.

Ludigerius Cellæ Veteris Abbas tertius in Miſnia Ord. Ciſterc. circa A. 1220. Ejus *ſermones feſtivales per diverſa anni tempora*, *liber azymorum* & *Oratio de S. Bernardo* MSS. Lipſiæ in Bibl. Paulina. Vide Oudinum T. 3. p. 84. ſq.

S. Ludgerus, ſupra *Liudgerus*, pag. 271.

Ludolphus, ſive *Luitolphus*, *Luitholdus*, Epiſcopus Auguſtanus ab A. 988. ad 996. In Concilio Romano A. 993. legendum obtulit libellum *de vita & miraculis Udalrici*, Epiſcopi ab An. 923. ad 973. Auguſtani, illum ipſum nempe, qui exſtat in M. Velſeri operibus p. 573. ſq. & in Actis Sanctorum T. 2. Julii IV. p. 125. ſeq. & in Mabillonii Actis Benedictin. ſec. V. Æthereos inter proceres exinde, ſanctumque Senatum adſcriptus Udalricus. Vide Joannis XV. Pontificis bullam Canoniſationis apud eundem Mabillonium & in tomis Conciliorum, ut Labbei T. IX. p. 741. & Harduini T. VI. p. 727. & apud nobiliſſimum Lunigium Tom. 2. ſpicilegii Eccleſiaſtici ſtatim in limine: Prima etiam hæc in Viri illuſtriſſimi Juſti Fontanini Codice Conſtitutionum ſolennis Canoniſationis Sanctorum ab Ann. 999. ad 1729. edito Rom. 1730. fol. Vide laudati Mabillonii præf. ac Sec. V. Benedictin. §. 101. Dan. Papebrochii diſſ. de ſolennium Canoniſationum initiis ac progreſſibus inſertam propylæo, ad Acta Sanctor. Maji pag. 171. ſeq. & T. 1. Junii p. 95.

Ludolphus de Babenberg, ſupra *Leopoldus* p. 270. & T. 1. p. 184.

Lu-

(*a*) In indice auctorum in Scholiis ad Statium allegatorum notatur etiam *Marcianus*. Sed Martialis Poetæ ibi non Marciani Capellæ verba afferuntur.

Ludolphus Carthuſianus, infra *Ludolphus Saxo*.

Ludovicus Pinella, Anno 1497. rector Gymnaſii Navarrei, & A. 1505. Cancellarius Pariſienſis: inde Meldenſis Epiſcopus ab Anno 1505. ad 1516. Jacobo Fabro Stapulenſi judice *perſpicaciſſimus litterariæ paleſtræ cenſor & dux*, *omniumque in eo legitime decertantium præmiator æquiſſimus*. De eo Launojus in hiſtoria Gymnaſii Navarrei p. 614. ſq. & Sammarthani Tom. 3. Galliæ Chriſtianæ pag. 705. Scripſit *brevem annotationem injunctionum quæ factæ ſunt Sacerdotibus curam animarum habentibus in Synodo Meldenſi* A. 1511.

Ludolphus, ſive *Luitolfus*, Presbyter, ſcripſit poſt Rabanum Archiepiſcopum Moguntinum, qui A. 856. obiit, duobus libellis ad Erlarium Diaconum *Vitam S. Severi* Epiſcopi Ravennatenſis, qui A. 347. Concilio Sardicenſi interfuit. Edita eſt a Bollando Tom. 1. Februarii p. 88. 91.

Ludolphus, aliis *Leutholfus*, vel corruptius *Landulfus*, *Saxo*, Bergomenſi Alemannus, hoc eſt, ut Trithemio & aliis Teutonicus ſive Germanus: quanquam familiæ nomen contendat eſſe V. C. Urbanus Gothofredus Siberus libro de illuſtribus Alemannis pag. 109. ſeq. ubi digno Ludolphi hujus ingenium ac virtutem elogio celebrat. Dominicanis ille primum nomen dedit circa Ann. 1300. deinde ad Carthuſianos cum acceſſiſſet circa A. 1326. poſt aliquot annos Prior Argentinenſium Carthuſianorum, diem obiit ſupremum: ſcriptor judice H. Warthono *vere pius & ſupra ſeculi ſui morem elegans*. De ſcriptis ejus præter Theodorum Petreum alioſque Carthuſianos accurate Jacobus Quetif T. 1. de ſcriptis Dominicanorum p. 568. Ejus opus præcipuum *Vita Chriſti*, manu exaratum auctoris, veneratione non parva adſervabatur in Carthuſia Moguntina teſte Arnoldo Boſtio de illuſtribus Carthuſianis c. XI. Editiones exſtant præter antiquas ſine loco & anno,

Argentinenſes 1474. 1483. 1537.

Noribergenſes 1478. 1483. 1493. 1499. 1522.

Venetæ 1498. 1504. 1516. 1522. 1536. 1564. 1568. 1572. 1578. & cum Joannis Datragi ſive Dadræi annotationibus 1581. 1586. 1604.

Pariſienſes 1509. 1529. 1534. 1534. 1580. 1584. 1589.

Lugdunenſes 1519. 1530. 1641. fol.

Antverpienſis 1618. fol.

Verſio *Italica*, Venet. 1576. & 1607. fol. Franciſco Sanſovino interprete.

Verſio *Gallica* abſque anno & loco & 1488. & Pariſ. 1490. Lugd. 1493. fol. & Pariſ. 1582. fol. ex verſione Joannis Langlois, & Niorti 1605. 8.

Commentarius in Pſalmos Davidicos juxta ſpiritualem ſenſum, ex Hieronymo, Auguſtino, Caſſiodoro & Petro Lombardo. Poſt editiones ſine loco & anno prodiit Spiræ 1491. fol. Pariſ. 1500. 1506. 1513. 1521. 1528. Lugd. 1518. 1541. 1542. 8. Venet. 1521. fol. Lugd. 1645. 4.

Ludolphus Saxo, Abbas Saganenſis, Auguſtinianus in Sileſia, qui Concilio Piſano interfuit A. 1409. & dixit ſcripſitque adverſus ſchiſma, atque in S. Scripturam commentarios, obiitque A. 1422. de quo Mich. Joſephus Fibiger ad Jo. Henelii Sileſiographiæ c. 7. T. 1. p. 450. ſq.

Ludolphus de Suchem, Suchenſis Eccleſiæ *parochus*, ſive *parochiæ Rector*, ad Balduinum Epiſcopum Paderbornenſem A. 1336. ſcripſit librum de terra ſancta & itinere ſuo Hieroſolymitano, mirabilibuſque in illo per quinquennium conſpectis. Prodiit ſub typographiæ initia, ac deinde cum ſcriptis ejuſdem argumenti, Joannis Mandevilii & Marci Pauli Veneti.

Ludovicus Pius, poſt Carolum M. patrem A. 814. defunctum, Imperator uſque ad A. 840. duplici, quam vivus A. 817. & 829. inter filios fecit, regni diviſione, filiiſque adverſus ipſum atque inter ſe rebellantibus, exemplum magnum præbuit miſeriæ & vanitatis rerum humanarum. *Vitam* ab *Anonymo* coæ-

coætaneo ſcriptam vulgavit inter XII. ſcriptores Pithœus, recuſam deinde ſæpius, ut videre eſt apud Jacobum Longum in Biblioth. Hiſtoricorum Galliæ n. 6789. ſeqq. ubi Ernoldus *Nigellus* & longe plures de rebus Ludovici Pii ſcriptores laudantur. *Diplomatum* ejus notitiam ordine temporum digeſtam exſpectamus ab illuſtri Henrico de Bunau, qualem Caroli M. pridem & Friderici I. geſtis, utriſque Germanice A. 1732. & 1722. 4. editis ſubjunxit. Quamplurima edita conſtat poſt Pithœum & Lindenbrogium a Steph. Baluzio in Capitularibus Regum Francorum, Pariſ. 1677. fol. de quibus Tom. XI. Bibl. Græcæ p. 498. ſeq. Vide etiam pag. 490. & 521. ubi de Conventu Pariſienſi *contra imagines* An. 824. De Capitulis & Conſtitutionibus in gratiam *Caſſinenſis* Cœnobii, videndus Leo Oſtienſis lib. I. Chronici cap. 16. Præcepta *pro Hiſpanis* exhibet Baluzius in Marca Hiſpanica p. 297. ſeqq. Alia idem T. 4. Miſcel. p. 420. 324. & Tom. 3. in vita Aldrici Epiſcopi Cenomanenſis. Dacherius ad Gvibertum Novigentinum p. 623. 647. &c.

Ludovicus, Ludovici Pii Filius, Rex Germaniæ, cujus *formula fœderis cum fratre Carolo Calvo* Galliæ Rege A. 842. initi *lingua Theotiſca* & *Romana*, ſive Gallica cum Freheri notis prodiit Heidelberg. 1611. 4. & tomo primo ſcriptor. rerum German. pag. 71. & apud Andream du Cheſne Tom. 2. p. 385. rerum Francor. adde H. Warthonum ad Uſſerium de Scripturis ſacriſque vernaculis p. 343. & de uſu linguæ ruſticæ Romanæ ſive Gallicæ, & Theotiſcę, Concilium Turonenſe An. 813. canone 17. atque anonymi diſſ. de tempore quo Gallica lingua vulgaris eſſe cœperit, in libro: ſingularitez hiſtoriques & litteraires, Paris 1724. 12. p. 114.

Ludovicus II. Lotharii F. Imperator ab An. 856. ad 871. Hujus Conſtitutiones quædam apud Goldaſtum. Epiſtola apologetica ad Baſilium Imperatorem Conſtantinopolitanum, apud Baronium ad An. 871. num. 51. & apud Andream du Cheſne Tom. 3. p. 551.

Coronatio *Ludovici* Regis, Caroli Calvi filii A. 877. apud Andream du Cheſne T. 2. p. 473.

Ludovicus Bavarus, ab Anno 1314. ad 1346. Imperio præfuit, ejus diplomata quædam apud Joannem Petrum Ludevvig in reliquiis veteris ævi tomo ſecundo, & apud Annalium ſcriptores Bzovium, Raynaldum, Baluzium Tom. 2. Miſcellan. &c. ſed & apud Goldaſtum, Freherum, & in Joannis Georgii Hervvarti ab Hohenburg Ludovico IV. contra Bzovii injurias defenſo, Monachii 1618. 4. Erardi Nigellii bona opera Ludovici IV. prodiere Ingolſtad. 1628. 12.

Ludovici VI. Galliæ ab An. 1108. ad 1137. Regis Vita. infra, *Sugerius*.

Ludovicus IX. cognomine Sanctus, Galliarum Rex ab An. 1226. ad Ann. 1270. De hujus rebus *Jo. Joinvillius*, de quo ſupra p. 87. *Galfredus* & *Gvilelmus de Nangis*, de quibus Tom. 3. pag. 7. & 156. & Scriptores de geſtis Dei per Francos aliique a Jacobo Longo p. 355. ſeq. Bibl. Hiſtoricorum Galliæ, magno numero laudati. Sanctis adſcriptus a Bonifacio VIII. Pontifice eſt Rex A. 1298. de quo plura proxime in Actis Sanctor. 25. Auguſti. Bullam Canoniſationis habes apud Laertium Cherubinum T. 1. bullarii p. 202. atque alibi. Officium Eccleſiaſticum in feſto S. Ludovici compoſuit Arnaldus de Prato, Ord. Præd. de quo Jac. Quetif T. I. p. 498. Philippi Pulchri Regis Francorum Epiſtola ad Abbatem Moſſiacenſem pro translatione reliquiarum S. Ludovici, exſtat apud Edmundum Martene Tom. I. anecdotorum p. 1307. Joannis Gerſonis ſermones de S. Ludovico Tom. 3. Opp. edit. novæ p. 1427. 1440. 1449. 1457. Quæ autem ſupra p. 285. in Ludolpho Auguſtano notavi, oſtendunt admitti temere non poſſe, Regem hunc primum fuiſſe, qui ſolennibus ceremoniis Sanctis adſcriptus fuerit, ut traditur in Menagianis Tom. 2. p. 169.

p. *169.* & Tom. 4. p. 153. *Pragmatica Sanctio* de libertatibus Eccleſiæ Gallicanæ An. 1268. in Bibliothecis Patrum, ut Tom. XIII. Colon. ſubjuncto *fœdere cum Raymundo VII. Comite Toloſano*, patrono Albigenſium ideoque dicto Ariano: & in tomis Conciliorum & apud Edmundum Richerium lib. 3. hiſt. Concil. general. pag. 625. adde lib. 4. pag. 119. Plures *Epiſtolæ*, *conſtitutiones*, *Teſtamentum* apud Andr. du Cheſne T. 4. ſcriptor. de rebus Francorum.

Ludovici IV. tranſmarini Regis Francorum diplomata quædam A. 943. 950. leguntur in Baluzii appendice ad Marcam Hiſpanicam pag. 855. 858. 862. 863. 870.

Ludovicus Alemannus, nobilis Burgundus, Canonicus Regularis ex Epiſcopo Maclovienſi Archiepiſcopus An. 1421. Arelatenſis & An. 1426. Cardinalis S. Cæciliæ: fecit cum Felice V. contra Eugenium IV. cui in Concilio Baſileenſi acriter reſtitit (*a*) & ab eo exauctoratus, ſed poſtea reſtitutus a Nicolao IV. diem obiit An. 1450. 6 Sept. & in bulla Clementis VII. An. 1527. data pro Beato coli permiſſus fuit. Exſtat illa apud Andream Victorellum in auctario ad Ciacconium de Vitis Pontificum p. 1108. Plura de eo Sammarthani Tom. 1. p. 63. ſeq. & Urbanus Gotfrid Sieberus de illuſtribus Alemannis §. XLVI. ſeq. Multorum opuſculorum auctorem laudat Joannes Chenu in hiſtoria Epiſcoporum Galliæ: Concilii ſupra Papam auctoritatem in Concilio Baſileenſi omnibus viribus defendit, atque auctor fuit Decreti de conceptione B. Virginis immuni ab omni peccati labe, quod edidit V. C. Tobias Eckardus in notitia MStorum Bibl. Quedlimburgenſis 1723. 4. p. 86.

Ludovicus Barbus Nobilis Venetus, ex Abbate S. Juſtinæ de Padua Ord. Bened. Epiſcopus ab A. 1437. ad 1443. Tarviſinus, de quo Ughellus T. V. p. 563. Ejus librum *de initio & progreſſu Congregationis Benedictinæ S. Juſtinæ de Padua*, nunc Caſſinenſis, edidit Bernardus Pez Tom. 2. anecdotorum parte 3. p. 267. 307. Auguſtæ Vindel. 1721. fol. * Præter opuſculum, cujus hic meminit Fabricius, ſcripſit etiam *formulam orationis & Meditationis*; quæ dein excuſa eſt Romæ A. 1605. iterumque ad calcem Cæremonialis Benedictini Panormi 1676. Extant pariter in MS. Cod. olim P. Conſtantini Cajetani ejuſdem *Epiſtolæ duæ*, altera ad PP. Benedictinos Annualis Capituli; alia vero ad futurum ſucceſſorem ſuum Abbatem S. Juſtinæ, quas ambas e Concilio Baſileenſi nuncius & orator ab Eugenio miſſus dedit. Denique ſcripſit *Declarationes quaſdam in regulam S. Benedicti pro Congregatione Valliſolitana in Hiſpania*; quæ prodierunt adjunctæ libro Privilegiorum Congregationis S. Benedicti Valliſolitani Madriti An. 1595. Ejus vita a Ludovico Mahembra deſcripta ſervatur in MS. Cod. Biblioth. S. Georgii Majoris Venetiarum. Vide Armellini Biblioth. Benedictino-Caſſinenſem parte 2. p. 81.

Ludovicus Brunus ex Marchionatu Montiſferratenſi Italus, utriuſque Juris Profeſſor & Poeta laureatus, ſuperſtes adhuc An. 1494. ſcripſit in coronationem Maximiliani Regis Anno 1486. carmen heroicum laudatum Trithemio c. 956. a Frehero, qui tot alia de Maximiliano edidit, quantum memini omiſſum.

Ludovicus de Caerleon (Kaerlion) Gvallenſis ſive e Wallia Angliæ, Theologus, Philoſophus, Mathematicus, defunctus A. 1369. ſcripſit Priceo p. 503. teſte & Baleo VI. 38. in Magiſtrum Sententiarum & Lecturam Theologiæ: in Tabulas eclipſium *Richardi* Wallingfori: De eclipſi Solis & Lunæ: Canones eclipſium. Tabulas umbrarum atque alia fragmenta aſtronomica.

Ludovicus de Caſtilione Aretino Provinciæ Tuſciæ, Ord. Minorum, Theologus Oxon. circa An. 1320. cujus tractatum *de paupertate Chriſti* memorat Waddingus p. 241.

(*a*) Vide Raynaldum ad A. 1439. n. 19. ſeq.

Lu-

Ludovicus Cœlius, Rhodiginus, ſupra T. 1. p. 44.

Ludovicus Donatus Patricius Venetus Epiſcopus ab An. 1465. ad 1484. Bergomenſis, de quo Ughellus T. IV. pag. 483. Scripſit præter *Orationes* varias Trithemio cap. 859. laudatas, *Commentarium in IV. libros Sententiarum* ad Paulum III. Pontificem. * Quandoquidem Trithemius ſcriptas ab hoc Ludovico orationes non diſtinguit; unam ego indico editam incerto loco & tempore, forte tamen Romæ: *Panegyricus de S. Auguſtino coram Cardinalibus* habitus.

Ludovicus Helianus Senator Vercellenſis, & Gallorum Regis ad Germanos & Hungaros Orator A. 1510. habuit Orationem in Comitiis Auguſtanis de bello ſuſcipiendo adverſus Venetos & Turcas, editam Auguſtæ Vindel. in 4. atque in Freheri Tom. 2. p. 261. (522.) & in Goldaſti Politicis Imperialibus p. 978. Exſtat & fere integra in Trithemii Chronico Hirſaug. ad An. 1510. T. 2. p. 651. ſeq.

Ludovicus Senior, Monachus & Diaconus *Leodienſis*, Ord. Bened. cujus ſcriptum *de adventu reliquiarum B. Laurentii Martyris Roma Leodium* An. 1056. translatarum edidit Bernardus Pez T. 4. anecdotorum parte 3. p. 14. Auguſtæ Vindel. 1723. fol.

Ludovicus Marchentius, infra *Ludov. Merchentus*.

Ludovicus ſive *Luiſius de Marſiliis*, Florentinus, Auguſtinianus cui A. 1450. defuncto patria Civitas ſepulchrum publico ſumtu fecit. Interfuit Concilio *Florentino* An. 1438. in eoque fortiter *adverſus Græcos* decertavit. *Vetus & Novum Teſtamentum carmine* explicavit *hexametro*, quod MS. Florentiæ in Bibl. Auguſtinianorum S. Spiritus ſervari notat Philippus Elſſius in encomiaſtico Auguſtiniano pag. 441. & Julius Niger in hiſtoria ſcriptorum Florentinor. p. 389. qui præterea memorant ejus *Sermones Commentarios* diverſos & *quæſtiones Theologicas*.

* *Ludovicus de Marſiliis* an obierit A. 1450. res eſt in obſcuro. Gandolfo in diſſertatione de ducentis Auguſtinianis cenſuit mortalem vitam exuiſſe illum An. 1436. at ſi vera ſunt, quæ idem Gandolfo, aliique ſcribunt de aſſerto ab hoc Aloyſio Chriſtiano dogmate in Concilio Florentino adverſus Græcos; cum Synodus illa non prius An. 1438. coierit, profecto patet Ludovicum ultra Annum 1436. aliquandiu vitam prorogaſſe. Librum Epiſtolarum ejus unum ſervari in Bibliotheca Magliabechii idem P. Gandolfo teſtatur.

Ludovicus Merchentus (Voſſio minus emendate *Marchentus*) ſcripſit ad Marium Philelphum, Franciſci Philelphi filium, carmen epicum cui titulus *Benacus*, quo celebrat pugnam & victoriam Stephani Contareni, claſſi Venetæ præfecti ſuper lacu Benaco A. 1438. contra Philippi Mariæ Vicecomitis Duces. Vide Diarium eruditorum Italiæ T. X. pag. 473. & Tom. XI. p. 292. ſeq. ubi de Codice MS. hujus poematis Hiſtorici.

Ludovicus Monachus in Tzynna Ord. Ciſterc. diœceſis Brandenburgenſis circa An. 1354. collegit *auctoritates de rebus Theologicis*, partibus quinque diviſas, atque MStas in Bibl. templi Petrini hujus Urbis. Vide Staphorſtii hiſtoriam Eccleſ. Hamburgenſis Tom. 3. p. 271. & pag. 281. ſeq. ubi de Tzynna, ſive Cinna Monaſterio, & vico non procul Witeberga ſito, in quo Comitia Anno 953. celebravit Otto I. Imperator.

Ludovicus Pontanus natus Spoleti & educatus Romæ, inde dictus *Romanus*: JCtus Senenſis & Protonotarius Apoſtolicus, cujus *Conſilia* & *allegationes* prodiere Papiæ 1485. fol. Ejus *ſingularia notabilia* laudat Trithemius c. 782. Hic eſt quem *JCtorum ſua ætate memorioſiſſimum* vocat Æneas Sylvius in pentalogo, T. 4. anecdot. Clariſſ. Pezii parte 3. pag. 683. Ejus *Commentarios in Pandectas & Codicem*, & *Reſponſorum librum* memorans Guido Pancirollus, teſtatur deceſſiſſe in Synodo Baſileenſi A. 1439. Vide lib. 2. de Interpretibus Ju-

ris cap. 94. * Ejus orationes & ſcripta plura pro Concilio Baſileenſi contra Romani Pontificis authoritatem exhibentur in MS. Codice Bibliothecæ Imperialis Vindobonenſis, quem cum mihi excutere licuerit, idcirco earum lucubrationum Catalogum hic texere pronum fuit. Codex iſte inter Juris Canonici volumina ſignatur num. 68. p. 226. ſeſe offerunt *Allegationes Rever. P. D. Ludovici Protonotarii Apoſtolici de authoritate Univerſalis Eccleſiæ ſuper Papam*. Incipit: *Metuendiſſimi* &c. *operæ pretium diligenter*. Pag. 244. *Reſponſio nomine Concilii ab eodem data oratoribus S. Romani Imperii*. Incipit: *Venerabiles* &c. *Oratio veſtra*. In fine habetur orationem hanc peroratam fuiſſe die Veneris XII. Januarii An. 1438. pag. 263. *Propoſitio facta coram Duce Sabaudiæ, ad quem legatus Concilii venerat, per Rev. P. D. Ludovicum de Roma*. Incipit: *Illuſtriſſime* &c. *Sancta univerſalis* &c. p. 287. *Propoſitio R. P. Ludovici de Roma Sedis Apoſtolicæ Protonotarii ad Rev. P. & Illuſtrem Principem D. Archiepiſcopum Colonienſem facta, dum ad ipſum Orator accederet nomine S. Baſileenſis Concilii*. Incipit: *Reverendiſſime* &c. *Sancta Catholica* &c. Pag. 290. *Propoſitio facta per eundem Sacri Concilii Baſileenſis Oratorem apud Illuſtriſſimum Principem D. Philippum Ducis Burgundiæ An D. 1438. in oppido Bruxellis Ducatus Brabantiæ*. Incipit: *Illuſtriſſime* &c. *Sancta Catholica* &c. Pag. 294. *De poteſtate Eccleſiæ univerſalis ſuper Papam breviſſima exhortatio facta per eundem in generali congregatione Concilii Baſileenſis*. Incipit: *Omnipotentis Dei*. Pag. 297. *Quæſtio per eundem facta ad depoſitionem Papæ incorrigibilis procedi poſſit*. Incipit: *Quæſtio diſcutienda*.

In MS. Codice Felini, quem Bibliotheca Canonicorum majoris Eccleſiæ Lucenſis ſervat, extat hujus Ludovici *Repetitio in lib. 1. ff. de conditione indebiti*, quam nondum lucem vidiſſe arbitror. Ejus Lectura *ſuper prima parte Digeſti novi*. Papiæ An. 1496.

Ejuſdem in ſecunda parte Codicis a titulo *Qui non admitti* uſque ad tit. de herede ab inteſtato. Papiæ An. 1496. Hæc duo opera exſtant inter Felinianos Codices.

Ludovicus Tarviſinus, ſupra *Ludovicus Barbus*.

Ludovicus Vartomannus, *Patricius Romanus, patria Bononienſis, ſub initium Seculi XVI. luſtravit Æthiopiam, Ægyptum, Arabiam, Syriam, Indiam intra & extra Gangem. Quam* peregrinationem *ſuam A.* 1508. *in fol. edendam curavit, poſtea recuſam cum aliis ejuſdem argumenti libris*. Hæc de eo Miræus in auctario cap. 531. Sed Italice ſcripſit hic Ludovicus, non Latine, narrationemque itineris ſui *ſex libris* digeſſit, quos Latine vertit Archangelus Madrignanus, cum aliis, vulgatos Baſil. 1537. fol.

Ludovicus Vicentinus, Ordinis Minorum ab An. 1461. Vicarius Generalis ſcripſit *Vitam S. Bernardini Senenſis* A. 1444. defuncti & Sanctis annumerati A. 1450. Hanc ipſam puto quam ex Waddingi Codice edidit Henſchenius T. 4. Act. Sanctor. Maji 20. p. 262. * *Conſtitutiones Ordinis Minorum* in breviorem ac magis commodam rationem redegiſſe teſtatur Waddingus p. 246.

* Conſtitutiones Ord. Minorum ab hoc authore in commodiorem ordinem, atque in epitomen redactas fuiſſe nullibi Waddingus ſcribit. Vitam S. Bernardini Senenſis a Bollandiſtis productam ſine nomine authoris huic Ludovico deberi compertum eſt. Deeſt ibi præfatio ad Cardinalem Agrienſem (Gabrielem Rangonum Minoritam Agrienſem Epiſcopum) quam in MS. Cod. nactus P. Amadeus Maria Luzo in vita S. Bernardini produxit An. 1744. Hæc animadvertenda dedit nobis Cl. Zeno in diſſert. Voſſian. T. 1. p. 371.

Lugdunenſis Eccleſiæ *liber contra Joannis* Scoti *Erigenæ* (vide ſupra p. 138.) *erroneas definitiones* ex Gilberti Mangrini editione in vindiciis Gratiæ & Prædeſtinationis Pariſ. 1650. 4. recuſus in Bibl. Patrum Lugd. Tom. XV. p. 611.
662.

Digitized by Google

662. cum notis Andreæ du Vallii pag. 662. ſeq. & *liber de tribus Epiſtolis Epiſcoporum Hincmari* Rem. & *Rabani* p. 669. 693. *Abſolutio quæſtionis de damnatione per Adam omnium, & per Chriſtum electorum ereptione* pag. 693. 699. Liber *de tenenda immobiliter Scripturæ S. Veritate & ſectanda auctoritate Patrum Orthodoxorum* p. 701. 718. Vide ſupra in *Floro*, T. 2. p. 64.

Ægidius de Lugnaco, ſive *Luniaco* ſupra T. 1. p. 22.

Luiſius ſupra *Ludovicus*.

Luitbertus (*Liudbertus* , *Ludibertus* , aliis mendoſe *Lampertus*, *Hubertus*, *Wipertus*, *Luithobius* &c.) Archiepiſcopus Moguntinus ab A. 863. ad 889. cui *Otfridus* dicavit Metaphraſin Theotiſcam Evangeliorum. Præfatio hujus ad Luitbertum exſtat in Otfrido Flacii & Jo. Schilteri T. 1. theſauri pag. 10. & T. 16. Bibl. Patrum Lugd. p. 664. ubi etiam Luitberti *Epiſtola ad Ludovicum*, Ludovici Pii filium *Regem* Francorum. De hoc Luitberto Serarius lib. IV. rerum Moguntiacarum pag. 409. ſeq. & Sammarthani T. 1. Galliæ Chriſtianæ p. 351.

Luitbrandus , aliis *Liutprandus* , *Litobrandus* , *Eutrandus* &c. Trithemio cap. 362. ex Papia civitate oriundus : aliis minus probabiliter Hiſpanus , certe a Luitprando Toletano, ſi quis fuit, Diacono diverſus, atque ex Diacono Ticinenſi ſive Papienſi Epiſcopus Cremonenſis & duabus legationibus CPolin perfunctus, una a Berengario II. Marchione ad Conſtantinum Porphyrogenitum Imp. An. 946. & altera ab Othone I. Imp. ejuſque filio ad Nicephorum Phocam Anno 968. De eo ſatis diligenter Labbeus T. 2. p. 33. de S. E. Caveus ad An. 946. Franciſcus Ariſius in Cremona litterata Tom. 1. pag. 58. ſeq. atque inprimis Nicolaus Antonius VI. 16. Bibl. veteris Hiſpanæ . Scripſit Sigeberto cap. 126. laudatam *Hiſtoriam de geſtis Regum & Imperatorum ſui temporis* , *quam attitulavit antapodoſin* , id eſt *retributionem* , (*a*) luculento & alterno (*b*) ſtylo , ad Reginundum (*c*) Epiſcopum Eliberitanæ Eccleſiæ Hiſpanorum . Idem opus Trithemius memorans *ſeptem libris* ait conſtitiſſe, ſed *ſex* tantum *libri* in editis conſpiciuntur , nec ſexti libri capita ſex poſteriora ſunt ab ipſo Luitbrando, ſed ab alio deinde addita , ut Voſſius pag. 345. Baronius ad A. 963. num. 3. Miræus cap. 270. auctarii , aliique monuerunt . Fortaſſe hiſtoriam legationis poſterioris , de qua infra, Trithemius pro ſeptimo libro habuit . Libri illi ſex ſcripti inter Ann. 957. & 960. (*d*) & res utriuſque Imperii ab An. 891. ad 946. perſtringentes prodiere inter ſcriptores Juſti Reuberi p. 86. & T. 3. Andreæ du Cheſne p. 562. & inter Luitprandi opera Antverp. 1640. fol. & in theſauro ſcriptorum Italiæ Muratoriano , Tom. 2. p. 417. ubi etiam Varias Lectiones ex tribus MSS. Codicibus Bibl. Cæſareæ reperies p. 1078.

Legationis ad Nicephorum Phocam An. 968. ſuſceptæ *deſcriptio* dedicata Othonibus Auguſtis & Adelheidæ Imperatrici, edita primum ab Henrico Caniſio cum Chronicis Victoris Tunnunenſis ac Joannis Biclarienſis , & Synodo Bavarica A. 772. ſub Taſſilone Duce , Ingolſtad. 1600. 4. & apud Baronium ad A. 968. n. XI. ſeq. & in Luitprando Ramireſii, Antverp. 1640. fol. & tomo ſecundo theſauri ſcriptorum Italiæ Muratoriani . In hac deſcriptione prioris ſuæ legationis meminit Luitprandus p. 115. edit. primæ his verbis : *Temporibus beatæ memoriæ Conſtantini Imperatoris huc* (CPolin) *veneram* , *non Epiſcopus ſed Diaconus : nec ab Imperatore aut Rege* , *ſed a Berengario Marchione miſſus* &c.

Sola hæc duo genuina & lectu digna

(*a*) Proprie librum tertium *ἀντίδοσιν* inſcripſit, Luitbrandus , in Berengarium a quo offenſus fuerat ejuſque conjugem Willam invehens ac viciſſim celebrans bene de ſe meritos.

(*b*) Partim ſoluta, partim ſtricta oratione.

(*c*) al. *Roymundum* , al. *Tractemundum* .

(*d*) Pagi ad A. 963. n. 3.

Luitprandi opuſcula . Cætera ſuppoſititia , *Chronicon* ab A. C. *606.* ad *960.* & *Adverſaria* (*a*) in quibus pag. 464. mentio Chronici *ad Heronium* Bracarenſem Epiſcopum , ſubjuncta etiam ad eundem *Epiſtola* . Hæc cum prioribus in lucem data atque illuſtrata notis ab Hieronymo de la Higvera S. I. & Laurentio Ramireſio de Prado Antvv. 1640. fol. falſitatis convincuntur a Labbeo , Caveo aliiſque : ſed maxime a Nicolao Antonio T. 1. Bibl. veteris Hiſpanæ p. 585. ſeq.

Etiam *Vitas Pontificum Romanorum* a S. Petro uſque ad Formoſum Papam An. 895. defunctum , quas cum Anaſtaſio per Abbonem Floriacenſem excerpto edidit Joannes Buſæus , Mogunt. 1602. 4. alium quam Luitprandum & potius Germanum habere auctorem , & ipſas quoque ex Anaſtaſio excerptas notarunt Voſſius aliique .

Luitbrandus Langobardorum Rex ab A. 713. ad 744. cujus *Leges* quas prioribus *Rotharis* ab A. 638. & *Grimoaldi* ab An. 663. Regum edictis adjunxit , exſtant in antiquis Legibus a Jo. Heroldo Baſil. 1557. fol. editis p. 108. 252. tituli CXX. inde in Codice Legum antiquarum Frid. Lindenbrogii Francof. 1613. fol. * Codex legum Luitprandi multo integrior ac locupletior extat vulgatus a Muratorio Rer. Ital. Tom. I. p. 2. a quo MSS. Codices plures conſulti ſunt , eorumque in notis variantes exhibentur ; addita etiam nonnulla , ut Præfatio ad librum I. legum ejuſdem Luitprandi ex Sigonio Regni Italiæ lib. 3. ad lib. 2. ex Codice Eſtenſi ; ad lib. 5. ex Codice pariter Eſtenſi deſumpta .

Luitolphus , ſupra , *Ludolphus* .

Joannes Lukavvitz , Bohemus , cum Waldenſibus faciens circa Annum 1431. ſcripſit *Confeſſionem Taboritarum* contra *Rokenzanam* & alios Theologos Pragenſes , diſtinctam capitibus LV. Edidit Balthaſar Lydius Tomo priore Waldenſium ſcriptorum p. 1. 303. Roterdami 1616. 8. Vide Oudinum Tomo 3. pag. 2376.

S. Lullus , ſive *Lullo* , qui & *Julius* , Anglus , poſt S. Bonifacium Magiſtrum ſuum Archiepiſcopus Moguntinus ab A. 753. ad 786. vel 787. de quo Surius 16. Octobr. Lelandus cap. 103. Baleus XIII. 56. Pitſeus p. 156. Serarius lib. 4. p. 371. ſeq. *Aliquot ejus Epiſtolas videre nobis contigit* , inquit Flacius in Centuriis Magdeburg. Sec. VIII. pag. 453. *ut ad Oſvitam* , *ad Leobgytham* , *ad Gregorium* , *ad Denehardum* , *ad Thuringos* , *ad Cœnam* . Ex illis deinde nonnulla profert , quæ ibi videantur .

Raymundus Lullus , ex majore Balearium inſula , Majoricenſis , tertii Ord. S. Franciſci : ingenio , linguarum peritia , peregrinationibus & gratia apud Viros principes inclytus , zelo etiam pro adducendis ad Chriſtum hominibus & promovendo linguarum artiumque ſtudio apprime commendabilis, denique in Africa multa & gravia a Mahumetanis paſſus occubuit Anno 1315. major octogenario . De hoc præter Vincentium Mutum in continuatione Joannis Daneti hiſtoriæ Balearis , ſive in Majoricarum hiſtoria , Hiſpanice edita 1650. f. Bzovium , Natalem Alex. Jac. Gaddium de ſcriptoribus non Eccleſiaſticis p. 285. ſeqq. Jo. Imperialem in muſeo pag. 12. & Iſaacum Bullartium Tom. 2. Academiæ pag. 150. qui ambo etiam effigiem ejus ære deſcriptam offerunt : Matthiæ Berneggieri Orationes pag. 55. ſeq. laudatoſque in Nic. Hier. Gundlingii hiſtoria eruditionis T. 2. pag. 1775. conſulendi inprimis Lucas Waddingus Tomo ſecundo & tertio Annalium Ord. Minor. Nicolaus Antonius IX. 3. Bibl. veteris Hiſpanæ T. 2. pag. 81. (*b*) & Joannes Baptiſta Solerius in Actis Sanctorum T. V. Junii 30. p. 633. ſeq. ubi etiam vita a coævo

vo

(*a*) In his Adverſariis Fuldæ ſe Bibliothecarium fuiſſe ait pag. 473. 483. 484. 490.

(*b*) Acta Eruditorum A. 1697. pag. 304. A. 1710. pag. 397. Memoires de Trevoux A. 1711. p. 388. Journal des Savans 1715. Juillet pag. 27. ſeq.

vo ſcripta pag. *661*. & Caroli Bovilli de Lullo hocce Epiſtola p. *668*. & Nicolai de Pax, Patricii Majoricenſis pag. *674*. ex editione Complutenſi Anni 1519.

Contra *Nicolaum Eymericum*, (*a*) qui *errores* ejus *quingentos* Avenione a Gregorio XI. damnandos obtulit (*b*) defenditur a multis, ut ab Alphonſo de Zepeda, qui Lulli vitam Hiſpanica lingua compoſuit: & in diſſertationibus de cultu Raymundi Lulli: (*c*) atque in ſententia definitiva in favorem pietatis & doctrinæ Lulli edita, Pariſ. *1676*. 4. ut adeo non ſit opus *duos Raymundos Lullos* fingere cum Odorico Raynaldo ad A. C. 1315. Tom. XV. Annal. p. 140. ſeq.

Memoria ejus ſancte colitur inprimis a Majoricenſibus, ubi *Academia Lulliana* magnis ornata privilegiis Regum Hiſpaniæ Alphonſi primi, Ferdinandi V. Catholici, Caroli V. Philippi II. Philippi III. & Caroli II: Octobr. *16*. A. *1697*.

Pro commendanda *arte Lulli*, & de iis qui illi vel detraxere, vel illuſtrandam eam ſumſerunt operæ pretium eſt adire Morhoſium libri ſecundi Polyhiſtoris capite quinto, & Jacobi Bruckeri hiſtoriam Philoſophicam quæſtionibus docte illuſtratam T. quinto p. 1352. ſeq.

Ex ter mille amplius, quæ ſcripſit Raymundus, opuſculis tituli propemodum quadringenti, philologici, philoſophici, Theologici argumenti recenſentur a Waddingo in Bibl. Ordinis Minor. pag. *296*. ſeq. & plures etiam a Nicolao Antonio Tom. 2. Bibl. Hiſpan. pag. 84. ſq. Satis mihi fuerit notare novam operum Lulli editionem jam a pluribus annis promiſſam & Duſſeldorpi parari a V. C. Joanne Buchleſio auſpiciis Sereniſſimi Electoris Palatini, excudendam Moguntiæ. Vide Diarium eruditorum Italiæ Tom. XIV. p. 393. & Tom. XXXIII. p. 33. Memorias Trevoltinas An. 1622. pag. 2023. De *Chymicis* ejus ſcriptis conſulendi Bibliothecarum, Medicarum ſcriptores Lindenius, Merklinus, Mangetus: tum Olaus Borrichius in conſpectu ſcriptorum, Chemicorum poſtumo §. XXIII. ſq. De *Raymundo de Terraga*, qui ex Hebræorum Rabbino Neophytus Chriſtianus librorum de ſecretis Naturæ, de alchymia, & de invocatione dæmonum & errorum illis contentorum auctor a multis inhabetur, videndus Natalis Alex. Tom. VII. edit. in fol. p. 115. Præter ea, quæ contra Judæos, Muhamedanos & Averroiſtas, compoſuit etiam librum diſputationis intellectus & Fidei, & utrum fidelis poſſit ſolvere omnes objectiones, quas infideles poſſunt facere contra ſanctam fidem Catholicam. Librum Quæſtionum ſuper quatuor libris ſententiarum, & ſolutionem quæſtionum Magiſtri *Thomæ* Atrebatenſis. Dialogum cum Homerio Saraceno.

De ſcriptis Lulli, quæ typis impreſſa exſtant, vide H. Warthonum ad Caveum.

Paulus Lulmas ſeu *Lulmius*, rectius *Ulmius*, (Olmi) Bergomenſis, Auguſtinianus defunctus Cremonæ Anno 1484. de quo Franciſcus Ariſius in Cremona litterata & Diarium eruditorum Italiæ Tom. XVI. p. 471. ſq. Edidit Auguſtinum Triumphum de poteſtate Eccleſiaſtica Rom. 1479. & ipſe ſcripſit *Vitam B. Monicæ*, Rom. 1479. 4. *Vitam & miracula B. Magdalenæ de Como*, Rom. 1484. & in Actis Sanctor. T. 3. Maji 13. pag. 253. atque inedita adhuc *Vitam B. Helenæ de Utino* ad Paulum II. & *Vitam ac miracula B. Mariæ de Genua*, ut Viridarium ſponſarum Chriſti, compoſitum Italica lingua præteream. * De ſcriptis viri hujus docti paulo di-

Tom. IV. Oo 3 li-

(*a*) Vide Jacobum Quetif de ſcriptis Dominicanorum Tom. I. pag. 711. ſeq. qui pag. 714. etiam exhibet tria Gregorii XI. adverſus Lullum decreta.

(*b*) Jo. Mariana XV. 4. Tho. de Pinedo pag. 216. ad Stephanum Byz. Miræus auctar. c. 393.

(*c*) Memoires de Treyoux A. 1702. pag. 30. diſſertationes hiſtoricas del culto immemorial del B. Raimundo Lullo. a Majorque 1700. 4. pag. 750.

ligentius agit P. Gandolfo in Diſſertatione de ducentis Auguſtinianis. Addit ille ſupra libros a Fabricio hic indicatos: *Apologiam pro Eremitis contra Dominicum Tarviſinum Canonicum Regularem editam Romæ An.* 1479. *De floribus Heremiticis ſimul cum Apologia ordinis vulgatum opus Romæ* 1604. *De laudibus præſentis vitæ dialogorum librum unum. De vita, & miraculis B. Mariæ de Genua. De ſpiritali aſcenſu ad Deum.* Hæc pariter poſtrema opera typis excuſa in lucem prodiiſſe ex aliorum inſpectione P. Gandolfo affirmat.

Lumen Animæ, ſupra, Tom. 1. pag. 381.

Luneburgenſe Chronicon in Corpore ſcriptorum medii ævi Jo. Georgii Eccardi Tom. 1. pag. 1315. 1412. ſed Germanice ſcriptorum non Latine ab A. 741. ad 1241. De Monaſterio Luneburgenſi infra, *Otto Kulzing*.

Luparius deſcendens in avernum, titulus Satyræ verſibus elegiacis vetere auctore anonymo, quam ex Codice Helmſtadienſi edidit V. C. Polycarpus Leyſerus in Hiſtoria poematum medii ævi p. 2093. 2099. Incipit: *Forte lupus quidam per paſcua lata vagantes.*

Lupatus Patavinus JCtus, Petrarchæ laudatus, qui ait eum Poetarum ſuæ ætatis facile Principem futurum fuiſſe, niſi novem Muſis XII. tabulas miſcuiſſet: Diem obiit An. 1399. Vide Nic. Comnenum in Gymnaſii Patavini hiſtoria Tom. 2. p. 11. qui ejus *tractatum de poeſi*, & *XII. tabularum effata verſibus leoninis expoſita* apud Pignorium MSta fuiſſe teſtatur. Sepulchro ejus inſcripti etiam hi leonini verſus:

Id quod es, ante fui: quid ſim poſt funera, quæris?
Quod ſum, quicquid id eſt, tu quoque, lector eris.
Ignea pars Cœlo, cæſa pars oſſea rupi,
Lectori ceſſit nomen inane Lupi.

S. Lupus, infra *Lupus Trecenſis*.

Lupus Catalaunenſis, Epiſcopus ſubſcripſit privilegio Monaſterii S. Remigii in Synodo Senonenſi A. 845. habita quod edidit Dacherius T. 1. edit. novæ p. 595.

Lupus Eboracenſis & Vigornienſis ab An. 1002. Epiſcopus: infra, *Wulfſtanus*.

Lupus Abbas *Ferrarienſis*. Infra *Lupus Servatus*.

Lupus Lindisfarnenſis Monachus, ſupra *Ethelwolfus* Tom. 2. pag. 112.

Lupus Londinenſis ab A. 981. Epiſcopus infra, *Wulfſtanus*.

Lupus de Oliveto rectius *de Olmeto* ſive *Ulmeto* Hiſpanus, Ord. eremitarum S. Hieronymi Prior Generalis circa An. 1419. ad 1423. Scripſit *Flores S. Patris Hieronymi*, ſive *Regulam Ordinis ſui* capitulis XXXII. confirmatam a Martino V. An. 1424. variiſque ſcriptis declaratam a Lupo defenſamque. Capitibus deinde XLI. edidit Pius Rubeus, Novi Comi 1621. 8. Præterea *Sermones* de tempore & de Sanctis, *Sententias Patrum & in Eſaiam Prophetam* Commentaria. Vide Trithemium cap. 758. & Nic. Antonium X. 3. Bibl. Hiſpanæ T. 2. p. 143. ſeq.

Lupus Apulus *Protoſpatharius*, ſive primipilus Palatinorum militum regni Neapolitani ſcripſit Chronicon breve rerum in Regno Neapolitano geſtarum ab An. 860. ad 1102. quod cum apendice incerti auctoris uſque ad A. 1519. cum *Heremberto* & *Falcone* edidit Antonius Caracciolus, Neapol. 1626. 4. inde illuſtris Muratorius Tom. V. Theſauri ſcriptorum Italiæ, additis Camilli Peregrini caſtigationibus ex ejus hiſtoriæ Principum Langobardorum libro primo. Mediolan. 1724. fol. Exſtat etiam in Jo. Baptiſtæ Caruſii Tom. 1. Bibliothecæ hiſtoriæ regni Siciliæ, Panormi 1720. fol. & tomo nono theſauri Italiæ Burmanniani.

Servatus *Lupus* Presbyter, & ab An. 838. (*a*) Abbas Monaſterii S. Petri quod Bethlehem ſive Ferrarias dicitur in diœceſi Galliæ Senonenſi Ord. Bened. Rabanum Maurum præceptorem ſuum

(*a*) Baronius ad A. 838. num. VI.

ſuum vocat Epiſt. 40. qui ejus adhuc Diaconi rogatu collectarium in Epiſtolas Pauli fecit. Abbas Lupus An. 853. Concilio Sveſſionenſi interfuit, & ſuperſtes adhuc fuit poſt An. 861. ut a Caveo bene notatum. Scripſit A. 849. (*a*) *librum* & *collectaneum* teſtimoniorum (*b*) *de tribus quæſtionibus*: de libero arbitrio, de prædeſtinatione bonorum & malorum, & de ſanguine Chriſti effuſo pro omnibus, ut omnes vult ſalvos *Deus*, quanquam culpa propria non omnes ſalvantur. Edidit poſt mancam in Belgio An. 1648. Donati Candidi editionem Sirmondus Ann. 1650. unde recuſa in Sirmondi operibus T. 2. pag. 1227. & Gilbertus Mauguinus Pariſ. 1650. 4. in parte altera tomi primi ſcriptorum Seculi IX. de Prædeſtinatione & Gratia, ſub titulo commentitio *Lupi Servati*, *presbyteri Moguntinenſis*. Conſulendus etiam Lud. Cellotius in hiſtoria Gotheſchalci, Pariſ. 1655. fol.

Capitula XII. Concilii II. in Verno palatio A. 844. *habiti*, quæ ſtylo ſuo comprehenſa ad Hincmarum ſe direxiſſe ſcribit Lupus Epiſt. 42. edita in tomis Conciliorum & in Sirmondi Conciliis Galliæ Tom. 3. pag. 17. & apud Carolum le Cointe T. VIII. annal. Francor. p. 742.

Liber Epiſtolarum CXXX. (*c*) ex Papyrii Maſſoni editione Pariſ. 1588. 8. & in Bibl. Patrum edit. Colon. Tom. IX. ſed ad MS. Codicem emendatus, in Andreæ du Cheſne Tom. 2. ſcriptor. de rebus Francor. p. 726.

Vita S. Maximini Epiſcopi Treverenſis A. 839. ſcripta ad Waldonem: edita a Surio 29. Maji ſed omiſſa ab Henſchenio Tom. 7. Maji, quoniam antiquiora Acta ait ſe nactum Anonymi Sanmaximienſis ex quo Lupus ſua expreſſerit, qui a ſcriptore miraculorum Maximini, *Lupus Epiſcopus* appellatur. Ex hac vita quædam de Carolo Martello affert Baronius ad A. 741. n. 15. unde factum ut *Caroli Martelli geſta* a Lupo tradita quidam ſcripſerint. De Maximino illo adeundus Tillemontius Tom. 7. memoriarum p. 247. 694. ſeq.

Vita S. Wigberti, Abbatis Fritzlarienſis in Haſſia, ad Bunum, ſive Brunum, (*d*) Abbatem Herveldenſem ſive Hirsfeldenſem edita a Joanne Buſæo S. I. ad calcem Epiſtolarum Hincmari Remenſis, & Conſtitutionum Caroli M. Moguntiæ 1602. 4. p. 339. Scripta A. 836.

Homiliæ duæ in ſolennitates S. Wigberti, & *hymni totidem* vulgati ſub Lupi nomine ab eodem Buſæo in paralipomenis Opuſculorum Petri Blæſenſis, Jo. Trithemii, aliorumque, Mogunt. 1604. 8. Hæc Lupi ſcripta recenſuit atque eruditis notis illuſtravit Stephanus Baluzius Pariſ. 1664. 8. quæ editio recuſa in Bibl. Patrum Lugd. 1672. T. XV. ſtatim in limine. Sed prodiit deinde iterum Lupus (licet titulus Antverpiam præferat) 1710. 8. ex ſecunda laudati Baluzii recenſione. Vide Acta Erudit. 1715. p. 205. * Vitam S. Maximini Baluzius ſcriptori huic tribuit; reliqui tamen omnes Lupo alteri Catalaunenſi Epiſcopo, qui cadente ſæculo IX. florebat, adſcribendam eſſe cenſent. Vide authores Hiſtoriæ litterariæ Gallicæ Tom. V. pag. 267. Ita pariter homilias geminas in ſolemnitate S. Wigberti alterius eſſe ſcriptoris ex ſtyli diverſitate viri illi docti dijudicant; opinanturque inſuper unicam eſſe homiliam in geminas diſſectam; altera enim ex illis incipit: *Reſtat*; quod Sermonis continuationem non ambigue demonſtrat.

Sermonem Lupi (ſed certe junioris, *Wulfſtani* forſan (*e*) de quo infra, Archiep.

(*a*) Sigebertus cap. 94. de S. E.

(*b*) Cæleſtini Papæ, Auguſtini plura, tum Hieronymi, Philippi in Jobum, Gregorii Papæ, Fulgentii Ruſpenſis, Joannis Diaconi Rom. Iſidori Epiſc. Bedæ, & Joannis CPolitani ſive Chryſoſtomi, rejectis iis quæ in contrariam ſententiam Fauſtus Regenſis ſcripſit.

(*c*) In his 128. & 129. ſunt illæ duæ Epiſtolæ ad Carolum Calvum & Hincmarum Remenſem, quas cum libro de tribus quæſtionibus Sirmondus vulgaverat.

(*d*) Vide Voſſium II. 35. pag. 317.

(*e*) Vide Humfredi Wanlaji Catalogum librorum Veterum ſeptentrionalium pag. 140. ſeq. in tomo ſecundo theſauri Hickeſiani.

Digitized by Google

chiep. Eboracenſis & Epiſcopi Vigornienſis, *ſuper incurſu Dacorum* ſive Danorum An. 1094. edidit Anglo-ſaxonice & Latine Georg. Hickeſius in diſſ. Epiſtolari Tom. 2. theſauri ſeptemtrionalis p. 99. 106. Oxon. 1703. fol. & Alterum *in feſtum S. Jodoci* MStum in Bibliothecis Angliæ exſtare Caveus annotavit.

S. Lupus, Vicentii Lirinenſis Presbyteri frater, Epiſcopus per annos duos & quinquaginta *Tricaſſinus*, ſive *Trecenſis*, ab Anno 429. ad 479. qui *cum B. Germano ad expugnandam Pelagianorum hæreſin* (circa An. 429.) *in Britanniam* (atque iterum An. 447. cum S. Severo Trevirenſi) *perrexit*, *urbemque Trecas a furore Attilæ* (circa A. 451.) *Galliam omnem devaſtantis aſſidua oratione defendit*, ut eſt in Martyrologio Rom. 29. Julii. De eo Surius & Acta Sanct. ad illum diem, & diligenter atque accurate Tillemontius Tom. XVI. memoriar. p. 126. ſqq. Vide & Miræum cap. 107. auctarii de S. E. & Savaronem ac Sirmondum ad Sidonii VI. 1. Epiſt. Scripſit ſuo & *S. Euphronii* Auguſtodunenſis nomine poſt An. 443. *Epiſtolam ad Talaſium* Epiſcopum Andegavenſem, ſive ad commonitorium ejus reſponſionem de Vigiliis Natalis Domini & Paſchæ, & clericorum bigamia non ultra oſtiarios permiſſa & de iis qui conjugati aſſumuntur. Exſtat in tomis Concilior. Labbei Tom. 4. pag. 1048. Harduini Tom. 2. pag. 791. & in Sirmondi Conciliis Galliæ Tom. I. pag. 122. *Epiſtola ad Sidonium* vulgata a Dacherio Tom. V. ſpicileg. pag. 579. (edit. novæ Tom. 3. pag. 302.) qua illi Epiſcopatum Arvernenſem Ann. 472. gratulatur.

Ad *Lupum Valentiæ* Regem, Alexandri III. Pontificis Epiſtolas, refert Radulfus de Diceto in Chronico ad Ann. 1174. & 1179.

Alvarus de Luria (a) *&* *Mendoza*, Miles Calatravenſis in Hiſpania, Jacobi II. Aragoniæ & Valentiæ Regis juſſu & auſpiciis circa A. 1240. conſignavit *Conſtitutiones Militum Monteſiæ*, ſive *S. Mariæ de Monteſa* in regno Valentiæ Ord. Ciſterc. quæ cum aliis ejuſmodi Militarium Ordinum Conſtitutionibus & Privilegiis Ordinis Ciſtercienſis excuſæ ſunt Antvverp. p. 1630. fol.

Ægidius Luſcinus, ſupra T. 1. pag. 22.

Joannes de Lydgate ſupra ubi *de Joanne Govero*, p. 81.

Radulphus de Linham, Mathematicus Anglus circa An. 1256. auctor expoſitionis Calendarii Eccleſiaſtici, ſive computi de emboliſmorum ratione, quem inter *Bedæ* Opera editum dixi ſupra T. I. pag. 186. Vide Oudinum T. 3. pag. 236.

JOANNIS SARESBERIENSIS

DE

MEMBRIS CONSPIRANTIBUS.

Concilium celebrant humani corporis artus
Inter ſe, de ſe plurima verba ſerunt.
Incidit in ventrem ſermo, de ventre queruntur,
Quod gravis is dominus, & nimis urget eos.
Tandem rhetorico pingens ſua verba colore.
Aggreditur fratres Lingua ſuperba ſuos.
Quis furor, o cives, quæ tanta licentia Ventris,
Audeat ut nobis ponere turpe jugum?
Turpe jugum certe, quando ſervus dominatur, "
Et dominus ſervit; hic jubet, ille facit. "
Certe nos ſervi turpes, digni cruce, cunctis

Lu-

(a) Vitioſe *de Lucia* apud Oudinum Tom. 3. pag. 179.

Ludibrium, miſeri, degeneresque ſumus.
Nam ventrem dominum nobis elegimus ipſi,
Omnia colligimus, quæ ſibi grata putat.
Nulla quies nobis, movet hunc, jubet huic, vocat illum:
Surge piger, ſomnos excute, tolle moras;
Quære cibos epulaſque para, vinumque propina,
Menſam pone, dies præterit, hora fugit.
Ecce duo veniunt hoſtes, mortemque minantur,
Imminet inde fames, imminet inde ſitis.
Ergo deficiam, niſi ſubvenias mihi velox,
Præveniaſque famem, præveniaſque ſitim.
Sic me, ſic alios pulſat laſcivia ventris,
Et me plus aliis turgidus ille premit.
Me quaſi præconem cauſarum, jurgia ſæpe
Exercere jubet, parvaque dona ſequi.
Et modo patronus, modo judex, & modo teſtis
Clamo, jura Patrum contero, falſa loquor.
Sub ſpecie veri curans inducere falſum
Fallo, perjuro, prætereoque fidem.
Faſque neſaſque ſimul æquali pondere librans,
Per licitum pariter illicitumque vagor.
Si lateri vel Pontificis vel Principis adſto,
Tunc unguenta paro blanda, placere volens.
Ungo blanditiis, ut delicias ſibi venter
Accumulet, ac me diſtrahit ille nocens.
Nonne manus noſtræ ventri ſervire laborant?
Nonne minas ejus imperiumque timent?
Furantur, rapiunt, operantur, & omnia venter
Suſcipit, & ſorbet omnia Scylla vorax.
Huic Oculus ſervit venator, currit ubique,
Nunciat hic domino, quæ meliora putat.
Heu pedibus quantos induxit ſæpe labores,
Quos nimis affligit, quos ſine lege premit.
Inde dolor noſtri conſumit corporis oſſa,
Membra quatit, vires haurit, aratque cutem.
Eſt ad ſervitium nobis ſtudioſa voluntas,
Gratia nulla tamen: Conqueror inde magis.
Nam cum ſervitio reſpondit gratia, multum
Temperat, immo facit dulce laboris onus.
Huic vero cum multa damus, cum multa paramus,
Non ceſſat querulus dicere: pauca datis.
Si dederis hodie, niſi cras dederis, niſi rurſum,
Et rurſum dederis, perdere prima potes.
Et ſi forte ſuis dicit: ſatis eſt, ſatis illud:
Poſt modicum tempus incipit eſſe parum.
Dicite, quid tantam poſſit ſatiare charybdin?
Dicite, quanta cupit, quis dare tanta poteſt?
Hic etiam noſtros auget cumulatque labores,
Et gula nos nimium peſſima ſæpe premit.
Illi guſtus adeſt, hic portam ſervat, & ille
Vilis leno, procax garcio, ſcurra vagus.

Hi

Hi duo per mundi currunt elementa; quid aer,
Quid pariat tellus, quid freta, ſcire volunt.
Non volucris penna, non evadit fera curſu,
Non cetus toto gurgite tutus erit.
Noverunt varios hi diſpenſare ſapores,
Ut magis alliciant, illiciantque cibis.
Guſtus diſcernit, quod tranſmittit gula, venter
Abſcondit; probat hic, hæc rapit, ille capit.
O venter, quanto deturpas crimine mundum,
Immundumque facis, turpia quæque movens!
Propter te fiunt homicidia, furta, rapinæ,
Inſidiæ, ſtrages, jurgia, bella, doli.
Currit ad eccleſiam monachus, miles gerit arma,
Navita ſectatur lucra, colonus arat.
Ex te virtutum caſus, animæque ruina,
Membrorum peſtes, luxuriæque lues.
Tu Nabuſaradan princeps, dominuſque cocorum,
Namque tibi ſero & mane coquina ſtrepit.
Tu follis tumidus: vas plenum ſordibus, immo
Plenus fæce locus; non locus, immo lacus.
Vos ergo fratres, mecum diſcernite, qualis
Hic dominus, mecum cernite, quale jugum.
Turpe jugum credo, quando ſervus dominatur,
Et dominus ſervit; hic jubet, ille facit,
Turpe jugum vere, quando ratione ſepulta
In nobis venter imperat, illa ſilet.
Vivere debemus, non ventri, ſed rationi:
Vir bonus hanc, non hunc, captat habere ducem.
Paulus ait: Venter eſcæ datur, eſcaque ventri;
Sunt duo juncta ſibi, perdet utrumque Deus.
Nos ergo pudeat tali ſervire Patrono,
Gloria noſtra per hunc nobilitaſque perit,
Surgite, ſtate, precor, animo pugnate virili:
Magna parit nobis præmia pugna brevis.
Æternum pereat, qui ventri ſerviat ultra;
Sit procul a nobis qui ſua regna feret.
Sit ſine fine labor, ſit naufragium ſine portu,
Continuus ſit ei perpetuuſque labor.
His ſocios animat Verbis facundia linguæ,
Et movet & munit, & docet eſſe viros.
Ergo ſimul junctos confœderat una voluntas,
Adſtringitque ſibi, quos ligat unus amor.
Indicunt ventri bellum, jurantque quod ejus
Vincula diſſolvent, diſcutientque jugum.
Sic ſtatuunt & ſic confirmant, fœdere facto
Ventrem deſtituunt, nec famulantur ei.
Jam pes, lingua, manus, & cætera membra quieſcunt,
Pes negat ire, loqui lingua, juvare manus.
Prima dies illis tranquillo tramite currit,
Nec quicquam poſcit ille, nec illa ferunt.
Altera jejunum neſcit compeſcere ventrem,
Latrantemque gulam pacificare nequit.
Tertia conſumptos macie vix ſuſtinet artus,

Nam-

Namque maligna nimis urget ubique fames.
Pes torpet, manus ægrotat, languet caput, ora
Pallent, ſuſpirant pectora, lingua tacet.
Omnia turbantur in corpore, nullus in illo
Eſt vigor, æger ibi luctus, ubique dolor.
Rurſus poſt longos gemitus conamine multo,
Vix hos balbutit languida lingua ſonos:
Quid facimus? Nil proficimus, magis & magis omnes
Deficimus, premimur, conficimurque fame.
A ventris rabie venit hæc injuria nobis,
Hoc ejus nobis parturit ira malum.
Sentio grande malum, ſed cauſa mali mihi clauſa:
Quod nocet, ecce patet; cur nocet, anſa latet.
Nunc igitur, Fratres, vobis præſentibus, ipſum
Conveniam, quæram, quæ ſit origo mali.
Tunc ſe convertens ad Ventrem Lingua; Quid, inquit,
Tam male nos lædis? Hic furor unde tibi?
Reſpice, nonne tuos concives perdere curas?
Quando vides caſum, non relevare paras?
Hoſtis es & civis, hæc recta fronte repugnant;
Juncta ſibi melius, civis, amicus erunt.
Et vacuum & plenum te ſemper habebimus hoſtem,
Semper erit nobis triſtis uterque ſtatus?
Quando tumes plenus, nimia de mole gravatus,
Tunc ſemper tecum nos facis eſſe graves.
Ergo precor, miſerere tui, miſerere tuorum,
Ne tecum pereant, teque tuoſque juva.
Exponas, cur non quereris, vel quid tibi quæris?
Et ne quæſo noce, ſed facienda doce.
His verbis claudit ſermones Lingua, vicemque
Venter ei reddens, incipit iſta loqui:
Audivi linguæ ſtrepitus, & eos ſapienter
Suſtinui, fratres, lædimur inde parum.
Lingua quidem membrum modicum, ſed molle, citoque
Labitur, & loquitur ſæpius abſque modo,
Nam de ſcintilla magnum fovet & movet ignem,
In fornace ſua fabricat inde dolos.
Inde nimis noſtros agitat diſcordia Cives,
Nam pacem turbat, & mihi tela jacit.
Me dominum, fratres, vobis oſtendit & hoſtem:
Sed ſcio, quod vobis ſervio, voſque colo.
Cum nos de maſſa rerum natura vocavit,
Et nobis formam materiamque dedit,
Corpore compegit uno, conjunxit amico
Fœdere, nos ſemper jungeret unus amor,
Omnia præcepit fieri communia nobis
Omnibus, ut proprium nullus habere velit.
Omnibus officia diſtinxit: meque miniſtrum
Conſtituit vobis, & dedit eſſe cocum.
Inde paro vobis eſcas, alimenta miniſtro,
Vitam conſervo, pauca reſervo mihi.

Quod

Quod datis, accipio, ſuſceptum decoquo, coctum
Diſtribuo vobis, fercula quæque gero.
Si vos ingeritis, ego digero: quod nocet, illud
Egero: quod prodeſt, hocce cuique gero.
Pauper ſum ſervus, nil poſſum ponere vobis,
Si nil confertis: nam mea burſa vacat.
Nec nimium curo, nec ego minimum mihi quæro,
In medio poſitus opto tenere modum.
A nimio veniunt faſtidia, crimina, morbus,
Crapula, luxuriæ fax, lateriſque dolor.
A minimo veniunt infeſtæ mortis imago,
Frons triſtis, facies pallida, laxa cutis.
A Medio veniunt mens ſemper ſobria, corpus
Robuſtum, felix vita, ſerena quies.
Ergo ſibi caveat dives, ne devoret ultra
Quam ſatis, & pauper curet habere parum.
Et vos, ſi ſapitis, ſervate modum mihi dando,
Diſpenſator ero pro ratione dati.
Sæpe mihi dabitis, quia vultis ſæpe cibari:
Namque per hoc vobis vita ſaluſque datur.
Surgite, ne mortis inducat inertia ſomnum:
Somno deſidiæ judico ſæpe mori.
Turpiter occumbit, quem torpor vulnerat. Ergo
Surgite, mors properat: ſentio, vita fugit.
Ventris ad has voces, membrorum turba reſumit
Vires, & rediens induit arma vigor.
Surgunt, officiis inſiſtunt, debita ſolvunt,
Invigilant operi ſingula membra ſuo.
Quos ſocios vitæ fecit natura, laboris
Atque oneris ſocios mutua cura facit.
Sic litem ſepelit læto concordia fine,
Hic quoque vult Finem Carmen habere ſuum.

FINIS LIBRI XI.

MAG 2015558

Digitized by Google